6
2-5D
28

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE
6
21.M1
52

66 66/
C C
[redacted] D 2 8

442

Collegij Rom. Soc. Jesu Cat. inscrip.
6.21. I. 52

CHRONOGRAPHIA
IN DVOS LIBROS
DISTINCTA.

Prior eſt de Rebus veteris Populi, Auctore Gilb. Genebrardo Theologo Pariſienſi: Poſterior recentes hiſtorias, præſertimque Eccleſiaſticas complectitur, Authore Ar. Pontaco Burdegalenſi:

Nunc quidem primum ad Studioſiorum commoditatem in minorem formam redacta, caſtigata etiam nonnullis in locis, aucta quoque & nouo Indice locupletata.

LOVANII,
Apud Ioannem Foulerum Anglum,
An. 1570. Cum Priuilegio.

ANTONIO PRATTEO ABBATI DE BONLIEV G. GEnebrardus Theologus Pariſienſis.

DVM nonnullos & Noſtrorum, & Hebræorum libros apud me, vt fit, legerem: deſignationem quandam annorum, quibus ante Domini in carnē aduentum, mundus conſtitit, in his chartæ anguſtijs recordationis cauſa pingere volui. Sciebam quidem, plurimas plurimorū Chronographias in manibus ſingulorum quotidiè verſari, vt proinde multis videri poſſit, mihi ab hac lucubratione fuiſſe omnino tēperandū. Verùm, quoniam niſi mea nimus & lectio earum non infrequens feſellit, multa commemoraturus ſum, quorum apud ipſos nullū veſtigium conſpicitur: tātum abeſt, vt à ſcribendo me ſua diligētia deterruerint, vt multò magis ſim inflammatus. Quæ apud veteres hiſtoricos, qui in vtraque lingua clari habebantur, repererunt, literis ingenti fructu & nominis ſui gloria, fateor, tradidêre. Quid enim hiſtoria in hac vita nō dico iucundius, ſed etiam vtilius exiſtimari poteſt, cùm illa nihil aliud ſit, quàm vitæ optimè inſtituendæ, exemplíſque aut confirmandæ, aut corrigendæ nitidiſſimum ſpeculum? Sed cùm partem non contemnendam, quæ peti de-

BIBL ROMA

bet ex ſolis reconditioris literaturæ Scriptoribus,quorum linguæ ipſis parum notæ erāt, nobis vtcunque exploratæ ſunt,prætererint: inter eos aliquid loci mihi relictum eſſe ſuſpicor. Nec inane mihi videor ſuſcipere ſtudium, quando hoc plurimum ad lucē multis Scripturarum locis afferendam conducere nemo,qui eas legit,non intelligit. Quamuis autem exacta temporum ratio, numeriſque omnibus abſoluta, ſatis iniri nequit, vt conſtat è varietate calculorum,quos ſubiecimus: tamen dubitandum non eſt, fructum eò vberiorem colligi, quò propiùs ad veritatem ipſam acceditur. Certè dedi operam,vt minimum à verbis & ſenſis Scripturæ diſcederem,vt monſtrant teſtimonia,quę partim ob eam rem,partim vt indicem, quo loco plenior hiſtoria contineatur, inter duas columellas affero. Iſtúdne ſim aſſecutus,tum demum cognóſcam, humaniſſime vir, vbi tuo tuorumq; ſimiliū iudicio tota res tranſacta fuerit.

Vale, è noſtro Muſæo Pariſienſi,Martio menſe anni ab orbe redempto 1567.

TEMPORVM
AD CHRISTVM
VSQVE BREVIS DE-
SCRIPTIO, QVATENVS

Scripturis ſacris, aut receptis Hebręorum veterum Annalibus confirmari poteſt, cũ multiplici Hebræorum, Græcorum, & Latinorum Theôlogorum enumeratione atque cauſis, cur hi inter ſe diſſentiant.

GILB. GENEBRARDO THEOlogo Pariſienſi Auctore.

MVNDVM ſex mille annis duraturum, nõ eſt Eliæ Teſbitis Prophetæ vaticinatio, ſed cuiuſdã Eliæ Rabbini Iudæorũ Cabbalici commẽtum, in Talmud, Tractatu Sanedrin, cap. Helec: & in Tractatu de Idololatria, capit. Libne: & in Tractatu de Sabbato. Cuius coniecturas affert Rabbi Iſaac in primum caput Geneſeos. Præcipuæ ſunt hæ: Primus verſus Geneſis, qui continet ſummam operum Domini, ſexies literam א ex-

bet ex ſolis reconditioris literaturæ Scriptoribus,quorum linguæ ipſis parum notæ erãt, nobis vtcunque exploratæ ſunt,prætericrint: inter eos aliquid loci mihi relictum eſſe ſuſpicor. Nec inane mihi videor ſuſcipere ſtudium, quando hoc plurimum ad lucẽ multis Scripturarum locis afferendam conducere nemo,qui eas legit,non intelligit. Quamuis autem exacta temporum ratio, numeriſque omnibus abſoluta, ſatis iniri nequit, vt conſtat è varietate calculorum,quos ſubiecimus: tamen dubitandum non eſt, fructum eò vberiorem colligi, quò propiùs ad veritatem ipſam acceditur. Certè dedi operam,vt minimum à verbis & ſenſis Scripturæ diſcederem,vt monſtrant teſtimonia,quę partim ob eam rem,partim vt indicem, quo loco plenior hiſtoria contineatur, inter duas columellas affero. Iſtúdne ſim aſſecutus,tum demum cognóſcam, humaniſſime vir, vbi tuo tuorumq; ſimiliũ iudicio tota res tranſacta fuerit.

Vale, è noſtro Muſæo Pariſienſi,Martio menſe anni ab orbe redempto 1567.

TEMPORVM AD CHRISTVM VSQVE BREVIS DESCRIPTIO, QVATENVS Scripturis ſacris, aut receptis Hebręorum veterum Annalibus confirmari poteſt, cũ multiplici Hebræorum, Græcorum, & Latinorum Theôlogorum enumeratione atque cauſis, cur hi inter ſe diſſentiant.

GILB. GENEBRARDO THEOlogo Pariſienſi Auctore.

MVNDVM ſex mille annis duraturum, nõ eſt Eliæ Tesbitis Prophetæ vaticinatio, ſed cuiuſdã Eliæ Rabbini Iudæorũ Cabbalici commẽtum, in Talmud, Tractatu Sanedrin, cap. Helec: & in Tractatu de Idololatria, capit. Libne: & in Tractatu de Sabbato. Cuius coniecturas affert Rabbi Iſaac in primum caput Geneſeos. Præcipuæ ſunt hæ: Primus verſus Geneſis, qui continet ſummam operum Domini, ſexies literam א ex-

SEX ÆTATVM FORMVLÆ.

1 AB orbe condito uſq; ad eluuionem ſunt anni 1656. dies 6.

2 Ab eluuione ad ortũ Abrahami añi 293. dies 10.

3 Ab Abrahami ortu, ad egreſſionem Iſraelitarum ex Ægypto anni 720.

4 Ab egreſſu Iſraelitarum ad uſq; iacta templi fundamenta, anni. 480.

5 A fundamentis templi ad captiuitatem Babylonicam, anni ſunt 419. menſes 6.

6 A Babylonica captiuitate ad Chriſtum, anni 553.

Sũma, an. 4121. menſ. 6. dies 16. Quod membratim ſic demonſtrari poteſt.

primit: Aleph autem mille ſignificat Deinde Deus ſex diebus abſoluit mundum, ſeptimo quieuit, ac Sabbatum conſecrauit. Iam mille anni ſunt apud Deũ ſicut dies heſterna, quæ præterijt. Poſtremò ſex primi parentes, Adã, Seth, Enos, Cainã, Malaleel, Iared mortui ſunt, Septimus Enoch viuus in cœlũ trãſlatus eſt. Poſt igitur millenarios ſex, quib'labor & mors viguerit, ſeptimus initiũ erit quietę & immortalis vitæ. Hæccine, quæ coniecturis frigidis nitũtur, poſſunt videri prophetica? Quæ annotare libuit contra inſulſam & ſuperſtitioſam eorum opinionem, qui quaſi in numerato habeant ſæculorum fines, occinentes dictum Eliæ, nobis breui extremũ diẽ minitantur, cùm ne Angelis quidem ille pateat. Vide clariſſima Chriſti verba Marc. 13. quæ, vt nõ ſimpliciter inficiantur aliqua poſſe eſſe argumenta, quibus mundi impendens ruina declaretur (nam nonnulla Scripturæ protulerunt) ita docent, non eſſe ſtudioſius inquirendum in dies, horas & momenta, quę Deus poſuit in ſua poteſtate.

Hebræi à Nouilunio Septembris annum ordiuntur, exiſtimantq́; eo menſe orbem fuiſſe conditum, ſequuti ſententiam R. Eleazaris, qui id contra R. Ioſuam defendit. Vnde & feſtum Tubarum, quod primo die Septembris celebrabatur, vocãt caput ſeu prin-

Anni mũdi.

PRIMA
AEtas.

Gen.1 Deus è nihilo, id eſt, nulla antegrediente materia cœlum & quatuor elementa: deinde ex his reliqua quæ ſub ſenſum cadunt, procreauit, diebus 6.

Ad extremum diei ſexti, quod erat initium diei ſeptimi, Adam è limo fingit, eique è nihilo mentem infundit.

a Adam genuit Seth ætatis ſuæ, anno 130.

Seth genuit Enos, anno 105. 235

cipium anni. Nec niſi ratione atque ordine feſtorũ Niſan(qui ferè Martio noſtro reſpondet)primũ menſiũ Exod.12.dici interpretantur. Quò fit vt in cęteris negotijs,ſiue priuatis,ſiue publicis à Tizri.i Septẽbri numerẽt. Quos etiã in Eccleſiaſticis ſequuntur hodie Græci,vt cõſtat ex ipſorũ ὡρολογίῳ & μηνολογίῳ Mytilenẽſiũ. Tamẽ noſtrorũ cõmunior opinio eſt,Martiũ mũdo dediſſe principiũ: quo menſe Chriſtus de cruce pependit: ad quẽ etiam annorũ ſupputationem in hac Chronologia dirigimus, propter Danielem, qui ſuas Hebdomadas deduxit ad Chriſti ꝑpeſſionẽ. Adde me imitari noſtras Eccleſias Gallicas,quæ ductæ iudicio & conſuetudine D.Hieronymi, Sophronij, & Iſidori , annos hinc deinceps ſupputauerunt. Nec eſt mirũ, hanc diuerſitatẽ inter noſtros reperiri , cum etiã R.Abraham ſcribat in 7.caput Danielis, ſuorũ quoſdã annum incipere à Tizri, quòd is ſit principium orbis conditi:alios à Niſan, quòd eo Patres egreſſi ſint ex Ægypto.

a Abel alendorũ pecorũ artẽ primus inuenit, in vſum lanarũ & pelliũ. Nondum enim eſus carniũ ante diluuiũ receptus fuit.Geneſ.9.

Cain agros colere,ſerere,& metere docuit, excogitauitq́; cum filio ſuo Enoch artem ædificandarum ædium.

Enoch vrbium prima , hanc in Libano

 fuiſſe

		Anni mũdi.
	b Enos genuit Cainan ætatis ſuæ, anno 90.	325
	Cainan genuit Malaleel, anno 70.	395
Gen. 5.	Malaleel genuit Iared, anno 65.	460
	Iared genuit Enoch, anno 162.	622
	c Enoch genuit Mathuſalem, anno 65.	687
	d Mathuſalem genuit Lamech, anno 187.	874
	Lamech genuit Noê, anno 182.	1056

fuiſſe ſcribunt.

Bigamia ab vxorio Lamech introducta. Venationis exemplum poſteris reliquit. Rabbini in quartum Geneſeos.

Iabel artem paſtoritiam nece Abelis intermortuam reſtituit, cui adiecit vſum habitandi in tabernaculis, eaq; circumducendi, vt gregem paſceret, Nomadum author.

Iubal Muſices & inſtrumentorum eius inuentor: Iubilādi vocabulum inde in aliquot linguas fluxit.

Tubal-cain artem fabrilem adinuenit, nō Vulcanus, primúſq; metalla effodit.

b Tempore Enos cœpit Idololatria, fictiorumq́; Deorum cultus. Hic ſolus in ſua familia veram & auitam religionem tenuit. In hanc ſententiam extrema verba capitis 4. Geneſ. Hæbræorum doctores accipiūt in Geneſi magna.

c Enoch ambulat cum Deo, ac de eius venturo iudicio vaticinatur. Tranſlatus eſt ne videret mortem. Gene. 5. Heb. 11. Omniū primus videtur libris ſiue literis aliquid mandaſſe. Iudas Apoſt.

d Adam moritur annos natus 930. Sepultus eſt (vt conſtans eſt Hebræorum traditio) in terra Iſraël, vbi & fuerat procreatus, vbi etiam hæc ætas traducta eſt, hominibus nondum diſperſis. Rabbi Iſaac in Geneſim.

Ex ne-

		Anni mũdi.
	e Noë in diluuio natus erat, annos 600.	1656
	Summa, anni 1656. dies 6.	
	SECVNDA AEtas.	
Gen. 8.	Diluuium durauit, anno vno, diebus 10.	1657

Ex neſando concubitu poſterorum Seth & Enos,in quorum familijs colebatur Deus, & poſterorum Cain, qui idolis dudum ſeruiebant, propagantur Gigātes homines immanis magnitudinis. Ex iſtiuſmodi diſparium cultu coniunctione, agnitio Dei prorſus in alijs extincta eſt, quàm in Noë, tribus filijs,& quatuor eorum coniugibus, vt Deus indignatus eluuione reliquum hominū genus deleuerit.

e Noë reparatorem orbis, prophani,mundi Geneſim ignorantes,Cœlum, Ianum & patrem Deorum appellârunt. Hic primus vitē ſylueſcentem ſatiuam fecit,viniq; vſum hominibus monſtrauit,Geneſeos 9. Ab hoc inuento Ianus fortaſſis dictus eſt: Nam Iain Hebræis vinum eſt. Artes Mechanicas, quas poſteri Cain repererant,homines docet.Mathematicas ab Adamo Seth pręcedentibuſq; Patriarchis inuentas, duabus ingentibus columnis (quarū vna lateritia erat,ne conflagratione periret: altera marmorea, ne diluuio abſumeretur)imprimit atq; conſignat. Ioſephus primo Antiquitatū. Inſtrumentum & vſum nauigādi,præceptore Deo, hominibus mōſtrauit: Nam τεβά,qua voce eius arcam nominauit Moyſes, non eſt propriè Aron.i. arca,ſed vas nauigationi aptum. Quo factū,vt poſteri,duce Iaphet, mari ſe audacter com-

	Anni mũdi.
Sem filius Noê genuit Arphaxad ab eluuione anno 2.	1659
Arphaxad genuit Sale ætatis ſuæ anno 35.	1694
Sale genuit Heber anno 30.	1724
f Heber genuit Phalegh anno 34.	1758

commiſerint, repleuerintque Occidentis inſulas.

Zoroaſtres Cham, vt fama eſt, Magiam introducit.

Doctores Hebręi, vt ſcribit Rabb. Leui. in 9.cap.Gene. tradunt Cham exccuiſſe teſticulos patri, ne deinceps liberos procrearet. Quid ſimile Poëtæ noſtri de Cœlo & Saturno fabulantur.

f Nemrod nepos Cham, primus affectato imperio regni formam in Chaldæa inſtituit. Babylon eius erat regia. Primus etiam poſt diluuium venatoriam exercuit.

Apud Aſſyrios paulò poſt nouum regnũ exortum per Aſſur filium Sem. Regni metropolis Niniue, Geneſeos decimo.

Magna probabilitate Hebræorum plæriq; docent, Iaphet primo loco à Noë fuiſſe genitum, 500. ſcilicet patris anno: Cham, ſecundo, 501. Sem autem omnium poſtremò, cùm pater perueniſſet ad 502. vel 503. Sed id nihil intereſt ad noſtræ Eccleſiaſticæ hiſtoriæ ſeriem.

Corruptè apud 70. Interpretes Arphaxad dicitur genuiſſe Cainan, & Cainan Sale. Nam nullũ exemplar Hebraicum hóc loco huius mentionem facit. Quin etiam vetuſtiſſimi Hebræi nominatim notant, à Noë ad Abraham tantùm decem eſſe generationes, quot

erant

	Anni mũdi.
g Phalegh genuit Rehú ætatis ſuæ anno 30.	1788
Rehú genuit Saruch anno 32.	1820
Saruch genuit Nahor, anno 30.	1850
Nahor genuit Thare anno 29.	1879
Thare genuit Abram anno 70.	1949

Summa anni 293. dies decem.

erant ab Adam ad Noë. β. quidem Lucas 3. cap. vndecim numerat, ac Caiṅan infert in hunc ordinem, ſed id Græcorum, ad quos ſcribebat, & quibus ſola exemplaria 70. nota erant, cauſa. Cæterùm quia Arphaxad vixit 438. peruenit ad Abrahæ 146. annum. Hac methodo, quinam, quibúſcum, & quādiu vixerint, facilè deduces.

g Phalegh à diuiſione nomen habuit, patre eius afflato numine quodā prophetico. Eius enim ſæculo terra diuidenda erat inter filios Noë. Ex quibus Sem, qui & Melchiſedech ſacerdos Dei viui, cum ſuis Orientalem Syriæ partem obtinet. Cham Zoroaſtres Iudæam, Arabiam, Ægyptum, Æthiopiam, totam denique per ordinem ſucceſſionis Aphricam. Iaphet, ſiue Iapetus, Europam noſtram & littoralem Aſiæ partem. Nomina poſterorum eorum Hebraica id clarè indicant, Geneſ. 10. & 1. Paralip. 1. Ne Græci glorientur ſe terris impoſuiſſe nomina.

Turris Babel ædificatur: quæ fabulæ de Gigantibus cum Ioue bellantibus materiam præbuit. Ex vna lingua Hebræa, multę, nempe 72. vt Hebræis placet, factę ſunt: quod colligunt è capitibus familiarum, quæ tot recenſentur Geneſ. 10.

Hebraica, quæ antea communis erat, apud Hebrum (à quo linguæ & populi nomen) reman-

		Anni mūdi.
	## TERTIA AEtas.	
Gen. 7 & 21.	h Abrahã genuit Iſaac anno ætatis ſuæ 100.	2049
Gen. 25.	Iſaac genuit Iacob anno 60.	2109

remanſit incorrupta, quòd neque conſilijs, neque operis eorum, quibus turrim in cœlũ erigere placebat, interfuiſſet. Qui turrim ędificauerunt, appellati ſunt Meropes, ob diuiſam vocem.

Aiunt autem hanc confuſionem linguarum extitiſſe 48. ætatis Abrahæ, 10. ante obitum Noë. Vnde incertum, annó ne 101. poſt diluuium huiuſmodi cõfuſio acciderit, quod tamen nonnullis placet. Si enim vera eſt Hebræorum hiſtoria, illam oportet factam poſt annum à diluuio trecenteſimum: quod eſt vero propius. Oportuit enim prius iuſto aliquo tempore multiplicari ſtirpes, quàm in tam varias orbis partes diſpergi.

h Noë moritur anno ætatis ſuæ 950. Tum natus Abraham, natus erat an. 58.

Duodecim annis poſt mortem eius, iubet Deus Abrahamũ egredi è patria ſua in Chananæorum terram. Et ſanè in certa familia Sem, ex qua deſcẽdit Abraham, veri Dei cultus vtcunque permanſerat. Vtcunque dixi, quoniam ipſi etiam incipiebant ſeſe dedere, & receptam Idolomaniam complecti, vt docet Ioſue, 24 cap. vbi & Abraham inter Idololatras numerat.

Abraham natus annos 70. proficiſcitur ab Vr Chaldæorum, Geneſ. 7. Deſcendens in Ægyptum, Mathematicas ſacerdotibus tradit,

		Anni mūdi.
Gen. 47.	i Iacob deſcendit in AEgyptum natus anno 130.	2239
Exo. 12. Gal.3	k Iacobæi manſerunt in AEgypto annis 430.	2669
	Summa, an. 720.	

dit, vt ſcribit Ioſephus. Quod videtur Cicero confirmare,cum 1. de Diuinatione Chaldęos recenſet primos inuentores Aſtrologię. Ægyptij autem illas ita excoluerunt,vt putētur inuentores Geometriæ, vt & Phœnices Arithmeticæ: cuius tamen lineas ab eodem Patriarcha,cùm in Paleſtinam profectus eſt, acceperant.

i Iacob cmnium primus votum nuncupauit Deo.R.Abahu in Talmud. Ac certè de illo primùm legitur,Votum etiā vouit Deo dicens.Geneſ.28. Sem peruenit ad 50. vſque annum ætatis Iacob, ac omnium diutiſſimè poſt diluuium vixit. Heber etiam attigit ſeptuageſimum Iacob.

Anan primus equum & aſinam commiſcuit,vnde mulorum origo.Geneſ.36.

Ioſeph ſomniorum intelligentiam adinuenit.Iuſtin.hiſto.lib.36.

Sacerdotes Ægyptij de Prytaneo ſiue horreo regis alebantur Geneſ.47.

Iacobæi inſanas illas Pyramidum & vanitatis Ægyptiacæ ſubſtructiones,quæ in ſeptem mundi miraculis collocantur, cogente Pharaone fabricant.

k Hic reijcitur commentum Rabbinorum, qui præter diſerta Exodi verba ſcribūt ſuos tantùm manſiſſe in Ægypto 210. annis. Vide Rabb. Leui Ben Gerſom in 15 Geneſ.

Qui ta-

		Anni mũdi.
	# QVARTA AEtas.	
Deu. 1. & 29.	Moyſes populi ex AEgypto educti Rép. in deſerto adminiſtrauit annis 40.	2709
Iud.3	I Ioſué, Iudas, & Othoniel annis 40.	2749

Qui tamen hodie temporum rationem è Biblijs ſubducere ſe aiunt, iſtorum traditionem ſequuntur, vt non mirum ſit, illorũ ſuppputationem eſſe plenam controuerſiarum, nec conciliare caput ſeptimum Actorum, & multa alia loca cum veteri Teſtamento.

Iſtis impoſuit, quòd Paulus ad Galatas 3. videtur ſcribere 430. annis poſt promiſſionẽ factam Abrahæ de ſuſcipiendo ſemine, qui eſt Chriſtus, datam eſſe legem Moſis. Atqui Paulus nos ſuis verbis tantùm remittit ad ſcripturam Exodi, aitque ſe non de quolibet Teſtamento ſiue pacto cum Abraham percuſſo, ſed de illo demum loqui, quod ſcribitur eſſe *lex facta poſt* 430. *annos*. Non vtique à promiſſione (nam repugnat locus Exod. 12 ad quem alludit) ſed à deſcenſu Iſraëlitarum in Ægyptum. illic enim *Poſt*, non retulit ad promiſſionem, ſed ad legem factam eo tempore, quod Moſes deſignauerat. Alioqui, vt hoc addam, falſum eſſet oraculum Geneſ. 18. quod ſine figuris prædixit, Semen Abrahæ 400. totis annis ſeruiturum in Ægypto, ac deinde eripiendum. In eo fui prolixior, quòd B. Hieronymus ſe neſcire profeſſus ſit, quo pacto his tribus Scripturis ſatiſfaciẽdũ eſſet.

Iob his Patriarcharum temporibus vixit, fuit ex poſteris Nahor. Diuus Hieronymus & Rab. Selomo. Moyſes huius hiſtoriã ex Arabico

bico conuertit, Hebræi.

Ipſo anno egreſſionis, menſe ſecundo data eſt lex Iſraëlitis: menſe autem tertio, Decalogus. Anno ſecundo iterum data eſt lex die expiationum.

Aaron creatus eſt Pontifex. Ab illo ad Dinaſum, qui belli tempore per diſcordiã Põtifex ordinatus eſt, numero omnes 83. fuére. Sub tabernaculo 13. Sub templo Salomonico 18. Reliqui ſtante templo ſecundo: qui plurimi ſunt, quoniam non vt ante, mortuis, ſed viuis viui ſubrogabantur. Egeſippus lib. 2. cap. 13.

Moſes Pentateuchum, Ioſuè Commentarium rerum ſuarum, & extremum Caput Deuteron. ſcribit.

l 40. Anni his tribus Ducibus tantùm elapſi ſunt. Nam illud Iudic. 3. Quieuitque terra 40. annis, & mortuus eſt Othoniel, hunc habet ſenſum: Terra quam armis ceperant Ioſuè & Iudæi, manſit quadraginta totis annis penes Iſraëlitas, nemine veterum colonorum ſedes illas bello repetente. Tumque mortuus eſt Othoniel. Et ita expone quæ in hæc verba per totum librum Iudicum repetuntur: etiamſi prima frõte interregna multa indicare videantur. Habes enim ſimilem locutionem vlt. cap. 2. Paral. Celebrauit ſeu compleuit terra Sabbata ſua, vel quietes ſuas

ſuas,i in illo ſtatu mālit, quouſq; complerē-tur 70.anni prædicti ab Hieremia. Id intelligitur ex ſexto cap.3. Regum, vbi omnino anni huius quartæ ætatis numerantur 480.

Ioſué Chananæos partim interfecit, partim terra ſancta depulit. Horum reliquię traduntur migraſſe in Germaniam, Sclauoniā, & regiones vicinas. in Seder Olam. Et certè illa ætate totum Occidentem fuiſſe vacuum, paulatim verò in eius regiones veniſſe Orientales populos, apparet è crebris in Europam populorum infuſionibus, quarum meminére Hiſtorici.

Etenim ante tres mille annos tota ferè Europa vacua erat, vt qui primi eam inhabitare cœperint, appellati ſint Aborigines, locis maritimis primùm omniū habitatis, cuiuſque, vt Italia, Dalmatia, Gallia Narbonenſi, quòd illuc primus & facilior propter mare eſſet tranſitus.

Raab nupſit Ioſué. Rabb. Moſeprecept. neg.112.& Salmoni. Matt.1. Cùm exploratores recepit, erat meretrix, vt noſtris placet: vt Hebræis, cauponaria: nam zonà vtramque ſignificat Ioſue 2.

Iudices hi vſque ad Samuelem dicti ſunt, quòd penes eos auctoritas eſſet dicendi ius, & adminiſtrandi Rempublicam. Diademate aut ſceptro, vt Reges, non vtebantur: hære-

		Anni mũdi.
	m Aiod ambidexter cũ interregno annis 80.	2829
	Debora & Barac annis 40.	2869
	Gedeon annis 40.	2909
9	Abimelech eius filius annis 3.	2912
10	Thola annis 23.	2935
10	Iair annis 22.	2957
10	Inde nullum ducem habuerũt vſq; ad Iephten, annis 18.	2975
12	Iephte, annis 6.	2981

ditarij non erant,ſed partim auctoritate prudentum hominum creabantur,partim à Deo excitabantur vocatione peculiari. Eorũ poteſtas non erat regia ſiue arbitraria,ſed politica: nempe populum regebant iuxta ipſius leges & inſtituta,vt qui Dux appellatur apud Venetos.

Hiſtoria Michę,conſtupratio vxoris Leuitæ, & cędes vniuerſæ ferè tribus Beniamin euenêre diebus Othonielis, vt auctori Seder Olam placet:vt Ioſepho,paulò ante Othonielẽ. Ita quinq; vltima capita libri Iudicum, ſecundũ caput proximè præcedere,aut mox ſequi debuerunt. Nam certè inter Sampſonẽ & Heli nullum fuiſſe videtur interuallum.

Phinees ea tempeſtate adhuc erat in viuis. Itaq; qui illa inter Samſonẽ & Heli cõtigiſſe volunt, ſentiunt Phineem annis amplius trecentis vixiſſe, vt R. Moſe Ægyptius in ſuo Miſna.

In caſtris Beniaminitarum ſeptingenti reperti ſunt ambidextri,& ita lapidẽ iaculãtes, vt capillum poſſent percutere, reliquis intactis. Iud 20.

m Aiod Eglonẽ regẽ Moab,qui graui ſeruitute populũ Dei premebat,ſica in femur defixa interemit. factꝰ eſt populi Iudex & dux.

Samgar pugnans pro Iſraële ſexcẽtos homines cædit ſtimulo boum, ſeu vomere.

 n Hi-

		Anni mũdi.
Iudi. 12.	n Abeſan,annis 7.	2988
	Ahialon.annis 10.	2998
	Abdon,annis 8.	3006
16.	o Sampſon,annis 20.	3026
1.Re. 1.	Heli iudex,idemque Sacerdos annis 40.	3066
	p Samuel & Saul regnârunt annis 40.	3106
	Dauid imperauit annis. 40.	3106
	Salomon Templum ædificare cœpit regni ſui anno 4.	3149
	Summa,an.480.& totidẽ ab egreſſione Iſraelitarũ ex AEgypto,ad quartum annũ Salomonis, numerat liber tertius Reg. cap.6.	

n Hiſtoria Ruth contigit huius temporibus, vt Hebręi tradũt. Qujnetiã hunc Abeſan aiũt eſſe Booz,cui nupſit Ruth.' Ioſepho tamen Ruth vixit temporibus Heli.

o Tempora Heroica incurrunt in hoc ſeculum Samſonis,Heli,& Samuelis,ante quæ apud Gręcos nihil certi extat,cùm tamen hęc in hiſtoria Hebraica admodum recẽtia ſint.

Bellum Thebanum.

Bellum Troianum.

p Samuel ſcribit librum Ruth, & maximã partem libri Regum, quẽ eius nomine alius ad regnum vſque Salomonis perduxit.Heb.

Dauid metu Saulis duodecies ſedes mutat,à 21.cap.lib 1. Reg. Nathan vates prædicit Chriſtum venturum qui Eccleſiam ædificaret,2.Reg.7.

Dauidem adulterij arguit, Salomoni regnum procurat.3.Regum 1.Abiathar Pontifex 1.Reg.22.

Gad propheta monet Dauidem vt fugiat in Hareth.1.Reg.22. eique nuntiat Deũ iratum,quòd populum numeraſſet. 2.Reg.24.

Aſaph cum fratribus,nobilis Muſica & ſacra eruditione 1.Par.6.

q Iohanan,primus fuit templi quod Salomon ædificauit pontifex. Anteà illis in locis ſacrificare fas fuit,vbi arca vel tabernaculum à Moſe fabricatum conſtiterat. Ionathan &

		Anni mũdi.
	# QVINTA AEtas.	
3.Re. 11. 2.Pa. 12. 13	q Salomon regnauit adhuc annis 36.	3185
	r Roboam 17.	3202
3.Re. 15.	Abia annis 3.	3205
3.Re. 12.	ſ Aſa annis 41.	3246
4 Re. 8.	t Ioſaphat annis 25.	3271
	v Ioram annis 8.	3279
Ibidẽ	Ochozias anno 1.	3280
4Re. 11.	Athalia Regina, Achab ſoror 7.	3287

Iddo Prophetæ.

Ahias Sylonites Propheta miſſus à Deo, tradit decem tribus Ieroboã, prædicit mortẽ filij eius,& totius regni exitiũ.3.Reg.11.& 14

Homerus centum plus minus annis poſt bellũ Troianum, ſexcentis ante Ariſtotelem.

r Regnum bifariam per ſeditionem diuiditur: huius maiori parti in Samaria præficitur Hieroboam. Achimas Pontifex.

Semeias vir Dei dehortatur Roboam, ne bellet contra decem tribus, quæ à ſe defecerant.3. Reg.12.

Ioam prænunciat, Ioſiam Regem trecentis pòſt annis naſciturũ, qui Idololatriam deſtruat: cumq́; reuerteretur ab increpando Ieroboam impiæ religionis, in via à leone occiſus eſt, quòd cuidam ſe ad cibum vocanti inconſulto Deo paruiſſet, ſed tamen leo aſſidens illæſum corpus ſeruauit, dum in funus efferretur 3.Re.13. Sub Abia Azarias põtifex.

ſ Abimelech pontifex max.3.Reg.15. Anani prophetat bella in Aſam exoritura, quòd hominibus, nõ Deo fidiſſet, vnde & in neruum conijcitur 2.Para.16. Hanani Videns.

Iehu filius Hanani vaticinatur contra Baaſa regem Iſraël, à quo & occiditur 3.Reg.16 Azarias prædicit regnum Iſraël futurum abſque Deo vero, ſacerdote, doctore & Rege. 2.Paralip.15.

t Elias vir piloſus, zona pellicea incinctus, magno zelo religionem tuetur.3. Reg. Iam tranſlatus in cœlum. 4. Reg.2. ante decimũ octauum regni Ioſaphat.4.Reg.3. miſit cœlitus literas ad Ioram Regem Iuda,filiũ Ioſa phat,in quibus fata eius explicabat.2.Par.21.

Ioaz ſummus ſacerdos.

Micheas Iemla prædicit populum diſpergendum,& Achab regem Iſraël occidendũ. 400.Pſeudoprophetæ.2. Paralip.18. quorum princeps Sedechias & Eliezer. 3. Reg.22.

Abdias vaticinatur in Idumæos,Eccleſiæque ædificationem & propagationem libello vnico prædicit. Prophetas paſcit in ſpecubus.Nam Hebræi veteres hunc eundem eſſe tradunt.

Iahaziel & Eliezer vaticinationis munere funguntur apud Ioſaphat.

Heſiodus. Lycurgus Lacedæmoniorum legiſlator.

Ioſaphat legiſdoctores & magiſtratus probos vbique conſtituit.

v Vt Ochozias plures vno anno regnauerit,ſiue ſolus,ſiue aliter,non eſt probabile,ne ſint à Roboam ad ſextũ Ezechiæ, quo euerſum eſt imperium decem tribuum, 281. anni Sic enim ſucceſſio Regum Iſraël,quæ cõtinuata ſerie ſucceſſioni Regum Iuda reſpondet,in lib.Reg.& Paralip. 40. annis ab

altera

altera ſuperaretur. Nam à primo Ieroboam, vſque ad vltimum Oſeæ, qui regnum illud amiſit, anni tantùm ſunt 241 Nec alleganda ſunt interregna, cum eorum veſtigium nullum extet in Scriptura: in qua è cõtrario, qui quibus perpetuo ordine ſucceſſerint, apertè traditum eſt. Hinc adducor, vt credam cum veteribus Hebræis, quos ſequuntur R. Selomo, & R. Leui, errare eos, à quibus Ochozias 21. an. id eſt, 20. cum patre, & vno ſolus regnaſſe fertur, ex eo quòd 2. Paral. 22. quadraginta duos annos, & 4. Regum 8. viginti duos tantùm natus, regni clauum ſuſcepiſſe proditur. Nam vtroque loco Ioram tantùm 8. anni & Ochoziç vnus aſſignantur. Quî igitur, inquies, potuit Ochozias quadrageſimo 2. ætatis inire regnũ, cùm pater mortuus ſit quadrageſimo? Num filius antiquior erat patre? Audi R. Leui. Sanè, inquit, anni 42. qui recenſentur in libris Paralip. non ſunt accipiendi ab ortu Ochoziæ, ſed à tempore quo viguit regnum Amri, quòd Ochoziæ, quia erat de eius ſemine (ex parte matris) contigerit, vt occideretur cùm Ioram rege Iſraël. Id apparet ex eo quòd poſt 31. annum Aſæ, regnauit Amri ann. 6. in vniuerſum Iſraël (4. Reg. 16.) & Achab filius eius 22. & Ochozias (alter) duobus. Ioram autem rex quoq; Iſraël erat in anno regni ſui duodecimo. Vi-

		Anni mūdi.
	Ioas annis 40.	3327
	x Amazias annis 29.	3356
15.	y Ozias qui & Azarias annis 52.	3408
15.	z Ioathan annis 16.	3424

des 42 annis regnum Iſraël ſtetiſſe penes familiam Amri. Hæc ille.

Ionadab filius Rechab clarus Propheta. 4. Reg. 10.

Sub Ioram Ioarib ſummus pontifex. Sub Ochozia Ioſaphat. In Seder olam.

Eliſæus miris & inuſitatis operibus inſignis 4. Reg. 12. Ad eius oſſium contactum ſuſcitatur mortuus. 4. Regum 13.

Ioiada pontifex Zacharias eius filius, qui in ipſo templo occiditur. Huius ſanguis vſq; ad aduentum Nagbudonozoris, inſtar ollæ bullientis, quaſi vltionem poſcens, ferbuiſſe traditur. Phadaia pontifex.

x Sedechias pontifex. Ionas vaticinatur in Ieroboam filium Ioas regem Iſraël, concionatur in Niniuitas, vt ex eius libro conſtat.

Sub hæc tempora cœpit regnum Macedonum per Carranum.

y Initium Olympiadum. Olympias SPATIVM quatuor annorũ, quod labebatur inter duos ludos Olympicos. Lycophronis interpres, quinquaginta menſes (lunares) fuiſſe ait.

Tempore Oziæ Amulius apud Latinos, Agameſtor vndecimus apud Atheniẽſes regnabant. Hieron epiſt. 3. ad Damaſum.

Ioël (non propheta, ſed alter) ſummũ pontificatum gerebat.

Oſeas

Oſeas & Amos vaticinantur in decem tribus, obiter etiam, in duas tribus, id eſt, regnum Iuda.

Eſaias de Chriſto eiuſque rebus geſtis, de vocatione gentium, reliquiſque myſteriis ita ſcribit, vt potius Euangeliſta, quàm vates videatur, inſerẽs multas vaticinaciones de plurimis regnis & gentibus.

Illum Hebræi commemorant ortum regio ſanguine, ac non tantùm habuiſſe patruum Amaziam Regem, ſed & ſocerũ fuiſſe Regis Manaſſis, à quo ſectus miſerè dicitur. Tam clarus vates fuit, vt etiam Cyrum regem Perſarum nominârit ducentis annis priuſquam naſceretur, & eius geſta deſcripſerit. Eſ. 45. & Vriam Sacerdotem centum antè annis. Eſd. 8.

Romulus & Remus Olympiadis 6. anno 3. Romam condunt. Hinc, vt Florus annotauit in 2. Epitome, ad 20. Auguſti, tempus fuit ſeptingentorum propè annorum. Quos à 24 Oziæ reperies.

z Michæas Moraſtites ex æquo ſtylum ſuũ ſtringit in duas & decem tribus, vt titulus illius ſatis indicat. De Chriſto multa vaticinatur.

Numa Pompilius Romæ ſacra & ceremonias Moſaicis conſimiles inſtituit, ſiue Iudæorum imitatione, quorum tum florens

erat nomen & imperium: ſiue Sathanæ inſtinctu,qui Dei ſimius ſibi eadem apud gẽtes exhiberi exoptabat,quæ illic Deus.Et ſanè in illis inducendis dicebat ſe cũ dea Ægeria congredi. Quanquam hunc cum Dea congreſſum videatur commentus, vt ſuum inuentum populo adhuc rudi & Martio melius inſtillaret, atque religionis metu ſibi fidelius obſtringeret. Erat enim alioqui inſignis Deorum contemptor: & ceremonias, quas publicè colebat, priuatim libris ludificabatur:qui poſt quadringentos annos ex eius tumulo defoſſi iuſſu Senatus,ea de cauſa in foro concremati ſunt. Mirum autem cur Romani, cum cunctarum Gentium Deos reciperent, nũquam tamen Deo Iudæorum, quibus,vti dixi, magna ceremoniarum affinitate congruebant,locum apud ſe dare voluerint. Nec mihi ſatisfacit ratio, quam Cicero pro Flacco affert, Numen illud nimis abhorruiſſe à ſplendore imperij. Magis arridet quod Auguſtinus libro de conſenſu Euãgeliſtarum ſcribit non fuiſſe receptum,quia ipſe ſolus volebat coli, ac eius religio cæteras excludebat.Nam illo vno prętextu Senatus olim rogatus, Chriſtum inter Deos vrbis referre recuſauit, vt eſt apud Tertullianum.

a Obed

			Anni mũdi.
16	a Achaz an.	16.	3440
18	b Ezechias ann.	29.	3469

Obed propheta milites arguit crudelita-
s. 2.Paral.28.

Eſaias Chriſtum de Virgine: Michæas in
ethlehem naſciturum prædicunt.

Ezechiæ ſexto anno vrbe Samariæ poti-
us eſt rex Aſſyriorũ Salmanazar. Ita durauit
oc regnum annos ducentos quadraginta v-
um,menſes ſeptẽ. Qui tranſmigrârunt,non
eguntur redijſſe,quamuis credibile ſit,eorũ
nultos ſolum patrium repetiuiſſe ſub Re-
ibus Perſarum: è contrario,duæ tribus,quę
n exilium exigi cœpere poſt an.113. ſub Io-
chim(Dan.1.)leguntur redijſſe,& tamẽ ea-
um plurimi in exilio hæſerũt. Quo factũ, vt
3.Iacobus Epiſtolam ad 12. Tribus diſperſas
ſcriberet.

Tobias apud Niniuem captiuus, vt con-
ſtat ex eius libro, quem & Hebraicè vulga-
uit ante paucos annos Germania.

Angelus delet exercitũ Sennacherib pro-
pter blaſphemiã. Ipſe autẽ in fano deorũ ſuo-
rũ Niniuæ ſacrificans à filijs interficitur.

Regnat tandem filius Aſaraddon(Pul co-
gnomento Regum Aſſyriorũ) id eſt, Sarda-
napulus,ſi veſtigijs literarum aliquid tribuẽ-
dum ſit,4.Reg. 19. Hunc Nabugdonozor
exuit imperio, & ad incendium compulit.
Nam Nabugdonozorem,vel certè patrẽ eius
Merodac fuiſſe, qui imperium Sardanapalo
ade-

		Anni műdi.
21	c Manaſſes an. 55.	3624
21	Amon an. 2.	3626
22	d Ioſias an. 31.	3557
23	Ioachas menſibus 3.	
	e Ioakim Eliachim annis 11.	3568

lemerit,ex eo perſpicuum puto, quòd ſub la tempora iſti imperium Orientis affecta- cœperint. Quinimò R. Salomon è Tal- mudicis hiſtorijs in 3.caput Danielis narrat, ſabugdonozorem vnum eorum decē fuiſ- , qui ſoli cū Sennacherib euaſere manum ngeli miſsi diuinitus ad iſtius delendum xercitum. Quanquam potius id de patre Ierodac crediderim, quia Nabugd.nimis iſſet ſenex temporibus Babylonicæ Capti- itatis. Reges Aſſyriorum præcedentes è li- ris Regum & Paralip.ſurſum verſus ad pri- :a ſæcula, quibus eorum imperium floruit, acilè perduces.

Romæ Tullus Hoſtilius annos 32.

Oſaias & Sellum ſummi ſacerdotes.

Ioël de duabus tribubus, earūq; per Chri- tum reſtitutione. Nahū,in Niniuitas: Aba- uc in Chaldæos ſcribunt. Hebræi in Seder lam.

Romæ Ancus Martius Rex.4.annos 38.

I Sophonias, quòd iam decem tribus ab- luctæ eſſent in Aſſyriam,de duabus reliquis Prophetiam texit.

Rechabitæ mandato patris in perpetuum vino abſtinent. Hier.35.

Helcias ſummus Pontifex. Vrias propheta Hier.26. quem Eſaias nominârat multis an- tè annis. Eſa.8.

Olda

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Olda Propheтiſſa floret. 4.Reg. 22.

Hieremias concionatur, Threnoſq; edit in necem pij Regis Ioſiæ: inchoatū ſuū prophetiæ librum ſequentibus Regibus abſoluit.

Tarquinius Priſcus an.38. Baruch notarius Hieremiæ.

c Quoniam hiſtoria eorum temporum ſatis confuſè in Scripturis narrata eſt, & refert, eam habere exploratā, propter Hieremiam & Prophetas qui infra illius ætatem ſcripſerunt, hic hærere paucis lubet. Ioachim ſub finem anni tertij regni ſui ſe obſeſſum tradidit, Nabugdonozori datis obſidibus, inter quos Daniel, Ananias, Azarias, Miſael, & parte vaſorum templi Domini. Dan.1 Tributarius autem in regno ſuo adhuc relinquitur, donec grauiſſimæ ſeruitutis onere depreſſus, ad Ægyptiorum regem diuertens, miſſo rurſus de Babylone exercitu, comprehenſus & tractus priuſquam ad vrbem veniret, in campo Babylonis vndecimo regni, interficitur. 4. Reg. 24. quod Hieremias prædixerat 22.cap. Ita Ioachim bis fuit captus.

Interim autem dum hæc agerentur, in eius locum, Ioachim filius, qui & Iechonias, à populo Rex conſtituitur, ſed regni mēſe tertio, vbi reuerſus Chaldæorum exercitus, vrbem obſediſſet, monente Hieremia, ne ciuitas cremaretur, cum matre ſe dedidit. Vnde cum

um vniuerſa proſapia Babylonem ductus, itium præbuit Captiuitati ſeu tranſmigraoni Babylonicæ, quam 70. annos duraturã ieremias præmonuerat. Hierem. 25. Quanuam illam Hebræi ordiũtur ab vndecimo edechiæ, vt videre eſt apud Abben Ezram 1. & 9. cap. Danielis.

Cæterùm pro Iechonia in regnũ à Chalæo ſuffectus patruus Sedechias Ioſiæ filius ropter rebellionem, regni vndecimo poſt uinquennem obſidionem ſuperatur, & tam ierusalem quàm Templum ſolo æquatur, unctis penè, qui è prima captiuitate ſupereant, in exilium deportatis. Ex quo perſpiuum eſt, vrbem ter à Babylonijs captam, regnantibus videlicet per ordinem Ioachim, echonia, Sedechia.

Seruius Tullius Rom 44.

Daniel anno decimoquinto ætatis ductus eſt Babylonem. 3. anno Ioakim, qui poſtea octo annos regnum tenuit, à quibus ad finem Captiuitatis anni fuerunt 70. Ita vixit 93. annos, antequam transferretur ad Medos, vbi tribus annis pòſt, decimi Capitis viſionem habuit. Erat igitur admodum ſenex, fortaſſe mortuus diebus Eſter, neque ad ædem poſteriorem cum alijs aſcendit. Abben Ezra in 1. Daniel.

Prædixit 12. capitibus futurũ ſtatũ Eccleſię à ſuo

Anni mũdi.

f Ioachin Ieconias menſibus tribus. 3568

Summa, anni 419, mẽſes 6. Atque hæc ætas eſt quinta. Nam cùm Ieconias Babylonẽ abduceretur, initium Captiuitatis Babylonicæ factum eſt, vt liquet è Matthæi primo capite.

REGES ISRAEL

Hac Quinta ætatè regnabat in Samaria poſt ſciſſum Dauidis regnũ,

ſuo tempore ad extremum mundi, ac inter cætera docuit quinque regna ſeſe per ordinem conſecutura, quæ intra illud ſpatium populum Domini grauiter oppugnarēt, Babyloniorum, Perſarum, Græcorum, Romanorum, Gog, & Magog. i. Saracenorū & Turcarum, quos per obſcurum & ignobile cornu deſignauit. Conſolatur autem Sanctos in eo, quòd dicit in medio iſtorum regnorum perſeueraturam Eccleſiam, Chriſtumq; poſt 70. Hebdomadas reuelandum; regnaturum in medio inimicorum ſuorum, imò verò vniuerſa illa imperia contriturum, & ſuis daturum regnum, quod in æternum frangendum non ſit: Nempe quoniam regnum Chriſtianorum deletis cæteris intercipietur à beata immortalitate.

Ananias, Azarias, Miſaël. Per hos apud Chaldæos & Perſas latè propagata eſt Dei religio. Abacuk alter.

Azarias pontifex.

f Ezechiel cum Iechonia Rege in Babyloniam captiuus abducitur, ibique captiuis vaticinatur, librumque ſcribit tantis myſterijs & difficultatibus refertum, vt Hebræi non magis ad principij & finis ipſius, quàm ad trium primorum capitū Geneſeos & totius Cantici Canticorum Salomonis lectionem, iuuenes admittant.

Saraias Pontifex.

Hic

Oſeas & Amos vaticinantur in decem tribus, obiter etiam, in duas tribus, id eſt, regnum Iuda.

Eſaias de Chriſto eiuſque rebus geſtis, de vocatione gentium, reliquiſque myſteriis ita ſcribit, vt potius Euangeliſta, quàm vates videatur, inſerēs multas vaticinaciones de plurimis regnis & gentibus.

Illum Hebræi commemorant ortum regio ſanguine, ac non tantùm habuiſſe patruum Amaziam Regem, ſed & ſocerũ fuiſſe Regis Manaſſis, à quo ſectus miſerè dicitur. Tam clarus vates fuit, vt etiam Cyrum regem Perſarum nominârit ducentis annis priuſquam naſceretur, & eius geſta deſcripſerit. Eſ. 45. & Vriam Sacerdotem centum antè annis. Eſd. 8.

Romulus & Remus Olympiadis 6. anno 3. Romam condunt. Hinc, vt Florus annotauit in 2. Epitome, ad 20. Auguſti, tempus fuit ſeptingentorum propè annorum. Quos à 24 Oziæ reperies.

z Michæas Moraſtites ex æquo ſtylum ſuũ ſtringit in duas & decem tribus, vt titulus illius ſatis indicat. De Chriſto multa vaticinatur.

Numa Pompilius Romæ ſacra & ceremonias Moſaicis conſimiles inſtituit, ſiue Iudæorum imitatione, quorum tum florens

erat

erat nomen & imperium: ſiue Sathanæ inſtinctu, qui Dei ſimius ſibi eadem apud gẽtes exhiberi exoptabat, quæ illic Deus. Et ſanè in illis inducendis dicebat ſe cũ dea Ægeria congredi. Quanquam hunc cum Dea congreſſum videatur commentus, vt ſuum inuentum populo adhuc rudi & Martio melius inſtillaret, atque religionis metu ſibi fidelius obſtringeret. Erat enim alioqui inſignis Deorum contemptor: & ceremonias, quas publicè colebat, priuatim libris ludificabatur: qui poſt quadringentos annos ex eius tumulo defoſſi iuſſu Senatus, ea de cauſa in foro concremati ſunt. Mirum autem cur Romani, cum cunctarum Gentium Deos reciperent, nũquam tamen Deo Iudæorum, quibus, vti dixi, magna ceremoniarum affinitate congruebant, locum apud ſe dare voluerint. Nec mihi ſatisfacit ratio, quam Cicero pro Flacco affert, Numen illud nimis abhorruiſſe à ſplendore imperij. Magis arridet quod Auguſtinus libro de conſenſu Euãgeliſtarum ſcribit non fuiſſe receptum, quia ipſe ſolus volebat coli, ac eius religio cæteras excludebat. Nam illo vno prętextu Senatus olim rogatus, Chriſtum inter Deos vrbis referre recuſauit, vt eſt apud Tertullianum.

a Obed

			Anni mũdi.
16	a Achaz an.	16.	3440
18	b Ezechias ann.	29.	3469

a Obed propheta milites arguit crudelitatis. 2.Paral.28.

Eſaias Chriſtum de Virgine: Michæas in Bethlehem naſciturum prædicunt.

b Ezechiæ ſexto anno vrbe Samariæ potitus eſt rex Aſſyriorũ Salmanazar. Ita durauit hoc regnum annos ducentos quadraginta vnum, menſes ſeptẽ. Qui tranſmigrârunt, non leguntur redijſſe, quamuis credibile ſit, eorũ multos ſolum patrium repetiuiſſe ſub Regibus Perſarum: è contrario, duæ tribus, quę in exilium exigi cœpere poſt an.113. ſub Ioachim (Dan.1.) leguntur redijſſe, & tamẽ earum plurimi in exilio hæſerũt. Quo factũ, vt B.Iacobus Epiſtolam ad 12. Tribus diſperſas ſcriberet.

Tobias apud Niniuem captiuus, vt conſtat ex eius libro, quem & Hebraicè vulgauit ante paucos annos Germania.

Angelus delet exercitũ Sennacherib propter blaſphemiã. Ipſe autẽ in fano deorũ ſuorũ Niniuæ ſacrificans à filijs interficitur.

Regnat tandem filius Aſaraddon (Pul cognomento Regum Aſſyriorũ) id eſt, Sardanapulus, ſi veſtigijs literarum aliquid tribuẽdum ſit, 4.Reg. 19. Hunc Nabugdonozor exuit imperio, & ad incendium compulit. Nam Nabugdonozorem, vel certè patrẽ eius Merodac fuiſſe, qui imperium Sardanapalo ade-

		Anni mũdi.
21	c Manaſſes an. 55.	3624
21	Amon an. 2.	3626
22	d Ioſias an. 31.	3557
23	Ioachas menſibus 3.	
	e Ioakim Eliachim annis 11.	3568

ademerit,ex eo perſpicuum puto, quòd ſub illa tempora iſti imperium Orientis affectare cœperint. Quinimò R. Salomon è Talmudicis hiſtorijs in 3.caput Danielis narrat, Nabugdonozorem vnum eorum decē fuiſſe, qui ſoli cū Sennacherib euaſere manum Angeli miſsi diuinitus ad iſtius delendum exercitum. Quanquam potius id de patre Merodac crediderim, quia Nabugd.nimis fuiſſet ſenex temporibus Babylonicæ Captiuitatis. Reges Aſſyriorum præcedentes è libris Regum & Paralip.ſurſum verſus ad priſca ſæcula, quibus eorum imperium floruit, facilè perduces.

Romæ Tullus Hoſtilius annos 32.

c Oſaias & Sellum ſummi ſacerdotes.

Ioël de duabus tribubus, earūq; per Chriſtum reſtitutione. Nahū,in Niniuitas: Abacuc in Chaldæos ſcribunt. Hebræi in Seder olam.

Romæ Ancus Martius Rex.4.annos 38.

d Sophonias, quòd iam decem tribus abductæ eſſent in Aſſyriam,de duabus reliquis Prophetiam texit.

Rechabitæ mandato patris in perpetuum vino abſtinent.Hier.35.

Helcias ſummus Pontifex.Vrias propheta Hier.26. quem Eſaias nominârat multis antè annis.Eſa.8.

Olda

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Olda Propheuſſa floret. 4.Reg. 22,

Hieremias concionatur, Threnoſq; edit in necem pij Regis Ioſiæ: inchoatū ſuū prophetiæ librum ſequentibus Regibus abſoluit.

Tarquinius Priſcus an.38. Baruch notarius Hieremiæ.

e Quoniam hiſtoria eorum temporum ſatis confuſè in Scripturis narrata eſt, & refert, eam habere exploratā, propter Hieremiam & Prophetas qui infra illius ætatem ſcripſerunt, hic hærere paucis lubet. Ioachim ſub finem anni tertij regni ſui ſe obſeſſum tradidit, Nabugdonozori datis obſidibus, inter quos Daniel, Ananias, Azarias, Miſael, & parte vaſorum templi Domini. Dan.1 Tributarius autem in regno ſuo adhuc relinquitur, donec grauiſſimæ ſeruitutis onere depreſſus, ad Ægyptiorum regem diuertens, miſſo rurſus de Babylone exercitu, comprehenſus & tractus priuſquam ad vrbem veniret, in campo Babylonis vndecimo regni, interficitur. 4. Reg. 24. quod Hieremias prædixerat 22.cap. Ita Ioachim bis fuit captus.

Interim autem dum hæc agerentur, in eius locum, Ioachim filius, qui & Iechonias, à populo Rex conſtituitur, ſed regni mēſe tertio, vbi reuerſus Chaldæorum exercitus, vrbem obſediſſet, monente Hieremia, ne ciuitas cremaretur, cum matre ſe dedidit. Vnde

cum

cum vniuerſa proſapia Babylonem ductus, initium præbuit Captiuitati ſeu tranſmigrationi Babylonicæ, quam 70. annos duraturã Hieremias præmonuerat. Hierem. 25. Quanquam illam Hebræi ordiũtur ab vndecimo Sedechiæ, vt videre eſt apud Abben Ezram in 1. & 9. cap. Danielis.

Cæterùm pro Iechonia in regnũ à Chaldæo ſuffectus patruus Sedechias Ioſiæ filius propter rebellionem, regni vndecimo poſt quinquennem obſidionem ſuperatur, & tam Hieruſalem quàm Templum ſolo æquatur, cunctis penè, qui è prima captiuitate ſupererant, in exilium deportatis. Ex quo perſpicuum eſt, vrbem ter à Babylonijs captam, regnantibus videlicet per ordinem Ioachim, Iechonia, Sedechia.

Seruius Tullius Rom 44.

Daniel anno decimoquinto ætatis ductus eſt Babylonem. 3. anno Ioakim, qui poſtea octo annos regnum tenuit, à quibus ad finem Captiuitatis anni fuerunt 70. Ita vixit 93. annos, antequam transferretur ad Medos, vbi tribus annis pòſt, decimi Capitis viſionem habuit. Erat igitur admodum ſenex, fortaſſe mortuus diebus Eſter, neque ad ædem poſteriorem cum alijs aſcendit. Abben Ezra in 1. Daniel.

Prædixit 12. capitibus futurũ ſtatũ Eccleſię à ſuo

à ſuo tempore ad extremum mundi, ac inter cætera docuit quinque regna ſeſe per ordinem conſecutura, quæ intra illud ſpatium populum Domini grauiter oppugnarēt, Babyloniorum, Perſarum, Græcorum, Romanorum, Gog, & Magog. i. Saracenorũ & Turcarum, quos per obſcurum & ignobile cornu deſignauit. Conſolatur autem Sanctos in eo, quòd dicit in medio iſtorum regnorum perſeueraturam Eccleſiam, Chriſtumq; poſt 70. Hebdomadas reuelandum; regnaturum in medio inimicorum ſuorum, imò verò vniuerſa illa imperia contriturum, & ſuis daturum regnum, quod in æternum frangendum non ſit: Nempe quoniam regnum Chriſtianorum deletis cæteris intercipietur à beata immortalitate.

Ananias, Azarias, Miſaël. Per hos apud Chaldæos & Perſas latè propagata eſt Dei religio. Abacuk alter.

Azarias pontifex.

f Ezechiel cum Iechonia Rege in Babyloniam captiuus abducitur, ibique captiuis vaticinatur, librumque ſcribit tantis myſterijs & difficultatibus refertum, vt Hebræi non magis ad principij & finis ipſius, quàm ad trium primorum capitũ Geneſeos & totius Cantici Canticorum Salomonis lectionem, iuuenes admittant.

Saraias Pontifex. Hic

			Anni mūdi.
3. Re. 14.	g *Hieroboam* filius Nabat de tribu Ephraim, annis	22.	
	Nabad an.	2.	
15. Ibidē	*Baſa* de tribu Iacharis an.	24.	
	Ela an.	2.	
Ibidē	*Ambri* diebus ſeptē.		
Ibidē	*Amri* an.	12.	
Ibidē	Achab an.	22.	
22.	h Ochoſias annis	2.	
	Ioram an.	12.	

g Hic vt regnum ſuum,quod ſeditione poſt obitum Salomonis orta conſecutus fuerat, conſtitueret,prohibet populum ſuum adire Hieroſolymam, vbi erat legitima Sacerdotum ſucceſſio,& altare contra altare erigit, vituloſque duos,vnum in Bethel,alterum in Dan duobus regni ſui finibus religionis ergô collocat.

Quam regnandi rationem ſibi diſplicere ſatis oſtendit Deus è crebra ſceptri in alienam familiam tranſlatione, ſublatis de medio per coniurationem Regibus. Sceptrum enim nuſquam vltra quartum gradum tranſijt ad poſteros in aliqua familia,prçterquàm in Iehu , cuius ſtirps potita eſt rerũ ad quintam vſque ſobolem.

Ad hanc ſtirpium mutationem deſignandam, tibi minuſculis literis capita familiarũ notauimus.Etenim regni huius ſceptrum ab alijs in alios tranſlatum,donec à primo Hieroboam ad vltimum Oſeæ,in nonam familiam migraret,non quidem legitima vocatione, ſed proditionibus atq; parricidijs,vno Amri patre Achab excepto,qui electione regno inauguratus eſt.

h Iezabel huius vxor ſeruens idololatria prophetas Domini vbique perſequitur. Elias ſe ipſius conatibus opponit. Sacerdotes Baal occidit.

i Iehu

		Anni mũdi.
9.	i *Iehú* anno 28.	
13.	Ioachas anno 17.	
Ibidẽ	Ioas an.16.	
14.	Hieroboam filius Ioas 41.	
15.	Zacharias menſ. 6.	
Ibidẽ	*Sellum* mẽſe vno vel diebus 28.	
Ibidẽ	*Menahem* Tarſenſis annis 10.	
Ibidẽ	Phaceias Menahẽ an.2.	
Ibidẽ	*Phaceias* Romeliæ an. 20	
17.	k *Oſee* filius Ela ann.9.	
	Summa an. 241. menſes 6. dies 7.	
	SEXTA AETAS.	
Hier. 25.	l Tempus captiuitatis fuit annorum 70.	3638

i Iehu interficit vxorem, filios & fratres Achab,& ſacrificos omnes Baal, ex cuius tēplo latrinas fecit.

k Decem tribus, capta poſt biennij obſidionem Samaria, per Salmanazarem Aſſyriorum Regem,in montes Medorum abductæ ſunt, miſſis alijs in earum terram. Hæ Orienti & Septentrioni infuſæ, Iudæorum clauſorum fabulæ dedêre cauſam: qua de re extat Eldad Danius à nobis verſus.

Tarquinius Superbus Romæ 25. Antequā paulò explerentur 70. anni Captiuitatis, illic Reſpublica per Conſules adminiſtrari cœpta.

Sybilla Cumana nouē libros de fatis Pop. Rom. Tarq. Superbo emendos obtulit,quorum tres in ſacrarium conditi,Sybillini dicti ſunt.Gellius lib.1.cap.19.Hanc nonnulli cum Cumæa confundunt,quæ & ipſa quidē Italica, ſed tamē multò antiquior. Fuit enim mater Euandri, cum qua congreſſus eſt Æneas. T. Liuius lib. 1.

Samaritanorum origo,quorum religionē ſemiiudæam,quàm planè Paganam malle ſe Deus immiſſis leonibus declarauit. 4. Re. 17.

l Vertentibus 70. Captiuitatis annis orare cœpit Daniel 9. capit. Deum pro reſtauranda Hieroſolyma, & ab Angelo accepit ab exitu verbi de reſtituendis captiuis, deque

	Anni mũdi.
m A 70. illo Captiuitatis anno ad Chriſtũ Hebdomadas 69. id eſt, anni. 483.	4121

Summa 553.

reficienda vrbe, vſque ad Chriſti ducis necem interfluxuras hebdomadas 69. Porrò exitus illius verbi factus eſt anno primo Cyri. Illo enim captiui primùm dimiſſi ſunt, vt compleretur verbum, quod dixerat Dominus ore Hieremiæ. 1. Ezræ. 1. vide Hier. 29.

m Hebdomas vna continet annos 7. Leuit 25. Neque enim Daniel loquitur de altero Hebdomadum genere, quod ſeptem diebus abſoluitur. Leuit. 23 Id conſtat è quarti Ezræ 7. cap. qui inquit, CHRISTVM reuelandum eſſe, id eſt, naſciturum, poſt quadringentos annos. His enim ſi addas 33. vitæ Chriſti, ex Hebdomadibus 69. tantùm ſupererunt 50. Nempe fuit Ezras Daniele his annis poſterior.

Hebdomas ſeptuageſima, quæ confirmat nouum fœdus, cadit in Apoſtolos, qui in Iudæa per ſeptem annorum ſpatium antequam orbem ad Euangelizandum ſibi diuiderent, gratiam Chriſti Iudæis primùm obtulerũt, in Hebdomadis dimidio ſynodo publica. Act. 15. Moſis ſacrificia & ceremonias abrogãtes, re Iudaica in deterius ad interitũ vſq;, qui à Romanis allatus eſt, deinceps abeunte: Chriſtiana autem latius quotidiè ſeſe diffundente. Quòd ſi Synodus illa celebrata eſt ſub annum Chriſti 17. vt aliquibus placere video, qui non animaduertunt

Anni mũdi.

* *Summa 553.*

Ita ab orbe condito ad Chriſtum ſunt anni 4121. menſes 6. dies 16.

n Hac interim ſexta ætate per hos adminiſtrata eſt Reſpub. Iudaica.

SACERD. n DVCES.

Zac 3	Ieſus fil. Ioſedech.	Zorobabel.
	Ioachim.	Meſullam.
Neh. 3	Eliaſib.	Hanania.
	Ioiada.	Berechia.
	Ioathan.	
Neh. 12.	Iaddus, qui occurrit Alexandro Magno.	

ὕςερον πρότερον paſſim in Scripturis,nihil tamen perit de vera Septuageſimæ intelligentia. Nam certũ eſt,non longè poſt Chriſtum Petro reuelatam fuiſſe per viſum Gentium vocationem, atque deinceps libertatẽ ab hoſtijs,atque adeò lege prædicatã.Act 10

* Hos annos reperies ab octauo regni Nabugdonozoris, à quo incipiunt 70. anni Captiuitatis, ad decimum octauum vſque Tyberij Cæſaris, qui eſt perpeſſionis Domini annus. Nam Monarchia Babylonica præterea manſit ann.70. Perſica 147. Ab Alexandro ad Cleopatram Antonij 276. atque hinc ad Tyberij decimum octauum 61. Summa 554. Nam quòd Macedonica à Chriſto tam retrò abfuerit, conſtat ex his M.Ciceronis in 2.de diuinatione verbis. Demoſthenes abhinc annos propè trecentos fuit.

Aggæus & Zacharias adhortantur Iudæos, vt reſtaurent antiquum Reip. ſtatum, 1. Ezræ 5. Aggæus libro ſuo vrget templum, Zacharias vrbem magis.

Malachias Reip.mores conſtituit, fuitque præcedentibus paulò poſterior,prophetarũq; vltimus. A Thalmudicis putatur eſſe Ezras ſcriba,& ſanè eadem reprehendit in ſua prophetia,quæ Ezras 9.& 10.capitibus ſui libri.

n Prophetis ſuccedit ſynagoga magna,cuius principes Ezras, Neemias, Mardochæus,

Zorobabel, Ioſue. Hi præfuerunt Concilio, quod centum viginti homines, quorum alij nobiles, alij plebeij erant, de emendandis libris ſacris, eorumq; conſtituendo canone iuxta præſcriptum Cabbalæ, inierunt, vbi & ſanxerunt, Ioſuam ita fuiſſe edoctum à Moſe, à Ioſua Seniores, à Senioribus Prophetas. Concilij notarius ſiue Scriba fuit Ezras, cui etiam interfuiſſe aut potius præfuiſſe tradũt Danielem, Ananiam, Azariam, Miſaëlem, Aggæum, Zachariam, & Malachiam, Elias præfat. 3. Maſoreth Hammaſoreth.

Mardochæus ſcribit hiſtoriam Eſther neptis ſuæ. Tum ſcribebat in Theſſalia Hippocrates. Seder Olam.

Ezras librũ Paralip. edit de his, quæ à Dauide ad Captiuitatem Babylonicam geſta ſunt, & librum, qui nomine ipſius inſcribitur. Scripturas à Babylonijs. principe militię Nabuzardan, incenſas reſtituit, & in hunc ordinem, quem hodie Hebræi magna ex parte ſeruant, reduxit.

Quidam eum authorem faciunt punctorum & accentuum, quibus afficiuntur hodie Biblia Hebraica. ſed illi errant, cùm conſtet ex libris beati Hieronymi, ipſius tempore nulla extitiſſe. Sunt autem adinuenta paulò poſt tempora Honorij Imperatoris, anno ab euerſo templo 436. qui eſt à Chriſto 476.

in Tybe-

in Tyberiade vrbe Galilææ. Huius muneris principes fuêre Aaron Aſeries, & Iacobus Nephtalis filij, qui dum de nonnullarum vocũ punctis inter ſe diſſentiũt, Iudęos in duas partes diuidũt. Orientales enim, quique Babyloniam incolunt ad fluuium Nearda, poſterioris, Occidentales prioris lectionem conſectantur. Iiſdem temporibus è veterum Magiſtrorum ſcriptis à R. Aſé collectũ Talmud ſeu Doctrinale perficitur. Continet autem Iudęorum ius Canonicum, quod ętate CHRITI, pleno ſcripto nondum mãdatum erat, ſed partim ex fragmentis, partim ex oris traditionibus ſeruabatur.

n Duces hoc ordine habentur in chronicis Hebræorum: Sacerdotes verò numerantur ex Ioſepho: quanquam ſex primi ad ipſum Iaddum vſque, quem Alexander ſumma veneratione proſecutus eſt, nominatim extant, Nehem. 12. Ex quo intelligimus, quod etiam notatur in Seder Olam, Aggæũ, Zachariam, Malachiam, Ezram, Nehemiam attigiſſe ſeculum 3. Monarchiæ.

Quæ autem deinceps vſque ad Machabæos deſiderantur in noſtris Biblijs, peti debent ex Ioſephi Antiquitatibus Iudaicis, à capit. 7. libri 11. Antiquitat. ad caput. 7. libri duodecimi. Sic quæ poſt Machabæos geſta ſunt vſque ad Chriſtum, apud eundem

Anni műdi.

* Onias Priſcus. Haſa-
dia.
Simő Priſcus. Eſaia.
2 Ma cha.6 Eleazarus. Haſmoni.
Manaſſes.
Simon Iuſtus. Mathatia
2. Ma cha.4 & 15. o Onias.
Sub his lapſi ſunt an. plus minus 280. Nã ab Alexandro ad Machab. fuerunt anni 180. vt Rabbi Ioſe annotauit.

SACERDOTES SIMVL AC DVCES.

1. Ma cha.2. 6. *p Machabæi.*
Mathatia an. 1. 3929
1. Ma cha.3. 4.5.6 7.8.9. Iudas Machabæus regnum ſuſcepit anno nono Epiphanis, quod

explicantur à cap.15. lib.13.ad vſque caput 5. lib.18. vbi inſigne teſtimonium Ioſephi de Chriſto. Alioqui Machabæorum libri deſinunt in Ioannis Simeonis filio.

Templum ædificare cœperunt anno ſecũdo Cyri.1. Ezræ 2. annis quadraginta ſex abſoluitur. Ioan.2. Præter quod Hieroſolymis pedetentim Synagogæ.i.domus orationis & prædicationis,ad quas ſinguli πάροικοι ſtatis temporibus conueniebant, ædificatę ſunt ad quadringẽtas & octoginta, R. Menahem. Hieroſolyma enim erat vrbium Oriẽtis ampliſſima. Plinius lib. 5. & Tacitus in Auguſtalibus,nempe capiebat 24. plateas: quarũ quæque haberet 24. ingreſſus,ſinguli autem ingreſſus 24.vicos. Hebræi in Echa Rabba.

Templum autem, qui ſolus erat locus ſacrificationis, &ſi diutius quàm prius Salomonicum ſteterit, nempe 521. (errat enim Kimhi, qui in 2. Aggæi, tantùm 420. numerat,& R. Leui in Danielem, qui 437. & dimidium) tamen in multis fuit inferius. Quinque enim rebus carebat,quæ prius mirum in modum præbebant auguſtum & venerabile. Primò diuina præſentia, quæ ad Propitiatorium reſponſa oraculaq; edebat.2. Spiritu ſiue afflatu ſancto, qui Prophetas olim corripiebat: Nam à Malachia ad Ioannem Chriſti Baptiſtam nulli Prophetæ extitêre.

tere. 3.igne ſacro,cuius cuſtodiam tam anxiè Moſes Leuit. 6. præceperat: nunquam enim comparuit ex quo in puteum à ſacerdotibus, ne in impiorum manus caderet, merſus eſt,2. Machab.1. 4.Vrim & Thummim,qui erant lapides in pectorali Pontificis,quorum conſpectu ſacerdotes occulta intelligebant,& populo denunciabant. 5.arca, ipſiuſque tegmine. i. Propitiatorio, & duobus Cherubim arcæ hærentibus, in quibus Deus ſedere dicebatur, propter ſui copiam, quam illic Pontificibus faciebat. Nec propterea Deus populum ſuum reliquerat. Nam vt ad Chriſtũ perduceretur, ſæpe edebantur oracula per Bath Kol i.exilem quandam vocẽ, aliaq; ſigna cõtinuabantur in populo,quę recẽſentur à Thalmudicis in tractatu Auoth

* Sub Onia Priſco Ptolemęus Lagi multos Iudæos in Ægyptũ captiuos duxit. Sed hos filius Philadelphus,fauore 70.interpretum in patriã remiſit cum multis muneribus.

o Poſt Oniam,qui tempore Antiochi magni,& Seleuci eius filij pontificatum adminiſtrabat, propter perſecutiones perturbata eſt Sacerdotum ſucceſſio: nam Iaſon frater eius & Menelaus frater Simonis de ſummo ſacerdotio cõtendentes,cauſam præbuerunt (2.Mac.4.) vt Epiphanes per vim Alcimum hominem impium & ritu gentilitio contamina-

minatum,qui alienus erat à linea ſacerdotali,Pontificem crearet.

Tumq; ſacerdotium deuolutum eſt ad Machabęos q ad illud iuris habebāt aliquid.

o Ad Oniam Lacedæmoniorum rex Arius legatos mittit

Ananias eius frater profectus in Ægyptū obtinuit à Ptolemæo Philometore, vt apud Heliopolim conſtrueret templum Hieroſolymitano ſimile, illicque Pontificatu fungeretur. Egeſip. lib. 2. cap. 13. abutebatur loco Eſaiæ 19. cap.

p Iudæi, vt notat Kimhi in Aggæum, arbitrantur Machabæos non fuiſſe de tribu Iuda, ſed Leui, ac eo nomine adeptos eſſe ſacerdotium. In qua ſententia video Noſtros, qui tamen addunt genere materno fuiſſe de regia ſobole, ac eam ob rem cum ſacerdotio delatā illis fuiſſe Reip. ſummam, perſecutionis Antiochorum, qui totam ferè nobilitatem extinxerant, temporibus, nō ſine inſigni Dei prouidentia, qui impletam cupiebat prædictionem Iacob, Non auferetur ſceptrum de Iuda, donec veniat Silô. Geneſ. 49. Ego verò lubens cōtrarium crediderim, genere paterno fuiſſe de tribu Regia, materno Leuina, vt duę illę tribus ſeſe ſolebant matrimoino colligare. Sic enim prędictio Iacob cū euentu meliùs congruet.

Sub

			Anni mũdi.
	adminiſtrauit an.	4.	3930
1.Ma. 9. ad 12.	Ionathan annis.	18.	3934
	Simeon annis.	8.	3952
1.Ma. 13 ad 16.	q Ioannes Hyrcanus Simeonis filius an.	31.	3960
1.Ma. 16.	r Ariſtobulus an.	1.	3991
	s Alexander crudelis an.	27.	3992
	t Alexandra an.	9.	4019
	v Hyrcanus an.	34.	4028
	x Herodes Aſcalonita an.	37.	4062

Summa, 170.

Sub his autem Principibus Templum auguſtius fabricatum, adeò vt etiam externarum gentium amicitias mererentur, Romanorum, Lacedæmoniorum, Athenienſium.

q Ioannes Hyrcanus diruit ſanctuariũ, quod Samaritani in monte Garizim extruxerant: & Hæreticos mactauit, qui extra templũ offerebant. Sub finem regni factus eſt Sadducæus. In Seder Olam.

Phariſæorum, Sadducæorum, & Eſſenorum ſectæ.

Duæ nobiles familiæ ſeu collegia Sammai, & Hillel, ex quibus orti ſunt Scribæ & Phariſæi, quorum ſuſcepit ſcholam Rabbi Akibas, quem magiſtrum Aquilæ Proſelyti nonnulli putant. Et poſt Akibam Meir, cui ſucceſſit Iohannan filius Zacchæi, & poſt eũ Eliezer, ac per ordinem Delphon, & rurſum Ioſeph Galilæus, denique vſque ad Captiuitatem Hieruſalem, Ioſue. Hieronymus ex Nazareis in 8. cap. Eſaiæ. Aquilam autẽ hunc verius quidam exiſtimarent eſſe Onkelos interpretem Chaldaicum Moſaici Pentateuchi, quàm eum, qui vixit Adriano Imp.

Antignus Sochæus, cuius diſcipuli Sadoc & Baiethos, ſectam Sadducæorum, quæ etiámnum hodie Conſtantinopoli perſeuerat, introducunt, negantes legem ore traditam, nec fidem habentes vlli rei, quæ non eſſet quinque

HERODIS MAGNI FILII.

ARISTOBVLVS. *Cuius filij tres, Agrippa, poſt Philippũ Tetrarcha & Rex. Herodes, quem corroſerũt uermes.* Act. 12. *Iacobũ maiorem interfecit.*
Herodias uxor Philippi, cõcubina Antipæ. Marc. 6.

ANTIPAS, *qui & Herodes Tetrarcha Galilææ.* Lucæ 3. *Baptiſtam interfecit & Chriſtum comprehẽſum iocultariter tractauit anno regni ſui uigeſimo. Vulpes a Chriſto dicitur.* Luc. 13. *Vna cum Herodiade Lugdunum exulatum mittitur.*

ARCHELAVS, *qui regnauit in Iudæa.* Matth 3. *annis nouẽ: hoc in exilium* Viennam *ablegato, Iudæa in formam Prouinciæ redacta eſt, & adiuncta Syriæ, co miſſis prætoribus, ut Coponio, ut Pilato &c.*

PHILIPPVS *Tetrarcha Itureæ & Trachonitidis,* Luc. 3.

quinque libris Moſaicis cõſignata. Vnde Karaim q. Biblici ſeu Legiſtæ dicti ſunt. Elias in Thisbi. Quare neq; Prophetas & Hagiographos recipiebant, neq; Spiritus ſancti aut Angelorum ſubſiſtentiam, vt nec mortuorũ reſurrectionem credebant. Acto.

Ab Antigno Cabbalam edocti ſunt Rabbi Ioſe filius Ioaſar, & Ioſé filius Iohanan. Ab his deinde Iudas filius Tabęi, & Nathęus Arbelites.

Simeon Ben-ſata, & Ioſue filius Prahaiæ. Poſterioris Diſcipulum fuiſſe Ieſum conſeruatorem noſtrum, addita fabula ioculari, mentiuntur in Talmud & Seder Olam. Ad cuius confutationem temporum ratio ſatis eſt. Nam inter vtrumque eſt interuallũ 100. annorum.

r Ariſtobulus primus poſt Captiuitatẽ, Regẽ Iudæorũ ſuſcepto diademate ſe appellauit. Antea enim nuncupabantur duces, quòd obnoxij eſſent ditioni gentiũ exterarũ. Matrem in carcere fame enecauit, vix anno tyrannidis exacto, miſerè mortuus.

s Huic frater Alexander ſuccedit, beneficio Salomes quę & Alexandra, Ariſtobuli viduę: eam enim cum regno in vxorem accepit, pace cum Cleopatra Ægypti, quę Ptolemęum filium ſuum maiorem bello perſequebatur, facta.

Hillelis

		Anni mũdi.
	Hac ſexta ætate Monarchia erat per ordinem, penes Chaldæos, Perſas & Græcos.	

Hillelis doctoris inſignis 80. diſcipuli. Clariores Ionathan filius Vziel, cuius paraphraſis Chaldaica in vetus teſtamentum magna ex parte extat, & Simeon Iuſtus, qui Chriſtũ vlnis excepit.

In Simeone ſpiritum Synagogæ magnæ defeciſſe, autores ſunt Talmudici in Tractatu Pirke Auoth. Rabbi Moſe Ægyptius, non tantùm diſcipulum, ſed & filium Hillelis fuiſſe, ſcribit, Gamalieliſque (ad cuius pedes legem Paulus didicit) præceptorem.

t Alexander moriens regnum non filijs, ſed vxori reliquit, conſulens vt omnem poteſtatem Phariſæis, quos multis modis ipſe cruciauerat, daret, ſicque tranquillè regnaret. Multa enim apud populum iſti poterant.

v Alexandra regnum perturbatum filijs reliquit. Nam hi, teſte etiã Strabone Geogr. lib. 16. de imperio diſceptantes anſam præbuerunt, vt ſic regnum à Romanis occupatum, per varias clades ad Herodem alienigenam tandem deuolueretur.

Nã anno ante Chriſti ortũ 61. Iudæa in poteſtatem Romanorum venit, captis à Pompeio Hieroſolymis & muris ſolo æquatis, eo ipſo anno, quo Cicero Conſul à Catilinę cõiuratione Rempub. liberauit.

Relictæ tamen ſunt Iudæis ſuæ leges & ritus, ac Hyrcano Secundo pronepoti Simonis

nis Machabæi ſummum ſacerdotium confirmatum eſt.

Eodem anno natus eſt Ioachim Mariæ parens,vt notat in Philonem Annius.

Pompeium victorem pecunias Templi contrectare noluiſſe , & vrbes ſuis habitatoribus reddidiſſe, demptis Gadaris , quas reſtauratas Demetrio liberto ſuo donauit , author eſt Ioſephus, libro decimoquarto Antiquitatum, cap.8.

Non ea religione fuit M. Craſſus: is enim nouem pòſt annis contra Parthos proficiſcẽs Templum ſpoliat, ablatis 60 . auri modijs. Sed ideo ſtatim à Parthis trucidatur.

Apud Hyrcanum in magna authoritate & potentia fuit Antipater Idumæus , Herodis magni pater.

Hic iuuit Gabinium in reſtitutione Ptolemæi Auletæ , & proinde ipſi & Hyrcano conceſſum , vt muros Hieroſolymorum reſtaurarent.

Occaſione belli ciuilis inter Cęſarem & Pompeium Herodes ad regnum peruenit : nam quia Antipater in bello Alexandrino Cęſarem iuuerat, tutor Iudęæ à Cæſare conſtitutus , Herodem filium Galilęæ præfecit.

Quadrageſimo ſecundo anno ante natnm Chriſtum , Cęſar interfectus à Coniuratis,

ratis,ex quibus Caſſius in Syriam veniens 4. auri modios à Iudæis exegit.

x Herodes ab Antonio Triumuiro Tetrarcha Iudææ conſtituitur, anno ſequenti, quo Cicero interfectus eſt, & Brutus Philippis victus.

Paulò pòſt Parthis in Iudæam reducentibus Antigonum Hyrcani Regis nepotem,in Ægyptum ad Cleopatram fugit. Deinde Romam pergens, ab Auguſto & Antonio rex Iudææ creatur, & ab his adiutus Hieroſolymam expugnauit, quarto anno poſtquàm Rex fuiſſet declaratus. i. anno 33.ante ortum Domini.

Diſcipulorum Hillélis, Iohanan Ben Zacchai minimus fuit eruditione, quem tamen vniuerſum Cabbalæ & Scripturarum corpus, cunctas etiam Philoſophiæ partes exactiſſimè tenuiſſe, ac ſcholæ Scribarum & Phariſæorum magna cum laude pręfuiſſe, aſſeuerant.

Ab Auguſto, vbi victus fuiſſet Antonius ad Actium, regnũ Herodi quamuis ſequuto partes hoſtiles auctum eſt.

Herodes ludos ſcenicos & gladiatorũ lanienas Hieroſolymis inſtituit.

Aquilam auream inſigne Romani Imperij in honorem Auguſti ad Templi ſuperliminare erexit.

Iſtius

Iſtius 33. anno natus eſt Chriſtus, nempe poſt Hircium & Panſam extremos Conſules, an. 42. id eſt, Auguſti Cæſaris, qui iam templum Iani clauſerat, & orbem pacarat, quadrageſimo primo. Irenæus lib.3.cap.25.

Maria anno ætatis decimo quarto filium Dei concipit, Martij die 25.

Herodis 25. Magi adoraturi Chriſtum è Perſide, quæ eſt in Oriente terræ Iſraël, venêre. Epiph.hæreſ.51. duobus pòſt, horrendo morbo interit. Ioſeph.

Penes eius familiam regnum Iudeæ fuit an.103 auctore Rabbi Ioſé.

Chriſto quatuordecim annos nato, nempe regni ſui decimo, Archelaus Romæ accuſatus fuit apud Auguſtum tyrannidis & crudelitatis, quòd tria millia Iudæorum, qui in Templum confugerant, in Paſchate trucidaſſet, ſummumque ſacerdotium traderet & eriperet quibus vellet. Quare tractus Viēnam Galliæ, bonis publicatis, cauſam dedit, vt regnum Iudeæ deſineret, ac prouinciæ Syriæ adiungeretur, ex eo factis partim Præfecturis, partim Toparchijs. Ioſeph.lib.17.aut c. vlt.& lib.18.cap.1.

Anno ſequēti mortuus eſt Auguſtus, cùm ferè imperaſſet annos 56.

Anna filia Phanuel Prophetiſſa.

Zacharias Baptiſtæ parens ſacerdos & Propheta.

Ioannes Chriſti Baptiſta & præcurſor.

Attingens Chriſtus annum 30. prædicare cœpit in biennium integrum & aliquot mẽſes. Nam dicitur paſſus 25. die Martij, quinto verò Maij aſcendiſſe in cœlum, & decimoquinto effudiſſe Spiritum ſanctum.

Communis tamen ſententia eſt veteris Eccleſiæ, Chriſtum prædicaſſe tres annos, & ſemis. Vtvt ſit, cõſtat ipſum orſum eſſe munus concionandi Tyberij 15. anno, Lucæ 3. decimo autem octauo pro nobis mortuum.

Pilatus vltimo. i. decimo anno præfecturę ſuæ, Samaritanorum ſanguinem miſcuit cũ ipſorum ſacrificijs. Ob quam crudelitatem Romam accerſitus vltimo anno Tyberij, quinque annis poſt obitum Chriſti, in exilium miſſus eſt. Ioſeph. Antiquit. Iudaic. lib. 18. cap. 7.

Idem de Galilæis olim fecit ante Chriſti obitum. 13. cap. Lucæ.

Pilatus imaginem Cæſaris portari iuſſit Hieroſolymam, quam tamen rogatu Iudęorum interdictum legis prętendentium Cęſaream tranſtulit.

Idem Petronius Iudęæ Præfectus de Caij imagine tentauit, non ſine multorum Iudæorum renitentium cæde, vt refert Ioſephus: adeo vt irritatus Caius Caligula, vi Iouis idolum intuliſſe feratur in Templi ady-

adytum,non ſuſcepta Philonis legatione.

Quod etiam auſus eſt Adrianus Imperator. Vbi quondam (inquit Hieronymus in 2. Eſaiæ)erat templũ & religio Dei:ibi Adriani ſtatua, & Iouis idolum collocatum eſt. Quæ ſanè implebant vaticinationem Danielis,qui ſcripſerat, in propinquo fore ruinam Iudæorum, cùm in loco ſancto poſita eſſet deſolationis abominatio. Sic enim Hebræi idola & impios cultus nominant.

Ab eo ergo tempore cuncta Iudæis perucrſe cadere cœperũt,vt præmonuerat Chriſtus prophetarum numen, Matth. 24. & Mar.13.

Nam Neronis tempore Veſpaſianus Gadaram primo impetu cepit,& aduerſũs eos, qui Gadaris fugerant, equitatum immittens, tota regione trans Iordanem potitus eſt vſque ad Macherunta.

Altero deinde prælio Hiericuntem cepit, & ad muros Iudæos compulit, Tito filio ad excindendam Hieroſolymam relicto.

Titus autem, vbi pater per Alexandriam ad imperium capeſſendum profectus fuiſſet, anno pòſt ſecundo in Paſchate,quo die Chriſtum in Crucem ante quadraginta duos annos egerant,vrbem expugnauit,ſexcentis hominum millibus gladio & fame conſumptis, & centũ alijs millibus publicè in mancipia

cipia venundatis. Ioſeph de bello Iudaico lib.3.cap.6.

Reliquos,qui duce Barcosba (Is vnus fuit è quinque , qui ſe Iudæis Chriſtum in lege promiſſum perſuaſerunt,magno ipſorum detrimento) arma cœperant, aggreſſos Templum reſtaurare , Adrianus funditus perdidit.

Ter enim id conati ſunt, ſub Adriano, ſub Conſtantino magno , ſub Iuliano Apoſtata, qui hoſtis Chriſti etiam pecunias contulit, & artifices vndique euocauit furens,vt Domini ſententiam euerteret , qui non patitur templum Salomonicum deinceps inſtaurari. Vnde vbi aperuiſſent fundamenta, & manũ ædificationi admouiſſent,ignis è fundamento emicans multos exuſsit. Sed & Imperator flammam cum pleriſque alijs vix euaſit. Cantacuzenus oratione ſecunda contra Mahometem . Atque hæc quidem de veteri populo.

DE HIS QVÆ AD CHRISTVM ſpectant externorum teſtimonia.

Ioſephus libro 1. Antiquitatum , vbi Ieſu veram doctrinam & reſurrectionem confeſſus fuiſſet , inquit: Chriſtus hic erat, &c. Romani exSibyllinis oraculis ſibi cauebãt,ne quis

quis ſuorum Regem Ægypti reduceret. Eſſe enim in fatis, vt ſtatim vniuerſi monarcha naſceretur. Hoc oraculum attingit Cicero prima Epiſtolarum familiarium ad Lentulum, qui id negotij ſibi petebat. Ac ſanè vbi Ptolomęus à Gabinio reductus eſſet, reb⁹ diu in Senatu agitatis, Chriſtus paulò poſt natus eſt. Vide finem libri ſecundi Oraculorum Sibyllinorum, quæ Græcè extant.

Sibyllæ verſus: Obſeruamus aliquem appellandum eſſe Regem, ſi ſalui eſſe velimus. Cicero 2. de Diuinatione, vbi & meminit Acroſtichidis, quę regis illius nomen primis literis verſuū exprimebat. Locus aūt eſt in 8. Oraculorū Sybillinorū, in quo Acroſtichis eſt hæc ἰησοῦς χριστὸς θεοῦ υἱὸς, σωτὴρ, σταυρὸς, Ieſus Chriſtus Dei filius, Seruator, crux.

Integra eſt Virgilij Ecloga 4. de Chriſto, vt à Cumæa Sybilla deſcriptus fuerat, cuius verſibus conſideratis Secundianus pictor, & Marcellinus orator Chriſtiani effecti ſunt.

Fama erat: eſſe in fatis, vt eo tempore Iudæa profecti rerum potirentur, Suetonius in Veſpaſiano. cap. 4.

Herodes pueros in Syria, inter quos & filium ſuum, necat. Macrobius lib. 2. Saturnalium capite quarto.

Maximus terræ memoria mortalium extitit motus, Tyberij Cæſaris principatu, duodecim

decim vibibus Aſiæ vna nocte proſtratis. Plinius lib.2. Natur. hiſtoriæ. cap. 86. Is eſt, quem Matth. 28. Angelus die reſurrectionis Chriſti excitat.

In inſulis maris Mediterranei vox hæc imp. Tyberio audita eſt: Magnus Pan hodie mortuus eſt. Plutarchus inter rationes libri, cur oracula defecerint.

a Chaldæorum Monarchia 78. annos continuauit. Tres tãtum habuit Reges Hierem. 27. Incepit octo annis ante Captiuitatem Babylonicam: nam primus Nabugdonozoris incidit in finem tertij Ioachim, Dan 1. hoc eſt, fuit quartus Ioachim, Hierem. 25.

Archilochus, Phocylides, Epimenides poetæ paulò ante Captiuitatem: Simonides, inchoante Captiuitate, Sappho, Steſichorus, Alcæus, Pherecides, Draco, Solon, & alij ſapientes. Thales Mileti philoſophiæ Ionicæ primus author. Anaxagoras Pherecydis diſcipulus.

b Nabugdonozor è regno ob inſaniã pulſus: cum feris annos 7. in agro egit: poſtea ad ſe reuerſus, Deumq; agnoſcens, in regnũ reducitur. Dan 4.

Primo regni anno Niniuen ſubuertit, & Aſſyriorum imperio, qui mille trecentis ferè annis Regnum ampliſſimum in Aſia poſſederant (Hiero. in 7. Eſaiæ) potitur, Ioachimq;

Anni mūdi.

a Monarchia Chaldæorum pertinuit ab Oriente extremo in Gallias. Ioſephus.

Hier. 52. b Nabugdonozor filius Merodac annos 45. 3560

Ibidē Euilmerodach an. 23. 3605

Dan. 5. c Baltazar an. 10. 3633

Hunc Darius & Cyrus vino ſomnoq́ ſepultū oppreſſerunt, Monarchiãq́ ad ſuos tranſtulerunt.

Summa 78.

Monarchia Perſarū patuit ab India vſq; in Æthiopiam per centum 27. prouincias. Eſther. 1.

Regem Iuda tributarium reddit. Rabbi Saadias in 1. Danielis è maiorum traditione.

Regnum Ægyptiorum, quod multis ſeculis Pharaones potētiſſimū obtinuerant, cœpit. Ioſeph. lib. 10.

Hinc primùm Monarchæ titulum conſequutus eſt. Nam & ſi iam à priſcis ſeculis, nēpe à Nimrod conditore, Imperium Babylonicum in orbe viguit: tamen quia cum Aſſyrio, cuius fundator Aſſur, & Ægyptio, quod erexit Oſiris Pharaonum primus, ante Abrahæ tempora, æquo Marte Orientem & Libyam poſſidebat, non priùs Monarchiæ nomen receptum eſt, quàm hæc ſimul fuére addita. Tum enim primò præſtantior & maior οἰκȣμένης pars vni parére didicit.

Pythagoras alterius philoſophiæ Italicæ auctor in illa Italiæ ora, quæ olim magna Græcia dicebatur. Nam vetuſſimæ philoſophiæ fuerunt Ionica & Italica, reliquæ recentiores.

Salathiel filius Iechoniǫ tertio anno Balthazaris Babylone mortuus eſt, ſtetitque poſt eum Zorobabel filius; qui primo anno Cyri rerexit cum exulibus Hieroſolymam, & reſtaurato templo Babylonem rediјt, vbi & mortuus eſt. Seder Olam.

		Anni mũdi.
Dan. 6. 1.	d Darius Medus, ſocer Cyri an. 2.	3638
Eſræ 1. 2.	e Cyrus gener Darij rex Perſarum ſuccedit Medo, vnumq́; è duobus imperium facit annis 30.	3640
3.	f Aſſuerus, quẽ noſtri Xerſem vocant, Chaldæi Artaxerſem primũ, annis 20.	3670
4.	g Darius Longimanus, Artaxerſes 2. annis 40	3690

d In ordine Regum Perſarum exteri ſcriptores à ſacris variant. Cyrum enim præponunt Dario, tanquam ſocerum genero, cùm contrà Darius vel ſocer fuerit Cyri, vt Hebræi arbitrantur, vel auunculus, vt Lyranus in 5. caput Danielis annotat.

Quòd autem hic fuerit Darius, quem noſtri vocant filium Hydaſpis, Daniel verò Aſſueri ex genere Medorum, ex eo liquere puto, quòd elementa Hebraica monſtrant, Aſſuerum eſſe, quem Græci appellant Xerſem, qui apud vtroſque fuit è primis Perſarum Regibus, vt Iuſtinus lib. 2. fidem facit, quiq; contra Grçciam innumerabilem duxit exercitum, & ea per quinquennium geſſit, quæ Græcorum narrant hiſtoriæ.

Succendit enim Athenas ſub Principe Mardonio, & bellum inijt apud Thermopylas, & apud Salaminam nauale certamen, quando Themiſtocles ad Perſas fugit, & Sophocles atque Euripides clari habebantur.

Nec aſſentiri poſſum Lyrano & cæteris, quibus Aſſuer⁹ eſt Darius Hydaſpis fili⁹, quoniã qui Aſſuero ſucceſſit, eſt Darius Longimanus, cuius præceſſorẽ fuiſſe Xerſem cũcti fatentur. Deinde, quis horum quinque diceretur Xerſes, cuius bellum in Græcos apud vniuerſos tantopere decantatum eſt?

Sambetha Sibylla Chaldæa ſiue Perſica

Alexandri Macedonis geſta perinde atque Daniel prædixit. Eius ſunt, magna ex parte, quæ ſuperſunt Græcè Oracula Sibyllina. Non rectè confunditur cum Erythræa. Nam illa vixit belli Troiani tēpore, ac prædixit Græcis Ilium petentibus perituram Troiam, & Homerum mendacia ſcripturum. Vide quæ de rebus Sibyllarum adiecimus ad librū Perionij de vitis Sanctarum mulierum. Crœſus Lydorum Rex, Æſopus fabulator. Anacharſis. Anaximenes. Heraclitus.

e A Cyro facta eſt omnibus qui vellent, redeundi in Iudæam poteſtas. Itaq; multi, pij præſertim ac tenues ad 50. fermè millia duce Zorobabele & Pontifice Ieſu filio Ioſedech reuerſi ſunt, & Ieruſalem ædibus conſtructis redintegrare cœperunt, Ezræ 1. & 2.

Fundamenta quoq; templi iecerunt ædificato altari in quo ſacrificarēt, ſed ab accolis Samaritanis interturbata eſt ędificatio ad ſecundum Darij. Idem 3 cap.

His annis abſente Cyro in bello Scythico regnat filius Cambyſes, impedit executionē edicti à patre in gratiam Iudæorū ſanciti, & moritur. Helleſpontia Sibylla Solonis & Cyri tēporibus, vt ſcripſit Heraclides Ponticus.

f Hic Eſther duxit in vxorem, ex qua genuit Darium Longimanū, vt eſt in Hebræis Annalibus.

Initio regni prohibuit ędificari templum, criminatione nonnullorum. Itaque reſtauratio intermiſſa eſt vſque ad annum 2. Darij, Ezræ 4. Nec ea eſt accuſatio, qua ab Haman apud Aſſuerũ delati ſunt Iudæi, in lib. Ehſter. Nam hæc facta non eſt regni eius principio.

g Huius anno 32. tota vrbs ædificata eſt. Nehem. 5.

Thucydides ſe ſub Lõgimano vixiſſe ſcribit: Hippocrates, Herodotus, Democritus, Bacchylides. Gręcia in duas partes ſciſſa bellis inteſtinis feruet.

Miltiades, Cimon, Empedocles, Ariſtides, Pericles, Anacreon, Gorgias, Æſchylus tragicus.

Darius omnibus modis Iudæis fauet, fortaſſe quòd filius eſſet Eſtheris, & certè eius annis Regina Eſther vidua & mater videtur multùm potuiſſe. Nam liber Ezræ & Nehemię paſſim illam & Mardochæum inculcat.

Iubet Iudæos repetere ædificationem & vrbis & templi, Ezræ 6. collatis muneribus & priuilegijs ampliſſimis. Hinc à fluuio Babylonis Ahaua Hieroſolymam Ezras ſcriba cum multis alijs conſcendit, & ædificauit murum ciuitatis. Ezræ 7. & ſeq.

Deinde à Suſis caſtro poſt annos 13. Nehemias Regius pincerna, Eliaſib Pontifice. Nehem. 2. & ſeq.

		Anni mũdi.
Neh. 2. 5.	h Artaxerſes tertius, cuius regni annus trigeſimus ſecundus. Nehẽ. 13. memoratur, regnaſſe dicitur an. 55.	3725
	Is eſt Darius, quem vicit Alexander Macedo, ſed hic paulò pòſt mortuus non reliquit ſucceſſorem: ita Macedonica Monarchia in quatuor diſtributa eſt iuxta vaticinium Daniel. 11.	
	i *Summa. 147.*	
	k *Monarchia Macedonũ patuit à mari Adriatico in Indicũ vſq;, trans Gãgem ad Emodios montes. Hieron. in 7. cap. Dan.*	

Nec verò cuncti rediere. Etenim exulum multitudo, vt Ioſephus Antiquit. lib. 18. cap. 12. & Talmudici narrant, vrbem ad Euphratis ripam condidêre, quam Chaldaica voce (paulatim enim Iudæi Babylonem abducti, ibiq; 70. annis exilio & ſeruitute preſſi, linguam Hebraicam dedidicerant, ſenibus vita defunctis, & pueris linguam peregrinam imbibentibus) Neardéa q fluuium ſcientiæ appellârunt,

Synagogis atque Academijs conſtructis, quę in multa ſecula omni ſcientiarum genere floruerunt.

Vnde longo pòſt tempore poſt annum Chriſti 470. Talmud Babylonicum multa rerum cognitione plenum ediderunt. Ad quorum imitationem cæteri, quos in Iudæā Zorobabel, Ezras & Neemias reduxerant, Hieroſolymis gymnaſia multa literarum inſtituerunt, Thalmudque Hieroſolymitanum altero quatuor partibus minus tandem euulgârunt.

Carthaginenſes cùm eorum regnum floreret, Oceanum Atlanticum dimenſi ſunt, terraſque aperuerunt, in quibus erant arbores pulcherrimæ, & cœlum ſaluberrimum. Quare cùm multi eò nauigarent, & capti amœnitate loci non reuerterentur in patriā, eius ob bella & aſperitatem pertæſi, pœna

capitis cautum eſt,ne quis deinceps in terras nauigaret, nempe ne Africa habitatoribus exhauriretur. Atque ita huiuſmodi nauigatio deſijt. Ariſtot.de mirabilibus auditionibus. Ea eſt America & Braſilia,quam Afrorum coloniam eſſe dubitandum non eſt.Hāc autem iterum auorum ætate Luſitani & Caſtilij an.Chriſti 1497.repererunt.

Alcibiades,Lyſander, Conon,Epaminondas.Archytas Tarentinus primus Geometriā cum Mechanica coniungit. Socrates,Ariſtophanes,Euclides, Phocion, Dionyſius tyrannus Syracuſanus,Xenophon, Plato,Iſocrates, Polybius,Praxiteles,Metaſtenes.

h Huius tempore Iudith (etſi ferè locetur ſub Cambyſe) in cuius hiſtoria nominatur Nabugdonozor. Ex Bagua ſpadone,qui fuit in caſtris Holofernis id deprehenditur.Nam eius quoq; meminêre ſub hæc tempora externi ſcriptores. Vide Seuerū Sulpitium lib. 2.hiſt.Regis autem meminit Dan.8.cap.ſub nomine Arietis confligentis cum hirco,

Ariſtoteles præceptor Alexandri, Demoſthenes,Diogenes,Æſchines.

i Hebræi tamen tradunt, Perſarum Monarchiam tantùm duraſſe annis 52. Noſtri numerant 230. nempe quoniam multò plures,nempe 14.reges faciunt. Sed perſpicuè nō plures quatuor poſt Darium (aut certè Cyrū

iuxta

iuxta R Moſem)imperaturi affirmãtur, Danielis 11. nec plures in Scriptura nominantur. Illic lege Rabbi Abraham, quem in his nominandis numerandiſq; ſuffragatorē habeo.

Accedit, Alexandrum non ita multò poſt reditum Iudæorum ab exilio res ſuas geſſiſſe, vt author libri Machabæorum indicat, & Aggæus extremo ſuæ prophetiæ: Adhuc modicum, inquit, & commouebo cœlum & terram, & regna ſubuertam &c.

Nam Nehemias qui fuit è reducibus, peruenit ad Pontificem Iaddum, Nehem. 12. quem indubitatũ eſt, occurriſſe Alexandro, eiq; de Dario promiſiſſe victoriam, demonſtrato oraculo, quod Daniel ca.8. tradiderat. Vnde quidam veriſimile putant, Nehemiam & Ezram huiuſcemodi ingreſſui Alexandri in Hieroſolymam interfuiſſe.

Beroſus Chaldæus Hiſtoricus.

k Eraſtrotus, vt nobilitaretur aliquo facinore, incendit templum Dianæ Epheſię, quo die natus eſt Alexander. Vnde vates augurati ſunt, illa die natam peſtem Aſiæ.

Alexander, Illyricis, Thracibuſque ſuperatis, victa Græcia, Thebiſque ſubuerſis, traiecit in Aſiam, & fugatis Darij ducibus, vrbem Sardis cœpit: poſteaque capta India & vrbe Alexandria condita, cum triginta duos haberet ætatis annos, & duodecimum Impe-

		Anni mũdi.
1. Ma 1.	Alexãder Magnus annos ſex poſt cõfectum Darium. Alioqui imperauit an. 12.	3780
	1. Machab. 1.	
	REGES MACE-*doniæ.*	
Prima.	l Philippus Caſſander & cæteri vſq; ad Perſeum, quem Lucius P. AEmilius vicit.	3786
	REG. THRACIAE *& Ponti.*	
Secũda.	m Lyſimachus vſque ad Mythridatem, quem Pompeius Magnus domuit.	

Imperij,in Babylone veneno perijt. Hieron. in Daniel.11.

l Iſtorum ſucceſſiones prætermiſſæ ſunt, quia eorum enumeratio nihil confert ad Scripturę hiſtorias. Secus habet de Syrię Regibus & Ægypti, propter geſta Machabæorum & vaticinationes Danielis.

Satis autem eſt noſſe, Monarchiam hanc in poſteris Alexandri duraſſe vſque ad Iuliũ & Auguſtum Cæſares, ſub quibus quarta cœpit.

Tum enim primùm cum reliqui orbis præſtantiori parte, Alexandri vniuerſa poſteritas imperio Romano ſubiugata eſt. Nam pridem L. P. Æmilius Perſeum vltimũ Macedoniæ Regem vicerat: Scipio Aſiaticus, Aſiam: Lucius Sylla, Græciam: Pompeius, vt cæterorum prætereàm victorias, Pontum, Armeniam, Albaniam, Cholchidem, Hemochiam, Caſpios, Iberos, Parthos, Arabas atque Iudæos, cum magno ſui terrore cœperat.

Ab Auguſto etiam Ægyptus, & cæteræ imperij ſubactæ regiones in formã prouinciarum redactæ ſunt, vt iuxta oraculũ Eſaiæ 11. & 19. Apoſtolis Chriſti liberum iter ſterneretur ad prædicandum in omnes gentes Euangelium.

m Lyranus in Danielem, & initio Commẽtar. in Machabæos, ſecundam Alexandri ſucceſſionem

	REGES SYRIAE & *Aſia*.	*Anni mũdi.*
Tertia.	*n Quorum poſtremò, Põpeius regnũ ademit. Iuſt. lib. 40.*	
2. *Macha.* 3	Seleucus Nicanor an. 32.	3786
	Antiochus Soter an. 19.	3848
	Antioch. Theos an. 15.	3837
	Seleucus Callinicus an. 20.	3852
	Seleucus Ceraunus an. 3.	3872
1. *Macha.* 8	o Antiochus Magnus frater an. 36.	3875
2. *Macha.* 3	p Seleucus Philopator, qui & Soter an. 12.	3911

ceſſionem Aſiæ Reges(non Thraciȩ & Ponti)facit.Ego quia eoſdem reperio fuiſſe Aſiæ & Syriæ Reges,& Scipionem dictum fuiſſe Aſiaticum, quòd Antiochũ Magnum ſuperaſſet,omnino cenſeo,quaternarium Danielis replere Reges Ponti.

Habuit quidem multos alios ſucceſſores Alexander, qui orbem ſibi in multas toparchias diuiſerunt,vt Iuſtinus hiſtor lib. 13. narrat,ſed tãtùm quatuor,poſt 14.an. à morte Alexandri obtinuerunt & peruenerunt ad iuſtum Regni titulum

n Duæ autem ſucceſſiones extremæ tantùm attingunt Scripturas, quoniam Iudæa, Syriam ab Aquilone,& Ægyptum ab Auſtro habens,nunc ab huius, nunc ab illius Regibus tenebatur, & Scripturæ propoſitum eſt, non externorum, ſed populi Domini hiſtoriam texere.

Daniel vndecimo cap. res deſcribit Regum Syrię & Ægypti, à Seleuco Nica. & Ptolemæo Lagi per ordinem vſque ad Demetrium Sotherem,& Ptol. Euergetem Secundum.De Ant. Epiphane ſunt duæ viſiones 8.& 11.cap.Dan.

o Rabbénu Haccadós Antiocho chariſſimus, vt ſcribit Rabbi Leui.Dan. 9.fuit etiã alius hoc nomine charus Seuero & Antonino Imperatoribus, qui Iudæos plurimum dile-

		Anni mūdi.
1.Ma 1.	q Antiochus illluſtris, ſiue Epiphanes, Seleuci frater. an. 11.	3923
1.Ma cha.6	r Antiochus Eupator an. 2.	3934
1.Ma cha.7 & 2. Mac. 14.	ſ Demetrius Seleuci Soter an. 9.	3936
	Alexander an. 10.	3945
1.Ma ch.10 & 11.	Demetrius an. 3.	3955
	Antiochus Sedetes Pius an. 9.	3958
1.Ma ch. 11 & 13	Demetrius Secundus ann. 4.	3967
1.Ma ch.14	Antiochus Grypus annis 10.	3961
1.Ma ch.15. & 16	Antiochus Cyzicenus annis 18.	3981
	Philippus an. 2.	3999
	*Summa an.*216.	4000

dilexerunt, vt ſcribit Hieronymus in Danielis 11. cuius liber à Rabbi Moſe Haddarſan in Bereſchith Rabba ad octauum caput Geneſeos citatur: vbi ille per modum Dialogi Antonino Imperatori multa legis ſacramenta pandit. Quod etiam innuit Rabbi Moyſe de Kotſis præfatione in Sepher Mizuoth. Deus, inquit, dedit gratiam magiſtro Hakkados apud Antoninum Imperatorem. Ideoque collegit vniuerſos terrarum ſapientes, & conſtituit ſex ordines Miſna (contextus Talmudici) iuxta præſcriptum Cabbalæ &c.

Annibal à Romanis victus ad Ant. Magnũ ſeſe in Aſiam proripuit.

p Seleuci ætate, cùm Onias eſſet pontifex, Heliodorus ad ſpoliandum ærarium Hieroſolymam miſſus eſt.

q Antiochus Nobilis ſiue Epiphanes traditus fuit à Magno, Romanis obſes. Audita autẽ patris morte & inertia Seleuci fratris, clã in Syriam venit, & ab aliquibus ciuitatibus receptus tandem regnum obtinuit. Vnde inter poſteros eius & fratres longa fuit de Regno concertatio ſucceſſioq; viciſſitudinaria.

Iſtius perſecutiones & tyrannis narrantur, 1. Machab. ad caput vſque 6. in quo interit. Sed quàm miſerè cap. 9. lib. 2. Hebræi in Tractatu de Diuortijs, aiunt perijſſe Muſca, quæ

quæ in eius nares inuolârat, & maximo cruciatu earũ interiora ſenſim depaſcebatur.

Machabæi fratres, Eleazarus venerandæ caniciei ſenex,& multa alia Iudæorum millia conſtantiſſimum martyrium pro patrijs legibus ſubeunt. Vide à primo cap. libri ſecundi Machab.ad 10. Nam etiam illo libro iſtius res deſcribuntur.

Vbi obſeruandum, duos libros Machabęorum à diuerſis eſſe ſcriptos de eadem re. Supereſt etiam in Biblijs Græcis tertius, ſed is primo loco collocandus erat. Nam deſcribit quę pręceſſerunt Machabęorum tempora,dum Ptol. Philopator apud Ægyptios rerum potiretur.

Quartus eſt vmbratica & Philoſophica cuiuſdam Ioſippi commentatio de martyrio matris & 7.fratrum &c. Euſebius autem in Chronico videtur ſignificare ſe in alios incidiſſe.

Antiochus impius vetuit legem Moyſis publicè legi. Nempe antea lex pro numero ferè Hebdomadum anni,diſtributa in 53. ſectiones,ſiue parashot (quarum ſingulæ conſtant 136. verſibus) ſingulis Sabbathis legebatur. (Act. 13.& 15.) Cæterum tunc earum loco,decerptæ ſunt è Propheticis libris totidem ſectiones,quæ antiquę diei lectioni ſenſu congruerent. Quare etiamnum hodie

quam-

quamuis deſierit Antiochi tyrannicum edi-ctum,inter Iudęos mos perſeuerat, vt Sabbathis poſt diei legalem ſectionem canant Propheticam : quam vocant haphtara. q. miſſam ſiue miſſionem. Ea enim abſoluta plebem dimittunt. Elias in Thisbi.

r Eupatoris in Iudęos geſta. 1. Machab. 1.6. & ſeq & 2. Machabęorum 10 &c. Hi enim duo ſunt Antiochi,qui infeſtiſſimo fuerunt animo aduerſus Dei religionem,quod etiam Daniel prenuntiârat.

Iſtorum tẽporibus regnabat apud Ægyptios Ptolemeus Philometor 2. Machabęor. 9. cuius regni anno decimo Iudas Machabęus templum,quod Gentẽs ſub Antiocho contaminauerant,repurgauit, altari nouo nouis è lapidibus inſtaurato.

Deinde eius ἐγκαινισμὸν magna lętitia celebrauit & à poſteris annuatim celebrari imperauit. 1. Mach. 4. Quod ęuo Chriſti adhuc Iudęi multa cum religione ſeruabãt. Ioan. 10.

☞ A tempore purgati per Machabęum tẽpli Iudęi nunquam deinceps leguntur idola coluiſſe : Itaque exilium, quod miſeri hodie perferunt, non ſuę idololatrię, ſed Chriſti impiè crucifixi peccato aſſcribãt neceſſe eſt. Vide Oſeę 3. cap.

ſ Se-

	REGES *Ægypti.*	*Anni mũdi.*	*Anni ante Chriſtum.*
quarta.	t Ptolemæus Lagi Soter an. 40.	3786	303
	u Ptolemæus Philadelphus an. 38.	3826	263.

f Sequentes Reges Syriæ ita bella geſsere cum Iudæis, vt ad legis repudium non cogerent. Lege ſeptimum cap. 1. lib. Macha. ad finem vſque.

Hieremias & Onias iuſtus apparent in ſomnis Machabæo, orantes pro populo. 2. Machab. 15.

t Mercurius Triſmegiſtus. Mihi enim videntur errare, qui eum propinquum Moyſi, eundémque cum Deo Mercurio faciunt. Nā Ægyptus Græcum idioma vix ante Alexandrum Magnum audiuerat, vt Græcè multa de verbo Dei, congruentia oraculis diuinis ſcribere potuerit.

Theophraſtus, Zeno Citticus Stoicæ ſectę princeps. Epicurus Epicureorum auctor. Menander.

Romani bellum gerunt cum Pyrrho rege Epirotarum.

u Alexandriæ bibliothecam 54. millium & octingentorum librorum inſtruit.

Vetus teſtamentum in linguam Græcam per 72. Interpretes conuerti iuſſit, trecentis plus minus ante Chriſtum annis.

Mirum autem eſt Thalmudicos ſcribere, Septuaginta Interpretes quinque duntaxat legis Moſaicæ libros conuertiſſe, & duobus tantùm in locis, idq; conſultò, à veritate Hebraica diſceſſiſſe.

Quod ſi verum eſt,illorum interpretationem oportet vetuſtate eſſe corruptam,vt omnino crediderim.Non enim probabile eſt, tot tantoſq; viros tam fœdè multis in locis 22 librorum deerraſſe ab Hebraicis voluminibus atq; adeò vero litterę ſenſu.

Hieronymus in quadam epiſtola ad Auguſtinum,quę eſt inter ipſius Aug. epiſtolas vndecima,narrat Origenem eos, dum emēdare optaret, corrupiſſe, & alibi ante Origenem,quot eſſent codices, tantam fuiſſe diuerſitatem exemplarium,quę vel ad ſua vſq; tempora perdurârit, & ſua incude eguerit, aſteriſcis & virgulis pręnotatis.

Vnde factum, vt multi alij quondam de integro vertendi laborem ſuſceperint,Aquila Iudęus tempore Adriani Cęſaris, deinde Theodotion Imperatore Commodo, tum Symmachus ſub Seuero, poſtea quintę editionis Hieroſolymis inuentę, demum ſextę auctores incerti.

Ex quibus omnibus ſua Hexapla cōflauit Origenes Ea enī ſic appellauit,q. ſextuplicia propter ſex interpretationes in vnū volumen coactas, non à numero columnarum, quas octo fuiſſe conſtat,vt duę caperent contextū Hebręum, Hebręis & Gręcis caracteribus, inſtar octapli Pſalterij Epiſcopi Nebienſis. Pręterea correxit, id eſt, corrupit, vt Hiero. inter-

interpretatur, verſionem 70. quę deinde ſola videtur obtinuiſſe in Gręca Eccleſia. Epiphanius hæreſi 64. contra Origenianos.

Vtvt ſit, non ſine Dei erga Gentes, quas in ſuam Eccleſiam colligere paulò pòſt cupiebat, mirabili prouidentia, qualiſcunque ſeruata eſt, cùm reliqua bibliotheca bello Alexandrino, quod Iulius Cæſar geſſit cõtra Ptolemæum, vt Cleopatram ab ipſo pulſam reſtitueret, flammis concremata ſit.

Nec minore erga ſuos beneuolẽtia Deus de Hieronymo poſteà Eccleſiæ prouidit. Is enim non modò veteres editiones, vt potuit emendauit, ſed etiam ſeptimam, quę mox à Sophronio Gręco ſermone donata eſt, vt pleraq; alia tanti viri opera, de ipſo Hebraico multò incorruptius tranſtulit.

Ea eſt, qua nunc ſtudio Damaſi & ſequẽtium Pontificum vtimur in Eccleſia, quamq; editionem vulgatam nominamus, vt probat Eugubinus prętatione in ſuos ad Moſem cõmentarios, vbi rectè excipit interpretationẽ Pſalmorũ, quę non potuit recipi, quòd iam Veteris cantus in tẽplis tritus eſſet. Hieronymiana tamẽ ſupereſt inter eius opera. Hebręi quoque, inter quos R. Ioſeph Albo, R. Selomo, R. Dauid, Elias Leuita, noſtrę vulgatę editionis interpretẽ Hieronymum agnoſcũt, & fre-

& frequenter non ſine honoris titulo & prę-fatione citant, vt alibi docuimus.

Eleazarus Iudæorum Pontifex. Berechia Dux. Antiochus Theos Rex Syriæ, Antiochiam condit.

Præter viginti duos libros ſacros, alij ſeptuaginta duo apocryphi in Ægyptum delati ſunt, auctore Epiphanio in libro de menſuris, & ponderibus Scripturę. Vnde fortaſſis libri Tobiæ, Baruch, Iudith, & ſimiles, qui in noſtris Biblijs Græcis & Latinis hodie repe-riuntur, ad nos peruenerunt. Alioqui enim apud recentes Hebræos aut non extant, aut certè non ſunt Authentici. Quoniam eorum Canon iam erat conditus ab illa magna Synodo, cuius ſcriba erat Ezras, vt ſuprà docui, & præterea docent Hebr Tract. de votis in Tal & R. Moſe de kothſis præfat. in Sepher Mizuoth.

Ieſus filius Syrach auctor Eccleſiaſtici fuiſſe fertur vnus è Septuaginta duobus Interpretibus: ad Simonem Iuſtum, qui Manaſſæ ſucceſſit, peruenit: Nam eius in libro ſuo fecit mentionem.

Tēpore Ariſtotelis dubitabatur nū Africa ambiretur mari, donec quidam Eudoxus iram Ptolemæi fugiens à mari rubro peruenit nauigatione ad fretum Gaditanum, auctore Mela.

Ariſteas

Ariſteas Philadelphi cubicularius ſcribit hiſtoriam de 72.Interpretibus.

Romæ bellum Punicum primum.

Regulus.

Demetrius Phalereus Regius Bibliothecarius.

Chryſippus,Carneades, Lycophron ,è cuius tragœdijs vnica extat Caſſandra , Philadelpho charus, non tam propter poëſim quã ob Anagrammatiſmos.

x Poſt Phalereum Bibliothecæ præfuit Callimachus.Octingētos libros ſcripſiſſe fertur.Soli autem hymni ſuperſunt.

Coætaneos ſex alios poëtas habuit, qui omnes à Pleiadum numero Pleiades dicebantur: Lycophronem, Aratum , Theocritum,Nicandrum, Philicum , Homerum Iuniorem . Vide Tzetzem Lycophronis interpretem.

Abhinc ſeriò Ægyptus Philoſophari Græcè,& Græcas ſcholas inſtituere : quin etiam per totum Orientem Græcus ſermo vigere cœpit.Hieron.in proœmio lib. 2. commentariorum ad Galatas.

Imò verò per Occidentem, ita vt cũ Græcorum imperio eorum quoque diſciplinæ, leges & ſermo in mundo, vt fit , propagata ſint,ſicuti attingit Cicero pro Archia. Nam etiã noſtri Galli linguam Græcã coluerunt,

		Anni mūdi.	*Anni ante Chri.*
In pro lo. ecclesia.	y Ptole. Euergetes an. 26.	3864	225
Mac. 3. lib. 1. Ma. 10. 11.	z Ptole. Philopator, an. 16.	3890	199
	a Ptole. Epiphanes an. 24.	3906	183
2. Mach. 10	b Ptolem. Philometor an. 25.	3930	159
1. Ma. 15.	c Ptol. Euergetes ſecundus an. 20.	3955	134
	d Ptole. Phiſcon. an. 17.	3975	114
	Ptol. Alexander cum matre Cleopatra an. 10.	3992	97
	e Pto. Lathy. an. 8	4002	87
	f Pto. Aule. an. 30.	4010	79
	g Cleopatra Antonij an. 20.	4040	49
	Summa. 270.	4060	29

Druidis & Senmothæis (voces ſunt Græcæ originis) apud ſe inſtitutis,qui rebus diuinis intereſſent,ſacra priuata & publica procurarent, religiones interpretarentur, iuuētutem erudirent,de controuerſijs publicis priuatiſq; reſponderent, præmijs pœniſque impoſitis. Cæſar lib.6.de bello Gallico.

Eidyllia Theocritus, Aratus ſcribit Phænomena, Nicander Theriaca & Alexipharmaca.

Vſus papyri, qua abundant Nilus & mare Ægyptium rubrum, ſiue chartæ ianceæ inuētus eſt, cum ab Attalo rege Pergami mēbranas Philadelphus obtinere ad parandam librorum tantam ſuppellectilem, non potuiſſet. Antea ſcribebatur in libris ſiue corticibus arborum.

Huius autem æmulatione Attalus inſignem quidem,ſed tamen multò inferiorem bibliothecam parat, viris doctis, quales plurimos iſtud æuum ferebat,è Græcia conquiſitis.

y Sapientia Salomonis ſub hoc tēpus videtur aut condita aut in Græcum verſa.

Simon Iuſtus Iudæorum Pontifex.

Ieſus Sirach Nepos ſuperioris Eccleſiaſticum, quem librum Hebraicè ſub titulo Prouerbiorum Miſle, auus conſcripſerat, in Græcum vertit. Viuebat enim ſub Ptolo-

mæo Euergete,vt ipſemet in prolog. Eccleſiaſt.teſtatur.

Romanis bellum Punicum ſecundùm.

Scipiones, Fabius Maximus, Marcellus, Liuius primus poëtarum Latinorum.

Hannibal vincitur à Scipione Africano maiore, Eratoſtenes Grammaticus.

Apollonius Rhodius, qui ſcripſit Argonautica,Callimachi diſcipulus. Poſt præceptorem præfectus fuit Bibliothecæ.

z Hic indigna multa commiſit in religionem 3.Mach.

Patrem, matrem, ſororem coniugemque extinxit.

Romanis bellum Macedonicum cũ Philippo rege,& Aſiaticum,cum Antiocho magno,& Hannibale profugo.

a Cato Maior,Ennius,Næuius,Plautus,Panetius.

b Philometor ſub tutela populi Romani contra impium Antiochum Epiphanem,qui eius regno prætextu conſanguinitatis (erat enim ex matre auunculus) inſidiabatur.

Philometoris hortatu Ariſtobulus inſignis Hebræorum philoſophus in Moſem commẽtarios edit.

c R.Io-

c R.Iodani.R Ibba R.Iohai.

Perſeus ab Æmilio vincitur, & Macedonia vertitur in populi Romani prouinciam.

Tertium bellum Punicum, Achaicum, Numantinum.

Quis tum Romanæ Reipub. ſtatus eſſet, egregiè deſcribitur 1.Machab.8.

Scipio minor, Lælius, Terentius.

d Romæ bellum ſeruile. Leges Gracchorum agrariæ.

Iaſon Cyreneus quinque libros ſcribit de rebus Machab. quorum Epitome eſt noſter ſecundus. 2.Machab 2.

e Bellum Iugurthinum & ſociale.

R.Simeon Ben Iohai auctor libri Zoar.

f Bellum Cimbricum, Mitridaticum, Ciuile inter Marium & Syllam. Lucullus, Craſſus, Antonius, oratores clariſſimi. Lucretius poeta Epicureorum.

Hæc ætas multos habuit Epicureos, vt Atticum, Velleium &c.

g R. Nehemias ben Haccana auctor Epiſtolæ ſecretorum, in qua dicebat ſe tantum diſtare 50.annis à Chriſti ortu.

Auletes per Gabinium reſtituitur.

Pompeius ſuperat Hieram, Sertorium, piratas, Tigranem, Mitridatem &c.

M. Varro Helluo librorum & literatorum doctiſſimus, quadringentos & nonaginta libros

	Anni mũdi.	An. à Chri. nato.
h Deuicto Antonio, Auguſt. ſolus ad Chriſti vſque natalẽ imperiũ tenuit, an. 29.	4060	
i Poſt Chriſtũ adhuc imperat an. 14	4089	15
Chriſtus mortuus eſt Tyhberij an. 18.	4103	33
Summa. 61.	4121	

bros ſcripſit.Gell.lib.3. Vetus parœmia fuit, eum tot tantaque ſcripſiſſe, vt nihil potuiſſe videatur legere:tantum è conuerſo legiſſe,vt videretur nihil potuiſſe ſcribere.

Catilinæ coniuratio. Cicero exulat.

h Cæſar nouem annis ſubigit Gallias, in quibus,vt ipſe de ſe ſcribit, & Eutropius repetit,ter fuit victus: ſemel in Aruernia præſens ad Gergouiam,metropolim regni,quod perdiu Aruerni tenuerant, in Aquitaniam & partem Celticæ:bis in Germania abſens.

Annis quinque poſt victum Pompeium imperat.

Ægypti regnum,cæſo Ptolemæo(qui Pōpeium ad ſe confugientem ſecuri proditorie percuſſit) Cleopatræ ſorori eius, amaſiæ ſuæ reſtituit.

Deuictis in Africa Pompei partibus,Romam reuerſus à Bruto & Caſſio & reliquis coniuratoribus 23.vulneribus in Senatu confoditur.

Appollonius Rhodius Philoſophus Rhodi docet. Illic autem literarum gymnaſium erat celeberrimum.

Craſſus mactatur à Parthis.

Catullus;Diodorus Siculus, Saluſtius.

Virgilius naſcitur.

Seneca duodecimum annum attingit, antequam proſcribatur Cicero.

Hortenſius, Trebatius Iuriſconſultus, Cratippus Stoicus.

Soſigenes Mathematicus, cuius conſilio Iulius Cęſar faſtos, ſiue Calendarium Numę Pompilij, qui Lunaribus menſibus annos diſtinxerat, corrigit, & ad curſum ſolis reuocat, ſolares menſes in faſtis reponens.

i Dioſcorides.

Strabo.

Dionyſius auctor libri de ſitu orbis, poëta, Geographus.

Horatius, Propertius, Tibullus, Vitruuius.

Hortenſia Hortenſij filia, luculentam orationem ad Auguſtum habuit.

Meſſala Coruinus orator haud vulgaris, morbo rerum omnium memoriā, ſui etiam nominis amittit.

Ouidius ad Getas in exilium ablegatur.

a He-

a Hebræi ſuis nimium addicti traditionibus, aliter numerum annorum notant. Nonnihil etiam indulgent odio, quo Chriſtianos Hebdomadas Danielis ad Ieſum Chriſtum pertinere demonſtrantes inſequuntur.

Illarum enim ſeptuageſimam in diem, quo à Tito Cæſare euerſum eſt tēplum, cadere aſſeuerant, & Chriſtum, quem Daniel prædicebat poſt 69. Hebdomadas occidendum, Agrippam Herodianorum poſtremum interpretantur.

Quare vt hoc doceant, plurimos annos (quos ex alijs hiſtoricis reſtituimus) ab imperijs Perſarum, Græcorum, & Machabæorũ nobis aſtutè ſurripiunt.

b Sic Græci & Latini veteres ob corrupta Septuaginta interpretum exemplaria. Excipio Hieronymum & Bedam, qui ob veritatis Hebraicæ peritiam, parum abſunt à vero calculo. Recentiores minimò differunt, cuius rei ratio mox explicabitur.

Falſi autem ſunt 70. quòd 5. cap. Geneſeos pro centum, ducentos ſemper habeant, atque ita redundent mille ducentis 49. annis. Hierony. in quæſtion. Heb.

Præterea veteres labuntur, quia annos Hebræorum ſupputârunt quaſi lunares, vt Iulius Africanus lib. 5. de ratione temporum, Hippolytus martyr in temporum canonibus, Eu-

E v ſebius

Annos ab orbe condito uarie ſupputant	a Hebræi.	Baal ſeder holam, à mũdi procreatione ad euerſionẽ templi ſub Veſpaſiano tantum numerat annos 3558. id eſt, ad Chriſtum 3516. Talmudici ab orbe ad Chriſtum an. 3784. Rabbini recentiores an. 3760. menſes 4. Rabbi Nahſſon. in lib. de cyclo Paſcha 3740. Rabbi Leui 3786. in 12. Danielis. Rabbi Moſes Gerunduſi 4058. Menſ 5. Ioſephus 4192. menſes 6. dies 10.
	b Græci.	Metheodorus. 5000. Euſebius. 519c. Theophilus Antiochenus ad Autolichum. 5476

Annos ab orbe condito uarie ſupputant

- b Latini.
  - *Hieronymus in* Q[illegible] *Heb.* 3941
  - *Auguſtinus.* 5351
  - *Iſidorus 5. Ethymologiarum.* 5210
  - *Oroſius Euſebium ſequitur.*
  - *Beda cap.22. lib. de rat. temporum.* 3952
  - *Aſtronomi.* 5328
  - *Alphonſus.* 5984
- c Recentiores.
  - *Aliqui,* 3974. *menſes* 6. *dies* 10.
  - *Alij,* 3954.
  - *Nonnulli,* 3960.
  - *Quidam,* 3969.

ſebius lib.8. de Demonſt. Hieronymus in 9. cap. Dan. Auguſt. epiſt. 78. Beda in com. 2. li. Ezr. cap. 16.

Noſter calculus, qui eſt an. 4121. menſiũ 6. dierum 16. hos ſuperat vno cẽtenario & paucis aliquot, quoniam (vti antea dictum eſt) ſimpliciter accipimus locum Exodi cap. 12. quo dicitur, Iacobæos in Ægypto manſiſſe 430. an.

c Rurſus cauſa controuerſiæ, quæ inter Hebræos, Nos, & recentiores Latinos cernitur, pendet ex 70. annis captiuitatis Babylonicæ & Hebdomadis 99. Danielis, dum alij aliunde illas incipere coguntur, quòd ſecuti vitioſas diſcrepanteſque Græcorum & Latinorum hiſtorias, 200. & amplius annos; falsò, vt ſuprà docuimus, imperio Perſarum tribuant. Hoc enim conſtituto, compelluntur multò poſt Cyrum Hebdomadas auſpicari, vt illæ præfinitè cadant in necem Chriſti.

Ob eas igitur cauſas tot ferè inuenies de annis mũdi ſententias, quot ſunt ſcriptores. Sed comparanti loca Scripturarum, quæ annotauimus, ſpero noſtram habitum iri omnium ſimpliciſſimam, & maximè ſemotam ἀπὸ τῶν ἐρίδων καὶ μαχῶν νομικῶν.

Etſi verò menſes Scripturæ Lunares ſunt, eius tamen anni in Solaribus haberi debent. Nam

Nam etiamnum hodie Hebræi, tertio quoque anno, vt ratio Lunæ motui Solis reſpõdeat, vnam Lunam, ſiue Lunarem menſem, intercalant, illumque annum menſium tredecim, extremo (quem Adar nominant, & in noſtrum Februarium ferè incurrit) cum hac copula, *Veadar*, repetito faciunt. Quãquam etiam primus poteſt repeti, vt menſis intercalaris ſit *Veniſãn*, qui & Martius. Ita enim ſolebant veteres dicere, vt Talmudiſtę narrant.

Quod à patribus acceptum eſſe, ſatis ex Noë hiſtoria intelligitur. Vbi enim traditũ eſt, Noë integrum annum egiſſe in arca, mẽſibus duodecim Lunaribus, adduntur reliqui dies qui vocantur ἔπακτοι. *Ingreſſus eſt (inquit)* Noe *in arcam menſe ſecundo, die decimoſeptimo*. Deinde vbi nominatim facta eſſet mentio ſeptimi menſis & poſteà decimi, & poſt hunc dierum quadraginta & amplius, ac denique primi menſis: *Egreditur (ait) ex arca rurſus menſe ſecundo, die uigeſimo ſeptimo*. Interea igitur exacti ſunt menſes duodecim, & accedunt dies decem, qui ter ſumpti, menſem integrum, id eſt, decimum tertium anno tertio reddunt. Quemadmodum nos ſolemus quarto quoque anno inſerere vnum diem ad ſextum Calendas Martij, quem ob id biſſextum appellamus.

Sed hac de re ſcribentem in Geneſ. primũ caput Iunilium Epiſcopum Africanum audi. Luna cũ duodecies ſpatia ſui curſus peregerit, annum facit communem dierum 354. & vt anno Solari poſſit cõcordare circuitus, tertio quoque vel ſecundo anno, tertiumdecimum addit menſem, quem Emboliſmum vocant noſtri calculatores, & fit dierum trecentorum octoginta & quatuor. Atque hæc quidem ille præclarè.

Etenim, niſi hæc fieret intercalatio, cùm per legem debeant 14. die menſis Niſan feſtũ Paſchę celebrare, neceſſe eſſet, vt ſequenti anno diebus vndecim, Paſcha ipſum anteuerterent, Tertio anno alijs vndecim, atque ita retrorſum verſus, quovſque in Auguſto vel Septembri celebrarent. Falſi igitur ſunt Iulius Africanus, Euſebius Cæſarienſis, Auguſt. epiſtola 78. & plerique veterum, qui ex eo quòd menſes Hebræorum Lunares erãt, exiſtimauerunt ipſorum quoque annos eſſe Lunares, qui ſolaribus vndecim diebus contractiores ſunt.

CHRONOGRAPHIÆ

Libri primi, finis.

LIBER SECVNDVS *CHRONOGRAPHIÆ*, DE REBVS GESTIS A CHRIſto nato ad noſtra vſq; tempora.

Ar. Pontaco Burdegalenſi Auctore.

1570.

R. D. ANTONIO PREVOT ARCHIEPISCOPO *Burdegalenſi* Ar. *Pontacus Burdegalenſis.*

ALTER iam agitur annus & eo amplius (Præſul ampliſſimè) quo tẽporum ſeriem & hiſtorias à Chriſto Seruatore ad noſtram vſque ætatẽ per Romanorum Pontificum catalogum in pauculis paginis breui quaſi tabella depinxeram, eo quidẽ primùm animo, vt legendis hiſtoriographorũ monumentis meorum duntaxat ſtudiorum memoriæ conſulerem. Verùm poſtea, cùm à familiaribus, qua erant in me voluntatis propenſione, rem nimis æſtimantibus, ad eorum editionem excitatus eſſem, ea in tuo nomine emittere auſus ſum: non quòd te digna, ſed quia meliorem defenſorem Pontificum te Pontifice arbitrabar neminẽ. Neque ſanè mea falſus ſum expectatione. Tuis enim fœliciſſimis auſpicijs noſtra non paucis (ſiquidem omnibus placere perdifficile

—— οὐδὲ γὰρ ὁ Ζεὺς
οὔθ' ὕων πάντας ἁνδάνει, οὔτ' ἀπέχων)

ac-

accepta ſic fuêre, vt eodem ipſo anno, quo edidimus, exemplaria vniuerſa prorſum diuendita diſtractaq; ſint. Itaq; quadam erga te & ipſos animi ſignificatione, nolui vt iterum diuulgarentur, quin prius quaſi ſub incudem reuocata, magis elaborata, limatiora, multis deniq; locis locupletata prodirêt. In ea etenim tanquã in aluearium repoſui, quæ ex diuerſis floſculis hiſtoricorum, cùm Eccleſiaſticorum, tùm ethnicorum, iſto biennio, prout à ſerijs & grauioribus ſtudijs vacabat, decerpſeram. Supereſt igitur vt hunc fœtũ, olim quidem minus exeultum, & fortaſſe ante tempus editum, nunc verò auctoris ſui labore quodammodo efformatum, velut tuum agnoſcens, ab inuidia improborum, quibus, cùm ipſi nihil eniti poſſint, criminari promptius eſt quàm imitari, tua auctoritate, vitæ ſanctimonia, doctrinaq; tueâre.

Vale, Lutetiæ, Non. April. 1567.

CHRO-

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põtiſitũ.	CRONOGRAPHIA *a Chriſto nato.*
			SEPTIMA AEtas.
4088	1	a	IEſus Chriſtus Pontifex Maximus,& AEternus, cuius hi Principes miniſtri & vicarij fuerũt,vixit,Octa uio Auguſto & Claud. Tiberio ex ordine ſucceſsionis Imperatoribus Romanis,ann. 32. Menſes 3.Dies.10.

IESVS[a] Chriſtus ex tribu Iuda naſcitur in Bethleem Iudæ, 8. Calen. Ianua. media nocte, anno Imperij Auguſti 41. ferè completo, & 42. ineunte, vrbis 752 Coſs. C. Cæſare Octauio, & M. Plautio Syluano, indictione 4. (aiunt Beda & Diony.) an. 4. & vlti. Olympi. 194 & Clogij Sycambrorũ ſeu Orientalium in Germania Francorum Regis an. 10. Tritemius & Anſel.

Die Natiuitatis Chriſti mandauit Auguſtus, ne quis Dominũ ſe vocaret, ſentiẽs, credo, verũ orbis Principẽ natũ fuiſſe. Dei enim cognomentum eſt. Oroſ lib. 7. cap. 22.

PRIMVM in Chriſtianos bellum (vt Opta lib. 3. loquitur, ſeu perſecutio mota eſt à Scribis, in qua Stephanus moritur. Act. 6. Euſeb lib. 2. cap. 1.

Tiberius Imp. tam erat digitis rigidis & articulatis, vt malum recens terebraret. Suet.

Titus Liuius hiſtoriographus obijt (Euſe. in Chron.) Hiſtoriam annor. 746. ab vrbe cõdita ad 38. Auguſti. i. 4. ante Chriſtum complectitur.

Dionyſi⁹ Alicarnaſ. Diodor⁹ Sicul. Valerius Max. Strabo. Xiſtus Pitagoricus naſcitur.

Oui-

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Nu Põtificũ.	
4132	44	1	b *Martyr*, Petrus Bethſaidenſis, Galilæus, primus Romanæ Eccleſiæ põtifex, Claudio, & poſt eum Nerone Imp. Marcomiro, Clodomero, Antenore per ſucceſsionẽ Francorum Regibus. ſedit annos. 24. M. 5. D. 12.

Ouidius poeta, Feneſtella hiſtoricus obierunt: Euſebius in Chron.

Clemens, de quo Philip. 4. primus ex Gẽtibus & Græcis in Chriſtum credidit, & fuit ex eius 70. diſcipulis. Doroth.

b Negare non potes, ſcire te in vrbe Roma Petro primo cathedram epiſcopalem eſſe collatam, in qua ſederit omnium Apoſtolorum caput. Optatus li. 2. contra Parmenianum.

Simon Magus, primùm baptiſatus à Philippo, inter alias hæreſes negat liberum arbitrium. (Clem. recogn lib. 3.) fons, radix, atque pater omnium hæreticorum Romam venit ſub Claudio. Iuſtin. in Apolog. Iren. li. 1. cap. 19. & 20. & præfatio lib 3. Tertullia. lib. de hæreſ. Ioſeph. lib. 20. cap. 19. Aiebat nos ſola fide iuſtificari. Iren. 1. cap. 20.

SECVNDVM bellum in Chriſtianos excitatur à Nerone, in eo Petrus & Paulus occubuerunt Romæ eodem anno & die: Philippus crucifigitur Hieropoli (Egeſip. 3. cap. 2. Euſeb. 2. cap. 25.) Tunc Chriſtiani miſeris mortibus inſontes cõficiuntur. Tacit. lib. 15. Sueto. in Nero.

Iudæi à Claudio Roma pulſi ſunt (Sueto.) Perſius, Silius Italicus poëtæ, Seneca, Columella, Plinius Maior, Põponius Mela, Latini & Ethnici ſcriptores florent.

Iaco-

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Pōti-ſicum	
4158	70	2	c M. Linus Tuſcus, Galba, Othone, Vitellio, Veſpaſiano, & Tito ex ordine Impp. Rathero ſeu Chatero Francor. Reg. ſedit an. 11. M. 3. D. 12.
4169	81	3	d M. Cletus ſeu Clytus, Romanus, Tito, & poſtea Domitiano Impp. Rathero Francorum Rege ſedit annos 12. M. 1. D. 11.

Iacobus frater Domini, & Marcus Euangeliſta Alexandriæ ſiue Aquilegiæ (quæ ſecunda Roma quondam dicebatur) Epiſcopus, (qui ibidem rogantibus Romanis ſuū Euangelium conſcripſit Græcè, ſiue etiā Latinè, vt volunt Rodulph Armacanus lib.9.de quæſtio Voragenes ſerm de S Marco, & Syri vniuerſi: vt taceam eos qui Latinum archetypum adſeruari putant Venetijs in Martianis theſauris) an. Chriſti 63. martyrio coronantur.

c Huius meminit Paulus.2.Timot.vlti.

Veſpaſiani an.2.ferè completo, 8 Septēb. capitur Hieroſolyma per Titum filium eius Ioſeph.lib.7.de bel.Iud.cap. 17. Tacit. lib.2. Niceph.in Chro.

Plutarchus Cheronenſis, Quintilianus, Higinius, Lucanus, ſatis noti auctores. Tacit lib.15.& Eutrop.lib.8.

d De quo Philip.4. vt ſit ſummæ impudētiæ contra omnem antiquitatem negare, eū nunquam extitiſſe. Et errant qui, decepti fortaſſe affinitate vocabuli, confundunt cum Anacleto: quem ex Damaſo & eius Decretal. certum eſt ſucceſſiſſe Clementi.

Aſconius Pedianus, Flaui⁹ Ioſephus & Ioſipp. filius Gorionis Iudæi hiſtorici. Ioſ. prolog.lib de bello Iudaico.

e Multa

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põti-ficum	
			Vacat Sedes Pontificia dies 20.
4181	93	4	e M. Clemẽs Romanus, Domitiano, Nerua, & Traiano ex ordine Impp. Richimero Fran. Rege. ſedit an. 9. M. 6. D. 7.
			Vacat Sedes dies 13.
4190	102	5	f M. Anacletus (Anẽclet⁹ Irenæo & Græcis) Athenienſis, Traiano Imp. Richimero Francorum Reg. ſedit an. 9. M. 2. D. 10.
			Vacat Sedes dies 13.

e Multa ſcripſit. EBIONITARVM & NICOLAITARVM hæreſes, variæque aliæ Hæreticorum turmæ. Iren. lib. 1. cap. 21. 22. & ſeqq. Hilari. lib. 1. de Trinitate.

TERTIVM bellum auctore Domitiano. Euſeb. 3. cap. 12. Eutrop. lib. 9.

Iuuenalis & Martialis poëtæ. Volater.

Sextus Empiricus philoſophus. nep. Plutarch. Statius. Trogus.

f QVARTVM bellum motum per Traianum, & aliquandiu per Adrianum cōtinuatum. In eo occubuerunt Romæ Anacletus & Ignatius Antiochenus. Plin. epiſt. lib. 2. Euſebius 3. cap. 26. 27. & 29. Oroſius 7. cap. 12.

Vixit tunc Papias Hierapoleωs Epiſ. Plati. & Trith.

Lucianus apoſtata & atheos.

Plinius Iunior.

Anni mūdi.	Anni ante Chri.	Nu. Ponti ficū.	
4200	112	6	g M.Euariſtꝰ, ſeu Euchariſtus, natione Græcus, patre Bethlehemita, vnde à quibuſdã Bethlehemites dicitur, eiſdẽ, & AElio Adriano Imp. ſedit an.9.m.10.d.2.
			Vacat Sedes dies 19.
4210	122	7	h M.Alexãder I. Romanus, AElio Adriano Imp. Odemaro Francorũ Rege an. 7.M.10. D.2.
			Vacat Sedes dies 25.
4217	129	8	M. Sixtus, ſeu Ziſtus, Romanus

g Philo Iudæus.Hieron.in catal.Iulius Celſus Iuriſcōſultus.Agrippa Caſtor ſcriptor Eccleſi.Euſeb.4.cap.7.

Solinus. Cornelius Tacitus hiſtoriam ann.56. continens,Suetonius an.144.Lucius Florus. ipſe lib.1.

h Decreuit aquam miſceri in Sacramento altaris(iuxta Apoſtolicam traditionem teſte Iuſt.Apolog.2.ad Anton.& Cypr.2.epiſt.3.) tom.1.Concil.Plati.Aquam luſtralem in tēplo & domibus priuatis ad fugandos demones ſeruari.Sigeb.in Chron. in Serg. 3. Cap. aquam de conſecrat.diſt.3. & tom.1.Concil. De eius effectu Theodor.lib.5.cap.21. Nicephor.lib.12.cap.27.

Vltimum excidium Iudæorum, quibus pulſis, Hieroſolyma Ælia dicta conceditur Chriſtianis.Euſeb. 4. cap.5. Dion Caſſius in Adria.

Adrianus ab Ariſtide,Quadrato, & Sereno Grannio perſuaſus, Chriſtianos perſequi deſijt.Euſeb.lib 4.cap.3.8.& 9.& in Chron. Iuſtin.in Apologet. Hieron. de viris illuſtribus. Cogitabat Chriſto templum facere, eumque inter Deos referre. Lamprid. in Alexan.

Anni mũdi.	Anni ante Chri.	Nu. Pontificũ.	
			AElio Adriano Imper. Odemaro Franc.Reg. an.10. M.3.D.21.
			Vacat Sedes dies 2.
4227	139	9	i M. Theleſphorus Anachoreta, Adriano, T. Aurelio Fuluio Antoni. Pio Impp. Marcomero4.Fran. Reg. an.11.M.3.D.22.
			Vacat Sedes dies 7.
4238	150	10	k M. Higinus Atheniẽ. T. Aurelio Fuluio Antonino (ſeu Antonio) Pio, Marcome. Franc. Reg.an.4.m.3.d.4
			Vacat Sedes dies 4.

i Quadrageſimæ ieiunium iam ab Apoſtolis traditum (Ignat. epiſt.4.ad Philip. & veteres omnes) obſeruari iubet Plati. Tom.1. Concil. Cap. Statuimus. diſt.5. Proparētes baptiſmi inſtituit.

Baſilides Alexandrinus Gnoſticorum hæreſiarcha (qui multa deliramenta de Chriſti natiuitate commentabatur) Saturninus, Carpocrates (qui dicebat ſolam fidem iuſtificare) Iren.1.cap.24. hæretici. Tertull. de hæreſ. Iren.lib.1.cap.22. Euſeb lib.4.cap.7. Epipha. hær.29. Euſeb. in Chron.

Aquila (quem quidam ex vicinitate Heb. nominis eundem eſſe putant cum Onkelos Chaldæo illo interprete Pentatheuci) ex Chriſtianiſmo recedens circunciditur, & Sacra Biblia ex Hebræo in Græcum conuertit. Epipha. lib. de menſur. & pond. E conuerſo Hiero. in epiſt. ad Pamachium, Chriſtianum effectum ex Iudæo ſcribit.

Arianus Nicomedienſis, Maximus Tyrius, philoſophi & prçceptores Antonini Pij Imp. Ptolemæus Alexandrinus mathematicus, Phauorinus philoſophus, Aulus Gellius, Euſtathius, Epictetus, Oppianus poëta. Eutrop. lib.10. Caſſiod. & Suid.

k Diuulgantur hæreſes Valentini & Cerdonis (cuius fuit diſcipulus Martion) ac Valentinus veniens Romam vixit vſque ad

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
4242	154	11	l M.Pius I.Aquileiẽſis,Fuluio Antonino Pio Imper. Clodomero 4.Frãcorum Rege. annos 9.M.4.D.3. *Vacat Sedes dies* 4.
4251	163	12	m M. Anicetus Syrus,Marco AElio Aurelio Antonino Vero philoſopho, cum fratre L.Commodo Vero Antonino Imp. Clodomer.Franc. Rege.an. 9.M. 4. D.1?. *Vacat Sedes dies* 17.

Anicetum. Iren. lib.3. cap. 4. Euſeb. lib. 4. cap.11.

Galenus Pergamenus medicus, Eutrop. lib.10.Euſeb.in Chron. Iuſtinus Trogi Pompei epitomiſta. Pauſanias Cæſarien.L. Apuleius Madaurenſis, magus & philoſophus Platonicus.

l Reſurrectionem Domini die Dominica celebrari iuſſit.Euſeb.in Chron.

Marcus decimus quartus,at primus ex gẽtibus,Hieroſolymorum epiſcopus. Euſebius lib.4.cap.6.

Marcion Ponticus & Gnoſtici ſuum virus dilatant.Iren.lib.3.cap.4.

Rabbi Hakadoſch ſummi apud Hebræos nominis. Lib.ſeder olam. Scripſit ad Antoninum Higeret Haſodot.i.epiſtolam myſteriorum.

m QVINTVM bellum ſeu perſecutio Chriſtianorum in Aſia & Gallijs, per M.Antonium & L. Cõmodum Ver. Impp. tunc martyrium paſſi ſunt Polycarpus Ioha. diſcipulus & Smyrnenſis epiſcopus, anno ætatis 80. Iuſtinus, Apolonius Senator, & Fotinus primus Lugdunenſis epiſcopus.Euſeb.4.cap.13.& lib.5.cap.1.Grego. Turonen. lib.1.cap.29.

Hic PP. Clericos comam & barbam radere in ſignum Clericatus iuſſit. cap. Pro-

Anni mũdi.	*An. a Chri. nato.*	*Num. Põti-ficũ.*	
4260	172	13	M.(Sothericus Nicephoro) Fundanus, Campanus, ſolo M.AElio Aurel. Antonino, Faraberto Fran.Reg. ſedit.annos 9.M.3. D.21. *Vacat Sedes dies 21.*
4269	181	14	n M. Eleutherius Nicopolitan.Græcus, M.AElio Aurel. Antonino cũ fil. L. Antonino Commodo 2. poſtea ſolo Commodo Impe. Faraber. Franc. Reg.an.15. M.3. D.2. *Vacat Sedes dies 5.*

hibete,diſtinct.24.Plati.Polyd.Virgil. lib.4. cap.8.de rerum inuento. Nauclerus tale inſtitutum tribuit Anacleto.

Egeſippus hiſtoricus, Theophilus Antiochenus, Modeſtus, Melito, Apollinaris, qui fuit hæreſeωs Chiliaſtarum,& ſcripſit contra Montanos,doctores Eccleſiaſtici. Euſeb. lib. 4.cap.7.Niceph.lib.4.cap.9.10.& 11.

Tum primùm Romanum Imperiū duos tulit æquo iure imperantes, cùm antea ſingulos ſemper habuiſſet Auguſtos. Eutrop. lib.8.Iul.Capitol.in M.Anton.Oroſ.li.7.c.18.

Ptolemæus,Secundus, Heracleon, Colarbaſus,Marcus Valentiniani, Lucanus Martionis hæreſes reſuſcitant.Iren.lib.1.Auguſt. de hæreſ.Epipha.hæreſ.32.& ſeqq.

Apolonius Stoicus, Baſilides Syropolitanus philoſophi Veri Imp.pręceptores,Appianus Alexandrinus hiſtoricus.Athenæus Macrobius.Athenagoras philoſophus Chriſtian.

n Prima Chriſtianorùm ſchola,auctore Pātæno apud Alexandriā Theologiā docente. Euſeb.lib.5.ca.10. Hiero.in catal.Ad eius inſtar inſtitutæ cenſentur Eccleſiæ collegiatę.

Irenæus Lugdunenſis Epiſcopus Fotini ſucceſſor.Euſe.lib.5.cap 6.& ipſe lib.3.cap.3 Dionyſius Corinthius,Melito.Hieron.in catalog.Euſeb. lib.2.cap.22.

Theodotion Ponticus (ſiue Epheſinus,vt

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
4284	196	15	o M. Victor I. Apher, ſolo Commodo, P. AElio Pertinace Did. Iuliano, L. Septi. Seuero, ex ordi. ſucceſsio. Impp. Sunno Franco. Rege. an. 10. M. 3 D. 10. *Vacat Sedes dies 12.*
			PRIMVM poſt Apoſtolorũ tempora Concilium Cæſarienſe in Paleſtina de die Paſchatis. Euſeb. 5. cap. 22.

ait Trithem.)primò Marcioniſta,demũ circunciſione Iudæus factus,vniuerſa Biblia ſacra ex Hebræo in Græcum tranſtulit.Epiph. lib.de menſur.& ponder.Quidam ex nominis ſignificatione eundem putant cum Ionathan Chaldæo paraphraſte.

Voluſius,Metianus , Saluianus , Iulianus, Sceuola,Iuriſconſulti. Iul . Pollux. Aphthonius.Philoſtratus.

Lucius Rex Britanniæ inſulæ primus omnium regũ, prædicationibus Fugatij & Damiani fidem Chriſti amplectitur. Naucl . & Polyd.lib.2.de Angli.rebus. Inde Britannia omnium regionum prima publicè fidẽ Chriſtianam profitetur ad Diocletianum Imper. vſque,ſub quo omni ferè religione extincta, ad idololatriam redijt.

Montanus & Apelles (quem Theodotion nominat maximũ hæreticorum)cũ Priſcilla & Maximilla Cathaphrygarũ hæreſim ſpargunt,negantes Chriſtũ verũ hominẽ.Euſe.5. c.15.& 18.Aug.in catal.hęr.Epiph.in panario.

Hæreſis Encratitarum . i. continentium, prohibentium nubere , iubentium abſtinere à carnibus & vino,Tatiano,& Seuero auctoribus.de quibus intelligendum eſt cap.4. Tomo.1.Euſeb.lib.4.cap.26.Epipha.hær.45 Hiero.in Amos.

o Prima inter Eccleſiam Romanã & Aſianam

Anni mundi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
4294	206	16	p M. Zepherinus (ſiue Seuerin⁹) Roman. L. Septi. Seuero cū fil. Aurelio Baſsiano Antonino Caracalla Imp. Sunno Fran. Rege an. 7. M. 7. D. 10.
			Vacat Sedes dies 6.
4302	214	17	q M. Calixtus I. Aurelio M. Baſsiano Antonino Caracalla, poſt eū Opilio Macrino Impe. Hilderico Frā. Reg. ſed. an. 6. M. 1. D. 10.
			Vacat Sedes dies 6.
4308	220	18	M. Vrbanus I. Roman. M. Anto-

nam diſſenſio atrox,propter diem Paſchatis, & ieiunij , ac Aſiana tanquam hæretica à corpore vnitatis ſciſſa eſt.Euſebius 5.cap.23. & 24.

p SEXTVM bellum per Seuerum & Aurelium eius fil. in quo patiuntur Leonides Orig.pater , Calixtus PP. & pleriq; alij Euſeb.lib.6.cap.1.Oroſ.7.cap.17.

Hyppolitus , Caius , Clemens Alexandrinus Pantæni diſcipulus,Ammonius philoſophus verè Chriſtianus,Victor Capuanus,Euſeb. lib.6.cap.2.10.14.15.& 16.Niceph.lib.4. cap.12.

Papinianus Aſylum iuris,Caſſius,& Marcellus Iuriſconſulti, Velleius Paterculus hiſtoricus.

q Primus Eccleſiam in honorem B. Virginis ædificauit in Tranſtyberina regione Polyd.lib.5.cap.6.& lib.8.cap 1.

Ieiunia quatuor temporum,in quibus ordines ſacri conferrentur,inſtituit,cùm antea in anno ſemel tantùm,id eſt,menſe Decembri Clerici promouerentur.Plati. Polyd.

Tertullianus D.Cypriano Latinorũ ſcriptorum princeps. Nicephor.4.cap.12.Iorna. de temp.

Symma-

Anni mundi	*An. a Chri. nato.*	*Num. Pōtiſcum.*	
			nino Helioga. Im. & Hilderico Frã. Re.a.4.m.10.d.12. *Vacat Sedes mẽſ. 1.*
4312	224	19	r M. Pontianus Romanus, Aurel. Alexãd.Seuero fil. Mammeæ Imper. Hilderico Franc. Re.an.9.M.5.D.2. *Vacat Sedes dies 10.*
4322	234	20	s M.Anterꝰ Græcus, Seuero & poſtea Iul.Maximino ſeu Maximian. cũ fil. Impp. Hilderico Francor. Rege an.5.M.1.D.12. *Vacat Sedes dies 13.*

Symmachus, ex Samaritano Iudæus & Ebioneus, Sacra Biblia in Græcum tranſtulit. Epipha. lib. de menſur. & pond. Euſebius lib. 6 cap. 13

r Huic theſauros ſuos legaſſe ferunt Alexand. Seuerum, qui ita piè ſentijt de Chriſto, vt eum inter Deos referret, ac templum ei conſecrare ſtatueret. Lamprid. in eius vita.

Vlpianus, Pomponius, Gordianus, Sabinus, Hermogenes, Aphricanus, Modeſtinus, Celſus, inſignes iuriſconſulti, quondam auditores Papiniani, Alexander Aphrodiſeus philoſophus. Spartia.

Dion Caſſius Nicæus, hiſtoriam annorũ 981 ab vrbe ad Chriſti 231. contexuit.

s SEPTIMVM bellum in Chriſtianos per Maximinũ, cuius cum Imperio cœpit & deſijt. Euſeb. lib. 6. cap. 19. Oroſius li. 7. cap. 19. Iul. Capitolin.

Quidam inter hunc & Pontianum, Alij ante Fabianum nominant Cyriacum quendam, quem fabulantur propterea inter Pontifices non adnumerari, quòd contra Clericorum voluntatem ſe Epiſcopio abdicaſſet, vt cùm vndecim millibus Virginum peregrinaretur.

Iulius Aphricanus hiſtoricus. Euſeb. lib. 6. cap. 22.

t Philip-

Anni mundi	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificum.	
			Cōcilium Carthaginēſe I. circa hæc tempora, de baptiſmo hæreticorū. Cypria.epi ad Iubaianū. Auguſt.lib.4.de baptiſm.c.6.
4327	239	21	t M.Fabianus mirabili electiōe. Euſeb.6.c.20.(Græcis Flauianꝰ) Iul. Maximino, & poſt eū Pupieno, Balbino, & Gordiano Iuniore ſimul Impp. poſtea Philip. cū fil. & tandē Decio Imp. Hilderico Franc. Reg.an.13.D.11. *Vacat Sedes dies 6.*
4340	252	22	u M.Cornel. Romanꝰ, Decio Imp. & Barthero Fran. Reg.an.2.m.2.d.3.

t Philippus Arabs, primus Imperatorum Chriſtianus, baptiſatur ſimul cum fil. Euſeb. 6.cap.24.Oroſ.7.cap.20. & Caſſiodor. Gazas Imperatorias tradidit Fabiano, qui idcirco à Decio Imperat. interfici iubetur. Io. le Maire tract. ſchiſm. Imperij Philip. anno 2. completus eſt annus 1000. Vrbis, quo ſeculares ludi celebrati ſunt. Pompon. Lætus.

OCTAVVM bellum ſeu perſecutio Chriſtianorum à Decio religionis face ſæuiſſima in odium Philipporum excitatur, & durat vſque ad Galienum: obierunt Fabianus, Cornelius, Serapion, Macarius, Babylas, Theophilus Antiochen⁹, Agatha, Saturninus Epiſcopus Tholoſę ac infiniti alij toto orbe. Euſeb.6.cap.28. & 30. Eutrop. lib.9. Hanc Opta.lib.3.comparat Leoni Daniel. 7. Eam Deus vltus eſt peſtilentia per vniuerſum Imperium Roma.immiſſa. Eutrop. lib. 9. Cypri.lib.de mortalit.

Herodianus hiſtoriã 60.annorum conſcripſcit.

u Quæſtio inter Romanam & Aphricanam Eccleſiam, num hæretici rebaptizandi eſſent. Euſeb.lib.7.cap.2.& ſeqq.

Gotthi ſiue Getæ prouincias Romanas ad Danubium tunc primò inuadunt.

x Moritur

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põti-ficũ.	*Vac.Sedes m.1.d.5.*
			Schiſma primum. Nouatianus presbyter Roman. & hæreſiar.ope Nouati presbyteri Char. (quẽ Theod.lib.de fabu. hær.& ſæpè Epip,Euſeb. ac alij confundunt cum Nouatiã.)creatur in Antipapã. Cyp.epi.ad Iuba. & ad Põp,Hier.in catal. Cõtra cũ acta ſunt duo Conc Romanũ Epiſ 60 cũ presbyt.totidẽ & plurimis diaco.Plat.Euſe.6 c.32.&Cartaginẽſe. Cyp ep.ad Cor.Negat requiri Oleũ in cõfirm.Theo de ſab.hęr.Reijcit ſatisfacti-ones pro pœnis peccatorũ, Cypr.lib.4.epiſt.2. *Tria Conc. celebrãtur Cart.Cyp.ad Iubaia.Celeberrimũ fuit cõtra negantes infantes baptizãdos ante 8.diẽ Cyp.lib.3. epiſt.8. Auguſt.epiſt.48.*
4342	254	23	x M.Lucius I.(*Lucian. Nice.*)Rom.Gallo Hoſtı

x Moritur Origenes 70.ætat.anno. Euſe.7. cap.1 Sena millia librorum ſcripſit. Epipha. hæreſ.64. Auctor fuit Eccleſiarum, vt vocãt, collegiatarum.Hiero.

y Primus veſtes ſacerdotales & tegumenta altarium inſtituit.Iſido. Inter Miſſarũ ſolennia occiditur. Platina.

Imperium Romanum tunc cadere cœpit exorientibus vbiq; tyrannis,quorum 30. Galienus partim occidit,partim debellauit:vnde quidam hic conſtituunt Interregnũ. Trebel.Pollio.Oroſ.7.cap. 22.

Sabellij hæreſis oritur,Euſeb 7.ca.4. & 5. Hilar lib.6 de trinit.Baſil.contra Sabel. Epipha in pana.Tamen Caluinus in Iuſtitu.lib. 1.cap 13.ſect. 4. ſcribit eum poſt Arrium vixiſſe.

Floret impius ille philoſophus, nomine Malcus,cognomento Porphyrius,Plotini diſcipulus.Ipſe in vita Plotini,Euſeb.6. cap.14. Scripſit in Chriſtianos 14. libros. Suidas, & Hiero in Daniel.

NONVM bellum in Chriſtianos per Valerianum Imp.Euſebius 7.cap. 9.& ſeqq. Oroſ.7.cap.22. Pompon. Læt. in Valer. In eo Cyprianus truncato capite, Sixtus PP. Hyppolitus,Laurentius diaconus & alij quãplures martyres occubuerunt. Euſebius in Chron.

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põtificũ.	
			liano cũ fil. Voluſiano, vſq; ad Valerianũ & Galie. Im. Barthero Fran. Rege. an 3. M. 3. D 3.
			Vacat Sedes m. 1. d. 5
4345	257	24	y M Stephanus I. Roman. P Licinio Valeriano cũ fil. Corn. Licinio Galieno Imp. & Barthero Franc. Reg. an. 7. M. 5. D. 2.
			Vacat Sedes dies 22.
4352	264	25	z M. Sixtus II. Athenienſis philoſophus, eiſdem Imp. an. 2. M. 10. D. 23.
			Vac. Sedes m. 1. *d.* 5.
4355	267	26	a M. Dionyſi' pri-

z Victorinus Pictauienſis, Phileas Thebaidæ, Archelaus Meſopotamiæ, Euſebius Laodicenſis Epiſcopi, & Melchior Antiochenus presbyter, contra hæreſes & in Sacra Biblia ſcribunt. Hieronym. in Chron. Trith. de ſcriptor. Eccleſiaſt.

a Huius origo ignoratur. Tunc obijt Dionyſius Alexand. Euſeb. 7. cap. 25. Floret Gregorius Neocæſarienſis Ponti Epiſcopus, à Latinis magnus, à Græcis mirabilis ſeu mirificus ob crebra miracula cognominatus, dictuſque Theodoſius. Euſeb. 7. cap. 24. Plati.

Paul. Samoſatenus Artemonis & Ebionitarum hæreſim reſuſcitat, Chriſtum à Maria ortum docens. Euſeb. 7. capite 23. & libro 5. cap. 27. Eam cum Ariana confundit Caluinus contra libel. de offic. pij viri.

Claudius Imp. 320000. Gotthos, Macedoniam, Illyricum, & Italiam vaſtantes occidit. Trebel. Pol. in Claud.

b DECI-

Anni mũdi.	*An. a Chri. nato.*	*Nu. Põti-ſicum*	
			mus ex monacho PP.ſoloGalie. (*qui aliquã pacem dedit Chriſtianis. Euſe. 7. ca.20.*)& poſt eum Flauio Claud. Im. Barthero Françor. Re.an. 6.m.2.d.4.
			Vacat Sedes dies 6.
			Duo Concilia Antiochena contra Paul. Samoſaten. Euſe.7.c.23.& 25.
4361	273	27	b M.Fœlix I.Romã. Aureliã. Imp. Clodio II.Frã.Re. an.4. M.3.D.15.
			Vacat Sedes dies 5.
4366	277	28	c M. Eutychianus Lunenſis Tuſcus, eiſdẽ Imperãtib.an.1. M 1. D.1.
			Vacat Sedes dies 8.

b DECIMVM bellum ſeu perſecutio per Aurelianum Imp. qui primus Imp. diadema capiti impoſuit. Vſperg. Euſebius lib.7.cap.25.

Manichæorum hæreſis à Manete ſiue Manichæo Perſa ſumit originem. Euſebius 7. cap.26. Negabat liberum arbitrium, Augu. lib. de libero arbitrio. Rex Perſidis ei cutem detrahi iuſſit, & ita interfici. Epiphan. hær.66. Aſſerebat, Baptiſmum in aqua nihil cuiquam ſalutis afferre. Auguſt. de hæreſ. cap. 46.

Cyrillus Antiochenus Epiſcopus. Dorotheus eunuchus doctus in Hebraicis & Græcis. Euſebius in Chron. & hiſtor. Eccleſiaſt.7. cap.27.

c Martyres Chriſti 300. ſuis manibus ſepeliuit. Plati. Supple. Chron.

Quidam inter hunc & Fœlicem numerant Marcum confeſſorem, quem dicunt ſediſſe an.8. Menſes. 2. Dies.10. quod ex veteribus hiſtorijs & ratione temporum conſiſtere nequit.

Anni mūdi.	*An. a Chri. nato.*	*Nu. Pōtificum*	
4366	278	29	M.Caius(Optato.Gaius) Dalmatæus ex genere, Diocletiani Imp. Aurelian. Tacito, Floriano, Probo, Caro cū filijs Carino & Numeriano, Diocletia ordine ſucceſsionis Imp. Clodio Fran. Reg. an. 11.M.4.D.12. *Vacat Sedes dies* 11.
4377	289	30	e M.Marcellinus Roma. Diocletiano cū M. Valerio Maximiano Hercu. Imp. Clod. Frā. Re. an. 6.M2.D.16. *Vac. a.7.m.5.d.25.*

e Metu mortis coluit idola, ſed poſtea in Sinueſſano cōcilio ſuum agnoſcens peccatū liberè martyrium paſſus eſt. Plati.
f Hunc omittunt Euſeb. in Chron. Theodor. & alij Græci, fortaſſe vicinitate nominū Marcelli & Marcellini decepti.

Lucinia virgo potentiſſima & diues admodum, illi omnia ſua bona legat. Polyd. 6. de inuent. cap. vlti.

Iulius Capitolinus, Ælius Lampridius, Flau. Vopiſcus, Trebel. Pollio, hiſtorici Romani.

VNDECIMVM bellum omnium grauiſſimum à Diocletiano in Orie. & Maximiano in Occid. excitatur, adeò ſęuum, vt legio Chriſtianorum Thebanorum duce S. Mauritio à militibus Cęſarianis iugulata ſit, & 17. Chriſtia. millia intra 30. dies varijs cruciatibus perierint. Euſeb. 8. ca. 1. & ſeqq. Oroſ. .cap. 25. Nocte Natalitiorū Chriſti 20. millia Chriſtia. in templo comburuntur. Niceho. 7. cap. 6. Durat an. 12. vſq; ad 7. an. Conſtan. Magni. Epiph. lib. de menſur. Propterea ues & fames maxima fuit per vniuerſum rbem diuina vltione. Euſeb. 9. cap. 8.

Martyrium patiuntur. Sebaſtianus, Vincēus, Chriſtophorus, Blaſius, Geruaſius, Protaus, Coſmas, Damianus, Quintinus, Gorgoius, Agnes, Lucia, Pantaleon, Bonifacius,

Anni mũdi.	*Anni ante Chri*	*Nu. Ponti ficũ.*	
			Duo Concilia, Sinueſſanũ in Cãpania epiſc. 180. ſiue 190. Ancyranũ (Gratiano Anchyritanũ, alijs Anquiranũ) I. confirmatũ in Trullo. ca. 2. Iſido. tom. 1. concil. Plati.
4390	302	31	f M. Marcell⁹ Roman. Diocletiano in Oriẽt. & Valer. Maximiano Herc. in Occi. Imp. Cõſtantio & Galerio Cæſarib. Wauthero Franc. Re. an. 6. M. 5. D. 21. *Vacat Sedes dies 20.* *Concilium Cirtenſe in Numidia, de abſoluendis reis proditorum gentilibus SS. librorum. Opta. lib. 1. Auguſt. lib. 3. contra Creſ. cap. 27.*
4395	307	32	g M. Euſebius

Methodius, Euphemia, Georgius, & Barbara alijq; infiniti. Euſeb. lib. 8. cap. 14. Nicephor. lib. 7. cap. 7. & ſeqq.

g Lignum Crucis Dominicæ inuenitur, & ab Helena matre Conſtantini thecis argenteis exornatur. Ruffin. 1. cap. 8. Hiſt. Trip. 2. cap. 18. Ambroſ. de obitu Theodo. Eutrop. lib. 2. Paulin. epiſt. 2. Sulpit. lib. 2. Socrat. 1. cap. 17. Theod. 1. cap. 18. Sozom. 2. cap. 1. Euſe in Chron. Qui omnes ſummæ impudentiæ arguunt Magdeburgenſes Cen. 4. cap. 13. vbi talem inuentionem audent negare.

Vbi Diocletianus & Maximianus Herc. vel ob ætatis defectum, vel perturbatione animi, vno die, hic Mediolani, ille Nicomediæ, vltrò purpura depoſita imperio ſe abdicaſſent, Conſtantius & Galerius Impp. facti ita imperium diuidunt, vt Conſtantius Galliæ, Hiſpaniæ, Aphricæ, Italiæ & Occidenti præeſſet, Galerius Illyrico, Græciæ & Orienti. Poſtea Conſtantio Imperium Aphricæ & Italiæ recuſanti, Galerius Seuerum fil. adopti. illis præfecit, & Maximinum Orienti. Demum audita Seueri morte, collegam ſibi adiunxit Licinium. Euſeb. 8. ca. 15 16. Oroſ. lib. 7. cap. 25.

Anni mũdi.	Anni ante Chri.	Nu. Ponti ficũ.	
			Græcus, medicus eiſdem Impp. poſtea Conſtantio Chloro & poſt eũ Conſtantino Mag. Occid. Maximiano Galerio Orientis Impp. Waltero Fran.Reg.an.4. M.1. D.3. *Vacat Sedes die. 1.* *Concilium Ancyranũ 2.epiſ.18. Celebratũ quoque eſt concilium Carthagin.epiiſcop.70. indignum quod referant Magdeburgenſes inter Concilia Eccleſiaſtica, & fingant fuiſſe Carthaginenſe I. cum Auguſt. in Breuiculo, & Opta. lib. 1. illud iniuſtum & iniquum pronuncient.*
4399	311	33	h M. Miltiades

h DVODECIMVM bellũ per Maximianum (quem multi cum Maximino cõfundunt) Imp. in Oriente: in quo occubuit Miltiades PP. & plerique alij. Euſeb. 8. cap. 17. Oroſ. 7. cap. 28.

i Huic & eius ſucceſſoribus Conſtantinus Imp. dono dedit Romam & omnia imperatoria indumenta ac ornamenta: vt manifeſtè probat Eugubinus duobus libris, & teſtatur Photius patriarcha Græcus, tit. 8. Nomocanonis cap. 1. Reſpuit tamen diadema aureum ſibi à Conſtan. oblatum. Sabel.

Coſtantinus Imp. fit Chriſtianus viſione igneæ crucis, cuius ſignum primus in militaria vexilla transformat, & nummos eo obſignari iuſſit, quod deinceps à Chriſtianis obſeruatum fuit. Euſeb. 9. cap. 9. Sozom. 1 cap. 3. Diem Dominicam ex conſtitutione veteris Eccleſiæ à iudicijs & laboribus ſanctam eſſe decreuit. L. Omnes iudices, Co. de fer. Hiſto. trip. 1 cap. 9: Templa idolorum claudi mandauit. L. 1. de paga. Cod. Tradit Hieronymus ſenem eum, idq; ab Arrianis fuiſſe baptiſatum, ſed deceptus eſt vicinia nominis, & falſo rumore: ſibi enim in terræ angulo poſito (vt loquitur) multa ignota eſſe potuiſſe fatetur lib. de Vir. illuſtrib. Itaque quod de Cõſtantino filio dicebatur, id traduxit ad patrẽ: ille enim in extrema ætate fuit rebaptizatus, &

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Num. Pōtificũ.	
			ſiue Melchiades Apher, Conſtantino Magno Occid. Maximiano Gale. cum Licinio Orien. Impp. & tyrãnis Maxentio in Italia (quem vicit Conſtant.) Maximino (quem duobꝰ prælijs Licinius debellauit) in Orientis & AEgypti partibus: Degemberto ſeu Dagoberto. Fran. Reg. an. 4 M. 7. D. 9. *Vacat Sedes dies 17.* *Concil. Neocæſarienſe, confirmatũ in Trullo. Iſid. tom. 1. concil.*

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Num. Pōti ficũ.	
4403	315	34	i Sanctus Sylueſter I. Romanus, Conſtantino Magno Occid. & Licinio Orię̄. poſtea ſolo Conſtantino Imp. Degemberto Clodio II. & Clodomero Francor. Regg an. 23. M. 10. D. 11.
			Vacat Sedes dies 15.

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
4416	328		S. *Primum uniuerſale* Concilium Nicenum, *pro* Diuinitate Chriſti *contra* Arrium, *ſiue iam mortuum ut uult* Epipha *hær.68.&* *69.& colligitur ex epiſto.* Synodica *lib.5.*Socrat.*c.9* *ſiue auditū & præſentem, ut aiunt* Socrates *lib.1. c.* 14.Theodor. Hiſtor. *tri-part lib.2.cap.5.* Ruffinus *& alij, legatis* Rom. Ponti*ficis* Vincentio, Victore *ſeu* Vinto *ſiue* Vitali *preſ-byteris* Hiſt.*trip.lib.2.c.1.* Niceph.8.*cap.14.*Epiſ.318 Epiph.*hær.69.& lib.* An*coratus*, Ruffin.1.*c4.1.* Ni*ceph.15.c.2.* Theodo.1.*c.7* Iuſtinia.*leg.4.de ſum.trin & fere alij ſiue* Epiſ. 320. Sozom.1 *cap.17.* Euſe *lib* *3.de uita* Conſtanti *ait plu res fuiſſe.* 250. *quod repe tit* Socrat 1 *c* 8. In *litteris* Imperatoris *apud* Socrat. 1.*c.9.leguntur affuiſſe plu-res* 300.*idem* Niceph.8.*c.* 14 *hiſt.tripa 2. cap.1.* In *ſcriptis* Euſtachij Antio-

tus, & vt ait Damaſ ab Euſeb. Nicomedienſi Arriano. vide Theophan.

Athanaſius Alexandrinus, Hilarius Pictauienſis, Epiſcopi. Arnobius presbyter præceptor Lactantij, Iuuencus poëta Hiſpanus, Ruffi. 1. cap. 19. & 20. Hiero. in Chron.

Donatus, à quo Donatiſtæ ſiue Donatiani, Numida (Nam alius fuit Carthaginenſis 2. epiſcopus Donatiſtarum) ſuum virus dilatat, quod an. 305. cœperat excitare, occaſione edicti Diocletiani de comburendis libris Chriſtianorum. Auguſt. lib. 3. contra Creſco. cap. 27. & lib. 7. de baptiſ. cap. 7.

Clodomerus Franc. Rex. 326. cœpit Turingiam, Galliam inuaſit, Sueuis iugũ Rom. imperij depoſuit, cùm ſuperiores Reges Frãcor. Zelandiam, Holandiam, Sycambriam & Traiectum incoluiſſent. Iren. lib. 3. exegeſeos Germa. cap. 76.

Hic PP. feſtum ad vincula Chriſti inſtituit rogatu Conſtantini. Polyd. 6. de inuent. cap. 8.

Feſtum exaltationis crucis Hieroſolymis cœpit. Niceph. 8. cap. 29. Feſtum item inuentionis crucis. Nam quod lib. 1. concil. in epiſt. Euſebij, tribuit eius inſtitutionem Euſebio Papæ, conſtare non poteſt.

Euſebius, ob arctam neceſſitudinem cum Pamphilo, cognomento Pamphili, Cęſarienſis Epi-

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōti-ficũ.	
			cheni apud Theod.1.c. 8. perhibentur.270.& apud Niceph.8.cap.21.fere 270 Nam certum numerum in tanta multitudine reperiri non potuiſſe fatentur. Quatuor concilia prouincialia. Iſid.tom.1.cõcil. Romanum,epiſcop.268. ſeu 275. Elibertinum ſeu,ut aiũt, Granatæ in Hiſpania, Epiſ.19.hic refertur a quibuſdam: quod quam ſit incertum, quiſque iudicet. Gangrenſe 1.in Paphlagonia, in Trullo confirmatum, contra Euſtathium Sebaſtienſem epiſcopum & eius ſectatores Aerium & alios. Arelatenſe 1. & 2. in Gallijs,ubi cauſa Cæciliani eſt iudicata,Augu.epi. 162. Quidam addunt Aurelianenſe 1. præſide epiſcopo Martino.

ſis Epiſcopus,annos 325.complexus, à Chriſto ad Conſtantium Magnum hiſtoriam eccleſiaſticam conſcripſit ex Philone,Ioſepho, Clemente Alexandrino,Egeſippo,Hyppolyto,Papia & alijs.Niceph.1.cap.1.

Nicenum Conciliū cœpit 14. ſub Sylueſt. Euſeb.in Chro.Plati. in Sylueſtr. Regino. & plerią; alij . Quidam volunt ſub Iulio. Sozom 1.c.18.Hiſtor.trip.2.c.1.Niceph.8.ca.14. Platina in Agathone.Beda in Chron. Durat 3.an.& paulo plus.Niceph.8.c.26.Eius initiū variè à ſcriptoribus traditur. Alij referunt ad annum Chriſti 322.quidam vt Euſe.in Chro. ad 324.quidam ad 330.quidā vt plerią; Græci ad 333.quidam ad 338.vt Volater. & Bed. Alij ad Conſulatum Paulini & Iuliani . qui fuit an.17.ſiue(vt alij volunt)18. Conſtantini Mag.Socr.1.c.13.Niceph.8.ca. 26. quorū ille ad 20 diem Maij,hic ad vndecimū.Onuphr. ad Aprilem,alij ad 19.Iunij conferunt. Eum an.alij dicunt eſſe Chriſti 325. alij.326. alij 327.alij 328.Tanta eſt annorum à Chriſto incertitudo , quòd veteres per annos Imperatorum numerarent,non Chriſti: qui mos, vt cenſent quidam , tantùm ab anno eius circiter 600. inualuit.

Romani Imperij ſedes transfertur Conſtantinopolim à Cōſtantino Mag.verè & palam Chriſtiano Imp . qui pacem integram

Eccleſiæ

Anni mūdi.	*An. a Chri. nato.*	*Num. Pōtificū.*	
4426	338	35	k S. Marcus Roman. Conſtantino Magno Imper. & Cæſarib. eius filijs, Clodomero Francorum Rege annos 2. Menſ. 8. Dies 20. *Vacat Sedes dies* 20.

Eccleſiæ reddidit implens illud Apocal .12. Nunc facta eſt ſalus,&cæt.Fuit fundator Imperij & religionis.

k Iberi prædicationibus S.Patricij (qui anno vitę ſuę 127.obijt)fidem Chriſti recipiũt. Ruffin.1.c.11.Niceph.8.c.34. Sigeb.in Chro. Sic Indi interiores miro modo per Ediſium & Frumentium iuuenes.Ruffin.1. c.10. Socrat.1.cap.19.Scoti quoque . Sabel. quorum primus fuit Epiſcopus Palladius miſſus à Celeſtino PP.Proſp.in Chron. Item Armenij.Suid.

Tunc primùm res Romana ſub vno Auguſto & 3. Cæſaribus eſſe cœpit. Eutropius lib.10.

Hic PP·Nicenũ ſymbolum inſeruit Miſſę, in locum Symboli Apoſtolorum. Plati. Primus conſtituit, vt Hoſtienſis Epiſcopus pallio vteretur, & ab eo Pontifex Rom . conſecraretur. Volater . eum tamen Græci ferè omnes prætermittunt.

AErius Arrianus , dictus Atheus primus damnat orationes pro mortuis , & ieiunia certo tempore ſtatuta , presbyterum æquat Epiſcopo,ac immutat antiquas Eccleſiæ cæremo-

Anni mundi	*An. a Chri. nato.*	*Num. Pōtificum.*	
4429	341	36	I S. Iulius I. Roman. Conſtantino patre & filijs, Cō-ſtantino 2. in Galliis, Conſtantio Arriano cum Dalmatio patruo in Oriē. & Cōſtante in Italia & Aphri. Impp. Richimero Franc. Reg. a. 15. m. 2. d. 6. *Vacat Sedes dies 25.* *Concil. Romanum epi. 116. Iſid.*
4433	356		*Hieroſolymitanũ hiſto trip. 1. c. 33. Theod. c. 30.* *Antiochenũ cōſirmatũ in Trullo, epiſ. 90 Iſid.* *Agrippinēſe. Iſid.*
4439	351		*Sardicēſe, epi. 300. Soz. 3. c 11. ſeu epi. 250. The. 2. c. 6* *Syrmienſe contra Photinum. Niceph. 9. c. 31. Socra. 1. c. 29. Soxom. 4. c. 6*

remonias. Auguſti.lib.de hæreſ.cap.53. Epiphan.hær.75 Socra.lib.2.cap.35.

Donatus Grammaticus, Victorinus rhetor, præceptores Hieronymi, Maximus Alexandrinus, & Methodorus Philoſophi, Marcellus, D. Nicolaus Myrrenſis (errant enim qui putant eum vixiſſe ſub Iuſtiniano) epiſcopi. Hieronymus in catalogo Nicephorus 8. cap 14.

I DECIMVM tertium bellum in Chriſtianos in Perſide per Saporem Regem. Sozomenus 2. capite 8. Ammian. Macel. lib.25.

Euſebius Emiſſenus Arrianorum ſignifer multa conſcribit. Hierom. in Chron. Tunc vixit Ioan. Clymacus.

m Hunc

Anni mundi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtiſicum.	
4444	356	37	m S. Liberius Romanus, dictus Leo Conſtantio Arriano Orient. Conſtante Occid. Iuliano, & poſtea Iouiano, ſeu Iouiniano Orien. & Occiden. Imp. Theodomero Fran. Re. an. 12. M. 3. D. 4. *Vacat Sedes dies 6.* *Concil. Mediolanen ſ epiſ plures* 300. *propter Athanaſium. Socr. 2 ca. 36 Theod. 12. c. 15. Hiſt. trip. 2 c. 36. Rufin. 1 c. 20.* *Alexādrinū. Rufi. 1 c. 28*
4449	361		*Ariminenſe, Socr. 2 c. 37. Sozo. 4. c. 17. hiſt. trip. 5. cap. 20. Damnatur ab Ambro. epiſt. 32.* *Romanum, in quo Fœlix electus eſt Papa. Plat. Iſid. tom. 1. concil* Non igi-

m Hunc immeritò inter PP. adnumerari, quòd cùm Arrianis ſubſcripſiſſet,cenſet Platina,poſt Hieronym. de viris illuſtribus. qui hac de re nihil præter auditum habere poterat. At eum beatiſſimum prædicant Baſilius epiſt.74.Ambroſ.lib.3.de virginit. Epiphan. hær.75.& Athanaſ.Apolog.2. eum liberat ab Arriana labe.

Paulus,& Ammon eremitæ.Sozom.1. ca. 14.obijt S.Antonius eremita anno vitæ 105. Sozomen.1.cap.13.Ruffin.1.cap. 8. Naucler. & Beda.

Arriana hæreſis ſciſſa eſt in Eunomianos, Macedonianos, Euſtathianos, Meletianos. Baſil.Cont.Eunomi. Hiſtor.trip.5.c.15. Epiphan.hær.76.& 68.

Eunomius monachus & notarius AErij, inter alias hæreſes negat Virginitatem maioris eſſe meriti, quàm coniugium: Relicto monachatu, ſeduxit virgines vt nuberent: Fidem ſine operibus ait ſufficere,nec opera eſſe ad ſalutem neceſſaria. Auguſti. lib.de hæreſ cap.54.Hiero.in 4.Oſee. Templa martyrum non ingrediebatur, ne cogeretur Sanctos (vt dicebat) adorare. Hieronymus in eum.

Iouinianus Imper. noluit prius inſignia imperij ſuſcipere, quàm milites vno ore ſe Chriſtianos profiterentur: negans ſe Chri-

ſtianum

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põtificũ.	*tur ab Arrianis creatus eſt,vt uolunt Ruf. & Hiero. contra Nicep.*[illegible] *c. 35.*
4456	368	38	M. Fœlix II. Romanus, Valẽte Arriano, Ori. & Valẽtiniã. Occi. Impp. Clogio Fran. Reg. an. 1. M. 4. D. 2. *Concil. Laodicenũ, cõfirmatũ in Trullo. Iſidor. tom. 1. concil.* *Lampſacenum. Eutrop. lib. 10. Niceph. 11 ca. 3. Hiſtor. trip. lib. 7. c. 12.*
4457	369	39	n S. Damaſus Luſitanus, Valẽte, & eo exuſto, Theodoſio 1. Mag. Ori. Valentiniã. & poſt eũ Valentiniã. 2. Gratiã eius filijs Occ. Impp. Clogio, & poſt eũ, Marcom. Frã. Re. an. 19. m. 3. d. 11. *Vacat Sedes dies* 21.

ſtianum paganis imperare poſſe Niceph.10. cap.28. Ruf.2.c.1.

Marcellus Ancyræ Epiſcopus hæreticus, docet regnum Chriſti finem habiturum. Nicepho 11.cap.48.Bonfin.2.dec.1.

Verſus ille, Gloria patri & filio &cæt. (à Flauiano Antiocheno adiutore Chryſoſtomo compoſitus.Niceph.18.cap.51.& lib.9.ca. 24.) aliter à Catholicis Græcis in fine Pſalmorum canebatur,aliter ab Arrianis.Sozom. 3.cap.20.Theod.2.c.24.Nicepho 9 cap. 24. poſtea conſilio Hieronymi in Eccleſia Latina additur fini Pſalmorum à Damaſo. Hiero.epiſt.ad Damaſ. vt errent qui hoc tribuũt Gregorio I.PP.

DECIMVM quartũ bellum ſeu perſecutio Chriſtianorum per Iulianum Imp. apoſtatam.Ruffi 1.cap.32.& 36.Ammia.lib. 20.Eutrop.lib. 10. In eo cecidit Dorotheus Tyri epiſcopus anno vitæ 107.

n Vitas Pontificum Roma. conſcripſit. & Biblijs SS. à Hieronym. verſis primus dedit auctoritatem. Plati. Symbolum Conſtantinopolitanum in locum Niceni cantari iuſſit ad Miſſarum ſolennia: quod vſque hodie perdurat. Sigeb.Rupert.lib.de Diuin. offic. cap.21.

Grego.

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Pōtificū.	
4471	383		*Cōcil.* Romanum *de* S. *Spiritu contra* Arrium, *Macedonium*, Photinum *&* *Appollinarem*, Hiero. *in* Chron. *Iſid. in* Damaſ Hiſt *trip.* 9. *c* 16. *In eo additur* Niceno *Symbolo*, Filioque, *contra eos qui dicebant*, S. *Spiritum eſſe filium filij, nepotem* Patris, *ut legi in quodam manu ſcripto libello Græco anonymo de* S. *Spiritus a filio proceſſione*, quod *conuenit cum* Hug. *Eteriano l.3.de proceſſ. Spiritus Sancti ca.*16. *Et cum* Magiſtr.*Sent.li.*1. *diſt.* 11. Errat *enim* Beza, *qui in ſuo nouo teſtam. inter ea quæ a* Synodo Conſtantin. *ſymbolo* Niceno *addita fuerunt*, *hanc dictionem reponit*, *ſumma antiquitatis ignoratione.*
4465	377		*Illyricum, de trinitatis unitate,* Theodo. 4. *cap.* 9. Hiſt.*trip.*7.*c.*8.
4471	383		Aquileienſe,*quod* Beza, *& alij perperam exiſtimant fuiſſe uniuerſale.*

Gregor. Nazianzenus cogno. Theologus, Cæſarius ... ater (cuius quæſtiones theologicas C... ntinopoli nuper allatas Græcè apud n... abeo) Baſilius Cæſarienſis, & Gregor.Nyſſenus fratres, Io. Chryſoſtomus, Effrem eremita, Cyrillus Hieroſoly. Philaſter. Euſtachius, Exuperius, Ambroſius Mediola. Martinus Turon. S. Romanus Gal. Vegetius, Eutropius, Themiſtius Philoſophus, Geor. Pachimeres Philoſophus, inſignes ſcriptores.

Ammianus Marcellinus hiſtoriam Romanam ab ann. Chriſti 98. vſque ad 382. pertexit.

Ambroſius ritum Antiphonarum, ſeu reſponſoriorũ, hymnorum, à Græca Eccleſia in Latinam primus tranſtulit. Sigeb. in Chron. Nauclerus. Illorum primus auctor apud Græcos creditur fuiſſe Ignatius. Socra. 6. cap. 8.

Gotthi ab Hunnis gente Scythica ſuis ſedibus expelluntur. Nicepho. 11. cap. 48. Bonfin. 2. dec. 1.

Saraceni & Gotthi fiunt Chriſtiani. Socrat. 4. cap. 33. & 36. & labuntur in Arianiſmum. Iornand. de rebus. Geti. & Ab. Vſpergenſis.

Meſſalliani, qui Pſalliani, Euchitæ q. orantes, & Enthouſiaſtæ. i. Deo afflati vocantur, negant carnem Domini prodeſſe vel obeſſe ſumptam in ſacramento Euchariſtiæ. Theod.

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Nu. Põti- ficum	
			Valentinum in Gallia, epi.30.Iſid.
4471	383		*S. Secundum Oecumenicum Concilium, Conſtãtinopolitanum 1. ab Oriẽtalibus tantum celebratum contra Macedonium & oppugnatores Diuinitatis S. Spiritus.Epiſcop.150. ſiue ut ait Proſper in Chron 180 a Theodoſio Mag. indictum, a Damaſo ſuaſu D.Amb.confirmatũ.Thedo.5 c.9. Hiſtor. trip.9. cap.12.*
			Schiſma 2.
			Vrſinus, ſiue Vrciſcinus ſedit in ſchiſmate contra Damaſum. Ruf. 2 cap.10 Ammia. Marcel lib.27.

Theod.4.c 11 ſemper orant, docent Baptiſmum nō conferre gratiam, & non opus eſſe ieiunare.hiſtor. tripart.7. cap.11. Damaſcen. de hæreſ.

Vigilantius & Iouinianus hæretici, ille SS.venerandos & orādos negat:cæremonias Eccleſiæ reſpuit: hic damnat delectum ciborum : monachis & monialibus poſt votū nuptias permittit : aſſerit peccata omnia eſſe æqualia:virginitatem eiuſdem eſſe meriti cum coniugio : liberum eſſe hominem poſt Baptiſmum ad bene agendum, ſed non ad peccandum: nullam meritorum diſtantiam fore in futuro ſeculo: eum ideo anathematizat. Auguſt.de temp. in feſto Trinita. ſerm. 3.& li.de hæreſ. In eos ſcripſit Hier. tom. 2.

Hæretici Neſtoriani negabant Corpus Chriſti eſſe in Sacramento, niſi in ipſo vſu. contra quos Cyril.epiſt. ad Calo.

Nihil in doctrina Catholica à tempore Apoſtolorum ad hanc vſq; ætatem immutatum fuit,maximè Romæ,notat Io.Caluinus inſtitu.Gallic.lib.4.cap.2.ſect.3. & epiſtola ad Sadoletum. Statue tibi quæſo(inquit) ob oculos veterem illam Eccleſiæ faciem, qualem Chryſoſtomi aut Baſilij ætate apud Græcos, Cypriani, Ambroſij, Auguſtini ſeculo apud Latinos extitiſſe ipſorum monumenta fidem faciunt.

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põti-ficum	
4476	388	40	S. Syricius, aliàs Vrſin' Romanus. Theodoſio Mag. cum Valentiniano 2. poſt necem Maximi in Imperium reſtituto, & eo mortuo, cum filiis Honorio & Arcadio Im. Marcomero Fran. Re. an. 15. M. 11. D. 25. *Vacat Sedes dies 20.* *Concilium Romanum. Telenſe. Iſidor, Tom. 1. Concil.*
4491	403	41	S. Anaſtaſius I. Romanus, Arcadio Orie. Honorio Occi. Imp. Dago-

o Epiphanius Salaminius in Cypro, Theophilus Alexandrinus, Syneſius Cyrenaicæ Epiſc. Optatus. Ipſe lib. 2. Iſychius presbyter Paulinus cognom. Pontius apud Auſonium. Claudianus poeta.

Marcomerus Franc. Rex Gallias inuadit, & omnia loca quæ Maximus occupârat recepit præter Armoricam, ſiue Britanniã minorem: quo cæſo à Valentiniano, Regnum fuit penes duces aliquandiu.

p Caſſianus & Euagrius monachi. Primaſius, Oroſius, Tiberianus, Maximus Taurinẽſis, ſcriptores Eccleſiaſtici. Auſonius Burdegalenſis, Prudentius & Sedulius poëtæ. Vincẽtius Lyrinẽſis, Iſidorus ſenior Epiſcopus Cordubẽſis, Palladius, Hilarius Arelatenſis, Polybius.

Prima Romæ direptio an. 413. 8. ſeu 9. cal. Septemb. per Gotthos duce Alarico ſiue Athanarico (qui fuit primus Rex Hiſpa. Ritius l. 1. de Reg. Hiſp.) Procop. li. 1. Cuſpinia. in vita Cæſar. Æmyl. lib. 1. Sozom. 9. cap. 8. Oroſ. lib. 7. cap. 38.

Vaſconia tunc nomen hoc à Wiſigotthis ſortitur.

Perſecutio Chriſtianorum in Perſide per Iſdigertem Regem & tutorem Imperij Orientis. Hiſtor. trip. lib. 10. cap. 30.

Wandali metu Gotthorum Gallias relin-

Anni mũdi.	An.a Chri nato	Nu. Ponti ficũ.	
			berto Fran.Duce. an.3 D.10.
			Vacãt Sedes dies 21.
4492	404		*Concil. Alexandrinum contra Origenem. Ab. Vſpergenſis.*
			Toletanum 1. *confirmatũ à Leone PP. epiſcoporũ 18. ſiue 15. in quo damnatur Priſcilianus. Iſidor. Tom 1. Concil.*
4494	406	42	o S Innocentius I. Alban⁹, ſiue Scotus, eiſdem Imp. & poſt mortẽ Arcadii Theodoſio 2. iuniore Orien. Imp. Genebaldo Fran. ad Moenum & Salam Duce an. 15. M 2. D. 25.
			Vacat Sedes dies 22.

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
4497	413		*Collatio Carthaginenſis inter 286. epiſc. Catholicos, & nonnullos Donatiſtas, iuſſu* Honorij, *& ſtudio Auguſtini habita. Aug. epiſt. 68. & in* Breuiculo. *Concilium Carthaginēſe (ſiue ut loquitur Auguſt. prouinciæ Cartaginis) præſide* Aurelio *epiſ. 217. nobiliſsimum cōtra Pelagianos, confirmatum in* Trullo*, cui potuit* Auguſtinus *intereſſe.* Auguſt. *epiſt.* 47. 94. 95. & 106. *Mileuitanum in* Numidia *contra* Pelagianos *&* Donatiſtas*, cui interfuit Auguſtinus, & approbatū eſt ab* Innocentio. *Auguſt. epiſt.* 92. & 157. *Burdegalēſe cōtra* Priſcilianum *præſente* S. Martino Sulpi. Seu. *lib.* 3. *Plati.* Proſper *in* Chron.

Anni müdi.	An.a Chri. nato	Nu. Ponti ficũ.	
4505	421	43	q S.Sozim' Græcus, Theodoſio 2 Orié. & Honorio Occid.Impp. Genebaldo Fran.Occidentalium duce, Faramundo Marcomeri filio Orientalium in Franconia Germaniæ duce.a.1.m.3.d.12.
			Vacat Sedes dies 11.
			*Concil.aliud Carthaginenſe,Auguſtino Aphricanum , contra Pelagianos. Auguſt.epiſt.*47.

quentes,cum Alanis & Sueuis Hiſpanias occupant,quas ferè 30.an. incolunt. Sigeb. in Chron.Procop.lib.3.

Pelagius Britannus, Heluidius, Audæus, Bonoſus,hæretici. Auguſt. de hæreſ. Chryſoſt.& Iſid.

Innocentius primus Romæ Nouatianos pellere cœpit, & multas Eccleſias illis ademit.Socra.6.cap.9.

Franci traiecto Rheno iterum Gallias inceſſentes, Treuerim vrbem incendunt, & magnam Galliæ partem occupant. Sigeb. Æmil.lib 1.

Eraclianus Conſul in Aphrica cum incredibili claſſe 3070. nauium,quantas nunquã habuit Xerſes, vel Alexander,contra Romã venit. Sigeb.

Burgundi partem Galliæ ad Rhenum occupant.Sabel.

Scoti & Picti vaſtant Britanniam Blond. 2.dec.1.

Prædeſtinatorum hæreſis ex libris D.Auguſtini malè intellectis cœpit an. 415. Omnia prædeſtinationi & reprobationi ita tribuit, vt neget opera vel prodeſſe vel obeſſe ad ſalutem.Sigeb.in Chron.Lutzenburg.de hær.

q Hieronymus corpore defecto cùm è lecto ſeſe erigere non poſſet, niſi apprehenſo

 ſune

Anni mūdi.	An. à Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
4507	423	44	r S. Bonifacius I. Rom. eiſdē Impp. Faramūdo tā Gallo Francorū, quàm Germano Frācorū cōſenſu Re. declarato. ſedit annos 3. M 8. D. 7. *Vacat Sedes dies 9.* Schiſma 3. Eulalius in ſchiſmate con. Bonifac. electus ab Honorio expellitur. Pla.
4510	426	45	ſ S. Celeſtinꝰ ſiue Celeſtiꝰ, Cāpanus, *ſeu vt alij volūt Romanꝰ*, Theodoſi 2. Ori Honor. Occi. & pôſt Valētinian. 3. Impp Faramun & poſtea Clodo-

fune, qui de trabe pendebat, obijt in Bethlecm.an.Chriſti 422. & ætatis ſuæ 91. vt ait Proſper vel 98.Diacon lib.14.& Sigeber. in Chron.vel etiam 99.vt vult Trithemius.

r Vigilias nocturnas ad ſepulchra Martyrum ſuſtulit,ieiunia retinuit.

Chronica Francorum ab hoc Faramundo Reges enumerare incipiunt.

Florus Monachus ex libris Auguſtini cõtra Pelagianos gratiam Dei ita extollebat, vt negaret liberum arbitrium. Auguſt. de gratia & lib.arbitrio.

Wandali,Alani,Sueui,ſiue Alamanni, in tria regna Hiſpaniam diuidentes inteſtino bello inter ſe colliduntur: contra quos mittitur ab Honorio Caſtinus dux.Sige.in Chro.

ſ Socrates,Sozomenus,& Theodoretus,Euſebij hiſtoriam continuantes tẽpus ferè 140. annorum pertexuerunt.Niceph.1.cap.1.

Burgundi & Occidentalium magna pars fidem Chriſtianam recipiunt,Niceph.14.ca. 40.Socrat.7.cap.30. Germanus Altiſiodorẽſis,& Lupus Trecaſſinus,epiſcopi, Britannos à Pelagianiſmo ad veram fidem reuocant. Proſper.in Chron. Palladius à Celeſtino PP. in Scotiam miſſus Chriſtum ibi docet. Maior.lib.de reb.Scot.

Clodius Franc.Rex Thoringiam Germaniæ inuadens, Diſpergum caſtellum occu-

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
			ueo, *ſiue Clogione, ſiue Clodio Crinito ſiue Capillato* Fran. Gallor.Rege.an.8. M.10.D.17. *Vacat Sedes dies* 21.
4517	433		S. *Tertiū Oecumenicū Conciliū Epheſinū contra Neſtor. uocē* θεοτόκου.*i. Deiparæ auerſantem: pro una perſona Chriſti.epiſc.* 200.*in quo, nomine Celeſtini, præfuerunt Cyrillus Alexādrinus & Arcadius epiſcopi.Euag.*1.*cap* 4. *Socra.*7.*c.*34.*Hiſt. trip.*12 *c* 5. *Tom* 1.*concil.Plati.*
4518	434	46	s S.Sixtus 3.Rom. Theodoſio 2. Ori. & Valentiniano 3. Occi. Impp. Clodio Francor. Reg. an.8.D.18. *Vacat Sedes dies* 22.

pat, vbi ſedem regni aliquandiu conſtituit. Sigeb. in Chron Greg Turonen. lib. 2. ca. 9.

Moritur magnus ille Auguſtinus in Hyppone non an. Chriſti 440. vt ait Sigebert. in Chron. vel 446. Bed. ſed 432. Diac. lib. 14. ſiue 433. Proſper in Chron. anno autem vitæ ſuæ 73. & epiſcopatus 40. Sigebert. ſiue vitæ ſuæ 76. Diac. lib. 14. Proſper in Chro. Poſſid. in eius vita. ſiue vt alij 83. Baptizatur an 30. ætatis, fuit Manichæus ferè 9. annis, vt ait li. 2. de morib. Manich. cap. 19. & lib. 1. de morib. Eccleſ. Cathol. cap. 18.

s Bononienſis Academia inſtituta eſt à Theodoſio Imp. Volater.

Eudoxia Imperatrix feſtum ad vincula Petri celebrari Cal. Auguſt. obtinuit à Sixto, maximè vt populum à gentilitate reuocaret, quæ eo die recolebat feſtum pro victoria Octauij Auguſti de Antonio & Cleopatra. Sigeb. in Chron.

Britanni cùm Pictorum & Scotorum impetus amplius ferre non poſſent, ethnicā Anglorum gentem .i. Saxones ad ſui defenſionem inuitârunt, quibus tantum terræ datum eſt, quantum corium tauri per corrigias potuit extendi. Sigeb. Krantz. lib. 1. cap. 18. Polyd. in hiſtor. Angli. lib. 3.

Perſidis magna pars Chriſto credidit, Sdigerde fil. Regis à dæmonio liberato pre-

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Num. Pōtificũ.	
4519	435		*Concil. Regienſe epiſ.13. Agathenſe in Gallijs epi.35 Romanum epiſ.56. Sigeb. uel 57. Plati. & Tom.1. concil.*
4526	442	47	† S. Leo I.cogno. Magnus, Tuſcus, *ſiue iuxta alios Roman⁹*, eiſdẽ Impp. Martiano, *qui prim⁹ à patriarcha Anatolio coronatus eſt* & poſteà Leone Magno, Orient. & Maioriano Occid. Impp. Clodio, Meroueo, Childerico per ordinem, Frã. Regi a.21. m.1. d.13 *Vacat Sedes dies 8.*

cibus Maruthæ epiſcopi,qui legatione apud eos fungebatur.Sigeb.

t Hic PP.doctiſſimè ſcripſit, & primus omnium Pontificum Roma. ſepultus eſt in Baſilica S.Petri in Vaticano.

Acephaleorum hæreſis (quòd ſine auctore & quaſi ſine capite eſſent) docet Chriſtũ in vna ſubſtantia adorandum, & vna natura ex Deitate & humanitate mixta conſtare. Plati.& Honor.in catal.hær.

Poſſidius(vulgo Poſſidonius) Apher, Eucherius Lugdunenſis.Gennad.in Catal. Aſymo Curienſis primus epiſcopus Rhœtorum. Proſper Aquitanicus.Genoueſa. Sigebert. in Chron:Sextus Ruſus hiſtoricus.

Attila, flagellum Dei, cum 500. millibus Hunnorum ſiue Chunorum vniuerſam ferè Europam depopulatur.Bonfin.3.dec.1. Callimach.in Atti.Blond.1.dec lib.2.

Roma iterum an. 457. Wandalis in prædam expoſita eſt duce Genſerico, iam Carthagine ab eis expugnata & Aphrica ſubacta. leg 1. capite.de offic. præfatio.prætorio Aphricæ.

Omnia loca Galliæ, quæ tenebat Meroueus Franc.Rex Clodij fil.ſeu vt alij volunt conſanguineus,Franciæ nomine vocari cœpta ſunt. Æmil. lib.1. Ab hoc Franci Merouingi dicti ſunt.Gagui.lib.1.

Clo-

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
4538	454		S. Quartum generale Concilium Chalcedonenſe contra Euthycen & Dioſcorum hæreticos, pro duabus naturis in Chriſto & proprietatibus: in quo Paſchaſinus, Lucentius Epiſcopi, & Bonifacius preſbyter nomine Leonis PP. præfuerunt. Euag.2.ca.2. & 4.Epiſc.630 Nicep. 15 c.2.Sigeb.&.Plati. Quidam 830.Alij 600.
			Concil. Arauſicanū ſiue Auriſcanū, ſiue Auraicēſe primū & ſecundum de libero arbitrio.
			Valenſe ſeu Vaſenſe in Gallijs epiſ.18.
			Carpentoractenſe.
4544	456		Arelatēſe 3.epi. 35 ſiue 24
			Romanum contra Euthycen.Nicep.15.c.4.
			Conſtantinopolitanum aduerſ.eundē Euag.1.ca.9
			Tyrium. Beritēſe. } Inſerta actio.1. 9.10 cōcil. Chalced.li.cōc.

Clodius Francos à Francfordia in Gallias traduxit vſque ad vrbem Cameracum, exinde ad Somenam ſiue Sumonam fluuium omnia loca occupat. Maſſe. & Guiliel. de Nangiaco in ſua Chronographia, quæ eſt apud Germanenſes monachos Lutetiæ. Gregor. Turonen. lib. 2. cap. 10.

Perſecutio Chriſtianorum in Perſide per Gararanem Regem durat an. 30. Sigeb. Ab. Vſpergenſis.

Apud Tholoſam ex eius medio tota die ſanguis largiſſimo fluxit riuo. Sigeb.
Germania, Dacia, Sarmatia, & cæteræ prouinciæ ad Danubium & Rhenum ſitæ. Hiſpania etiam vlterior, & Aquitania omnino ab Imperio Romano deficiunt. Blond. lib. 2. dec. 1. Irenic. lib. 3.

Venetia vrbs ob hoſtiũ terrorem in inſulis ædificari cœpta. Blond. dec. 1. lib. 3.

Anni mundi	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificum.	
4551	463	48	u S.Hilarius Sardus, Leone Oriēt. Maioriano, & poſt eū Seuero ſeu Seueriā. Occi. Impp. Childerico Franc. Re. an. 7. M. 3. D. 10 *Vacat Sedes dies* 10. *Concil. Turonenſe. epiſ.* 8. *Romanū epiſ.* 50. *lib. conc.*
4558	470	49	x S.Simpliciꝰ (Sulpitiꝰ Palmerio) Tiburtinus Leone, & eo mortuo, Zenone Iſauro hæretico Arriano, Oriē. Seuero, Anthemio Olybrio 7. menſibꝰ, Glycerio an. 1. Nepote dies 56. Auguſtulo anno 1.

u Victorinus in Aquitania, Saluianus Maſſiliæ, Chryſologus Epiſcopus Rauennæ, Sidonius Apollinaris Epiſcopus Claromontēſis in Aruernia, Proſper Reginēſis. Genad. in catal. & Palmer. in Chron.

Mamercus (quē Trith. vocat Claudium) epiſcopus Viennēſis in Gallijs vtiliſſimo experimento, reuerendiſſimo exemplo primus inuexit ſolennitatem Rogationum (quas hodie Chriſtiani Syri vocant Niniuitarum ieiunium) in quibus ieiunatur, oratur, pſallitur, fletur, ait Sidonius libro 5. epiſt. 14. Rationem inſtituti adfert Grego. Turon. lib. 2. cap. 34. quòd Viennæ aſſiduus terræ motus contingeret, lupique ac aliæ feræ ſyluestres vrbem ingredientes homines deuorarent. Igitur qui cum Polyd. lib. 5. de inuento. rerū cap. 10. tribuunt Leoni 3. PP. inſtitutionē Litaniarum trium dierum ante Aſcenſionem, vel errant, vel illum ſignificant ſtatutum tēpus præfixiſſe.

x Suis ſcriptis Eccleſiam illuſtrat. Trith.

Romanum Occidentis Imperium tunc in Auguſtulo defecit, deinceps barbaris & peregrinis dominis Italiam occupantibus annis 325. vſque ad Carolum Mag. ex quo vſque in hunc diem Imperium manet ſtabile. Nicep. 15. cap. 11. Diacon. lib. 16. Palmer. in Chron. Blond. lib. 2. dec. 1.

Seue-

Anni mundi	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificum.	
			Occid. ex ordine ſucceſsiōis Impp. vſq; ad Odeacrū Turcilingorū & Italiæ Regē : Childerico Fran. Rege an. 15. M. 1 D. 7.
			Vacat Sedes dies 26.
4573	485	50	y S. Fœlix III. Ro. Flaui. Zenone Iſauro ſeu Iſaurico Orie. Imp. Odeacro Italiæ, & Childerico Fran. Reg. vſq; ad Clodoueū. an. 6. M. 11. D. 17.
			Vacat Sedes dies 5.
			Concil. Tarraconenſe epiſ. 10. Aurelianenſe & 1. Francicum epiſ. 30. ſiue 33. iuſſu Clodouei.
			Gerundenſe in Hiſpania. Lib. concil.

Seuerianus Damaſcenus, Marinus Neapolitanus, Procli philoſophi diſcipuli. Suid.

Notet hic mecum lector, Plures eiuſdem nominis regna & imperia crexiſſe, ac eadem labefactaſſe. Darius primus cum Cyro capta Babylone Imperium Perſarum cōſtituit, Darius Arſamis fil. penitus amiſit: ait Iuſti. Conſtantinus Mag. primus Imperator Conſtantinopolitanus, Conſtantinus vltimus Imperium cum vita perdidit: Balduinus primus ex Francis Imperat. Conſtantinopolitanus, Balduinus illius abnepos vltimus: Vrbanó 2. PP. Hieruſalem eſt recepta, Vrbano 3. recidit in ſeruitutem: Auguſtus Romanū Imperium condidit, Auguſtulus hic noſter vir ominoſi nominis labefactauit.

y Honoricus Wandalorum Rex Arrianus, 434. ſiue vt ait Sigeb. 444. Catholicos Aphricæ epiſcopos mittit in exilium. Diacon. in Odeacr. lib. 16. Ab. Vſperg. in Zeno. (mirum tot olim fuiſſe vnius regionis epiſcopos) verùm biennio pòſt corroſus à vermibus miſerè perijt. Procop. lib. 3. de bell. Wand.

z Clo-

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põtificũ.	
			2 S. Gelaſius I.
4580	492	51	Apher, doctiſs. Anaſtaſio cognom. Dicorus hæretico Eutichiano, Oriẽ. Impe. Theoderico Arriano, Italiæ, & Clodoueo Franc. Re. an. 5. m. 8. d. 17. *Vacat Sedes dies 7.* *Concil. Epaunenſe epiſ. 70*
			S. Anaſtaſius. 2.
4586	498	52	Roman. Anaſtaſio Imp. Theoderico ſiue Dietericho Oſtrogotthorũ ac Italiæ R. Clodoueo Franc. Rege. an. 1. M. 10. D. 24. *Vacat Sedes dies 4.*

z Clodoueus primus Regum Francorũ fit Chriſtianus, & baptiſatur à S. Remigio Remenſi archiepiſcopo, qui ei Ludouici nomẽ impoſũit. Gregor. Turonen. lib. 2. c. 30. & 31. Æmil. lib. 1. Quidquid Galliarum à Rheno ad Ligerim ſub iure erat Romanorum, ad ius Francorum transfert. Sigeb.

Prima Chriſtianorum pugna contra infideles Wiſigotthos fœliciter confecta per Clodoueum. Sabel. lib. 2. Ænead. 8. ita gens Frãcica prima omnium pro religione ſigna cum Chriſti hoſtibus contulit. Æmil. lib. 2.

Xenaias ſiue Philoxenus Hierapoleos epiſcopus Eutichianus, primus euomuit, Chriſti & Sanctorum Imagines venerandas nõ eſſe. Niceph. 16. cap. 27. & Cedrenus.

Remigius & Patricius Sueſſionenſis Epiſcopus fratres, Vedaſtus Atrebatenſis Epiſcopus, Aũitus Viennenſis, qui Gallias ab Arriana hæreſi defendit, Epiphanius Ticinenſis, Fulgentius Rupenſis, Epiſcopi. Idacius, qui Chronica ſua à primo Theodoſij conſulatu vſque ad an. 490. perduxit. Sigeb. in Chron. Caſſiodorus monachus ex Senatore. Pomerius. Gennadius Maſſilienſis. Heſychius Mileſius. Merlinus vates. Suid.

a Egeſip-

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Pōti-ficū.	
4588	500	53	a S. Symmachus Sardus eiſdem Imperantibus ſedet an.15.M.6.D.22. *Vacat Sedes dies 7.* Schiſma 4. Laurētius in ſchiſmate contra Sym~achum PP. deſignat' ... d Symmachus in C... io Rauennati præl... Theoderico cōfirmatur Diac. in Anaſt.lib.16. Blond.3 dec.1.Plati. *Concil Rauennenſe.* *Ilerdenſe, epiſc.8.* *Valentinum, epiſcop.6.* *Romanum, epiſcop.122. lib.concil.* *Alia 5.Concilia Romæ celebrantur.Lib.concil.*

a Egeſippus Theologus. S. Seuerinus Treuerenſis, S. Eleutherius Tornacẽſis Epiſcopi, Boëtius philoſophus & Poëta, Symmachus excõſul, Patricius Romanus eius ſocer, Martyres. Quintianus Rutenenſis Epiſcopus, Maxentius Pictauenſis Abbas, Sigeb. Trith. Procop. lib. 1. Paſchaſius Diaconus libros de S. Spiritu ſcribit. Gregor. 4. Dialog. cap. 40. Fulgentius Hiſpalenſis Epiſcopus. Diac. lib. 17. Paulus Ægineta. Trith.

Clodoueus Franc. Rex à Rheno ad Sequanam vſque regnum dilatat. Guiliel. de Nangiaco & paulò pòſt vſque ad Ligerim, Burgundiam ſibi reddens tributariam. Sige. Æmil. lib. 1. Blond. lib. 3. dec. 1. Lutetiam Pariſiorum ſedem regni conſtituit ſuaſu Clotildæ vxoris. Gregor. Turon. li. 2. cap. 38. Plati. & Chron. Francorum.

Allarico Wiſigotthorum Rege vita cũ vniuerſo regno, cuius regia erat Tholoſa, expoliato, Francicum regnum ad Pyreneos vſque montes extendit, & à Ligeri ad Rhodanum fluuium, qui erat limes regni Wiſigotthici. Sigeb. & Guiliel. de Nangiaco Inde Anaſtaſius Imp. titulum & inſignia Conſulatus ac Patriciatus ei contulit, quòd Gotthos ſeu Wiſigotthos abvtraq; Aquitania expuliſſet. Grego. Turon. ibidem. Æmil. lib. 1. Sige. in Chron.

Symma-

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Pōti-ficum	
4603	515	54	b S. Hormiſda Fruſinonius Cãpanus, Anaſtaſio, & poſt eũ Iuſtino, Ori. Imp. Theoderico Italiæ Re. Clodoueo &, poſtea Childeberto (alijs Childerico) Fran. Re. an. 9 D. 18. *Vacat Sedes dies 6.* *Concil.* Romanum *con tra* Eutichianos *&* Neſtorianos. Blond. *lib*. 3. *d* 1. *Aurelianenſe* 4. *Ioan. le* Maire *& tom* 2. *concil.* *Cæſarauguſtanũ Epiſ*. 12. *Lib. Concil.* *Sarragocenſe & Gerodenſe in* Hiſp.
4612	524	55	c S. Ioãnes I. Tuſcus, Flau. Anicio

Symmachus PP. quotidiana præbet ſubſidia 220. epiſcopis in Sardiniam exilio relegatis, per Tranſamundum Wandalorum Regem. Diac.in Anaſta. lib. 17. Guiliel. de Nangiaco.

b Adhæc vſque tempora Arrianos templa & publicos conuentus habentes, Iuſtinus pius Imp. exterminauit. Diacon.lib.17. ſicut Eutichianos & Neſtorianos. Æmil. libro. 1. Blond.lib.3.dec.1.

Quatuor filij Clodouei regnum inter ſe diuidunt. Lotharius ſeu Clotarius ſedem regni ſui habuit apud Sueſſionem, Theodoricus ex concubina fil. Methis, Clodomirus Aurelianis, Childebertus Lutetiæ Pariſiorũ. Sigeb. in Chron.

In Alexandria multi vtriuſque ſexus dæmoniaci quaſi canes latrabant. Sigeb.

c Iuſtinus primus omnium Imperatorum coronatur à Roman. Pontifice. Blond. lib 3. dec.1 Melanth.in Chron.

Hunc PP. quòd à Iuſtino honorificè ſuſceptus eſſet, Theodoricus carceris afflictione peremit. Diaco. lib.17. qui 98. die pòſt ſubita morte obijt.

S.Bri-

Anni mūdi.	*An. a Chri. nato.*	*Nu. Pōti-ſicum*	
			Iuſtino Imp. Theoderico Ital. Childeberto cū Lothario Franco. Rege. an.2.M.8.D.28.
			Vacat Sedes mēſe 1.
4615	527	56	S. Fœlix 4. Samius, eiſdem Imperantibus vſque ad Iuſtinianū Imp. & Alaricum Ital. Re.an. 4.m.2.d.13.
			Vacat Sedes dies 3.
4619	531	57	d S.Bonifacius 2. Romanus, Fl. Anicio Iuſtiniano, Impe. Adelricho, *ſeu Athalarico ſiue Alarico*, cum matre Amelaſinuta Ital.

S. Brigida, ſiue Brigita, ſiue Pyrgita virgo Scotica prophetiſſa & multorum cœnobiorum fundatrix. Plati.& Volat. Duo SS. Germani, alter Pariſienſis Epiſcopus, alter Capuanus. Arator ſubdiaconus poëta. Priſcianus grammaticus Cæſarienſis apud Conſtantinopolim. Diacon. lib. 18. Palmer. in Chron.

S.Benedictus Nurſinus monaſterij montis Caſſini abbas,cum ſorore Scolaſtica, miraculis clarus,ordinem Benedictinorũ inſtituit.Diacon.li.18.Palmer.Greg.lib.2.dialo. cap.1.& 13.obijtq; an.543. vt ſcribit Fauſtus eius diſcipulus.

Longobardi ſeu Langbardi Pannoniam occupant, expulſis Hunnis & Oſtrogothis. Diacon.lib.18.Bonfin.dec.1.

d Iuſtinianus ex tribus codicibus Hermogeniano,Gregoriano, & Theodoſiano nouũ Codicem ex ſuo nomine Iuſtinianeum fieri curauit per Tribonianum & alios iuriſcõſultos.Cod.tit.De nouo Cod faci. & tit. De Iuſtin.Cod.confirmando.

Dionyſius Alba Romanus paſchalem calculum compoſuit.Diac.lib.17.S.Arnolphus ſeu Arnaldus, & Vedaſtus primus Atrebatẽſis Epiſcopus,diſcipuli Remigij.Sigeb.

Iuſtinianus diem feſtum Hypapantis Domini .i. exceptionis (qui dicitur dies Purificationis)

Anni mũdi.	An. a Chri- nato	Nu. Ponti ficũ.	
			& Childeberto cũ Lothario Franco. Re an 2 d.2.
			Vacat Sedes m.2.
			Schiſma 5.
			Dioſcorus in ſchimate contra Bonifaciũ ſedit dies 25.
4621	533	58	e S. Ioãnes 2. Roma. Iuſtinian. Imp. Alarico Ital. Childeberto Fran. Re. an.2.menſ.4.
			Vacat Sedes dies 6.
			Concil. Toletanum 2. Lib. concil.
4623	535	59	f S. Agapetus 1. Rom. eiſdem Imp. & Amataſinuta cũ Theodato Gotthorũ & Ital. Regina. menſ.11.d.19.
			Vacat Sedes m.1.d.29.

cationis) vbique celebrari inſtituit. Niceph. lib.17.cap.28.

e Cæcum illuminat.Gregor.lib.3. dialog. cap.2.

Africa redacta in ditionem Imperij,victis Wandalis 105. annos ex quo eam occupâ-rant. Dial. lib.17 & leg.1. Cod.de offic.præ. præt.Afri.Procop.lib.1.

f Mutum & claudum ſanat adminiſtratione Corporis Chriſti. Grego.lib.3.dial.cap.3. Diebus dominicis circumire templa minori proceſſione inſtituit.Plati.& Vola.lib.16.

Tribonianus cum alijs,Iuſtiniani mandato,ex immenſa legum multitudine, quæ in librorum duô millia,& verſuum trecies centena millia excreuerat, 50. libros Pandectarum ſeu Digeſtorum per titulos ordine digeſſit.Proem.Digeſt.& Proc.lib.1.

Agapetus Iuſtinianũ Impe. ab Euſtichiana hæreſi reuocauit, quem prius cum videret non flecti rationibus,Chriſtiana audacia in hæc verba prorupit : Ego ad Iuſtinianum Imperatorem Chriſtianiſſimum venire deſideraui, ſed Diocletianum inueni. Diaco. lib.17.

Anni mūdi.	An.a Chri-nato	Nu. Pontificū.	
			Concil. Hieroſolymitanū 2. de quo actio 1. Conſtantinop. 2.
4624	536	60	S Syluerius (Palmer. Liberius 2.) Campanus doctiſſimus eiſdem Imp. an. 1. m. 5. d. 12. *Vacat Sedes dies 6.*
4625	537	61	g Vigilius Rom. eiſdē Impp. vſq; ad Bittigē Tendibaldū Totilā, ſiue Badiullam, Teiam ſeu Tegam ex ordine ſucceſsionis Gotthorū & Italiæ Regem. a. 18. m. 6. d. 26 *Vac. Sedes. m. 3. d. 5*
4640	552		*Q[illegible]int[illegible] [illegible]erale c[illegible]ci liū Con[illegible] [illegible]opolitanū 2.*

g Iornandes ſiue Iordanus Gotthorũ Epiſcopus & hiſtoricus. Procopius hiſtoriam annorum 142. pertexuit vſque ad ann. Chriſti 554. à quo Agathias eodem tempore ſuam hiſtoriam deduxit ad an. 566.

S. Mauritius obijt in Dalmatia. Sabel.

Iuſtinianus partem Galliæ conceſſit Germanis. Procop. lib. 3.

Gotthi duce Totila Romam capiunt, Lucanos & Brutios ſubigunt. Proco. li. 3. Diac. lib. 17. Palmer. in Chron.

Tanta fames per vniuerſum orbem, maximè apud Liguriam & Italiam, vt matres cogerentur veſci carnibus filiorum. Diacon. lib. 17. Procop. lib. 3.

Anni mũdi.	An. à Chri- nato.	Num. Põti- ficũ.	
			Epiſc.165.præſidente Vigilio una cum Eutychio et Apollinare Patriarcha.ait Zonaras(nã Euagrius lib. 4.c.38.putat abfuiſſe) cõtra Anthemiũ & Theodorũ hæreticos negantes D. Virginẽ eſſe Deiparã, & ad confirmandas 4. generales ſynodos, contra etiã Origeniſtas.Plati.& Lib. concil. *Concil. Antiochenum cõtra Petrum,Seuerũ, & Anthemiũ hær.Li.concil.* *Aurelianẽſe 2.& 3.aut iuxta alios 5.& 6.* *Aruernenſe.*
4643	555	62	h S.Pelagiꝰ I.Ro. Iuſtiniano Imper. Teia Ita.R.& Narſete, eo interfecto & ſubactisGotthis Procõſule in Ital.

h Fertur inſtituiſſe ſeptem horas canonicas. Polyd.lib.6. de inuent.rer. cap.2. Eum omiſit Euagrius.

S. Medardus Nouionenſis, & Gildardus Rothomagenſis Epiſcopi & fratres eodem die nati,pontifices conſecrati, & mortui an. 556.Guiliel.de Nangiaco,& Sigeb in Chron. Medardus S. Radegundam vxorem Lotharij aſſenſu viri in monialem conſecrauit. Petr.de natalibus.

Phreculphus hiſtoricus ab orbe condito ad annum Chriſti 560. Chronica digerit. Fortunatus poëta, & Epiſcopus Pictauenſis. Trith.& Plat. Sige.Hermolaus grãmaticus. Suid.

Eruli incolæ Iſtri, fidem Chriſti ſuſcipiũt accepta ob id pecunia à Iuſtiniano. Euagr. lib.4.cap.20.

Gotthorum regnum in Italia finem habuit 70. anno ex quo eam occupauerant, per Narſetem,qui poſtea in odium Auguſtę Longobardos gentem Germaniæ in Italiam vocauit,quam tenuerunt 204 annis. Primus eorum rex fuit Alboinus. Procop.li.3. Æmil. lib.1.Plati.in Adrian.

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
			Childeberto cum
			Lothario poſteà ſo
			lo Lothario Fran.
			Re.a.6.m.10.d. 28.
			Vac. Sedes m.3.d.26
			Concil. Turonenſe. 2.
			Aurelianenſe 4. & 5. uel 7. & 8.
			Pariſienſe 1. & 2. Li cōc.
4650	562	63	i S. Ioannes 3. Ro
			ma. cognom. Cati-
			lina (ait Euagr.) Iu
			ſtiano 2. ſiue Iuſti-
			no 2. Iuniore Pela-
			gian. Imp. Clephe
			Longobardorū &
			Ital. reg. Heriber-
			to cū fratribus &
			poſtea ſolo Hilpe-
			rico Franco. Reg.
			an. 12. m. 11. d. 26.
			Vacat Sed. m. 10. d. 3

i Longinus Græcus primus Italiæ Exarchus conſtituitur Rauennæ ab Imperatore. Blońd.deca.1.lib.8. Nam non aſſentior Palmerio ſcribenti, id ſub Gregorio accidiſſe, & Patricium Romanum primū talem magiſtratum ſuſcepiſſe. Durauit illa dignitas annis 164.ſiue,vt alij volunt,124. Eius erat confirmare electionem Roma. Pontific.

Armenij iterum fidem Chriſti ſuſcipiunt. Sigeb.in Chron.& Platin.

Lothario Franc.Rege mortuo,filij regnū diuidunt, Hilpericus Sueſſioni ſedem regni habuit, Heribertus Luteriæ, Guntranus Aureliæ,Sigebertus Metis.Sigeb.in Chro. Maglorius Dolenſis archiepiſcopus Sanctus vir in Britannia.S Amādus naſcitur an.571.Gregorius Turonenſis hiſtoricus.Mer. Caledonius.S.Leonardus.S.Goar. Sigeb. & Volat. & Ab.Vſperg.

Franci & Hiſpani de Paſchate celebrando diſſentiunt, Hiſpanis 12. Calend. April. Francis 14.Calend. Maij Paſcha celebrantibus. Sigeb.

Anni mūdi.	*An. a Chri. nato.*	*Num. Pōtificū.*	
			Concil. Gradenſe. Sabel. Ænead.8.lib.5.
4665	576	64	S. Benedictus I. (Bonos⁹ Euagrio) Rō. Tiberio Anicio Cōſtantin. Im. Antharo Ital. & Hilperico Fr. RR. an.4.m.1.d.28. *Vacat Se. m. 2.d.10.* *Concil. Conſtantinopolitanum contra Monothelitas epiſ.150. Lib. Concil.*
4667	579	65	k S.Pelagi⁹ 2. Ro. eiſdem Impp. poſtea Mauritio Im. Antharo Longobardorum & Ital. Rege. Lothario 2. Franc. RR. an.10, m 2.d.10. *Vacat Sed.m.6.d.28*

k Ante hunc Euagrius poſt Bonoſum nominat Iohannem alterūm à præcedenti.

Euagrius Epiphanienſis Prætor, hiſtoriam ſuam orditur vbi deſinit hiſtoria tripartita, vſque ad Iuſtini ætatem, id eſt, an. 595. tempus annorum circiter 140. complectens, Niceph. lib. 1. cap. 1.

Floret Michael Syngelus.

Hilpericus, ſiue Chilpericus primus & ſolus (quod mirum eſt) Regum Francorum, à ſubditis cæſus eſt ſuaſu Fredegundæ vxoris & inſidijs Lauderici Maiorisdomus, ſiue comitis Palatij, quem hodie Comiſtabilem vocamus. Chron. Francorum.

Hermimgildus Lemingildi, ſiue Leonigildi. ſiue Lemigildi Wiſigotthorum in Hiſpania Regis fil. prædicatione Leandri Hiſpalenſis Epiſcopi & adhortatione ſuæ coniugis ab Arriana hæreſi conuerſus, iuſſu patris iugulatur, quòd nollet fidem catholicam eiurare. Sigeb. Æmil. lib. 1. Guil. de Nangia. Greg. 3. dialog. cap. 33. Ipſe Leander multos Arrianos ex Aphrica in Hiſpaniam venientes refellit. Gregor. lib. 1. epiſt. cap. 41. & lib. 4. cap. 9.

Hæreſis Manichæorū repullulat in Aphrica. Greg. lib. 4. epiſt. c. 50.

Lupi Burdegalam ingreſſi deuorarunt canes. Sigeb. Hinc dictus eſt vicus luporum.

l Hunc

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Num. Põti-ficũ.	
			Concil. Hiſpalenſe I. *Toletanum* 3. *Matiſconenſe* 1. & 2. *Lib. Concil.*
4587	590	66	1 S. Gregorius Magn. Roman. vir doctiſsimus & inuitò elect⁹, Mauritio & poſteà Phoca Impp. Agilulpho, *ſiue Agone* Lõgobardorũ & Ital. Reg. Lothario Fr. Re. ſedit a.13.m.6. d.10.
			Va. Sedes m. 5. d. 19
4683	595		*Concil.* Romanum *epiſ.* 24. *Grego. lib.* 1. *epiſt. ca.* 49. & *lib.* 4. *cap.* 88.

1 Hunc eſſe Roman.pontificum vltimum Caluinus ſcribit in Inſtit. illis tamen Funccius etiam adnumerat Sabinianum.

Angli Cantuarij (nam gentes Aquilonares Anglorum Mercij & Northumbrij nondum Chriſtũ audierãt ſub Regibus Edelfrido & Elle.Sige.) ex idololatria ad fidẽ Chriſtianam conuertuntur cum ſuo Rege Edilberto, id procurante Gregorio.PP. per Auguſtinum Cantuarienſem,& Melitonem ſeu Melitem Londinenſem poſtea epiſcopos, & Iohannem.Sigeb.& Greg.lib.5 epiſt.c.7.lib. 7.epiſt.c.112.& lib.9.c.52.& 60.Aimoin.li. 3.cap.74.

Ioannes Phioponus auctor hæreſis Tritheitarum.Niceph.lib.18.cap.46.

Gotthi & Hiſpani magna ex parte cũ ſuo Rege Siſſebuta Arrij hæreſim eiurantes, Chriſtianam fidem amplectuntur. Platin.& Sabel.Ænead.8.lib.5. Lombardi fiunt Chriſtiani per Gregorium.Suplem.Chro.

Maometes ille impius,ab Iſmaële originẽ ducens, Abdala patre,Hennia matre, vigeſima tertia ſtirpe,naſcitur an.600. Palmer. in Chro. Primus dux Arabum ſeu Iſmaëlitarũ, ſiue Sarracenorum (vel à Sara vxore Abrahę,vel potius à Sara monte , quem olim ipſi incolebant)eorumque pſeudopropheta edoctus à Sergio & Ioanne hæreticis Arrianis mona-

monachis,legē ex Iudæis, Gentibus & Chriſtianis compoſuit, quam partim verbis & prodigijs mendacibus columbæ, tauri, comitialis morbi,& lunæ, partim vi, & armis infinitæ multitudini perſuaſit.Zonar.Cedrenus in Chronog.Blond.dec.1.lib.6. Vincent. in Specu.lib.24.ca.4.& alij hiſt. Hunc facilè crediderim eſſe Antichriſtum, aut ſaltem regni Antichriſti conditorem. Nam μχομετις reddit numerum hominis beſtiæ 666.de quo Apoc.13.

Quidam Gallus Biturigenſis nomine Epiſteus, poſtquàm aliquos ægrotos ſanaſſet, prædicat ſe eſſe Chriſtū, & pro Chriſto adorandum.Gregor.Turon. lib.10.cap.25. Sige. Guil.de Nangiaco.

Cùm Auguſtinus iuxta Dorocæſtriā prædicaret, gentes illius loci caudas Raiarū veſtibus illius appendebant:hinc ipſi & eorum poſteri caudas ſicut pecudes referuntur habuiſſe.Guil.de Nangiaco.

Tunica Domini inuenta in ciuitate Zaphar.Sigebert.Abb.Vſpergenſis. Nauclerus. Aimoin.lib.3.cap.78.

Frontinianiſtæ, Monophyſitæ, Agnoitæ, hæretici.Greg lib.8. epiſtol cap.55.36.& 42. lib.11.cap.55 Niceph.18.cap.45.46. 49. Donatiſtæ repullulant in Aphrica.Gregor.lib.3. cap.35.

Gre-

· Gregorius multa inſtituit in Eccleſia, Antiphonas in Miſſa : Modum chori & Pſalmodias : Litanias ſeu Supplicationes maiores (quæ longè antea erãt in vſu apud Græcos teſte Baſilio epiſt.63 .in feſto S.Marci ordinauit: quatuor dies ab initio Quadrageſimæ adiecit : nouies Kyrie eleiſon : Alleluia & Offertorium dicere iuſſit : ſtatis diebus Eccleſias frequentanti delictorum pœnas canonicas condonauit : præpoſuit horis canonicis verſum, Deus in adiutorium &cæt. tres petitiones, Dieſque noſtros in tua pace &c. canoni (Miſſæ cuius auctorem fuiſſe Scholaſticum meminit Epiſt.62.lib.7,) adiecit: Stationes Romæ, & Scholas muſicæ: adorationem crucis nudis pedibus feria 6. in paſſione, & multa alia inſtituit. Platin. Lib. Concil. & in Decretis. ipſe lib.4.epiſt. cap. 88. & lib.9.cap.9. & 45. & alijs locis. Errant, qui putant nomen Miſſæ tunc excogitatum , cùm reperiatur apud Ambroſium (vt cæteros taceam) Miſſam facere lib.5.epiſt.33. & apud Auguſti.bis ſerm.de tem.237.& 91.quos ſermones eſſe Auguſtini aſſerit Petr. Martyr Vermilius in cap.1.Iudic.

m Poſt

Anni mundi	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificum.	
4692	604	67	m Sabinianus (Sabin⁹ Palmerio) Bledēſis, Phoca Im̃p. Agilulpho Ital.R. Lothario ſiue Clothario 2.Fran. Re. an.1.m.5.d.9. *Vac.Sed.m.11.d.26*
4695	607	68	n S.Bonifacius 3. Rom. eiſdē Impp. menſ.9. *Vac. Sed.m.1. d.6.* *Concil.Romanum epiſ. 72.presbyt. 30. Plati. & cap Nullus,diſt.79.*
4696	608	69	o S.Bonifacius 4. Valerien. Marſus, eiſdē Imperantib. vſq; ad Heraclium hæret.Monothelitã Im.a.6.m.8.d.13 *Vacat Sedes m. 7.d.2.*

m Poſt Gregorium Niceph.lib.18.cap.56. nominat Innocentium Roma.Pontificem.

n Contentio inter Conſtantinopolitanum Patriarcham & Rom.Pontificem de primatu ſedis.

o Hieruſalem capit Coſdras Perſarū Rex: Lignum Crucis Dominicæ ex Caluaria in Perſidem tranſtulit,illudq́; in throno ſtatuit aureo,& gemmis fabrefacto, cuius extrema ſuperficies in ſimilitudinem cœli circumagebatur.Sabel.lib.6.Ænead.8.Blond. lib.9. dec.1.Sigeb.in Chron.

Hic Pantheon.i.templum omnium deorum,Romæ à M. Agrippa ædificatum, ab Impera.Phoca impetratum, vertit in Eccleſiam S.Mariæ,& omnium Martyrum,ibique ad Calend. Nouembris inſtituit ſolennitatē omnium Martyrum.Aunoin lib.4.c.4.quę poſtea ſub Gregor.4.dicata eſt omnibus Sāctis. Sigeb. tamen Romani hoc etiam nomine eam celebrant ex inſtituto huius Bonifacij.Sigeb.

p Iſido-

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põtificũ.	
4703	615	70	p S. Deusdedit, ſiue Theodatus, ſiue Dorotheus, Romanus, Heraclio Im. Agilupho Ital. R & Lothario Fr. an.3.m.3.d.20. *Vac. Sed. m.1.d.16.* *Concil. Altiſſodorenſe. Lib. Concil.*
4706	618	71	q S. Bonifacius 5. Neapolitanus, Heraclio Imp. Adalualdo ſiue Aduloualdo Ital. R. & Lothario Frã. Re. an.5 d.20. *Vacat Sedes dies* 13.

p Iſidorus Iunior Hiſpalenſis Epiſcopus, S.Columbanus Abbas, S.Lupus Senonenſis Epiſcopus. Sabel. Ænead.8.Lib.6. Sigeb.in Chron. Plati.

Lignũ crucis Domini victo Coſdroë per Heraclium à Perſis receptum eſt.Plati.Blõd. lib.9.deca 1.

S.Rupertus ſiue Robertus primò Wormatienſis, poſtea Ratiſbonenſis Epiſcopus, Theodonem ducem Bauariæ ad Chriſti fidẽ perduxit.Alij id referunt ad an.580.

q Primus Pontificum iuſſit aras & Eccleſiàs eſſe Aſyla reis. Plati.Sigeb. Illud Honorius & Theodoſius antea ſanxerant. lib. 2. Cod. De his qui ad Eccleſ.confug. Hodie in Gallia non obſeruatur.

Iacobitarum, Georgiorum, & Armeniorum hæreſes, quæ etiam nunc perdurant in Oriente.Niceph.lib.18.cap.52.& 53.

Arabes & Mahometani ab Hegira, cuius fuit initium anno Domini. 621. quo homo perditionis Mahometes iura & leges dare cœpit,annos ſuos numerant.Alphonſ. Nam errant & Afri, qui eius principium faciunt anno à Chriſto 591.quo Mahometem natum putant,& qui anno 623.quo Mahometes primam expeditionem (quod ſonat vox Hegiræ)ſuſcepit pro religione.

Eduinus Rex Northumbrorum Anglorũ, à Pau-

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Pōtificū.	
4711	623	72	r Honorius I. Cāpanus, eiſdē Impp. & Dagoberto Fr. Re. a. 12. m. 11. d. 17. *Vac. an. 1. m. 7. d. 13.* *Concil. Hiſpalenſe 2. Toletanum 4. epiſ. 70. Lib. concil.*
4714	626		*Aquilienſe. Volater.*
4724	636	73	Seuerinus Rom. eiſdem Imperātibus an. 1. m. 2. *Vacat Se. m. 4. d. 29.* *Concil. Toletanū quintum n episco. 21. & Sextum epiſ. 52.*
4726	638	74	s Ioannes 4. Dalmata eiſdē Imppe. an. 1. m. 9. d. 9. *Vacat Sed. m. 1. d. 13.*
4728	640	75	t S. Theodorus 1. ſiue Theodoſius Græcus, Heraclio

à Paulino Epiſcopo baptiſatur. Eius hortatu Erdualdus rex Anglorum Cantuariorum Orientem verſus, qui cum patre ſub Rodoaldo à fide Chriſtiana defecerat, denuo relicta idololatria vnà cum gente ſua Chriſti fidem ſuſcipit. Guiliel. de Nangiaco. Sigeb.

r Feſtum exaltationis S. Crucis inuexit in Occidentem. Platin. Nam à multis annis 14. die Septembr. celebrabatur Hieroſolymis. Niceph. 8. cap. 29. & 50.

Paulinus primus Eboracenſis Archiepiſcopus. Polyd. lib. 4 Angli. hiſtor.

Cantabrigenſis Academia in Anglia inſtituitur. Polyd. lib. 5.

Heraclius Iudæos omnes baptizari iuſſit aut exulare: idem in Hiſpania per Siſibodum ſiue Siſebutum Reg. & in Gallia per Dagobertum Reg. fieri curauit. Blond. lib. 9. dec. 1. Æmyl. lib. 1. Aimoin. lib. 4. cap. 22.

s Nonnulli hoc omiſſo nominant Bonifacium 4. Alij, vt Palmer. in Chron. vtrumque numerant.

Sarraceni ab imperio deficientes, Hieroſolyma, Damaſco, Phœnicia, & Antiochia potiti, propinquas Romani Imperij vrbes Ægyptumque cepere: Perſas non longè anteà ab Heraclio deuictos prælio ſuperárũt, quos

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Pōtificum	
			Conſtant.3. eiꝰ fil. 4.mēſibus, Heracleona cūMartina matre an.2.& Cōſtāte 2.(*ſiue Cōſtā: tino 4. ſiue Cōſtātio 2.Nam variè appellatur*) ex ordine ſucceſsiōis Impp. Rhotari Arriano Ita.R. Dagoberto Fr.R.a.6.m.5.d. 18 *Vacat Sedes m.1.d.22.*
4734	646	76	v Martyr Martinus I. Tudertinus, Conſtante 2. hær. Monothelitarum, Imp.Rothari Ital.R.Clodoueo 2. (alijs Ludouico I.)Fr.R.a.6.m.1.d.26 *Vacat Sed.an.1.m.2.*

quos coëgerunt Mahometi Alcoranum recipere,& vocari Sarracenos: Syriam totam ſibi ſubegerunt.Æmyl.lib.1.Tyri.lib.1.cap.2. Blond.lib.6 decad.2.Sigeb.

Carcombertus Rex Angliæ primus in Anglia idola deſtruxit, Chriſtianam fidem auxit,ieiunium quadrageſimę obſeruari edixit, Sigeber.in Chron.

S. Eligius Chriſtum prædicat in Flādria. Ia. Meyerus in hiſtor.Fland.S.Oſualdus Scotorū Rex. Faſci.temp. S. Arbogaſtus primus Epiſcopus Argentinenſis, Eutropius Epiſcopus Hiſpanię,& S.Reginulpha virgo in Gallia Platin. Sigeb.

v Cæſarea regina Perſidis venit Conſtantinopolim vt baptiſaretur, eoque impulit precibus regem accedere,& cum militū 60. (ſiue vt alij 40.) millibus ablui ſacro lauacro.Diac.lib.18.Plati.

Sarraceni maximam partem Aphricæ, & Rhodum cum vicinis inſulis occupant, Siciliam vaſtant, Europam inuadunt. Sigeb. Blond.9 dec.1.Sabel. Ænead.8.lib.8.

Oſin,Northumbrorū Anglorum rex Mercios,eorum rege trucidato,fidem Chriſti ſuſcipere coëgit, Pictos regno Anglorum ſubdidit. Sigeb.in Chron.

x Decre-

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põti-ficum	
			Concil. Lateranenſe epiſ 150, contra Monothelitas. Plati. Blond. 9. dec. 1.
4739	651		Toletanum ſeptimũ epi 30 Octauum epiſ. 55. ſiue 59. Nonum epiſ. 16. Decimum epiſ. 17.
4741	653	77	x Eugenius I. Romanus, eiſdẽ Impp. an. 2. m 9. *Vac. Se. a. 1. m. 1. d. 8.*
			Concil. Cabilonenſe 1.
4745	657	78	y Vitalianus, Volſcus, Conſtante 2. Imp. Rodoaldo, & poſt eum, Ariperto Ital. RR. Clodoueo, Lothario 3. & Hilderico 2. ex ordine ſucceſsionis Francor. RR. an. 14. m. 6. *Vac. Sed. m. 4. d. 15.*

x Decreuit, vt epiſcopi carceres haberent ad delicta clericorum punienda. Volater. & Suppl. Chron.

y Organa & muſica inſtrumenta Eccleſijs adhibet, Volater. & Platin.

S. Berta abbatiſſa & martyr. S. Niuardus Archiepiſcopus Remēſis. Sige. Elogius Nouionenſis, Lambertus Traiectenſis, Florentius Argentinenſis, Claudius Archiepiſcopus in Burgundia, Cæſarius Arelatenſis, epiſcopi & ſancti viri.

A primo an. Clotarij Reg. qui fuit Chriſti 662. vſque ad 750. regnum Franciæ gubernatum eſt per Maioresdomus, ſolo nomine regis penes filios regum remanente, qui domi morabantur luxui indulgentes, & ſemel tantùm in anno videbantur à populo ad Calend. Maij in conuentu publico Lutetiæ, vbi ſedentes in ſolio, ſalutabantur, & ſalutabant, obſequia & dona accipiebant, & alijs rependebant. Sigeb. & Chron. Franc.

Anni mūdi.	An. a Chri nato	Nu. Ponti ficū.	Concil. Toletanum 11. Romanum epiſ. 100. Bracarenſe 3. Anglicanum 1. Sigeb.
4759	671	79	S. Adeodatus. Rō. monachus Cōſtāti no 4 (iuxta alios 5) Pogonato .i. barbato Im. Grimoaldo Ita. R. Hilderico 2. F. R. an. 4. m. 2. d. 5. *Va. Sedes m. 4. d. 20*
4763	675	80	Donnus I. *ſiue Domnus, ſiue Donnio Rō. eiſdē Impp.* an. 5. m. 5 d. 10. *Vacat Sed. m. 2. d. 16*
4768	680	81	z Agatho Siculus monachus, Cōſtātino 4. Pogonato Im. Partarito It. R

z Circa hæc tempora ignis ardens excogitatus dicitur à Callinico architecto Syro. vulgus vocat *Feu Gregoys*.

Bulgari gens Scythica Pannoniã & Thraciam inuadentes, poſt victum Imperatoris exercitum, conſenſu ipſius magnam Thraciæ partem occupant Rege ipſorum Bathaia. Sigeb. Blond. lib. 9.

Concilium Conſtantinopolitanum finitur ſub Iuſtiniano Rhinotmeto, collectis 227. epiſcopis in eius palatio, qui dicebatur Trullus. Ibi reconciliatæ ſunt Eccleſia Latina & Græca.

Notat Platina, in eó errorem Monothelitarum magis auctoritate veterum Theologorum, quàm ſacræ Scripturæ teſtimonijs exploſum fuiſſe.

Anni mũdi.	An.a Chrinato	Nu. Pontificũ.	Theodorico Fran. R.an.2.m.6.d.15.
			Vacat Sedes an.1.m 5.
4769	681		Concil. Anglicanũ. 2. contra Monothelitas.
			Sextũ generale conciliũ Conſtantinopolitanũ.3.Epiſcoporum 3.1 vel 289. præſente Imp. pro duabus voluntatibus in Chriſto, contra hæreſim Monothelitarum: & contra patriarchas Antiochiæ, Alexandriæ & Conſtãtinopoleos. Cui in locũ Agathonis præfuerunt Ioannes Diaconus, & Ioannes Portuenſis Epiſ.Li cõ Plat.Diac. l.18.
4772	684	82	a S.Leo 2. Siculus eiſdẽ Impp.m. 10.
			Vacat Sedes m. 11.d.21.
			Cõc.Tolet.12.Lib.cõc.
4674	686	83	b S. Benedictus 2. Rom. eiſdẽ Impp. menſ.10 d.12.
			Vacat Sedes m. 2.d.15.
			Conc.Gallicanũ. Sigeb.

a Ex eius decreto pallia gratis largiuntur Archiepiſcopis:licet quotidie baptizare: Oſculum pacis in Miſſa inſtituitur. Plati. Volater.Suplem. Chron.Faſcicul.temp.

Iulianus Pomerius Epiſcopus Toletanus. Ipſe lib.3.contra Iud.

S.Damianus Ticinenſis. Diacon.lib.18.

b Impetrat ab Imper. vt abſque ipſius ſiue Exarchi Rauennæ conſenſu Pontifex Rom. poſſit à Clero & populo eligi. Naucler.Volater.& Supl.Chron.

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
			c Ioan. 5 Antiochen' eiſdẽ Impp.
4775	686	84	& Iuſtiniã.2 (iuxta alios 3.) Iuniore cogn. Rhinotmeto, ab amputato naſo. an 1.
			Va. Sedes m.2.d.19
			Conc. Tolet.13. & ult Schi a.6. Petrus A ipresbyter Romã. Ecc e, ſedit aliquot dies in ſchiſmate contra Theodorũ Papã creatũ: ſed vtroq; exacto ſuffectus eſt Papa Conõ.
4776	688	95	Conon ſiue Cuno Thrax ob vitæ probitatem dictus Angelicus. *Sabel. Ænead.8.l.6.* eiſdẽ Impp. m 11. d.3.
			Vac. Sed. m.1.d.23.

c Theodoricus conſilio Ebroini Maioris-domus ſynodum Epiſcoporum cogit,in qua multos vt indignos priuat epiſcopatu, alios mittit in perpetuum exilium.Sigeb.

Hic Pontifex ſtatuit,Rom. Pontificē conſecrari ab Oſtienſi, Portuenſi, & Veliterno Epiſcopis. Volater.qui mos durat etiam hodie, cùm antea tantùm duceretur ad Cathedram D. Petri, vt ei pauliſper inſideret.

Gotbertus fertur fuiſſe primus princeps Chriſtianus in Germania, & baptiſatus à S. Chilliano, qui propterea vnà cū Ditomanno & Colomāno pijs ſacerdotibus transfoſſus eſt per cognatos Gotberti.

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
			Schiſma 7. Theodorus R.E preſbyter cont. Paſchalẽ. R.E. Archidiaconũ creatũ PP. ſedit dies aliquot. vtriſq; pulſis, creatus eſt Sergius.
4777	689	3 6	d S. Sergius natione Syr⁹, patria Antiochenᵛ. Iuſtiniã. 2. vſq; ad Leonẽ 2. ſiue Leontiũ Imp. Partaritho Ital. R. Theodorico, Clodoueo 3. (ſiue iuxta alios Ludouico 2.) & Hildeberto per ſucceſsionẽ F. R. a. 13. m. 8. d 23. *Va. Sedes m. 1 d.* 20
4750	702	87	e M. Ioannes 6. Græcus Abſimaro Tiberio 3. Im. Chu

d Saxonum quidam fidem Chriſti ſuſcipiunt. Platin.

Hic PP. quatuor feſtis Annunciationis, & Hypapanti Domini, Natiuitatis, & Aſſumptionis Beatæ Mariæ virginis, Litanias aſſignauit, & ſtatuit vt inter communicandum Agnus Dei & cæt. cantarentur à clero. Sigeb. in Chron.

e Quidam ſcribunt hunc Martyrio obijſſe. Faſcicul temp.

Palmerius in Chron. inter hunc & Sergiũ collocat Leonem quendam Pontificẽ Rom.

Haymo & Strabus fratres doctiſſimi. Sig. Platin. Trithemius eos facit recentiores annis multis.

Sarraceni, dum Imperatores inteſtinis bellis inter ſe pugnarent, Aphricam & totam Hiſpaniam (exceptis ſolis Cantabris & Aſturibus) quam circiter 800. annis tenuerunt, duce Abdimara occupant. Naucler. Blond. 10. dec. 1. Æmil lib. 2. Platin. Vincentius in Specul. lib. 24. cap. 146. Sigebertus ait, id accidiſſe ſub Greg 2. Tunc finitum eſt regnum Wiſigotthorum 356. an. ex quo inuaſerant Hiſpaniam, & ex quo Scythia ſunt expulſi 346.

Primus dux Venetorum electus eſt Paulus Anazat Heracli enſis, anno ab vrbe condita 252. Sabel. Ænead. 8. lib. 7.

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōti-ficū.	
			nibérto Ita.R.Hil deber.R.F.a.3.m 3 *Va. Sedes.m.1.d.19*
4793	705	88	f Ioan.7.Græ.eiſdem Impp.ann. 2. m 7.d.17. *Vac.Sedes. menſ.3.*
4795	707	89	Siſinius ſiue Zoſimus,ſiue Soſinus Antiochenus Syrus, Iuſtinian.2.imperiū recuperāte, Ariberto Ital. Re. Hildeberto Francor.Reg.d.20. *Vacat Se.m.1.d.18.*
4795	707	90	g Cōſtantin. Syr' Iuſtiniano 2. Philippo ſeu Philippico Bardanio, ſiue

f Arithpertus Rex Longobardorum Alpes Coccias iam dudum collatas S.R.E. ſed multis annis à Longobardis occupatas huic Pontifici reſtituit diplomate aureis literis ſcripto. Guiliel. de Nangiac. Blond.10. decad.1.

Sarracenorum 200. millia cæduntur in Syria. Sabel. Ænead.8.lib.7.

g Iuſtinianus Imper. Conſtantinum Rom. Pontificem in Nicomediam ad ſe venire iubens, honorificè ſuſcepit ac remiſit: quem proſtratus humi pro ſuis peccatis intercedere rogans, eius pedes primus Imperatorũ exoſculatur, & cuncta Rom. Eccleſ. priuilegia renouat. Diac. lib.18. Plati. Blond. lib.10. dec. 1. Æmyl. lib.2. Suplem. Chron.

Hic PP. ſtatuit, ne populus Romanus heretici Imperatoris nomen, aut chartam, aut figuram de more ſuſciperet. Vnde nec Philippici effigies in Eccleſiã introducta eſt, nec nomen ad Miſſarum ſolennia prolatum. Diacon. lib.18.

h Blondus

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
			Bardeſane Monothelita, & Iconomacho Impp. Ariberto Ital.R. Hildeberto, & poſteà Clodoueo 4.F.R. an.7.d.20.
			Vac. Sed. m.2.d.10.
4801	713		*Concil.* Romanum *pro imaginibus retinendis cõtra Philippicum primum Imperatorem Iconomachũ* Abbas *Vſperg.*
4802	744	91	h Gregori⁹ 2.Roma.Philippico Bardanio, Anaſtaſio 2 cog.Artemio Thedoſio Adiramiteno,etLeone 3.Iſauro Iconomachoex ordine ſucceſſionis Impp.Ariber-

b Blondus & alij nominant hic Stephanū quendam 2.

Inſtituit,vt in Quadrageſima feria quinta ieiunium & Miſſarum ſolennitas fieret. Sigeb.

Germania inferior prædicationibus S. Bonifacij (vulgò Wnefris) miſſi a Pontifice Ro. fidem Chriſti recipit: & ille Bonifacius fit primus Archiepiſcopus Moguntinus. Platin. Sigeb. Sabel. Ænead. 8 lib. 7.

Quidam Syrus multos Iudæorum ſeduxit, dum ſe Chriſtum falsò aſſereret. Platin.

Sarraceni ab Eudone duce Aquitaniæ vocati in auxilium contra Carolum fil. Pipini cognomento Martellum ſiue Tutiden, Burdegalam capiunt, Eccleſias & omnia loca vaſtant Pictauum vſque: quibus occurrens Carolus 380 (vel iuxta alios 375.) millia eorum peremit. Tunc Eudo ipſi reconciliatus eorū ſuperſtites vſque ad internecionem delet. Sigebert. Æmil. lib. 2. Sabell. Ænead. 8. lib. 7.

Weſtphalia & Phriſia regiones per S. Wilibrordum auſpicijs Martelli fidem Chriſti ſuſcipiunt. Sabel. Ænead. 8.

Dignitas Exarchatus in Italia occupata à Longobardis extinguitur, cùm viguiſſet annos 164. Naucler. Blond. lib. 10. dec. 1.

i Beda

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
			to Ital. Reg. Clodoueo 4. ſiue Dagoberto 2. Chilperico 2. Theodorico 2. Cala, per ordinē F.R. a. 16. m. 9. d. 11. *Vac. Sed. m. 1. d. 5.*
			Conc. *Auguſtanū apud Vindelicos pro confirmāda fide. Monſt.*
4818	730	92	i Gregorius 3. Syrus, Leone 3. (qui dictus eſt Conon, Iconomach⁹, Theomachus) Im. Aſprando Ita. R. Theodorico 2. Cala F. R. vſque ad Hildericū a. 10. m. 8. d. 24
			Vacat Sedes dies 8.
4821	733		Cōc. *Romanū pro Imaginib. retinēdis cōtra* Leonē *Im. epi. 903. Sig. Palme.*

i Beda venerabilis Anglus monachus, Sancti, Hubertus, ſeu Guthbertus, & Erminus epiſcopi obierunt. Sigeb.

Florent Iudocus, Adrianus, Theodorus, Vilibrordus, in Anglia ſancti monachi. Sig.

Carolus Martellus Lugduno & alijs ciuitatibus captis, Burgundiam ſibi ſubiugat. Itē Aquitaniam cæſo Eudone, eiuſq; filijs Gaifero & Himaldo victis, Auinium recepit à Sarracenis, quos à tota Gallia expulit. Sigeb. Guil. de Nangiaco. Platin. Blond. 10. dec. 1.

Arriana hæreſis repullulat in Hiſpania. Volater. quam Alphonſus Rex Galliciæ extirpauit, vnde nomen Catholici ſibi & ſuis poſteris meruit. Mich. Ritius.

Ioannes Damaſcenus Theologus multa Græcè tunc ſcripſit, & ſi nonnullis credimus, etiam Arabicè. Zonar. tom. 3. Suid. Trithemius ait, duos fuiſſe Ioan. Damaſcenos, hūc, & alterum ſub Theodoſio Magno. At probatiſſimi hiſtorici vnius duntaxat meminerunt, qui hac ætate floruerit, & ſanè omnes libri, qui eius nomine extant, ſuperius tempus ferre non poſſunt.

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
			k Zacharias 1 Græcus Conſtantin. 5.
4829	741	93	Copronymo Imp. Rachiſo Ital. Reg. Hilderico 3. Stupido ſiue Inſenſato Fr. R. vſq; ad Pipinum Regem electũ, an. 10. m. 3. *Vacat Sedes dies* 12. *Conc. Francicum præſide S Bonifacio Mogũtiæ Archiepiſcopo Naucle. Arelatenſe 3. Lib. conc.*
4840	752	94	Stephanus 2. Ro Conſtantin. Imp. Alſtulfo Ital. & Pipinio Frã. RR. dies 3.
4840	752	95	l Stephanus 3. dict. 2. Roma. Conſtantino 5. Coprony-

k Hic primus cœpit Francos iuramento fidelitatis abſoluere. Æmi.lib.2.can.Alius 15. quæſt.6.

. Luithprandus Longobardorum Rex dono ei dedit nomine S. Petri Harniam, Anconam, & Humanam vrbes. Blond. dec. 1. lib.10.

Petrus Damaſcenus Epiſcopus in Syria à Sarracenis martyrio coronatur. Sigeb.

Childerico Franco. Reg. in monaſterium truſo, Pipinus Martelli filius dictus Breuis, ex Maioredomus, conſilio Pontificis à Galliæ proceribus Rex declaratus, & à S. Bonifacio ſiue Benfrido Germanorũ Apoſtolo inungitur Sueſſioni. Sige. Regino in Chro. Aimoinus lib.4. can.61. cap. alius 15. quæſt. 6. Nec in eo defecit penitus genus regum Francorum. Nam Blatildis filia Clotarij. 1. nupta Hanberto Duci, & Senatori Auſtriæ peperit Arnoldum, Arnoldus genuit Arnulphũ Metenſem Epiſcopum. Arnulph. Angegiſem, Angeſ. Pipinum Groſſum, Pip. Carolum Martellum, Carol. Pipinum hunc cognom. Breuem.

l Blond. lib.1. decad.2. & Irenic.3.c.70. nominant hoc loco Gregorium 4. cui volunt Pipinum dediſſe Rauennatem Exarchatum. Plati. & Regino id referunt ad Stephanum.

Deficiente Orientis Imperio, & Imperatore

Anni mũdi.	*An. a Chri. nato.*	*Nu. Põti-ficũ.*	
			no Imp. Aiſtulfo, & poſt eũ Deſiderio vltimo Longobardorũ & Ital. R. Pipin. F. R. a. 5. m. 1 *Vacat Sed. m. 1. d. 2.* *Cõcil. Romanũ. Platin.*
4844	756	96	m Paulus I. Rõ. eiſdẽ Im. a. 10. m. 1. *Vac. Sed. an. 1. m. 1.*
4854	766		*Conc. Gentiliacum in Francia præſente Pipino & legatis* Imperatoris, *cõtra* Græcos *de Trinitate &* SS. *Imaginibus. Sigeb. Ab. Vſperg. Lib. Concil. Rhegino in Chron. Æmil. Lib. 2. Aimoinus Lib. 4. cap. 67. Ado. in Chron.*
			Schiſma 8.
4845	757		Theophyl[illegible]s Rom. contra P[illegible]um ſedit in ſchiſmà [illegible]aliquot mẽſes.

tore Catholicos vexante, hic pontifex inſignia, dignitates, & titulos Imperij ad reges Francorum transfert. Palmer. in Chron. Naucler.

Turci ſiue Turcomanni ex Scythia Hyperboreiſque montibus erumpentes, Halanos, Colchos, Armenios, ad extremum Perſas & Sarracenos gladio infeſtârunt. rege eorum Selduch. Egnati. lib. 2. Guiliel. Tyrius li. 1. de Hieroſol. cap. 7. Platin. Tunc ſuaſu Chriſtianorum incœperunt ſe in modum Crucis tondere propter luem quæ apud eos graſſabatur. Sigeb.

m Pipinus rebellantem Gayferum ſeu Wiphatium Ducẽ Aquitaniæ ſeptẽ annuis prę-lijs vicit, & totam Aquitaniam ad Garonnam fluuium vſque iterum ſubegit. Sigeb.

Pipinus creauit Senatum, vulgo Parlamẽtum, mobile quidem, nunc autem ex Conſtitutione Hutini Regis ſtatarium Lutetię Pariſiorum. Gagui. lib. 4.

Theophylactus Patriarcha Antiochenus, ſcriptor Eccleſiaſticus. S. Sturmius primus Abbas Fuldenſis. S. Buichardus Epiſcopus Herbipolenſis ducatum Orientalis Franciæ nactus eſt à Pipino: nec is eſt, qui omnia Decreta Conciliorum & Pontificum digeſſit in locos communes. Sigeb. Iren. lib. 3. c. 76.

Anni mũdi.	*An. à Chri. nato.*	*Nu. Pōti- ficũ.*	
4855	767		Cōſtantinus 2. ex Laico contra canones electus, ſedit. Hunc quidam inter pōtifices numerãt. Schiſma 9.
4855	767		Philippus ſiue Philippicus contra Conſtantinũ à Laicis & clericis electus ſedit.
4856	768	97	n Stephanus 4. dictus 3. Siculus monachus, Conſtantino 5. Imp. Deſiderio Ita. R., Carolo I. Magno Frã. Re. an. 4. m. 5. d. 24. *Vacàt Sedes dies 9.*
4856	768		*Concil. Lateranenſe epiſcoporũ Galliæ 12. & plurimorũ Italiæ, contra Conſtantinũ pſeudopapã. Plati. Palmer. Sige. Æmil. l. 2. Nauc. In eo abrogatur 7. falſa Synodus Conſtãtinopolitana cõtra imagines*
4860	772	98	o Adrianus I. Rõ.

n Carolus Magnus Aquitanos omnes & Vaſcones in deditionem accipit, & bellum Aquitanicum finit capto Hunaldo Duce Aquitaniæ,& tota eius familia, Iuxta Dordonam fluuium ædificat caſtrum Francicũ (ſic enim legitur apud Eginardum) ſiue, vt vulgò, Fronſiacum(quaſi,vt quidam ludunt, Frons Sarracenorum)Sigeb.

Conſtantinus Imp. omni ſcelere imbutus. Deo auerſus,tyrannus,apoſtata,veſanus,Veneris cultor mactatione puerorum, magus & ſacrilegus(aiunt Palmer.Sigeb.& Suidas) Catholicos, qui SS. imagines apud ſe habebant,& poſt votum vxorem nolebãt ducere, ac ſe à iuramentis & immundicijs abſtinebant, crudeliſſimè afflixit, vt plures occiderit martyres,quàm vllus vnquam Imperatorum gentilium. Sigeb.in Chron. vnde igne cœleſti perijt.Sigeb.

o Inſtituit diplomata, ſeu literas Apoſtolicas,quas Bullas vocant, plumbo obſignari, vt diuturnius eſſet ſigillum: nam antea vtebantur cera Polyd.Virgi.lib.8.de inuent.rer. ca.2.Alij hoc referunt ad Stephanum 3.Statuit vt quotidie in atrio Lateranenſi alerentur 100.pauperes. Plati. Scripſit libros contra Iconomachos.Sigeb.

Carolus in Italia ab Adriano vocatus contra Longobardos,inuiti & nolẽtis Pontificis pedes

Anni mũdi.	*An. a Chri. nato.*	Nu. Põti. *ficum*	
			Cõſtantino 5. poſtea Leone 4. eius filio Imper. vſque ad Eirenem Imperatricem cũ fil. Conſtãtino 6 Deſiderio Ital. R. Carolo I. Magno Fr. Re. a. 23. m. 10. d. 17
4861	773		*Conc. Lateranẽſe (quod Sigebe. uocat Vniuerſale) præſente Carolo & Epiſc. 153. Sige. & Lib. Conc.*
			Hiſpanicũ cont. Felicẽ hæret. Aimoin. Li. 4 c. 83
4878	790		*S. Septimũ Vniuerſale Conc. Nicenũ 2. cõt. Iconomachos pro retinendis imaginibus, et Græcos pro S. Spiritus a filio proceſſione, Epiſ. 350. Palmer. in Chron. ſiue. 325. Naucler. ſiue 306. ſiue 342. ſiue 330. Cui loco Adriani (qui illud celebrandum curauerat) præfuerunt Petrus archi-*

pedes exoſculatur. Platin. Æmil. lib. 2. Donationem à Pipino Patra factam Roma. Eccleſiæ non tantùm confirmauit, ſed etiam auxit. Platin.

Vicit Longobardos capto Deſiderio eorũ Rege vltimo, in quo defecit regnum Longobardorum anno à quo cœperat 204. ſiue 213. ſiue 224. (neq; enim conuenit inter ſcriptores) Blond. dec. 2. lib. 1.

Carolus ritum cantus Eccleſiaſtici à Romana Eccleſia ad Gallias transfert. Sigeber. Æmil. lib. 2.

Primus Flandriæ Comes deſignatur à Carolo Lidericus Harledecenſis. Iacob. Meyer. de Flandr. Sigeb.

Spoletini, Reatini ſeſe & vrbes agroſque S. Petro & Rom. Pontifici ſubdiderũt. Æmil. lib. 2 Blond. dec. 2. lib 1.

Saxones cæſis ſuorum 30. mill. ſeſe tandẽ poſt bellum 33. annorum Carolo dedunt, & quia à Chriſto defecerant, Chriſtiani iterum fiunt, & Widekindus eorum Dux ex ſacro fonte à Carolo ſuſcipitur. Sig. & Chron. Miſnenſe. Krant. lib. 2. hiſtor. Sax. cap. 6. Eginhar. Aimoin. lib. 5. cap. 4.

Leo 4.

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Pōtificum	
			preſbyter, & Petrus monachus preſbyter. Ab. Vſperg. Lib. cōcil. Adrianus *illud cōfirmauit. Iuo Parte 4. ca 127. & 128.*
4878	794		Francfordienſe, *Epiſcoporum* Gallor. Germa. & Italorum, *præſentibus Legatis Adriani, Theophilo ſeu* Theophilatio, *ac* Stephano *epiſcopis, contra Felicem Vrgelitanum ſeu Orieltanum* Epiſcopum, *qui adoptionem humanæ naturæ Chriſti inducebat: & contra* Conſtantinopolitanam *ſeptimam pſeudoſynodum, pro retinendis SS. Imaginibus in ornamētum Eccleſiæ & memoriam rerum geſtarum.* Regino *in* Chron. *Aimoin. lib. 4. de geſt. Franc. cap. 85. Æmil. lib. 2 Ab. Vſperg.* Ferunt *quidam, in eo Concilio dānatū fuiſſe* Concilium Elibertinum *epiſ. 19. presbyt. 36. in Hiſpania paulo antea celebratū: ſed quomodo id ſtare poßit, non ſatis ui-*

Leo 4. Imp. Coronam auream, quā Mauritius Deo vouerat, ex Eccleſia S. Sophię abripiens, & capiti imponēs, carbunculis in eo enatis febre correptus miſerè perijt, vltione diuina, vt putatur. Blon. dec. 2. lib. 1. Platin.

In Concilio Lateranenſi electio Romani Pontificis Archiepiſcoporum & Epiſcoporum cū omnibus inueſtituris ſub pœna anathematis & bonorum publicatione conceſſa eſt Carolo Magno. Sigebert. & Ca. Hadrianus & Ca. in ſynodo 63. diſt. Ita tunc primùm tutela Rom. Pontificis à Conſtantinopolitanis Impp. ad Carol. Mag. Imp. & eius ſucceſſores, quorum eſt confirmare electionem, tranſlata eſt.

Paulus Diaconus Aquileienſis Cancellarius Deſiderij ſimul cū eo à Carolo captus, integram Hiſtoriam Longobardorum, ſiue Langbardorum, annorum 205. vſque ad an. Chriſti 773. conſcripſit.

Anni mūdi.	An. a Chri. nato	Nu. Ponti ficū.	
			deo, quod Granatæ regnū, in quo eſt ſita ut uolunt Eliberis, tunc eſſet penes Mauros. Non minus errāt Magdeburgenſes rapſodi, qui iſtud Concilium referunt ad an. 700.
4884	796	99	p Leo 3. Roman. Conſtātino 6. ſolo, Eirene ſola, Nicephoro, Stauratio Iconomacho, Michaele 2. Caropalate propugnatore SS Imaginū, Leone 5. Iconomacho, cogn. Amenio, ex ordine ſucceſsiōis Ori. Impp. Carolo Ma. F. R. & Occi. Imp vſq; ad Ludouicū a. 20. m. 5. d. 18 *Vacat Sedes dies 10.*

p Coronauit an.800.vel 801.in Imp.Carolũ Mag.petente vniuerſo populo & ter acclamante, Carolo Auguſto & à Deo coronato Magno & pacifico vita & victoria. Inde factum eſt, vt etiam hodie Imperatores Occi. inungantur & conſecrentur à Rom.Pontifice Sabel.Ænead.8.lib. 9. Blond.dec.2. lib.1. Aimoin.lib.4.cap.90.Sige.Deinceps Imperiũ Romanum,ſiue Occi.manſit penes Francos ferè 100.annis.

Carolus cõuenit de diuidẽdo Imperio cũ Eirene,poſtea cũ Nicephoro,vt ille Oriẽ.ipſe verò Occidẽti præeſſet. Plati.Blõd.dec.2.l 1.

Hunni ſiue Auari à fide deficiunt. Sigeb. ſed poſtea à Carolo ſubacti Chriſtiani fiunt. Gagui.lib.4.Bonfin. de Vngar.decad.1. hodie vocantur;Hungari.

Veneti feriunt fœdus cum Imperatoribus Oriẽ.& Occid.vt neutri ſubeſſent, niſi præſtando vtrique homagium, ſed ſuis legibus vterentur.Naucler.

S. Saluus Epiſcopus Aquitaniæ martyrio coronatur.Sige.Hitto Friſingenſis Epiſcopus verſionem SS.Bibliorum pro virili reſtituit.

Carolus duas Academias Pariſienſem & Papiẽſem inſtituit.Gagui.li.4. Sabel.Ænea. 8.lib.9. Bononienſem à Theodoſio fundatã renouat.Mut.lib.9.

Brabantinorum & Flamingorũ origo

Anni mūdi.	An.à Chri. nato	Nu. Ponti ficū.	
4901	813		*Carolus quinque Concilia reformatoria (ut uocant) celebrari fecit per Gallias. Sigeb. & Aimoin. lib. 4. cap. 101.*
			Moguntinum,
			Remenſe,
			Turonenſe,
			Cabilonenſe 2.
			Arelatenſe 3.
4905	817	100	Stephanus 5. dictus 4. Leone 5. Orien. Imp. Ludouico I. Pio Occid. Imp. & Fran. Reg. m. 6, d. 24.
			Vacat Sedes dies 11.

à Saxonibus in Franciam à Carolo Magno tranſlatis. Æmil. lib. 3.

Duodecim Pares Franciæ inſtituti à Carolo: ſex Eccleſiaſtici, Remenſis Archiepiſcopus, Landunenſis, & Lingonenſis Epiſcopi duces, Bellouacenſis, Nouionenſis, & Cathalanenſis Epiſcopi comites: ſex Laici, qui hodie mutãtur pro arbitrio Regũ. Gagui. li. 4.

Guido Caroli Mag. Comes totam Angliã in deditionem accepit, & arma Regũ & Ducum, qui ſe dediderãt, ſubſcriptis nominibus ſingulorum obtulit Carolo. Atque ita tunc primùm tota Anglia à Gallis ſubiugata eſt. Guilel. de Nangiaco.

Carolus ſibi ſubegit omnem Aquitaniam, Vaſconiam, & vniuerſas Gallias, Italiã, Germaniam, Hungariam, Sclauoniam, Baioariã ſeu Bauariam, Daciam, Saxoniã, Angliam, Britanniam, Friſiam, & optimam partem Hiſpaniæ. Guiliel de Nangiaco.

Alchuinus ſiue Albinus præceptor Caroli, Claudius, Iſuardus, Bedę auditores, viri doctiſs. primi ornãt ſcholam Pariſienſem. Hinmarus Epiſcopus, Egidius Athenieſis, Eginhardus Caroli Cancellarius, Turpinus Remenſis Archiepiſ. Bertramus presb. clarent.

Paulus Diaconus iuſſu Caroli vitas Sanctorum conſcripſit, ex quibus Carolus vnicuique feſto anni conuenientem lectionem

Anni műdi.	An. à Chri. nato.	Num. Pōti-ficű.	
4905	817	101	q Paſchalis I. Roman⁹, monachus, Leone, 5. cognom. Amenio, & poſt eũ Michaele 3. cognométo Traulo. i. *Balbo*, Iconomachis Orien. Impp. Ludouico Pio Occid. Imp. & Franc. Re. a. 7. m. 3. d. 17. *Vacat Sedes dies*. 4.
4908	820		*Concilium Aquiſgranenſe primum & ſecundũ pro Canonicorum regula, & cõt. Iconomac. Pla. Sig. Lib. cõc. Valefrid. Strabo lib. De exordi & increm. rerũ Eccleſ ca. 8. Aimoin. lib. 5. c. 10: Naucler. collocat ſub Gregorio* 4.
4911	823		*Romanum, epiſc.* 30. *Platin. Sigeb. Blond. deca.* 2. *lib.* 2.

quæ in Eccleſia legeretur, aſſignauit. Sigeb. Quidam tribuunt Paul. Diacono hymnum: *Vt queant laxis*,&c.alij Alchuino.

Carolus Magn. triennio ante obitũ teſtamento diuidit Gazas ſuas in tres partes: vnã ſecundùm morem Chriſtianorum filijs, ſeruis domeſticis, & pauperibus: duas alias 21. Metropolitanis Eccleſijs, quæ ſolæ ſuo Imperio ſuberant, ex quibus erat Burdegalenſis,impertitus eſt Sigeb.in Chron. & Gagui. lib.4.Aimoin.lib.5.c.10.

Carolus Mag. nouẽ Cathedrales ſeu Epiſcopales ſedes erexit: Monaſterienſem Lugdero præſule, Mindenſem Heriberto præſ. Halberſtadenſem in Saxonia Hildegrino præſ.Oſnaburgenſem in Saxonia S. Wihone præſ.Bremenſem Wilchado præſ. Padeburnenſem Harimario præſ. Verdenſem Suniberto pr.Hãburgenſem Heridago præſ. Hildemenſem Gunthero pr. Duos Epiſcopatus in Metropolitanas ſedes, Hamtuagenſem, Saltzburgenſem,ſeu Iuuanenſem. Kranti.li. 1.Saxon.ca.5. 6.10.& lib.2 ca.14.Irenic.li.3. c.40.& 44.Cornipolit.in Chron:

Michael Curopalates Imp. Ori.monacho cuidam in Sanctas imagines iniurio linguã excidi iuſſit.Zona.in Mich. Errant enim qui ſcribunt eum fuiſſe Iconomachum.

q Ludouicus Imper. renuntiat iuri eligen-

Anni mũdi.	*An. à Chri. nato.*	*Num. Põtificũ.*	
4912	824	102	r Eugenius 2.Rõ. cogn.pater paupe rum , Michaele 3. Balbo Iconomacho Orient. Imp. Ludouico I. Pio cum fil. Lothario Occident. Imp.& F.R.a.4.m.6.d.24 *Vacat Sedes dies 3.*
			Schiſma 10. Zinzinus in ſchiſmate contra Eugeniũ à quibuſdã creatus ſedit dies aliquot.
4916	828	103	Valentinus Roman. eiſdem Imperantibus.m.1.d.10. *Vacat Sedes dies 3.*

dorum Pontificū,& Romanis reſtituit. Cō-
firmat donationes factas Rom. Pontif. Vo-
lat.lib.3.ca.Ego Ludouicus,& ſeq diſt.63.

In Tullenſi territorio iuxta villam Com-
merciacam puella quædam circiter annorū
12 poſt ſacram Communionem, primo per
decē menſes pane,deinde omni cibo & po-
tu per triennium abſtinuit. Aimoin. lib.4.
cap.113. & Sigeb.

Ludouicus Lotharium primogenitum fil.
Italiæ Regem imperijque conſortem fecit:
Pipinum ſecundò natum Aquitaniæ:Ludo-
uicum Iuniorem Bauariç Reges deſignauit.
Emil. lib 3. Blond.lib. 2. deca.2. Krantius
libr. 2. cap. 25. Quæ diuiſio, licet Sacra-
mentis Optimatum Imperij cōfirmata,mor-
tuo patre maxima bella & cruentas ſtrages
peperit, vt nulla maior cedes legatur apud
Francos vnquam extitiſſe. Gagui.lib.4. &
Naucler in Chron. Verùm aliquandiu pòſt
inito fœdere aliter inter ſe & Carolum Cal-
uum Regnum diuidunt.

Rabbanus Maurus Fuldenſis Abbas, &
poſtea ſub Leone 4.Moguntinenſis Archie-
piſcopus, Strabus Fuldenſis Monachus pri-
mus ſcriptor Gloſſæ ordinariæ, Haymo Al-
cuini auditor,& tertius Halberſtatenſis Epiſ-
copus, S.Auſgarius Epiſcopus Hamburgen-
ſis,Amalaricus Treuerenſis, Anſegiſus Ab-

Anni műdi.	*An. à Chri. nato.*	*Num. Pōti-ficũ.*	
4916	828	104	s Gregorius 4 (*aliàs Leo 4.*) Roma. eiſdem Impp. & Theophilo Iconomacho Orien, Imper. an. 16. *Vacat Sedes dies.* 15 Conci. *Romanum. Plat.*
4932	844	105	t Sergius 2. Rom. Theophilo Orien. Imp. Lothario Occid. Imp. Carolo 2. Caluo eius fratre Franc. Reg an. 3. *Vacat Se. m. 2. d. 15.*

bas Lobienſis, Angelomus, viri celebres & ſcriptores Eccleſiaſtici. Trith. Kranti.lib. 2. cap.25. Sigeb. in Chron.

Suetia & Dania tunc primò fidem Chriſtianam profitentur, Rege Danorum Harioldo ſiue Hunoldo, ſiue etiam Horaldo cum coniuge & filijs baptizato Mogūtiæ Aimoi. lib.4.cap.114. Sigeb. Saxo Grammati lib. 9. de Dania. At paulò pòſt à fide deficiunt.

Inſtrumentum muſicum vulgo Organū tunc primùm cœpit in Francia ad Græcorū imitationē, induſtria cuiuſdam Georgij & ſumptibus Ludouici Regis. Aimoin.li.4.de geſt.Franc.cap.114.

s Feſtum omnium Sanctorum iam ante 220.an.inſtitutum Romæ, monēte hoc Pōtifice, & conſentientibus vniuerſis Epiſcopis, Ludouicus Imp. in Gallias & Germaniā inuexit. Sigeb. Guiliel. de Nangiaco.

Aimoinus ſiue Annonius monachus & notarius monaſterij S. Germani Pariſiorū, hiſtoriā Francorū ad hæc tēpora cōſcripſit. Ipſe lib.4.c.113. & aliàs ſæpè. Certiſſimum argumentum, falsò ei adſcribi integrū librū quintū; cum cōtineat hiſtorias vſque ad an. 1165.

Annona, ſiue Manna vt alij volunt, ſimilis frumēto pluit de cœlo in Vaſconia apud pagū Aginēſem. Aimoi. li.4.c.115. Sige. in Chr.

t Hic PP. fuit vir pius, primuſq; Pōtificum muta-

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Num. Põti-ficũ.	
4935	847	106	v Leo 4. *Sigeb.* 5. Rom. eiſdẽ Impp. & Theodora cum fil. Michaele 4 O. rien. Auguſta a 8. m.3.d.6.
			Vac. Sed. m.2.d.15.
4936	848		*Concil. Romanum Epiſc 47. ſiue 64. Plati.* *Moguntinũ, in quo Godeſcalcus hæreticus damnatur. Sigeb. & Bernard. de Lutxemb.*

mutauit nomen ſuum. Plati. Succeſſores magna ex parte eum ſunt imitati.

Auſtraſia ab Lothario Imp. qui ei imperabat, Lotharingiæ nomen obtinuit. Plat. Falluntur qui ſcribunt eum fuiſſe Regem Fran. & Imperatorem.

Galliæ pars ab Oceano Britannico vſque ad Moſam fluuium, ex quo ceſſit Carolo Caluo poſt diuiſum Regnum inter fratres, deinceps obtinuit nomen Franciæ Sigeb.

Radulphus iuxta quoſdam primus Aquitaniæ Dux, cùm antea eſſet Regnum.

v Anaſtaſius Bibliothecarius Rom. Eccleſiæ in Rom. Concilio ab officio & ſacerdotio deponitur, quòd parochiam ſuam annis 5. deſeruiſſet. Platin.

Adilulphus, ſeu Athulphus Rex Angliæ Inſulam ſuam voto tributariam facit Pontifici, abundantius quàm fecerant ſuperiores Reges, Inas 11 Anglorum ſiue Occiduorum Saxonum Rex, & Offa Merciorum Rex, an. Chriſti 740. Poly. lib. 4. & 5. Angl. & Sabell.

Theodora iuſſit SS. Imagines in templis reſtitui. Zonar. in Theodor.

Nortmanni, ſiue Dani, Gallias bellis infeſtãt, Aquitaniã & eius metropolim Burdegalam, Pictauos, Sanctones, Aurelianenſes, Turonenſes, Pariſiẽſes, & multa alia oppida depopulantur. Æmil. lib. 3. Blond. lib. 2. dec. 2.

Suidas

Anni mūdi.	*An. a* Chri. *nato.*	Num. Pōti*ficū.*	
4943	855	107	x Benedictus 3. Rom. nolens & inuitus PP. creatus Michaele ſolo Orient. Imp. & Lothario monaſteriū ſpōtè ingreſſo, Ludouico 2. Occid. Imperator. Carolo 2. Cal. Franc. R. ſedit an. 2 m 6. d. 9. *Vacat Sedes dies. 15* Schiſma 11. Anaſtaſius 3. cōtra Benedictum ſedit dies aliquot, non longè pòſt coactus abdicauit.

Suidas meo iudicio floruit circa hęc tempora. Errant enim, qui eum antiquiorem faciunt. nam meminit eorum qui hæc tempora attigerunt.

Nicolaitarum hæreſis repullulat. Sigeber.

x Poſt Leonem 4. nonnulli recentiores nominant quendam Ioannem 8. ſiue vt Sabellicus numerat, 7. Anglicum, quem nugantur ementito ſexu ſediſſe Ann. 1. M. 1. D. 4. alij Ann. 2. cum ſemiſſe. Tamen cùm nemo illius ætatis, aut etiã eorum qui 400. an pòſt ſequuti ſunt, quippiam tale meminerit, imò nec Ioannis alicuius hoc loco, quo ſolet collocari, mentionem fecerit, perſpicuum inde fit, illud eſſe commentum recentiorum, fortaſſe in odium Romanæ ſedis poſt diſſidiũ coortum inter Rom. Pontifices & Imperatores, deinde à Martino Polono, qui huius fabulæ primus ſcriptor reperitur, temerè cõſcriptum, niſi hoc illi forſan adſperſum ſit: licèt nec ipſe, nec alij poſt eum vt veram & certam hiſtoriã, ſed quaſi ab incerto rumore acceptam referant, ac proinde tam variè, vt vix duo conueniant in omnibus. Nec obeſt, Sigebertum in Chron. teſtari, ſuo tempore huius rei fuiſſe famam: nam id Sigeberto affictum ſatis fidem faciũt tùm antiqua eius manu ſcripta exemplaria, quæ nullam huiuſmodi narrationem complectuntur, tùm

Chroni-

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōti ficū.	
4946	858	108	y Nicolaus I. magnus & pijſsimus, Romanꝰ, abſens & inuitꝰ eligitur, Michaele ſolo Oriēt. Imp. Ludouico 2. Occi. Imp. Carolo 2. Caluo Frā Reg. an. 9. m. 7. d. 13. *Vacat Sedes dies 7.*
4953	865		*Concil. Romanum contra duo prouincialia, Metenſe & Aquiſgranenſe Epiſ. 113. Plati & l. ib. cōcil. Rhegin lib 2.*
4956	868	109	z Adrianus 2 doctus & optimꝰ, Roman. eiſdem Impp. & Baſilio Orient. Imp a. 5. m. 9. d. 12. *Vacat Sedes dies 12.*
4956	868		*Conc. Wormacienſe cōtra errores Græcorum.*

Chronica Guiel.de Nāgiaco,in quibus cùm totus alioqui Sigeberti liber deſcriptus ſit, huius rei nulla fit mentio. Valeāt igitur qui iactant ſuas aniles nugas de quadam ſtatua fœminæ,& ſede ſtercoraria.

y Hic mirè variant Hiſtorici in adnotatione annorum.

Slaui & Dalmatæ vnà cum Sueropilo ſuo Rege prædicationibus Cyrilli & Methodij fratrum Chriſtiani fiunt.Chron. Polon.Bonfin.lib 10.dec.1.Blond.deca.2.lib.2.

Theodoricus ex genere Regum Francorum, primus Comes Hollandiæ conſtituitur à Carolo Caluo.Mater hiſtor.

Hunni & Bulgari magna ex parte cū ſuo Rege Trebellio(qui paulò pòſt ingreſſus eſt monaſterium)iterū ab idololatria ad Chriſti fidem ſtudio Rom. Pontificis conuertuntur.Plati.Sigeb.& Regi.lib.2.

Britanni ingenti numero Gallias ingreſſi, cuncta ferè deprædantur. Palmer.

Ann.869 in agro Brixienſi triduo ſanguinem pluit.

z Hic primus Alfredum ſextum Anglorū Regem corona regia inſigniuit.Polyd.lib.5. hiſto.Anglic.

Tunc primò Græci cœperunt vti campanis beneficio Venetorum. Sabel. Ænead.9. lib.1.

a Scri-

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Pōtificū.	
4958	870		*Octauū uniuerſale Concilium Conſtantinopolitanum 4. Epiſ 383. ſiue 300. contra Photium inuaſorē ſedis Conſtātinopolitanæ. In quo etiam can. 3. latum eſt anathema contra Iconomachos. Præfuerunt legati Adriani Donatus Hoſtienſis, Stephanus Drepeſinus ſiue Nepheſinus, Epiſcopi, & Marinus diaconus. Plati. & Lib. Concil. Aimoin. lib. 5. ca. 25.*
4962	874	110	a Ioannes 8. Rom. doctus, antea Cardinalis, eiſd. Imper. & Carolo 2. Caluo, Ludouico 3. dic 2 Balbo, per ordinē Occi. Impp. & Franco. Regib. Carolo 3. Craſſo ſiue Groſſo, primò 2. annis cū Balbo, poſtea ſolo Occid. Imp & Ludouicꝰ 4. cum fratre Carolomanno, filijs ſpurijs Balbi F. Reg. an. 10. d. 2. *Vacat Sedes dies. 3.*

a Scripſit quatuor libris vitam D. Gregorij Pontificis Romani. Suppl. Chron.

Tres Imperatores coronauit intra quatuor annos, quod nulli alij Pontificum vnquam contigit. Æmil. lib. 3.

Remigius Antiſſiodorenſis. Ioan. Scotus (alter à Franciſcano Doctore ſubtili, rã Palmerius videtur confundere) Dionyſij Hierarchiam in Latinum è Græco tranſtulit. Sigeb. Naucler.

Nortmanni ſiue Dani totum Angliæ tractum à Septentrionali parte Tameſis fluuij ſibi ſubiecerunt, poſtea Galliam repetentes Andegauum vrbem occupant. Guiliel. de Nangia.

Anaſtaſius Romanæ vrbis Bibliothecarius vertit è Græco in Latinum Dionyſii Hierarchiam, & ſeptimam Oecumenicam ſynodũ Nicenam. Naucler.

Britones mortuo Salomone eorum Rege, de regno inter ſe contendẽtes, à crebris Galliarum incurſionibus ceſſarunt. Palmer. in Chron.

b Gui-

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Pōtificũ.	
4967	879		Concil. Trecenſe præſentibus Romano Pontifice & Ludouico Balbo Frãc. Reg. qui ibi à Pontifice eligitur Imperator. Sigeb. Palmer. & ca. Miror cũ ſeqq. diſt. 50. Aimoin. Lib. 5. cap. 37. In eo Flandri fiunt Torneacenſis dioceſeos. Plati.
4972	884	111	Martinus 2. (*ſiue priori nomine, vt quidam aiunt*, Marinus 1.) Gallus Baſilio Orien. Impe. Carolo 3. Occid. Ludouico & Carolomanno Fran. RR an. 1. m. 5.
4973	885	112	b Adrianus 3. Roman. eiſdem Imp. an. 1. m. 2.

b Guilielmus Dux Aquitaniæ & Aruerniç Comes, vir pius, Cluniacenſe monaſterium in fundo paterno inchoauit, & Bernonē primum Abbatem præfecit deſignatis prouentibus ad victum monachorum. Platin.

Nonnulli hiſtorici ſecuti Sigebertum in Chron. poſt Marinum PP. nominant quendam Agapitum P.P. qui ſederit an.1.& inter hunc & Stephanum collocant Baſilium, quē volunt ſediſſe an.4, Nos ſequimur Platinam & magnam partem Scriptorum.

Nortmāni poſt varias incurſiones in Frāciam à Carolo ſubacti, cum Rolone Duce ſuo (qui poſtea dictus eſt Robertus) baptizātur, & ex contractu matrimonij Ducis eorum cum Giſla filia Simplicis, habuerunt ad habitandum vltra Sequanam fluuium Neuſtriam regionem (quòd ea eſſet rebellis in Francos) eamque ex ſuo nomine Nortmanniam vocauerunt. Blond.dec.2. lib.2. Guil. de Nangiaco.

Albategnes ſummus Mathematicus omnium exactiſſimè comperit annum ſolarem conſtare diebus 365.& quarta diei minus cēteſima ſexta parte ipſius diei, vt ipſe ſcribit. cap.52.& 53. libri ſui.

Gens Ruſſica cura Baſilij Imper. poſt miraculum libri Euangeliorum ab igne illæſi fit Chriſtiana. Zonar. tom.3.

Multi

Anni mũdi.	An. a Chri. nato	Nu. Ponti ficũ.	
4901	813		*Carolus quinque Concilia reformatoria (ut uocant) celebrari fecit per Gallias. Sigeb. & Aimoin. lib. 4. cap. 101.*
			Moguntinum,
			Remenſe,
			Turonenſe,
			Cabilonenſe 2.
			Arelatenſe 3.
4905	817	100	Stephanus 5. dictus 4. Leone 5. Orien. Imp. Ludouico I. Pio Occid. Imp. & Fran. Reg. m. 6. d. 24.
			Vacat Sedes dies 11.

à Saxonibus in Franciam à Carolo Magno tranſlatis. Æmil. lib. 3.

Duodecim Pares Franciæ inſtituti à Carolo: ſex Eccleſiaſtici, Remenſis Archiepiſcopus, Landunenſis, & Lingonenſis Epiſcopi duces, Bellouacenſis, Nouionenſis, & Cathalanenſis Epiſcopi comites: ſex Laici, qui hodie mutātur pro arbitrio Regū. Gagui. li. 4.

Guido Caroli Mag. Comes totam Angliā in deditionem accepit, & arma Regū & Ducum, qui ſe dediderāt, ſubſcriptis nominibus ſingulorum obtulit Carolo. Atque ita tunc primùm tota Anglia à Gallis ſubiugata eſt. Guilel. de Nangiaco.

Carolus ſibi ſubegit omnem Aquitaniam, Vaſconiam, & vniuerſas Gallias, Italiā, Germaniam, Hungariam, Sclauoniam, Baioariā ſeu Bauariam, Daciam, Saxoniā, Angliam, Britanniam, Friſiam, & optimam partem Hiſpaniæ. Guiliel de Nangiaco.

Alchuinus ſiue Albinus præceptor Caroli, Claudius, Iſuardus, Bedę auditores, viri doctiſs. primi ornāt ſcholam Pariſienſem. Hinmarus Epiſcopus, Egidius Athenięſis, Eginhardus Caroli Cancellarius, Turpinus Remenſis Archiepiſ. Bertramus presb. clarent.

Paulus Diaconus iuſſu Caroli vitas Sanctorum conſcripſit, ex quibus Carolus vnicuique feſto anni conuenientem lectionem

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
4905	817	101	q Paſchalis I.Romanꝰ, monachus, Leone,5.cognom. Amenio, & poſt eũ Michaele 3.cognométo Traulo.i. *Balbo*, Iconomachis Orien.Impp. Ludouico Pio Occid.Imp.& Franc. Re.a.7.m.3.d.17. *Vacat Sedes dies*.4.
4908	820		*Concilium Aquiſgranenſe primum & ſecundũ pro Canonicorum regula, & cõt. Iconomac. Pla.Sig. Lib.cõc. Valefrid.Strabo lib. De exordi & increm. rerũ Eccleſ ca.8. Aimoin. lib.5.c.10. Naucler. collocat ſub Gregorio 4.*
4911	823		*Romanum, epiſc.30, Platin.Sigeb. Blond. deca.2. lib.2.*

quæ in Eccleſia legeretur, aſſignauit. Sigeb. Quidam tribuunt Paul. Diacono hymnum: *Vt queant laxis*,&c. alij Alchuino.

Carolus Magn. triennio ante obitũ teſtamento diuidit Gazas ſuas in tres partes: vnã ſecundùm morem Chriſtianorum filijs, ſeruis domeſticis, & pauperibus: duas alias 21. Metropolitanis Eccleſijs, quæ ſolæ ſuo Imperio ſuberant, ex quibus erat Burdegalenſis, impertitus eſt Sigeb. in Chron. & Gagui. lib.4. Aimoin. lib.5. c.10.

Carolus Mag. nouẽ Cathedrales ſeu Epiſcopales ſedes erexit: Monaſterienſem Lugdero præſule, Mindenſem Heriberto præſ. Halberſtadenſem in Saxonia Hildegrino præſ. Oſnaburgenſem in Saxonia S. Wihone præſ. Bremenſem Wilchado præſ. Padeburnenſem Harimatio præſ. Verdenſem Suniberto pr. Hãburgenſem Heridago præſ. Hildemenſem Gunthero pr. Duos Epiſcopatus in Metropolitanas ſedes, Hamtuagenſem, Saltzburgenſem, ſeu Iuuanenſem. Kranti. li. 1. Saxon. ca.5. 6.10. & lib.2. ca.14. Irenic. li.3. c.40. & 44. Cornipolit. in Chron:

Michael Curopalates Imp. Ori. monacho cuidam in Sanctas imagines iniurio linguã excidi iuſſit. Zona. in Mich. Errant enim qui ſcribunt eum fuiſſe Iconomachum.

q Ludouicus Imper. renuntiat iuri eligen-

Anni mūdi.	An. à Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
4912	824	102	r Eugenius 2. Rō. cogn. pater pauperum, Michaele 3. Balbo Iconomacho Orient. Imp. Ludouico I. Pio cum fil. Lothario Occident. Imp. & F. R. a. 4. m. 6. d. 24 *Vacat Sedes dies 3.*
			Schiſma 10. Zinzinus in ſchiſmate contra Eugeniū à quibuſdā creatus ſedit dies aliquot.
4916	828	103	Valentinus Roman. eiſdem Imperantibus. m. 1. d. 10. *Vacat Sedes dies 3.*

dorum Pontificũ,& Romanis reſtituit. Cõfirmat donationes factas Rom. Pontif. Volat.lib.3.ca.Ego Ludouicus,& ſeq diſt.63.

In Tullenſi territorio iuxta villam Commerciacam puella quædam circiter annorũ 12 poſt ſacram Communionem, primo per decẽ menſes pane,deinde omni cibo & potu per triennium abſtinuit. Aimoin. lib.4. cap.113. & Sigeb.

Ludouicus Lotharium primogenitum fil. Italiæ Regem imperijque conſortem fecit: Pipinum ſecundò natum Aquitaniæ:Ludouicum Iuniorem Bauariç Reges deſignauit. Æmil. lib 3. Blond.lib. 2. deca.2.Krantius libr. 2. cap. 25. Quæ diuiſio, licet Sacramentis Optimatum Imperij cõfirmata,mortuo patre maxima bella & cruentas ſtrages peperit, vt nulla maior cedes legatur apud Francos vnquam extitiſſe. Gagui.lib.4. & Naucler in Chron. Verùm aliquandiu pòſt inito fœdere aliter inter ſe & Carolum Caluum Regnum diuidunt.

r Rabbanus Maurus Fuldenſis Abbas, & poſtea ſub Leone 4.Moguntinenſis Archiepiſcopus. Strabus Fuldenſis Monachus primus ſcriptor Gloſſæ ordinariæ. Haymo Alcuini auditor,& tertius Halberſtatenſis Epiſcopus, S.Auſgarius Epiſcopus Hamburgenſis,Amalaricus Treuerenſis, Anſegiſus Ab-

Anni mūdi.	An. à Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
4916	828	104	s Gregorius4 (*aliàs Leo 4.*)Roma. eiſdem Impp. & Theophilo Iconomacho Orien,Impér.an.16. *Vacat Sedes dies.*15 *Conci.Romanum.Plat.*
4932	844	105	t Sergius 2.Rom. Theophilo Orien. Imp. Lothario Occid.Imp.Carolo 2. Caluo eius fratre Franc.Reg an.3. *Vacat Se.m.2.d.15.*

bas Lobienſis, Angelomus, viri celebres & ſcriptores Eccleſiaſtici. Trith. Kranti.lib. 2. cap.25. Sigeb. in Chron.

Suetia & Dania tunc primò fidem Chriſtianam profitentur, Rege Danorum Harioldo ſiue Hunoldo, ſiue etiam Horaldo cum coniuge & filijs baptizato Mogūtiæ Aimoi. lib.4.cap.114. Sigeb. Saxo Grammati lib. 9. de Dania. At paulò pòſt à fide deficiunt.

Inſtrumentum muſicum vulgo Organū tunc primùm cœpit in Francia ad Græcorū imitationē, induſtria cuiuſdam Georgij & ſumptibus Ludouici Regis. Aimoin.li.4.de geſt.Franc.cap.114.

s Feſtum omnium Sanctorum iam ante 220.an.inſtitutum Romæ, monēte hoc Pōtifice, & conſentientibus vniuerſis Epiſcopis, Ludouicus Imp. in Gallias & Germaniā inuexit. Sigeb. Guiliel. de Nangiaco.

Aimoinus ſiue Annonius monachus & notarius monaſterij S. Germani Pariſiorū, hiſtoriā Francorū ad hæc tēpora cōſcripſit. Ipſe lib.4.c.113. & aliàs ſæpè. Certiſſimum argumentum, falsò ei adſcribi integrū librū quintū; cum cōtineat hiſtorias vſque ad an. 1165.

Annona, ſiue Manna vt alij volunt, ſimilis frumēto pluit de cœlo in Vaſconia apud pagū Aginēſem. Aimoi. li. 4. c. 115. Sige. in Chr.

t Hic PP. fuit vir pius, primuſq; Pōtificum muta-

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
4935	847	106	v Leo 4. *Sigeb*.5. Rom. eiſdẽ Impp. & Theodora cum fil. Michaele 4 Orien. Auguſta a 8. m.3.d.6.
			*Vac.Sed.m.*2.*d*.15.
4936	848		*Concil.* Romanum *Epiſc* 47.*ſiue* 64.*Plati.* *Moguntinũ, in quo Godeſcalcus hæreticus damnatur.* Sigeb. *&* Bernard. *de Lutxemb.*

mutauit nomen ſuum. Plati. Succeſſores magna ex parte eum ſunt imitati.

Auſtraſia ab Lothario Imp. qui ei imperabat, Lotharingiæ nomen obtinuit. Plat. Falluntur qui ſcribunt eum fuiſſe Regem Fran. & Imperatorem.

Galliæ pars ab Oceano Britannico vſque ad Moſam fluuium, ex quo ceſſit Carolo Caluo poſt diuiſum Regnum inter fratres, deinceps obtinuit nomen Franciæ Sigeb.

Radulphus iuxta quoſdam primus Aquitaniæ Dux, cùm antea eſſet Regnum.

v Anaſtaſius Bibliothecarius Rom. Eccleſiæ in Rom. Concilio ab officio & ſacerdotio deponitur, quòd parochiam ſuam annis 5. deſeruiſſet. Platin.

Adilulphus, ſeu Athulphus Rex Angliæ Inſulam ſuam voto tributariam facit Pontifici, abundantius quàm fecerant ſuperiores Reges, Inas II Anglorum ſiue Occiduorum Saxonum Rex, & Offa Merciorum Rex, an. Chriſti 740. Poly. lib. 4. & 5. Angl. & Sabell.

Theodora iuſſit SS. Imagines in templis reſtitui. Zonar. in Theodor.

Nortmanni, ſiue Dani, Gallias bellis infeſtãt, Aquitaniã & eius metropolim Burdegalam, Pictauos, Sanctones, Aurelianenſes, Turonenſes, Pariſiẽſes, & multa alia oppida depopulantur. Æmil. lib. 3. Blond. lib. 2. dec. 2.

Suidas

Anni mũdi.	*An.a Chri. nato.*	*Num. Põti ficũ.*	
4943	855	107	x Benedictus 3. Rom.nolens & inuitus PP. creatus Michaele ſolo Orient.Imp. & Lothario monaſteriũ ſpõtè ingreſſo, Ludouico 2. Occid. Imperator. Carolo 2.Cal.Franc. R. ſedit an.2 m 6.d.9. *Vacat Sedes dies.15*
			Schiſma 11. Anaſtaſius 3.cõtra Benedictum ſedit dies aliquot,non longè pòſt coactus abdicauit.

Suidas meo iudicio floruit circa hęc tempora. Errant enim, qui eum antiquiorem faciunt. nam meminit eorum qui hæc tempora attigerunt.

Nicolaitarum hæreſis repullulat. Sigeber.

x Poſt Leonem 4. nonnulli recentiores nominant quendam Ioannem 8. ſiue vt Sabellicus numerat, 7. Anglicum, quem nugantur ementito ſexu ſediſſe Ann. 1. M. 1. D. 4. alij Ann. 2. cum ſemiſſe. Tamen cùm nemo illius ætatis, aut etiã eorum qui 400. an. pòſt ſequuti ſunt, quippiam tale meminerit, imò nec Ioannis alicuius hoc loco, quo ſolet collocari, mentionem fecerit, perſpicuum inde fit, illud eſſe commentum recentiorum, fortaſſe in odium Romanæ ſedis poſt diſſidiũ coortum inter Rom. Pontifices & Imperatores, deinde à Martino Polono, qui huius fabulæ primus ſcriptor reperitur, temerè cõſcriptum, niſi hoc illi forſan adſperſum ſit: licèt nec ipſe, nec alij poſt eum vt veram & certam hiſtoriã, ſed quaſi ab incerto rumore acceptam referant, ac proinde tam variè, vt vix duo conueniant in omnibus. Nec obeſt, Sigebertum in Chron. teſtari, ſuo tempore huius rei fuiſſe famam: nam id Sigeberto affictum ſatis fidem faciũt tùm antiqua eius manu ſcripta exemplaria, quæ nullam huiuſmodi narrationem complectuntur, tùm

Chroni-

Anni mūdi.	*An. a Chri. nato.*	*Num. Pōti ſicū.*	
4946	858	108	y Nicolaus I. magnus & pijſsimus, Roman⁹, abſens & inuit⁹ eligitur, Michaele ſolo Oriēt. Imp. Ludouico 2. Occi. Imp. Carolo 2. Caluo Frā Reg. an. 9. m. 7. d. 13.
4953	865		*Vacat Sedes dies 7.*
			Concil. Romanum contra duo prouincialia, Metenſe & Aquiſgranenſe Epiſ. 113. Plati & Lib. cōcil. Rhegin lib 2.
4956	868	109	z Adrianus 2 doctus & optim⁹, Roman. eiſdem Impp. & Baſilio Orient. Imp a. 5. m. 9. d. 12.
			Vacat Sedes dies 12.
4956	868		*Conc. Wormacienſe cōtra errores Græcorum.*

Chronica Guiel. de Nãgiaco, in quibus cùm totus alioqui Sigeberti liber deſcriptus ſit, huius rei nulla ſit mentio. Valeãt igitur qui iactant ſuas aniles nugas de quadam ſtatua fœminæ, & ſede ſtercoraria.

y Hic mirè variant Hiſtorici in adnotatione annorum.

Slaui & Dalmatæ vnà cum Sueropilo ſuo Rege prædicationibus Cyrilli & Methodij fratrum Chriſtiani fiunt. Chron. Polon. Bonfin. lib 10. dec. 1. Blond. deca. 7. lib. 2.

Theodoricus ex genere Regum Francorum, primus Comes Hollandiæ conſtituitur à Carolo Caluo. Mater hiſtor.

Hunni & Bulgari magna ex parte cũ ſuo Rege Trebellio (qui paulò pòſt ingreſſus eſt monaſterium) iterũ ab idololatria ad Chriſti fidem ſtudio Rom. Pontificis conuertuntur. Plati. Sigeb. & Regi. lib. 2.

Britanni ingenti numero Gallias ingreſſi, cuncta ferè deprædantur. Palmer.

Ann. 869 in agro Brixienſi triduo ſanguinem pluit.

z Hic primus Alfredum ſextum Anglorũ Regem corona regia inſigniuit. Polyd. lib 5. hiſto. Anglic.

Tunc primò Græci cœperunt vti campanis beneficio Venetorum. Sabel. Ænead. 9. lib. 1.

a Scri-

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põti-ficũ.	
4958	870		*Octauũ uniuerſale Cõcilium Conſtantinopolitanum 4. Epiſ 383. ſiue 3c o. contra Photium inuaſorẽ ſedis Conſtãtinopolitanæ. In quo etiam can. 3. latum eſt anathema contra Iconomachos. Præfuerunt legati Adriani Donatus Hoſtienſis, Stephanus Drepeſinus ſiue Nephesſinus, Epiſcopi, & Marinus diaconus. Plati. & Lib. Concil. Aimoin. lib. 5. ca. 25.*
4962	874	110	a Ioannes 8. Rom. doctus, antea Cardinalis, eiſd. Imper. & Carolo 2. Caluo, Ludouico 3. dic 2 Balbo, per ordinẽ Occi. Impp. & Franco. Regib. Carolo 3. Craſſo ſiue Groſſo, primò 2. annis cũ Balbo, poſtea ſolo Occid. Imp & Ludouicõ 4. cum fratre Carolomanno, filijs ſpurijs Balbi F. Reg. an. 10. d. 2. *Vacat Sedes dies. 3.*

a Scripſit quatuor libris vitam D. Gregorij Pontificis Romani. Suppl. Chron.

Tres Imperatores coronauit intra quatuor annos, quod nulli alij Pontificum vnquam contigit. Æmil. lib. 3.

Remigius Antiſſiodorenſis. Ioan. Scotus (alter à Franciſcano Doctore ſubtili, rā Palmerius videtur confundere) Dionyſij Hierarchiam in Latinum è Græco tranſtulit. Sigeb. Naucler.

Nortmanni ſiue Dani totum Angliæ tractum à Septentrionali parte Tameſis fluuij ſibi ſubiecerant, poſtea Galliam repetentes Andegauum vrbem occupant. Guiliel. de Nangia.

Anaſtaſius Romanæ vrbis Bibliothecarius vertit è Græco in Latinum Dionyſii Hierarchiam, & ſeptimam Oecumenicam ſynodū Nicenam. Naucler.

Britones mortuo Salomone eorum Rege, de regno inter ſe contendētes, à crebris Galliarum incurſionibus ceſſarunt. Palmer. in Chron.

b Gui-

Anni mũdi.	*An. à Chri. nato.*	*Nu. Pōtificũ.*	
4967	879		*Concil. Treceñſe præſentibus Romano Pontifice & Ludouico Balbo Frãc. Reg. qui ibi à Pontifice eligitur Imperator. Sigeb. Palmer. & ca. Miror cũ ſeqq. diſt. 50. Aimoin. Lib. 5. cap. 37. In eo Flandri fiunt Torneacenſis dioceſeos. Plati.*
4972	884	111	Martinus 2. (*ſiue priori nomine, vt quidam aiunt*, Marinus 1.) Gallus Baſilio Orien. Impe. Carolo 3. Occid. Ludouico & Carolomanno Fran. RR an. 1. m. 5.
4973	885	112	b Adrianus 3. Roman. eiſdem Imp. an. 1. m. 2.

Guilielmus Dux Aquitaniæ & Aruerniç Comes,vir pius ,Cluniacenſe monaſterium n fundo paterno inchoauit, & Bernonē primum Abbatem præfecit deſignatis prouenibus ad victum monachorum. Platin.

Nonnulli hiſtorici ſecuti Sigebertum in Chron. poſt Marinum PP. nominant quendam Agapitum P.P. qui ſederit an.1.& inter hunc & Stephanum collocant Baſilium,quē volunt ſediſſe an.4, Nos ſequimur Platinam & magnam partem Scriptorum.

Nortmāni poſt varias incurſiones in Frāciam à Carolo ſubacti, cum Rolone Duce ſuo(qui poſtea dictus eſt Robertus)baptizātur , & ex contractu matrimonij Ducis eorum cum Giſla filia Simplicis, habuerunt ad habitandum vltra Sequanam fluuium Neuſtriam regionem (quòd ea eſſet rebellis in Francos)eamque ex ſuo nomine Nortmanniam vocauerunt. Blond.dec.2. lib.2. Guil. de Nangiaco.

Albategnes ſummus Mathematicus omnium exactiſſimè comperit annum ſolarem conſtare diebus 365 & quarta diei minus cēteſima ſexta parte ipſius diei,vt ipſe ſcribit. cap.52.& 53.libri ſui.

Gens Ruſſica cura Baſilij Imper.poſt miraculum libri Euangeliorum ab igne illæſi fit Chriſtiana. Zonar.tom.3.

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põti-ficum	
4974	886	113	c Stephanus 6. dictus 5. Ro. Leon. 6 Philoſopho Oriẽ. Imp Carolo 3. Occid. Imp & F. R. ad Eudonẽ ſiue Odonẽ ſeu Ottonẽ Fr. Re. vſque. a. 6. d. 11.
			Vacat Sedes dies 5.
4980	892	114	d Formoſus Ro. eiſd Im. an. 5. m. 6.
			Schiſma 12.
			Sergius 3. electus in ſchiſmate cõtra Formoſum ſedit dies aliquot.
			Vacat Sedes men. 2.
4983	895		*Concil. Triburienſe Epiſcop. 26. pro tuenda Epiſcopali auctoritate, contra quoſdam Laicos. Rhegi. li. 2. Chron. & Gratian. 2. quæſt. 5. Sigeb. illud reijcit ad an. 899.*

Multi Iudæi, præbita & promiſſa ipſis ab Imper.Orientis pecunia,Chriſtianam fidem amplectuntur. Ibidem.

c Supplicium feruentis aquæ & candentis ferri (quod in vſu quæſtionum erat) prohibuit.ca.Conſuluiſti.2.qu.5.

Bulgari ruptis fœderibus bellum gerunt cum Græcis, ſed eos deuicit Leo Imp. nec non & Agarenos.Zona.tom 3.& Cedrenus.

Leo Imper. ob quartas nuptias notatur cenſura Eccleſiaſtica. Ibidem.

Sarraceni ex Aphrica in Italiam deſcendentes, Fraxinetum caſtrum occupant,& ex tunc magno exitio Italiæ eſſe cœperunt. Sigeb.Guilel.de Nangia.

d Hic Arnulphum Imperatorem coronauit.Rhegi. lib. 2.Blond. lib. 2.dec.2.Sigeb.

Hatto Abbas & Moguntinenſis Archiepiſcopus.Sigeb.

Negligentia Epiſcoporum multi abuſus irrepſerunt in Eccleſiam, qui propter bella non poterant reprimi.Plati.

Cyrillus Morauorum præſul Suatocopum Regem Morauiæ ad fidem Chriſti perduxit. Æneas Syl.hiſt.Bohæmiæ ca.13.

Ioan.le Maire 2. parte promptuarii Concil.ſcribit,Viennę Delphinatus in Gallia ſub Formoſo an.892.iuſſu Ludouici Balbi celebratum fuiſſe Concilium Epiſcoporum Galliæ,præ-

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põti-ficum	
4986	898	115	Bonifacius ſextus Tuſcus (*ſeu vt alÿs placet Romanus*) eiſdẽ Imperantib. dies. 26.
4986	898	116	Stephanus ſeptimus dict. ſext⁹, Roman⁹, eiſdẽ Impp. an.1. m.3.
			Vacat Sedes dies 3.
4987	899	117	Romanus, Galleſianus Tuſcus, eiſdem Impp. m.3.
			Vacat Sedes dies 8.
4987	899	118	Theodorus 2. Rõ. eiſd. Impp. d.20.
			Vacat Sedes dies. 11.
4987	899	119	e Ioannnes 9. Romanus, monachus eiſdẽ Impp. & Ca-

lię,præſidibus Paſchali & Ioanne legatis Pō-
tificis Roman.ſed vt multis alijs in locis,ſic
hîc nimium credulus fuiſſe videtur: nam
certū eſt ex Sige.Nauclero, & alijs,Ludoui-
cum Balbum obijſſe an.880. & non potuiſ-
ſe attingere tempora Formoſi.Quod ſit ad-
notatum propter eos,qui tale concilium ſa-
tis imprudenter proferunt contra Eccleſiaſti-
cum cœlibatum.

e Hungari è ſuis finibus erumpentes, ope
Arnulphi Imperatoris Saxoniam, Thurin-
giam,Alemaniam,Franciam & Italiam fer-
ro igneque vaſtârunt.Sigebert.Regino lib.2.
Guiliel.de Nangiac.

Fames maxima hoc tempore, vt multi
cogerentur veſci humanis carnibus. Abbas
Vſpergenſis.

Infœlix ſeculum, exhauſtum hominibus
ingenio & doctrina claris, in quo nihil ferè
dignum memoria poſteritatis geſtū eſt: vn-
de ferunt tunc repertum fuiſſe quoddam
monſtrum capite canino & cæteris mem-
bris humanis, quod ſtatus illius tēporis mi-
rificè referret.

M f Qui-

Anni mūdi.	An. a Chri. nato	Nu. Pontificū.	
			rolo 4. Simplice Francorum Reg. an.2.d.15. *Vacat Sedes dies.9.*
4987	899		*Concil.* Rauennenſe E-*piſc.*74.*præſentibus* Frā-*corum* Archiepiſcopis,*pro ordinatione* Formoſi *contra ſynodum* Stephani, *cuius ſynodi actā coram* Epi*ſcopis combuſta ſunt.* Pla*tin.* Sigeb.
4989	901	120	f Benedictus 4. Roman. Leone 6. Alexandro 2. Cōſtantino 7. Leonis fil. per ordinem, Orient. Impp. Arnulpho, & poſt eum Ludouico Iuniore 4. dict. 3. Occid. Imp. Carolo 4. Simplice F. Rege. an.3.m.4. *Vacat Sedes dies 6.*
4992	904	121	Leo 5. Ardeatinꝰ. Conſtātino.7.Ori.

f Quidam hunc fabulantur martyrio coronatum Hayburgi, quæ vrbs eſt Germaniç. nuſquam enim legitur Pontificem Romanum illic fuiſſe præter Benedictum quintũ, qui eò loci relegatus ab Otthone Imperatore, tędio animi moritur, vt ait Platina in eius vita.

Imperium Occidentis, quo annis circiter centum & decem Franci potiti fuerant, ad Longobardos transfertur, Berengario 4. Lõgobardo Duce Foroiuliẽſi à quibuſdam Italis electo in Imperatorem, & Widone in Regem Italiæ. Blond. dec. 2. lib. 2. & Luithprandus lib. 1. De rebus per Europam geſtis cap. 6.

g Regino Monachus & Abbas Prumienſis, ſuos annales à Chriſti natiuitate ad annũ 905. deduxit.

Floret Luithprandus Ticinenſis Diaconus doctiſſimus, vt ferebant tempora. Plati.

Sarraceni à Fraxineto & Gareliano mõte exeuntes Calabriam, Apuliam, Beneuẽtum, ac Romanorum vrbes ita occupant, vt vnãquamque mediam Romani, mediam Sarraceni tenerent. Sigeb.

Annus Chriſti 912. erat an. 1000. conditæ vrbis Florentiæ. Palmer.

h Mortuo Ludouico Iuniore ſine maſculis, genus Carlinguorum, ſeu Caroli Magni defecit in Imperatoribus. Conradus enim Imper. non fuit (vt quidam cenſent) Ludouici filius, ſed Conradi Ducis Saxonum, vti Honor. & Contractus ſcribunt.

Ado Viennenſis hoc tempore hiſtoriã per ſex ætates digeſtam, vſque ad annum 800. perduxit.

Bulgari varijs incurſionibus vaſtãrũt Græciam. Zonar tom. 3. & Cedren.

Amputato capite ſtatuę referentis Simeonem Bulgarorum Principem, ipſe ſtatim (quod mirum eſt) compertus eſt mortuus. Zonar. tom. 3.

Oddo ſiue Ottho (quem quidam cum Odilone 4. Abbate Cluniacenſi confun-

 dunt)

l Nuba Danorum, ſeu Normannorũ Rex ab Henrico Imperatore ſuperatus, cogitur cum ſuis baptiſmũ ſuſcipere, & Bosbo ipſis Chriſtum adnunciat. Vitich. lib. 1. Saxon. & Luithprandus lib. 3. cap. 13.

Henricus Imp. Regem Abroditarũ Chriſtianum facit. Sigeb.

m Torneamẽta militaria & equeſtria nobilium tum primùm apud Germanos ſunt excogitata ab Henric. Imper. & magna cum ſolennitate Magdeburgi habita ann. 938. in quibus decernitur punienda eſſe magnatum ſcelera. Munſter. in Coſmog.

Fons ſanguinis largiſſimè fluxit Genuæ, in præſagium fortaſſe imminentis ruinæ ipſius: nam eodem anno capta eſt à Sarracenis. Martin. in Chon. Sigeb. & Antonin. 2. par. hiſt. tit. 16. cap. 1. parag. 15.

Brandeburgenſes opera Henrici Imperatoris fiunt Chriſtiani. Munſter in Coſmographia.

Firtheſtanus primus Epiſcopus Wintonienſis in Anglia. Polydor. lib. 6. hiſt. Angli.

Anni müdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificū.	Lāb. Schafna. in hiſt Ger.
			n Stephan. 9. dict.
5028	940	131	8. Germanus, eiſdē Impp. a 3 m. 4. d. 12 *Vacat Sedes dies 10.*
5031	943	132	Martinus 3. (*ſiue Marinus Sige.*) Rō. eiſdē Imperantib. an. 3. m. 6. d. 10. *Vacat Sedes dies* 12
5031	943		*Conc. Bonnenſe Epiſc. 22. Lambe. Schafn in hiſt. German. & Rheginonis Continuatio lib. 2.*
5035	947	133	o Agapetus 2. Iunior Roman. eiſd. Imper. & Conſtā-tino ſolo Orient. Imp. a 7. m. 9. d. 10. *Vacat Sedes dies.* 12
5036	948		*Concil. Ingelheimenſe Epiſcop. 50. uel 34. præſide Marino ſiue Martino*

n Anthropomorphitarum hęreſis repullulat, dicentium Deū eſſe corporeum, & habere humanam formam. Eos ſua eruditione repreſſit Racherius Veronenſis Epiſcopus. Sigeb. Prius exorta fuerat circa annum 400. Sozom. lib. 8. cap. 11.

S. Huldrichus Auguſtanus Epiſcopus annis 50. S. Conradus Conſtantienſis. S. Vigilbertus Lotharingus.

Meideburgum fit Archiepiſcopatus, & ei ſubijciuntur ſex ſuffraganei: Merſpurgenſis, Miſnenſis, Gizenſis, Brandeburgenſis, Hamburgenſis, & Borenenſis. Kranti. lib. 3. ca. 24. Irenic. lib. 3. cap. 38.

o Ottho bis Italiam ingreſſus, primò vicit Berengarium tertium Italorum Regem, ſecundò eum Regno pellit. Palmer. & Volat. Idem Ottho Magdeburgum ciuitatem Germaniæ condidit, ad petitionē Edittæ vxoris ſuæ, cùm antea eſſet ibi tantùm arx extructa.

Hungari Noricam, Italiam, Franciamque petunt, & Baioariam depopulantes victi ab Otthone, immenſa cæde iuxtà Auguſtam vrbem Alemaniæ, necantur. Herm. Contra. in Chron.

Conſtātinus Imperator regnauit cū Leone patre, Alexandro patruo, & matre annos 13. cum Romano Lacapeno viginti ſex, poſtremò ſolus quindecim. Zonar. tom. 3.

p Ot-

p. Ottho à Ioanne 12.coronatur & inungitur in Germanorum primum Imperatorem, atque à Romano populo ſalutatur Auguſtus.Sigeb. Æmyl. lib.3.Palmer.in Chronic. Luithprand.lib 6.ca.6.Fuit primus qui poſt tranſlatum ad Germanos Imperium Imperiales titulos rectè ſuſcepit. Palmer.

Regnum Nauarræ vltra montes Pyreneos, ab Enceo Comite Bigorræ ſumpſit originem, anno 961. Nam è montibus Pyreneis in vicinam Nauarræ planitiem deſcẽdens cum magno exercitu, eam totam regionem à poteſtate Sarracenorum eripiens, meruit primus Rex in eo loco ſalutari. Volaterr.lib. 22.

Sequentes Pontifices variè ab hiſtoricis collocantur.

Cruces in veſtibus apparuerunt, & ſignũ in ſole.Her.Contra. in Chron.Multa horrenda portenta contigerunt.Sigeb.

Tres Reguli Hungarorum bello per Otthonem capti ſuſpendio perierunt : & Hungari ita iterum prælio attriti ſunt, vt vltrà mutire auſi non fuerint.Sigeb.in Chron.

Multa monaſteria per Otthonem.aut reſtaurantur, aut ampliantur, aut ædificantur.Sigeb.

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
			omnium prope Epiſcoporũ Italiæ, præſente Otthone Imp. qui illud coegit cõtra Ioannem 12. Papã. Cõtinuatio Rheginonis, & Luithprand. lib. 6. c. 6. & ſequentib. In eo electus eſt Pontifex Rom. Leo 8.
5051	963	135	q Leo 8. Rom. eiſdem Impp. & poſt Roman. Nicephoro Phoca Orient. Imp. an. 1. m 4.
5052	964		Ioan 12. profugus Leone 8. vrbe fugato, iterum Pontificatũ obtinuit. menſ. 3. d. 28. *In Concilio quorundã Epiſcoporũ Leonem 8. depoſuit, & damnauit eius acta, & Concilium Rom. collectũ ab Otthone. Sige.*

q Hic damnato per contumaciam Ioanne 12.in Concilio Romano, ex Laico electus eſt Roman. Pontifex: vnde natæ ſunt Romæ maximæ ſeditiones Sigeb. Palmer. Luithpr. lib. 6. cap. 8. & 9. Ipſe cum toto clero & populo Romano in Concilio poteſtatem eligendi Rom. Pontificem, & ius inueſtituræ Imperatori iterum contulit. Plati. Sigeb. & Ca. in Synodo diſt. 63.

Nicephorus Imperator Orientis licet fines Imperij propagaret, tamen ob leges iniquas fuit omnibus exoſus. Prætextu enim bellorũ omnis generis exactionibus ſubditos premebat. Ob frequentes expeditiones inopiam pecunię cauſando, annua dona iam olim templis & pijs domibus conceſſa penitus ſuſtulit. Decreuit ne fundi Eccleſiarum augerentur, quòd illæ opes à ſacerdotibus in Eccleſiæ vtilitatem non conferrentur. Sumpta occaſione contentionis inter Epiſcopos & Patriarcham de ſuffragijs, auctoritatem deſignandi Epiſcopos ſibi vẽdicauit: Vnde in vacantem Eccleſiam mittebat aliquem ſuorum ſeruorum, quo parcè ſumptus neceſſarios faciente, ipſe reliqua ſibi vendicabat. Præterea decreto ſanxit, vt milites in bellis interfecti pari cum Martyribus honore colerentur: quod ratum non fuit, ſed euanuit ſine executione, Patriarcha Polyeucto,

lyeucto,primoribus ſacerdotum,& principibus Senatus ſtrenuè reſiſtentibus. Zonar. tom.3.

r Platina & nonnulli alij hunc numerant inter Romanos Pontifices.

s In remunerationem collati in ſe beneficij ab Otthone Imp.Otthonem eius filium Auguſtum appellauit. Palmer.

Gerardus Cameracenſis Epiſcopus doctiſſimus.Quidam ad hæc tempora referũt Stephanum Epiſcopum Heduenſem.

Witichindus ſiue Windichinus monachus Corbeienſis, vitam Pauli Eremitæ, & Otthonis 1.Imper.ac hiſtoriam de geſtis Saxonum vſque ad an.973.conſcripſit.Sig. extat eius hiſtoria.

Mieſlaus ſiue Mieſcilaus 14.Poloniç Dux omnium Ducũ Polo.primus Chriſtianus fit. Ex quo tempore tota Polonia Chriſtianam fidem retinet. Bonfin lib.1. de reb. Vngar. dec.2.& Marti.Cromer.lib 3.hiſtor. Polon.

Haraldus Rex Danorum cum vxore & Sueuone filio baptizatur, conſpicatus Popponem adhuc clericum per miraculum ferrum ponderoſiſſimum candẽs in fidei Chriſtianæ probationem manibus citra noxam geſtãtem:vnde iuſſit ſubditos omnem prorſus idololatriã eiurare, & vnũ ſolum Deum adorare,

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põtificũ.	
5060	972	137	Benedictus 5. dictus 6. Rom. eiſd. Impp. vſq; ad Ottho 2. ſed. a. 1 m. 6.
5060	972		*Concil. Ingelheimenſe 3. propter Adalberonem S. Walrici Auguſtunenſis Epiſcopi nepotem. Herma. Conti. in Chron.*
			Anglicanum. Polyd. lib. 6. Hiſtor. Anglic.
5061	973	138	t Donus 2. ſiue Donnus, Roman⁹, Ioan. Zimiſce Ori. Im. Ottho. 2. Iuniore Occi. Im. & Lothario F.R. a 1.
			Vacat Sedes dies. 2.
5062	974	139	v Bonifaci⁹ 7. Roman. eiſd. Imperãtibus. m 7. d. 5.
			Vacat Sedes dies 20.

adorare,cùm antea Chriſtum ſimul & idola colerent.Sigeb.& Kranti.lib.3.cap.25. Witichin.lib.3.hiſtor. Saxon.

Ottho Imperator in Saxonia auri & argēti fodinas primus aperuit.Sigeb.

Supererant adhuc in Oriente Manichæorum reliquiæ, quas precibus Theodori Patriarchę Conſtantinopolitani Ioan.Zimiſces Imperator ex Orientis partibus Philippopolim tranſtulit.Zonar.tom.3.

Wormatienſes,Spirenſes, & Moguntinēſes canonici,monaſticam vitam commutant in ſecularem.Monſter.in Coſmog.

t Hic omittitur à quibuſdam: apud Sigebertum mendosè legitur Nonus,nam in antiquis exemplaribus manuſcriptis eſt Donus.

v Tres ſequentes Pontifices inuicem contendunt de Papatu.

x Regnum

ſ Regnum Vngariæ initium tūc primùm
ccepit à S. Stephano Geiſſe filio, qui poſt-
quàm ab Imperio defeciſſet,à S.Martyre A-
lelberto Pragenſi Epiſcopo factus eſt Chri-
tianus,& ſtudio Gizlæ vxoris, cum tota ſua
gente, quæ hactenus idololatriæ fuerat de-
lita,baptizatus fuit. Ritius lib.2. Æneas Syl.
cap.16. hiſtor. Bohem, Bonfin.dec.2. lib.1.
Naucler. Alij hoc referunt ad Sergium. 4.
Sigeb.

Ottho 2. coronam Imperij inſigne à Be-
nedicto ſuſcepit,& bellum geſſit cōtra Græ
cos & Saracenos in Italia. Palmer. & Lam-
bert.Schafnaburgen.in hiſtor.German.

Confuſæ ſunt admodum iſtorum tempo-
rum hiſtoriæ,vt vix duo ſcriptores conueniāt
quo ad annos & numerum Pontificum Ro-
man.Nos ſequimur Sigebertum, Platinam,
& quoſdam alios.

Gens Leuticorum ad idololatriam dela-
bitur.Guiliel. de Nangia.

y Sigiſ-

Anni mũdi.	*An. a* Chri. *nato.*	*Nu.* Pōti- *ficum*	
			ɛ̃to, iterũ Pontificatũ tenuit mēſ.4. d.6.
			Vacat Sedes dies 10.
5072	984	142	Ioan.15. Roman. eiſd.Impp.m.8.
			Vacat Sedes dies 7.
5073	985	143	y Ioannes 16. Romanus, eiſdem Imper . Lothario, Ludouico 7. dicto 5.vltimo R.ex Caroli Magni genere, Hugone Capeto primo ex Gallis & Pariſiēſium Comitum familia, ſucceſsiuè Franc. Re.an.10.m 8.d.10
			Vacat Sedes dies 6.

y Sigiſmundus Liberus in Moſcouia, & Vulodimirus Pruſſiæ Dux Chriſtianam fidē ſimul cum baptiſmate ſuſcipiunt. Munſte. in Coſmogr. & Chron. Polon. lib. 2. cap. 3.

Mortuo Ludouico Rege Francorum ſine hærede, Regnum per Hugonem Capetum tranſit ad nouam & tertiam progeniem, ſcilicet Comitum Pariſienſiū. Nec tamen penitus defecit genus Carlingorum: nam Hugocapetus per muliebrem ſexum à Carolo Magno deſcendebat. Habuit enim Hacuidā matrem, filiam Henrici Imperatoris ex Matilde, filia Ludouici 3. Iunioris Im. quem diximus fuiſſe vltimum Imperatorē ex familia Caroli Magni Vide Chronica Francorum.

Anglia fit tributaria Dacis. Polyd. Virg. lib. 7. hiſt. Angli.

Grana tritici & piſciculos minutos imbribus immixtos pluiſſe in Gallia apud Albanium ferunt. Palmer. in Chron. & Sigeb.

S. Odilo 4. Abbas Cluniacenſis prouexit illum ordinem: Primus creditur inſtituiſſe feſtum (vt vocant) omnium Animarum per omnia ſua monaſteria. Volater. lib. 2. & Antonin 2. parte tit. 15. cap. 15. Quidam ſcribunt, Ioannē 18. eius conſilio edixiſſe illud feſtum in omnibus Eccleſijs celebrari. Poly. lib. 6. de inuent. rer. cap. 8. & R. Barns citat ex Ioan. Stella.

z Impo-

z Impoſuit Otthoni 3. Coronã inſigne imperij. Imperium Germanis penitus cõceſſit: Conſentiente Otthone in Synodo Romana Septemuiros ELECTORES Imperij inſtituit, Moguntinum, Colonienſem Agrippinæ, & Treuirenſem Archiepiſcopos: Ducẽ Saxoniæ, Comitem Palatinum, Marchionẽ Brandeburgenſem, & vt eorum arbitrum, Ducem Bohemiæ (nondum enim dicebatur Rex) Decreuit pręterea, vt qui ab his Germanis Proceribus electus eſſet, diceretur Cæſar: poſt confirmationem autem & coronationem ab Epiſcopo Romano ſuſceptam vocaretur Auguſtus. Itaque, vt ſcribit Geruaſius lib. ad Otthonem 4. Imperat.) ex eo tempore à Romana ſede pendet Germanorum Imperium. Vide Blond. deca. 2. lib. 3. Irenic. lib. 5. Krantium lib. 4. cap. 25. & Platinam.

Sabaudienſis Comitatus erigitur. Faſcic. temp.

Almarus primus Dux Montiferratenſis Sabel. Ænead. 9. lib. 2.

Wilderolphus pręſul Argentinenſis vir ſceleratę vitę, ſecreto Dei iudicio à muribus corroditur. Muſt. in Coſmog.

Imperatrix Maria nomine filia Regis Aragonum ob adulterium publicè igne concrematur. Krantius lib. 4. cap. 26. hiſto. Saxo.

N Vulodo-

Anni mūdi.	An.a Chri. nato	Nu. Ponti ficū.	
5085	997	145	a Ioannes 17.Græcus, Baſilio Oriētis, & Otthone 3. Occid. Impperat. & S.Roberto ſolo Fran.Re.menſ.10. *Vacat Sedes dies 2*[illegible]. Gregorius 5. pulſo & exoculato Ioanne, priſtinæ Sedi reſtituitur ab Otthone 3.Imp.
5086	998	146	b Sylueſter 2. Aquitan' (*antea Gerebertus vocat'*) eiſdē Imp.a.4.m.1.d.10. *Vacat Sedes dies 2*[illegible].
5090	1002	147	Ioan.cogno.Siccus (ait Blond) 18. aliis 17.Rom.eiſdē Impp.m.4.d.20. *Vacat Sedes dies 19*

Vlodomirus Ruſſiæ Dux,ducta Anna ſorore Imperatorum Conſtantinopolitanorũ, Chriſti fidem ſuſcepit.Math.Mechoui.lib.2. Chron.Polo.cap.13.

a Nonnulli recentiores hiſtorici hunc ex albo Pontificum Roman.prorſus expungũt, quòd vi & contra canones Pontificatũ Roman.inuaſerit.Hinc (inquiunt) in nominis numero nulla eſt eius ratio habita à tribus Pontificibus proximè ſuccedentibus,qui Ioannis nomen habuere.

b Quidam loco iſtius nominant Agapitum quendam.

Boleſlaus cognomento Crobius, primus Poloniæ Rex appellatus à Pontifice Roma. & Imperatore.Marti.Cromerus in hiſt. Polon.Krant lib.4.hiſto.Saxon.cap.56.Matth. Mechoui.libro Chron.Polon.

Hermannus monachus S. Galli cõpoſuit: *Salue regina*, &c. & *Alma redemptoris*,& cæt. Trith.lib.de ſcriptor.

Fulbertus Carnotenſis Epiſcopus edidit illa Reſponſoria(vt vocant)*Stirps Ieſſæ*, &c. &,*Chorus nouæ Hierusalem* . Compoſuit etiã hymnos & orationes quaſdam.Trithem.

Herigerus Abbas Lobienſis inter alia ſcripſit librum de corpore & ſanguine Chriſti. Trith.

Anni műdi.	An. a Chri. nato	Nu. Pontificũ.	
5090	1002	148	c Ioan 19. alijs 18. Baſilio Im. Ori. Otthone 3. & poſt eũ S. Henrico 2. cog. Claudo (*nõ Claudio vt perperã quidam ſcribũt*) Occi. Imp. & S Roberto Fr. Rege. an. 4 m. 4. *Vacat Sedes dies 19*
5095	1007	149	d Sergius 4. Romã. eiſdẽ Imperãtib. ſedit an. 2. d. 15. *Vacat Sedes dies 8.*
5097	1009	150	e Benedictus 7. dict. 8. Tuſculanus eiſd. Imperantibus an. 11. m. 1. d. 13. *Concil. Aquiſgranenſe præſente Imperatore Hẽrico: in quo dicuntur decreta fuiſſẽ ieiunia in Vi*

c Henricus 2. primus Imperator creatus à ſeptem Electoribus. Deinceps non per ſucceſſionem ſanguinis,ſed vi electionis conſtituti ſunt Imperatores Germanici.

Baſilius Orientis Imper.totam Bulgariam ſubegit Zonar.tom.3.

Bruno Herbipolenſis Epiſcopus in ſacra Biblia commentatur, Trith.

d In Lotharingia iuxta montem Caſtrilocum fons aquę in ſanguinem vertitur.Sigeb.

Burchardus primò Lobienſis monachus, deinde Epiſcopus Wormatienſis, veteres Eccleſię canones in vnum volumen congeſſit, adiutus ab Olberto Leodienſi Abbate. Sigeb.Eos poſtea Gratianus dum redegit in epitomen,non parum corrupit. Quanquam alij malint,eum ſua ex decreto Iuonis Carnotenſis Epiſcopi delibaſſe.

Nonnulli volunt circa hæc tempora Razem medicum Arabem floruiſſe, Al Manſore Sarracenorum Rege,cui dicauit ſua ſcripta.

e Ritius lib.1.de reg. Sicil.putat hunc nominatum fuiſſe Stephanum.

Henricus Imp. coronam ſumpſit Imperij ab hoc Pontifice, qui eum ſalutauit Auguſtum.Sigeb.Palmer.

Pannones Chriſtianã religionem publicè recepiſſe quidam ſcribunt.Palmer.

Comitatus Bellouacenſis in Francia datur

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Num. Põti-ficũ.	
			giliis S. *Ioan. Baptiſtæ & S. Laurentij.* Vide *Krantz. li. 4. c. 35. & Sig. in Chro.* Schiſma 14. Altero Põtifice, cuius nomen ignoratur, & qui in ſchiſmate electus erat vrbe exacto, Benedictus 7. ſedẽ recuperat. Plati.
5108	1020	151	f Ioan 20. aliis 19. Tuſculanus, Baſilio Porphyrogenito, & poſtea, Cõſtantino 8. eius fratre, Oriẽ. Impp. S. Henrico 2 & poſt eũ, Conrado 2 cogno. Saliquo, Occ. Impp. & S Roberto, & poſtea ei⁹ filio Henrico 1. Frã. Regg a. 11. m 1. d. 9 *Vacat Sedes dies 8.*

ab Odone Comite Cāpaniæ, Rogerio Bellouacenſi Epiſcopo,in permutationē Caſtri, quod dicitur Sanctum Cæſaris, ſiue Sincerrium apud Biturigas, quod iure patrimonij erat ipſius Epiſcopi. Sigeb. & Guiliel. de Nāgiaco. Ipſe vnà cum Aliaco & Montiaco cū Comitatum Eccleſiæ cathedrali S. Petri ſiue Epiſcopatui in perpetuum donauit. Sigeb.

Rex Noricum reuerſus è Francia in Regnū ſuum, à gente ſua perimitur, quòd abiurata idololatria baptizatus eſſet. Guiliel. de Nangiaco.

Turci an.1012. Hieroſolymam expugnāt, & Eccleſiam ſepulchri Chriſti demoliuntur. Palmer. & Naucler.

Apud Saxoniam in Colbecke villa Halberſtadenſi Othbertus quidam cum decem & octo ſodalibus, viris 15. & fœminis tribus, choreas ducens nocte Natalitiorum in cœmiterio S. Magni, cùm non deſiſterent admoniti à ſacerdote, eius dira imprecatione, ſine quiete per annum integrum in eodem ſtatu manſerunt inuicem manibus hærētes, & non multò poſt interierunt. Vincenti. in Speculo, & Kranti. lib. 4. cap. 33.

Camaldulenſis ordo à S. Romualdo ſumpſit initium.

f Guido Aretinus monachus S. Benedicti in Italia primus excogitauit nouam ratio-

Anni mūdi.	*An. à Chri. nato.*	*Num. Pōtificū.*	
5108	1030		*Conc. Triburienſe iuſſu Conradi Im. In eo agitur de ſtatu Eccleſiæ, & præcipue de ieiuniis Sige. Plat. Irenic lib. 3. cap. 48.*
5108	1030	152	g Benedictus 8. dic. 9. Tuſculanus, Romão Argiropylo, Michaele 5. Paphlagone, Michaele 6. Calaphate, per ordinẽ ſucceſsionis Ori. Impp. Cõrado 2. & poſt eũ Henrico 3. Occi. Impp. & Hẽrico 1. F.R. a. 13. m. 4. d. 9.
5132	1044		*Conc. Cõſtantinſe præſente Henrico. Ab. Vſper.*
5132	1044	153	Sylueſter 3. Rõ. contra Benedictũ, eiſdẽ Imperantibꝰ. m. 1. d. 19.

nem cantus, quam ſolmifationem vocant, per ſex ſyllabas ſeu notulas digitis leuę manus per integrũ diapaſon diſtinguendas, Vt, re, mi, fa, ſol, la. Sigeb. in Chron. Palmer.

Robertus Francorum Rex aliquas Sequẽtias & Reſponſoria (vt vocant) quibus etiam nunc vtitur Romana Eccleſia, compoſuit, Proſam, ſcilicet, S. Spiritus adſit nobis gratia &c. Reſponſoria de natiuitate Domini, Iuda & Hieruſalẽ &c. De S. Petro, Cornelius Centurio &c. de Martyribus, Concede nobis domine &c. & O Conſtantia Martyrum &cæt. Guiliel. de Nangiaco, Trithem.

Cazimirus Cluniacenſis monachus atque Diaconus, Regni Poloniæ hæres, diſpenſatione Benedicti ea de re rogati à Polonibus, abſolut⁹ à religione, coronatur Rex, an. 1041. Mathias Mechouienſis lib. 2. Chron. Polon. cap. 13.

g Henricum 3. Imper. coronauit.

Berengarius Turonenſis, Archidiaconus Andegauẽſis hæreticus declaratur, quòd doceret, panem & vinum in Euchariſtia poſt conſecrationem eſſe tantùm figuram & ſacramentum, & non verum Corpus & ſanguinem Chriſti. Volater. Bernard. de Lutzenb. & ca. Ego Berengarius, diſtin. 2. de conſecra. Malè etiã ſentiebat, (teſte Oecolampadio) de matrimonio, & baptiſmo paruulorũ. Multi di-

N v

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
			Benedictus 8. pulſo Syluestro reſtituitur, & ſedit cũ Ioã. 20. mẽſem. Tandem exactis Põtificatu Ioanne 20. & Benedicto 8. durãte etiam ſchiſmate, elect⁹ eſt Gregorius.
5132	1044	154	h Gregorius 6. Roma. Theodora cũ Zoe ſorore Im. in Ori. poſtea Cõſtantino 9. Monomacho ſiue Gladiatore, Ori. Imp. Hẽrico 3 cogno. Nigro, Occi. Im. Hẽrico 1. F. R. a. 2. m 7
5134	1046		*Conc. Papienſe. Herm. Contract.*
5134	1046		*Concil. Sutrinum non longe ab urbe Roma, præſente Imperatore Henr. 3.*

ti dicunt eũ Magia (erat enim præſtigiator. Polyd.lib.9.Angl.hiſt.) vna nocte fuiſſe Romæ, & eadem legiſſe Turoni vnam lectionem. Guil.de Nangia.

A Rege Burgundionum Rodulpho, quòd ſubditi ſæpe in eum inſoleſcerent, Burgũdiæ Regnũ diuiditur in Comitatũ & Ducatũ: ille donatione ceſſit Conrado Imperatori: hic Henrico 1. Fran. Regi. Gagui. lib.5.cap.vlti. Platt. Æmil.lib.3.Sigeb.in Chron.

Richardus Virdunẽſis Abbas doctiſſimus, S.Hugo monachus Cluniacenſis. Volaterra. lib.21.& Trithem.

Contra Imperat. Conſtantinopolitanum Arabes in Meſopotamiam incurrũt, Pazinacæ in Bulgariam, Agareni in oram Illyrici maritimam. Zonar.tom.3.

h Vngari à Chriſtiana religione deficientes in paganiſmum, pœna capitis Chriſtianiſmum retinere coguntur ab Andrea Rege quarto Vngariæ, & Vela eius fratre. Naucler.& Bonfin.lib.2.dec.2.

S.Eduardus tertius Rex Angliæ, fuit clarus miraculis: ſolo tactu morbũ ſtrumę ſiue ſcrophulæ ſanabat: quod Diuinũ munus ad poſteriores Angliæ Reges manauit, quod faciunt prius recitatis quibuſdã hymnis, nõ ſine ceremonijs. Poly.Virgi.lib.8.hiſt Anglic.

Vulſtandus Vigornienſis, & Vincentius Leodien-

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Num. Pōtificũ.	
			ad tollendum ſchiſma celebratũ. Itaq; *Benedicto, qui reſidebat in Palatio Lateranenſi, Syluestro, qui ſedē Pōtificiam ad S. Petrũ collocauerat, & Gregorio qui ſuam ſedē habebat ad D. Mariam, Pōtificatu expoliatis, electus eſt Sindegerus, ſiue Suigerus Brãbergenſis Epiſcopus, qui poſtea dictus eſt Clemens 2. Blond. lib. 3. dec. 2. Herman. Contractus.*
5134	1046	155	i Clemẽs 2. Saxo, eiſ. Impp. m. 9. *Vacat Sedes men. 9.*
5136	1048	156	Damaſus 2. Bauar⁹ eiſd. Impp. d. 23. *Vac. Sedes. menſ. 6.*
5136	1048	157	k Leo 9. Alſatius in Germania, eiſdē Impp. a. 5. m. 2. d. 6. *Vac. Sed. m. 11. d. 26.*

Leodiẽſis,Epiſcopi inſignes.Sab.Æne.9.l.2.

In Concilio Sutrino propter ſchiſmata & ſimultates, quæ ex Pontificum electionibus exoriebantur, ablata eſt Romanis electio Pontificis Roma. & conceſſa eſt Imperatori.Krant.lib.4.hiſtor.Saxo.c.41.Hinc Henricus Imp.iuramento adegit Romanos, vt ab electione Põtificis Romani abſtinerẽt.Naucler.Sigeb. Alij ſcribunt Clementem 2.eam ipſis prohibuiſſe.Blond.lib 3.dec.2.

i Die natalis Domini,quo ipſe in Pontificem conſecratus eſt.Henricum 3. Imper. & eius coniugem Agnetam coronauit. Herm. Contra.& Naucler.in Chron.

S.Algerus non ex Corbienſi (ſicut putat Trithemius)ſed ex Leodienſi canonico monachus Cluniacenſis , Adelmannus Brixienſis Epiſcopus,S.Lanfrancus Abbas Cadomẽſis,poſtea Cantuarienſis Archiepiſcopus,Guido Abbas de S. Cruce S. Leofredi, doctiſſimis ſuis ſcriptis,quorũ nonnulla extãt, ſe opponũt Berẽgario.Hos Caluinus pro ſua modeſtia vocat ĩperitos,barbaros, & Sophiſtas.

S.Oſmundus Sarisberienſis ſecundus Epiſcopus fertur primus digeſſiſſe horarias preces,hoc eſt,diuinum officium quod vocant, quas Catholici in Anglia.etiamnum obſeruant. Polyd.lib.9.Angli.hiſt.

k Hic ab Henrico Imperatore renunciatus

Roma-

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
			ad tollendum ſchiſma celebratũ. Itaq; Benedicto, qui reſidebat in Palatio Lateranenſi, Syluestro, qui ſedẽ Põtificiam ad S. Petrũ collocauerat, & Gregorio qui ſuam ſedẽ habebat ad D. Mariam, Põtificatu expoliatis, electus eſt Syndegerus, ſiue Suigerus Brãbergenſis Epiſcopus, qui poſtea dictus eſt Clemens 2. Blond. lib. 3. dec. 2. Herman. Contractus.
5134	1046	155	i Clemẽs 2. Saxo, eiſ. Impp. m. 9. *Vacat Sedes men. 9.*
5136	1048	156	Damaſus 2. Bauar⁹ eiſd. Impp. d. 23. *Vac. Sedes. menſ. 6.*
5136	1048	157	k Leo 9. Alſatius in Germania, eiſdẽ Impp. a. 5. m. 2. d. 6. *Vac. Sed. m. 11. d. 26.*

Leodiẽſis,Epiſcopi inſignes.Sab.Æne.9.l.2.

In Concilio Sutrino propter ſchiſmata & ſimultates, quæ ex Pontificum electionibus exoriebantur, ablata eſt Romanis electio Pontificis Roma. & conceſſa eſt Imperatori.Krant.lib.4.hiſtor.Saxo.c.41.Hinc Henricus Imp.iuramento adegit Romanos, vt ab electione Põtificis Romani abſtinerẽt.Naucler.Sigeb. Alij ſcribunt Clementem 2.eam ipſis prohibuiſſe.Blond.lib 3.dec.2.

i Die natalis Domini,quo ipſe in Pontificem conſecratus eſt,Henricum 3. Imper. & eius coniugem Agnetam coronauit. Herm. Contra.& Naucler.in Chron.

S.Algerus non ex Corbienſi (ſicut putat Trithemius)ſed ex Leodienſi canonico monachus Cluniacenſis, Adelmannus Brixienſis Epiſcopus,S.Lanfrancus Abbas Cadomẽſis,poſtea Cantuarienſis Archiepiſcopus,Guido Abbas de S. Cruce S. Leofredi, doctiſſimis ſuis ſcriptis,quorũ nonnulla extãt, ſe opponũt Berẽgario. Hos Caluinus pro ſua modeſtia vocat ĩperitos,barbaros, & Sophiſtas.

S.Oſmundus Sarisberienſis ſecundus Epiſcopus fertur primus digeſſiſſe horarias preces,hoc eſt,diuinum officium quod vocant, quas Catholici in Anglia.etiamnum obſeruant. Polyd.lib.9. Angli hiſt.

k Hic ab Henrico Imperatore renunciatus

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
			Conc. Romanum, Epiſcoporum Italiæ, præſide Roma. Pontifice, de ſtatu
5137	1049		Eccleſiarum. Herm. Contrac. in Chron.
5137	1049		Papienſe præſide Rom. Pontific. de componēdo ſtatu Eccleſiarum. Herman. Contr. in Chron.
5137	1409		Remenſe, præſide Romano Pōtifice cū Galliarū Epiſcopis, de ſtatu Eccleſiarum. Herman. Contrac Sigeb.
5138	1050		Moguntinum Epiſcoporum 40. uel 42. (nā ualde errāt qui numerant 130.) præſide Rom. Pontifice, & aßidente Imp. Henrico, ac aliis Principibus, propter componendum ſtatum Eccleſiarum & reformationē clericorum. Herm. Contr. & Lambert. Schafn. Krāt. lib. 4. cap. 43.
5138	1050		Romanum aliud Herm. Contr. Fortaſſe eſt illud, in quo ait Lanfran lib. de Sacra. damnatum fuiſſe Berengariū & Ioan. Scotū.

Romanus Pontifex, conſilio Hugonis Cluniacenſis Abbatis,& Hildebrandi monachi, depoſito Pontificali ornatu, vt priuatus Romam ingreditur: quòd Imperator Pontifices creandi nullum ius haberet, illo ad clerum populumque Romanum pertinente. Propterea eò libentius eligitur PP. à clero Rom. & in ſuo Pontificatu ita piè degit, vt ad eius ſepulchrum edita ſint miracula. Sig. Plati. De multis Sanctis cantus compoſuit, & multa alia ſcripſit, præſertim librum cōtra varios Græcorum errores quibus imbuebantur à Michaele Patriarcha Conſtantinopolitano,& Leone Archidiano Bulgarorum Epiſcopo. Sigeb.

Per epiſtolam Conſtantinum Imperatorem ſibi concilians, miſit tres legatos Conſtantinopolim ad conuincendos 14. Græcorum errores, qui vt Symoniaci donum Dei vendebant: vt Valeſij, hoſpites ſuos caſtratos etiā ad Epiſcopatū promouebāt: vt Arriani, rebaptizabant Latinos baptizatos in nomine S. Trinitatis: vt Donatiſtæ in ſola Aphrica, ſic illi in ſola Græcia orthodoxā eſſe Eccleſiam iactabant: vt Nicolaitæ, nuptias ſacerdotibus concedebant: vt Seueriani, maledictam dicebant legem Moſis: vt Pneumatomachi, profeſſionem S. Spiritus à ſymbolo detrahebāt: vt Nazareni, Iudaiſmum obſeruabant,

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōti-ficū.	
5140	1052		*Vercellēſe, præſide Leone Rom. Pontifice, contra Berengarij errorē. Guitmundus lib.* 1. *de Sacra.* Palme. Her. *Contra.* Ipſe *tunc primo ſuum errorem reuocauit, ut ait Guiliel.* Malmesber. *lib.*3. *de geſtis* Anglor. *licet Lanfrancus. lib. de Sacram. dicit eum non adfuiſſe niſi per duos legatos clericos. Errant qui ad Syluestrum* 3. *referunt, ut* Sabel. *Ænead.* 9. *lib.*2. *Grauius labitur* Cal*uinus, qui in* Admonitio. *ad Weſtphalum ait* Gre*gorium ſeptimum illud coegiſſe.*
5140	1052		R*omanum aliud.* Her*man.* Contra.
5142	1054	158	Victor 2. Sueuus, eiſd. Impp. & Thedoſio Orien. Imp. an. 2. m. 3. d 14. *Vacat Sedes dies 4.*

ſeruabant,paruulos morientes ante octauum diem à natiuitate baptizari, mulieres in partu vel menſtruo periclitantes communicari,vel ſi paganæ eſſent baptizari,prohibebāt: Latinos vocabant Azimitas, eorum Eccleſias claudebant: de fermentato ſacrificabāt: Romanæ Eccleſiæ Conſtantinopolitanam præponebant. Sigebert.penes quem horum fides eſto.

Obtinuerunt legati ab Imperatore,vt Nicetas Monachus cogn.Pictoratus, quem ipſi coram eo vicerant,librum ſuum contra Romanos inſcriptum de Azimo, de Sabbatho, & de nuptijs ſacerdotum, anathematizaret & incenderet. Sigeb.

Hic Leo 9. Roman.Pontifex natus ex nobiliſſimis parentibus claruit magnis miraculis.

Templum ſepulchri Chriſti Hieroſolymis à Sarracenis & Turcis deſtructum,Leone 9. Romanorum Pontifice procurante id apud Imperatorem Conſtantinopolitanum,eſt reædificatum.Palmer.Platin.

Henri-

Anni mūdi.	An. a Chri-nato.	Nu. Pōtificū.	
5143	1055		*Conc. Florentinū præſide Pōtifice Rom. et præſente Imp. Henrico, de ſtatu Eccleſiaſtico. In eo multi Epiſcopi propter ſimoniam, & fornicationē dānantur. Herm. Con. Palm. Plati.*
			Turonenſe, præſide Hildebrando Rom. Archidiacono (qui poſtea factus Pōtifex, dictus eſt Greg. 7.) legato Pōtifi. Rom cont. Berēgariū, qui tunc iterū ſui erroris cecinit Palinodiā, & manu propria ſubſcripſit. Guitmūdus lib 1. de Sacra. Guilel. Malmesberiēſ. lib. 3. de geſtis Anglor.
5145	1057	159	* Stepha. 10 dict. 9. Lotharig⁹, Theodora Imperatrice Orien. Henrico 4. Occid. Imp. Henrico 1. Franc. Reg. m. 7. d. 18.
			Vacat Sedes dies 13.

Henricus Imperator in Saxonia,apud Goſlarem omnium conſenſu iuſſit patibulo ſuſpendi quoſdam hæreticos,qui inter alios errores,omnis animalis eſum iuxta Manichęos execrabantur.Herman.Contrac.

Henricus Imp. dedit Leoni Pontifici Beneuentum vrbem Italiæ . Naucler.

Petrus Damianus Epiſcopus Hoſtienſis, Theoduinus Epiſcopus Leodienſis,viri celebres.Trithem. de Scrip.eccleſ. Antoni.titul. 16.cap.8.

Bizetiſlaus Bohemiæ decimus octauus Dux , ex matrimonio cum Iutha Otthonis Ruffi filia,quam ex Ratisbonenſi monaſterio an.1030.raptam in vxorem duxerat, eas nuptias confirmante poſtea Imperatore, relinquens quinque filios obijt anno . 1052. Æneas Sylu.hiſt.Bohem.cap.19.

* Mediolanenſis Eccleſia , quæ ante 200. circiter annos ſe à Romano Pontifice ſubſtraxerat, huic Stephano PP.ſe ſubdidit. Sabellic.

I Qui-

Anni mūdi.	An. à Chri. *nato.*	Nu. Pōti- *ficū.*	
5146	1058	160	l Benedict⁹ 9. dic. 10. Cāpanus, eiſdē Impp. & Michaele 7. Seniore cogno. Stratiotic⁹ ſiue militaris Orien Imp. m. 9. d. 20.
5147	1059	161	m Nicolaus 2. Allobrox, ſuffragiis oīm Cardinalium electus ſedit Michaele Stratiotico & poſt eū Iſaacio Conneno Orient. Im Henri. 4. Occ. Im. & Philippo 1. F. R. a. 3. m. 6 d. 26.
5147	1059		*Vacat Sedes dies*. 12.
5147	1059		*Concil Sutrinum cōtra Benedictum 9. Papā. Plat. Concil. Lateranēſe cōtra Berengarium & pſeu.*

l Quidam hiſtorici hunc non numerant inter Pontifices, quòd legitimis ſuffragijs renunciatus Pontifex non fuerit. Sequor Sigebertum, Palmerium, Platinam &c.

m Tunc primùm Lateranenſi Cõcilio Romanorum Pontificum electio ad Cardinales Epiſcopos eſt delata, ita tamen vt à clericis Cardinalibus reliquoque clero & populo Romano comprobanda eſſet. Ca. In nomine Domini. diſt. 23.

In collocandis Imperatoribus Conſtantinopolitanis mirè admodum variant ſcriptores, tam Græci quàm Latini.

n Sta-

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Pōti ficum	
			dopontifices, Epiſcop. 114. uel 113. uel 118. præſide Pōtifice. Plat. Ca. In nomine Dom. diſt. 23. In eo Berēgariꝰ tertio abiurauit ſuā hæreſim. libellos ſuos publice in Concilio cremauit, & confeſſionē, quā Turonis ediderat præſtito ideniidē propriæ manus ſacramēto renouauit. Tunc plurimū contra eū diſputatū eſt de præſentia Corporis in Euchariſtia et de tranſubſtantiatione. ca. Ego Berēgarius de conſecr. diſt. 2. Guitmundus li. 1. de Sacramē. & Alger. li. 1. de Sacr.
5150	1062	162	n Alexander 2. Mediolanenſis, à Cardinalib. abſens electꝰ, ſedit, Iſaacio Cōſtātino 10. Duca, Eudoxia cū fil. Romano Diogene

n Statuit, ne quis Eccleſiaſtica beneficia ab vllo Laico accipiat, quod tunc ſimonia dicebatur. Ca per Laicos 16. qu. 7 Monachos arcet clauſtris & à populorum prędicatione. Ca. Iuxta 16 qu 1.

Galli ad debellandos Sarracenos in Hiſpanias proficiſcuntur. Sigeb. Alij dicunt Balduinum tutorem Philippi illud bellũ ſimulaſſe, vt facilius quoſdam nobiles Vaſconiæ Regi rebelles reprimeret.

Ordo Vallis vmbroſæ à Benedictinis deſcendens, per Ioannem Gualbertum Florentinum an. 1070. originem capit. Palmer. in Chron. Volaterra. lib 21. Sub eo ſunt Syluestrini eodem habitu, dicti à quodam Syluestro, qui cum ordinem inchoauit in monte Fano prope Fabrianum in Marchia Anconitana.

Hinc Francis, hinc Scotis Angliam incurſantibus, Angli miſerè fame pereunt, plurimis eorum humanis carnibus veſcentibus. Sigeb.

Hermannus Contractus Comes Veringenſis tunc ſcripſit ſuum Chronicon ab orbe condito ad annum Chriſti 1066.

Wandali interfecto Gottſchalo ſuo Duce pijſque omnibus, à fide Chriſtiana ad Paganiſmum deficiunt ann. 1065. Munſter. in Coſmograph.

In Con-

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Nu. Põti-ficum	
			per ordinem ſucceſsionis in Oriẽt. Impp. Henrico 4. Rom. Imp. & Philippo 1. Fran. Reg. an. 11, menſ. 6.
			Schiſma 15.
5150	1062		Honorius 2. Cadolus antea vocatus, auctoritate Henrici Imper. inconſultis Cardinalibus Pontifex renuntiatus ſedit contra Alexandrum. dies 5.
5153	1065		*Conc. Mantuanum, cõtra Honorium pſeudopapã, libidinoſos clericos, & Berengarium (quẽ uictum rationib⁹ cõpulerũt quarto ad palinodiam. Lanfrã. de Sacram.) præſentibus Imp. Henrico 4. & Alexandro Roma. Ponti. qui iu reiurando ſe à crimine Simoniæ liberans, confirmatur in Pontificatu.*

In Concilio Mantuano iterum (vt quidā volunt) ſtatuitur, Papam à ſolis Cardinalibus eligendum eſſe. Neminem debere intereſſe Miſſæ ſacerdotis, quem certò nouit eſſe concubinarium. Ca. Præter hoc. diſt. 32.

Quidam vir alioqui robuſtus dum eſſet in menſa conſumitur à muribus, cæteris qui accumbebant illæſis. Faſc. temp. & Naucler. in Chron.

Guilielmus Baſtardus nothus, Normannorum Dux, Haraldo vltimo Anglorum totius Angliæ Rege victo & cæſo, Regnū Angliæ eſt adeptus. Ex eo tempore Normanni ex Dacis orti Angliam occupârunt. Polydo. Virgil. lib. 8. Angl. Regnum Normannorum in Anglia durauit 69. an. & menſes 3. hoc eſt ad an. Chriſti 1136. quo tranſlatū eſt ad Frācos. Polyd. lib. 11. hiſtor. Angl.

An. 1063. quarta pars Hieroſolymæ datur incolenda ſolis Chriſtianis, à Calypha Ægyptio Bomenſore Elmonſtenſabe, cùm antea promiſcuè habitarent cum Sarracenis. Hinc illa quarta pars ſemper deinceps ceſſit in ius Patriarchæ. Tyri. lib. 9. cap. 17. & 18.

Anni mūdi.	An. a Chri. nato	Nu. Ponti ficū.	
			Wormatienſe. Sabel. Ænead. 9. *lib.* 3.
5159	1071		*Moguntinū, præſide Moguntino Archiepiſcopo, & Imp. aßidēte, de ordinatione Caroli Conſtantienſis Epiſcopi, qui deiect⁹ eſt ab Epiſcopatu. Lāber. Schafn. in hiſt. Germanor.*
5161	1073		*Erphordienſe, indictū ab Epiſc. Moguntino, plurimorū Epiſco. Germaniæ, præſente Imperat. de decimis Thuringiæ Moguntino Archiepiſcopo ſoluendis. Lamb. Schafn.*
5161	1073	163	o Gregori⁹ 7. proprio nomine Hildebrandus, natione Hetruſcus, patria Soanenſis, eiſdem Impp. & Michaele Nicephoro, cognom. Botoniate, ac poſtea

o Confirmat ordinem monachorum Vallis vmbroſæ. Volater.lib.1. Indixit ex more veterum abſtinentiam carnium in die ſabbati.Ca.Quia dies.de conſec. diſt.

Marianus Scotus Fuldenſis Monachus Theologus & inſignis hiſtoriographus, annales ab Orbe condito deduxit vſque ad annū Domini 1082.qui erat ætatis ſuę 56. Sig.

Ioannes Xiphilinus Patriarcha Conſtantinopolitanus tunc Dionis Nicæi hiſtoriam in epitomē redegit,vti teſtatur in vita Aug.

S. Guitmundus Lanfranci Cantuarienſis quondam diſcipulus, Auerſanus Aquilię Archiepiſcopus, & Hildebertus (qui prius fuerat ex Berengarij ſectatoribus) Turonenſis Archiepiſcopus, aduerſus Berengarianā hæreſim acerrimè ſcripſerunt.

Giſelbertus Anglus commentatur in Eſaiam Prophetam.Trith.de Scrip.Eccleſ.

Petrus Eremita Ambienſis,primus modū orandi per calculos(quos vulgò Patenoſtros vocamus) docuiſſe traditur.Polyd.Virg.lib. 5.de inuent. rer.cap.9. Factus eſt Dux Chriſtianorum in bello Turcio.Guiliel.Tyri.lib. 1.de bello ſacro.cap.11.Platin.Bonfin. lib.5. Vngar.deca 2.

Ordo Grandimontenſis ſub regula S. Benedicti inchoatur , per Stephanum Aruernū nobilem, apud Lemouicenſes, vbi ſtatuitur

Anni műdi.	An.a Chri. nato	Nu. Ponti ficũ.	
			Alexio Conneno Impper. Conſtantinopolitanis .a.12. m.1.d.3.
			Vac. a.1.m.4.d.27.
5162	1074		Conc.Roman,*ad reformationẽ morũ. Antonin. tit.16 cap.1.parag.21. In eo præſertim agitur de ſimoniacorũ excommanicatione.*Abb. V*ſper.& prohibitione uxorũ presbyteris facta iuxta antiquos canones.*Lambert.*Schafn. in hiſt.*Germ.
5162	1074		*Erphordienſe, præſide* Moguntino *Archiepiſcopo,ubi de cœlibatu ſacerdotum actum ſit, quidã hic collocant.*
5164	1076		Aliud Concilium Rom. Epiſcop.110.*in quo notati ſunt Anathemate, Gilbertus* Rauennates *Archiepiſcopus,*Hugo *Cardinalis &(ſi Antoni. credim°)* Hẽricus Imp. *omnes etiam ſimoniaci, maxime hi qui à*

illius ordinis prima ſedes in quodam mõte, qui toti familiæ nomen dedit. Volater. lib. 21.Guihel.de Nangiac.Polydo.lib.7. de inuent.re.cap.7.

Bohemię Ducatus tũc primũ an.1086.erigitur in Regnũ.Nam Vratiſlaus,quòd debellaſſet Leopidum Auſtriæ marchionem,Moguntiæ ab Henrico Imper. Rex declaratus, inungitur ab Engelberto ſeu Gilberto Treuirorum Archiepiſcopo.Æneas Syluius hiſt. Bohe.cap.22.At Mathi.Mechoui.in Chron. Polo.lib.3.cap.4.ait id eueniſſe ſub Victore, an.1087.

Philippus Rex Francor. ſeculares clericos Eccleſiæ S.Martini de Campis, quam ipſius pater Henricus cõſtruxerat, mutauit in monachos ordinis Cluniacenſis. Guilielm. de Nangiaco.

Turci in Arabes & Sarracenos inualuerũt, ac Armeniam Syriamque depopulãtes,multas vrbes ipſamque Antiochiam ceperunt. Sigeb.

Quàm tunc deploratus fuerit Eccleſiæ ſtatus & fermè noſtro ſimillimus cernere,licet apud Sigebertum,Vincenti.& Antonin. Magnæ ſimultates inter Imperatorẽ & Põtificem: Sacerdotes erant moribus deprauatiſſimis,& propterea ipſi & res ſacræ populo contemptibiles: quilibet ex plebe au-

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
			Laicis reciperent inueſtituram. (Nam inoleuerat mos,præſertim in Imperio *ut* Epiſcopi *eligerentur,& annulo ac baculo paſtorali inueſtirentur ab* Imperatore. *Guiliel.* Tyrius *lib.*1. *Bel Sac.cap.*13. *)* Vincent. *in ſpecul.lib.*26 *. cap* 82. Krant. *lib.*5 *hiſtor.Saxon. cap.*6. *Plati & omniũ optime* R. *Barns in uit. Pon.*
5164	1076		Henricus Imper *. ut ſe ulciſceretur, indixit Concilium* Wormatiæ *Epiſcop.* 24. *qui exauctorant* Pontificatu *Gregorium* 7. *miſſo ad eum cum epiſtolà decretali Concilij Rolando quodam, qui ipſi nomine* Concilij *publice interdicere munijs Pontificijs.* Abb. *Vrſperg. in Chron.* Lamber. *Schafna.*
5167	1079		*Aliud Concilium Romanũ tertio cõuocat Gregorius* PP. *in quo excommunicat Sigiſridum Moguntinum Archiepiſcopũ*

Anni mundi	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificum.	
			cum omnibus Epiſcopis & clericis aſſentientibus: Henrico Imperat. in quem denuo anathema renouat, & imperio iterum priuat. Ille metu amittendi Imperij (nam iam Principes propter Pontificiam excommunicationem ab Imperatore ſe ſubducebant) ſupplex ueniam petijt a Gregorio, qui poſt preces multorum, & ab Imper. præſtitum iuramentum obedientiæ & pacis, eum abſoluit. Platin. R. Barns. Multi & fere omnes ita cōfundunt iſta tria Concilia Romana, ut uix ex ipſorum ſcriptis iudices an unicum uel triplex fuerit. Fortaſſe iſtud eſt Cōcilium Roman. in quo diſputatum eſt contra Beregarij errorē, quem ipſe tūc iterum quinto & poſtremo abiurauit. Thom. Vuald. tom. 2. de Sacram. cap. 43. ex actis illius Concilij, quæ ipſe legit.

Anni mūdi.	An. à Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
			Schiſma 16. durat d.29.
5168	1080		Rodulpho Sueuię Duci, qui à Saxonibus,& nō nullis Principibus Theutonicis ſuaſu Pōtificis electꝰ fuerat Imp. occiſo, Henricus Imp.in Conci. Brixenſi Epiſcoporū Italiæ,Longobardię,& Germaniæ,purgatus de criminibus ſibi obiectis à Pontif. cū ijſdē inſimulat, & curat eligi in Pontificem Gilbertū Rauennatē Archiepiſcopū, qui dictꝰ Clemēs 3.ſedit an. 17.vel vt alij volūt,a. 21.
5173	1085		*Conc. Moguntinū præſente* Henrico *Imper. pro Clementis ordinatione cōtra Gregorium. Sigeb.*
517[illegible]	1087	164	P Victor 3.Beneuentanus , Alexio Comneno Orien. Impe.Henrico 4. Occ.Imp. & Philippo 1. Francorū

debat de ſacris myſterijs diſputare: ſacramēta etiam ab infantibus turpiter tractabantur: in extremo vitæ viaticum Dominicum contemnebatur: decimæ presbyteris debitæ igni cremabantur: Corpus Domini ſępe pedibus conculcabatur, & ſanguis effundebatur, multaque alia ſcelera in Eccleſia patrabantur. Qua occaſione multi hæretici prophanis nouitatibus plebem ab Eccleſiaſtica diſciplina auertebant. Sigeb.

D. Guilielmus monachus & Bibliothecarius Malmesberiēſis ſcripſit hiſtoriā Anglic.

In Londinenſi conuentu an. 1078. auctore Lanfranco, ſex Angliæ ciuitates, Bathonia, Lincolnia, Satisberia, Exonia, Ceſtria, atque Ciceſtria fiunt Epiſcopales ſedes, quæ antea erant in oppidulis. Polyd. lib. 9. hiſt. Anglic.

Lambertus Schafnaburgenſis, Herueldenſis monachus curſim obiter attingens prima tempora ab orbe condito ad annum Chriſti 1040. abhinc diligenter perſequitur hiſtoriam ſuorum temporum per annos 37. vſque ad annum Chriſti 1077.

Ordo Carthuſienſium an. 1084. ſumit initium à S. Brunone Colonienſi Theologo, & canonico Remenſi. Sigeb. Platin.

p° Hauſto veneno in ſacro calice interijt dolo Henrici. Plat. & Faſci. tempor. Alij tradunt eum obijſſe alui profluuio. R. Barns.

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificū.	Reg. a.1.m.4. *Vacat Sedes dies* 5.
5176	1088	165	q Vrbanus 2 Gallus, ex oppido Caſtellionis, quod eſt in diœceſi Remēſi, eiſd. Imperantibus. a.12.m.4.d.19. *Vacat Sedes dies.* 13 *Concil. Melphicū præſide Pontifice.* *Placentinum, Epiſcop. totius Italiæ, præſide Pōtif. ad hominum maxime ſacerdotū malos mores corrigendos. In quo inter alia, Gregorij decreta acta contra Henricum & Clementem* 3. *confirmantur: Toletanus Archiepiſcopus fit Primas totius Hiſpaniæ. Plat. Volater. Tyri. lib.*1.*cap.*14.

Anſul Rex Galliciæ Chriſtianus, vicit Sarracenos in Hiſpania, & Toletum maximam eorum vrbem per aliquot annos obſeſſam tandem expugnat. Sigeb.

q Scripſit contra hæreticos. Platin. Fertur confirmaſſe, vt clerici ſeptē horas canonicas quotidie dicerēt: totidē iuſſit recitari quotidie in laudem D. Virginis, & inſtituit ipſius officiū in Sabbatis. Anton. tit. 16. c. 1. Naucl.

Ordinem Ciſtercienſem an. 1098. excitatum in Burgundia ab Ardingo Anglo, vel vt alij volunt, Roberto Moliſnenſe, primus cōfirmauit. Platina.

Poſt orationem Vrbani in Concilio Claromontenſi, inſtigatore Petro Eremita ann. 1096. expeditio maxima facta eſt cōtra Turcas & Sarracenos, militum 600000. (Fucherius ča. 4.) ad Hieroſolymam recuperandam: quæ 490. circiter annis poſtquam eam Sarraceni occuparant, capta eſt 39. die obſidionis, ann. 1099. & Idib. Iulij (Æmil. ait 4. Nonas) feria 6. hora qua Chriſtus mortuus eſt, Ducibus Godefrido Bilionenſi, ſiue de Bullon Lotharingiæ Principe, Euſtathio & Balduino eius fratribus, Hugone Magno fratre Regis Francorum, Roberto Comite Normannorum, Raymundo Comite Tholozæ (cū Gotthis & Gaſconibus, ait Fucherius) Boamundo Duce Apuliæ, & infinitis alijs

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
5183	1095		*Claromontenſe in Aruernia, præſide Pontifice, Epiſcoporum & Abbatū 310 ut uocetur generale. In eo agitur de Eccleſiæ reformatione, & præcipue de expeditione contra Turcas, & decretū eſt, ut ſinguli profecturi* Hieroſolymā *ſignū crucis uel in pileo, uel in ueſtimētis cōſuerent. Plati.* Guil. Tyri. *lib. 1. de bel. ſacro, cap. 14. & 15. Fucherius libr. de expediti.* Hieroſolym. *cap. 1.* *Pariſienſe à Gallis, Anglis,* Normannis, *Flandris, & Lotharingis celebratū aduerſus* Turcas. *Ab. Vrſpergen.* *Melchienſe coactum ab* Vrbano *Pontifice. Ca. Eos qui diſt. 32.*

alijs nobilibus.Guiliel.Tyr.lib.1.de bel.Sac. cap.17.Blond.dec.2.lib.4.Plati.Æmil.lib. 4. Fucher.cap.2.& 19.

Godefridus Bilionius ab vniuerſo exercitu conſtituitur primus Rex Hieroſolymitanus:noluit tamen coronam auream ſuſcipere,quòd Chriſtus ibi tuliſſet ſpineã. Dabertus electus eſt primus Patriarcha.Blond. ibi. Tyr.lib.9. cap.2. & 15.

Philippus Rex Francorum Biturigenſem Comitatum emit 40000. lib. (alij dicunt 60000.aureis)ab Harpino Comite,qui profectus eſt Hieroſolymam. Guil.de Nangiac. & Mater hiſtor.

Fucherius Carnotenſis,in illa expeditione Capellanus Balduini fratris Godefridi Ducis Lotharingi, hiſtoriam rerum per annos 29. geſtarum ab an 1095.vſque ad 1124,breuiter & magna cum fide perſtrinxit. Eius librum nunquam typis excuſum apud me habeo, quem vbi otium nactus fuero, fortaſſe curabo edi in lucem.

Mirum eſt,quod ipſe narrat cap. 5. vt vix credi poſſet,niſi ab oculato teſte diceretur: Milites inopia iumentorum vſos fuiſſe ad ſarcinas ſuas veruecibus,capris,ſuibus,arietibus,interdum etiam equitaſſe bobus. Mirabilius eſt,quod ipſe ſolus omnium ſcriptorũ (ni fallor)meminit.ca.21. die quo expugnata eſt

Anni mũdi.	*An. a Chri. nato.*	*Num. Põtificũ.*	
			r Paſchalis 2. Tuſ-
5188	1100	166	cus, eiſdem Impp. vſq; ad Henricũ 5. Imp. Occi. & Ludouicum 8. dict. 6. Craſſum Francor. Re. an. 18 m. 6. d. 7. *Vacat Sedes dies 3.*
5190	1102		*Concil. Lateranenſe, Epiſco. Italiæ & Galliæ. In eo Anathema contra Henricum 4. Imper, promulgatum cõfirmatur. Ab. Vſperg. Palmer.*
5193	1105		*Florentinum, Epiſcoporũ 340. præſide Paſchali, cõtra Fluentinũ illius loci Epiſcopũ, qui motus quotidianis portentis, quæ tũc accidebant, dicebat iam tum natũ eſſe Antichriſtũ. Sabel Ænead. 9. lib. 3. Palmer. Fuit etiam cont. Hẽricum 4. Imper.*

a eſt Hieroſolyma, ſolem retroceſſiſſe aliquot gradibus.

Occiduorum Chriſtianorum in Orientē profectio ſignificata eſt cœlitus, infinita multitudine locuſtarum orta ab Occidente, & tanta, vt inter volandum nubibus æquipararetur & ſolem obumbraret. Zonar. tom. 3.

An. 1097. Nicea vrbs quinta hebdomada obſidionis expugnatur à noſtris. Fucher. ca. .. Eodē anno Balduinus frater Godefridi fit Comes Edeſſæ Meſoporamiæ & Medorum Metropoleωs. Fucherius cap. 6. Tyri. lib. 4. cap. 2. An. 1098. Antiochia per deditionem recepta à Francis 9. menſe obſidionis. Boamundus Dux Apuliæ fit eius Princeps. Fucher. cap. 7. & 17. Tyri. lib. 5. cap. 17.

Henricus 4. ſexaginta duo prælia geſſit. Faſcic. temp. Ex eius nomine, quòd ipſe ius inueſtituræ mordicus ſibi vendicaret, ſimonia dicta eſt Henriciana hæreſis. Ab. Vrſper.

Expetente populo, eligente clero, collaudante Cardinalium Senatu, Pontifex efficitur. Platin. Valde hallucinantur hi, qui ſcribunt eum primum iuſſiſſe decimas perſolui ſacerdotibus.

Iuo Carnotenſis Epiſcopus decreta Pontificum, exemplo Burchardi, redegit in vnū volumen. Sige. & Trith. de Scrip. Eccleſ. Hildebertus Turonenſis Archiepiſcopus, Zacharias

Anni mũdi.	An.a Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
5193	1105		Concil. ad Northuſen Thuringiæ ciuitatem, Moguntino Archiepiſcopo, et Conſtantienſi Epiſcopo uicarijs ſedis Apoſtolicæ, indictum eſt ab Henrico 5. uiuo patre. In eo actũ eſt de doctrina, damnataque eſt ſimonia & nuptiæ ſacerdotum. Ab. Vrſperg. & Barns.
5195	1107		Guardaſtallenſe in Lõgobardia, multorum Epiſcop. & Principum: in quo actum eſt de iure Eccleſiaſticorum. Platin.
5197	1109		Trecaßinum in Galliá, præſide Paſchali Roman. Pontifice: uocatur uniuerſale à Guiliel. de Nangia. In eo nuptiæ interdicuntur ſacerdotibus, & ſimoniaci, & Laici, collatores beneficiorum Eccleſiaſticorum, ab Eccleſia proſcribuntur. Pontifex ſuppetias implorat à Philippo Rege contra Imperatoris factiones: Galliæ ſacerdotes ad meliorem frugẽ re

charias Chryſopolitanus Epiſcopus.

Anſelmus Landunenſis, Anſelmus Lucẽſis Epiſcopus, & Anſelmus Cantuarienſis Archiepiſcopus, Rupertus Tuicenſis Abbas, Berengozius Abbas, Hugo Carthuſianus, ſanctiſſimi Theologi. Sigeb. Plati. & Trith.

Cœnobium Clareuallenſe conſtruitur ſub primo eius Abbate D. Bernardo, anno ætatis ipſius 27. Guiliel de Nangia.

Sigebertus Gallus Celbatenſis (ſeu Gemblacenſis) monachus, Annales à fine Tripartitæ Hiſtoriæ, id eſt, ab anno Chriſti 381 vſque ad annum 1112. perduxit.

S. Agnes nobilis mulier, natione Romana, & Abbatiſſa Hieroſolymæ. Tyri. lib. 18. cap. 5. ſuum ordinem Sanctimonialium auſpicatur. Volat. Polyd. lib. 7. De inuent. cap. 5.
S. Marina virgo obijt Venetijs, an. 1113.

Ottho Bambergenſis Epiſcopus, regionẽ Pomeranam cum Duce Weriſlao ad Chriſti fidem conuertit. Krantius lib. 5. c. 45. Mũſter in Coſmo. Alij referunt ad tempora Calixti 2. hoc eſt, an. 1124. Ab. Vſp. Naucler.

Multa vbiq; prodigia contigerunt: Sus in Gallia apud Legienſem parochiam enixa eſt fœtum humana facie: Gallinaceus quatuor pedibus naſcitur: Biceps infantulus ſexu duplex natus eſt Namurci. Sigeb. Guilielm. de Nangiaco. Innumeræ aues aperto cœlo dimican-

Anni műdi.	An. à Chri. nato.	Nu. Pōtificū.	
			ducuntur Alij referunt ad annum 1107.
5200	1112		Conc. *Lateranenſe* Epi*ſcop. circiter* 100. *in quo* Pōtifex *priuilegium de inueſtitura* Epiſcoporū, cō*ceſſum* Henrico 5 Impe*ratori, ut per uim impetratum, reuocat, eique aqua & igni interdicit. Platin.* Krantius *lib.5. capit.* 34. & 37.
			Concil. *celebre* Londi*ni celebratur ab Anſelmo* Cantuarienſi Epiſcopo, *qui in eo multa ſalutaria inſtituit de reformatione Eccleſiaſtici ſtatus. Polid. li.* 11. *Angli.*
5202	1114		Tria Concilia *in Gallijs celebrantur a Conone* Apoſtolicæ *ſedis legato.* Guil. *de* Nangia.
			R*emenſe.*
			Bellouacenſe, Continuatio. Sigeb.
			Cathalanenſe.
5024	1116		2. *Lateranenſe aliud, præſentibus legatis* Henrici 5. Imperator. Eo *in* Concilio

micantes, exanimes in terram deciderunt: In Italia ſic terra per 40. dies tremuit, vt villa quædam vehementia motus alium in locũ fuerit tranſlata: Multi ſacro igne accenduntur membris inſtar carbonum nigreſcẽtibus. Talia multa leguntur tunc accidiſſe.

Henricus 1. Angliæ Rex incarcerato Roberto fratre, ac omnibus penè Normanniæ principibus captis aut cæſis, totam Normanniam obtinuit. Sigeb.

Ordo Præmonſtratẽſis ſub regula D. Auguſtini an. 1116. initiũ habuit à Noberto nobili Lotharingo. Continua. Sigeb. Æmil lib. 5. Alij hoc ad an. 1157. reijciunt, alij ad tempora Vrbani 2.

Ioa. Zonaras apud Græcos Annales ſuos ab orbe condito ad mortem vſque Alexij, hoc eſt, ad an. Chriſti 1117. perduxit, vno tomo Iudæorũ, duobus alijs Imperatorũ geſta recenſens. Sic Honorius presbyter Auguſtodunenſis apud Latinos vſq; ad idẽ tempus.

Baſilius quidam medicus habitu monachali, auctor & hæreſiarcha ſectæ nefariæ Bogomilorum, communi ſuffragio & iuſſu Alexij, Imperatoris apud Cõſtantinopolim in equeſtri theatro comburitur. Zonar. tom. 3.

Alexius Imper. apud Philippopolim multos Manichæorum, qui vulgò Pauliciani dicebantur (nam magnam multitudinem Maniche-

Anni mũdi.	*An. à Chri. nato.*	*Nu. Põti-ficũ.*	
			iterum Pontifex datũ Hẽrico de inueſtitura priuilegium condemnat, & ipſum excõmunicat. Agitur & de trãſlatione Epiſcoporum. Ab. Vrſper. in Chro.
			Schiſmatici ſub Paſchali 2.
5189	1101		Poſt Clementẽ 3. ſucceſſit in ſchiſmate Albertus Artellanus, qui ſedit m. 4.
5189	1101		Sylueſter 3. Romanus antea vocatus Theodoricus ſuccedens Alberto ſedit m. 3. d. 15.
5190	1102		Vtriſq; coactis renũciare Pontificatui, ſucceſſit in ſchiſmate Maginulphus Roman', qui non longè poſt deceſſit.
5206	1118	167	ſ Gelaſius 2. Caietanus, monachus, vir ſanctiſs. (*Plat.*) Ioanne Comneno (cogno. Maurus *Tyr. li. 15. c. 23.*) Cõ-

nichæorum Ioannes Zimiſces,vt diximus,in ea loca ex Oriente tranſtulerat) ad fidē Catholicam traduxit Zonar.tom.3.

Polydorus lib.4 de inuent.rer.cap. 10. & lib.11.hiſtor.Anglic. notat circiter hæc tempora Principes vbique gentium cœpiſſe ſibi ius declarandorum Epiſcoporum vendicare (quod & hodie mordicus tenent)`cùm hactenus partim penes ſolos Archiepiſcopos vel Epiſcopos,partim penes clerum, partim penes populum fuiſſet. Ego exiſtimauerim id eſſe multò antiquius,vt licet iudicare ex præcedentibus.

Anſelmus Cantuarienſis Archiepiſcopus acerrimè reſiſtens Henrico Anglorum Regi,qui tale ius ſibi iam vſurpabat, recuſauit eos conſecrare quos ipſe Rex elegiſſet : & tandem obtinuit, vt audito iudicio Paſchalis Pontificis Romani abſtineret ab huiuſmodi electione. Polyd lib.11.Angl.

ſ Ordo fratrum Militiæ templi ſiue Templariorum (ſic dicti ſunt,quòd iuxta tēplum Domini apud Hieruſalem in palatio Regio habitarēt)inſtituitur Hieroſolymis per quoſdam nobiles equeſtris ordinis,quorum præcipui erant, Hugo de Paganis, & Ganfredus de ſancto Aldemaro.Tyri.lib.12.ca.7.Æmil. lib. 5. Eodem ferè tempore cœperunt ordines Theutonicorum militum, & Ioannitarū

ſiue

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põtificum	
			ſtantinopolit. ſiue Oriẽt.Im. Hẽrico 5.Occi. ſiue Germanor.Im. Ludouico 8. dict.6.cog. Craſſo ſiue Groſſo F.R.an.1.d.5. *Vacat Sedes dies 2.* Gregorius 8.dictus antea Burdinus, Bracharẽſis Epiſco. contra Gelaſiũ ab Hẽrico Imp.creatus,in ſchiſmate ſedit annos aliquot.
5207	1119	168	t Calixtus 2.Burgundus,eiſd Imperãtib.a 5.m.10.d.6 *Vacat Sedes dies 8.*
5207	1119		*Nonũ generale & primum apud Latinos œcumen.Conc.Lateraranẽſe, Patrũ 900. cõtra Sarracen.&Turcas,de recuperanda terra Sãcta.Platin. Krãt.li 3 hiſt.Saxo.c.40.*

ſiue Hoſpitaliorum D.Ioannis. Tyr. lib. 18. cap.4.5.& 6.

Edmerus Anglus,Herueus Britãnus,Theologi ſcriptores.Trith.

t Calixtum Pontificẽ fuiſſe de Deo ac de hominibus bene meritum,ſcribit Platina.

Henricus Angliæ Rex ad confirmandum ſtatum ſui Regni, tam ſacerdotũ quàm populi Principes conuocauit Sariſberiam : Inde vſum Comitiorum Angli etiam hodie frequenter retinent. Polydor.lib. 11. Anglic. Hiſtor.

Tyrum florentiſſimam vrbem Phœnicũ Chriſtiani poſt longam obſidionem, per deditionem capiunt an. 1124. Tertia pars vrbis Dominico Duci Venetorum eſt aſſignata : duæ aliæ partes manſerunt penes Balduinum 2.Regem Hieroſolymorũ.Tyri. lib.13.cap.13.& 14. Palmer.in Chron.

v Hic

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Nu. Põtificum	
			Remenſe prius à Gelaſio indictum, celebratur à Calixto, præſentibus legatis Henrici Imp. Quo in
5207	1119		Concilio proſcripti ſunt ab Eccleſia ſimoniaci, & pro ſepultura, chriſmate, & baptiſmo pretium exigentes. Imperatori quoque interdictum eſt aqua & igni, quod nollet reconciliari Eccleſiæ Romanæ. Guil de Nangiaco. Paulo poſt Henricus Impera. ratione eius Concilij, iratus Francis, propoſuit Remẽſem ciuitatẽ deſtruere, ſed ei ſtrenue reſtitit Ludouicus Franc. Rex.
5208	1120		Neapolitanum in Samaria, reformatorium ut uocant, ad corrigendos mores in omnibus pene ualde deprauatos, præſide Guaremundo Hieroſolymitano Patriarcha, & præſente Balduino Hieroſolym. Rege, cum multis aliis Orientalibus Epiſcopis. Eo in Concilio editi ſunt 25.

…nni …undi	An. a *Chri. nato.*	Num. *Pōti ficum.*	*Canones.* Guil. *Tyr. li.*12. *de Bello ſacr. cap* 13.
			Calixtus PP cùm eſſet Guilielmi Burgūdię Comitis filius, & proinde Henrici Imp. cōſanguineus, (& vt quidam volūt, ex genere Francorū Regum) fretus ipſius fauore, apud Sutrium, captum Gregoriū 8. pſeudopontificem pelle induit vrſina, ac ita camelo impoſitum ad Canēſe cœnobium relegauit. Ita grauiſſimo & periculoſiſſimo ſchiſmati finem impoſuit. Guiliel. Tyri lib.12.cap.8.
211	1123		*Romanum Concilium, in quo pax inter Pontificē & Imperatorem confirmatur: quod Imperator in Comitijs Wormaciæ ius inueſtituræ ceßiſſet Roman. Pontifici. Continuatio Sigeb.*
			Tholoſanū præſide Calixto contra quoſdam hæ-

Anni mūdi.	*An. a Chri. nato*	*Nu. Ponti ficū.*	
			reticos monachos, in bona Eccleſiæ & Sacramētum Euchariſtiæ blaſphemos. Faſcicul temp.
5213	1125	169	v Honori' 2. Imo lenſis, Calo Ioāne Cōneno. Oriē. Im. Henrico 5. ac poſt eū Lothario 2 Occi. Imp. Ludouico 8. dict. 6. Magno, cognom. Craſſo F.R. an 5. m. 2.
			Vacat Sedes dies. 8.
5215	1127		*Conc. Cretenſe in Frācia. Tyri. lib. 12. cap. 7.*
5218	1130		*Londinenſe, præſide legato Romani Portificis, ad corrigēdos deprauatos mores ſacerdotum. Polyd. lib. 11. Anglic. hiſtor.*
			Schiſma 17.
			Celeſtinus 2. in ſchiſmate à quibuſdā Cardinalibus Pōtif. renūciatus

Hic Pontifex familiaritate doctorum & eclarorum virorum mirificè delectaba- r. Platina.

Tandemus hæreticus multos Antuerpiæ duxit ſua eloquentia & ſubtilitate. Hic ne- bat Corporis & ſanguinis Chriſti perce- ionem ad ſalutem prodeſſe : nihili facie- t ſacerdotes & Epiſcopos : ſuis hæreſibus on aſſentientes occidi iubebat per ſuos ſe- atores, habebat enim circiter tria millia ilitum qui eum vbique ſequebantur. Cō- uat. Sigeberti.

Ad eam hæreſim ex hominū animis era- candam illius loci conſtitutus eſt Epiſco- us Norbertus auctor Præmonſtratenſis or- nis, qui ſuis concionibus adeò profecit, vt rè omnes ad fidem Catholicam conuerſi erint, adferentes in Eccleſiam Corpus Do- inicum, quod per decem annos in ciſtis & raminibus ſecluſerant. Continuatio Sigeb. x his liquet, etiam tunc Chriſtianos manu ropria ſumpſiſſe corpus Chriſti.

Gillebertus Porrectanus Pictauorum Epi- opus, ob inſignē eruditionē dictus Vniuer- alis, proſcribitur ab Eccleſia, quòd negaret Diuinitatē, qua Deus eſt, eſſe Deū. Bernard. up. Cantic. ſer. 80. & Continua. Sigeb.

Circiter hæc tempora conſcriptus eſt li- er Iudaicorum Annalium, cuius titulus Se-

 der

Anni mũdi.	*An. a Chri. nato*	*Nu. Ponti ficũ.*	eſt, at ſedulò ſe abdicauit, & ceſſit Honorio 2.
5218	1130	170	x Innocentius 2. Romanus, eiſdem Impp. vſq; ad Manuelem Orientis Impe. & Conradũ 3. Occi. Philippum cum patre, F. Regẽ. & ſolũ Ludouicũ 9. dic. 7. Iuniorẽ ſeu Lenẽ. Fran. Reg. ſedit an. 14. m. 7. d. 13.
			Vacat.
			Conc. Herbipolẽſe, præſente Lothario Imp. In co confirmatur ordinatio Innocentij Mũſter in Coſm.
5218	1130		*Claromontenſe, præſide PP. contra Anacletum & eius factionis ſocios.* Polyd. lib. 5. Angl.
5219	1131		*Remenſe, præſide* Inno-

er Olam,ſiue ſeries mũdi, vt conſtat ex eius
ctione : Summæ eſt auctoritatis apud Iu-
eos . Nam R. Kimhhi & recentiores He-
æi non rarò citare ſolent.

Wilhelmus primus Latinorum Tyri Ar-
iepiſcopus. Tyr.lib.13.cap 23.

Hugo de S. Victore Pariſienſis Theolo-
us, Franco Haſſliginienſis Abbas, Amber-
us Archiepiſcopus Remenſis,Rupertus Ab-
as Limpurgenſis, Odo Epiſcopus Camera-
enſis,viri doctiſſimi. Plati. Trithem.

In Concilio Cretenſi inſtituta eſt regula
emplariorum militum , decretumque vt
andido pallio vterentur.Cum hactenus no-
em tantum eſſent equites illius ordinis, ex
o tempore adeò excreuerunt numero & o-
ibus,vt ante 50. annos fuerint circiter 300.
quites , & infiniti penè fratres inferiores,
uos vocabant Seruientes. Nulla etiam erat
egio Chriſtianorũ, à qua ipſi maximas poſ-
eſſiones dono non accepiſſent. Tyri. lib.12.
ap.7.Contin. Sigeberti.

Lotharius Imperator corona Imperiali
b hoc Pōtifice eſt inſignitus,& compeſcuit
chiſma cōtra Innocentiũ. Palmer.in Chro.

Hic Pontifex confirmat ordines mona-
horum Præmonſtratenſium, & Ciſterſien-
ium.Plati.Poſterior antea receptus fuerat à
Rom.Pontifice Paſchali.

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
			centio, qui in eo damnat ſchiſmaticos, & Ludouicũ Iuniorem coronat, præſente patre Ludouico Craſſo. Guil. de Nangiac.
5219	1131		Piſanum, pro fide Chriſtiana tuenda in Syria, & contra pſeudopapas. Plati. Quidã etiã uolũt, fuiſſe cõtra Henricum monachum Tholoſanũ hæreticum.
5219	1131		Moguntinum, præſente Lothario, & præſide legato Apoſtolico Tritem. in Chro. monaſt. Hirſaug.
			Decimũ uniuerſae Cõcilium lateranenſe, Patrũ mille, pro iure cleri, & cõtra pſeudopontifices. Platin. Lib. Concil.
5229	1141		Senonenſe, præſente Ludouico Iuniore, & multis Epiſcopis atque Abbatibus, contra Petrum Abailardum tunc Monachum (errant enim, qui ſcribũt eum poſtquam conuictus fuiſſet erroris, tunc demum profeſſum fuiſſe uitã monaſticam) qui timens

Lotharius Imperator Pandectas, Codicē, & alios iuris ciuilis libros ſuo tempore à tineis & blattis liberatos per Wernherum Iuriſconſultum(eum Accurſius nominat Irneriū) edixit legi in ſcholis publicis, & ex ipſis iura in foro dari. Carion. in Chron. lib. 3. Hinc emerſerunt eo tempore doctiſſimi iuris interpretes, inter quos poſt illum Wernherum(qui ob eminentem eruditionem dictus eſt Lucerna iuris)Azo primas obtinuit, qui obijt Bononiæ,an.1200.

Ludouicus Iunior Fran.Rex vno ferè mēſe ante mortem patris Alienorā, ſiue Alitnordim,ſiue etiam Leonoram hæredē Guilhelmi Ducis Aquitaniæ duxit in vxorē apud Burdegalam vrbem. Æmil.lib.5.Harum nuptiarum cauſa eius pater Ludouicus Craſſus primus(nam & ipſe illud idem poſtea edicto confirmauit) remiſit diœceſi Burdegalenſi iura Regalia in eligendis Archiepiſcopo,Epiſcopis,& Abbatibus,vt apparet ex tabulis cameræ rationum Lutetianæ.

Petrus Abailardus(qui nonnullis Bailardus, alijs Alardus dicitur) Britannus hæreticus, & ſummus philoſophus, primò relicta vxore monachus apud D. Dionyſium, demùm Abbas in Britannia.Guilhel.de Nāgiaco. Præter Deum aliquid æternum conſtituebat, & quid tertium præter creatorem

Anni mũdi.	An a Chri. nato.	Num. Pōtificũ.	
			iudicium Concilij & eorũ quos ipſemet elegerat, prouocauit ad ſedem Apoſtolicam. Guil. de Nangiaco. *Bernar. epiſt.* 189. & 191.
5225	1137		*Antiochenum plurimorum Epiſcoporum Orientis, præſide legato Apoſtolico Petro Archiepiſcopo Lugdunenſi, contra Radulphum Patriarcham Antiochenum, qui depoſitus eſt & recluſus in monaſterium. Tyri.lib.*15.*ca.* 16.& 17.
5225	1137		*Hieroſolymitanum, eodem præſide, præſente Maximo Armeniorum Catholico Epiſcopo. Eo in Concilio actum eſt contra Armeniorum errores in fide, quos ipſe Epiſcopus promiſit ſe curaturum emendari. Tyr.lib.*15.*ca* 18.
			Schiſma 18.
5218	1130		Anacletus 2. à quibuſdam Cardinalibus electus Pontifex Roma. ſedit contra Innocentiũ.

& creaturas.Bernard.de Lutzemb. Docebat Chriſtum non aſſumpſiſſe carnem,vt hominem liberaret: Timorem Domini caſtū nō eſſe in futuro ſęculo,Bern.epiſt.190.De Trinitate ſapiebat Arrium, de perſona Chriſti Neſtorium,de gratia Pelagium.Bern. epiſt. 192. Male inſuper ſentiebat de proceſſione S.Spiritus, quem negabat eſſe ex ſubſtantia Patris vel Filij:De anima Chriſti,de deſcenſu Chriſti ad inferos,de Sacramento altaris, dicens poſt conſecrationem priora accidētia,quæ remanent,pendere in aëre,de poteſtate clauium,de originali peccato, de concupiſcentia, & de alijs multis religionis capitibus.Bernard.epiſto.188.& 189.& 190.Arnaldus de Brixia alter ex Italia hæreticus ſe illi adiunxit.Bern.epiſt.189.& 195.

Henricus Tholoſanus monachus, hæreticus,negabat oblationes pro mortuis aliquid prodeſſe: damnabat Sanctorum inuocationem:oſci & chriſmatis conſecrationem, Eccleſiaſticam excommunicationem, peregrinationes,religionis vota,omnes denique Eccleſiaſticas conſtitutiones ſpernebat.Talem inſinuat Bernard.epiſt.241.vid.lib.3.de vita Bernardi cap.5.

Richardus de S.Victore Theologus Pariſienſis, Hugo de Folieto Corbienſis monachus auctor libri De clauſtro animæ & cor-

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
			Poſt eius mortem à ſuæ factionis Cardinalibus creatus eſt Victor 4.
5226	1138		qui cum ſediſſet mẽſes aliquot, conſilio D. Bernardi ceſſit Innocentio. Æmil. lib. 5. Platin.
5232	1144	171	Celeſtin⁹ 2. Tuſcus, Manuele Cõneno Orien. Imp. Cõrado 3. Oc. Im. & Ludouico 9. dicto. 7. Iuniore Fr. Reg. m. 5. d. 13.
			Vacat Sedes dies. 13
5232	1144	172	y Lucius 2. Bononienſis, eiſdẽ Imperan. m. 11. d. 4.
			Vacat Sedes dies. 2.
5233	1145	173	z Eugenius 3. Piſanus, eiſdẽ Impp. an 8. m. 4. d. 20.
			Vacat Sedes dies 2.

poris.Guilhel.de Nangiac.Trithem.

Quidam Ianus ſiue Ioannes à Tēporibus vel à Stampis fertur vixiſſe annos 361 . à tēpore Caroli Magni,cuius ipſe erat armiger, vſque ad Ludouicum Iuniorem.Guil.de Nāgia.Gagui.l.6. Ignatius.Nauc.& Sup.Chro.

Anno 1136.mortuo ſine virili ſobole Hērico 1. Anglorum Rege , Regnum Angliæ à Normannis tranſlatum eſt ad Francos per Stephanum Francū illius nepotem ex Adela ſorore , & Stephani Bleſenſis Comitis filium.Polyd.lib.12.hiſtor.Angli.

Malachias Archiepiſcopus Ardinachenſis inHybernia doctiſſimus & ſanctiſſimus obiit an.1148.Bernard.in eius vita.

y S.Amedeus Lauſannenſis ; Drogo Hoſtienſis,Epiſcopi doctiſſimi.

Meſopotamiæ populi ferè omnes ad fidē Chriſti conuertuntur.Palmer.

z Inſtituit Tornacenſem Epiſcopatum in Gallia,cùm per annos circiter 600.à tempore S.Medardi fuiſſet ſub Nouiodunenſi Epiſcopatu : Electus eſt in Epiſcopum Anſelmus Landunenſis Abbas. Guil.de Nangiac. Continuatio Sigeber.

Cardinales nutu diuino perciti hunc Pontificem elegerunt.Platin. Ille per D.Bernardum impetrauit à Conrado Imperatore & Ludouico Francorum Rege , vt Chriſtianis in Aſia

Anni mūdi.	*An. à Chri. nato.*	*Num. Pōtificū.*	*Concil.*
5233	1145		Vezelium ſiue Vizeliacū in Burgundia, pro expeditione cōt. Turcas, præſide Eugenio, & præſente Ludouico Rege cum Aleonora Regina, & alijs Regni Principibus, qui poſt orationem habitam à D. Bernardo crucem accipiunt, ſacram militiā profeßi. Plati. Ioan. le Maire.
5233	1145		Pariſienſe quoddā Cōciliū fertur tunc celebratū ab Eugenio. Ioan. Tili.
5236	1148		Remenſe, præſide Eugenio, & præſente D. Bernardo, contra hæreſim Gilleberti Pictonū Epiſcopi, quam ipſe eo in Concilio publice recantauit. Bern. ſerm. 80. in cātica. Anton. tit. 17. cap. 1. Fuit etiā cōtra quendam nomine Eonem, qui ſe magnum Prophetam prædicabat, & ex ſuis diſcipulis alios conſtituebat Angelos, alios Apoſtolos. Cōtinua. Sigeb. Otho Friſing. lib. 1. cap. 55.

in Aſia contra Alcoraniſtas opem ferrent. Nam vterq; cum magno exercitu in terram Sanctam profectus eſt. Illa fuit 3. expeditio contra Turcas. Tyri. lib. 16. cap. 18.

Ipſi cum veniſſent Hieroſolymam, iunctis copijs cum Balduino 3. & Hieroſolymorum quinto Rege Damaſcum obſident: ſed diſſidio ac dolo cuiuſdam Aſſyrij, obſidionem ſoluere coacti ſunt, & ita quiſque ad ſua nauigauit. Tyri. lib. 17. ca. 8. & Æmil. lib. 5. Gagui. lib. 5.

Rabbi Moſes Hiſpanus, Ben Maimō (qui & contractis dictionibus dicitur Rambam) videtur floruiſſe circa hæc tempora. Hunc Iudæi habent in ſummo honore, adeò vt eũ inſigniuerint titulo מורה צדק, id eſt, Doctoris iuſtitiæ.

Ipſe in quadam epiſtola de Aſtrologia, meminit ſua ætate fuiſſe in Auſtrali plagà quendam impoſtorem, qui ſe prædicãs præcurſorē ac nuncium Meſſię ſiue Chriſti mox venturi, multos Iudæos ac Arabes ſeduxit ementitis miraculis.

Euſtathius Theſſalonicenſis Archiepiſcopus in libros Homeri ſcripſit commentarios, ſicut & in Dionyſij deſcriptionem orbis. Nicetas lib. 7.

Aleonora repudiata à Ludouico Rege, in ipſius odium ann. 1152. nupſit Henrico Duci Nor-

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
5238	1150		*Baugenciacum, in quo Ludouicus Leonorā uxorem repudiauit, ex qua habebat duas filias, Mariam & Aliſam. Ioan. Til.*
5241	1153	174	Anaſtaſius 4. Romā. Manuele Cōneno Ori. Im. Frederico 1. Ahenobarbo ſiue Barbaroſſa Occid. Imp. Ludouico 9. dict. 7. Francor. Rege. an. 1. m. 4. d. 24. *Vacat Sedes die* 1.
5242	1154	175	a Adrianus 4. Anglus, Manuele Cōneno Orien. Imp. Frederico 1. Ahenobarbo ſeu Barbaroſſa Occ. Imp.

Normãniæ & Andegauenſi Comiti, qui poſtea fuit Rex Angliæ: Ex quo habuit filios quatuor, Henricum, Richardum, & Ioannem poſtea Reges Angliæ, & Gaufridum Comitem Britanniæ: filias totidẽ, quarũ alia collocata eſt Regi Caſtellæ, ex qua nata eſt Blãcha Regina Franciæ, mater S. Ludouici: Altera Alexio Imperatori Orientis: Tertia Saxoniæ Duci, vnde natus eſt Ottho Imperator: Quarta Tholozano Comiti. Illæ nuptię fuerunt cauſa grauiſſimi belli inter Francos & Anglos. Guilhel. de Nangia. Gagui. lib. 6. Æmyl. lib. 5.

Libri 4. Ioannis Damaſceni de Orthodoxa fide è Græco in Latinum transferũtur per Burgundionem Iudicem & ciuem Piſanum, qui maiorem etiam partem operum D. Chryſoſtomi è Græco in Latinum conuertit. Antoni. tit. 17. cap. 1.

Archiepiſcopatus Vlisbonenſis in Hiſpania inſtituitur, an. 1147. Meir. in hiſt. Fland.

Templarij vt eſſent conſpectiores, ſuis cãdidis chlamydibus aſſuerũt cruces panni rubei. Tyr. lib. 12. cap. 7.

a Noruegiam ſua prædicatione ad Chriſti fidem perduxit antequam eſſet Roma. Pontifex. Plati. Ioan. Stella in Chron.

Wilhelmus ſeu Gulielmus huic Pontifici reconciliatus, ab eo declaratur & corona-

tur

Anni mūdi.	An.a Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
			Ludouico 9. dict. 7. Francorū Rege an.4.m.10.
			Vacat Sedes dies 3.
5247	1159	176	b Alexāder 3. Senenſis , Manuele Comneno Cōſtātinopolitano ſiue Oriēt. Imp. Frederico 1. Ahenobarbo ſiue Barbaroſſa Occi Imp. Ludouico 9. dict. 7. Frā. Reg. an. 21. d 19.
			Vacat Sedes dies 14
			Schiſma 19. quod durauit an 16.
5247	1159		Victor 4. contra Alexandrū à tribus tantùm, vel vt alij volunt, quinq; Cardinalibꝰ factione Imperatoris electus PP. ſedit an. 4. m. 7.

tur Rex vtriuſque Siciliæ,quam acceperat in feudum.Krant.lib.6.ca.16.Ex eo tẽpore Regnũ Siciliȩ appellatũ eſt Patrimoniũ Petri.

D.Bernardus Abbas Clareuallenſis,oraculum ſui ſeculi , vitæ ſanctimonia & ſummis miraculis clarus obijt ann. ætatis 63. & ann. Chriſti 1153.In eius vita lib 5.c 7.Alexãder 3. PP.eũ in Sãctorum numerũ retulit an. 1165.

Anno 1158.Liuonia regio,quȩ hodie vocatur Lifland, cœpta eſt tũc primùm à mercatoribus Chriſtianis explorari : vbi cùm plurimi lucri cauſa ſæpe aduentarent,S. Menradus tunc presbyter doctiſſimus Chriſtũ prædicans multos eorum,inter quos erat Cobbe Liuoniæ Princeps,à gentilitate ad fidẽ Chriſtianam traduxit . Ipſe poſtea rogatu Cobbe Principis ab Alexandro 3. PP. deſignatur illius loci Epiſcopus , vbi nunc eſt Riga Metropolis.Kranti.lib.7.cap.13.

b Confirmat ordinẽ Cartuſiẽſiũ. Faſci tẽp.

Ad eius pedes procubuit Fredericus Imper.petens abſolutionem excommunicationis. Plati.Ferunt Ludouicum Francorum & Hẽricum 2. Anglor.Reges , pedites ei inſeruiſſe ſtratoris officio, ac leua dextraque frenum equi ipſius tenentes eum per Totiacũ vrbem magna cum pompa deduxiſſe.

Petrus Lombardus Pariſienſis Epiſcopus, cognomento Magiſter Sententiarum , Gratianus

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Pōtificū.	
			Conc. Claromontenſe, præſide Alexandro Rom. Pont. contra Victorem, & Fredericum Imperat. celebratum fuiſſe, teſtãtur Platina & quidam alij. Sed cū illius temporis hiſtorici nō eius meminerint, mihi eſt ualde ſuſpectum.
5252	1163		*Turonenſe, præſide Alexandro PP. quo in Concilio acta Concilij Papienſis, in quo Victor pſeudopontifex, & Fredericus Imp. præfuerant, damnata ſunt, & uterque excommunicatur. Continua. Sigeb. Æmil. lib. 5.*
5252	1164		Calixtus 3. Victori in ſchiſmate ſuccedens, ſedit ferè an. 6.
5257	1169		Paſchalis 3. antea appellatus Ioannes, à quibuſdã electus poſt mortem Calixti, iuſſus tandem eſt à Friderico Impe. ſe abdicare pontificatu: ſic finitum eſt ſchiſma, poſtquam ſediſſet an. 7. m. 5.

tianus Bononienſis monachus, rapſodus libri Decretorum, Petrus Trecenſis cognomento Comeſtor vel Manducator, auctor ſcholaſticæ hiſtoriæ, ſi nonnullis credimus, fratres nothi. In vita Gratiani. Alij contrà putant, eos nec Germanos, nec σύγχρόνους fuiſſe: ſed ipſi falluntur quod ad eorum tempus pertinet.

Ottho Friſingēſis Epiſcopus filius S. Leopoldi, & frater Hērici Ducis Auſtriæ, Chronologiam ab orbe condito ad annum Chriſti 1150. pertexuit.

Helmoldus Canonicus Butſoniēſis hiſtoriam Henetorum ſiue Sclauorum à Carolo Magno vſque ad ann. Chriſti 1168. perduxit.

Auicenna ſeu Aben zenna, id eſt, ex poſteris Zennæ, nomē enim patris ſui erat Eli, ait Elias in Tisb, in rad. אבן: Auerrois, ſiue Abē Roes: Meſue, medici & philoſophi ſummi apud ſuos Arabes nominis. Sab. Ænea. 9.

Rabbi Iehuda Leuites incidit in hęc tempora, ait Aben Ezra in cap. 9. Daniel.

Rabbi Abraham Aben Ezra Iudæus Hiſpanus, qui ſcripſit in omnes libros receptos in Canone Hebræorum, floruit tunc, vt ipſe teſtatur ad calcem Commentariorum ſuper Danielem & ſuper Malachiam Prophetas.

Quidam Sardenſis mente captus, elapſus à parentibus, diu more ceruorum vixit, gradiens

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põtificũ.	
5259	1171		Concil. celebre plurimorũ Epiſcoporum, coactum ab Henrico Angliæ Rege Caſſeli, quæ urbs eſt Hyberniæ inſulæ, ad corrigenda ea quæ minus rite ſecundum dogma Chriſtianum fiebant in Hybernia (nam ſinguli pro opibus plurimas habebant uxores) quam ipſe Henricus nuper edomitam, ab Aleandro PP. dono acceperat, cũ iam ab initio poſt Chriſtianam religionem acceptam Hyberni ſeſe ac omnia ſua in Romani Pontificis ditionem dedidiſſent. Polyd. lib. 13. Angl. hiſtor.
5266 vel 5268	1178 vel 1180		Vndecimũ generale Cõcilium, (eſt ſecundum uniuerſale Latinorum) Lateranenſe, præſide Alexandro Rom. Pontifi. Epiſco. 280. (uel 300, ut ait Tyrius lib. 21, cap. 26.) cum Orientalium tũ Occidũorum: continens 50. capita

diens pedibus manibuſque & veſcēs eodem pabulo. Tandem cùm Rex Sardiniæ inſulæ venaretur, captuſq; fuiſſet cum ceruis alijs, parentibus eum alloquentibus nihil reſpondit, ſed nec appoſitum panem & vinum guſtare voluit, contentus herba: vnde & paulò poſt mediâ nocte clàm manus parentū euadens ad ceruos redijt, nunquam poſtea viſus ab aliquo. Aben Ezra in cap. 4 Daniel.

Petrus Bleſenſis Archidiaconus, Thomas Græcus, Arnoldus Abbas Bonæuallis; Guibertus Abbas Gemblacenſis, Petrus de Riga Remenſis, Gaufredus Antiſiodorenſis, Ioannes Epiſcopus Carnotenſis, Balduinus monachus Abbas Fordienſis, poſtea Wigorniēnſis Epiſcopus Balduinus Archiepiſcopus Cātuarienſis, ſcriptores Eccleſiaſtici Trithe. de ſcripto. Continua. Sigeb.

Ordo Wilhelmitarum ſeu Guilielmitarū (quos vocant Heremitas) ſumpſit initium à Ioanne Bono Mantuano. Sabel. Ænea. 9. Faſcicul. temp.

S. Thomas Cantuarienſis Archiepiſcopus, cognomento Bequetus, fit martyr in Anglia anno 1171. Tyri. lib. 20 cap. 23. Quam ob cædem Henrico 2. tūc Angliæ Regi ſpecie pœnitentiæ iniunctum eſt inter cætera ab Alexandro Pontifice Rom. vt ipſius ſubditi poſſent liberè ad Romanā curiam prouocare:

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Pōtificum.	
			de reformandis moribus, tam Laicorum quam Eccleſiaſticorum. Antonin. *tit*.17.*cap*.1.Tom.3. Concil. Guido Carmeli.*putat ſectam* Waldenſium *damnatam fuiſſe in hoc Concicilio.*
5265	1177		Concil.Northantoni *in Anglia celebratur à quodā Cardinale nomine* Hugone legato Rom Pontificis,*conuocatis tam* Anglicanis *quàm* Scotis Epiſcopis, *ad componendas lites inter* Cantuarienſem & & Eboracenſem Archiepiſcopos, *qui contendebāt de primatu in* Scotos Epiſcopos,*qui ceßit* Eboracēſi.Polyd.*lib*.13.*hiſt* Angl.
5266	1178		Conciliū *alterū* Northantoni *coactum Epiſcoporum Angliæ, præſide* Hugone *quodam* Cardinale legato *ſedis* Apoſtolicæ. *In eo multa & uaria pro Chriſtianæ religionis ſtatu agitantur*.Polyd.*lib*.13. Anglic.*hiſtor*.

uocare : & ne deinceps vllus eſſet Rex Angliæ,quem Roma.Pontifex non deſignaſſet. Polyd.lib.16.hiſto.Angli.Blond.lib.5.deca. 2.Henricus 8.Angliæ Rex ipſius S. Martyris reliquias incendit an.1538.

Alexander Pontifex Rom.retulit inter Sãctos,Bernardum Abbatem Clareuallis ann. 1165. & Thomam Cãtuarienſem Archiepiſcopum.an. 1174.

Ordo Carmelitarum (qui tunc variegata Chlamyde induebantur) initium habuit in deſertis Syriæ. Polyd.lib.7.de inuento.re.c.5.

Milites D. Iacobi ſub ritu S. Auguſtini approbante Alexandro PP. exoriuntur in Hiſpania.

Hugo Heterianus Tuſcus multa Græcè & Latinè ſcripſit:extant ad hunc Alexandrum 3.tres eius libri de proceſſione S.Spiritus.

Leo Tuſcus interpres Liturgiæ D. Ioann. Chryſoſto. ſe eius σύγχρονον fuiſſe ſcribit.

Vualdenſium (qui ſic dicti ſunt ab Vualdo Lugdunenſi eorum authore) ſiue Pauperum de Lugduno, variæ hæreſes exoriuntur anno 1170. vt ait Guido Carmelit.lib. de hæreſ. Bernardus Lutzemburgus ea reijcit in annum 1218. Inter multa dogmata quæ ipſis impingit Æneas Syluius cap. 35. hæc ſunt, Preces pro mortuis & purgatorium ignem eſſe inuentum auaritiæ Sacer

dotum

Anni mūdi.	*An. a Chri. nato.*	*Nu. Pōtificum*	
5279	1181	177	c Lucius 3.Lucēſis natione Tuſcus Alexio Comneno Orien.Imp.&poſt eū Andronico Cōneno tyranno Orient Impe. Friderico 1. Barbaroſſa Occi Imp. & Philippo 2 . cognom. Theodato, & Auguſto Franc Reg. an 4.m.2.d.18. *Vacat Sedes dies.*12 *Conc. Veronenſe,præſide Lucio PP. ut Chriſtiani occidui Principes Aſianis contra Turcas ferrent ſuppetias , & contra Romanorum ſuperbiam. Platin.*

lotum:deleńdas ſacras imagines: Cõfirma-
ionem & extremam vnctionem nõ eſſe ſa-
ramenta:auricularem cõfeſſionem eſſe nu-
gacem: Sacerdotē quocũque loco,quocunq;
ēpore ſacrum Chriſti corpus cõficere poſſe,
x ſufficere ſi verba Sacramentaria tantùm
roferat. Iidem fortaſſe cum hæreticis illius
emporis, quos auctor (qui tunc degebat)
cõtinuationis hiſtoriç Sigeberti vocat Age-
nenſes.

Berna(id eſt, lingua Heluetica,Vrſus: ita
dicta,quòd cum ea ædificaretur, caſu occur-
rit vrſus) & Friburgum vrbes ædificari cœ-
ptæ.Naucler.Munſter.

Theodorus Balſamon doctiſſimus iuriſ-
conſultus & theologus, Antiochenus poſt-
modum Patriarcha multa hoc tempore ſcri-
pſit,vt ipſe de ſe teſtatur in præfatione ſuper
Nomocanonem, Nicetas quoque lib. 3. de
Iſaacio.

Guilielmus Tyrius Archiepiſcopus, quin-
tus ex Latinis,ſuam hiſtoriam de bello ſacro
Latinorum contra Turcas & Sarracenos,
84.annos complectentem, ab anno Chriſti
1100.vſque ad annum 1184.perſequitur.

Multi hæretici combuſti ſunt in Flandria
iuſſu Philippi Flandrenſiũ Comitis & Guil-
helmi Remenſis Archiepiſcopi ſedis Apo-
ſtolicæ legati. Illi dicebant, omnia æterna à

Anni müdi.	An.a Chri. nato	Nu. Ponti ficũ.	
5283	1185	178	d Vrbanus 3. Mediolanenſis, eiſdẽ Imperantibus, & poſt Andronicum Iſaacio 2. Angelo Orientis Imperatore. a.1.m.10.d.25.
			Vacat Sedes dies.11
			Concil. Pariſienſe, præſide Philippo Rege, Epiſcoporum Galliæ, pro expeditione contra Turcas, Gagui lib.6.

Deo,corpus autem hominis & temporalia à Luciabelo creata eſſe: baptiſmum paruulorum & Euchariſtiam reprobabant: ſacerdotes ex ſola auaritia Miſſas celebrare calumniabantur.Guiliel de Nangiac.

Septem millia Cotarellorum,qui regionē Biturigenſem vaſtabant, ab illius terræ incolis interficiuntur. Ipſi perſequebantur maximè viros Eccleſiaſticos,quos miſeris mortibus conficiebant: Sacrum Chriſti corpus pedibus conculcabant, & Eccleſias incendebant.Guiliel.de Nangiac.

Iudæi è Francia expulſi ſunt,& eorum ſynagogæ demolitæ vel mutatæ in Eccleſias, edicto Philippi Regis,quòd Chriſtianū puerum in Chriſti ludibrium cruci affixiſſent,& grauiſſimis vſuris vexarent Frāciam. Æmil. lib.5.Gagui.lib.6.Verum non multo pòſt tēpore redeuntes, ab eodem admittuntur. Æmil.lib.6.

Diſſidentibus inter ſe Chriſtianis, ſcilicet Guydone Rege Hieroſolym. & Raimūdo Comite Tripolitano, Saladinus Turcarum Rex poſt maximam ſtragem noſtrorū ferè 22000.recepit Hieroſolymam cum ſuo Rege an.1187. 2. Octobris, feria 6. anno 88. (Æmil 89.)ex quo Regnum Hieroſolymorū cœperat eſſe penes Latinos.Æmil.li.5.Blōd. lib.6.dec.2.

Q ij Guiliel.

Anni mūdi.	An. a Chri. nato	Nu. Ponti ficū.	
5285	1187	179	e Gregorius 8. Beneuentanus, eiſdē Impp. m. 1. d. 27. *Vacat Sedes dies 20.*
5286	1188	180	f Clemens 3. Romanus, eiſdē Imperantibus, vſque ad Henricū 6. Occi. Imp. an. 3. m. 5. *Vacat Sedes mēſ. 8.* *Concil Pariſienſe, coactum à Philippo Rege, cui decimæ ab Eccleſiaſticis conceſſæ ſunt ad bellum gerendum contra Saladinū Turcorum Regem, à quo illæ dictæ fuerunt Saladinæ. Gag. lib. 6.*

Guilel.de Nangiaco Iſaacij Orientis Im-
peratoris meminit ſub nomine Curſac, quē
ait alios vocare Iſaquinum: ſed id non mirū
in hiſtoria aliena.

e Quidam hiſtoriographi hunc prætermit-
tunt.

f Fredericus Imperator, Philippus Rex Frā-
corum, Henricus Anglorum Rex, Odo Dux
Burgundiæ, Philippus Comes Flandriæ, Hē-
ricus Comes Campaniæ, Theobaldus Co-
mes Bleſenſis, Epiſcopi quàmplurimi, & o-
mnes ferè Regni Franciæ Barones, quartam
expeditionem contra Turcas precibus huius
Clementis PP. ſuſcipiunt, ſeque cruce inſi-
gniūt, cùm audiſſent Hieroſolymā & totam
Syriam, præter tres vrbes Tyrum, Tripolim,
& Antiochiam, & quaſdam arces à Saladino
fuiſſe occupatas. Palmer. in Chron. Gagui. li.
6. Blond. lib. 6. dec. 2.

Verùm Philippus & Henricus mox redie-
runt ad ſuos, & Fridericus ibi dum in flu-
mine lauaretur ſubmergitur. Cōtinuatio Si-
geb. Palmer. Guil. de Nangiac.

Philippus Theodatus ſiue A Deo datus,
multa Pariſijs vtiliter inſtituit: AEdiles,
quos vulgo vocamus Scabinos ſiue Eſche-
uinos, eligendos curauit. Eam vrbem auxit
tota illa parte, quæ à Paruo ponte ad abba-
tiam S. Genoueſæ tendit, quam etiam mœ-

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
			* Celeſtin.3.Roman.Iſaacio 2. Angelo Orien.Impe. Hēric.6.Occi.Im. & Philippo 2 cog. Auguſto & Theodato Franc.Rege. an.6.m,7.d.11.
5279	1191	181	
5286	1198	182	g Innocen.3. Anagninus, Iſaacio 2. Angelo, Alexio Cōneno eius fratre, Alexio Angelo Iſaacijfilio, Alexio Duca cogn. Murzuflo(alijs Murſypho,alijs,Myrtilo) Baldūino, & Hēri-co ex ordine Ori. ſiue Cōſtātinopo-

nibus cinxit, plurimos vicos ſtrauit lapidibus, D. Innocentij cœmiterium extruxit, forū venale vulgo Hallas in platea quā Campellos vocabant ædificauit, nemus Vicenarum (*de Vincene*) prope vrbem muris cinxit. Guil. de Nangia. Æmil. lib. 9. Gagui. lib. 6.

* Toti Franciæ ſacris interdixit ob diuortium Philippi Regis, qui Ingebergam ſeu Gelbergam vxorem repudiauerat. Guil. de Nangiac.

Gilbertus Abbas, Alanus Epiſcopus Antiſiodorenſis, Philo Epiſcopus Carpathius, Guarricus Abbas Igniacenſis, Ioachimus Calaber Abbas Florentinus, vt de ſe teſtatur ſuper cap. 9. Apocalyp. Godefridus Viterbienſis, Mauritius Epiſcopus Pariſienſis Ipſius exemplo inualuit mos per aliquot annos in Francia, vt ſacerdotes morientes tabulā Catholicam fidem de reſurrectione complectētem pectori apponerent, quòd tunc multi de ea dubitarent. Guiliel. de Nangiac.

Ordo Cruciferorum oritur in Italia anñ. 1197. Volater.

S. Guilielmus Biturigenſis Epiſcopus floruit Honorius 3. PP. eum in Sanctorum numerum retulit.

g Fuit doctiſſimus Theologus & iuriſconſultus, multaſque Epiſtolas Decretales de rebus arduis ſcripſit, vt in libris quinq; De-

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificũ.	
			litanis Impp. Theodoro Laſcari Græcorum Im. Philippo, Otthone 4. Friderico 2. ſucceſsiuè Occid. Impp. & Philippo 2. Franc. Reg. a. 18. m. 7. d. 16 *Vacat Sedes die 1.*
5287	1199		*Conc. Diuionenſe, plurimorum Epiſcoporũ Galliæ, præſide legato Apoſtolico, qui ſecundo ex ſentẽtia Concilij, Philippo Regi & toti Regno ſacris interdixit propter diuortiũ Regis, & ſecundum matrimonium cum Agne Ducis Morauiæ filia. Gagui. lib. 6. Æmil lib. 6. Rex appellauit ad Pontificẽ, uel ut alij dicunt, ad generale Concilium.*

cretalium plura ipſius reſcripta reperiantur, quàm omnium aliorum ſimul Pontificum.

Exorti ſunt multi ordines religioſorum, ſiue monachorum. Dominicus Calaguritanus Hiſpanus inſtituit Ordinem Pręedicatorum, cuius ordinis feruntur fuiſſe 4143. cœnobia. Franſciſcus Aſiſiates Italus ordinem Minorum. Palmer. Platin. Horum ſuo tempore 90. millia fuiſſe ſcribit Sabel. Ænead. dec. 9. lib. 9. Carmelitarum ordo tunc ab Alberto Patriarcha Hieroſolymitano inſtauratur. Ordo Eremitarum S. Auguſtini. Ordo S. Trinitatis inchoatur à Ioanne Mattha & Fœlice Anachoreta. Gagui. lib. 6. Polyd. lib. 7. de inuent. cap. 21.

Abbas Vrſpergenſis (cuius nomen ignoratur) ſuum Chronicon ab Orbe condito ad hæc ſua tempora. i. annum 1199. conſcripſit.

Nicetas Acominatus Choniates ſcripſit hiſtoriam rerum memorabiliũ, quæ in Conſtantinopolitano Imperio per 88. circiter annos, hoc eſt, ab anno Chriſti 1117. in quo deſinit Zonaras, vſq; ad an. 1205. contigerunt.

Guilhelmus Epiſcopus Antiſiodorẽſis, Abſalon abbas, Petrus Senonenſis, Stephanus Anglus, Cæſarius Heyſterbachenſis, Euſtathius abbas Anglus, Alexander Neckam Anglus.

Helmandus ſiue Helynandus monachus

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
5303	1215		*Duodecimum œcumenicum Concilium Lateranẽſe, omnium quæ unquã fuerunt in Europa celeberrimum, in quo præſuit Innocentius* PP. *interfuerunt duo* Patriarchæ, *Conſtantinopolitanus &* Hieroſolymitanus: *Archiepiſcopi tum Græci tum* Latini 70. Epiſcopi 400. Abbates 12. *Priores conuentuales* 800. *Simul omnes* Patres 1285. *Legati* Romani *&* Græci *Imperatoris, Oratores* Regum *Franciæ*, *Hiſpaniæ, Angliæ*, Hieruſalem, *Cypri, & cæt.* Eo *in* Concilio *actum eſt de* 70. *capitibus contra hæreſes, & ad mores atque ſtatum* Eccleſiaſticum *pertinentibus.* Tra*ctatum item eſt de recuperanda* Hieroſolyma. Tom. 3. *Concil.*

frigidi montis, in Beluacenſi territorio præter alios libros compoſuit Chronologiã ab orbe condito ad annum Chriſti 1210. Guil. de Nangia. Antonin. tit. 18. cap. 5.

Albigenſes, alijs Albiani, alijs Albij, heretici, in Comitatu Tholoſano inter alias hæreſes reijciebant omnia ſacramenta, damnabant nuptias. Vide eorum errores apud Bernard. Lutzem. in catal. hæret. Talium protectores erant Rex Arragonum, Comes S. Eligij, Princeps Fuxi, & Raymundus Comes Tholoſates. Illi Catholicos miſerè tractabãt, eoſque illudentes, quòd Sanctos & D. Virginem venerarentur, blaſphemabant in D. Virginem, Haa meretrix ſancta Maria. Guil. de Nangiac. Contra eos à Francis, tam clericis quam Laicis variè certatum eſt ferè per 12 annos. Tandem victi ſunt à Simone Mõtifortenſi Comite, qui contra eos miſſus fuerat à Philippo Rege Franc. Eiq; decreto Lateranenſis Cõcilij datus eſt Tholoſanus Comitatus. Polyd. Virgi. lib. 16. Angli. Æmil. lib. 6. Blond. lib. 6. dec. 2. Faſcicul. temp. Dominicus etiam plures eorum ad veram fidem reduxit. Platina.

Almaricus ſiue Amorricus Carnotenſis vir eruditus, ſed hæreticus, conuictus eſt viginti errorum, quorum vnus erat: Corpus Chriſti non magis eſſe in ſacramẽto Euchariſtiæ.

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
			Tranſubſtãtiationis vocabulum auctoritate illius Concilij ad cauendas omnes hæreticorum tergiuerſationes in Eccleſia uſurpari cœptum eſt. Ca.1. De ſum. Trinit. Idque non ſecùs (ut hoc obiter dicam) atque verbum Omouſion antea decreto Niceni Cõcilij: nec aliud ſignificat, quàm Cypriano (ſermo. de cœna) panem & uinum in carnem & ſanguinem Domini mutari ac conuerti, & panẽ omnipotentia uerbi factum carnem: Euſebio Emiſſeno (homil. 4. in Paſcha.) terrena commutari & tranſire: & iterum, creaturas conuerti in ſubſtantiam corporis Chriſti: Chryſoſtomo (ſer. de Encænijs) nihil ſubſtãtiæ panis remanere: & (in Liturgia) Deum uiſibilia in corpus Chriſti μεταβάλλειν .i. tranſmutare: Auguſtino (ſer.28.de

riſtiæ,quàm in qualibet alia re. Eius ſequaces cum eiuſdē oſſibus refoſſis Lutetiæ poſtea vſti ſunt. Gagui.lib.6. Æmil.lib.6. Bernard. Lutzemb.in Catal.hæretic.

Alij quidam heretici blaſphemi in Perſonas S. Trinitatis cōburuntur Pariſijs. Gagui. lib.6.

Alij hæretici in Alſatia eſum carnium in Quadrageſima & quouis alio tempore dicebant eſſe licitum: negabant fornicationē eſſe peccatum, quòd coitus eſſet res naturalis. Eorū circiter octoginta vno die apud Argentinum comburuntur. Naucl. Trithe. in Chron. monaſterij Hirſaugienſis.

Philippus poſt varia prælia cum Anglo, totam Normanniam ſeptem Epiſcopatibus conſtantem recepit anno 332. (alij 260. Æmil.270. Poly.316.) poſtquam Carolus Simplex eā conceſſiſſet Rolloni Duci Normannorum. Guilel. de Nangia. Æmil. lib. 6. Polyd. lib.15. Anglic. hiſt. Gagui. lib.6.

Aquitania etiā ſe tota ferè ſubdidit Philippo. Ita ab vniuerſa, quam in Gallijs habebat, poſſeſſione Ioannes Rex Anglię ſua ignauia penè eſt depulſus. Poly. li 15. hiſt. Angl.

Galli & Veneti expugnata vrbe Conſtantinopoli contra Alexium Comnenum, qui Iſacium Comnenum fratrem excæcatū detinebat in carceribus, inter ſe conueniunt, vt Gal-

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
			uerbis Domini) iam non eſſe panē, ſed corpus Chriſti : Hieronymo in Marc. Chriſtum transfigurare panem in corpus ſuum:: Ambroſio (lib. 4. de Sacram. cap. 4. & 5. & li. de ijs qui initiantur. cap. 9.) creaturas & naturas ſiue ſubſtātias mutari : Damaſceno (lib. 4. de Orthodoxa fide cap 14.) & Heſychio (I e uit. lib. 6. cap. 22.) panem in carnem Domini ſupernaturaliter tranſmutari, & fieri ſenſibilium tranſlationem & commutationem: Theophylacto (in 4. cap. Marc) tranſelementari panem in carnem Chriſti. uel transformari. in 6. cap. Ioan. & in 26. Math. In hoc Concilio certus habitus eſt Iudæis aſsignatus. cap. In nonnullis de Iud. & Sarrac.

vt Galli Imperatorem Gallum, Veneti Patriarchã Venetũ darẽt: Illi Balduinũ Flandrũ, hi Thomã Maurocenũ nominârunt. Blond. lib.6.dec.2. Æmil.lib.6. Nicetas lib. vlt. Sic imperium Orientis manſit penes Gallos 60. fere annos. Blond.lib.8.deca.2.

Balduinus Orientis Imperator Græcã Eccleſiam ad tempus Romanæ audientem & concordem reddidit. Illius vnionis facta eſt mentio ab Innocentio PP. in Conc. Lateran.

Veneti an. 1202. eripiunt Græcorum Imperatoribus Cretam inſulam, quæ olim ἑκατόμπολις, hodie Cãdia dicitur. Sabel. Ænead 9.li.9. Circuitus eius 588. millia paſſuum cõtinet.

Ioannes Brennus Chriſtianorum Principũ vno conſenſu Rex Hieroſolymitanus deſignatur, ſed nomine tenus. Blond.li 6.dec.2.

Ioannes Rex Angliæ vir impius poſt ſacras ædes à ſe ſpoliatas, & ſacerdotes pulſos Regno; & redditibus Eccleſiæ per ſex annos retentis, in pœnam religionis contemptæ excommunicatus à Pontifice Rom. non antea abſoluitur quàm diadema capiti ademptũ Pandulpho legato Apoſtolico traderet, nunquam id ipſe aut hęredes accepturi niſi à Põtifice Roma. Angliã item & Hyberniam reddidit feudatarias Roman. Eccleſiæ, promittẽs pro Anglia 700. marchas auri, & pro Hyber-

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
5308	1216	183	h Honorius 3. Romanus, Petro Altiſiodorenſi, Roberto eius filio, ſucceſsiuè Conſtātinopolitanis Imperatoribus, Theodoro Laſcari, & Ioāne Duca Græcor. ex Ordine Impp. Friderico 2. nepote Barbaroſſæ Occid. Imper. & Philippo 2. Ludouico 10. dict. 8. per ordinem ſucceſsionis Francor. Regibus. an. 10. m. 7. d. 13. *Vacat Sedes die. 1.*

Hybernia 300. Poly. lib. 15. Angl. hiſto. Æmil. lib. 6. Blond. lib. 6. dec. 2. Guilhel de Nangia.

Saxo Grammaticus pertexit hiſtoriã Danorum vſque ad annum ferè 1200.

Gręci odio Latini nominis nolentes parêre Conſtantinopolitanis Imperatoribus, ſibi ex ſua natione Theodorum Laſcarim Imperatorem creant ad Niceam vrbem. Nicep. Gregoras lib. 1.

h Coronauit Romæ Fridericum 2. Imperatorem Occidentis, & Robertum Petri fil. Imperatorem Conſtantinopolitanum cum ſole vxore. Plati. Blond. lib. 7. dec. 2.

Confirmauit Ordines Prædicatorũ & Minorum monachorum, biennio ante mortem D. Franciſci.

Monaſticus Valliſcolarium Ordo ſub regula D. Auguſtini originem ſumit in Campania, per Guilielmum Richardum, Euurardum, & Manaſſem Theologiæ profeſſores: confirmatur ab Honorio.

S. Clara conciuis Diui Franciſci ab eo edocta ordinem Virginum auſpicatur. Volater. lib. 21. Alexander 4. eam in numerum Sanctarum virginum retulit an. 1255.

Pruteni coguntur à Theutonicis fidem Chriſti ſuſcipere. Munſter. in Coſmog.

Tartari gens Scythica per Changiuſcam primum ſuum Regem Georgianam Armeniamque

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Pōtificũ.	
5313	1225		*Concil. Germanicum, præſide Conrado Legato Apoſtolico, contra ſimoniacos & concubinarios clericos.* Tom. 3. Concil. *Oxonienſe. præſide Stephano Archiepiſcopo, de officio & ſtatu Eccleſiaſticorum.* Tom. 3. Conci.
5315	1227	184	i Gregorius 9. Anagninus, Balduino 2. Conſtantinopolitano Imper. & Ioanne Duca Græcorum Impe. Friderico 2. Occ. Im. & D. Ludouico 11. dict. 9. Fran. Rege an. 14. m. 3. *Vacat Sed. m. 2. d. 1.*

niamque maiorem ſibi ſubegerunt.inde Poloniã Hungariamq; depopulati ſunt.Blond. lib.7.dec.2.Platin.

Seruitia hominum etiam inter Chriſtianos nondum his temporibus deſijſſe,teſtantur conſtitutiones iſtius Friderici Imperatoris, De ſeruis & ancillis fugitiuis , in Placitis Regni Neapolitani : ſed ea tamen non longè pòſt ceſſaſſe conijcio ex Bartholo,qui ad hoſtes de captiuis ſcribit ſuo tempore(viuebat an.1320) nuſquam homines Chriſtianis moribus vēdi,& iampridē ſeruitia deſijſſe.

Hieroſolyma à Coradino ſiue Gordirio Sarraceno filio Saphadini penitus ſubruta, pręter Templū Sancti ſepulchri, & arcē quā Turrim Dauid appellant,Guil. de Nangiac. Trith.in Chron,Monaſter.Hirſaugienſis.

Floruit tunc Accurſius Florētinus,primus vniuerſi iuris gloſſator & adhuc vltimus: licèt an.ætatis 37.cœpiſſet ſtudio legum vacare,tamen ſummus euaſit iuriſcōſultus, natus 78.mortuus eſt Bononiæ an. 1279.

Ludouicus Rex Franc. Rochellam vrbem expugnauit: tum Lemouicenſes,Petragorij, & omnes Aquitaniæ Principes,exceptis Vaſconibus , qui vltra Garumnam habitant, ei fidelitatis ſacramentum præſtiterunt. Guil. de Nangiac.Gagui.lib.7.

i S.Dominicum auctorem Fratrum prędicatorum

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Pōtiſicū.	
			Conc. Lateranenſe, cōtra Fredericum 2. Imper. Platin.
5325	1237		Londinenſe, præſide Otthone Cardinale legato Apoſtolico. In eo Concilio poſt longam conſultationem multæ leges Latæ ſunt, quæ deinceps ſacerdotalem ordinem conſeruarunt Polyd Virg. li. 16. Anglic. hiſtor.
5329	1241	185	Celeſtinus 4. Anagninus, Balduino 2. Conſtātinop. Imp. & Ioāne Duca Græcorū Imp. Friderico 2. Occi. Impe. & D. Ludouico Francor. Rege. d. 18. *Vacat Sed. a. 1. m. 9.*

catorum & S Franciſcum Minorum biennio poſt eius mortem Sanctorum catalogo adſcribit. Item S. Antonium Vlisbonẽſem Minoritam, qui dicebatur Epiſcopus S. Franciſci: & Elizabetham Hungariæ Regis filiam. Trithem. in Chron. Monaſt. Hirſaugienſis. Palmer Krant. lib. 8. hiſt. Saxo. cap. 4. Platin.

Vetuit, ius ciuile legi Lutetiæ & alijs in locis vicinis. Cap. ſuper ſpecula de priuilegijs.

Libros quinque Decretaliũ, eo quo nunc ſunt ordine digeri curauit per Raimundum Barchinonenſem.

Statuit Laicos cuiuſcunque eſſent ordinis prædicare non poſſe. Cap. ſicut. de hæret.

Statuit campanas ad Eucharistiæ confeſtionem pulſari, & ad ſalutationẽ & laudes D Virginis. Alij iſtud inſtitutum adſcribunt Honorio 3. Abb. Vrſperg.

Henricus Anglorũ Rex Frãcos vicit in Aquitania, Pictones recuperauit, Vaſcones domuit. Æmil. li. 7. Polyd. lib. 16. Angl. hiſtor.

Odacharus ſeu Othocarus, & Wentzeſlaus Reges Bohemiæ dant ius cõſecrandi Reges Bohemiæ Archiepiſcopis Moguntinis, qui per multos annos illũd retinuerunt, donec aliquis eorum tale ius vẽdidit Eccleſiæ Pragenſi. Trithem in Chron. Monaſt.

Hieroſolyma per Fridericum Imperatorẽ ſine ſanguinis effuſione ſub certis pactionibus à

Anni mūdi.	An. a Chri-nato.	Nu. Pōtificum	
5331	1243	186	k Innocen.4.Genuēſis, Balduino 2. Conſtantinopolitano Imp. ℣ Ioan. Duca Græcorum Friderico 2.Occi. Im. & Interregno Occidentalis Imperij D.Ludouico 11.dict.9.Francor. Re. a.11.m.6.d.12. *Vacat nō quidē annos. 2. vt quidam putant, ſed dies 3. vel vt alij, die 1.*
5333	1245		*Decimumtertium uniuerſale Concilium* Lugdu*nenſe, præſide* Innocentio Rom Pontiſ. *contra* Fri*dericum* Imp*eratorem. qui*

bus à Saldano Ægyptiorum recuperata eſt cum quibuſdam caſtellis.an. 1229.Trithe.in Chron.Monaſter.

Maiorica inſula Sarracenis, qui eam multis annis occupauerant, ab Arragonum Rege eſt erepta.Magna etiam pars terræ, quam ipſi in Hiſpania poſſidebant, occupata eſt cum Eremita & Valentia ciuitatibus, à rege Legionis,& eius filio Caſtellæ Rege Trithem.in Chron. Monaſter. Huſaug. Blond. lib.7.dec 2.

Academia Lutetiana, quæ propter ciuiū in ſcholaſticos ſeditiones & cædes delabebatur, quamq; Henricus Rex Anglus ad Oxoniēſem ſcholā occultis nūcijs ad ſe pellicere ſtudebat,à S Ludouico reſtituitur. Gag.li.7.

Annus Chriſti 1240. eſt Iudæis quintus milleſimus ab orbe condito,à quo ſolent vt plurimum numerare.

S. Ethmundus Cantuarienſis Epiſcopus, S Steuiſlaus Cracouienſis, Ioannes Friburgenſis Epiſcopus Boſſinenſis, S Samonas Gazenſis Epiſcopus,doctiſſimi Theologi.

Iordanes Dominicanus Theologus ſuis ſilentium menſæ præſcribit. Volater.lib.21. Geographiæ.

Tholoſa & totus Comitatus à Francis in deditionem accipitur : ſicque finitū eſt bellum contra Albios hæreticos.Æmil.lib.7.

S.An-

S. Antonius de Padua diſcipulus S. Franciſci obijt an.1231. Trith.in Chron. Monaſt. Hirſaugienſis.

Dũ dira fames graſſaretur in Francia,& tãta,vt homines belluarũ more herbis campeſtribus veſcerẽtur(Guil.de Nangia.) Gulielmus Niuernẽſis Epiſcopus ſingulis diebus alebat duo millia pauperum.Mater Hiſtor.

An.1238.Theologi Pariſienſes poſt longã diſputationem definiunt, neminẽ poſſe duo beneficia,ſi vnum ſufficeret ad eum alendũ, obtinere ſine mortali peccato.Chron.Franc. & Iac.Meir. in Hiſt.Frand.

Factiones Gibellinorum pro Imperatore, qui ter fuerat à Gregorio 9. excõmunicatus, & Guelphorum pro Rom. Pontifice ,exoriũtur in Italia, quæ per 260. fermè annos grauiſſima & plus quàm inteſtina bella pepererunt . Platin. Blond. lib.7. dec.2. & Æmil. Kranti.lib.8 Hiſtor.Saxo.cap.8. Trithem. in Chron.Monaſt.

k Scripſit Apparatus Decretaliũ & Authẽticas:cognominatus eſt Pater Iuris. Volat.

Steuiſlaum Cracouienſem Epiſcopũ, & Petrum ordinis Prædicatorum retulit inter Sanctos. Volater.lib.22.

Hugo Cardinalis S.Sabinæ, antea Barchinonenſis monachus ſcripſit in vniuerſa Biblia , & compoſuit Concordantias,vt vocat, Biblio-

Bibliorum.

Albertus Magnus Dominicanus & Ratiſbonenſis Epiſcopus, S. Bonauentura Franciſcanus, Alexander Aleſius, Ioan. Valleis Anglus, Gualterus Pictauenſis Epiſcopus, Ioannes de Rupella Pariſienſis, Guilielmus Epiſcopus Pariſienſis, Bartholomeus Brixianus, Gilbertus Tornacenſis, Bernardus Parmenſis presbyter Compoſtellanus, Hilarius Epiſcopus Aurelianenſis, Iacobus Achonenſis Epiſcopus, Odo Cancellarius Pariſienſis, Henricus Ebredunenſis Archiepiſcopus, Theologiæ præſertim Scholaſticæ & iuris Canonici doctiſſimi interpretes.

Vincentius Bellouacenſis Dominicanus, hiſtoriam vniuerſalem maximè Eccleſiaſticam ab Orbe condito ad ann. Chriſti 1250. in ſuo Speculo hiſtoriali complexus eſt.

Henricus primus Dux Brabātiæ, cùm antea ipſius maiores eſſent Louanij Comites.

Circa hæc tēpora lingua Germanica cœpit ſcribi Latinis characteribus: tunc etiam Germani nomina Sanctorum imponere cœperunt ſuis in baptiſmo, cùm antea Peregrinis Scytharum appellationibus vterentur. Curio lib. 2. Chronolog.

Alphonſus 10. Rex Caſtellæ, inſignis philoſophus & Mathematicus recuſauit Imperium. Trith. in Chron. Monaſt. Hirſaug.

R Groſſio-

Anni mūdi.	An.à Chri. nato	Nu. Ponti ficū.	
			uocatus ad Concilium & non comparens,hoſtis Eccleſiæ iudicatur ac deponitur Imperio. Fuit etiam actum de recuperanda terra Sancta, D. Ludouico Fran. Rege cōſtituto Duce illius quintæ expeditionis: qui Cruce ſignatus ubi in Aſiam cum ingenti exercitu traieciſſet, rediit in Galliam quinto poſt anno. Platin. Æmil. li. 7. Guiliel. de Nangiac. Tom. 3. Concil Vincenti. lib. 32. Gagui. lib. 7.
			Ruber pileus, & purpura in eo Cōc. primū cōceßa ſunt Cardinalibus, ut admonerētur, ſe ſemper paratos eſſe debere ſanguinē pro Chriſtiana religione fundere. Illis etiam cōceſſum eſt uehi equo in urbe, & ferre rubrum galerum. Platin. Gagui lib. 7. Æmil. lib. 7.

Groſſioni gens Arabica inſtigante Soltano Babylonico Chriſtianos miſeris modis perſequuntur in Aſia,& expugnata Hieroſolyma templum Sepulchri Domini deſtruxerunt. Blond. lib. 7. dec. 2. Æmil. lib. 7. Guiliel. de Nangiac.

Iacobus Rex Arragonum duos Ordines militum inſtituiſſe fertur, quorum alterũ amictu albo & nigra cruce inſignitũ vocauit Ordinem D. Mariæ de redẽptione captiuorũ ſiue de mercede,quibus ſcilicet cura eſſet de redimendis captiuis: alterum appellauit ordinẽ militũ Monteſiæ rubenti cruce inſignẽ. Alij hanc inſtitutionẽ antiquiorem faciunt, & incidiſſe in an poſt Chriſtũ 1212. & vtrãq; militiã aiunt fuiſſe à Gregorio 9. approbatã.

Ioannes de Sacro Boſco Anglus tunc inſignis Mathematicarum profeſſor Pariſijs, vt licet ex eius Computi Eccleſiaſtici fine colligere.

Friderico 2. excommunicato & Decreto Concilij expoliato Imperio, vacauit Imperium per 28. annos vſque ad Rudolphum. Palmer. interea multæ ſunt ortæ diſſenſiones inter Principes ob electionem Imperatorum,& tres ordine electi ſunt,non quidem Imperatores, ſed Reges Romanorum. Nam primò iuſſu Pontificis electus eſt à quibuſdam Principibus, contrà Fridericum, Hen-

Anni mūdi.	An. a Chri. nato	Nu. Pontificū.	
5342	1254	187	1 Alexander 4. Anagnin', Balduino 2. Conſtantinopolitano Im Theodoro Laſcari iuniore, Ducæ fil. Græcorū Imp. Michaele 7. Conneno Paleologo Conſtantinopoleos & Græcorū Impe. Interregno Imperij Romani, S. Ludouico F. R.. a. 6. m. 5. d. 5. *Vacat Sed. m. 3. d. 4.*
5346	1258		*Concil. Oxonienſe, cōtra Pictones, qui ingēti numero confluxerant in Angliam: quos ſtatuerunt cū cæteris alienis exterminādos. Polyd. Virgil. lib. 16. Hiſtor. Angliæ.*

ricus Lādgrauius ſeu Comes Heſſię,& Thuringię,qui non conſecutus Imperij coronam obijt an.5 Regni,viuo adhuc Friderico, qui ob omnes Pontificis execrationes noluit cedere Imperio. Mortuo Henrico an. 1259. ſtatim ab Electoribus Imperij procurante PP. per Legatum Petrum Caputium,contra Fridericum & Conradū fil. deſignatus eſt Rex Romanorum,& coronatus Wilhelmus Comes Hollandiæ. Quo mortuo 7. anno Regni,electus eſt à duobus Electoribus & quibuſdam Principibus Richardus Cornubiæ Comes, ſed anni regni ipſius ſunt incerti. Trithe. in Chron. Monaſterij Hirſaugienſis. Hiſtorici mirè variant hoc loco: alij numerant Conrardum filium Friderici,& Wilhelmum, ac conſtituunt Interregnum annorū tantùm 17. alij 22. alij negant ſedem Imperij vacaſſe. Sed omnium optimè Trithe.

Robertus Sorbona Theologus,primus inſtituit & ditauit Collegium Sorbonæ, pro ſcholaſticis qui vacarent Theologiæ. Guilel. de Nangiac. Chron. Franco. Valde ſunt inepti Hiſtorici recentes, qui putant Robertum hunc fuiſſe Fratrem D. Ludouici.

l Ludouicus multa in Regni vtilitatē inſtituit: Dignitates & officia noluit eſſe venalia: Blaſphemis, & in vanum iurantibus per nomen Dei,cauterium in fronte inuſſit: Lu-

panaria prohibuit : vetuit Magiſtratibus in toto ſuę iuriſdictionis tractu aut fundos emere, aut liberis ſacerdotia procurare, aut eos collocare nuptui:hiſtriones aula exegit:multa Cœnobia & Valetudinaria partim condidit, partim inſtaurauit & ditauit : beneficia Eccleſiaſtica noluit conferre,ſed ius illud reſtituit collatoribus ordinarijs iuxta antiquos Eccleſiæ canones.Gagui.lib.7. Æmyl.lib.7. Chronica Francorum.

Cùm Edouardus filius Henrici 3. Anglorum Regis duxiſſet in vxorem Aleonoram Alphonſi Caſtellæ Regis ſororem , pater eum donauit Principatu Walliæ. Hinc fit, vt filius Regis Angliæ natu maior vocetur Princeps Walliæ.Polyd.lib.16.Angli. Anteà cùm Ducatus Normanniæ eſſet ſub ditione Anglorum Regis, dicebatur Princeps Normanniæ à tempore Henrici 1.qui Guilielmũ filium ſuum Ducem fecerat eius regionis circa an.1120.Polyd.lib.11.Angli.hiſtor.

S.Thomas Aquinas Dominicanus diſcipulus Alberti Magni ſcholaſticæ doctrinæ princeps.

Henricus de Seguſia dictus Cardinalis Hoſtienſis,tunc Summam ſuam edidit: habuit auditorem Gulielmum Durandum qui dictus eſt Speculator. Floruit Guilielmus de S.Amore doctor Sorbonicus,qui ſcripſit cõtra or-

tra ordines Mendicantium.

Iacobus de Bellouiſo Iuriſconſultus, ſcripſit in libros feudorum quos ſepties publicè interpretatus fuerat.

Memorabile fœdus ann.1259.(alij 1269.) inter Anglos & Francos, Lutetiæ in magno Principum conuētu, præſentibus Ludouico Francorum & Henrico Anglorum Regibus, percuſſum eſt: vt Ducatus Normanniȩ,Comitatus Andegauenſis,Cenomanenſis(quorum cauſa tot olim bella inter Anglos & Francos, & quos à Philippo Auguſto receptos Frāci ad eam ætatem poſſidebant) item etiam Turonenſis & Pictauenſis cederent in perpetuum Franco:acciperet verò Anglus pro impenſis bellicis 150. millia aureorum, & in ſingulos annos vectigalis nomine dena millia,contentuſque eſſet vlteriori Aquitania, & citerioris parte vſque ad Carantum fluuium,cum finibus Agenenſium, Lemouicum, Cadurcorum, de quibus tamen ius clientelare deberet Franco, renuncians iuri quod ſibi in Galliæ Regno vēdicare poſſet, ſicque adſcriberentur inter Barones Franciȩ, ac Par Duxq; Aquitaniæ vocaretur.Poly.li. 16.Angli. hiſtor. Gagui.lib.7. Æmil. lib.7. Guilielm.de Nangiaco.

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
5349	1261	188	m Vrban' 4. Trecẽſis Michaele 7. Comneno Paleologo, cognom. Magno, Orient. Impera. exiſtente Interregno Imperij Occident. S. Ludouico Frãcorum Rege. a.3, m.1. d.4.
			Vacat Sed. menſ. 5.

m Feſtum Sacramenti Corporis Chriſti inſtituit. Trith. in Chron. Monaſt. Polyd. de inuent. rer. lib. 6. cap. 8. Thomas Aquinas compoſuit Officium illius feſti cũ hymno & proſa, quæ miſit ad Vrbanum PP. à quo in præmium retulit columnam argenteam. Naucler. Extant inter eius opera.

Fuit humili loco ortus, fertur enim habuiſſe patrem ſutorem veteramentarium: cùm Cardinales non poſſent conuenire ad vnum eligendum ex ſuo collegio, ex Patriarcha Hieroſolymitano creatus eſt Roman. Pontifex. Platin.

Miſit in Angliam Othobonum legatum ad componendum inteſtinum bellum, inter Henricum Regem & eius optimates. Polyd. lib. 16. Angli.

Ioannes Semeca cognomẽto Teutonicus, primus gloſſator, vt vocant, Decreti; Humbertus, Alexander de Villa Dei Minorita, Albinus Abbas Ferrarienſis, Adamus de Mariſco Anglus, Ioannes Epiſcopus Boſſinenſis, Dauid Germanus, Vdalricus Argentinenſis Alberti diſcipulus, Theodoricus Thuringus, Ioannes Biſuntinus Epiſcopus, Adeledinus Sagienſis Epiſcopus, Theologiæ ſcriptores, vt ferebant illa tempora, doctiſſimi.

Alexius Cæſar Strategopulus iuſſus à Michaele Paleologo obiter tentare Conſtanti-

Anni mūdi.	An. à Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
5353	1265	189	n Clemēs 4. Narbonenſis, eiſdem Impp. & durante Interregno Imperij. an. 3. d. *21.* *Vac. Sed. a. 2. m. 9.*
5354	1266		*Duo Concilia plurimorum ſacerdotum celebrātur in Anglia per Otholonum Apoſtolicum Legatū, de rebus ad religionē pertinentibus, quibus etiam nunc in Anglia utuntur. Polyd. Vergil. lib. 16. Angli. hiſtor.*
			alterum fuit { *Northantoni,* / *Londini.* }

nopolim,eam cepit cum 800. tantùm militibus.Niceph.Gregoras lib.4.Ita deſijt Imperium eſſe penes Gallos.Illud deinceps mãſit apud familiam iſtius Paleologi 200. ferè annis,donec Mahometes Turca Byzantium occupauit an.1453.

Libera Chriſti prædicatio per Aphricam à Sarracenis conceſſa.Blond.lib.8.dec.2.

n Carolum D. Ludouici Fratrem inunxit Romæ, Siciliæ & Hieroſolymorũ Regẽ, ea lege,vt in ſingulos annos 48. millia aureorum (Naucler.40.mil.)nomine tributi penderet.Plati.Blond.lib.8.dec.2.Æmil.

D.Ludouicus Franco.Rex,ſignatus cruce relicta Regni adminiſtratione,Simoni Neelæ & Mathæo Vindocinenſi Abbati D.Dionyſij,cum tribus filijs, Ioanne, Philippo & Petro, magna claſſe comparata traijcit in Africam ſecundò dimicaturus contra Sarracenos: ſed anno proximo Carthagine expugnata, Thuneto obſeſſa,& Ioanne Triſtanne priore filio defuncto, ipſe ex alui profluuio(alij peſte)obijt ad 8.Cal.Septemb ann. 1270.Gaguin.lib.7. & Æmyl. Blond. lib.8. dec.2.Palmer.in Chron. Bonifacius eum inter Sanctos retulit.Gaguin lib.7.

Deſiderius Longobardus multis ſcriptis impugnauit ordines mendicantiũ: cõtra quẽ D.Thom.li.cont.impugnãtes religionẽ.c.6.

o Au-

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
5359	1271	190	Gregorius 10. Placentin⁹, Michaele 7. Cõneno Paleologo Ori. Imp. & poſt finitũ Interregnum Imperij, Rodulpho Occid. Imp. S. Ludouico F. Reg. & poſt eũ eius filio Philippo 3. Cogno. Audace, F. R. a. 4. m. 2. d. 10. *Vacat Sedes dies 9.*
5361	1273 alij 1272		*Decimumquartum generale Concilium Lugdunenſe ſecundum, præſide* Rom. Pontifice, *Epiſc 500. Abbatum 60. & aliorum minorum prælatorum, & ſacerdotum fere 1000. Pro terra Sancta recuperanda (hac de re nihil fuiſſe definitum ait Ioan. le Maire) & cõtra Græcos de Pro-*

o Audiens ciuilia bella & frequentes ſeditiones,ac infinita mala quæ quotidie fiebant in Germania, quòd nullus eſſet Imperator, monuit electores,vt ad certum tempus Imperatorem aliquem deſignarent, qui elegerunt Rodulphum Hapſpurgenſem Comitē. Trithem.in Chron.Monaſter.

Magna pars hiſtoricorum Philippū Francorum Regem cognominant Audacem,ſed tanta fuit morum & animi lenitate,vt meritò potuerit appellari Lenis.At fortaſſe quod dicebatur de Philippo Duce Burgundiæ,qui fuit vir ſtrenuus & forti animo, ipſi imprudenter traxerunt ad Philippum Regem Frācorum.

In Concilio Lugdunenſi Rudolphus confirmatus eſt Imperator: Minores 25. annis excluſi ſunt à cura Parochialis Eccleſiæ.cap. Licet canon de electio.lib.6.

D Thomas Aquinas obijt ann.50. ætatis, dum Lugdunū ad Concilium euocatus proficiſceretur Mat.hiſtor.

Michael Paleologus Imper. Græcos nolētes Romanæ & Catholicæ Eccleſiæ fidem ac ritus recipere varijs modis mulctauit;bonorum publicationibus, relegationibus,carceribus,excæcationibus,flagris, mutilationibus, & alijs ſimilibus pœnis. Bēcum Conſtantinopolitanum Patriarcham, virum excellen-

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificũ.	
			ceſsione S. Spiritus à filio. Interfuerunt Græcorũ & Tartarorum legati (Guil. de Nang. & Gregoras) *& ſi nonnullis credimus, Michael Paleolog⁹ Imp. Græcorum, cuius auctoritate, etſi repugnantibus pluribus Græcis* (Nice. Gregoras lib. 5. Pachimeres li. 5.) *conciliata eſt quidẽ (ſiue per eũ ſiue per legatos) decima tertia* (Tritbe. in Chron. Monaſt. Hirſ.) *unio ſiue concordia utriuſque Eccleſiæ, ſed ea nõ diu durauit, ſicut nec præcedentes.* Gagui. lib. 7. Æmi. li 7. Tom. 3. Concil. Blond. dec. 2. lib. 8. Plat. Palmer.
5364	1276	191	p Innocentius 5. Burgundus, Tarẽtaſienſis, eiſdẽ Imperãtibus. m. 6. d. 2. *Vacat Sedes dies 9.*

cellentis ingenij & doctrinæ, ſuo edicto aduerſantem cum omnibus ferè ipſius cõſanguineis coniecit in teterrimos carceres. Niceph.Gregoras lib.5.

Paulò pòſt ipſe Becus, poſtquam librum ſibi ab Imperatore miſſum (quem ante 25. annos,cùm ea quæſtio agitata eſſet,ex multis ſacræ Scripturæ & Sanctorum Patrũ libris pro Latinis collegerat Nicephorus Blemmydes)diligenter expendiſſet, & cum Sanctorũ libris,ex quibus Blẽmydes ea excerpſerat,ad verbum contuliſſet, mutata ſententia,reſtituitur ſuæ dignitati, & deinceps fit ab intimis cõſilijs Imperatoris, adeò vt ſine eo nihil prorſum gereretur.Niceph.Greg.lib.5.

Emerſerunt ex Italia Flagellantes hæretici incerto auctore,qui vagantes per Germaniã & Gallias, ſemetipſos flagellabãt & prædicabant multos errores:vt Aquam benedictam nihil plus habere efficaciæ, quàm non benedictam: Euangelium finem accepiſſe poſt aduentum ſuæ ſectæ: præferebant ſuam flagellationem Martyrio, &cæt. Bern. Lutzemburg. & Alphonſus. lib.3. contra hæret.

p Abſens eligitur,& primus ex ordine Prędicatorum fit Romanus Pontifex.Antea vocabatur Petrus de Tarantaſia,& erat doctor Theologus,qui ſuper libros 4.Sẽtentiarum, & epiſto-

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
5364	1276	192	· Adrianus 5. Genuenſis, eiſdē Imperātibus. m. 1. d. 9.
			Vacat Sedes dies 28
5364	1276	193	q Ioannes 21 (aliis 20. aliis 22.) Luſitanus Vlixibonenſis, eiſdem Impp. menſ. 8.
			Vac. Sed. m. 6. d. 7.

& epiſtolas Pauli ſcripſit. Trithe. in Chron. Monaſter. Volater.lib.21,Platin. Alij volunt eum fuiſſe Longobardum.Faſcic.temp.

Philippus Cancellarius Pariſienſis., Thomas à Cantiprato, Richardus Mediauillanus minorita Anglus,Albinus Bolonienſis,Ioannes Valenſis , Guilielmus Arronius , Godofridus ſeu Cuiardus Epiſcopus Cameracenſis,ſcriptores Theologici.

Philippus Tudertus ciuis Florentinus Ordinem Seruorum Beatæ Mariæ redegit ad formã.Polyd.lib.7.de inuent.c.4.Sab.Ænea. 9.lib.7.Honorius 4.eum confirmauit.

q Mortuo Duce Auſtriæ ſine liberis, Rodulphus Imperator ex Concilio Principum dedit eum Ducatum filio ſuo Alberto,quem eius ſucceſſores etiam hodie poſſidẽt.Trith. in Chron.Monaſt.Hirſ.& Wolfang. Lazius.

Pontifices,qui idem nomen habent, variè apud hiſtoricos numerantur : ſed in his, qui nomen Ioannis obtinuerunt,tanta eſt in numerandi ratione confuſio , vt vix quicquam certi liqueat,adeò vt quod de vno dicendum erat, ſæpe imprudẽter à multis alteri tribuatur.Qui faciunt Ioannem 17.ſchiſmaticum, hunc nominant Ioannem 20.qui verò illum inter Pontifices adſcribunt , & ſimul numerant Ioannem illum 8.ſi dijs placet fœminã, vocant ipſum Ioannem 22.

r Curiæ

Anni műdi.	An. à Chriſ nato.	Nu. Pōtificū.	
5365	1277	194	r Nicolaus 3. Romanus, *ob vitæ integritatē vulgo dictus Cōpoſitus*, eiſdem Imperantib. an. 3. m. 8. d. 15. *Vac. Sed. m. 5. d. 20.*
			Concil. Cantuarienſe præſide Archiepiſcopo, ad confirmandum ſtatum religionis. Polyd lib. 17. Anglic. hiſt.
5369	1281	195	s Martinus 4. Turonenſis, Michaele Paleologo Orientis Imp. Rodulpho Occi. Imper. & Philippo 3. Frā. Rege. a. 4. m. 1. *Vacat Sedes dies. 3.*

r Curiæ Romanæ Notarios ſuſtulit.

Iacobus Meyerus ad ann. 1278. ſuũ Chronicon Flandriæ deduxit.

Siculi impatientes libidinis & inſolentiæ militaris Gallorum, coniuratione facta ann. 1281. die Paſchæ ad pulſum campanarũ, quæ conuocabant ad veſperas, omnes Gallos ad vnum cum vxoribus etiam grauidis contrucidârunt. Vnde prouerbium, VESPERÆ SICILIANÆ, ſeu Veſper Siculus, cùm ſignificatur ſubita cædes. Æmil. lib. 7.

Deficiunt Siculi ad Petrum Tarraconenſem, (cui Regnum Siciliæ debebatur iure dotis Conſtantiæ vxoris, filiæ Manfredi, quẽ Carolus vita & Regno ſpoliauerat) Regem Arragonũ in Hiſpania, qui propterea à Nicolao 3. Rom. Pontifice ſacris proſcribitur, & hoſtis Eccleſiæ iudicatur. Æmyl. lib. 7. Platin. Blond, lib. 8. deca. 2.

s Fuit vir ſanctiſſimus, adeò vt cæci, muti & claudi ad eius ſepulchrum ſanitatem recuperarint; Trithem. in Chronic. monaſter. Hirſaug.

Eldad Danius Hebræus hiſtoricus ſcripſit ſuam hiſtoriam, de Iudæis Clauſis in Æthiopia, circa annum Domini 1283. qui iuxta rationem numerandi Hebræorum, eſt ann. ab orbe condito 5043. Ipſe ad finem ſui libelli.

t Ordi-

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Pōtificũ.	
5371	1283		Concil. Herbipolenſe, *præſide Legato Apoſtolico à latere, multorũ Epiſcoporum, Abbatum, præſentibus* Rodulpho *Imperatore, Principibus, Ducibus,* & Comitibus: *ubi inter alia Legatus nomine Papæ contributionem decimi denarij à clero, & Rex ab uniuerſo populo exigere cœperunt. Trithe. in Chron. monaſterij Hirſaugien. At Munſterus in Coſmogra. refert ad annũ* 1287.
5373	1285	196	† Honorius 4. Romanus, Michaele Paleologo Orientis Imper. Rodulpho Occident. Imperat. Philippo 4. Pulchro Francor. Reg. an. 2. d. 1. *Vac. Sedes. menſ.* 10

t Ordinē Carmelitarū (qui ſic dicti ſunt à Carmelo monte Syriæ) mutatis chlamydibus virgulatis ſeu verſicoloribus in albas, cōfirmauit & reformauit. Plat. Trith. in Chron.

Ordinem Eremitarum Sancti Auguſtini Lutetiæ Pariſiorum nondum receptum cōfirmauit. Trithem. in Chron. Sunt autem, vt id obiter dicam, præcipui quatuor Ordines probatiſſimi, quorum cæteri omnes ſunt veluti appendices, Baſilij, Auguſtini, Benedicti & Franciſci, Sanctorum patrum. Volater. li. 21. Geograph. Polydorus. lib. 7. de inuent. cap. 4.

S. Rochus Narbonenſis, Guilielmus Durādus Miniacenſis Epiſcopus auctor Rationalis; Gilbertus Magnus Anglus, Ægidius Biturigenſis Archiepiſcopus, Guilielmus Lugdunenſis Archiepiſcopus, Ioannes Gennenſis, Ephrem (alius ab Eremita) Græcorum hiſtoricus, Arlothus generalis Minoritarum, Guido Bononiēſis Archidiaconus, Nicolaus Cabaſilas Dyrachij Epiſcopus, Eccleſiaſtici viri & Scriptores.

Raimundus Lullius Catalanus, multa ſcripſit de rebus nimium curioſis: in eius libris adnotati fuere pluſquam quingenti errores à Petro Terracenſi Archiepiſcopo: vt Deum plures habere eſſentias, (tale quippiam hodiè aſſerunt noui Trinitarij in Polonia) Patrem

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põtificum	
5376	1288	197	v Nicolaꝰ 4 Aſculanus, *primꝰ PP. ex ordine Franciſcanorũ monachorũ: Nã errant, qui ſcribũt Honoriũ* 4 *fuiſſe Minoritã.* eiſdem Impp. & poſt Rodulphũ, Aſtaulpho ſeu Adulpho Imperãt. a 4 m. 1. d. 8. *Va. Se. a. 2. m* 3. *d.* 2.
5379	1291		*Concil. Londinenſe ad Weſtmonaſterium iuſſu Edouardi* Regis. *Eo in Cõcilio publico edicto iuſsi ſunt Iudæi de Anglia in perpetuum exire: cautum eſt etiam, ut nemini liceret dare prædia collegijs monachorũ ſine* Regis *permiſſu, neue monachis aut alijs ſacerdotibꝰ emere poſſeſsiões Idq; ne eiuſmodi poſſeſſio-*

rem priorem Filio: Spiritum ſanctum conceptum ex patre & filio, & cæt. quæ tamen omnia, hæretica & pluſquam diabolica audacia, aſſerebat ſe à Chriſto ſibi apparente in forma crucifixi in quodam monte accepiſſe, vt totum orbem à tenebris quibus detinebatur liberaret. Bernard. Lutzemburg. in catalog. hæret.

Palatium Pariſienſe (vbi nunc edicto Vtini Regis ſedes eſt Parlamenti) extructum eſt à Philippo Rege, Eugerrano Marinio fiſci præfecto illud opus vrgente. Æmil. lib. 8.

Collegiū Scholaſticorū Choleticū Lutetiæ inſtituitur à Ioann. Cholleto Cardinali. Mater hiſtoriarum.

Rodulphus Imper. Heluetios, qui Comiti Sabaudiæ erant ſubditi, ſibi ſubegit. Blond. lib. 8 dec. 2.

Mulech Sapherapes Sarracenorum Soldanus (hoc eſt, Imperator) nō quidem Ægyptius, vt quidam putant, ſed Babylonius, Tripolim, Tyrum, Berithum, Sidonem & Ptolemaida, nobiliſſima emporia, quæ ſola tunc à Chriſtianis tenebantur, ferro & igne vaſtauit, altercantibus inter ſe de finibus, iamdudum per 30. annos Venetis, Genuenſibus, & Piſanis. Æmyl. lib. 8. Platin. Blondus lib. 8. dec. 2. Faſcicul. tempo. Ita diſſidentibus inter ſe Chriſtianis, amittūtur omnes portus Aſiatici.

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Nu. Pōtificum	
			nes cœnobiorũ aliorumue ſacerdotiorum dotes fierent. Eam Legem *ad Manumortuam uocarũt, quod res ſemel datæ collegijs ſacerdotum non rurſus uenderentur magis, quàm res mortuæ.* Durat *in hodiernũ diem.* Polydo. Virgil. *lib.17.* Anglic *hiſto.*
5380	1292		*Aſchaffenburgenſe prouinciale, præſide* Gerardo Archiepiſcopo Moguntino *cũ 7. ſuis ſuffraganeis,* Ab*batibus & presbyteris. ubi multa utilia de negotiis* Eccleſiaſticis *ſtatuuntur.*Trithem. *in Chronic.* Monaſt.
5382	1294	198	x S.Celeſtinus 5. Eſernienſis, Michaele 7. Paleologo Orien.Impera. AdulphoOccidẽt. Impe. & Philippo 4.Pulchro Fr.R.

tici. Tuncque finitum eſt bellum Sacrum in Oriente.

Inter Philippũ Regẽ Franciæ & Edouardum Angliæ erat capitale odium, quod fuit cauſa ſecundi belli Anglici ſeu Francici & multorum malorum. Polyd. lib. 17. Anglic.

x Inſtituit ante Pontificatum ordinem S. Benedicti in Montibus, ſiue Cœleſtinorũ monachorum, ſub regula D. Benedicti. Guil. de Nangiac. Polyd. lib. 7. de inuent. cap. 2. Eum confirmauit Bonifacius 8.

Fertur edixiſſe, Ne deinceps Romani Põtifices & Cardinales veherentur equis & mulis, ſed tãtùm aſinis, Chriſti, cuius haberi vellent vicarij, exemplo. Mater hiſtor. O legem nunc propè euerſam.

Cùm rebus agendis parum idoneus haberetur, perſuaſus eſt, vt Pontificatum reſignaret. itaq; coram omnibus in Conſiſtorio, mitram, anulum & Sandalia deponens, Pontificatu ſe liberè abdicauit. Platin. Relatus eſt inter Diuos à Clemente 5. Blond. 9. dec. 2. & Mater hiſtor. vel à Ioanne 22. Palmer. vel à Viennenſi Concilio. Ioannes le Maire.

S. Nicolaus Tolentinus tunc obijt: Catalogo Sanctorum adſcriptus eſt ab Eugen. 4.

Michael 7. Comnenus Paleologus cognomento Magnus, obijt anno ſui Imperij 35. ſed quòd ad Eccleſiam Romanam deſciuiſ-

Anni mūdi.	An. a Chri. nato	Nu. Pontificū.	
			menſ.5.d.7.
			Vacat Sedes dies.10.
5382	1294	199	y Bonifaci' 8. Anagninus, ex nobili familia Caietana Andronico ſeniore ſeu maiore filio Michaelis Orient. Imp. & Othomano Turcorū 1. Imp. Adulpho, & poſt eum Alberto 1. Occid. Imp. & Philippo 4. Pulchro F. R. a.8.m.9.d.17.
			Vacat Sedes dies 10.
5385	1297		*Concil. Lugdunenſe, præſide Bonifacio Pontifice, qui animaduertens quotidie Principes noua uectigalia ſacerdotibus imponere interdū ſine iuſta cauſa, interdixit in eo Cōcilio, ne poſthac id facerēt, neue ſacerdotes iniuſſu* Rom. Pontif. *illa impoſita cōferrēt. c.3. de immunita. Eccleſ. lib.6. Fuit cauſa*

ſet,priuatus eſt,etiam à proprio filio Andronico,ſacra ſepultura. Nicephor. Grego. lib. 5. Æmyl. lib. 8.

Angli. Normanniam & Aquitaniam inuadunt,capto caſtro Bauiæ, & duobus alijs oppidis circa Burdegalã,à cuius acceſſu propulſantur per Radulphum Neela Magiſtrum Equitũm, proditione ciuium in deditionem accipiunt Baionam vrbem. Guil. de Nangi.

y Inſtituit duplex maius(vt vocant)in Feſtis 12. Apoſtolorum,4. Euangeliſtarum, & 4. Doctorum Eccleſiæ. Platin.

Fertur fuiſſe auctor illius orationis Eccleſiaſticæ,Aue virgo glorioſa,&cæt.

Aliquas epiſtolas Romanorũ Pontificum, quas vocant Decretales, in quinque Libros per tres doctiſſimos viros, Guilielmũ Ebrudunenſem Archiepiſcopum, Berengarium Epiſcopum Biterenenſem,& Richardum de Senis,iuris vtriuſq; doctorem,digeri curauit, eáſq; ſub nomine Sexti libri Decretalium in Concilio Lugdunenſi confirmauit,& legi in Scholis,ac in iudicijs obſeruari mandauit. Præfatio lib. ſex Decretal.

Luſtralem annum ſiue IVBILEVM centeſimo quolibet anno celebrandum primus inſtituit,an.1300. Platin.

Henricus de Gandauo Tornacenſis Archidiaconus, Iacobus Genuenſis Archie-

Anni mūdi.	*An.a Chri. nato*	*Nu. Ponti ficū.*	
			magnæ diſcordiæ apud Anglos.Polyd.lib.17.Anglic. hiſtor.
5385	1297		*Londinenſe, cum Epiſcoporum,tū uiuorū omniū ordinum,præſide* Roberto *Cantuarienſi præſule,præſente* Edouardo 2. *in quo ſtatuitur,ne in perpetuum* Regi *liceret tributum ullum* Anglis *imponere, niſi ex Cōcilij decreto.* Id *etiā hodie manet inuiolatū.*Polyd *lib.17.hiſt.Angl.*
5390	1302		*Pariſienſe, præſide* Iohanne *Cardinale Legato ſedis Apoſtolicæ, qui eo miſſus fuerat à* PP. *quod Epiſcopi Franciæ uocati in ius, Romæ à Bonifacio, non ſtitiſſent. Guilielm. de* Nangiaco.
5391	1303	200	Benedictus 10. dict.11(Palme.12.) Taruiſinus, eiſdē Impp.m.8.d.17. *Vacat Sed.a.1. m.1.*

piſcopus, Alexander de Villa, Conradus Halſbertadenſis Dominicanus, Ioannes Scotus Franciſcanus doctor ſubtilis, (qui obijt ann. 1308.) Ioannes Sanctogeminianus, Petrus de Palude, Renerus Piſanus, Theologiæ Scholaſticæ, vt vocant, acutiſſimi ſcriptores. Trithemius.

Circa hæc tempora Nicephorus Calixtus Xanthopulus hiſtoriam ſuam Eccleſiaſticã à Chriſti natiuitate ad annum 625. decurrẽtem, Andronico maiori Conſtantinopolitano Imperatori dedicauit. Ipſe in dedicatione operis, & lib. vlti. cap. vltimo.

Guilielmus de Nangiaco monachus, monaſterij D. Dionyſij, prope Lutetiam, Chronographiam vniuerſalem ab origine mundi ad annum Chriſti 1302. digeſſit, quam duo eiuſdem cœnobij monachi vſq; ad annum 1368. continuârunt. Extat codex in Pariſiorum vrbe apud cœnobitas S. Germani.

Quidam, qui volebant haberi tertij Ordinis D. Franciſci, quique vulgo Fraterculi ſiue Fratricelli, ſeu Fratres de paupere vita, vel Biſochi ſiue Beguini, & alijs nominibus vocabantur, in partibus Italiæ, Siciliæ & Narbonenſis prouinciæ, damnati ſunt hæreſeos à Bonifacio 8. (alij volunt id à Ioanne 22. primò factum fuiſſe.) Ipſi Eccleſiaſtica ſacramenta contemnebant: dicebant Sanctas ani-

mas nō ſiui viſione diuina ante diem extremum: in ſuis nocturnis conuentibus poſt inuocationem Sāƈti Spiritus,& luminibus extinctis, promiſcuè coibant cum mulieribus quæ aderant: Eccleſiæ poteſtatem iam diu ob corruptos mores Eccleſiaſticorum extinctam fuiſſe: ſe ſolos eſſe Eccleſiā Dei, ſeq; imitari Apoſtolos, at Eccleſiā Romanam eſſe meretricem, ac Pontifices omnes poſt Syl-ueſtrum 1 fuiſſe impios, quòd in paupertate nō degiſſent, ideò ipſis denegandas eſſe decimas: Margaritam cōcubinam Dulcini grauidam ab eo factam, tam erant impudentes, vt affirmarent concepiſſe de Spiritu ſancto. Mater Hiſtoriarum. Suplement. Chronic. Extrauag. Sancta Romana de religioſ. domib. Platina. Bernardus Lutzemburg. Dulcinus erat eorum hæreſiarcha. Plati. Manſerunt in Marchia vſque ad Eugenium 4. & Nicolaum 5. qui eos comburi iuſſerunt, ſed multi in Greciam fugerunt. Antonin. tit. 24. cap. 9. Paragraph. 15.

Apamienſis Epiſcopatus inſtituitur à Bonifacio PP. cùm antea ea regio ſubiaceret Tholoſano Epiſcopatui. Guiliel. de Nangiaco.

Vectigal quod Malam-toltam vocabant, centeſimæ, & pòſt quinquageſimæ omnium bonorum, primò ſolis mercatoribus, deinde tam

tam clericis quàm laicis impoſitum eſt, an. 1296. cuius cauſa magnæ ſeditiones ortæ ſunt poſtea in Flandria. Guiliel. de Nangia.

Tota Lutetia Sequanæ illuuione inundatur, vt per octo ferè dies nauigijs annonę cõſulendum fuerit, nec liceret per vllum ferè vicum incedere abſque nauiculis & ſcaphis. Guilielm. de Nangiac.

Burdegalenſes timẽtes ne iterum agitata pace cum Anglo ei ſubderentur, nec mitius cũ eis ageretur, quàm paulò antea cũ Lõdinenſibus, pulſis vrbe omnibus Frãcis, ſui iuris fiunt. Guiliel. de Nangiaco. Gaguin. lib. 7.

Fœdus percuſſum eſt inter Philippũ Reg. Fran. & Eduardũ Reg. Anglię, cui Philippus quadriennio poſtquàm locaſſet Margaritam ſororem, vniuerſam Aquitaniam reddidit. Guil. de Nangiaco. & Polydor. Virgil. lib. 17. Angl. hiſtor. Philippus vniuerſam Flandriã ſubegit. Gaguin. lib. 7. Æmil. lib. 8.

Rex Tartarorum Caſſaham, qui & Magnus Can, miraculosè ad Chriſti fidem conuerſus dicitur per vxorem filiam Regis Armeniæ, bellum gerens cõtra Sarracenos, pulſis Sarracenis potitus eſt Regno Syriæ & Hieruſalem, circiter an. 1290. Guil. de Nang. At triennio pòſt Soltanus Babyloniæ illud recepit. Continuatio Nangiaci. Sabel. Ænea. 9. lib. 7.

Anni mūdi.	*An. a Chri. nato.*	*Num. Pōtificū.*	
5393	1305	201	z Clemēs 5. Burdegalenſis, Andronico maiore cū filio Michaele iuniore Orien Imp. & Othomano Turcor. Imp. Alberto, Henrico 7. ex ordine Occid. Impp. Philippo Pulchro F.R. a. 8 m. 10. d. 15 *Va. Se. a. 2. m. 3. d. 17.*
5399	1311		*Decimum quintū generale Conciliū Viennenſe, præſide Clemēte 5. præſente Philippo Fran. R. duorū Patriarcharū Alexādriæ, & Antiochiæ, Epiſcoporum 114. (alij uolunt 300.) & aliorum multorū Patrū, contra Sarracenos pro recuperatione terræ ſanctæ, cōtra hæreſes, Tēplarios, & mores corru-*

Tunc primùm an. 1500. tyrannicum Imperium Turcorũ nullius anteà ferè nominis per Otthomanum Turcam (qui regnauit an. 28.) originem habuit, mille annis poſtquam Eccleſia à Conſtantini tẽpore floruerat. Volater. Paul. Ionius. Illud autem intelligi per Beſtiam Antichriſti Apocalyp. cap. 20. nemo ſanæ mentis ibit inficias, cùm multorũ veterum & recentiorum iudicio nomine Gog & Magog intelligantur Sarraceni & Turci, vt etiam cogitur fateri Funccius lib. 1. commenta in Chronolog.

Nouæ factiones Alborum & Nigrorum in Italia. Blond. lib. 9. dec. 2.

z Fuit filius Bertrãdi equitis ex oppido Mihandran Burdegalenſis diœceſeos in Vaſconia: antequam electus eſſet Pontifex dicebatur Bertrandus, Burdegalenſis Archiepiſco.

Tranſtulit ſedem Pontificiã ab vrbe Roma Auinium Galliæ vrbem, vbi conſtitit annos plus minus 70. Platin. Congeſſit conſtitutiones, quæ ab eo dictæ ſunt Clementinæ.

Philippus pulcher Iudæos è Francia exegit & bonis ſpoliauit. Sed 7. annis pòſt Ludouicus Vtinus pecunia, vt ferunt, corruptus eos recepit. Æmilius lib. 8. Gaguinus lib. 7.

Equus pictus Conſtantinopoli, quo ante ſacellum Deiparæ virginis ſuſtinebatur D.

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põtificum	
5376	1288	197	v Nicolaꝰ 4 Aſculanus, *primꝰ PP. ex ordine Franciſcanorũ monachorũ: Nã errant, qui ſcribũt Honoriũ* 4 *fuiſſe Minoritã.* eiſdem Impp. & poſt Rodulphũ, Aſtaulpho ſeu Adulpho Imperãt. a 4 m. 1. d. 8. *Va. Se. a. 2. m* 3. *d.* 2.
5379	1291		*Concil. Londinenſe ad Weſtmonaſterium iuſſu Edouardi Regis. Eo in Cõcilio publico edicto iuſſi ſunt Iudæi de Anglia in perpetuum exire: cautum eſt etiam, ut nemini liceret dare prædia collegijs monachorũ ſine Regis permiſſu, neue monachis aut alijs ſacerdotibꝰ emere poſſeßiões idq; ne eiuſmodi poſſeſſio-*

em priorem Filio: Spiritum ſanctum con-
:ptum ex patre & filio, & cæt. quæ tamen
nnia, hæretica & pluſquam diabolica au-
acia, aſſerebat ſe à Chriſto ſibi apparente in
rma crucifixi in quodam monte accepiſſe,
totum orbem à tenebris quibus detine-
atur liberaret. Bernard. Lutzemburg. in ca-
log. hæret.

Palatium Pariſienſe (vbi nunc edicto Vti-
Regis ſedes eſt Parlamenti) extructum eſt
Philippo Rege, Eugerrano Marinio fiſci
æfecto illud opus vrgente. Æmil. lib. 8.

Collegiũ Scholaſticorũ Choleticũ Lute-
æ inſtituitur à Ioann. Cholleto Cardinali.
later hiſtoriarum.

Rodulphus Imper. Heluetios, qui Comiti
ıbaudiæ erant ſubditi, ſibi ſubegit. Blond.
ɔ.8 dec.2.

Mulech Sapherapes Sarracenorum Sol-
nus (hoc eſt, Imperator) nõ quidem Ægy-
ius, vt quidam putant, ſed Babylonius, Tri-
olim, Tyrum, Berithum, Sidonem & Ptole-
aida, nobiliſſima emporia, quæ ſola tunc à
hriſtianis tenebantur, ferro & igne vaſta-
t, altercantibus inter ſe de finibus, iamdu-
ım per 30. annos Venetis, Genuenſibus, &
iſanis. Æmyl. lib.8. Platın. Blondus lib. 8.
ec.2. Faſcicul. tempo. Ita diſſidentibus inter
Chriſtianis, amittũtur omnes portus Aſia-
tici.

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Pōtificum	
			nes cœnobiorū aliorumue ſacerdotiorum dotes fierent. Eam Legem ad Manumortuam uocarūt, quod res ſemel datæ collegijs ſacerdotum non rurſus uenderentur magis, quàm res mortuæ. Durat in hodiernū diem. Polydo. Virgil. lib. 17. Anglic hiſto.
5380	1292		Aſchaffenburgenſe prouinciale, præſide Gerardo Archiepiſcopo Moguntino cū 7. ſuis ſuffraganeis, Abbatibus & presbyteris. ubi multa utilia de negotiis Eccleſiaſticis ſtatuuntur. Trithem. in Chronic. Monaſt.
5382	1294	198	x S.Celeſtinus 5. Eſernienſis, Michaele 7. Paleologo Orien. Impera. Adulpho Occidēt. Impe. & Philippo 4. Pulchro Fr. R.

ci. Tuncque finitum eſt bellum Sacrum in
)riente.

Inter Philippũ Regẽ Franciæ & Edouar-
um Angliæ erat capitale odium, quod fuit
auſa ſecundi belli Anglici ſeu Francici &
ıultorum malorum. Polyd. lib. 17. Anglic.

Inſtituit ante Pontificatum ordinem S.
enedicti in Montibus, ſiue Cœleſtinorũ mo
achorum, ſub regula D. Benedicti. Guil. de
'angiac. Polyd. lib. 7. de inuent. cap. 2. Eum
onfirmauit Bonifacius 8.

Fertur edixiſſe, Ne deinceps Romani Põ-
fices & Cardinales veherentur equis & mu
s, ſed tãtùm aſinis, Chriſti, cuius haberi vel-
nt vicarij, exemplo. Mater hiſtor. O legem
ınc propè euerſam.

Cùm rebus agendis parum idoneus habe-
tur, perſuaſus eſt, vt Pontificatum reſigna-
t. itaq; coram omnibus in Cónſiſtorio, mi-
am, anulum & Sandalia deponens, Ponti-
:atu ſe liberè abdicauit. Platin. Relatus eſt
ter Diuos à Clemente 5. Blond. 9. dec. 2.
Mater hiſtor. vel à Ioanne 22. Palmer. vel
Viennenſi Concilio. Ioannes le Maire.

S. Nicolaus Tolentinus tunc obijt: Cata-
go Sanctorum adſcriptus eſt ab Eugen. 4.

Michael 7. Comnenus Paleologus cogno-
ento Magnus, obijt anno ſui Imperij 35.
d quòd ad Eccleſiam Romanam deſciuiſ-

S ſet, pri-

Anni mūdi.	An. *a* Chri. *nato*	Nu. *Ponti ficū.*	
			menſ.5.d.7. *Vacat Sedes dies.*10.
5382	1294	199	y Bonifaci' 8. Anagninus, ex nobili familia Caietana Andronico ſeniore ſeu maiore filio Michaelis Orient. Imp. & Othomano Turcorū 1. Imp. Adulpho, & poſt eum Alberto 1. Occid. Imp. & Philippo 4. Pulchro F. R. a.8.m.9.d.17. *Vacat Sedes dies* 10.
5385	1297		*Concil. Lugdunenſe, præſide Bonifacio Pontifice, qui animaduertens quotidie Principes noua uectigalia ſacerdotibus imponere interdū ſine iuſta cauſa, interdixit in eo Cōcilio, ne poſthac id facerēt, neue ſacerdotes iniuſſu* Rom. Pontif. *illa impoſita cōferrēt.c.*3. *de immunita. Eccleſi: lib.*6. *Fuit cauſa*

ſet,priuatus eſt,etiam à proprio filio Andronico,ſacra ſepultura.Nicephor.Grego.lib.5. Æmyl.lib.8.

Angli. Normanniam & Aquitaniam inuadunt,capto caſtro Bauiæ, & duobus alijs oppidis circa Burdegalã,à cuius acceſſu propulſantur per Radulphum Neela Magiſtrum Equitum, proditione ciuium in deditionem accipiunt Baionam vrbem. Guil. de Nangi.

y Inſtituit duplex maius(vt vocant)in Feſtis 12.Apoſtolorum,4. Euangeliſtarum, & 4.Doctorum Eccleſiæ.Platin.

Fertur fuiſſe auctor illius orationis Eccleſiaſticæ,Aue virgo glorioſa,&cæt.

Aliquas epiſtolas Romanorũ Pontificum, quas vocant Decretales, in quinque Libros per tres doctiſſimos viros, Guilielmũ Ebrudunenſem Archiepiſcopum, Berengarium Epiſcopum Biterenenſem,& Richardum de Senis,iuris vtriuſq; doctorem,digeri curauit, eáſq; ſub nomine Sexti libri Decretalium in Concilio Lugdunenſi confirmauit,& legi in Scholis,ac in iudicijs obſeruari mandauit. Præfatio lib.ſex Decretal.

Luſtralem annum ſiue IVBILEVM centeſimo quolibet anno celebrandum primus inſtituit,an.1300.Platin.

Henricus de Gandauo Tornacenſis Archidiaconus, Iacobus Genuenſis Archie-

Anni mūdi.	*An.a* Chri. *nato*	Nu. Ponti *ficū.*	
			magnæ diſcordiæ apud Anglos.Polyd.lib.17.Anglic. hiſtor.
5385	1297		*Londinenſe, cum Epiſcoporum, tū uiuorū omniū ordinum, præſide* Roberto *Cantuarienſi præſule, præſente Edouardo 2. in quo ſtatuitur, ne in perpetuum* Regi *liceret tributum ullum* Anglis *imponere, niſi ex* Cōcilij *decreto.* Id *etiā hodie manet inuiolatū.* Po*lyd lib.17.hiſt.Angl.*
5390	1302		*Pariſienſe, præſide* Io*hanne Cardinale* Legato *ſedis Apoſtolicæ, qui eo miſſus fuerat à* PP. *quod* Epiſcopi *Franciæ uocati in ius,* Romæ *à* Bonifacio, *non ſtitiſſent. Guilielm. de* Nangiaco.
5391	1303	200	Benedictus 10. dict.11 (Palme.12.) Taruiſinus, eiſdē Impp.m.8.d.17. *Vacat Sed.a.1. m.1.*

piſcopus, Alexander de Villa, Conradus Halſbertadenſis Dominicanus, Ioannes Scotus Franciſcanus doctor ſubtilis, (qui obijt ann. 1308.) Ioannes Sanctogeminianus, Petrus de Palude, Renerus Piſanus, Theologiæ Scholaſticæ, vt vocant, acutiſſimi ſcriptores. Trithemius.

Circa hæc tempora Nicephorus Calixtus Xanthopulus hiſtoriam ſuam Eccleſiaſticā à Chriſti natiuitate ad annum 625. decurrētem, Andronico maiori Conſtantinopolitano Imperatori dedicauit. Ipſe in dedicatione operis, & lib. vlti. cap. vltimo.

Guilielmus de Nangiaco monachus, monaſterij D. Dionyſij, prope Lutetiam, Chronographiam vniuerſalem ab origine mundi ad annum Chriſti 1302. digeſſit, quam duo eiuſdem cœnobij monachi vſq; ad annum 1368. continuârunt. Extat codex in Pariſiorum vrbe apud cœnobitas S. Germani.

Quidam, qui volebant haberi tertij Ordinis D. Franciſci, quique vulgo Fraterculi ſiue Fratricelli, ſeu Fratres de paupere vita, vel Biſochi ſiue Beguini, & alijs nominibus vocabantur, in partibus Italiæ, Siciliæ & Narbonenſis prouinciæ, damnati ſunt hæreſeos à Bonifacio 8. (alij volunt id à Ioanne 22. primò factum fuiſſe.) Ipſi Eccleſiaſtica ſacramenta contemnebant: dicebant Sanctas ani-

mas nō fiui viſione diuina ante diem extremum: in ſuis nocturnis conuentibus poſt inuocationem Sācti Spiritus,& luminibus extinctis, promiſcuè coibant cum mulieribus quæ aderant: Eccleſiæ poteſtatem iam diu ob corruptos mores Eccleſiaſticorum extinctam fuiſſe: ſe ſolos eſſe Eccleſiā Dei, ſeq; imitari Apoſtolos, at Eccleſiā Romanam eſſe meretricem, ac Pontifices omnes poſt Syluestrum 1 fuiſſe impios, quòd in paupertate nō degiſſent, ideò ipſis denegandas eſſe decimas: Margaritam cōcubinam Dulcini grauidam ab eo factam, tam erant impudentes, vt affirmarent concepiſſe de Spiritu ſancto. Mater Hiſtoriarum. Suplement. Chronic. Extrauag. Sancta Romana de religioſ. domib. Platina. Bernardus Lutzemburg. Dulcinus erat eorum hæreſiarcha. Plati. Manſerunt in Marchia vſque ad Eugenium 4. & Nicolaum 5. qui eos comburi iuſſerunt, ſed multi in Greciam fugerunt. Antonin. tit. 24. cap. 9. Paragraph. 15.

Apamienſis Epiſcopatus inſtituitur à Bonifacio PP. cùm antea ea regio ſubiaceret Tholoſano Epiſcopatui. Guiliel. de Nangiaco.

Vectigal quod Malam-toltam vocabant, centeſimæ,& pòſt quinquageſimæ omnium bonorum, primò ſolis mercatoribus, deinde

tam

tam clericis quàm laicis impoſitum eſt, an. 1296. cuius cauſa magnæ ſeditiones ortæ ſunt poſtea in Flandria. Guiliel. de Nangia.

Tota Lutetia Sequanæ illuuione inundatur, vt per octo ferè dies nauigijs annonę cõſulendum fuerit, nec liceret per vllum ferè vicum incedere abſque nauiculis & ſcaphis. Guilielm. de Nangiac.

Burdegalenſes timẽtes ne iterum agitata pace cum Anglo ei ſubderentur, nec mitius cũ eis ageretur, quàm paulò antea cũ Lõdinenſibus, pulſis vrbe omnibus Frãcis, ſui iuris fiunt. Guiliel. de Nangiaco. Gaguin. lib. 7.

Fœdus percuſſum eſt inter Philippũ Reg. Fran. & Eduardũ Reg. Anglię, cui Philippus quadriennio poſtquàm locaſſet Margaritam ſororem, vniuerſam Aquitaniam reddidit. Guil. de Nangiaco. & Polydor. Virgil. lib. 17. Angl. hiſtor. Philippus vniuerſam Flandriã ſubegit. Gaguin. lib. 7. Æmil. lib. 8.

Rex Tartarorum Caſſaham, qui & Magnus Can, miraculosè ad Chriſti fidem conuerſus dicitur per vxorem filiam Regis Armeniæ, bellum gerens cõtra Sarracenos, pulſis Sarracenis potitus eſt Regno Syriæ & Hieruſalem, circiter an. 1290. Guil. de Nang. At triennio pòſt Soltanus Babyloniæ illud recepit. Continuatio Nangiaci. Sabel. Ænea. 9. lib. 7.

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Num. Põti-ficũ.	
5393	1305	201	z Clemẽs 5. Burdegalenſis, Andronico maiore cũ filio Michaele iuniore Orien Imp. & Othomano Turcor. Imp. Alberto, Henrico 7. ex ordine Occid. Impp. Philippo Pulchro F.R. a. 8 m. 10. d. 15 *Va. Se. a. 2. m. 3. d. 17.*
5399	1311		*Decimum quintũ generale Conciliũ Viennenſe, præſide Clemẽte 5. præſente Philippo Fran. R., duorũ Patriarcharũ Alexãdriæ, & Antiochiæ, Epiſcoporum 114. (alij uolunt 300.) & aliorum multorũ Patrũ, contra Sarracenos pro recuperatione terræ ſanctæ, cõtra hæreſes, Tẽplarios, & mores corru-*

Tunc primùm an. 1500. tyrannicum Imperium Turcorũ nullius anteà ferè nominis per Otthomanum Turcam (qui regnauit an. 28.) originem habuit, mille annis poſtquam Eccleſia à Conſtantini tẽpore floruerat. Volater. Paul. Iouius. Illud autem intelligi per Beſtiam Antichriſti Apocalyp. cap. 20. nemo ſanæ mentis ibit inficias, cùm multorũ veterum & recentiorum iudicio nomine Gog & Magog intelligantur Sarraceni & Turci, vt etiam cogitur fateri Funccius lib. 1. commenta in Chronolog.

Nouæ factiones Alborum & Nigrorum in Italia. Blond. lib. 9. dec. 2.

z Fuit filius Bertrãdi equitis ex oppido Mihandran Burdegalenſis diœceſeos in Vaſconia: antequam electus eſſet Pontifex dicebatur Bertrandus, Burdegalenſis Archiepiſco.

Tranſtulit ſedem Pontificiã ab vrbe Roma Auinium Galliæ vrbem, vbi conſtitit annos plus minus 70. Platin. Congeſſit conſtitutiones, quæ ab eo dictæ ſunt Clementinæ.

Philippus pulcher Iudæos è Francia exegit & bonis ſpoliauit. Sed 7. annis pòſt Ludouicus Vtinus pecunia, vt ferunt, corruptus eos recepit. Æmilius lib. 8. Gaguinus lib. 7.

Equus pictus Conſtantinopoli, quo ante ſacellum Deiparæ virginis ſuſtinebatur D.

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
			ptos clericorum, biennio celebratur. Platin. Palm. Tom. 3. Concil. *Eo in Cōcil. ordo & nomē Tēplariorū, qui annis* 203. (*Trith.* 184) *ſteterat, condemnatur: eorū redditus D. Ioānis Hoſpitariis, qui tunc uocabantur equites Rhodij, conceduntur. Gagui. lib. 7. apud quē uide errores Templariorum.* *Approbātur Clemētinæ conſtitutiones. Feſtū Corporis Chriſti cōfirmatur.* *In eo etiā decretū eſt, ut in principalibus Academijs profeſſores honeſtis ſtipendijs donarentur, qui Hebraicā, Chaldaicā, Græcam (nam autographū Cōcilij hanc uocē habuiſſe, teſtatur Ioan. Andreas iuris Canonici interpres) & Arabicā linguā publice docerent, ut eſſent qui apud infideles, qui has linguas potiſſimum callēt, fidē poſſent propagare, ca. 1. de Magiſtris in Clemēt. li. 5.*

Georgius,media nocte bis hinniuit, magno omnium terrore:vt prius fecerat ante annos plus minus 50. Niceph.Gregoras lib.8.

Ioãnes Rex Armenię dimiſſo regno Leoni ſuo nepoti,fit monachus ordinis Minoritarum.Antonin.tit.24.cap.9.para.13.

Philippus Aurelianenſem Academiã auctoritate Clementis confirmatam inſtituit. Chron.Franc.

Guido Ferrarienſis auctor Margaritæ Bibliorum,Alanus Inſulenſis,Gerardus Leodienſis,Petrus de Verberia, Hubertinus Caſalanus,Gerardus Bononienſis,Malachias Dominicanus,Albertus Patauinus, Guilielmus Haffliginienſis,Ioan.Vitalis Cardinalis, Raymundus Eremita,Richardus Painpolitanus, Bernoldus Ciſtercienſis, Porchetus Saluaticenſis,Guido ſeu Gilo Cameracenſis Epiſcopus, Iacobus Vetullonius Eremita, Marſilius Paduanus. Gualterius Burgenſis Epiſcopus Pictauenſis,Ioannnes Glodeſton, Petrus Aruernus, omnes Theologiæ peritiſſimi.

Florebant quoq; nominatiſſimi iuriſconſulti,Dynus Mugellanus,Petrus de bella Pertica Burgundus, Iacobus de Arena Parmenſis,qui ſæpè laudatur à Bartholo, Richardus de Malũbris Cremonenſis,Iacobus de Butrigarijs Bartholi pręceptor, Oldradus de Pōte

Lau

Laudenſis, Cynus Sigisbuldus Piſtorienſis.

Beguardi & Beguinæ hæretici in Germania, inter alia aſſerebant, hominē adeò perfectum eſſe poſſe in hac vita, vt peccare nequeat, nec iuſtior fieri : nullum coitum eſſe peccatum: Chriſtum non eſſe adorandum in Sacramēto Euchariſtiæ, quòd illud eſſet imperfecti hominis: ideo licere quidquid natura ſuggeſſerit. Damnati fuerunt in Concilio Viennenſi, & iterum à Ioann. 22. Clementi. Ad noſtrum. de hæret. Maſſeus lib. 18.

Ann. 1309. Equites Hoſpitalarij S. Ioannis Hieroſolymitani, Rhodum inſulam cum vicinis alijs quinq; à Saracenis ſeu Turcis recipiunt anno 4. obſidionis. Hinc cœperunt dici Equites Rhodij, & haberi illuſtres. Æmil. lib. 8. Blond. lib. 9. dec. 2. Eam retinuerunt. 214. annis.

Anno 1314. vacauit Imperiū, ſedes Pontificia, & Regnum Francorum.

Ferunt Margaritā Comitiſſam Hollandię vno partu peperiſſe 363. liberos, & omnes viuos, qui fuerint baptizati. Annales Hollandiæ, & Mater Hiſtor. Sed ſit fides penes eos.

Multa collegia monachorum in Aquitania, ſeculari habitu donauit, vt metropolim Eccleſiam diœceſis Burdegalenſis, & collegiatas S. Seuerini, & D. Æmyliani, quarum Abbates conuertit in Decanos.

Henri-

Henricus Imperator Mediolani coronatur ex more,ferrea corona: poſtea Romæ à tribus Cardinalibus ad hoc miſſis à PP. ſuſcepit auream coronam,Imperij inſigne. Trith. in Chron. Monaſt. Hirſaug Æmil.lib.8.

Multi hæretici, quorum auctor erat Lolhardus quidam nomine Waltherus,comburuntur in ciuitate Cremenſi vrbe Auſtriæ,& alijs in locis,quòd dicerent inter alios errores,Miſſam,Baptiſmum, & extremā vnctionem nihil prodeſſe:Luciferum iniuſtè cœlo pulſum fuiſſe,& tandem reſtituendū:omnes Angelos & ſuę ſectæ aduerſarios deputādos æternis cruciatibus: D.Mariam nō manſiſſe Virginē: Dominicum corpus in Sacramēto eſſe Deū fictitium: matrimonium eſſe iuratum meretricium: Deum nec ſcire,nec punire mala quæ hic fierent: prætextu charitatis coibant promiſcuè in locis ſubterraneis: carnes quouis tempore edebant: dies feſtos non obſeruabāt:Merita & interceſſiones Sāctorum irridebant, & multa alia eiuſmodi profitebātur,adeò pertinaciter, vt cuiuſlibet eſſent ætatis & ſexus,mallent mori quàm reſipiſcere,ſic eos faſcinauerat Satanas.In Auſtria & Bohemia vel vicinis locis erant eius ſectæ plus quàm 800. millia: vnde cœperūt Bohemorum hæreſes. Trith.in Chron. Monaſter.Hirſaugienſis.

Geor-

Anni mũdi.	*An. a Chri. nato.*	*Num. Pōtificũ.*	
5403	1315 vel 1316	202	a Ioãnes 22. (alijs 21. aliis 23.) Caturcenſis, Andronico ſeniore Paleologo cũ Andronico iuniore nepote, Orient. ſeu Græcorũ Im. Othomano & Orchane, ex ordine Turco. Impp. Ludou. 4. Bauario ſiue Bauaro Occi. Imp. Ludouico 12. dict. 10. Philip. 5. Longo, Carolo 4. Pulchro filijs Philippi Pulchri, & Philipp. 6. Valeſio cog. Catholico (*ait Tilli.*) per ordinem

Georgius Pachimerius hiſtoricus alter à
hiloſopho, cui⁹ ſuprà meminimus,ab anno
rimo Michaelis Paleologi ad 23. Androni-
i ſenioris hiſtoriam Græcorũ per annos cir-
iter 58.perſequitur.

Imperatorum Conſtantinopolitanorũ tẽ-
ora apud vllum auctorẽ vix ſatis diſtincta
eperiuntur : adeò vt ex collatione Græco-
um & Latinorum ſcriptorum mihi ferè di-
inandum fuerit.

a Edidit 20.conſtitutiones, quas Extraua-
antes vocauit. -

Inſtituit, vt ter ſingulis diebus tintinabu-
a ad veſperum pulſarentur, quò vnuſquiſq;
er ſalutationem Angelicam recitaret. Po-
yd.lib.6.de inuent.cap.12.

Epiſcopatum Tholoſanum in ſex Epiſco-
patus diuiſit, & Tholoſam ſedem Metropo-
lim conſtituit. Sic quoque Epiſcopatum
Pictauenſem in tres, Pictauenſem, Malea-
cenſem, & Lucionenſem : cùm hi duo po-
ſtremi antea eſſent Abbatiæ. Continuatio
Nangiaci.

Nicolaus Aqueuillanus, Franciſcus Ma-
ronius Scotus, Petrus Aquenſis Archiepi-
ſcopus, Conradus Sanctogeorgianus, Au-
guſtinus Anconitanus, Guilielmus Ochan
Anglus

Anni mũdi.	*An.a Chri. nato.*	*Num. Põti-ficũ.*	
			ſucceſsionis Frãc. Regg. a.19.m 4.
			Vacat Sedes dies.16
5415	1327		*Conc. Moguntinũ Prouinciale, præſide Matthia Archiepiſcopo Moguntino, præſentibus eius ſuffraganeis, Abbatibus & multis aliis Sacerdotibus. In eo multæ conſtitutiones ad Eccleſiæ utilitatẽ ſunt editæ. Trithe. in Chron Monaſt.* Hirſaugien. *& Cõtinuatio* Nangiaci.
			Schiſma 20.
5415	1327		Nicolaus 5. antea dictus Petrus, ordinis Minorum, contra Ioannem 22. (quem acerrimè oderat Ludouicus Imperator) in ſchiſmate ab Imperatore pſeudopõtifex Romæ creatus, ſedit a.3. m.5.d.4.

Anglus(conductitius Papæ oppugnator, ait Pighius)Guilielmus Abbas Pictauenſis, Martinus pœnitentiarius Epiſcopus, Alpharus Minorita, Guilielmus à Petra alta, Adamus Goddamus, Aſtaſanus ſiue Aſteſamis, Monaldus, Lupoldus Carthuſianus, Guido montis Rocherij, Petrus Epiſcopus S. Pauli, Guido Maiorienſis Epiſcopus, Theologiæ Scritores.

Petrus Cunerius aduocatus Regius in Senatu Pariſienſi conatur auferre Eccleſiaſticis iuriſdictionem temporalem. Ioannes de Columna auctor libri, cuius titulus eſt Mater hiſtoriarum, Guido Parpinianus, & Ioann. Andreas Canoniſtæ, Dantes Aligerius Florentinus inſignis poëta in lingua Hetruſcorum, obijt anno Chriſti 1321. & ætatis 56. vel vt alij volunt 61. Gentilis Fulginas, & Dinus Florentinus, medici.

Durandus de Waldach in Arragonia hęreſiarcha, inter alia euomebat, matrimoniũ eſſe occultam ſcortationem. Berna. Lutzẽb. in catal. hæreti. Tandem comburitur.

Complures Manichęi cum ſuo doctore ad Eccleſiam Catholicam ſe conferentes, ſacrũ baptiſma ſuſcipiunt. Nicephor. Gregoras lib. 8.

Petrus Ioannes Biraenſis ſeu Pyrannenſis hæreticus, per Babylonem Meretricem magnam

Anni mūdi.	An. à Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
			ſucceſsionis Frāc. Regg. a.19.m 4. *Vacat Sedes dies.16*
5415	1327		*Conc. Moguntinū Prouinciale, præſide Matthia* Archiepiſcopo *Moguntino, præſentibus eius ſuffraganeis, Abbatibus & multis aliis* Sacerdotibus. *In eo multæ conſtitutiones ad* Eccleſiæ *utilitatē ſunt editæ.* Tritbe. in Chron *Monaſt.* Hirſaugien. & Cōtinuatio *Nangiaci.*
			Schiſma 20.
5415	1327		Nicolaus 5. antea dictus Petrus, ordinis Minorum, contra Ioannem 22. (quem acerrimè oderat Ludouicus Imperator) in ſchiſmate ab Imperatore pſeudopōtifex Romæ creatus, ſedit a.3. m.5.d.4.

Anglus(conductitius Papæ oppugnator, ait Pighius)Guilielmus Abbas Pictauenſis, Martinus pœnitentiarius Epiſcopus, Alpharus Minorita, Guilielmus à Petra alta, Adamus Goddamus, Aſtaſanus ſiue Aſteſamis, Monaldus, Lupoldus Carthuſianus, Guido montis Rocherij, Petrus Epiſcopus S. Pauli, Guido Maiorienſis Epiſcopus, Theologiæ Scritores.

Petrus Cunerius aduocatus Regius in Senatu Pariſienſi conatur auferre Eccleſiaſticis iuriſdictionem temporalem. Ioannes de Columna auctor libri, cuius titulus eſt Mater hiſtoriarum, Guido Parpinianus, & Ioann. Andreas Canoniſtæ, Dantes Aligerius Florentinus inſignis poëta in lingua Hetruſcorum, obijt anno Chriſti 1321. & ætatis 56. vel vt alij volunt 61. Gentilis Fulginas, & Dinus Florentinus, medici.

Durandus de Waldach in Arragonia hęreſiarcha, inter alia euomebat, matrimoniũ eſſe occultam ſcortationem. Berna. Lutzẽb. in catal. hæreti. Tandem comburitur.

Complures Manichęi cum ſuo doctore ad Eccleſiam Catholicam ſe conferentes, ſacrũ baptiſma ſuſcipiunt. Nicephor. Gregoras lib. 8.

Petrus Ioannes Biraenſis ſeu Pyrannenſis hæreticus, per Babylonem Meretricem magnam

magnam (Apocalyp.ca.17.) intelligebat Catholicam Eccleſiam, & Papam per Antichriſtum. Bernard. Lutzemb. Sententia Clementis 6. exhumatus, flammis traditur.

Carolus Pulcher fertur primus Regũ Frãcorum permiſiſſe Papę decimas ex ſuis ſubditis, vt eius quæſtus fieret particeps. Chron. Francor.

Ordo Militum Ieſu Chriſti exortus eſt tunc primum in Luſitania an. 1326. Plat. cõfirmatus eſt à Benedicto 11.

Ducatus Borbonius initium habuit à Ludouico Claromontenſi Comite, qui munificentia Philippi Valeſij Regis Francorũ nominatus eſt Dux. Gagui. lib. 8.

Ioannes PP. tulit conſtitutiones in eos, qui dicerent Chriſtum & Apoſtolos nihil poſſediſſe. Extrauag. Cùm inter nõnullos. de verb. ſignifica. Mater hiſtor.

Carolus Fran. Rex offenſus, quòd Edouardus 2. Anglorum Rex, vt beneficiarius non iuraſſet, nomine poſſeſſionis Aquitaniæ & Pontini, in verba Ludouici Regis deturbatis Anglis, ferè totam Aquitaniam occupauit, exceptis tribus ciuitatibus, Burdegala, Baiona, & S. Seuero. Verùm biẽnio pòſt an. 1323. iureiurando, per Edouardum 3. adhuc iuuenem 12. annorum, dato, renouatoq́ue fœdere, omnem Aquitaniam reddidit Anglo, pre-

glo, precibus Iſabellæ ſororis Reginæ Angliæ. Gagui. lib. 8. Æmil. lib. 8. Poly. Anglic. hiſtor. lib. 18. & Chron. Franc.

Ann. 1324. agitur conuentus nobiliũ Londini in Anglia, vbi inter alia ſtatutum eſt, vt deinceps ſuſpendio ſtrangulandi ſtatim ſepelirentur: qui mos etiam nunc durat in Anglia. Polyd. lib. 18.

Mortuo Carolo Pulchro abſq; virili ſtirpe an. 1327. orta eſt quæſtio (quam adhuc Angli dicunt eſſe ſub iudice) inter Francũ & Anglum, de Regno Franciæ, Edouardo 3. Rege Angliæ, quòd eſſet filius Iſabellæ filiæ Philippi Pulchri iure proximioris gradus cognationis contendente, Regnum ſibi obuenire: contrà Philippo Valeſio filio Caroli Valeſij fra. Philippi Pulchri decreto legis Salicæ, qua fœminæ à Regni ſucceſſione excluduntur, illud ſibi vendicãte. At Franci Valeſium Regem decernũt, Edouardus verò Regis Galliæ ſolum titulũ & inſignia aſſumpſit, quibus eius poſteri in hunc vſque diem vſi ſunt. Polyd. lib. 19. Æmil. lib. 8. Hinc ortũ eſt funeſtum & cruentum bellum Anglicum, quod cœpit in Aquitania, ſæpius intermiſſum, & ſæpius renouatum.

Anni mũdi.	An. à Chri- nato.	Nu. Põti- ficũ.	
5423	1335	203	b Benedictus 11. dict. 12. Tholoſas, Andronico iuniore Paleologo Græcorum Im. Orchane Turcor. Imper. Ludouico 4. Bauario Occi. Impe. & Philippo 6. Valeſio Franc. Rege, an. 7. m. 3. d. 17. *Vacat Sedes dies 15.*
5429	1341		*Con. Anglicanũ, in quo multi ſuo officio abutẽtes, turpiter deponuntur. Polyd. Virgil lib. 19.*
5430	1342	204	c Clemens 6. Lemouicenſis, vir pi⁹ & doctiſsim⁹, Andronico Iuniore, & poſt eum Colo

b Confirmauit ordinem Militum Ieſu Chriſti.

Reformauit ordines Benedictinorum & Ciſterſienſium.

Nicolaus Lyranus ex Iudæis proſelyta & poſtea Franciſcanus, ſcripſit in vniuerſa Biblia tunc,vt ipſe meminit in cap.2.Eſaiæ.

Hermanus de Schildis Auguſtinianus Eremita,Simon de Caſſia,S. Lupoldus Babēbergenſis Epiſcopus, Ioannes Bacomthorpe,Bartholomeus Sāctocordius Piſanus, Ioā. Haſalanus,Theologici ſcriptores.

Puella 9.tantùm annorum peperit filium in quadam regione prope Moſellā fluuium. Mater Hiſtoriarum.

Andronicus ſenior poſt multas contumelias obijt in monaſterio(in quo ferè bienniū agere coactus eſt)anno ætatis 74. & ex quo Imperiū ſuſceperat 50.an.verò Chriſti 1335. Niceph.Gregor.lib.5.& 10.

c Inſcripſit catalogo Sanctorum S. Iuonē, qui ſub Honorio 4. floruit iu iure Canonico.Sabellic.Miſſis in Germaniam legatis,fecit prædicari bellum contra Turcos infideles;his,qui ſuis bonis ſubuenirent vltra ſolitas condonationes, indulgens eſum ouorum & lacticiniorum in ſextis ferijs & quibuſlibet ieiunijs præter Quadrageſimam: quod Treuerenſis & Colonienſis Archiepi-

ſcopi

Anni mũdi.	*An. a Chri. nato.*	*Nu. Pōti-ficũ.*	
			Ioanne Paleologo eius filio Græcorũ Imperat. Orchane & Salaimanio & Amurate ex ordine, Turcarum Impera. Ludouico 4. Bauario, & poſt eũ Carolo 4. Impera. atq; Philippo Valeſio, & Ioãne ex ordine, Francorũ Regibus. an. 10. m. 6. d. 28. *Vacat Sedes dies* 11.

ſcopi in perpetum impetrârunt,ſed Moguntino Archiepiſcopo recuſante aliquid contribuere ad Cruciadam,vt vocabant, etiā in hodiernum diem manſit, vt in tota diœceſi non liceat ouis vti tempore cuiuſlibet ieiunij,ſicuti permittitur in alijs duabus diœceſibus. Trith.in Chron. Monaſt. Hirſaug.

Iubileum ad 50. annos retulit,emitq; Auinium vrbem Galliæ à Ioanna filia Roberti Siciliæ Regis:vnde in perpetuum Pontificij iuris facta eſt. Plati. Errant igitur,qui putant ipſi datā eſſe à Philippo Rege Francorum.

Andronicus iunior Græcorum Imperator anno ætatis 45. & Imperij 21.poſt mortem autē aui an.9.ex hac vita decedens an.Chriſti circiter 1344. reliquit Imperatorem Calo Ioannem fil.natum 12.an. tutoremque ei aſſignauit Ioan. Cantacuzenum. Laonicus Chalcondylas lib.1.de rebus Turci. Niceph. Gregoras lib.11.

Nicephorus Gregoras deſcripſit libris 11. Græcā hiſtoriam annorum 145.nēpe à capta vrbe Cōſtantinopoli à Latinis,vſque ad obitum Andronici Iunioris,qui contigit anno, vt ipſe computat ab orbe condito 6849.hoc eſt (numerando ſecundùm vulgarem morē Græcorum,quibus primus annus Chriſti eſt ab orbe condito 5505.vt liquet ex Nicephori Caliſti libro 1.ca.10.) anno Chriſti 1344.

Angli

Angli deditione ceperunt Caletum, poſt arctam obſidionem 11.menſium.Polyd. lib. 19.Eam circiter 210.annis retinuerunt, vſq; ad annum Domini 1558.

Delphinatus Viennenſis vili pretio vēditur(ei teſtamento relictum falſo ait Polyd. lib.19.)Philippo Valeſio Regi F. ab Hūberto Principe ordinē prædicatorū profeſſo, ea quidē lege,vt primus Regis filius Delphinus vocaretur:quod etiā nunc obſeruatur.Æmil. lib.8.Gaguin.lib.8.Mater Hiſtoriarum.

Cuſtodia ſepulchri Chriſti Hieroſolymis octo Franciſcanis committitur à Sultano Ægyptio ann.1336.Monſter.in Coſmog.

Ioannes Franc. Rex ordinem equitū Stellæ eſt auſpicatus in antiqua & nobili domo S.Adocni ad Lutetiam.Illi ſtellam aut in capitio aut in alio loco conſpicuo veſtis pro inſigni geſtabant.

Edouardus Rex Angliæ adductus æmulatione,Ordinem Garteriorum equitum numero ſex & viginti D.Georgio ſacrū inſtituit.Horum princeps eques,eſt Rex Angliæ: vtuntur pallio cœruleo, & crus ſiniſtrū infra genu loro(à quo nomē datū eſt toti ordini, quòd garter lingua Anglica ſignificet periſcelidem)fibulato gēmis & auro ornato cingūt,eiq; inſcribūtGallicis verbis,vituperetur qui malè cogitat.Polyd.lib.19.hiſtor.

Vecti-

Vectigal ſalis Francis imponi cœptū eſt
a Philippo Rege ad belli neceſſitatem. Ga-
guin lib.8.

Ioan Cantacuzenus fraude cuiuſdā Apo
cauci familiaris Imperatoris miſſus in exi-
lium, iniuriæ impatiens, bellum quinquen-
nale geſſit contra Ioannem Imperatorem,&
Turcorum arma Europæ inferens (non qui-
dem primus vt vulgò putant, ſed tertius ſi-
cuti conſtat ex Gregoræ libr. 7. & Calcond.
lib.1.)capta Conſtantinopoli,& filia data in
vxorē Orchani Turco.Imper. Imperio Con-
ſtantinopolitano eſt potitus per aliquot an-
nos, donec CaloIoanne Genuenſiū, &,vt ait
Egnatius, Turcorum(quibus primus tradi-
dit in Europa locum ad habitandum,vt idē
ait) ope Imperium recuperante, coactus eſt
eo ſe abdicare, & ingredi monaſterium,vbi
vnà cum Achæmemide Meletio quodam è
Sarracenis ad Chriſtum conuerſo,ſcripſit cō-
tra legem Mahometicā pro religione Chri-
ſtiana. Calcondylas libro 1. de rebus Turci.
Egnat.lib.2. & Cuſpinia.

Salaimanium tertium Turcorum Impe-
ratorem nominat Chalcondylas lib. 2.quem
ait aliquot annis regnaſſe. Noſtri eius nō me-
minerunt.

Vuladiſlaus Dux albus Poloniæ,qui è mo-
naſterio D. Benigni Diuionēſis diſpēſatione

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
5440	1352	205	d Innocentius 6. Lemouicenſis, Ca lo Ioanne Paleologo Græcorum Imperatore, Amurate 1. Turcorũ Imperatore, Carolo 4. Occidentis Imperatore, & Ioanne 1. Francor. Re. an. 9 m. 8. d. 6.
			Vacat Sed. a. 1. m. 5.

Papæ pro ſucceſſione Regni Poloniæ reuocatus eſt ad Regni adminiſtrationē,obijt in ciuitate Argentina,ann.1388.10.cal. Maij, & vt iuſſerat ſepelitur in Eccleſia D. Benigni Diuioni,vt conſtat ex eius epitaphio : quod miror hiſtorias Poloniæ ſubticuiſſe.

d Bernardus Abbas Mōtiſcaſſini, Michaël de Maſſa,Fiſchatius,Ioan.de Bachone , Gregorius Ariminēſis,Petrus Berthorius, Thomas Argentinenſis,Henricus à Balma,Ioan. de Tambacho,Atmacan ,Heluicus Germanus,Hēricus Conſtantienſis,Omnes hi circiter hæc tempora de Theologicis quæſtionibus ſcripſerunt.

Ann.1360.fœdus inter Anglum & Francū initur, & auctoritate Innocentij PP. ratum habetur. Eius ſumma erat,vt Anglus Franco cederet omne ius quod in Frācię Regnū, in Normanniam,in Andegauenſes & Cenomanos haberet : at obtineret Aquitaniam his finibus ad quos iungerentur Vaſcones, Pictones, Santones,Petracorij, Cadurci,Lemouices , Engoliſmenſes, Caleti, Ginarum & Pontiuum Comitatus ; ipſeque nullū deinceps vectigal vel iuſiurandum daret Franco : E contrario Francus redemptionis nomine ad certam diem tricies centum millia aureorum perſolueret,& interea datis obſi-

dibus liber è captiuitate rediret in Frãciam. Polydor.lib.19. & Chronic. Franc.Æmilius lib.9.

Bertholdus Beghardus de Borbach comburitur Spiræ,ann. 1355.quòd inter alia blaſphemia diceret Chriſtum in paſſione derelictum,adeò vt etiam de ſalute dubitarit. Cõtinuatio Ab.Vrſpergenſis,& Naucle. Idem ſentit Caluinus lib.2.inſtitutio. cap.16.ſect. 11.& ſæpè aliàs.

Pragenſis Academia & Archiepiſcopatus in Bohemia inſtituitur per Carolum 4. Imper.Trithem. in Chron. Monaſt. Monſter.in Coſmogr.Naucler.in Chron.

Obijt an. 1355. celebris ille iuriſconſultus Bartholus de Saxoferrato, Mathematicarum & Hebraicarũ quoque literarum peritus, an. ætatis 56.Palmer.alij aiunt 46.

Ioan. Wiclef Hæreſiarcha cœpit tunc ſua dogmata euomere in Anglia,& compoſuit plus quam 200.volumina librorum. Æneas Syluı. hiſtor. Bohemi. cap. 35. In 8.ſeſſione Concil.Conſtantienſis damnati ſunt 45. articuli ex eius libris collecti, quorum nõnulli noſtra ætate recruduerunt.

Tunc

Tunc primùm in Anglia ann.1361. in cõuentu Principum, anno ætatis Edouardi 50. decretum eſt, vt deinceps in foro actiones, ſententiæ,& cætera acta,fierent lingua Anglica, nec amplius Gallica vel potius Normannica,vt antea fiebat.Polyd.lib.19. hiſto. Anglic.

Eodem anno Edouardus Angl.Rex in ſimilitudinem iubilei Chriſtiani, celebrans iubileum ſuæ ætatis, exules quoſdam reuocauit,& cuſtodias omnes dimiſit, condonatis maleficiorum pœnis magnas immunitates,præcipuè quas vocant Magnæ Chartæ,de integro populo conceſſit. Hinc Reges iubileum ætatis celebrare conſueuerunt,vt ſcilicet Rex vel Regina in annos ſingulos tot pauperes die ſuo natali veſtiat, eiſque largitiones faciat, quot illo die annos ætatis cõpleuit.Polyd.ibidem.

CaloIoannes Græcorum Imperator cum Amurate Turca,qui traiecta Europa Adrianopolím Regni ſedem conſtituerat,inijt ſocietatem,eiq; fit vectigalis, & filio ſuo Andronico natu maiori filiam Suſmani Myſiorum Regis & ſororem vxoris Amuratis,dedit in vxorem. Chalcond. libro 1. de rebus Turcic.

Anni mũdi.	An. a Chriſto nato	Nu. Pontificũ.	
5451	1363	206	e Vrbanus 5. Lemouicenſis, Calo (ſiue Carolo) Ioanne Græcorum Impe. Amurate 1. Turcorum Impe. Carolo 4. Occid. Impe. Ioanno 1. & poſt eũ Carol. 5. Sapiente Frãcorum Reg. an. 8. m. 4.
			Vacat Sedes dies 10.

e S. Brigitta (altera ab Scotica) Regina quondam Suetiæ Neritiæ, veniens Auionionem (alij, Romam) ab Vrbano 5. confirmationem regulæ ordinis à ſe inſtituti impetrauit. Trithe. in Chron. Monaſter. & Polyd. lib. 7. de inuent. cap. 4. & Volater. li. 21. Geograph. Palmer. in Chron.

Baldus, Angelus, & Petrus fratres, ex Petro de Vbaldis medico Peruſino, inſignes iuriſconſulti.

Bellum inter Anglos & Francos renouatur, ſed cuius culpa non ſatis conſtat. Itaque Cadurci, Lemouicenſes, & aliæ plures Aquitaniæ vrbes, quia nimis vectigaliũ exactionibus ab Anglis premebantur, Carolo Regi Francorũ ſe dediderunt: ſed paulò pòſt Angli diripiunt Lemouicum principem vrbem illius defectionis, & ſibi reſumunt ius Franciæ Regnum. Polyd. lib. 19. hiſtor. Angl.

Carolus legem tulit, vt Regum filij anno 14. conſecrentur & coronentur. Contin. Nãgiac.

Ordo Montis oliuarum inſtituitur anno 1370.

Anni mūdi.	*An.a Chri. nato*	*Nu. Ponti ficū.*	
5459	1371	207	f Gregorius 11. Lemouicenſis, Calo Ioanne Græcor. Imperatore, Amurate 4. & poſt eū Baiazete 1. ſiue Paiacite, ſiue Paizete (*variè enim legitur*) Turcorum Imperatore, Carolo 4. Occidētis Imperatore, & Carolo 5. Sapiēte Fr. R. an. 7 m. 2. d. 27.
			Vacat Sedes dies 11.

f Sedem Pontificiam Romam Auenione retulit,ſuaſione S.Catherinę Senenſis,& Baldi Peruſini Iureconſulti. Platin.

Franciſcus Patriarcha inſignis poëta, & Ioan. Boccatius vir amœni ingenij, mortem obierunt,ille 72.anno ætatis,hic 62. Palmerius in Chron.

Petrus Bercorius mandato Ioannis Francorum Regis conuertit Titum Liuium in Gallicum ſermonem.

Richardus Notinghamius,Maxim⁹ Planudes Gręcus monachus,Iacobus Lauſanenſis, Nicolaus Oreſmus Gallus,Guilielm.Anglus, Himbertus Abbas Pruliacenſis, Matthæus Cracouienſis,Pelbartus Pannonius,Gualtherus Hunte Anglus, Bartholomeus Piſanus, Richardus Lauinhan Anglus,Ioannes Thaulerus Colonienſis,Gerardus Magnus Dauentrienſis,Paulus Venetus,Theologiæ ſcholaſticæ præſertim Scriptores.

Carolus 5.Franco.Rex ſecundus à Carolo Magno, iuſſit Sacra Biblia fideliter verti in Gallicum ſermonem,cùm Waldenſes & alij pro libidine ea transferrent. Ioan.Tili.

Edouardus Anglorum Rex in conuentu principũ Regni primus indixit pœnã immanem his,qui in poſterum vlla Anglicana ſacerdotia impetrarent à Romano Pontifice, aut cauſas, niſi per appellationem, ad eum

T v defer-

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Pōtificum	
5468	1371	207	g Vrbanus 6.Neapolitanus.CaloIoanne cũ Emanuele fil. Græc.Imperat.poſtea Andronico 3 & Emanuele eius filijs,ex ordine Græc. Impp. Baiazete 1. Turcorum Imperat. Carolo 4. Occiden. Imp.cũ filio Wenzeſlao Cæſare, poſtea ſolo Wenzeſlao Impe. Carolo 5.Sapiente,& poſt eum Carolo 6.Beneamato Fr.Rege an.11.m.8. *Vacat Sedes dies.17*

deferrent.Polyd.lib.19.Angli.hiſtor.

Amurates tertius Turcarum Imperator ex Ogoziorũ ſiue Othomanorũ familia,qui plures in bello occidit quàm vllus præceſſorũ,poſt 37. bella in Europa Aſiaq; confecta tali fortuna,vt in nullo victus ſuccubuiſſet, à ſeruo quodã Seruiano ſiue Triballo,vt Turcis & Latinis placet, vel vt volunt Græci, à quodẽ Miloe generoſo milite interfectus eſt ſub an.Chriſti 1373.& Imperij 23.(neq; enim ratio temporũ & hiſtoriæ ferre poteſt annos 57.quibus legitur apud Chalcondylã lib.1.regnaſſe,apud quẽ,vt obiter id dicam, numeri plerunque mendoſi, aut obliterati reperiuntur) Iouius de reb. Turci.& Ioan.Egnatius Laonic.Chalcond.lib.1.de reb. Turci.

g Feſtum viſitationis D. Mariæ inſtituit. Mat.hiſtor. Annum Iubilei tertiò celebrat. Platin.

Carolus 5. Francorum Rex fuit literarum & literatorum amator ſummus, ac Scripturarum ſacrarum ſtudioſus: iudicijs frequenter aderat: Arma nunquã induit ex quo Rex creatus eſt,ſed manſit togatus: Quicquid patri ablatum fuerat, id omne fermè ab Anglis recuperauit. Reliquit poſt mortem decem & octo milliones aureorum,licet initio Regni ipſius exhauſtum fuiſſet regium ærarium.Gaguin.& Chron.Francorum. Æmyl. lib.9.

lib.9.ait duodeuicies 100. millia nummorũ aureorum.

Ordo monaſticus Ieſuatorum (ſic dicti ſunt, quòd nomen Ieſu frequens eſſet in ore eorum) Senis initium habuit à Ioan. Columbano, & Franciſco Vincentio, Senenſibus. Geſtabant pro inſigni albam tunicam & capitium quadratum à ceruice ad humeros deiectum, cingebantur ſcortea zona, & nudos pedes ligneis ſoleis in inferiore parte muniebant, proptereaq; canuſinum pallium tunicæ ſuperiectum ferebant. Sabel. Ænead. 11. lib. 9. Polydor. lib. 7. cap. 4. de inuent. rerum. Alij referunt eius initium ad Vrbani 5. tempora.

Lithuani populi vltimi in Europa fidem Chriſtianam receperunt. Monſter. in Coſmo.

Floruit tunc Bartholomeus Salicetus Bononienſis iuriſconſultus.

Ioann. Hus pſeudoeuangeliſta Bohemorum, hæreſes Wiclefuiſtarũ ſpargit in Bohemia, ſub Wenceſlao Rege. Ænead. Syl. hiſto. Bohem. cap. 35.

Bertholdus Schuartz ſiue Niger (dubium an fuerit monachus) artis chymicæ peritus, excogitauit immaniſſimum genus machinę bellicæ, quam à ſtrepitu (vel à bombo & ardeo) Bombardam dixerunt. Plat. & Monſter. in Coſmog. Alij ad Gregorium 11. reijciunt.

Totus

Totus Occidens ciuilibus ſeditionibus agitabatur ob noua vectigalia. Polydor. lib. 20. Angli. hiſtor.

Ortum eſt graue bellum propter ſucceſſionē Regni Luſitaniæ inter Ioannē 1. Regē Caſtellæ & Legionis, qui duxerat in vxorem Beatricem filiam Ferdinandi Regis Luſitaniæ, & Ioannē nothū ipſius Ferdinandi, qui exutus monaſtico habitu Regnum paternū obtinebat. Poly. lib 20. Anglic.

Carolus 6. Franc. Rex tantùm tres flores liliorum pro inſigni Regum Frāciæ geſtare inſtituit.

Nunquam aliàs Francia tā vexata fuerat, quàm Carolo 6. iuuene & ſtulto Imperante. Nam præter alia vectigalia, tunc primùm ablatæ ſunt vi & armis ſacræ decimæ ad neceſſitates belli. Chron. Francor.

Græci dū inter ſe miſerè certant de Imperio, fiunt ſub poteſtate Turcici Imperatoris, & totam ferè Græciā amittunt: Andronicus cum filio Ioanne contra patrem CaloIoannem & fratrem Emanuelem à Baiazete precario Imperium obtinet, & eius ope Bizantium expugnauit, quam 4. plus minus annis tenuit, donec Emanuel promiſſis tributi nomine tribus myriadis aureorū, Imperio reſtituitur à Baiazete, apud quem deinceps Andronicus & eius filius facti Ianizarij, vt vocant

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num Pōtificū.	
			Schiſma 21. & omniū grauiſſimū, quod durauit an. circiter 50. alij volunt 30. alij 39. alij 40. nonnulli an. 52.
5466	1378		Clemēs 7. Arelatēſis, à q̄buſdā Cardinalib⁹ pſeudopapa electus, ſedit Auinione cōtra Vrbanū & eius ſucceſſorē Bonifaciū 9. PP. an. 15. m. 11. d. 23. *Vacat Sedes dies 11.*
5467	1379		*Duo Concilia Gallicanæ Eccleſiæ, ob electionē Clementis Antipapæ, habita ſunt Lutetiæ. Primū 3. Idus Septemb. Alterū 16. Cal. Decēb.*
5477	1389	209	h Bonifac. 9. Neapolitanus, Emanuele Paleologo filio Calo Ioānis Græc. Im. Baiazete, Ieſu ſiue Ioſue, Muſulmane, ſeu Mulſumane, ex ordine

cāt,diu manſerūt. Chalcōd.l.2.de.reb.Turc.
h Fertur confirmaſſe feſtum Viſitationis Virginis Mariæ.

Ad onera belli contra infideles ſecundus indixit Annatas beneficiorū vacantiū,vt qui beneficiū conſequeretur, fructus vnius anni aut dimidiam eorum partem fiſco Apoſtolico perſolueret. Illud ſoli Angli recuſarunt, tantùm in Epiſcopatibus & maioribus ſacerdotijs admittentes.Platin. Quidam hoc inuentum referunt ad Ioann. 22. ſed ſi credimus Polyd.lib.8.de inuent.cap.2. multò eſt antiquius,cùm Hoſtienſis(quem diximus vixiſſe circa ann.1260.)in cap. inter cætera de offici.ordinar. dicat, de ea re ſæpè reclamatū fuiſſe,& Franciſ.Zabarella ſcribat,in Cōcilio Viennenſi ſtatutum fuiſſe, vt ſublatis annatis, vigeſima pars vectigaliū ſacerdotaliū quotannis Rom.Pontifici penderetur.

Ioan.Rusbrochius,Iacobus Peretz de Valentia, Simon Cremonenſis, Conradus Ratisbonenſis, Gallus abbas Aulæ regiæ, Laurētius Iuſtinianus Venetus, Dionyſius Burgenſis eremita, Matthæus Epiſcopus Wormatienſis,Ioann.de Hiſdinio Hoſpitalarius, Michaël Angrianus Bononienſis, Gerardus Zutphanius, Renerus Pipernus, Henricus Boicius, Nicolaus Gorraeus Dominicanus, Philippus montis Galerij, Thomas Calen

ſis,Al-

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōti-ſicū.	
			Turc. Impp. Wenzeſlao, & Ruperto ex ordine Occid. Impper. Carolo 6. F. R. a. 14. m. 11.
			Vacat Sedes dies 15.
5482	1394		Clementi 7. pſeudopontifici ſucceſſit Petrus de Luna, dictus Benedictus 13. vir doctiſſimus, à Cardinalibus tanti ſchiſmatis auctorib⁹ electus PP. conſedit Auenione annos plus minus 30.
5482	1394 alij		*Concil. Gallicanū omnium prælatorū Franciæ, iuſſu Caroli 6. habitū Lutetiæ, 23. Ianuarij contra ſchiſma, & in eo Benedictus Antipapa deponitur, qui nihilominus noluit cedere. Chron. Franc.*
5486	1398		
5492	1404	210	Innocent. 7. Sulmonēſis, Emanuele ſiue Manuele

ſis, Alphonſus Thoſtatus Epiſcopus Abulenſis, Hugo à Caſtro nouo, Iacobus Magnus Tholetanus, Ioann. Bromiardus. Omnes hi Theologici Scriptores.

An.1391.in conuentu Regis & Principum Angliæ ſancitum eſt, iuriſdictionem Roma. Pontificis eſſe terminandā Oceano, itaque nemini Anglo licere in poſterum ſub pœna perpetuæ cuſtodiæ pro quauis cauſa agere apud Rom.Pont.vt quiſpiam in Anglia eius auctoritate excommunicaretur, neue exequi aliquod tale mandatum, ſi quod ab eo acciperet. Polyd.lib.20.Angli.

Benedictus 13. Antipapa fertur à nonnullis, primus Euchariſtiam ante ſe geſtaſſe ad ſui cuſtodiam.

Emanuel Chryſoloras Byzantinus Græcas literas in Italiā quaſi poſtliminio reduxit, quę per 700.annos ferè exulauerāt. Plat. Palmer.

Blondus Foroiulienſis hiſtoricus ſeriem temporum ab anno Chriſti 407. vſque ad 1400.retexit.

Ioannes Froſſardus canonicus & presbyter hiſtoriam Franciæ, Scotiæ, Hiſpanię, Britanniæ, Vaſconiæ, Flandriæ, ad ann.1326.ad an.1400.eſt perſequutus.

Academia Erdfurdienſis inſtituitur anno 1392.Kranti.lib.10.cap.15. & Crauienſis an. 1400. Munſter.in Coſmog.

Sigiſ-

Sigiſmundus Vngarię ſeu Pannonię Rex poſt vnũ aut alterum pręliũ contra Baiazetem cum Galloũ & Vngarorũ copijs fœliciter geſtũ,an.1395. ſolenni legatione miſſa ad Principes Chriſtianos,à Rom. Pontifice ſummam vim pecuniæ præter exercitũ, & à Carolo 6. Fr. Re. 8. millia militũ cũ præcipuis Regni Principibus,quorum Dux erat Ioannes Niuernenſis Comes,obtinuit. Itaq; ducẽs exercitũ in Bulgariã cepit Orizum & Biolinium vrbes: ſed cùm poſt 18. diem,quo Nicopolim obſidebat,cum Baiazete acie cõgreſſus eſſet,temeritate Gallorũ magna clade affectus, fugiens Veneta claſſe ſeruatus eſt,& 300.nobiles Franci capti ſunt,quorum 24.redempti ſunt 200.millibus aureorũ,cęteris cæſis. Chalcond. lib.2. Gaguin. lib. 9. Egnat.& Volater. Chron. Francorum.

Baiazetes (qui à celeritate cognominatus eſt lingua Turcica Heldrin,& à Græcis Lælaps,qu.turbo venti ſeu procella) Turcorum Imperator totam ferè Græciam & magnam Bulgariæ partem ſibi ſubegit. Egnatius & Iouius.Indignatus quòd Emanuel Conſtantinopolita. Imperator nollet apud eũ fungi munere Ianizarij,Byzãtiũ decẽnio (Egnati. ait octennio) oppugnauit. Quo tempore Emanuel Imp.venit in Italiam & Franciam, à Rom.Pontifice,Venetis,Italiæ Ducibus, & Carolo

Carolo 6. (Paul. Iouius falsò putat eũ fuiſſe 7.)tũc Phrenetico & furioſo, ſuppetias petiturus. Sed cùm moras aliquandiu traxiſſet in Francia,donec Rex Carolus curaretur(nã etiam conſtat ex Gagui.lib 9. circa an.1399. duos fratres Eremitas D. Auguſtini ſuſcepiſſe eum ſanare,licet fruſtrà,vnde ſupplicio capitis perierunt) coactus eſt redire Conſtantinopolim re infecta(ſi enim Græcis & Gallis hiſtoricis credimus,decipitur Paul.Iouius, qui exercitum à Francis antea conceſſũ Sigiſmundo Regi Vngariæ nondum Imperatori,huic datum refert.)Chalcondylas lib.2. de rebus Turci.

Tamberlanes ſeu Temerlanes(quem Demetrius Moſcus Themircutlũ,Græci Temirẽ vocant) Scytha,ex latrone & priuato homine factus Imperator, & Dei flagellũ,incurſione in minorẽ Aſiã facta,Baiazetem ab obſidione Conſtantinopolis(quã alioqui expugnaturus fuiſſe creditur)retraxit,& cruentiſſimo cõflictu captũ catenis aureis ligauit, & in ferreã caueã intruſum ſecũ per omnes Aſiæ & Syriæ expeditiones circunduxit, atque ſi nõnullis credimus,eo vſus eſt pro ſcabello,ſi quando equum conſcenderet. Chalcond.lib.2.& 3.de reb.Turci.Egnati. Sabel. Pius 2.lib.2.deſcrip.terræ.Regnauit Baiazetes an.25.Chalcondyl.lib.3.

In nu-

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
			Conſtantinopolitano Imp. Mulſumane Turco. Imp. Ruperto ſiue Roberto Occi. Impe. & Carolo 6. Beneamato Francorum Reg. an. 2. d. 22.
			Vacat Sedes dies 23.
5495	1407	211	i Gregori' 12. Venetus, Theologiæ doctor celebris, eiſdem Imperantibus. a. 2. m. 7. d. 5.
			Vacat Sedes dies. 10.
5497	1409		*Conc. Piſanũ plurimorũ prælatorũ, indictũ à Cardinalibus contra Schiſma. In eo ambo Pontifices Benedictus 13. & Gregorius 12. accuſati de colluſione, abrogantur, & Alexãder eligitur PP. ſed illud nul-*

Innumerandis Turcorum & Græcorum Imperatoribus ſequor Chalcondylam, qui vt erat natione Græcus, rem propius attigiſſe videtur. Nam Latini aiunt, Baiazetem habuiſſe Regni ſucceſſorem filium Cyriſcelebem (quem vulgò nominant Calepinum) qui regnarít ann. plus minus 6. cuius filios faciunt Machometem & Orchanem. Paul. Iouius. Alij eos duos faciunt filios Baiazetis, & volunt Orchanem eum eſſe qui dictus ſit Calepinus. Sed in rebus alienis facilè eſt hallucinari. Earum autem cognitio neceſſaria eſt ad multa loca Apocalypſeως intelligenda.

Exoriuntur ſectæ Huſſitarum, Adamitarum & Orebitarum ſiue Orphanorū in Bohemia, Albatorū in Italia. Æneas Syl. hiſtor. Bohem. cap. 35. 41. & 43. Bonfin. dec. 3. lib. 2. Polyd. lib 7. de inuent. cap. 5.

Iſabella 8. annos nata filia Caroli Regis Franciæ, Richardo Anglorum Regi deſponſata, inter Francos & Anglos induciæ in 30. annos pactæ ſunt, an. 1396. Polyd. lib. 20. Anglic. hiſtoriæ.

Hugo Ambriotus præſes (non autē Epiſcopus, vt malè quidā cēſent) Pariſiorum, Iudæorum ſectator, oſor clericorū, & Euchariſtiæ contemptor, vt hæreticus à Pariſiēnſi Epiſcopo perpetuo carceri adiudicatur. Ipſe eſt,

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Nu. Põtificũ.	
			lius fere fuit profectus, nã neuter uoluit cedere. Palmer. Platin.
5497	1409	212	k Alexãder 5. Cretenſis, Theologiæ doctor, eiſdẽ Imperantibus m. 10. d. 8. *Vacat Sedes die.* 11.
5498	1410	213	l Ioannes 23. (aliis 22. aliis 24.) Neapolitan. Emanuele Conſtãtinopolitano Im. Mulſumane & Moſe, filijs Baiazeris ex ordine Turco. Impp. Sigiſmundo Occid. Imp. Carol. 6. Fran. Re. an. 5. d. 15. *Vacat Sedes ann.* 2.
5502	1414		*Decimumſextum uniuerſale Concil. Conſtantienſe in Germania, Patriarcharum 4. Cardinalium 29. Archiepiſcoporum 47. Epiſcoporũ 160 (ali 270.) Abbatũ & Doctorũ 564*

eſt, qui Baſtildũ ad D. Antonij portã muni-
tiſſimũ propugnaculũ,& Pōtem D. Michae-
lis extrui curauit. Gaguin. lib. 9.

Ordines Montoliuetenſiũ auctore Bernar-
do Ptolomæo, Canonicorum S. Georgij
de Alga auctore Laurentio Iuſtiniano, &
Mendicantium D. Hieronymi (quos Ioan. 23.
cōfirmauit) inſtituuntur, an. Domini 1407.

Ieſus ſiue Ioſue minimus filiorũ Baiaze-
tis Chriſtianæ religioni initiatus, mox mo-
ritur. Chalcondyl. lib. 4. de reb. Turci.

Ciuile bellum in Gallia ob controuerſias
duarum familiarum Ioannis Burgundiæ, &
Ludouici fratris Regis Aureliani Ducũ, quod
magnum multorum annorum malum in-
uſſit Galliæ. Burgundio, dum rebus eſt poti
us, Carolum Regem ſuo arbitratu regebat:
Reginam & eius filiam huc illuc pertrahe-
bat & vexabat. Polyd. lib. 22. Angli.

Hic adeò fuit munificus in pauperes, vt
e ſe ipſo ſæpe per iocum diceret, ſe diuitē
fuiſſe Epiſcopum, pauperem Cardinalē, men-
dicum Pontificem. Plati.

Ordo Scopetinorum ſiue S. Saluatoris ori-
ginem habuit à Stephano Bononienſi, anno
1410. Volat. lib. 21.

Petrus Aquillanus, Thomas Campenſis,
Iordanus Magdeburgenſis, Thomas Haſel-
bachius, Henricus Heſſus, Reinhardus Fion
thonien.

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põtificũ.	
			præſidente initio Ioanne P P. *& præſente Sigiſmũdo* Imp. *celebratũ fuit cõtra ſchiſma triũ Pontificũ Ioannis* 23. *Bononiæ, Gregorij* 12. *Arimini, & Benedicti* 13. *in* Hiſpania *, qui tres priuati fuerunt, electo* PP. *Martino* 5. *Fuit etiam contra hæreſes præcipue* Ioan. Wiclefi, *&* Ioannis Hus. *Denique contra uitia tam laicorũ, quam clericorũ.* Liber Concil. *Plati.* Palmer. Naucler. *Durauit annos tres & aliquot menſes, ab an.*1414. *die* 5. Nouembris *ad an.*1418 *inchoatum, ut liquet ex actis ipſius* Concilij. Mirum *eſt quod narrant à die Paſchæ ad Pentecoſtem numeratas fuiſſe* 60500. *exteras perſonas, quæ ad Conciliũ confluxerant.*
5505	1417	214	m Martinꝰ 5. Romanus, vir optimus & doctiſsimꝰ,

thoniēſis, Petrus de Aliaco Cardinalis & Epiſcopus Cameracenſis, Ioannes Capreolus, S. Vincentius Valentinus (hic ſemel in die tãtùm manducabat, & à Calixto 3. in numerũ Sanctorum relatus eſt. Volat. lib. 21.) Franciſcus Zarabellus, Ioan. Dominici Cardinalis: Omnes hi Theologiæ profeſſores.

Florent tunc Laurētius Valla doctus Grãmaticus, Alphonſus Rex Arragonum, Antonius Panormitanus, Ioannes Imolenſis, Paulus Vergerius Iuſtinopolitanus.

m Decreuit in ſingula decennia celebrandum eſſe Concilium vniuerſale. Platin.

Huius pedes Sigiſmundus Imperator eſt exoſculatus. Volater.

Non eſt hic diſſimulandus error auctoris Summæ Angelicæ, cuius occaſione Canoniſtæ futiles quæſtiones excitarunt, & Petrus Martyr in 2. Samuel. ca. 13. calumniam inuſſit huic Pontifici: nam quod ille auctor ait in verbo, Papa, Martinum 5. relaxaſſe alicui matrimonium cum ſua ſorore germana, impudentiſſimum eſſe commentum facilè conuincitur ex ipſo Antonino, quem idem citat. Ille enim in Summa, tomo 3. tit 1. cap. 11. de affinitate in fine, ſcribit Martinum 5. poſt longam Theologorũ & Canoniſtarum de ea re conſultationem, diſpenſaſſe cũ quodam, qui conſummauerat matrimoniũ cum

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
			Emanuele Paleologo, & poſt eum Ioanne eius fil. & abnepote Andronici 2. ex ordine Conſtantin Impp. Mechmete ſiue Mahomete, 1. filio Baiazetis Turcor. 9. Impe. Sigiſmundo Occid Imper. Carolo 6. & Caro- 7. ex ordine Fran. Regg. an. 14 m. 3.
			Vacat Sedes dies. 12.

quadam Germana eius,quam (vt loquitur) cognouerat fornicariè.

Mahometes Turcorũ nonus(Ioui.6.)Imperator,poſt recepta omnia loca,quæ Tamberlanes in Aſia minore occupauerat,Imperatoria inſignia ex Pruſa (quæ hodie Burſa dicitur)in Græciã tranſtulit, & Adrianopoli vrbe Thraciç collocauit. Iouius lib.de reb. Turci. Vt erat moribus tranquillus & placidus,perpetuam habuit amicitiam cũ Grçcorũ Imperatoribus: cùm regnaſſet 12. annos (Ioui.ait 14.)& Imperij ſucceſſorẽ deſignaſſet Amuratẽ filiũ, obijt anno circiter 1420.

An.1425.vſus Bombardarum tum primũ à Gallis agnoſci cœpit , Thoma Montacuto Sarisberienſe Comite Anglo,Cœnomanum vrbem illis tormentis oppugnante.Polydor. lib.23.Angli.hiſtor.

Lutetia à Burgundione occupatur,& Rex Carolus 6. cum tota aula in eius poteſtatem recidit : poſtea Philippus Burgundiæ Dux cognita cæde Patris , iniens ſocietatem cum Henrico 5. Angliæ Rege, in patris ſui vltionem Regem , Reginam , Lutetiam,& quicquid ſuæ factionis habebat ei tradidit an.1419. eoque tempore apud Trecas Catharinam Caroli filiã illi nubere coegit,ea lege vt ij eorumque liberi Franciæ Regno ſuccederent, & Henricus interea vi-

Anni mūdi.	An. à Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
			Continuatio Schiſmatis.
5512	1424		Clemens 8. Hiſpanus, à quibuſdam anticardinalibus factione Alphōſi Regis Arragonū poſt Benedictum 13. in Antipapam creatus eſt, ſed poſt reconciliationē Alphonſi cū Martino Rō. Pontifice coactus eſt ſe abdicare Pōtificatu anno poſtquam ſediſſet ferè 5.
			Sic finitum eſt tā ingens & diuturnū ſchiſma, & Martinus 5. māſit ſolus verus Pontifex Maximus.

uente Carolo Regens Franciæ cognominaretur, Polyd. lib. 22. Æmil. Gagui. lib. 9. & 10.

Ioanna Puella annorum circiter 20. nata, Aureliam vrbē obſidione Anglorum liberat, an. 1429. eius auſpicijs multa prælia fœliciter à Francis geſta ſunt. Gaguin. lib. 10.

Antonius à Rampegolis, Ioannes de Turrecremata Hiſpanus, Ioannes Fouentinus, Antonius Parmenſis, Thomas de Kempis, Hermānus Stutdorpius, Henricus de Coſueldia, Nicolaus Dunckelſpuglius, Viennenſis, Henricus Heſſus, Poggius Florentinus, Thomas Waldenſis, Ioannes Gerſon, (quem imprudenter Caluinus in Inſtitutionibus Latinis lib. 4. cap. 7. ſect. 28. ait vixiſſe ſub Ioanne 22.) Raymundus Sebeidius, Hermannus Petra Carthuſianns. Hi omnes illius temporis inſignes Theologiæ ſcriptores.

Louanienſis Academia ann. 1427. erigitur à Ioanne 4. Brabantiæ Duce. Monſter. in Coſmograp.

Gentiles errones (quos Germani Heiden, nos Bohemos vocamus) primùm ann. 1417. per Germaniam viſuntur, qui excocti ſole, immundi veſte, intentiq; furtis homines falſa ſua chiromantia paſſim decipiunt, Polyd. lib. 7. de inuent. cap. 7. Krant. lib. 11. cap. 2.

Paulus de S. Maria (ita dictus eſt poſtquā ex Iudæo Chriſtianus factus) Theologus

 Epiſco-

Anni mũdi.	An. à Chriſto nato	Nu. Pontificũ.	
5519	1431	215	n Eugenius 4. Venetus, Ioanne Paleologo Conſtantinopolitano Imp. Amurate 2. Turcorum 11. Imperatore, Sigiſmundo, Alberto, & Friderico 3. ex ordine Occid. Impp. Carolo 7. Francorum Re. a. 15. m. 11. d. 21. *Vacat Sedes dies* 12.
5519	1431		*Decimum ſeptimũ generale Conciliũ Baſilienſe, primũ à Martino 5. indictũ Papiæ, ſed ob peſtẽ ibi graſſantẽ, Senas trãſlatum & inchoatũ, deinde interruptum ab Alphonſo Arragonũ Rege continuatur Baſileæ, ubi interfuit Sigiſmũdus Imperator, præſide Iuliano Legato ſedis*

Epiſcopus Burgenſis & Archicancellarius Ioannis Regis Caſtellæ, abſoluit ſuas additiones ad poſtillas Lyrani ſuper Biblia Sacra, an. 1429. vt eſt in eius prolog. initio Gloſſæ ordinariæ.

ŋ Amurates Turcorũ 10. (Latinis 7.) Imperator ordinem (inſtitutũ iam antè ab Otomanno primo Rege. Chalcondylas lib. 1. de reb. Turcic.) peditum militum, quos Ianuæ ſeu Ianizaros vocant, ad ſex ſeu decem millia auxit, & eos ex Chriſtianorum filijs eligendos iuſſit. Duos vniuerſæ ſuæ Monarchię præpoſuit Imperatores ſeu Baſſas, vnum Europæ (quem Baſſam Romaniæ vocant) alterum Aſiæ, qui Baſſa Natoliæ dicitur. Chalcond. lib. 5. Callymacus in hiſto. Vngarię. Ipſe obijt an. Chriſti 1450. & ſui Impe. 32. vel vt ait Iouius, 31. Chalcond. lib. 7.

Ioannes Gritſius, Carolus Aretinus, Paulus Epiſcopus Burgẽſis, Nicolaus Burgũdio Dominicanus, Nicolaus Amici, Ioannes Niderus Dominicanus, Ioan. Segouius, Ioan. Noblet Carmelita, Thomas de Corſellis, Ioan. à Spina, Bartholomeus Carthuſianus, S. Bernardinus minorita Remenſis (hic factiones Guelphorum & Gibellinorum ferè repreſſit, Sabel. & eum Nicolaus 5. inter Sanctos numerat ann. 1450. Platin.) Ambroſius Camaldulenſis, Ioannes Epiſcopus Leodienſis.

Anni mũdi.	An. à Chri. nato	Nu. Ponti ficũ.	
			Apoſtolicæ, & poſt eius reuocationem, Ludouico Cardinale Arelatenſi, & *præſentibus multis Prælatis, ad reformationem Eccleſiæ & cõponendos mores tam laicorũ quàm clericorũ. Ea demũ acta, quæ ad cenſuras & cauſas beneficiales attinent, confirmata ſunt à* Nicolao 5. PP. *Fuit etiã contra Huſſitarum ſeu* Bohemorũ *hæreſes, Platin.* 1. *ib. Concil. Æneas cap.* 49. & 50. *hiſt.* Bohemi. *Perductum eſt uſque ad annũ* 1442. *ut cõſtat ex ultima ſeßione* 45. *durauitq;* 4. 11. *m.* 9. *d.* 27.
			Schiſma 23.
5527	1439		Fœlix 3. antea Amadæus olĩ Sabaudię Dux, in Concilio Baſilieſi cõtra Eugeniũ 4. Pontifex electus, liberè ſe Pontificatũ abdicauit, poſtquã ſediſſet a. 9. m. 6. d. 7.
5526	1438		*Concil. Gallicanum apud* Biturigas *omnium Epiſcoporum* Franciæ, *pro*

Carolo 7. Franc. Rege Burgundioni omnia quæ petebat, & adeò plus quàm poſſet, concedente, factiones diuturnæ ſunt ſopitæ an. 1435. & ex quo cœperant an. circiter 28. Æmyl. Anno ſequẽte Lutetia à Francis virtute Ioannis Villarij recepta eſt poſt 16. ann. quàm in Anglorũ ditionẽ venerat. Polyd. lib. 23. Gaguin. lib. 10. An. 1440. ſedatæ ſunt inimicitiæ Burgundionum & Aurelianenſium.

Edita eſt Pragmatica ſanctio, apud Bituriges à Carolo 7. Nonis Iulij an. 1438. probata, & in Senatu Pariſienſi publicata 3. Idus Iul. Gagui lib. 10. In Concilio Baſilienſi dãnatæ ſunt annatæ beneficiorum, & deãbulationes in tẽplis dũ ſacra celebrantur. ſeſſio 21. Cautum eſt ne numerus Cardinaliũ 24. excedat, ac ne quis nepotum Pontificis aut Cardinalium ad Cardinalatum admittatur. ſeſſio. 23. Feſta Conceptionis & Viſitationis D. Mariæ confirmata fuêre. ſeſſio. 36. & 44.

Ludouicus Cardinalis Aquileienſis ex bonis Eccleſiaſticis canes & equos alere primus ſui ordinis incepit. Volater.

Ioannes Guttenbergius Argentinenſis Artem IMPRESSORIAM, ſeu excuſſoriam, nouum ſcribendi genus, primus excogitauit an. 1440. in vrbe Argentinenſi inde veniens Moguntiam eam fœliciter compleuit. Iacob. Wympfelingius in epitom. Germanqr. cap. 65.

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Pōtiſicum	
			approbatione Pragmaticæ Sanctionis Ioan. le Maire.
5526	1438		Decimum octauū (Græci vocant octauam Synodum) œcumenicū Concilium Florentinum, inchoatum quidem Ferrariæ 5. Idus April. ſed inde ingruente peſte, tranſlatum Florentiam, præſide Eugenio 4. præſentibus Ioſepho Conſtantinopolitano Patriarcha (qui Florentiæ obijt. Chalcond li. 8.) Ioanne Paleologo Orientis Imperatore, multiſq; Græcorum & Latinorum Cardinalibus & Epiſcopis. In eo Græca Eccleſia ultimo conuenit cum Romana, itē cum ea Armeni & Indi unitatem fidei redintegrarūt, recipiētes Sacramentū Confirmationis. Platin. Volater. Palmer. Naucle. Chalcondylas lib. 6. de rebus Turci Beſſarion Trapezuntinus Nicenus Archiepiſcopus, & Iſidorus

cap.65 & Fulgoſus lib.8.cap.11. Platina & ferè omnes tale inuentum referunt ad Ioañē (Polyd.vocat Petrum) Fauſtium Moguntinum ſub annum 1452. at Paul. Iouius à Cataynis Indiæ populis per Scythas & Moyſcos illud ad nos perueniſſe ſcribit. Ferunt libros Auguſtini de ciuitate Dei, & Lactantij Firmiani de Diuinis inſtitutionibus fuiſſe primos, qui typis excuſi ſunt. Volat.

Græci ferè omnes cum Ioanne Imperat. Conſtantinopolim è Florentina ſynodo reuerſi, fiunt infenſi Rom. Pontifici, quòd ab èo tantum auxilij, quantum erat pollicitus, nō acciperent: & conuentioni, quam cū Latinis de religione inierant, non ſtantes, iterū ad vomitum redeunt, auctoribus Marco Epiſcopo Epheſino, & Scolario Græcorū doctiſſimis. Quibus motus Eugenius, miſit viros doctos Conſtātinopolim, qui rurſum diſputationes de eadem re cūm Græcis haberent: ſed ipſi re infecta diſcedère coacti ſunt. Chalcondyl. lib.6. de rebus Turci. Paulò pòſt Iſidorus Cardinalis ad Græcos miſſus, ipſos cū Romano Pontifice reconciliauit, ſed ſerò nimis. Chalcond lib.8.

Ladiſlaus Poloniæ & Vngariæ, ſiue Pannoniæ Rex, prope Varnam vrbē cum Amurate Turco ad pugnam congreſſus, poſt maximam ſuorum ſtragem, à Turcis occiſus eſt an.1444.

Anni mūdi.	An. à Chri. nato.	Nu. Pōtificum	
			Theſſalonicenſis Archiepiſcopus Ruttenorū, doctiſſimi Græcorū in Latinis perinde ac Græcis literis, quod in eo Concilio fuiſſent auctores concordiæ Eccleſiarū, in Cardinaliū ordinē cooptantur. Chalcondyl. lib. 6. Durauit partim Ferrariæ, partim Florētiæ fere an. 1. m. 3.
5535	1447	216	o Nicolaus 5. Sarranēſis, Ioanne Paleologo, & poſt eū Cōſtātino 11. Dragoſe cognomēto, fratre Ioannis, & vltimo Chriſtiano Conſtantinopolitano Imper. Amurate 2. & eo mortuo Mechmete ſeu Mahomete 2. eius filio Turco. 11. Im-

ann. 1444. Chalcond. lib. 7. de reb. Turcicis. Bonfin. dec. 3. lib. 6.

Amurates in prælio quod gerebat aduerſus Vuladiſlaum Regẽ Vngariæ, cũ valdè timeret, vouit ſi incolumis & victor euaderet, ſe cõmiſſurum filio Imperium, & ſeceſſurum in monaſteriũ monachorũ Turcicorum. Itaque poſt victoriam cum aliquandiu manſiſſet monachus, mutato conſilio Imperium recepit induſtria Chatitis Principis, qui tunc Mechmetem eius filium venatum abire iuſſerat. Chalcondyl. lib. 7.

o Hic fuit linguæ Latinæ & bonarum literarum inſtaurator, doctis viris tam in humanioribus, quàm in diuinis literis magna ſtipendia adſignauit. Vaticanam Bibliothecam erexit, miſſis quaquauerſus viris doctis ad comparandos libros. Iubileum quintum celebrauit. Platin.

Nicolaus Iaquerius, Ioannes Huxarus, Bernardus Parentinus, Nicolaus Auſmius, Hugo Pariſienſis Tuſculanus Epiſcopus, Oliuerius Prior. S. Bauonis, Ioannes Weſſalia Erfordienſis, Leonardus Vtinenſis, Ioannes Capiſtranus, Ioan. Varenaskrius, Bartholomeus Chamnius, Ioannes Raulinus, Felix Malleolus, Theologici Scriptores.

Matthæus Palmerius Florentinus ſuum Chronicon vniuerſale ab anno 449. in quo deſie-

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pôti-ficũ.	
			peratore, Friderico 3. Occid. Impe. Carolo 7 Francorũ Reg. an. 8. d. 19.
			Vacat Sedes dies 4.
5537	1449		*Conci. Gallicanũ, Lugduni celebratum iuſſu Caroli Regis, ad tollendum ſchiſma inter Nicolaum et Felicẽ, qui rogatus à Cõcilio & Friderico 3. Imper. libere ceßit Pontificatu: unde uulgo de eo ferebatur carmen,* *Lux fulſit mundo, ceßit Felix Nicolao. Ioann. le Maire.*

deſierat Hieronymus, ad annum 1449. deduxit, poſteà conuictus de hæreſi ob librum, quem de Angelis ediderat, comburitur apud Cornam. Trith. de ſcriptorib.

Friburgenſis Academia in Briſgoia inſtituitur. an 1450. Monſter. in Coſmog. Alij id accidiſſe ferunt. an. 1463.

Boſina gens infecta Manichæorũ hæreſi. Sabel. Ænead. 10. lib. 6.

Leo Baptiſta Albertus, Nicolaus Perottus Epiſcopus Sipontinus, Franciſcus Philelphus, Theodorus Gaza Theſſalonicenſis, Gregorius Tiphernas, Georgius Trapezuntius (qui oblitus omnium literarum in extrema ſenectute obijt Romæ, anno 1486.) Victorinus, in Latinis & Græcis doctiſſimi.

Cõſtantinopolis (quæ hodie Czarigrad. i. regia vrbs appellatur) à Mahomete Turcorũ Imperat. an ipſius 3. & Chriſti 1453. 4. Calẽd. Iunij, die Martis, & 60. die obſidionis expugnatur, & Conſtantinus huius nominis 11. Imperator Conſtantinopolitanus, vltimus Chriſtianus, & ex familia Paleologorum, in illa expugnatione occubuit anno 3. & Mẽſ. 3 Imperij. Paul. Ioui. Chalcond. lib. 8. Egnati. lib. 3. Gaguin. lib. 10. Dehinc Orientis ſeu Conſtantinopolitanum Imperiũm cœpit eſſe penes Turcicos & Othomãnicos Imperatores.

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
5434	1455	217	p Calixtus 3 Hiſpanus Valẽtinus, Mechmete ſiue Mahomete 2. Turcorum & Conſtãtinopolitano Imperat. Friderico 3. Occidentis Impe. Carolo 7. Franco. Reg. a.3.m.3.d.16. *Vacat Sedes dies 17.*

Carolus 7. totam ferè Normanniam(nam reſtabant Caletum vrbs & aliquot vicina loca) recuperauit anno 1451. poſt annos 30. quàm Henricus 5.Henrici 6.qui tunc regnabat, pater, Anglorum Rex eam occupauerat. Anno ſequenti capta primùm Burdegala & Baiona ciuitatibus, Franci vniuerſam Aquitaniam recipiunt, poſt annos circiter 299. ex quo Hēricus Andegauenſium Comes,& mox Angliæ Rex eius nominis 2. illam nomine dotis Aleonoræ vxoris(vt diximus)acceperat an.1153.& poſt an.222.quàm Henricus tertius eandem à Philippo Augusto Francorū Rege Ioanni eius patri paulò ante ademptam receperat. Polyd.lib.23.hiſt. Anglic. Anno 1453.Burdegala & aliquot vicina oppida ad Ioannem Talbotū Anglum Comitē Salopienſem deficiunt, ſed eodem anno recuperantur à Carolo 7. poſt cædem Talboti & multorū Principū Anglorū, qui in pugna ad Caſtellionē apud Petragorios ceciderant.Polyd.ibidem.Gaguin.lib.10. Ita ceſſauit per multos annos bellum inter Frācos & Anglos,qui tūc ita exacti ſunt è Francia,vt nihil poſſiderēt in Gallia præter Caletū & aliquot vicina loca.Dehinc ciuilia bella per an. aliquot in Angl.& Gallia regnarunt.

p Feſtum Transfigurationis Ieſu Chriſti inſtituit ad 8. Idus Auguſti ob victoriam de Mahome-

Anni mũdi.	*An. a Chri. nato.*	*Nu. Pōtificũ.*	
5546	1458	218	q Pius 2. Senēſis, Mahomete 2. Turcorũ & Cōſtantinopolitano Impe. Friderico 3. Occi. Imp. Carolo 7. & Ludouico 11. per ordinem, F. Regg. an. 5. m. 11. d. 26. *Vacat Sedes dies* 16.
5547	1459		Concil. (*ſiue cōuentus*) *Mantuanum celeberrimũ contra frequentes Turcorum incurſiones, ex omniũ gentium Europæ legatis & Principibus collectum à Pio 2. PP. qui cum eo in Concilio præeſſet, ſua oratione omnium animos uehementer affecit ad bellum gerēdum contra Turcos. Sed graſſantibus ubique inteſtinis bellis, quorũdam inuidia diſceſſum eſt à Concilio ſine ullo profectu, menſe poſtquam*

Mahomete Turca an.1456.eo die acceptam ad Belgradũ vel ad Taurinũ oppidum,quod nunc Albam vocant.Mathias Palmer.

Nicolaus Dorbellanus,Ioannes Bononiẽſis Archidiaconus, Ioannes Hagen de Indagine,Ioannes Capgraue Anglus,S. Antoninus Florentinus Archiepiſcopus,S.Laurẽtius patriarcha Venetus,Ioannes Sabinenſis Epiſcopus ,Godeſchalcus Hollenſis , Iacobus Chryſopolitanus Epiſcopus,Ægydius Cameracenſis decanus,Theologi.

] Prius dicebatur Æneas Syluius , fuitque vir bonarum artiũ peritiſſimus,ſcripſit enim complures libros:profectionem contra Turcos cùm indixiſſet,pręuentus morte non potuit perficere.Platin.

Scribarum breuiatores primus creauit,qui poſtea à Paulo 2.exauctorati, à Sixto 4. denuò recipiuntur. Polydor. de inuent. lib. 8. cap.2.

Stephanus Bruſleferius, Nicolaus de Cuſa Brixienſis Epiſcopus & Cardinalis, Albertus Babembergenſis canonicus , Henricus Herphius,Theologi.

Laonicus Chalcondylas Athenienſis hiſtoriam de origine ac rebus geſtis Turcorũ, quæ ab anno Chriſti circiter 1300.ad hęc ſua tempora.i ad annum 1462. contigerunt, libris decem eſt complexus.

Ludoui-

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Pōtificū.	
			eo uentum eſt 8.Plati.Mathias Palmer.Pius epiſtol. 397.Chalcond.lib.8. *Gallicanũ Aurelianenſe,iuſſu Ludouici 11. coactum,ad tollendũ Pragmaticam Sanctionem, & Annatas Beneficiorum. Sed mox rebus indeciſis diſſoluitur indicto in aliud tempus Lugdunenſi Concilio,quod nullum ſuit. Gaguin.li.10.Ioan. le Maire.*
5552	1464	219	r Paulus 2. Venet', Mahomete Turcorum & Græcorum Imp. Friderico 3. Occid. Imp. & Ludouico 11.F. Rege. an.6.m.10. *Vacat Sedes dies.11.*

Ludouicus Francorum Rex per legatos miſſos ad Pium 2. liberam Eccleſiæ & Pontificis Regno obedientiam pręſtitit: abrogationem Pragmaticæ Sanctionis, & magna n Turcos auxilia pollicetur. Mathias Palner. in Chron. At Senatus Pariſienſis nō potuit adduci, vt pragmaticam legem tolleret. Gaguin. lib. 10.

Gregorius Schanderbegus Epirotarū Rex ir bellicoſus, ſtrenuè in Græcia Turcis reſtit. Æneas Syluius in deſcriptione Europę. ap. 15 Volat. lib. 8. Barletius libros 13. de eius ita reliquit.

Georgium Bohemiæ Regem publico cōſtorio hæreſi damnatum, Regno priuauit. almer.

Ordo Minimorum Ieſu Mariæ (quos Frā. vocant Bonos homines) ſumit originem S. Franciſco de Paula (quem Leo PP. adripſit inter Sanctos) Siculo. Volater. lib. 21. oſteà confirmatur per Sixtum & Iulium ſeundum.

Henricus Gorricanus, Landulphus, Dioſius Ricelius Carthuſianus, Nicolaus de Zachenheim Heidelbergenſis, Guilielmus orillonius, Theologiæ profeſſores.

Baptiſta vel Bartholomeus Platina hiſtoam Pontificum in hoc Paulo 2. à quo in rcérem truſus eſt, terminauit.

Maho-

Anni mūdi.	An. à Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
5559	1471	220	s Sixtus 4. Sauonēſis, Mahomete & poſt eum Baiazete 2. Turcico Imperatore, Friderico 3. Occid. Imperatore, Ludouico 11. Francorum Reg. an. 13. d. 5.
			Vacat Sedes dies. 15

Mahometes 2. Turcorum 11. Imperator duo Imperia Conſtãtinopolitanum & Trapezuntinum euertit: Regna 12. Chriſtianis ademit: cœpit 200. vrbes: Chalcidem inſulam armis,& Scodiam deditione Venetis extorſit: Rhodum oppugnauit: Italiã capto Hydrunte inuaſit: in bellis,quæ geſſit, pluſquam 300. hominum millia periiſſe compertum eſt. Egnatius lib. 3. Iouius hiſtor. de reb. Turcicis. Obijt ann. 1481. & Imperij fere 32. ætatis 53. à capta Conſtantinopoli anno 27. menſe 11. die 5. Iouius & Palmerius in Chron.

Ludouicus 11. Francorum Rex Ordinem Equitum D. Michaelis inſtituit, ann. 1469. cuius aureum inſigne quòd Franciſcus Dux Britanniæ recuſaſſet, ipſe exercitum mittit contra Britones,ſed mox reconciliato Duce cũ Ludouico, omnia inter ipſos fuerunt pacata Gaguin. lib. 10.

Iubileum ad annos 25. reduxit. Cap. 4. de pœnitẽtijs & remiſ in Extrauag. Comm. Feſtum Conceptionis D. Virginis cõfirmauit, cum approbatione officij eius diei. Cap. 1. de reliqu. in Extrauag.

Guilielmus Hilacenſis, Rodoricus Samoẽſis Epiſcopus, Iacobus Gruytrodius, Ioannes Tinctorius, Ioann. Betſius, Alexander Arioſtis, Nicolaus Deniſius, Michael Mediola-

diolanenſis, Henricus Arnoldi Carthuſianus, Paulus Corteſius, Bernardus Decanus Moguntinus, Theologi.

Tubigenſis Academia auctoritate Apoſtolica inſtituitur à Comite Witembergenſi Naucler.

Ioannes de Monte Regio ſummus Mathematicus auditor Purbachij, Rudolphus Agricola (qui obijt an. 1485.) Pomponius Lætus, Ambroſius Calepinus, in literis humanioribus excellentes.

An. 1479. Heluetij primùm à Rege ſtipēdium accipiunt, ſublato ordine Francorum ſagittariorum (hos Carolus 7. inſtituerat. Gaguin. li. 10.) quòd latrocinijs & rapinis vacarent. Naucler. in Chron.

Ludouicus Frācorum Rex inſtituit, vt hora meridiana (ſicut mos erat ad veſperam) ad pulſum campanæ quilibet è populo Virginem ſalutaret Angelica oratione, obtinendæ publicæ pacis gratia. Gaguin. lib. 10. Id primùm fieri cœptum eſt anno 1472. primo die Maij. Mater hiſtoriarum. Fuit vir ferox verſatili ingenio, & oſor literarum, vt qui nollet filium ſuum Carolum plus diſcere Latinæ linguæ, quàm illa quinque verba, Qui neſcit diſſimulare, neſcit regnare. Primus preſſam nobilitatem ſeruire coëgit, ſe populo formidabilem præbuit: cum tributis

butis & vectigalibus plus vexans, quàm priorum Regum quiſquam alius, ita poſteris Regibus viam muniens ad nimiam potentiam & opes, vnde dicitur primus emarcipaſſe Reges Fräciæ: primus adſignauit equis curſorijs (quos poſtas vocamus) diuerſoria & ſtathmos: Statuerat, niſi morte præuentus fuiſſet, morem & ius vnum lingua vulgari & breui libello comprehẽſum per totam Galliam conſtituere, ad hæc pondus vnũ & mẽſuram. Vide eius hiſtoriam, quam Scandaloſam vocant, & Philip. Cominium. Calixtus PP. fertur antea ſtatuiſſe, vt ad meridiẽ poſt pulſum campanæ fierent preces pro Chriſtianis pugnantibus contra Turcos.

Carolus Burgundiæ vltimus Dux occiſus eſt ad Nãcium an. 1476. pridie Id. Ianuarij (alij volunt Nonis) à Renato Lotharingiæ Duce fines ſuos recuperante. Gaguin. lib. 10. Is fuit exitus triumphorum & deliciarũ domus Ducum Burgundionum.

Facto Regũ Franciæ & Angliæ congreſſu ad Pinguiniacum oppidũ Ambianorũ ann. 1475. induciæ inter eos conſtitutæ ſunt ad aliquot annos (Gaguin. ait 7. alij 9. Polydo. in multos annos) Gaguin. lib. 10. Polyd. lib. 24. Anglic. hiſtor.

Anni mūdi.	An. à Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
5572	1484	221	† Innocentius 8. Genuenſis, Ligur, Baiazete 2. Turcico Imperatore, Friderico 3. Occidētis Imperat. & Carolo 8. Francorum Rege. a. 8. d. 26.
			Vacat Sedes dies 22.

t Baptiſta Trouomala ſcriptor Roſellæ caſuum, Gabriel Biel monachus Germanus, Angelus de Clauaſio auctor Summę Angelicæ, Wernerus Weſtphalus Carthuſianus, Rupertus Epiſcopus Aquilanus, Guilielmus Textor, Nicolaus Salicetus abbas, Ioan. Lapidanus, Ioan. Teſſeranus, Theologi.

Albertus Krantius Bambergenſis, Ioãnes Trithemius abbas Spanheimenſis, Matthias Palmerius Piſanus, inſignes hiſtorici. Marſilius Ficinus, Baptiſta Mãtuanus poëta & carmelita, Iouianus Pontanus, Philippus Beroaldus, viri ſumma eruditione clari.

Ferdinandus Magnus Hiſpaniæ Rex ann. 1487. (alij 1492.) Mauris ſiue Sarracenis ademit Regnũ Granatæ, ſiue Beticũ, quod, vt dixi, ipſi 800. ferè annos occupauerãt. Hinc ſortitus eſt à Roman. Pontifice cognomentum Catholici. Idem 124. (alij 120.) millia familiarũ Iudaicarũ Hiſpania expulit, nec eis permiſit aurum vel gemmas Regno exportare. Vide Pontanum de bello Ferdinandi.

Doriphori (quos Lantznecthos vocãt) tũc primùm exorti ſunt in Germania.

Ducatus Britanniæ Regno Franciæ acceſſit nomine dotis Annæ hæredis Britanniæ, quam, repudiata Margarita vxore, Carolus 8. vxorem duxit, licet ipſa per Legatum nupta iam eſſet Maximiliano Auſtriæ Archi-

 duci.

Anni mūdi.	An. a Chri. nato.	Num. Pōtificū.	
5580	1413	222	V Alexand. 6. Valentin' Hiſpanus, Baiazete 2. Turcico 12. Imper. Friderico 3. & poſt eū Maximiliano Occid. Imp. Carolo 8. & Ludouico 12 ex ordine Franc. Regibus. an. 11. d 8. *Vacat Sed. m. 1. d. 4.*
5591	1503	223	Pius 3. Senenſis, Baiazete 2. Turcorū Im. Maximiliano Occi. Imp. Ludouico 12. Fr. Rege. ſedit dies 16. *Vacat Sedes dies 24.*

duci. Naucler. Gaguin.lib.11. Chron. Franc.
v Ordo pœnitentium mulierum ex proſtitutis,cœpit Pariſijs prædicatione Ioãnis Tiſſerani Minoritæ an.1494. Continuatio Palmerij. Volater.

Ioannes Mederus, Ioannes Dalburgius, Georgius Florus Baldinus, Petrus Galatinus,Guilielmus Pepinus, Baptiſta à Satis,Ioannes Keiſerſpergius, Hieronymus Sauanarola,Theologi.

An.1493.cœpit expeditio Francorum pro acquirendo Regno Neapolitano, contra Alphonſum Regem: Carolus Rex ſtatim illud Regnum obtinuit, ſed anno proximo ab eo ad Ferdinandum Alphonſi filium defecit.

Morbus ſacer ſub primum deſcẽſum Frãcorum in Italiam primùm cœpit agnoſci in Europa, & propterea dictus eſt Gallicus, & Neapolitanus. Hiſpani Arragonenſes vocãt eum Morbum S.Sementi, Granatenſes Curialem,Franci vocant groſſam verolam.

An.1494.obierunt tria literariæ reipublicæ lumina, Hermolaus Barbarus Patriarcha Aquileienſis,Angelus Politianus vir eloquẽtiſſimus,& Ioã. Picus Mirãdulæ Comes ſummus Philoſophus. Continuat.Palmerij.

Ioan,Nauclerus Tubingenſis,Hermannus Schedellius,Baptiſta Egnatius,Raphaël Volaterranus, Franciſcus Irenicus, Iacobus

Anni mũdi.	An. à Chri. nato.	Num. Põtificũ.	
5591	1503	224	x Iulius 2. Genuẽſis. Baiazete 2. & poſt eum Selimo 1. Turcorũ 13. Imper. Maximiliano Occid. Imper. Ludouico 12. Franc. Reg. a. 9. m. 3. d. 12. *Vacat Sedes dies. 17*
5598	1510		*Concil. Gallicanũ Turonenſe, omnium Epiſcoporum Galliæ, & plurimorũ doctorum tam Theologiæ quàm iuris Canonici, pro Rege Franciæ contra Põtificem Romanum. In quo decretum eſt, ut mitterẽtur ad PP. legati, qui cum eo de pace agerent, uel ſi ipſos nollet audire, eum prouocarent ad conuocãdum generale Concilium. Chron. Franc.*

Wimphelingius, Polydorus Virgilius Vrbinas, Ludouicus Patricius, Antonius Sabellicus, hiſtorici celebres. Sebaſtianus Brand, Georgius Valla, Iodocus Badius, viri docti.

America regio, hoc nomen ab Americo Veſputio eius primo exploratore ſortita, inuenta eſt an. 1497. ex mandaro Regis Caſtiliæ. Propter eius magnitudinem quarta pars vniuerſi orbis & nouus mundus appellatur. Paul. Venetus de nouo orbe.

Parlamentum Rothomagenſe Scacarij loco inſtituitur, an. 1499. Cal. Octob.

An. 1500. quidam Iudæus nomine Lemlen impoſuit Iudæis quibuſdam (credo in Germania) ſe eſſe verum Chriſtum, quem expectabant. Ioan. Iſaac. ſuper epiſtolam R. Moſis filij Meimon, quam ipſe ex Hebręo in Latinum conuertit.

Iſmael Sophis ex Aſſuncaſſani filia progenitus Mahometanam legem nouis interpretationibus exponens, nouam religionem introduxit, atque ea via Perſiæ Regnum occupauit. Paul. Iouius.

x Hic PP. Bononiam expugnauit: Seruiam, Rauennam, Fauentiam, Forumliuium & reliquas Eccleſiæ terras à Venetis occupatas vi obtinuit: Mirandulam & Mutinam cœpit. Paul. Ioui. & Continuatio Palmerij.

Gallos opera Heluetiorum è tota Italia expulit, vnde à nonnullis ei tribuitur titulus liberatæ à Gallis Italiæ. Surius in hiſtor.

Vniuerſitas Francfordienſis approbante Iulio PP. inſtituitur an. 1506. ab electore Ioachimo Brandeburgenſi Marchione. Monſt.

Florent doctiſſimi viri, Ioan. Reuchlinus Capnion (qui primus eo tempore cœpit Hebraicam linguã in Germania profiteri) Marcus Marulus Spalatenſis, Iacobus Faber Stapulenſis, Deſiderius Eraſmus Roterodamus (obijt an. 1536. ſeptuagenarius) Syluefter Prierius Dominicanus Italus.

Gallus & Pontifex vario Marte congrediuntur in Italia. Paul. Ioui. Vnde Rex Ludouicus & Maximilianus Imper. curant haberi Concilium, quod nunquam fieri potuit, Põtifice reclamante in contrarium.

Baiazetes 2. Turcorum duodecimus Imperat. venenato pharmaco, ſibi iuſſu Selimi filij per Iudęum quendam medicum parato, interijt an. 1512. poſtquam Imperio præfuiſſet 31. annis, quibus Valachiam & Moncaſtrum (hodie Neper) ac Lithoſtomum oppida ſubegit, contra Caitheum Sultanũ Ægyptium copias miſit (tunc Turci tantam ab illo Sultano ſtragem acceperunt, vt nullam vnquam maiorem tulerint) Venetis Lepantum (antiquis Naupactum) & Methonẽ vrbes ademit:

ademit: Gallos ſe aggreſſos fugauit: fœdus inijt cum Venetis, quod durat in hodiernū diem: ferrum lanceæ, quæ Chriſti latus aperuit, ad Innocentium 8. PP. per Muſtapham Baſſam Viſirum dono miſit. Paulus Iouius. lib. de reb. Turcic.

Anno 1510. 8. Idus Februarij circa horam noctis ſecundam Paulus *Form* in Marchiæ Brandeburgenſis villa *Knobloch*, è templo ſubreptam thecam argenteam & inauratā, qua Euchariſtia conſeruabatur, cum ſacra hoſtia vendidit cuidā Iudæo, qui poſt multos ictus pugionis, vidēs eam integram permanere, ira excandeſcens, Si tu es (inquit Deus Chriſtianorū, te ipſum manifeſta: mox hoſtia in tres partes diuiſa maduit ſanguine per oras. Eo territus Iudæus, poſtquā illas particulas panno inuolutas apud ſe detinuiſſet, miſſis duabus ad duos alios ſuæ factionis, tertiā iterum pugione confodit, ſicq; denuò ſanguinis guttulæ dimanarūt. Tūc timēs ne ſcelus proderetur, eam abſumere voluit, ſed cùm non poſſe t, proiecit in flumen, dein illa enatante, in ignem: demum cùm intacta eſſet, commiſcuit azymo, ac vbi furno impoſuiſſet, ille alioqui obſcurus reſplenduit, & maſſula azymi, cui tertia illa particula erat immixta, in Iudæi faciem inſilijt. Itaque re cognita, Paulus *Form* forcipibus diſcerptus

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põtificum	
5599	1511		Conc. Piſanũ, coactũ à Maximiliano Imp. & Ludouico Rege & quibuſdã Cardinalibus, contra Iulium PP: poſteà trãſlatum eſt Mediolanũ, deinde Lugdunum: ſed fuit ſine profectu & ullo exitu, interueniente morte Iulij Papæ. Chron. Franc.
5599	1511		Decimum nonum Concilium œcumenicum Lateranenſe indictum eſt à Iulio PP. contra Concilium Piſanum, contra Turcos, & pro reformatione Eccleſiæ, ſed ipſius morte eſt interruptum, & poſtea continuatum & abſolutũ à Leone 10. PP. an. 1517. 17. Calend. April. Sleidanus lib. 1. & Surius.
5601	1513	225	y Leo 10. Florẽti. (pri⁹ dictus Ioãnes de Medicis) Seli-

eſt,& in cineres redactus. Omnes Iudæi illius Marchiæ carceribus incluſi ſunt Berlini, ex quibus habita quæſtione,cùm inter alia flagitia faterentur,ſe ſeptem Chriſtianorum infantes acubus & punctionibus peremiſſe, eorum 38.(alij 40.) flammis traditi ſunt, & duo,qui petierunt baptizari ante mortē, capite plexi ſunt. Suri.in hiſt. & Hiſtoria rerū memorabil. &c. conuerſa à Pontano lib.1.

y Anno 1517.PP. promulgauit per vniuerſam Chriſtianorum ditionem remiſſionem omnium peccatorum ijs, qui ſua bona in expeditionem Turcicā erogarent, quę Cruciada vocabatur. Eius rei cura in Germania Alberto Moguntinenſi Epiſcopo à PP.demādatur, qui elegit Ioannem Tetzellium Dominicanum; quod ita offendit Auguſtinianos,maximè Staupitium ordinis Generalem per Germaniam genere clarum ac diſertum, Martinum etiam Lutherum, vt ipſe contra tales indulgentias eodem anno tonare cœperit,fretus Friderico Saxoniæ Duce, quem ſuarum partium reddiderat: 95. propoſitiones edidit, quibus oppugnabat indulgentias: contrà Tetzellius alias 106. Lutheranis planè cōtrarias. Ex hac lite ortum eſt illud Lutheranæ hæreſeos incendium,quo tota penè Europa conflagrauit. Surius in ſua hiſtoria. At Sleid.lib.1.paulò aliter.

Ioan-

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Nu. Põti- ficum	
			mo 1.& Solimano eius filio per ordinem ſucceſsionis Turcorum Imperatoribus, Maximiliano & Carolo 5. ex ordine Occidẽtis Imperatoribus, Ludouico 12. & poſt eum Franciſco 1. Valeſio Fran. Regg. a. 8. m 8. d. 21
			Vac. Sed. m. 1. d. 7.

Ioannes Eckius,Fridericus Nauſea, Iacobus Latomus,Syluester Prieras,Ioan. Cochleus,Iacobus Sadoletus, Huldrichus Huttenus eques Germanus,Ludouicus Berus,Lãgdailus Anglus,Ioan. Arboreus Londinenſis, Ambroſius Catharinus,Thomas de Vio Caietanus Cardinalis,Ioan. Fiſcherius Roffenſis Epiſcopus,& Thomas Morus eques, Angli(hi duo pro tuẽda religione,& quòd nollent ſecundas nuptias Henrici 8. priore viuẽte,approbare,mortem obierunt an. 1535.) Iodocus Clictouæus, viri doctiſſimi, & fidei defenſores.

Martinus Ludderus ſiue Lutherus Saxo (ferunt eum ex incubo natũ. Cochl.de acti. Luth.)monachus Auguſtinianus, cũ ſuis ſequacibus hæreticus pronuntiatur, anno 1518. (alij 1520.)6.Calend.Auguſti.Carion lib.3. An.1520.Louanienſes & Colonienſes Theologi multos ipſius libros dignos flãmis decernunt,qui in Germania eodẽ anno ex mãdato Imperatoris & Leonis PP.cõbuſti ſunt. Sleid.lib.20. Anno ſequente Pariſiẽſes Theologi damnarunt hæreſi eiuſdem ſcripta: Carolus 5.eum proſcripſit. Ipſe dum eſſet in exilio, ſcripſit librum de abroganda miſſa priuata(ad quam abolẽdam ſe rationacitionibus diaboli perſuaſum fuiſſe gloriatur in lib.de Miſſa angular.) ad fratres ſuos Augu-

ſtinia.

ſtinianos Witēbergenſes, qui primi omniū Miſſas abrogarāt, quos hortatur vt in eo incœpto etiam contra conſcientiæ (ô vox impia) accuſationem perſiſtāt, ſicut & ſe in quibuſdam feciſſe ait. Sleid. lib. 3. Suri. in hiſtor. Tamen poſtea Lutherus factum Auguſtinēſiū publicis concionibus reprobauit. Suri.

Omnes in Regno Granatæ aut Chriſtiani fieri, aut Regno exire coguntur. Regnū Magnicongo in Africa, Regi Luſitaniæ fœderatum fidem Chriſti ſuſcipit. Contin. Palmerij.

Franciſcus Valeſius Dux Engolimenſium literarum inſtaurator, Rex Francorum inauguratur, an. 1515. Sequente an. expeditione in Mediolanū ſuſcepta, ad 15. horas cum Heluetijs pugnans victor euadit, Mediolanum recipit, fœdus cum Heluetijs inijt certa pecuniæ, quæ ſingulis annis illis penſitatur, pactione: cum Leone PP. conciliatur: ius creandorum præſulum conuentibus ſacerdotum & monachorum adimit, & ſibi vēdicat. Tili.

Henricus 8. Anglorum Rex, quòd librum plenum pietatis & eruditionis cōtra Lutherum ſcripſiſſet, meruit titulum Defenſoris fidei, ſibi & ſuis poſteris à Leone Pontifice cōceſſum. Sleid. lib. 3. Georgius Lilius in Chro. Anglor.

Ferdinandus Hiſpaniæ Rex nullo meliore iure, quàm quòd ſibi vtile & commodum

eſſet,

eſſet, Regnum Nauarræ, expulſo Ioãne Albreto occupat an. 1513. Ioan. Tili.

Anno 1516. abrogata eſt in Gallijs Pragmatica ſanctio, & Concordata (vt vocant) ſubſtituuntur, fremente vniuerſo clero. Ioan. Tili. Carion lib. 3.

Anno 1519. ad 4. Non. Iul. cœpta eſt diſputatio Lipſica in aula Georgij Ducis Saxoniç inter Ioan. Eckium, Lutherum, & Andream Caroloſtadium, in qua Lutherus iracundus, admonitus vt ſedatè ſe gereret: Neq; (reſpõdit ille) propter Deum hæc res cœpta eſt, neque propter Deũ finietur. Durauit illud colloquium 11. dies. Hiſtor. rer. memorabilium &cæ. conuerſa à Pontano, lib. 1. Surius in ſua hiſtor. & multi alij.

Eodem anno Vlrichus Zuinglius cœpit Tiguri oppugnare indulgẽtias, & poſteà an. 1524. Berengarij hæreſim refricare vnà cum Oecolampadio, propoſitis 47. articulis ſuæ doctrinæ, (Surius. Sleid. lib. 1.) cuius probationes, ſaltẽ quoad præcipuũ caput, de cœna, in ſomnijs à quodã monitore ſpiritu (atérne an albus fuerit, ignorat) Idib. April. ſe accepiſſe gloriatur, in lib. Subſidij de Euchariſt.

An. 1521. cœpit bellum funeſtiſſimum inter Carolum Imperatorem, & Franciſcum Francorum Regem. Durauit 38. an.

Selimus Turcorum 13. Imperator, poſtquam

Anni műdi.	*An.à Chri. nato.*	*Num. Pōtiſicũ.*	
6510	1522	226	z Adrian.6.Batauus Traiectenſis, Solimano Turcor. 14.Imp.Carolo 5. Occi.Im. Franciſco 1.Valeſio Fran. Rege. a.1.m.8.d.6. *Vacat Sed.m.2.d.4.*
6511	1523	227	a Clemens 7.Florẽtin',familia Medicea,Solimã. Turcor.Im.14.Carol. 5.Occi.Imp. Frãciſco 1. Valeſio F. Re.a.10.m.10.d.8. *Vacat Sedes dies 16.*
5615	1527		*Concil. Senonenſe prouinciale. ad reformationẽ morũ,& contra hæreſes. Finitur an 1528.Tomo.4. Concil.*

quàm debellato Sophi Perſidis, & Capſone ac Tomombeio duobus,per ordinem,Ægypti Sultanis in prælio cæſis, ſuo Imperio adieciſſet Ægyptum & Arabiã,obijt an. Chriſti 1520. & ſui Imperij an. 8. Paulus. Iouius lib.de reb.Turci.

z Erat vir doctiſſimus & moderatæ vitæ, olim Theologus Louanienſis,præceptor Caroli 5. Imperatoris,& nomen,quod antea habebat,retinuit.

Solimanus Turca vrbem Belgradum Hũgariæ propugnaculum,& Rhodum inſulam 7.menſe obſidionis cœpit.Sleidanus lib.3.& Suri. in hiſtor.

Seditio Witembergenſis propter Caroloſtadium,qui concitarat plebem ad imagines Sanctorum è templis eijciendas,cui conatui reſtitit Lutherus.Sleid.lib.3.

Cœpit clam gliſcere ſecta Anabaptiſtarũ in Saxoniç partibus:eorũ opinioni ſubſcribebat Caroloſtadius,vt aiũt Lutherus,Sleid.lib. 3.& 5. & Melancthon in cõment. ad Colloſ.

a An.1524. ſecta Lutheranorum cœpit diuidi in Zuinglianos, qui tropũ in verbis Sacramenti Euchariſtiæ inducunt : Caroloſtadianos,qui particulam, HOC, in verbis cœnæ Chriſtum ipſum menſæ aſſidentem mõſtrare dicunt (hanc opinionem amplexati ſunt Anabaptiſtç)& Lutheranos,qui in,cum, vel

vel ſub pane Corpus Chriſti eſſe aſſerunt. Surius in hiſtor. Lauatherus in hiſtor.cõtrouerſiæ Sacramentariæ.

Ann. 1525. Caroloſtadius Archidiaconus Witembergenſis, qui paulò antè primus omnium Sacerdotum noſtri ſeculi vxorē duxerat Witembergæ, opera & ſtudio Lutheri è tota Saxoniæ Ducis ditione profligatur. Surius. Sleidanus lib. 5.

Ruſticanũ bellũ pernicioſiſſimũ & ſæuiſſimũ contra Clerũ, Principes & Magiſtratus initũ, prætextu libertatis Euangelicæ, cœpit aduerſus Comitē Luphiũ Sueuum, an. 1524. menſe Nouembri. Serpſit per totã ferè Germaniã, Alſatiam & Sueuiã anno 1525. quo Thomas Muncerus ſiue Monetarius, Cœleſtiũ Prophetarũ hæreſiarcha, infinitam turbã ruſticorum ad ſeditiones cõcitauit, qui 200. arces & monaſteria in vna Franconia incẽderunt: quiq; ad 130. millia (al. 150. millia, vt eſt in vita Clementis PP.) in acie ceciderũt. Hic fuit exitus belli Ruſticani, quod intra vnum menſem Maium maiores cædes & vaſtitates attulit Germaniæ ſuperiori, quàm bellum decennale Hiſpanorum & Gallorum per id tempus Italiæ. Sleid. lib. 4. & Sur. in hiſtor.

Bernardus Lutzemburgus, Franciſcus Titelmannus minorita Louanienſis. Ioann. Faber

ber Viennenſis Epiſcopus,Laurentius Campegius Cardinalis, Thomas Murnerus, fidei propugnatores inuictiſſimi.

Ann.1525. Lutherus ducit in vxorem Catharinam Boram ſanctimonialem olim virginem. Sleid.lib.5. Sur.in hiſtor.

Secta Anabaptiſtarum anno 1527. vigere cœpit.Sleid.lib.6.Eorum auctor variè refertur: alij volunt eſſe Thomã Muncerũ.Sleid. li.10.alij,vt Eckius contra cõfeſſio.Zuinglij, Baltazarẽ Pacimontanum, alij, vt Eraſmus Alberus, Caroloſtadium, alij, vt Antonius Coruinus,Zuinglium,alij, vt Staphylus,Bernardum Rotman, alij, vt Lind. Nicolaum Stolkium: ipſi ſe à Luthero originẽ trahere gloriãtur, ob eius epiſtolã ad Waldenſes, in qua ait,melius eſſe omittere baptiſmũ, quã pueros ſine fide.i. non credentes baptizare.

Tunc quidam Anabaptiſta Sangalli oppido Heluetiorum,fratri ſuo germano caput præcidit, præſente vtroque parente, quibus perſuaſit(ô cæcitas!) id ſibi diuinitus imperatum: ſed à magiſtratu comprehenſus eandem pœnam & ipſe luit.Sleid.lib.6. Suri.in hiſtor.Gilbert.Cognat.in narrat.tragica.

Hoc ipſo anno decreta fuit apud Bernates Heluetios valde pernicioſa diſputatio Catholicorum cum Zuinglianis, ſed nullus Catholicorum voluit adeſſe (quòd Senatus

Ber-

Bernẽſis leges diſputationis ipſis iniquas prę-ſcripſiſſet) præter Conradum Tregerũ prouincialem Auguſtinianum. Finita diſputatione an.1528.7.Cal. Ianuar.mox apud illos & aliquot vicinos, inter quos numerantur Geneuẽſes, Miſſæ,aræ,& imagines deturbatæ & demolitæ fuerunt.Dies & annus abolitæ antiquæ Catholicæ religionis aureis literis in columna inſcriptus eſt,vt teſtimonium apud poſteros extaret ſempiternum. Surius in hiſtor.Sleid.lib.6.

An.1529.acta fuerũt comitia Imperij Spiræ multis de cauſis,maximè de expeditione contra Turcos,& pace religionis.Tunc natũ eſt Proteſtantiũ nomen,eorum,qui proteſtãtes ſe quibuſdã decretis eius conuentus,ſalua conſcientia,ſubſcribere non poſſe, prouocarunt ad Imperatorem. Sleid. lib.6. Suri. in Hiſtor.

Eodem anno iuſſu Philippi Haſſiæ Landgrauij fit cõuentus Marpurgẽſis,vt Lutherani & Zuingliani inter ſe agerent de concordia religionis:ſed,cùm decreuiſſent vt à ſcriptis famoſis vtrinq; abſtineretur(quod Melanthõ violauit anno proximo)re infecta diſceſſum eſt, Luthero recuſante Zuinglianos fratrum loco habere,licet plurimũ hortaretur Landgrauius, & Zuinglius palàm cum lachrymis corã Landgrauio & omnibus rogaret,vt ſal-

tem

tẽ frater dignaretur appellari à Lutheranis, vt refert ex Lutheri ſcriptis Brentius in append. & Suri. in hiſtor. Mox menſe Octobri ijdem alterã diſputationẽ inſtituunt Suabachi:ſed cùm inter ſe conuenire non poſſent de cœna Domini,tertium colloquium indicunt Smalcaldiæ ad Idus Decembris(alij ad menſ.Nouẽbris)ſed nihil ad cõcordiam cõfici potuit, quam tamen pleriq; eorũ optabant,vt facilius ſuas vires contra Imperatorem & Principes coniungerent.Surius in hiſtoria . Lauatherus in hiſtoria controuerſiæ Sacramentariꝗ.Sleid.lib.6.& 7.

Anno 1530. comitia Imperij Auguſtana celeberrima præſente Carolo 5.Imperato. in quibus Lutherani, Proteſtantes dicti, ſuam confeſſionem(quam Melanthon compoſuerat) lingua Latina & Germanica ſcriptam obtulerunt,quam,licet poſtea ſæpe auctam, emendatam & adulteratam,multi Lutheranorum tanti faciunt,vt malint de Pauli (ait Ioan. à Laſco in epiſtola ad Regẽ Poloniæ) quàm de ipſius doctrina dubitare. Zuinglianorum etiam quatuor vrbes,Argentoratum, Couſtantia,Meminga,Lindauium,ſuam cõfeſſionem ab altera longè diuerſam, in eo conuentu exhibuerunt. Suri.in hiſtor.Sleid. lib.7.Lauatherus in hiſtor.controuerſię Sacramentariæ.

Ann.

Ann.1531.5.Idus Octobr.an ætatis ſuæ 48. Zuinglius occubuit in prælio, quod Catholici(qui tamen erant numero & apparatu bellico inferiores)Quinquepagici Heluetij,cõtra Zuinglianos Tigurinos & eorum ſocios gerebant: eius cadauer poſtea exuſtum eſt. Sleid.lib.8.Surius in hiſtor.

Menſe Nouembri proximo(alij aiunt triduo poſt mortẽ Zuinglij)obijt Oecolampadius,ſiue ab vxore in lecto extinctus,vt quidã aiunt, ſiue ignitis Satanæ telis & haſtis cõfoſſus,vt ſcribit Lutherus,lib.de Miſſa priuata,ſiue iuxta alios,ſui ipſius ſuorumq; manibus clàm peremptus. Lind.Dialo.3.Dubitã.Zuinglio ſucceſſit Bullingerus,Oecolampadio Oſualſus Myconius.

An.1534.coacta eſt ſynodus (ſic ipſi vocabant)Conſtantienſis, auctore Bucero, inter Lutheranos & Zuinglianos,in qua fruſtra laboratũ eſt de concordia & pace. Lauather.

Solimanus Turcor.Imper. an.1526.Vngariam igne & ferro vaſtat, Budam diripit,Ludouico Rege Vngariæ cum exercitu cæſo, Viennam obſidet. Idem poſtea an.1532. alteram faciens irruptionem in Vngariam,& Auſtriam,per 20.dies oppidulum Huns(iam à Turcis 13.oppugnatum)fruſtra obſidet.Iouius lib.23.& 28.Carion lib.3.

Anabaptiſtæ Monaſterienſes ann. 1535. vi homi-

homines ad ſuam hęreſim compellentes, Ioannem de Leiden ſartorem Regem eligũt, Clerum & Magiſtratus pellunt. Tandẽ ſumptu & opera Epiſcoporum, & Ioannis Friderici Saxonis electoris extirpantur. Sleid. lib.10. Suri. in hiſtor.

Franciſcus 1. Francorum Rex, Guilielmo Budæo & Ioanne Bellaio hortantibus, Lutetiæ Regios publicos profeſſores primò in literis Hebraicis, Grçcis, & Mathematicis artibus, honeſtis ſtipendijs inſtituit. Poſteà aucto e Petro Caſtellano anagnoſte ſuo, alios in literis Latinis, Medicina, & Philoſophia adiunxit. Carion lib.3. & Ioan. Tili in Chron.

Catharina ex iuniore Laurentio Medice neptis Pontificis deſpõdetur Henrico Valeſio ſecundo Regis filio, apud Maſſiliam vrbẽ, anno 1533. Interfuit nuptijs Clemens PP. Prçter materna oppida in Aruernis, 100. millia aureorũ cum vnionibus multiſq; gemmis & pretioſa ſupellectile, dotis nomine Henrico acceſſerunt. Surius in hiſtoria. Sleidan. lib. 9.

Ordo Sodalitatis diui amoris ſiue Theatinorum (poſteà hoc nomen ſortiti à Petro Carapha, qui factus PP. dictus eſt Paulus 4. Epiſcopo Theatino eam viuendi rationem tunc i piẽte) initiũ Romæ accepit. Diegho lib. 1. orthodoxarum explicationum.

Anni mũdi.	*An. a Chri. nato*	*Nu. Pontificũ.*	
5622	1534	228	b Paulus 3. Rom. ex nobili familia Farneſiorũ, Solimano Turcorum Imperatore, Carolo 5. Occid. Impe. Fráciſco 1. & poſt eũ Henrico 2. eius filio Franc. Regibus an. 15. d. 29. *Vacat Se. m. 2. d. 29.*
5624	1536		*Conc. Colonienſe, prouinciale præſide Hermãno Archiepiſcopo (qui poſtea in hæreſim lapſus eſt) ad reformationem cleri, & de dogmatibus & cæremonijs religionis. Tom. 4. li. Concil.*
6533	1545		*Vigeſimũ generale Cõcilium Tridentinum, præſidibus tribus Apoſtolicæ ſedis Legatis, præſentibus quibuſdã oratoribus Principum Chriſtianorum, &*

b Sacramentariorum ſiue Zuinglianorum ſecta in Gallia innoteſcit anno 1534. 15. Calend. Nouemb. ſparſis paſſim & affixis in aula Regia Lutetiæ famoſis libellis cōtra Euchariſtiæ ſacramentum. Ioan. Til. vnde grauiter animaduerſum eſt in hæreticos.

An. 1535. per Angliam facta eſt religionis funeſta mutatio, Henrico 8. Rege conniten-te ob odiũ Pontificis, qui in eũ ſententiã tulerat de diuortio Catharinæ materteræ Caroli Imperatoris. Id enim grauiter ferens, an. 1534. in publicis Regni comitijs ad 3. Nouẽbris, ſe caput Eccleſiæ Anglicæ dici, & ſibi eo nomine annatas beneficiorũ, decimaſque perſolui iubet: monachos omnes exilio mulctat, eorũ bona partim fiſco Regio, partĩ nobilibus addicẽs. Fecit & id genus alia multa, propter quę PP. eũ ferijt publico anathemate, ac eius Regnum donauit primo occupaturo. Paul. Iouius. Georg. Lilius in Chron. Angli. Suri. in hiſtor. Sleid. lib. 9.

Zuingliani & Lutherani crebras ſynodos priuata auctoritate celebrant, in quarũ nonnullis cùm de ipſorum concordia ageretur, nunquã potuerunt inter ſe conuenire. Vide Ioachim. Vadianũ lib. 3. Aphoriſmorum.

Rotæ ſuppliciũ primùm in Gallia aduerſus Latrones decernitur an. 1535. menſe Decemb, Appen. Carion. & Ioan. Tillius.

Anni mūdi.	An. à Chri. nato.	Nu. Pōtificū.	
			circiter 24. Epiſ. celebratū cōt. hæreſes abuſus, & corruptos mores tā Laicorū quā Clericorū. Bellis ingruentib⁹ trāsfertur Bononiā an. 1547. licet Epiſcopi & Theologi Imperatorij māſiſſent Tridenti iuſſu Imperatoris. Tom. 4. Concil. Sleid. lib. 19.
5636	1548		Treuerēſe prouinciale, reformatorium, ut uocant præſide Ioāne Archiepiſc. Treuirenſi. Tom 4. Cōc.
5636	1548		Auguſtanum diœceſanū, ad reformationem Cleri, præſide Othone Cardinale Auguſtano Epiſcopo. Tom. 4. Concil.
5637	1549		Treuerenſe alterū, eo dē præſule. Tom 4. Conc.
5637	1549		Moguntinum, prouinciale, de fide & moribus, præſide Archiepiſcopo cū ſuis ſuffraganeis. Tom. 4. Concil.
5637	1549		Colonienſe alterū prouinciale reformatorium, præſide Adolpho Archiepiſcopo.

Ioannes Hoſmeiſterus, Iulius Pflugenſis, Georgius Wicellius, Dominicus Soto, Petrus Lyſettus Abbas S. Victoris, Aloyſius Lypomanus Epiſcopus Veronenſis, Alphonſus de Caſtro, fidei Catholicæ propugnatores.

Obierunt Lutetiæ Guilielmus Budæus an. 1539. Tili. in Germania Ioannes Eckius, & Albertus Pighius ann. 1543. Surius. Lutetiæ Franciſcus Vatablus, Iacobus Tuſanus, Regij profeſſores, an. 1546. eodem quidem die & anno, ſed non eadem hebdomada: Beatus Rhenanus ann. 1547. Andreas Alciatus Papię ann. 1549.

Ex tribus præcipuis ſectis Lutheranorum, Zuinglianorum, & Anabaptiſtarum, Caluiniſtæ noui Sacramentarij, Antinomi, Stancariani, Seruetiani, Suenefeldiani, Clancularij, vulgò fratres Hortenſes, Oſiandrini, Vbiquitarij, Trinitarij ſiue Deitæ (qui Trinitatem vocant Cerberum tricipitem) & tot iamque pugnantes ſectæ & hæreſes hoc ferè tempore natæ ſunt, vt vix certus conſtet numerus. Quidam 52. alij 65. alij 90. numerant: at Hedio Zuinglianus epiſtol. ad Melanchthonem cōqueritur, emerſiſſe errores ferè 128. quos tamen multi pro verbo Dei vēditant. Quales ſint, Staphylus in Apologia, Lindanus in Dubitant. docent.

Henricus 8. Rex Angliæ an. 1539. egit cōuentum (Angli vocant Parlamentum) ordinū Regni, in quo inter alia de religione decreta cōtra Lutheranos, edicit primò in Euchariſtia ſub panis & vini ſpecie poſt cōſecrationē eſſe corpus & ſanguinem Chriſti, nec amplius remanere ſubſtantias panis & vini: 2. communicare ſub vtraq; ſpecie non eſſe omnibus neceſſe ad ſalutem, & ſub alterutra eſſe totum Chriſtum: 3. non licêre nubere ſacerdotibus: 4. vota caſtitatis præſtanda: 5. miſſas priuatas retinendas: 6. confeſſionem auricularem eſſe ad ſalutem neceſſariam: ijs qui ſecus docerent, vt hæreticis, ſupplicia grauiſſima conſtituit. Sleid. lib. 12. Suri in hiſtor. Talia decreta paulò pòſt an. 1547. edicto publico abolentur ſub Edouardo Rege, & ferè eodem tempore Miſſa ibidem abrogatur. Sleid. lib. 19. & 20.

Ordo Societatis Ieſu inſtitutus ab Ignatio Loyola Cātabro, qui fuerat olim Dux Hiſpanorum in arce Pompeiopolitana tūc obſeſſa à Gallis, à Paulo 3. PP. primùm approbatur an. 1540. & ab eodem confirmatur an. 1543. Poſt eum Iulius 3. Paulus 4. Pius 4. & Tridentinum Concilium Seſſio. 9. cap. 15. eum ordinem iterum confirmarunt. Suri. in hiſt. Diegho lib. 1. Orthod. explication.

Martinus Bucerus ex Dominicano primò

mò Lutheranus,poſteà Zuinglianus, tãdem in magna Lutheranorũ ſynodo apud ædes ipſius Lutheri habita Witembergæ an.1536. cum multis alijs à Zuinglianis ad Lutheri partes defecit(Func.in Chron. & Alan. Copus dialog.6.Lauather.in hiſt. controuerſiæ Sacram . id etiam teſtantur eius ſynodi acta publicè edita)præcipuos duos errores Zuinglianorum reuocans, de baptiſmo paruulorum , quem negant eſſe neceſſarium , (hoc enim ipſe antea ſcripſerat in Matth. cap. 3. Quoſdam infantes ſine baptiſmo æternam vitam conſequi , quoſdam licet baptizatos delabi in infernum)& de cœna,vt ipſe teſtatur in Cõment.in Ioan.ca.6. & Matt.26.vbi veniam precatur à Deo & Eccleſia , quòd multos Zuinglij hæreſi faſcinauerit . quam tamen antea ſcripſerat in epiſtol.ad Norimbergenſes eſſe diuinitus à Chriſto traditam, & Lutheri doctrinam eſſe nouam & cũ ſacris literis pugnantem:imò in epiſt.ad Eſlingẽſes vocauerat Lutheranos fanaticos,Suermeros,furioſos,&cæ.

Carolus Imperat.celebrat an.1541.Comitia Ratiſponæ cùm Turcis reſiſtendi , tùm religionis componendæ cauſa , ſed ſoluta ſunt re omni infecta.Suri.in hiſt. qui hac in re impudẽtiſſimi mendacij arguit Sleidanũ.

An.1545. Lutherus Puellam quãdam dæ-

moniacā è Miſnio Witembergam ad ſe deductam cùm à dæmone liberare conaretur ſuis exorciſmis, in quodā ſacrario parochianæ Eccleſiæ incluſus, vbi dæmonem cœpit adiurare eius voce ita eſt perterritus, vt ſtatim de fuga cogitarit: ſed cùm oſtium ita malus dæmon obſtruxiſſet, vt neque foris neque intus reſerari poſſet, in eas venit anguſtias, vt etiam per feneſtras cancellis ferreis obductas erumpere conaretur. Verùm non prius reperit exitum, quàm ſecuri ferrea per cancellos immiſſa, oſtium cōfringeretur à Staphylo tunc iuuene & eius auditore, qui hanc hiſtoriam vt viderat ſcriptam reliquit Apolog 2.

Carolus 5. Imperator anno 1547. pactis cū Turca inducijs, & pace cum Gallo confecta, inſtigante Paulo PP. bellum geſſit contra Proteſtantes (eorum exercitus creditur fuiſſe ſupra 60. millia) quos fœliciter ſimul cum tota Germania domuit, Witembergenſi Duce omnibus facultatibus exuto, captiſque Ioanne Friderico electore Saxoniæ, & Philippo Landgrauio Haſſiæ, mulctatiſque ingenti pecunia ciuitatibus, quæ contra ſe arma tulerant: vnde ob res tā præclarè geſtas cognomentum MAXIMI & FORTISSIMI accepit à Pontifice. Surius in hiſtor. Sleid. lib. 19.

Eodem anno celebrauit comitia Auguſtana, pro pace religionis & Reip. in quibus omnes Principes, excepto Saxone, Concilij Tridentini decretis ſe ſubmittunt. Formula quædam (quæ paſſim dicebatur INTERIM) certa capita doctrinæ, & cæremoniarum, & emendationis eccleſiaſticæ continens, omnibus per Germaniam obſeruanda præcipitur vſque ad Concilij definitionem. Surius in hiſtor. Sleid. lib. 21.

Seditio Aquitanica excitatur an. 1548. ob ſalinarium vectigal, & extraordinaria tributa: demùm comprimitur, ſeditioſis grauiter caſtigatis à Rege Henrico, miſſo illuc cum exercitu Anna Momorantio Coneſtabili.

An. 1535 Carolus 5. Tunetum Solimano extorquet: Gouletam arcem expugnat: Regnum Tunicum totum recipit, & Regē Altzacheum antè pulſum reſtituit. Paradinus.

Martinus Lutherus, quē tertiū Eliā quidā auſi ſunt vocare, cùm benè potus ac hilaris in lecto cubuiſſet, manè repertus eſt mortuus an. 1544. 12. Calend. Mart. & ætatis 63. Hoſius lib. de hæreſ. Iuſtus Ionas eius cocus lib. de eius vita & obitu, refert Lutherum paulò ante mortem ſibi, Cælio, & alijs, qui tunc aderant, dixiſſe: Orate Deum pro Domino noſtro Deo & eius euāgelio vt ei bene ſuccedat. &cæ. Eum ſub mortem probaſſe

Anni mũdi.	An. a Chri. nato.	Num. Põti-ficũ.	
5638	1550	229	c Iulius 3. Romanus, ſed ex Aretina diœceſi oriund⁹, Solimano Turcorum Imperatore, Carolo 5. Occidentis Imperatore Henrico 2. Franc. Rege. a. 5. m. 1. d. 16
			Vacat Sedes dies. 17

dogma Zuinglianorum de Euchariſtia, contendunt miniſtri Heidelbergenſes in libro Germanico cuius titulus, Acta colloquij Mulbrunenſis fol. 217.

c Bellum Lutheranorum contra Zuinglianos, propter ciuilia bella Imperatoris aduerſus Proteſtantes & hæreticos, ſimulata concordia triennio intermiſſum, inſtauratur an. 1552. à Ioachimo Weſtphalo, edito libello, Sacramentariorum confuſaneas & inter ſe diſſidentes opiniones de cœna Domini cõtinente. Tale diſſidium nunquã poſteà potuit extingui, ſed magis ac magis exarſit, ſcriptis ab vtriſque partibus doctis & indoctis multis libris, orationibus, dialogis, confeſſionibus, epiſtolis, adeò vt maiori quàm vnquã antea impetu, ſurſum & deorſum res agitata fuerit: Lutherani multas habuerunt ſynodos quibus de opprimendis Sacramentarijs actitarunt: multi eorum ſe iunxerunt Catholicis, vt Zuinglianos facilius opprimerent (ſic nuper factum eſt Antuerpiæ) in quos tanquam peſtilentiſſimos hæreticos acerbè inuehebãtur, eiſque aqua & igni interdicebant: nec erant contenti, niſi omnes expreſsè profiterentur, ſe Corpus & Sanguinem Chriſti corporaliter & ſubſtantialiter ore corporis, quin & impios quoque manducare. Erant in hoc negotio vehementes ſcriptores: ex Luthera-

 nis Ioa-

Anni mūdi.	An. à Chri. nato.	Num. Pōti-ficū.	
5639	1551		*Concilium Tridentinū ex Bononia reducitur Tridentum, ſed poſt 8. menſes quàm cōtinuari cœperat, bello Germanico diſſoluitur. Suri. in hiſtor. Sleid. lib. 24.*
5643	1555	230	Marcellus 2. natione Tuſcus, oppido Politiano, humili Ceruina familia ortus, ac pius et doctus, Solimano Turcorum Impe. Carolo 5. Occid. Impe. & Henrico 2. Franc. Reg. d. 22. *Vacat Sedes dies* 22.

nis Ioachimus Weſtphalus, Ioan. Timannus, Erardus Suepflius, Eraſmus Alberus, Stolzius, Brẽtius: ex Sacramẽtarijs Henricus Bulingerus, Ioann. Caluinus, Bernardinus Ochinus, Ioann. à Laſco. Hæc & alia multa ſcribit Ludouicus Lauatherus Zuinglianus in hiſtor. controuerſiæ Sacramentariæ.

Quidam hoc tempore, qui per Galliam dicebat ſe habere Spiritum D. Ioannis Euãgeliſtæ, exuritur Tholozæ: alter viſus eſt Lutetiæ & Baſileæ, qui genio Petri duce, ſe frui contenderet: alius etiam Baſileę auſus eſt aſſerere, ſe Moyſis angelum habere. Suri. in hiſtor. Dauid Georgius impudenter per Hollandiam & Friſiam ſcribebat, ſe eſſe verum Meſſiam & Dei nepôtem, & nõ ex carne natũ, ſed ex S. Spiritu. Ionas cocus Lutheri ſe Iuſtũ Ionam pręedicabat, Oſiander ſe Enochum ſecundum. Sur. in hiſtor. Rodolphus à Moshan decanus Patauienſis, Lutheraniſmum & Papatũ (ſic Eccleſiam Catholiçam vocabat) Antichriſto iungebat, & ſe vtriuſq; partis mediatorẽ conſtituebat. ait Oſiander.

Henricus Fran. Rex pręetextu tituli, quo ſe libertatis Germanię & Principum captiuorum vindicem appellabat, ann. 1552. ingenti cum exercitu progreſſus, tres Epiſcopatus, Tullum, Verodunũ, & Metim Imperio ſubtrahit: Lotharingiam occupat, Ducem puerum 9.

rum. 9 annorum in Gallias mittens, eique filiam ſuam in matrimonium ſpondẽs. Sleid. lib. 24. Surius in hiſtor. Eodẽ anno cùm Carolus Imperat. Metim per vnũ menſem obſediſſet, hyemis intemperie obſidionem ſoluere cogitur. Sleid. lib. 24.

Obijt Martinus Bucerus in Anglia anno 1551. 3. Cal. Mart. Scribunt quidam ſe ex fide dignis & ab eius diſcipulis accepiſſe, ipſum moribundum dixiſſe, Ieſum Chriſtum non fuiſſe verum illum promiſſum Meſſiam, ſed alium nobis expectandũ. Lind. dial. 2. Dubit.

Vita defuncti ſunt Fridericus Nauſea, Andreas Oſiander (quem hoc tempore fuiſſe vnicum veritatis aſſertorem, audet ſcribere Funccius in Chron. Eum autẽ planè mutum obijſſe ait Palladius.) Conigpergij, & Caſpar Hedio Argentinæ (iſti duo eodẽ die) an. 1552. Sleid. lib. 24. Lyzetus Luteriæ, an. 1554.

An. 1553. quidam ordinis Patritij in ius vocatus à plebeio, cui debebat aureos ferè 300. petens dilationem 8. dierum ad reſpondendum iurat facta imprecatione (conſtabat autem ipſum falsò iurare) ſe dolo cum eo non agere: vix extra palatij ſcalas delapſus, cecidit ſimilis apoplectico & ſexto die moritur. Appendix Carion.

Catholica religio magna ex parte reſtituitur in Anglia, & Euangelici egregiè mulctan-

ctantur, tranſlato per mortem Edouardi ad Mariam Reginam Imperio, & ea Philippo Caroli Imperatoris filio deſponſata. Anno ſequenti 1554. prorſus reſtituitur, & multi Euangelici aufugiunt. Tota Anglia Eccleſiæ conciliatur, accepta in Regni Comitijs generali abſolutione ſchiſmatis commiſſi cōtra Eccleſiam, Rege & Regina cum cæteris qui aderant, ad genua Cardinalis Reginaldi Poli procumbentibus. Suri. in hiſt.

Cum Andreas Zebedeus & Ioannes Angelus miniſtri Zuingliani, ille Nyonis, hic Burſini oppidorum Bernatenſium, publicè in ſuis cōcionibus & priuatis colloquijs hęreſi notarent Ioan. Caluinvm, ipſe cum ſuis quibuſdam diſcipulis Bernam profectus an. 1554. menſe Nouembri, in eos actionem calumniarum intendit: illi contrà, collectos ex eius libris Latinis & Gallicis, articulos 15. de prædeſtinatione & reprobatione, hæreticos eſſe ſub pœna incendij docendū ſuſcipiūt: & præterea conqueruntur, quorundam Francorum exulum clandeſtinis perſuaſionibus ſuos Bernenſes Geneuam attrahi, vt illic cœnā de Caluini manibus ſumerent. Itaque Senatuſconſulto Bernenſi cautum eſt, anno 1555. 5. Non. April. ne Geneuenſes libros, quibus huiuſmodi articuli continerentur (qualis eſt Inſtitutio Caluini) deinceps ederent aut etiā vende-

Anni mũdi.	An. à Chri. nato	Nu. Ponti ficũ.	
5643	1555	231	d Paulus 4. Neapolitanus, ex familia illuſtri Caraffa, Solimano Turcorum Imp. Carolo 5. & Ferdinando eius fratre, per ordinem, Occidentis Imperatoribus, Henrico 2. Franc. Rege, & vſque ad Regni Franciſci 2. initium, ſeditan. 4. menſ 2 d. 27.
			Vacat Sed. m. 4. d. 6

venderent: vtque formula ſolius Catechiſmi Bernenſis retineretur, repudiato Geneuenſi. Hęc Carolus Molineus in libello Gallico, quem pro ſui defenſione contra Caluiniſtas, nomine Simonis Challudri edidit. pag.62.63.& 64.

d Ioan. Caluinus ad nundinas autumnales Francforti ann.1556. cum miniſtris eius loci de cœna conferre volens, reiectus eſt, quòd ſe Zuinglianum profiteretur. Lauath.in hiſtor.Controuerſię Sacramentarię. Surius in hiſtor.

Eodem anno cùm plerique Laici in Polonia vſum calicis in Sacramento Euchariſtię cōtentioſè efflagitarent, quaſi Chriſtus eſſet exanguis ſub altera ſpecie, & Roma. Pontifex eò miſiſſet Aloyſium Lipomanum Veronenſem Epiſcopum ad Regem Poloniæ Sigiſmundum, ea quæſtio diuino miraculo eſt iudicata. Nam cùm quidam Iudæus *Biſheim* ſiue Benedictus in quodam Poloniæ oppidulo Sachazeto nomine, tribus milliaribus ab arce *Louitz*, à ſua ancilla Chriſtiana, Dorothea Lazezla nomine, ſacrā Euchariſtiam (quam ipſa ad pagum Catzo die Paſchæ ſuſceperat, & ex ore extractam in ſudariolum repoſuerat, vt ad ſuum herum deferret) tribus dalleris & veſte ſericas fimbrias habente, emiſſet, & in ſynogagam pugioni-

Anni mũdi.	An. à Chri. nato	Nu. Ponti ficũ.	
5643	1555	231	d Paulus 4. Neapolitanus, ex familia illuſtri Caraffa, Solimano Turcorum Imp. Carolo 5. & Ferdinando eius fratre, per ordinem, Occidentis Imperatoribus, Henrico 2. Franc. Rege, & vſque ad Regni Franciſci 2. initium, ſeditan. 4. menſ 2 d. 27.
			Vacat Sed. m. 4. d. 6

venderent: vtque formula ſolius Catechiſmi Bernenſis retineretur, repudiato Geneuenſi. Hęc Carolus Molineus in libello Gallico, quem pro ſui defenſione contra Caluiniſtas, nomine Simonis Challudri edidit. pag. 62. 63. & 64.

d Ioan. Caluinus ad nundinas autumnales Francforti ann. 1556. cum miniſtris eius loci de cœna conferre volens, reiectus eſt, quòd ſe Zuinglianum profiteretur. Lauath. in hiſtor. Controuerſię Sacramentarię. Surius in hiſtor.

Eodem anno cùm plerique Laici in Polonia vſum calicis in Sacramento Euchariſtię cõtentiosè efflagitarent, quaſi Chriſtus eſſet exanguis ſub altera ſpecie, & Roma. Pontifex eò miſiſſet Aloyſium Lipomanum Veronenſem Epiſcopum ad Regem Poloniæ Sigiſmundum, ea quæſtio diuino miraculo eſt iudicata. Nam cùm quidam Iudæus *Biſheim* ſiue Benedictus in quodam Poloniæ oppidulo Sachazeto nomine, tribus milliaribus ab arce *Louitz*, à ſua ancilla Chriſtiana, Dorothea Lazezla nomine, ſacrã Euchariſtiam (quam ipſa ad pagum Catzo die Paſchæ ſuſceperat, & ex ore extractam in ſudariolum repoſuerat, vt ad ſuum herum deferret) tribus dalleris & veſte ſericas fimbrias habente, emiſſet, & in ſynogagam pugioni-

gionibus, & cultris confodiſſet, repentè ex illa MVLTVS CRVOR emanauit, quem Iudæi cocleari in vitreum calicem transfundunt. Hac re paulò poſt cognita, & ad Sigiſmundum Regem, qui tunc erat Vilnæ, (quæ eſt vrbs Lituaniæ Metropolis) delata, mandatur illius oppiduli Præfecto ſecundario, vt totum negotium deligenter inquirat, & in huius ſceleris complices extremo ſupplicio animaduertat. Itaque Dorothea cum Iudæo ſuo hero, die Veneris poſt Chriſti Aſcenſionem flammis exuritur, reliqui item Iudæi ſceleris ſocij (vno excepto qui aufugerat) Calend. Iun. idem ſupplicium luunt. Vnde multi, & ipſe Poloniæ Rex non mediocriter in retinenda Catholicæ Eccleſiæ communione confirmatur. Hiſtoria rerum memorabilium &c. cónuerſa à Pontano lib. 5. & Surius in hiſtor.

Sub hæc tempora imago Crucifixi à quodam lapidibus per indignationem icta emiſit ſanguinem, ſed ſceleris reus Moguntiæ ſupplicio afficitur. Brentius in cap. 3. ad Galathas.

An. 1556. obierunt mortem Ioannes Sleidanus Argentinæ, Conradus Pelicanus ex Minorita, Zuinglianus Rubeaqui, & omniũ peſſimus Dauid Georgius Baſileæ, Lutetiæ Franciſcus Picardus Theologus, & Andreas

Tira-

Tiraquellus iuriſconſultus. ann. 1558. Ioannes Fernelius ſummus medicus Lutetiæ, an.1559.Romæ Ioannes Gropperus Theologus & Cardinalis, apud Biturigas.Franciſcus Duarenus iurecōſultus, in Vngaria Iſabélla Vngariæ Regina, quæ rara fœlicitate fuit Regis filia, Regis ſoror,vxor & mater, Lutetiæ Henricus Rex 6.Id.Iulij.an. ætatis 40. menſ.3.die 11.& Regni an.12.menſ.3.die 11.

Eodem anno Non. Septēb. Lutetiæ ſummo mane in ædibus viæ Iacobeæ cuiuſdam priuati hominis,qui tunc aberat,ante collegium Pleſſiacum, comprehenduntur Caluiniſtæ ſiue Lutherani,vt vocabantur, vtriuſq; ſexus circiter 120. qui nocte ipſa illuc ad cōcionem & preces (ne cætera dicam) conuenerant. Ex ipſis nonnulli paucos poſt dies comburuntur.

An.1557.Prid. Non. Septemb. inchoatum eſt Wormatiæ colloquium inter Catholicos & Lutheranos decreto Comitiorum Ratiſponenſium.Aderant Euāgelicarum partium 12.miniſtri,qui à Catholicis interrogati,quas ſectas confeſſioni Auguſtanæ conſentaneas & diſſentaneas exiſtimarent(quòd variæ ſectæ ſub Auguſtana Confeſſione comprehendi vellent,& decretum eſſet, inter eos solùm colloquium habendum, qui eſſent antiquæ Religionis vel Auguſtanæ confeſſionis) per

16.dies

16. dies inter ſe concertarunt, cùm alij ex ipſis ſectas quaſdam vt à confeſſione Auguſtana diſcrepantes damnarent & excluderent, alij retinendas, eiſque parcendum cenſerent. Ea concertatio eò vſque progreſſa eſt, vt ex 12. miniſtris 5. reiecti & excommunicati fuerint, tanquam contrarij confeſſioni Auguſtan. in præcipuis capitibus, vt de Lege & Euangelio, de Libero arbitrio, de Iuſtificatione, de Operibus, de Sacramentis, & vſu ceremoniarum His ita geſtis, quòd à 7. reliquis miniſtris nunquam impetrari poſſet, vt ſigillatim multiplices ſectas à confeſſione Auguſtana ſecernerent & damnarent, ne inanis eſſet labor colloquij, illud vix adhuc benè cœptum intermittitur & ſuſpenditur. Amſdorffius in lib. Publicæ confeſſionis puræ doctrinæ Euangelij & cæt. Nicol. Gallus in ſuis Theſibus & hypotipoſ. Hiſtoria rerum memorabilium & cæt. conuerſa à Pontano lib. 5. Lauatherus in hiſtor. cōtrouerſiæ Sacrament. Surius in hiſtoria.

Ann. 1557. Franci Duce Franciſco Guiſano Principe, vrbem Caletum omnium opinione inexpugnabilem. 7. obſidionis die 5. Non. Ianuarij expugnarunt. Mox Guinam arcem munitiſſimam captam incendunt, & Hamam capiunt, denique Anglos ex tota Gallia exturbant.

Eodem

Eodem anno, Nouembris die 17. ætatis verò ſuæ ann. 43. Maria ſereniſſima Regina Angliæ, obortis bellis, & multis incommodis accidentibus, exceſſit ex humanis, dolore animi & morbis corporis confecta: mulier quidem nunquam laudata ſatis ob ſummas virtutes (quarum per omnem vitam clara & illuſtria ſemper exempla edidit) caſtitatem, ſanctitatem, religionem, liberalitatem, atque animi fortitudinem virilem planè & tanta dignam Principe.

Eodem die, duodecim tantùm horarum ſpacio interiecto, veſpere defunctus eſt vir verè Reuerendiſſimus Cardinalis Polus, cùm natus eſſet annos 58. & 6. menſes Suri. Quibus duobus Angliæ luminibus ita extinctis vno die, magna ſimul & priſtini ſplendoris, & Catholicæ fidei ſubſecuta eſt in Anglia obſcuratio: nec in Anglia tantùm, ſed in omnibus quoque circumuicinis regionibus.

Ann. 1559. Ianuarij 15. in demortuæ Mariæ Reginæ locũ Angli ſubſtituunt Eliſabethã, quã Hẽricus Rex ex Anna Bolenia ſuſceperat. Ea, Religione vetere ex toto regno exulare iuſſa, Zuĩglianiſmũ, ac Caluiniſmũ reſti-

hiſtor. Lauather. in hiſtor. Controuerſiæ Sacramentariæ.

Dithmarſi domantur à Rege Danorum, populus antè liber & inuictus, dum Archiepiſcopo Bremenſi pareret,& Catholicæ Religioni eſſet addictus. At tum Lutheranizās & veterem abijciens Religioné, inſigni iam preſſus ſeruitute,dat ſuæ leuitatis pœnas. Atque hi ſunt nimirum inter alia præclari fructus huius noui Euangelij, vt dum libertati carnis ſtudere gnauiter doceat,ſuos interim ſectatores vel Turcicæ,vel Moſcouiticę, vel alij grauiſſimę ſeruituti addicat. Caueant alij populi vel potentiſſimi à ſimili iugo & periculo,tùm in hac ſua priſtini nominis ac virtutis declinatione, tùm in tanta à vetere & Catholica fide defectione. Sur.

e Fuit

Anni mũdi.	*An. à Chri. nato.*	*Num. Põtificũ.*	
5648	1560	232	e Pius 4. Mediolanenſis, Solimano Turcorum Imperatore, Ferdinãdo, & Maximiliano, ex ordine. Occid. Impp. Franciſco 2. & poſt eum, Calo 9. Maximiliano, eius frat. Francor. Regg. a. 5. m. 11. d. 8 *Vacat Sedes dies 29*

e Fuit hoſtis Symoniacorum, & plura habentium beneficia, oſor diſpenſationum.

Ann 1560. Lutherani & Sacramentarij ardentiſſimo odio inter ſe flagrãt, cùm ſcriptis contrarijs, tùm edictis publicis. Nam Witebergenſes, quibus præerat Brentius, edictũ promulgant contra Sacramentarios. Ienenſes miniſtri edunt ſupplicationem ad Ioan. Fridericum 2. Ducem Saxoniæ, eiuſque fratres ac alios Principes & ordines confeſſionis Auguſtanæ, pro legitima ſynodo, in qua ſoli Lutherani conuenirent, & Zuinglianos atque alios, quibus aduerſantur, cõdemnarẽt Cõtrà ab Heidelbergenſi Academia poſt publicam diſputationem Zuinglianorum contra Lutheranos, Heshuſius Lutheranus abire iuſſus eſt: & mox Superintendentes Heidelbergenſes edunt decretum, quo Lutheri & Brentij catechiſmi extra Eccleſiam eijciantur, & eorum ſcripta nullam habeant auctoritatem. Lauatherus Zuinglianus in hiſtoria controuerſiæ Sacrament. Surius in hiſtoria.

Magni tumultus à neſcio quibus Euangelicis religionis cauſa excitantur in Gallia, & Allobrogibus.

In Scotia etiam mirè tumultuatum eſt, dum Caluiniſmum amplectuntur, Anglis ſuppetias ferentibus, qui & ipſi Cal-

Caluiniſticum Euangelium amplexi erant. Surius.

Regina Scotiæ longè optima, Maria Guiſiani olim Ducis filia, inter hos motus, curis permultis & morbo confecta moritur Edimburgi. Surius.

In ea regione Angliæ, quam hodie Walliam vocant, crux inuenta eſt in quadam fraxino turbinis vi & tempeſtate deiecta. Surius Alan. Cop. in Dialo.

Magdeburgenſes Miniſtri immania illa Hiſtoriæ ſuæ volumina diuulgarunt, errorũ mendaciorũq; pleniſſima, eiuſq; volumẽ vnũ Reginæ Angliç dedicarũt. Contra quos Alanus Copus Anglus paulò pòſt ſex edidit Dialogos, in quibus permultas eorum fraudes calumniáſque doctiſſimè retexit. Sur.

Geneuæ nefandiſſimũ fertur initũ fuiſſe conſiliũ de Franciſco Rege Franciç, Regina vxore, quæ nunc Scotiæ eſt Regina, Regina matre, & eius liberis, proceribus, & bonis magiſtratibus ad certũ diẽ per inſidias trucidandis: atque eius atrociſſimç conſpirationis Bezam principem, Caluinum authorem, Ottomannum ſubſignatorem, Spifamiũ ſuaſorem, omnes Galliç prçdones & laniſtas cõſcios fuiſſe. Surius.

Seditio Amboëſiana prçtextu boni publici & conſeruandarum legum Franciç à quibuſ-

quibuſdam ſectarijs non admodum claris, qui erant numero 500. milites equeſtres & aliquot pedites, ſuſcepta, detegitur 9. Cal. April. & eius duces grauiſſimis ſupplicijs plectuntur. Mox Rex omnes reos hæreſis abſoluit edicto publico, modò in poſterum fidem Catholicæ Eccleſiæ retinerent. Ex eo tempore, qui prius Lutherani dicebantur, per totam Galliam cœperunt vocari Huguenoti.

E vita exceſſerunt an. 1560. Robert. Cœnalis Arboricẽſis Epiſcopus & Doctor Theologus Lutetiæ, 5. Cal. Maij. Ioan. à Laſco Zuinglianus in Polonia. Idib. Ianu. Philippus Melanthon 13. Cal. Maij, Franciſcus 2. Rex Fran. Pridie Non. Decembr.

Multa hoc tempore varijs in locis feruntur viſa portenta, & horrenda monſtra edita, præſertim in Anglia.

In quo regno iam ſchiſmatico illud hoc anno accidit Londini memorabile, quòd 4. die Iunij editiſſima illa Paulinæ Eccleſiæ Pyramis tota ferè lignea, plumboq; cooperta, igne de cœlo tacta & exuſta ſit hora quarta pomeridiana, in ipſa Vigilia ſacratiſſimi Feſti Corporis CHRISTI: quod vt vbique Orbis Chriſtiani, ita etiam & illic tot antè annis religioſiſſimè ſemper celebratum, tunc omnino abrogatum & ex Faſtis ſublatum fuerat, factumq; deinceps verè pro nefaſto.

Quod incendium cùm magnū periculū etiā toti vrbi minitaretur, ob ſummam altitudinem, qua reliquis ædificijs longè eminebat: ægrè tamen ante noctē extinctū eſt. Cūque in chorum Eccleſiæ ignis incidiſſet, in quo multæ ſedes & alia opera lignea forent: nihil tamen ibi combuſſit aliud præter menſam illam, in qua hæretici hyperbolicam ſuā, non Chriſti, ſed Caluini communionem exercebant. In Annalib. Angl.

An. 1561. quidam hæreticus Lucas Stembergerus nomine, docet inter alia, non eſſe Trinitatē, ſed vnū Deum, non Chriſtum, non S. Spiritum: de Sabbatho Colendo, de Euchariſtiæ Sacramento, de baptiſma deniq;, quod Satanicam vocat inſtitutionem, multa abominanda palàm aſſerit. Contrà in Polonia plerique publicis ſcriptis & concionibus tres Deos eſſe affirmant, ſymbolū Athanaſij vocant Satanaſij. Sur. in hiſt. Eodem an. quòd multæ nouæ hæreſes prætextu Confeſſionis Auguſtanæ irreperēt, fuit conuentus Principū Auguſtanæ Cōfeſſionis Nūburgi in Thuringia, in quo egerunt de Zuinglianis ſolēniter & quā apertiſſimè condēnandis, ſed id à quibuſdā Principibus impeditū eſt. Saxones etiā Lutherani ad ſedandos motus propter rē ſacrementariā exortos, conuentum agunt Lunæburgi, damnātq; hęreſeos Albertū Hardēbur

burgium Zuinglianum. Lauatherus in hiſt. Cōtrouerſiæ Sacram. In Tranſſyluania alij Lutheri,alij Zuinglij doctrinā ſequuntur,magno apud Turcos ludibrio religionis Chriſtianę. Bremēſes oēs Lutheranos vrbe ſua exire iubent. Lauather.ibid. Sur. in hiſtor.

Inſtitutū fuit à Rege colloquiū Poſſiacum inter Catholicos & Euāgelicos,ſed cùm primū publicè, deinde priuatim colloquuti fuiſſent per aliquot dies, diſſoluitur abſq; vllo profectu. Impudētiſſimū eſt mendaciū,quod Lauatherus ſcribit,colloquutores Catholicos cōſenſiſſe cū Miniſtris. Eodem an. 16. Cal. Feb. edicto Regio permiſſum eſt Euangelicis,ſuos cōuentus ac exercitia & negotia ſuæ religionis extra mœnia vrbiū habere,donec aliter à Rege decerneretur, ſiue vſq; ad Cōcilij œcumenici Tridentini determinationē. Promulgatur in ſenatu Pariſiēſi Pri. No. Mar. cū hac clauſula: *Audito procuratore regis,abſq; tamen approbatione nouæ religionis, & id totū per modum prouiſionis,& donec aliter per Dominū Regē fuerit ordinatū.* Francorū exulū (qui erant Zuingliani) Eccleſia cùm Francforti per an. ferè 7. māſiſſet,an. 1561. 9. Calēdis Maij. ſenatuſcōſulto Francfordienſi vrbe excedere,aut ab exercitiis ſuæ religionis abſtinere iubetur: quòd ipſi à Luteranis ſiue Germanis miniſtris diſpares eſſent & religione,

& cæremonijs & doctrina, quòdq; in præcipuis capitibus Confeſſionis Auguſtanæ, eius Apologiæ, pacificationis Witembergenſis, factæ an. 1536. denique Francfordienſis concordiæ, actæ an. 1542. 5. Idu. Decembris, diſſentirent. Vide huius rei acta & hiſtoriã editam à Franciſco Philippo.

Anno 1562. in Regno Franciæ omnia fuerunt funeſta, graſſantibus per totam ferè Galliã bellis, fame & peſte. Plura certè mala vnico anno Gallia à ſuis pertulit, quàm cũctis ſuperioribus bellis ab exteris.

Non enim ſolùm apud alias ferè omnes vrbes (quod iam diu fecerant) ſed Pariſijs etiam plures ſolitò homines, viſebantur ad conciones procedere, idq; armati ac duobus etiam in locis. Ex quo cædes & tumultus varij illico ſunt ſubſecuti, & magna Catholicorum perſecutio, vbicunque ipſos in hæreticorum manus incidere contigit. Nam & Pariſijs Concionatorem Catholicum prius vulneratum gladijs miſerè verberârunt, alios enecârunt, non paucos ſauciârunt, nonnullos in puteos demerſerunt, mulierculam capillis per plateas raptatam immaniter percuſſerunt, ſacerdotes ac monachos ſenes partim laqueis, partim ſclopetis vitam finire coëgerunt, & in illos maximè multa immanitatis ſuæ ac horrendæ ſæuitiæ exempla ediderũt.

Itaque

Itaq; cùm iam paſsim hæretici arma & bellum atrociſſimū palàm intentarent, multaſq; vrbes in ſua haberent poteſtate: coadunatis Catholicorum authoritate Regia viribus, & accerſito Duce Guiſio, ereptæ ſunt illis multæ vrbes primùm, ac deinde etiam commiſſum prælium, in quo Condæus Caluiniſtarum Caput capitur, atq; ea victoria Catholicorum partes plurimum ſunt recreatæ.

In medijs his Galliarum tumultibus occupârunt Angli hęreticorum quorundā proditione, fortiſſimum maris Portum (vulgò Portum Graciæ appellatum) quē illi pro Rege ſe ſeruare alebant, dū in teneris annis Catholicorum conſilijs nimium duci ipſis videbatur. At verò neq; Rex, neque ſui oēs vllo modo, etiam aliquot menſium obſidione, Angliſq; bello iam palam denunciato, efficere tamen potuerunt, vt prius inde exirent, quàm grauiſſima peſte ſæuiente tanquam à Deo coacti ſint (pactis quibuſdam cum hoſte conditionibus) diſcedere. Quæ quidem peſtis ipſos diſcedētes in Angliam vſq; eſt inſecuta, & per vniuerſum ferè regnum graſſata, mortuiq; ſunt eo anno Londini ſolū eiuſque in ſuburbijs pluſquam 20. millia hominum. Tenuerunt Angli eum portum à Septembri an. 1562. vſque ad finem Iulij anni

ſequūt. Quę res illis magno ſumptu, & maiore ſuorū clade foris domiq; conſtitit. Belleforeſt. & Annal. Angl.

Hoc ferè tēpore Abdyſu Aſſyriorū Patriarcha venit Romā longiſſimo itinere, vt Pōtificē inuiſeret, atq; ab eo confirmaretur: ad cuius genua prouolutus obedientiā promiſit, ſeq; Conciliorū Oecumenicorū & ſpeciatim Tridentini Decreta oīa ſuſceptuiū. Quā ſuā fidē in Conc. Triden. Septemb. 7. an. 1562. abſens profeſſus eſt concepta verborum forma, vt habetur in hiſtoria Surij.

Anni huius menſe Noueb. Francofoiti in Romanorū Regē eligitur Maximilianus, Ferdinandi filius, quē oēs boni ſperant, in tuēda Catholica religione, patrui Caroli v. & Ferdinandi patris optimorū Cæſarū conſtantiā præſtiturū, ſicut etiā nō ſemel præclarè præſtitit. Menſe Maio factus eſt conuentus Luneburgenſis à Lutheranis contra Caluiniſtas & Sacramētarios. Metuebāt enim Luterani, ne irrepentibus iam in Saxoniam Caluiniſtis, ipſi ſolū vertere cogerentur.

Tilmannus Heshuſius ſcribit contra Caluini & ſuorum calumnias.

Petrus Martyr dum Brentio reſpōdere ſtatuit, exhalat ſpiritum, Nouemb. die 12.

An. 1563. Bullingerus Brētio reſpondet. Ita eſt inter Luteranos & Caluiniſtas rixa implaca-

placabilis, cùm vtriq; puram doctrinam iactitent, ex quo neutri planè habeant.

Menſe Martio anni huius, in ſuburbio Auguſtæ Vindelicorũ, textoris cuiuſdã filia an. 20. nata, à malo dęmone obſeſſa & diriſſimè vexata, cùm à Luteranis Miniſtris nullo modo liberari poſſet, quòd Satanas Satanã non eijciat: à D. Simone D. Theologo & Catholico Eccleſiaſte apud D. Mauritiũ Auguſtæ, inuocato Chriſti nomine, mox liberata eſt, ac integræ ſanitati reſtituta. Hanc dæmonũ expellendorũ poteſtatẽ Sectarij noſtri ac hęretici nullã habere potuerunt, licet eã ſæpius affectarint tentarintq́;: cùm tamẽ eadẽ apud Catholicos in hunc vſq; diẽ permaneat, vti crebrò in Italia, alijſq́; in locis videre eſt.

Hœc anno in obſidione Aureliç, Franciſcus Dux Guyſius præfectus exercitus Regij incredibi luctu piorum omnium, à quodã proditore perimitur.

Paulò pòſt Condæus è cuſtodia liberatur, Lugdunẽſes regi ſe dedũt, & Catholica apud illos Religio reſtituitur.

Tum inito fœdere cũ fautoribus nouç religionis promulgatur edictũ Pacificationis.

Menſe Decembri finis optatus impoſitus eſt Synodo Tridentinæ.

Presburgi in Hungariæ regem coronatus eſt Maximilianus, Roman. & Boëmiæ rex.

An. 1564. Rex Daniæ & Lubecenſes bellum, quod ſuperiori anno in regem Suediæ ſuſceperant,continuant.

5 die Martij,Ingolſtadij obijt vir doctiſsimus Fredericus Staphylus,ætatis ſuæ an. 51. Ferdinandus Imperator 8.Cal. Auguſti. Ioannes.Caluinus 14.Cal.Iunij.Iſte tam varijs morbis extinctus eſt, vt(niſi à Beza ſcriptum eſſet)vix crederetur.

Hoc anno,Turcarum arx munitiſſima,*del Peuol di Velez* appellata, ad Africæ orã ſita, capta eſt à Garſia Toletano pro Rege Catholico,6.die Septemb.

Multi Senenſes, populi Noui orbis, in Ocente fidem Chriſti ſuſcipiunt. Suri in luſtor.

Eodem anno menſe Aprili inchoatum eſt Mulbrunenſe colloquium inter Lutheranos & Zuinglianos ſiue Caluiniſtas, præſentibus Palatino electore & Duce Witembergenſi, cui etiam interfuit Brentius, colloquutore Iacobo Smidelino pro Lutheranis contra Boquinum Zuinglianum.Inter quos poſt lõguam concertationem non ſolùm nulla fieri potuit concordia, ſed odium & ſimultas acriùs exarſit, ſe mutuis iniurijs proſcindentes. Witembergenſes vocabant Palatinos, ſectarios, falſarios, quòd corrupiſſent verba Lucæ: contrà Palatini dicebant Witembergenſes,noua,falſa,& inaudita dogmata proferre,

ferre, ſuis ſomnijs ſcripturam peruertere, & de vna eademq́ue re affirmatiuè & negatiuè ſolere reſpondere. Vide acta eius colloquij tam ea quæ ab Witembergēſibus,quàm quę à Palatinis(qui ſcriptum Witembergenſium crebrò mendacij inſimulant)edita ſunt.

An. 1565. Fuit Coloniæ vir grandæuus & venerabilis ex Thebaide ab Alexandrino Ægypti Patriarcha,qui eiuſdem Patriarchę nomine,Romano Pontifici obedientiam promiſſam in ſcripto adferret. Sur.

Indi magis ac magis ad fidem quotidie conuertuntur.Sur.& Epiſt.Indicæ.

Franciſcus Xauier ex primis Socijs celeberrimi patris Ignatij(à quo hoc Inſtitutum dulciſſimi Nominis I E S V cepit initium) multis Indorum diſcurſis regionibus, maximisq; laboribus exantlatis,mortuus eſt Cātanę Sinarū. Cuius corpus vltra menſes 15. poſt obitum,integrum illæſumq́; omnino eſt repertum,& ſuauiſſimum ſpirans odorem,cùm tamen calce fuiſſet obrutū, & humo opertū, vbi corpora facilè putreſcunt. Fuit enim in hoc viro præter alia multa Spiritus ſancti dona, etiā Prophetiæ gratia & efficacia miraculorum, quippe qui primus noſtra ætate Indis Chriſtum prædicauit & innumeros ad fidem perduxit,quem deinde plures alij ſunt ſecuti Societatis eiuſdem Patres , qui hodie

immenſos proferunt fructus, longè alios ab his noſtris nouis Euangelicis. Sur.

Sub finem anni 1564. & initio ſequentis anni maxima fuit hyemis aſperitas & ſæuitia. Secuta eſt poſtea mira aquarū inundatio, quæ locis non paucis incredibilē cladē intulit pontibus & ædificijs. Sæuiſſima quoque peſtis diu graſſata eſt, & fames non exigua. Surius.

In Liguria haud procul à Nicæa vetuſta vrbe aliquot vici repentino terræ hiatu abſorpti ſunt. Sur.

Melita ſiue Malta inſula à Turcis oppugnari cœpta eſt hoc anno 15. Cal. Iunij. In obſidione ceciderunt ex 500. equitibus Rhodijs ſiue Iohannitis 313. alijs ferè omnibus valde vulneratis. Turci audito aduentu Garziæ Proregis Siciliæ ſoluunt obſidionem 7. Non. Septemb. poſt 3. menſem & 17. diem, quàm deſcenderant in inſulam, relictis illic ſuorum cadaueribus ad 23000.

Eodem tempore vtcunq; fœliciter in Hūgaria res geſſit Maximilianus Cæſar contra Turcas & alios quoſdam, Duce fortiſſimo & clariſs. Lazaro Schuendio, viro rei militaris peritiſſimo, nec minus optimis literis inſtructo, atq; inſuper Catholicæ Religioni addictiſſimo. Multa illius egregia facinora referuntur pro ſuo ſingulari & in Eccleſiam, & in

in Imperium ſtudio. Sur.

Adrianus Turnebus natus 53. annos, obijt Lutetiæ, pridie Idus Iunij.

Obijt hoc anno 4 Idus Decemb. Pius 4. Roman. Pontifex, qui Eccleſiæ Dei, maximè in abſoluendo Concilio Tridentino, tanto Paſtore dignam nauauit operam.

Hoc anno exorta eſt in Anglia ex Caluiniſtarum omniumque eiuſmodi hæreſeôn ſentina, ſecta noua Puritanorum, ſic appellata, quòd tam purè ſe ab Eccleſiæ Catholicæ communione omni ſeparent, vt nec orare in Templis, quæ erant olim Catholicorum, nec clericali veſtitu indui, aut vllo prorſus veteri ritu Catholico vti velint. Quam ipſi opinionem vſque ad bonorum amiſſionem & vinculorum perpeſſionem defendunt, etiam cõtra ſuam Gubernatricem ſupremãm, quam alioqui Caput ſibi conſtituerant in omnibus cauſis tùm ciuilibus, tùm Eccleſiaſticis. *Sanderus de Monarchia Eccleſiæ, Lib. 5 cap. 4.*

f Hic

Anni mūdi.	An. a Chri. nato	Nu. Pontificū.	
5654	1566	233	f Pius 5. Alexandrinus nunc ſedet, longumq́; ſedeat, Selimo Turcorum Imperatore, Maximiliano Occidentis ſiue Romanorũ Imp. Carolo 9. Maximiliano Francorum Rege, *cui det Dominus vitam diuturnam, Imperium ſecurum, domũ tutã, exercitus fortes, Senatum fidelẽ, populum probũ, quietũ & pacatum.*

f Hic PP. præter omnium expectationem, ſed tamen omnium Cardinalium, qui aderant, ſuffragijs, electus eſt 7. Idus Ianuarij, & coronatus 16. Calend. Febru. Noluit miſſilia dare (vt mos erat) ne præ compreſſione turbæ aliqui ſuffocarentur: ſed maiorem pecuniæ ſummam iuſſit diuidi in monaſteria, & loca pia, & pauperes vrbanos.

Fertur eſſe miræ ſanctitatis, & Concilij Tridentini rigidus obſeruator. Tres Cardinales præpoſuit cognoſcendis cauſis, quibus Epiſcopi Romæ detinentur, vt ſi idoneæ non ſint, ad ſuas dioceſes extrudantur. Concubinatum omnem perpetuis carceribus aut exilio mulctat, etiam renuentibus Romanis ciuibus, nec ſinit ſuos cõſanguineos bonis Eccleſiaſticis ditari. Numerũ domeſticę familię valde imminuit, vt plus in rem Eccleſiæ poſſit inſumere: mulctas à reis non cogit: Multos abuſus ſuſtulit: Leges ſeueras tulit contra Simoniacos & blaſphemos: Statuit reſignationes beneficiorum ſimplices non admittere, niſi habita prius diligenti examinatione, num qui deſignantur ſint idonei. Cùm autem quidã ad ipſum retuliſſet, id eſſe Curiam deſtruere: minus malum eſt, inquit, deſtruere Curiam, quàm cultum Dei negligere & Chriſtianam Rempub. turpiter prodere. Vetuit edicto, Iudæos Chriſtianum quenquam

quam ad opus conducere. Vide epiſtolas aliquot nuper editas, de cæteris eius geſtis.

Elias Romanæ Synagogæ Iudæorũ præpoſitus cum tota ſua familia fit Chriſtianus, & à P P. baptizatur prid. Idus Iunij 1566. Eodem an. eius exemplo Iudæi plures 300. fidẽ Chriſtianam ſuſcipiunt.

Hic Pontifex indictis ab ipſo quibuſdã ſupplicationibus, ipſe quoq; intereſſe voluit, vniuerſum iter pedibus conficiens, & Deũ aperto capite iũctiſq; manibus attẽtiſſimè deprecãs. In prima ſupplicatione mulier dęmoniaca horridos clamores edens, ad Pontificẽ adducta eſt, quę licet à pluribus teneri vix poſſet, mox tamen vbi à Põtifice benedictione tertiò repetita cõſignata eſt, in terrã mortuæ ſimilis corruit, ſed poſtea incolumis ſurrexit. In ſecunda ſupplicatione très aliæ ab ipſo ſimiliter ſanatæ ſunt, è quibus vna non ignobilis, antea à nemine curari potuit, licet ſæpius tentatum id eſſet. In tertia quoq; ſupplicatione alia item à dæmone vexata, Pontificis precibus reſtituta eſt. Ea Pontificis pietate, & erga expellendos dæmones comperta virtute, animi hominum mirè accẽſi ſunt ad fidem & Catholicam Religionem amplectendam promouendamque.

In Tridentina Synodo ad ſummum Pontificem delata fuit cura edendi Catechiſmi, Bre-

Breuiarij & Miſſalis. Quæ res per hunc Pontificem pro ſua pietate ac vigilantia ſuper Gregem ſuum egregiè & celeriter ſunt curatæ. Primùm enim hoc tēpore editus eſt Latinè Catechiſmus ad Parochos, ex quo & Clerus Chriſtianus, & populus Catholicus magnum fructum perceperunt. Ac propterea eiuſdem ſummi Pontificis iuſſu in varias linguas tranſlatus eſt. Surius. Ac non ita multò pòſt Breuiarium quoq; diuulgatum eſt, breuiq; expectatur Miſſale.

Hoc anno Solimannus Turca cum exercitu 150000. hominum Sigetum oppidum, quamuis & natura & arte munitiſſimũ expugnauit, cum diebus 29 diu noctuque illud continuè infeſtiſſimeque oppugnaſſet. Caput Nicolai Serinenſis Comitis, qui oppidum incredibili corporis animique virtute defendiſſet (propter quod & Solimannus ipſum ad ſe allexiſſe fertur) amputatum, diſtillante adhuc ſanguine, oblatum eſt Solimanno, qui non diu poſt hanc victoriam ſuperuixit. Sur.

Hoc eodem anno cœptum eſt in Belgicis Catholici Hiſpaniarum Regis Philippi ditionibus tragicè tumultuari, reſque ſpectare videbatur ad religionis excidium, niſi præpotentis Dei benignitate, malorum hominum conatus eſſent retardati. Sur.

Quo tempore Catholici Antiſtites & Cõcionatores ſummam nauârunt operam ad plebem & in Catholica fide retinendam, & à ſeditione cohibendam. In quo illud fuit ſingulare, quòd D. Cunerus Paſtor D. Petri Louanienſis, cùm videret tantam dogmatiſtarum audaciam, miſeramq; plebem ita ab illis ſeduci, non dubitauit Antuerpiam ſe conferre, atque ibi capta opportunitate Concionatorem falſarium ſui erroris ac mendacij palam coarguere, omni multitudine inſpectante atque audiente. Quæ res etſi illum in ſummum vitæ periculum eo tempore adduxerat (quòd hæreticis vndiq; accurrẽtibus, ac furibundè admodum vim inferentibus, ęgrè ex eorum manibus euelli ſeruariq; potuerit) tamen ex eo omnes ſunt admoniti, non deeſſe viros ſumma eruditione & vitæ integritate prędítos, qui & Catholicam fidẽ publicè vel cum vitæ periculo defendere, & hæreticos redarguere non formidarent, vt ne ipſi ſoli iactitent, ſe pro ſua falſa fide mori, ac male olentes martyres fieri.

Hic vir meritiſſimè factus eſt pòſt Leouardienſis Epiſcopus primus, in quibus locis dum veri Paſtoris munus obit in repurgandis & hæreticorum zizanijs, & Catholicorũ deprauatis moribus, plus ſemel à martyrio non longè abfuit.

Has

Has etiam turbas mulrum ſedauit Regis ex Hiſpania ſæpe nunciatus aduentus. Ad quem haud dubiè tantorum malorum extinguendorũ laus & immortalis gloria pertinebat. Quòd autem ipſemet non aduenerit, non ſine Dei prouidentia factum eſt, vt in Hiſpania quoque non minora ferè mala idem poſtea conſopiret.

In his quoque malis coërcendis, cæteriſq; Sectariorum armatis turbis obuiandis reprimendiſque, egregiam nauauit operam Dominus Norcarmius Hannoniæ Præfectus, vir & Deo & Eccleſiæ, ſuoque Regi fidelis. Cuius virtute ac prudentia adiuncto ſibi Domino Raſſegemio quarundam etiã Ciuitatum Præfecto, viro etiam forti & fideli, tota illa Regio ac vicina loca in officio continebantur, & ab hæreticorum incurſibus protegebantur.

In Brabantia verò ipſius Duciſſæ præſentia, ac Ciuitatum quarundã fidelitate (quarum primas facilè obtinebat Louaniũ) omnia pacatiora facta ſunt. In Geldria autẽ Comitis Megani opera & induſtria, cuius in hac rerum perturbatione magna in Catholicum Regem fides, & eximia in Religione Catholica tuenda hæreticiſque oppugnandis virtus enituit.

Ioannes

Ioan. Funccius (vt audio) ſuſpẽdio obijt. Carolus Molineus ſenio Lutetię defunct⁹ eſt, menſe Decemb. Statuerat multa contra Caluiniſtas ſcribere, ſed magno eorum commodo morte eſt præuentus.

Ioannes Albinus nobili Valzergorũ & Seſeſiorũ familia ortus, Tholozanus Eccleſiaſtes & Archidiaconus, fidei defenſor, vt eius libri teſtantur, clarus, propter miram eloquẽtiã cũ doctrina & vitæ ſanctimonia coniunctã toti Aquitaniæ charus, oĩbus pijs mœrentibus Tholoſæ obijt an. 1566. 13. Cal. Septẽb. ſub horã noctis decimã an. ætatis ſuæ 38.

His annis cùm in Scotia ſimiliter omnia hæreſibus ac tumultibus plena forẽt, poſt obitũ Reginæ, cuius ſuprà meminimus, ipſius filia & nomine & fide matrẽ referens, vidua aliquamdiu quoq; in Francia, & ipſa fortunã aduerſam iam experta, & adhuc magis expertura, amore tamen patriæ, quam & ſeditioſis ciuibus & hæreticis miſerrimè fœdatã perturbatamq́; cerneret, ex Gallijs diſcedens reuerſa erat in Scotiam, quam à teneris annis non viderat. Vbi poſtquam ſuos, quibus poterat, vijs ac modis quietos reddidiſſet, Nobileſq́; complures in exiliũ meritò abegiſſet, quòd non minus Catholicæ fidei hoſtes, quã ſuæ Principi perduelles exiſterẽt: nupſit Domino Darleio iuueni nobiliſsimo, ſpeiq́; optimæ,

timæ, ex veteri Anglorum Scotorumq; Regum ſtirpe progenito. Ex quo & prolem poſteritati,& ſeditionibus finem, & Catholicæ inprimis fidei reſtaurationem ſperare poſſet.

Cæterùm ea conſilia prudentiſſimæ ac in ſuam patriā pijſsimę Principis impedita ſunt eorundem Nobilium exulum dolis & machinationibus pluſquam diabolicis. Fuerant illi quidem iam antea in gratiam admiſſi à Regina ſua.Sed cùm denuò Religionis ſpecie defeciſſent,perfugiſſentque in Angliam, neque poſſent vel etiam Reginę Angliæ deprecatione patriæ fortuniſque ſuis reſtitui,quòd Regina Scotiæ toties deluſa,ſtatuiſſet non ſolùm illis amplius non fidere, ſed pœnas porrò recidiuæ perduellionis repoſcere : illi Regis animum, clam Regina,tentârunt, atque adoleſcentem rerũ planè ignarum facili negocio ad ignoſcendum ipſis omnia pellexerunt.

Primùm igitur nefarij iſti homines in oculis ipſius Regis ac Reginæ, Secretarium quendam nomine Dauidem hominem propè quinquagenarium multis vulneribus perfoderunt. In animo habebant, Reginam grauidam ſimul cum ſpe partus tollere de medio, adulterij cauſam in illam comminiſci, eoque prætextu parricidium velare,

Catholicos omnes aut ſimul interficere; aut aliquot interfectis, reliquos regno profligare, Miſſam abolere, & Caluiniſmum ſtabilire.

Horum vbi Rex conſcius eſſet, proditionis crudelitate obſtupefactus, Reginę omnia indicauit, quodq́; perduellibus conſtitutum eſſet, certis proceribus amputare ceruices, multoſq; interficere, & ex nobiliſſimis Reginæ puellis nonnullas in profluentem proijcere.

Regina his cognitis, mariti vſa interuentione, ſe omnia illis conceſſuram ſimulauit, obtinuitq́; hoc modo ab eis (à quorū iam ſatellitibus ſtrictiſſimè cuſtodiebatur poſt necem Secretarij) vt vna noctesolius mariti cuſtodia ſeruaretur, inde adeo quòd eſſet afflicta omnino & deplorata valetudine. Atque hoc modo ſe Regemq́ue eduxit media nocte, illorumq́ue ita effugit manus.

Perduelles ſua ſpe & deſignatis ſceleribus fruſtrati, ſuæ factionis ſocios, quotquot poterant, collegêre, vt iam & Regem quoq; Reginamq́ue aperta vi oppugnarent. Sed Regina illico amicis ſuis communita, & ſe tutata eſt, & perduelles rurſus in Angliam fugauit, aliquot etiam ex confœderatis ſupplicio affectis. In literis Louanij excuſis 1566.

Paucis menſibus interiectis, vbi hæc mala ita fuiſſent vtcunque deuitata, in fine ſuperioris

rioris anni Regina fœliciter peperit infantem maſculum.

At ijdem hæretici ac ſeditioſi proceres, cùm nullum non mouerent lapidem ad excogitanda perpetrandaq; flagitia: quod vna via non ſucceſſerat, id alia ad effectum perducere tentarunt.

Igitur cùm prius Regem corrupiſſent, ac per eum tamen fruſtrati eſſent, ipſum quoq; ſummoperę nunc exoſi, quòd contra promiſſum ipſis factum & omnia Reginæ indicauerat, & Catholicā fidem ſequeretur: ad Iacobum ſe conuerterunt Reginæ fratrem nothum, qui ab ipſa nuper fuerat in honore cōſtitutus, tanquā fidelis ei futurus & ſanguinis coniunctione, & tanti honoris beneficiorūq; acceſſione. Ille vero ſpe regnandi ad illorum partes facilè adducitur. Itaque non diu pòſt, paulò ante Quadrageſimā huius anni, cùm iam omnia magis conciliata viderentur: inter Bacchanalia illius tēpeſtatis vocati ſunt ad conuiuiū à quibuſdam confœderatis Nobilibus & Rex & Regina, quæ ſimul allatura videbatur infantulum Principem.

Illa verò ſiue quòd perfidis hominibus aſſueta nonnihil tale ſuſpicaretur, ſiue quòd valetudinis ratione, curaq; infantis Principis aut alia quauis cauſa auocaretur, ſubitò ab illo conuiuio abſtinuit, atq; aliò ſe interim remo-

remotiùs contulit.

Eadem nocte confœderati puluere tormẽtario domum ipſam & cubiculum, in quo Rex erat dormiturus, euertendũ curauerant. Itaq; cùm exacto conuiuio Rex dormitûm abijſſet, ſoluſq; iam cum puero cubiculario verſaretur: ſiue quòd prius è feneſtra deſilierit tale quid præſentiens, ſiue quòd ſimul cũ ædibus in aëra ſublatus fuerit, in hortũ proximum elapſus, atque ibi à confœderatis deprehenſus, qui omnia vigilãtiſſimè cuſtodiebant, inter ipſorũ manus ſuffocatus eſt. Fertur inter ſtrangulandum compellaſſe fratrẽ: id quod ſuſpicionem facit, & ipſum nothum adfuiſſe, conſpirationiſque huius principem extitiſſe, ad quem nimirum ſublatis ſimul veris regni hæredibus, vniuerſum illico Scotiæ regnum deuolueretur.

Hoc tam immani facinore perpetrato, & aliud porrò nequiſſimum adiunxerũt. Nam cùm Regina huic conuiuio non interfuiſſet, ex eo rumorẽ ſtatim ſparſerunt, ipſam fuiſſe authorem & machinatricem huius nefandi criminis, idq; occaſione neſcio cuius zelotypiæ & inimicitiæ inter ipſam & Regẽ, Regemq; eo nomine Dauidem Secretariũ tanquã adulterũ antea occidendũ procuraſſe.

Hoc aſtu & ſe à tanti ſceleris inuidia libe-

rare

rare,& Reginam tùm adulterij turpiſſimi,tū parricidij crudeliſſimi accuſatam omnino extinguere ſatagebant.Quę ita vi & calumnijs oppreſſa,ipſorum manus ſic effugere nō potuit, quin prius coacta fuerit partim minis ac mortis intentatione,partim ſuorum quorundam cōſilio (ad tam præſens malum declinandum) nubere è veſtigio Domino de Bodvvel,recenti adhuc memoria prioris mariti tā nefariè interempti . Ac ſanè his nouis & acceleratis nuptijs nonnulla etiā apud æquiores & Catholicos viros aliquādiu facta eſt ſuſpicio & adulterij & parricidij in Regina.Ex quo facilè apparet, quàm dæmoniacæ verè fraudis plena ſint hæreticorum omniū conſilia. Belleforeſt.

Regina verò vbi ſe paululum collegiſſet, ac videret, quò tendebant hæc omnia , neque aliud vllum adeſſe ſubſidium , eſſétque iam ab illis in arce quadam ſtrictiſſimè concluſa:opportunitatē nacta, & magno vſa ſtratagemate,euaſit ſola,fugaque ſibi conſuluit. In Angliam igitur cùm appuliſſet , humaniter primùm accepta eſt tāquam à ſuis : pòſt verò & ibi non minus intentatæ ſunt in ipſam eædem grauiſſimæ calūniæ. Sperabāt enim cōfœderati perduelles Scoti, nō minus ſe in Anglia calūnijs & verſutijs ſuis efficere poſſe,

poſſe, cùm etiam in illa Regia non mediocres ſuę factionis fautores haberent. Verùm cùm rei veritas magis magiſque indies (vt mora ſolet fieri) ſe proferret, ac Reginæ innocentia iam abundè perſpecta probataque eſſet omnibus: illa nihilominus in Anglia etiam adhuc manet, locum quidem nonnunquam commutans pro arbitrio quorundam Procerum Anglorũ, in quorum manus deuenit, at non ſine ſumma laude vitę morũq; caſtiſſimorum etiam apud hęreticos, quibus illius cura & cuſtodia commiſſa eſt.

Iacobus interim Nothus regni adminiſtrationem occupauit, omnium vndiquaque hęreticorum & in Scotia & extra Scotiam ſuffragiis opibuſque adiutus.

Infans verò Princeps tanquam à matris vberibus abreptus, ſeruatus eſt tamen hactenus incolumis in Scotia, eodem planè Dei beneficio, quo Regina mater ſceleſtiſsimorum hominum cruentas manus iam comprehenſa effugit.

Illud poſtremum extitit in hac tragœdia ſingulare hęreticorum ac perduellium iſtorum nequitię perfidięque exemplum: quòd cùm reliquiſſet ſibi regina fideles aliquot viros Nobiles, qui ipſam poſtea quoquo modo reducere in regnum ſtuderent, atque inde adeo cum fœderatis de concordia ac pace in-

ce ineunda tractarent: data vtrinq; fide, initoq; iam colloquio de conſtituendis conditionibus, ijdem Nobiles ac Reginæ amici omnes nihil tale formidantes in medio colloquio contra ius omne ac promiſſam fidē ſubitò ſunt comprehenſi, atq; in cuſtodiam arctiſſimam traditi. Ex hac Punica ſeu potiùs Turcica fide, quam in Principes vbique atq; adeo in omnes homines ſeruant, facilè etiam æſtimari poteſt & illa noua fides. quā erga Deum in hac ſua reformata Religione Caluiniſtica ſe habere prædicant.

Atq; hoc modo ſe habebant res Scoticę, & eiuſmodi fuerunt ibidem Noui Euangelij conſtituendi initia & ſucceſſus: nimirum à ſeditione, cōſpiratione, Principum oppugnatione, circumuentione, occiſione, profugatione & calumnia.

Non alios tali ſperabis ab arbore fructus.

Ab anno 1563. & his ipſis annis maximè, Catholici Angli, qui Religionis cauſa exulabāt, quorū pars maior in Regis Catholici Belgicis ditionibus commorabatur, egregiam ſanè nauârunt operā ſcribēdis libris ſuo idiomate contra hæreticos in Anglia. Quibus & Catholicos ibi confirmarunt plurimum, nō nullos etiam ab hæreſi ad Catholicam fidē reuocarunt, atq; hæreticorum ora ita obturarunt, vt ad multò maiorem librorum par-

tem ne verbum quidem hactenus reſponderint. Quod ſanè mirum eſt in viris alioqui parum ſegnibus: niſi fortè quòd maiorem operam collocent & plus præſidij nunc ponant in armis & ſeditionibus excitandis, quā in excudendis libris.

Horum Hæreſiarcha Iuellius, Superintendens, id eſt, Pſeudoëpiſcopus Sarisberiēſis bis quidem reſcripſit magnis voluminibus mendaciorumq; refertiſſimis. Quibus cùm Thomas Hardingus ſacræ Theologiæ Doctor, doctiſſimè ſemper, vt antea, reſpondiſſet, calumniaſque ipſius ac mendacia detexiſſet: ita hactenus & ipſe ſuiq; aſſeclæ ſiluerunt, vt obmuteſcere iam prorſus videantur. Scripſit præterea contra illos eruditiſſimè Nicolaus Sanderus ſacræ quoque Theologiæ Doctor, & vtriuſque Iuris Profeſſor publicus in Anglia, dum regnabat Maria, itemque Thomas Heskynus Theologiæ Doctor, Guilielmus Allenus, Ioannes Raſtellus, Thomas Dormerus, Ioannes Martialis, Thomas Stapletonus, & alij nonnulli acerrimi omnes Catholicæ fidei propugnatores.

Quorum libri poſtremis his annis in Anglia interdicti ſunt, idque grauiſſimis edictis, mulctiſque magnis additis: tantaque ſeueritate id ab illis hoc tempore obſeruatur, vt nullum

nullũ. ferè angulũ nõ perſcrutatũ relinquant. At qui viri? Quàm egregij ſcilicet Euangelij ſui, ſui, inquam, Euangelij, non Chriſti defenſores? Nam qui prius Catholicos non aliquot, ſed omnes ad ſcribẽdum, coram populo frequentiſſimo, ſumma vocis cõtentione, vultu audaciſſimo, animo cõfidentiſſimo ſępius prouocabant: ijdem nunc nõ permittũt, vel vllum Catholicorum librum in vulgari lingua à populo legi. Prudenter faciunt, vt cum veritate valere nequeant, populi abutantur ignorantia. Atqui olim æquum putabant, vt ſui libri ſaltem vulgo permitterentur, Catholicoſque maximè inſimulabant iniuſtitiæ, quòd & hæreticos libros, & ipſos authores ſimul paſſim comburebant. Quod ſi iniquum vnquam aut iniuſtum in alijs fuit: cur ipſi nunc idipſum committunt, vt ne quid dicam grauius? Multa enim eiuſmodi commemorari poſſent, quæ in Catholicis cùm iniquiſſima eſſe calumniarentur, tamen eadem cũ ipſi faciunt, probant maximè. Illis bellũ gerere contra quẽ libet, licet: de medio quoq; tollere per inſidias quos velint, etiã viros principes: Catholicis nec iuſtiſſima arma ſuſcipere in Sectarios fas erit, imò vix cõtra oppugnantẽ Turcam ſe ſuoſq; defendere. Illi non debere ſe, aiebant antea, ad fidem vlla ratione cogi: nunc ipſi quoſuis trahunt ad

 inaudi-

inaudita quædam & perabſurda præſtanda iuramenta contra fidem ac Sedem Apoſtolicã. Quid multis? Omnia vt ipſis vſui ſunt, ita probant, vel vituperant: adeò parum ſibi conſtans eſt hoc nouum Euãgelium in cauſis vel grauiſſimis.

Atq; hoc loco prætereundum non eſt ſingulare quoddam iſtorum hominum fidei ac integritatis documentum, quod initio ſtabiliendi ſui Euangelij in Anglia exhibuerunt, Catholicus Rex Philippus cùm in Angliam primùm veniſſet, Mariam Reginam optimam in matrimonium ducturus, adduxerat ſecum ex Hiſpania viros quoſdam ſumma & doctrina & religione inſignes, quales quidem viri omni veneratione digniſſimi, non minorem ſanè decorem Regio afferunt Comitatui, quàm vllus adſtantium ſtipatorum, Magnatúmue illuſtriſſimorum ſplẽdor. Venerat enim Bartholomæus de Miranda, vir planè pietate ac comitate admirãda, qui pòſt factus eſt Archiepiſcopus Toletanus: itẽ Petrus de Soto, grauitate ac ſanctitate pariter inſignis, qui Tridenti in Concilio defunctus eſt: Alphonſus de Caſtro, qui contra hæreſes ſcripſit, ac Bruxellis obijt: tũ etiam Ioannes de villa Garcya, vir omni eruditione & facundia incomparabilis. Qui omnes ſanctitatis ſuę atq; eruditionis ſingularis gratiſ-

ſimam

ſimam apud bonos omnes memoriam reliquerunt. Nam ille quidem Ioan. de Garcya aliquot annis Oxonij ſacras literas magno ſtudio ac labore pręlegebat, diſputationes exercebat, verę́q; Theologię quaſi fundamēta quędam reſtituit. Qui cùm toto illo tempore his ſtudijs orthodoxę doctrinę tradēdę, hæreſumq́; cōfutandarum operam dediſſet, permultoſq́; haberet in illa Academia diſcipulos, quos ille vnicè diligebat: ad poſtremū cùm defuncta iam pijſſima Regina Maria, animaduerteret, quò ſe Religionis ſtatus inclinaret: nullam prætermiſit occaſionē (quātum in ipſo fuit homine extero) eiuſmodi conatibus obuiandi.

Miſſus eſt autem in Angliam, paulò antè obitum Mariæ deſideratiſs. Reginę, Illuſtriſs. Comes de Feria (qui poſtea meritiſſimè Dux creatus eſt) qui vir ſummus ſummi ipſius honoris atq; eximiæ in Catholicos Anglos beneficentiæ cauſa à nobis nominatur. Is accepta ad eam rem à Rege Catholico poteſtate, & ante & poſt obitum Marię omnem adhibuit operam ſtudiumq́ue ad Catholicam fidem in Anglia retinendam. Notiſſimus ei coniunctiſſimuſq́; fuit idem doctiſſimus Pater Ioan. de Garcya: cumq́; iam nullo modo profeciſſet quicquam Dux, Reginam nouam Eliſabetham toties compel-

lando admonendoq́;,vt caueret à vetere Religione innouanda, ad quam & ipſa,& omnes Maiores ſui religioſiſſimè conſeruandam etiam iureiurando ſolenni in ſua inauguratione obſtricti tenebantur: illaque tū reſpondiſſet , ſe in omnibus doctiſſimorum virorum conſilium ſequi velle:ibi ad extremum addebat Dux,habere ſe domi virum, qui non recuſaret vel ſolus contra iſtos omnes Nouorum Dogmatum aſſertores diſputare.Id libenter ſe audire, aiebat Regina,ac ad ſuos relaturā. Sed in proxima congreſſione reſpondit , exiſtimare ſe, quòd ille Frater nihil eſſet allaturus aliud in diſputationem, præter obſcuram quandam literaturam ſcholaſticam, quæ tota conſtaret ſubtilibus quibuſdam Scotiſtarū ſophiſmatis à verbo Dei longè alienis. Hanc illa reſponſionē ab Hæreticorum Principibus haud dubiè didicerat, Ita enim illi Catholicorum omnium ſtudia literaſque contemnunt,quaſi ipſi ſoli ſint,qui linguas literaſque calleant omnes, ac puras veritates non niſi ex ipſis fontibus hauriant ſcilicet.Poſteà verò alio die reuerſus Dux ac conueniens Reginam , ſuſcepit in ſe , quòd Doctor Ioan.de Garcya ſolus diſceptaret, ac ne verbum quidem vllum ex D. Thoma Aquinate, aut Scoto , aut etiam antiquorum Doctorum aliquo , ſed omnia ex ſolis ac me-

meris Scripturæ ſacræ dictis ſenſiſq; proferret. Hoc tam æquum certamen cùm honeſtè recuſari non poſſet: rogatus eſt Dux, vt interim aliquid ab eodem Fratre conſcriptum afferret ſtylo vel planiſſimo. Quod & factum eſt, ſed in vno tantùm argumento, quod tamen inſtar omnium maximi momenti eſſet. Nam pauciſſimis verbis, apertiſſimiſq; Scripturarum teſtimonijs demonſtratū eſt, atque ipſius Reginæ manibus exhibitum: Quàm lōgè ab omni Verbi Diuini genuino ac planiſſimo ſenſu alienum repugnanſque prorſus eſſet, vt fœmina vllo prætextu aut titulo ſe Eccleſiæ cuiuſpiam Caput vel Gubernatricem aſſereret: quippe cui in Eccleſia ne vel loqui permiſſum ſit ab Apoſtolo, quantò minus Eccleſiam regere ac gubernare? Quod tamen cùm tunc in Anglia fieri cœptum ſit tàm notoriè: quid putamus illis ſcripturum eſſe Apoſtolum, ſi nunc in terris ageret? Multò profectò ſeuerius ſtatueret de illis, quàm olim aut de faſcinatis Galatis, aut de excommunicato Corinthio.

At enim ijdem Hæreticorū Principes (belliſſimi certè homines, qui tantorum malorū mulierculæ imperitæ authores erant) reiecta tacitè omni cum Hiſpano illo Patre diſputādi deliberatione, vt ne viderentur tamen

cauſæ ſuæ diffidentia diſputationem omnē detrectare, inſtituerunt illico cum Catholicis Angliæ Prælatis conferre diſputationes. Quod cùm admodum ſubitò decreuiſſent, illud tamen magis ſubitò eſt decretum, vt nō viua voce argumētis agere, ſed tantùm ſcriptis orationibus cōtrouerſias Religionis difficillimas decidi ſtatim voluerint. Ad quod cùm Catholici vel inuitiſſimi impelli debuerint, ne Principi viderentur obſtinati ac rebelles: illud quoq; non minus iniquè cōparatum eſt, vt non in Academia aliqua, neque in doctorum virorum corona, ſed Londini coram omni circūfuſa multitudine diſputatio illa haberetur. Vbi cùm Proteſtantes ſua ſcripta recitaſſent, quæ non minus accuratè conſcripſerant, quàm impudenter declamarunt, atque ad ea tandem reſpondere, Catholici Antiſtes ſe pararent: partim circūſtantium vndique Proteſtantiū fremitu, partim Nobilium quorundam, qui aderant, authoritate ita ſunt interrupti ac perturbati, vt nec quietè audiri ab alijs, nec ipſi inchoatam orationē abſoluere potuerint. Ita elapſa iam hora (quæ ad prandendum homines perquā religiosè vocat) omnis de Religione dimiſſa eſt diſputatio, ac ſubitò ſcabella concrepant, aulæum tollitur, vt Mimo potius, quàm ſeriæ cuipiam tractationi res ſimilis videretur.

Atque

Atq; ad has diſputationes moderādas determinandasq; adhibiti ſunt Iudices, nō Eccleſiaſtici, aut viri in ſacris literis inſigniter docti, neque Patriarcha, Archiepiſcopus aut Metropolita aliquis, ſed homines planè laici, ac tā ab omni Theologiæ cognitione, quàm ab ipſa Catholica fide alieni: vt mirum non fuerit, ſi Proteſtantes religionem ſuam tam parum ſacram tam parum ſacris Iudicibus tam ſacroſanctè probarint. Magis mirādum foret, ſi vlla religio tam fœda eſſe poſſit, quæ ſuis tam propenſis ac fauentibus ſatis non probetur arbitris. Catholicis ſanè optandum fuit, vt potius apud Turcas aut Iudæos alicubi dixiſſent cauſam: propenſiores profectò multò habuiſſent Iudices, ſentētiamq; haud dubiè tuliſſent æquiorem. At non ita cum illis antea actum eſt, dum regnaret pijſſima Maria: ſed in Academia tantùm, atq; in ipſis Theologorum ſcholis, facta ſolummodo ſcholaſticorum quieta audiētia, in qua & argumenta proponere, & propoſitis reſpondere, non vno & altero die, ſed pluribus ſimul liberrimè permittebantur.

Poſtremò illud in hoc facto ſummæ inſuper iniuſtitię fuit, quòd cùm hęc omnia ita ſe haberēt: Proteſtantium Principes nihil tamen puduit, libellum quendam illico diuulgare, in quo ſingula longè aliter referebant,

tanquã ipſi ſuperiores euaſiſſent, Catholici verò omnino cecidiſſent cauſa. Non poteſt, opinor, diu ſtare tot tãtiſq; mendacijs ac calumnijs Religio ſuſtentata.

An.1567. Traiectenſes ad Moſam atq; Maſecani & ſacris imaginibus ſuoq; ſimul Epiſcopo Leodienſi bellum indixerunt.

7.Ianuar. Friſia pacata eſt à Comite Arẽbergio,cuius etiã opera in reprimendis his ſeditionibus egregia admodum extitit.

Tornacum etiã mox occupatum eſt à D. Norcarmio, & Epiſcopus (cum Clero omni pulſus antea) reſtitutus.

16.Febr.Antuerpiæ ſub horam noctis decimam arſit Cœnobium Franciſcanorum, & magna ex parte conflagrauit.

In fine huius Mẽſis Valẽcenæ iã ferè expugnatæ à D.Norcarmio, ſine vlla conditione ſe permittunt Regis voluntati.

7.April.Illuſtriſs.Gubernatrix conditiones quaſdam Antuerpienſib.præſcripſit. Quibus acceptis,res ibi, melius habere cœperunt.

Cambreſij quidam Ioan. Carmelita Apoſtata & hæreticorũ Eccleſiaſtes, mutato nomine,ſe D.Philippũ vocauit.Captus tandem impudentiſſimè pernegat ſe eũ eſſe, etiamſi & multi familiariter noti, & ipſa mater certis indicijs id oſtenderet,ac ad reſipiſcentiam hortaretur.Sed cũ pluribus porrò teſtibus cõuictus

uictus, ſuſpẽſus eſſet in Caſtro Cambreſenſi: inde ab hæreticis ſublatus in vicina foſſa ſepelitur. Idẽ pòſt (latè ſparſò rumore) excitatus à mortuis dicitur, ac in Francia concionari: nec deerant, qui dicerent vidiſſe rediuiuũ, & concionantẽ audiſſe. Ad tã impudens commentũ palã coarguendũ, eius cadauer à Catholicis diligẽter perquiſitũ, denuò eſt ſuſpẽſum. Cùm Pſeudoeuangelici vera miracula nulla habebant, ad eiuſmodi commenta cõfugiũt miſeri. Sed longè alia & his maiora facta ſunt ijſdẽ temporibus. Gandaui in Feſto SS. Apoſtolorum Petri & Pauli, ad reliquias S. Liuini (quæ ob Guſeorũ metũ aliquandiu abſcõditæ fuerãt) clauda mulier ſanata eſt, & alia item facta miracula, quę in publica acta ſunt relata. Quin & vltimo Iun. apud Harlingenſe Friſiæ Caſtrũ, ex ijs Nobilibus, quos Comes Arenbergius antè comprehenderat, patibulo ſeptẽ ſunt addicti. Quorũ vnus ad fidem Catholicam reuerſus, & peccata confeſſus petijt Miſſam fieri, in eaq; ſacroſanctã Euchariſtiam ſibi porrigi, Quo facto, eoque non ita diu pòſt ſuſpenſo, animaduertit Præfectus, eum etiamnũ animam agere. Iuſſo lictore vt mortẽ hoĩ accelerarct, illico ruptus eſt funis. Ac ille humi collapſus, paulò poſt tũ à Deo, tũ à Prefecto ore titubãte veniã petijt ac impetrauit. Qui huic ſpectaculo aderant, mira-

miraculi nouitate attoniti, ſacroſanctæ Eucharistiæ virtuti illud attribuerunt. Qua re permoti, multi quotidie in Friſia ad Catholicam redeunt fidem.

18. Iulij. Illuſtriſs. Gubernatrix Bruxellas eſt reuerſa, Comite Manſfeldio Antuerpiæ relicto cum præſidio.

Illud poſtremum ſit inter has tragœdias & Catholicorum conſtantiæ,& hęreticorum audaciæ exemplum ſingulare & feſtiuum. Rurēmundenſes Sectarij nouas turbas excitaturi, Concionatorem quendam in vrbem volebant introducere,vt in ipſo Feſto viſitationis Beatiſs. Virginis concionaretur. Quod cùm efficere non poſſent, extra vrbem in vicino pago habita eſt concio,ad quam egreſſi ſunt 500. aut eò circiter. Catholici interim Magnate quodam accerſito cum præſidio, portas occluſerunt. Redeuntes à cōcione Sectarij, & mirati clauſas portas, rogarunt ſe intromitti. At Catholici negāt ſe illos agnoſcere pro ciuibus. Illi verò iterum redeūt,ſeq; intrò recipi petunt, ſaltem vxorum ac liberorum cauſa. Catholici verò vxores liberoſq; illis per murum demiſerūt, ſed ipſos admittere noluerunt.

Denique hoc modo exactis & mulctatis vbiq; Sectarijs, ingēs eorum multitudo profugit ad circumuicinas Prouincias, Angliam præci-

præcipuè,vbi totas vrbes replere dicuntur.

Menſe Auguſto,eodem ferè die, quo immane illud facinus ſuperiore anno commiſſum eſt Antuerpiæ,in ſtatuis Eccleſijſq; perfringendis,ingreſſus eſt Louanium Illuſtriſs. Excellentiſsimuſque DVX Albanus cum electa militum Hiſpanorum manu,cùm pridie, aliquot inde milliaribus exceptus fuiſſet à Magnatib.quibuſdam, & ab Academia ac Magiſtratu Louanienſi.

Venit ille quidem maturo ac neceſſario planè Regiæ M.conſilio, ex Hiſpania primũ Genuam vſque, vbi accepto milite ex Neapolitanis,Siculis ac Mẽdiolanen,præſidijs,lõgo pedeſtri itinere Belgium vſq; peruenit.In quo illud ſanè mirum fuit, quòd tanto tempore illius aduentum non prius audire, aut præſentire viderentur Sectarij, quàm illum iam in ipſis vrbibus conſpicerent.

Eius conſpectus Catholicorum animos abundè confirmauit, & omni liberauit metu: hæreticorum verò ac Sectariorum conſilia etſi penitus tunc interrupit,multò tamẽ magis poſtea eadem maiore molimine reſurgentia repreſsit perfregitque.

Inſtitutus eſt enim ac illico declaratus totius Belgij Dux ac Gubernator in locum Illuſtriſs.Duciſſæ de Parma. Quæ poſtquã has omnes Catholici Regis Prouincias annis plus

ſeptem

ſeptem pacificè gubernaſſet, ac ad poſtremũ maximis periculis euitatis hæreticorũ ac Sectariorũ ſuperbiam permultũ comminuiſſet: ita diſceſſit, vt & Succeſſori Prouinciam nõ tam adeo turbulentam traderet,& apud Regem fratrem de forti conſtantique adminiſtratione maximam iniret gratiam, & ſui tùm pacatis ciuibus deſiderium, tùm Catholicis cunctis de ſuſtentata Religione iucundam æternamq; memoriã relinqueret.

Huius anni menſe Aprili, deditur Gotha oppidum cum arce, ibique captus eſt Gulielmus Grumbach, & paulò pòſt grauiſsimo ſupplicio affectus cum aliis quibuſdam, eodẽ ferè tempore, quo an. 1558. nefandiſsimo ſcelere peremptus eſt in ipſa vrbe Herbipolenſi celeberrimus Epiſcopus Melchior Zobel.

Illuſtris Comes ab Helfenſtein-Vlricus, cùm in Auguſtana Confeſsione nullum neque doctrinæ, neque ſacrorum rituum fundamentum vel concordiã ſe inueniſſe teſtatus eſſet, ad Catholicę Eccleſię gremium rediit, abactiſq; à ſua ditione hæreticis & vxoriis miniſtris, Catholicos ſacerdotes acciuit, qui magno ſtudio incumbunt miſeræ plebeculæ in viam reducendæ.

Huius exemplo vicinarũm ciuitatum homines multi ſe colligũt,& ad vnitatem vnicæ Ma-

cæ Matris Eccleſię Catholicęreuertuntur(frementib. Pſeudoprophetis,è ſuis faucibus eripi ouiculas Chriſti) inprimis verò D.Gablerus Medicus celeberrimus,qui Paulo Vergerio adfuerat è corpore migranti,apud quem mira quædam viderat, quę illi animum ita commouerunt, vt & Catholicus & pientiſſimus quoq; vir fieret.

In fine huius anni Egmondanus & Hornenſis Comites cuſtodiæ commiſſi ſunt, vt & alij multi confœderationis conſcij ſocijq́;.

Antuerpiæ cœptum eſt ædificari Caſtellum fortiſſimum.

Eodem anno dum hæc gerebantur,etiam in Gallijs nouos tumultus excitarunt Caluiniſtæ,accito etiam ex Germania milite peregrino, cùm tamen ipſi hanc inter alias tumultuandi cauſam prętēderent,quòd in Gallijs nimium multi viri exteri viuerent.

Eò miſſus eſt Comes Arenbergius cū ſubſidio,ad vicinum quoq; ignem celerirer reſtinguendum, qui iam in Belgio vtcunque compreſſus erat. Quòd ſi hæc duo incendia eodem tempore cōflagraſſent, totus ferè orbis Chriſtianus arſurus ſimul videri potuiſſet.

Sub finem huius anni 23. Decemb. Salentinus Comes Iſenburgicus ſubſtitutus eſt Archiepiſcopus Colonienſis in locum Friderici Comi-

Comitis à Weda, qui ſe vltrò Pontificatu abdicauit. Sur.

Scripſit hoc tempore eruditiſſimè de ſacrarũ Imaginum adoratione Nicolaus Sanderus Anglus, ſacrę Theologiæ Doctor, vnus ex eis, qui exul è patria annos ıı. pro fide Catholica, Louanij tunc agebat. Hic liber Illuſtriſs. Duci Albano ab Auriaci Principis profligatione reuerſo eſt dedicatus meritò, vt non tam illius armis, quàm Diuini verbi gladio Iconoclaſtæ deuicti eſſent ac debellati. Idem author pòſt ſcripſit libellum de Miſſę Sacrificio, itemq; alium in ſextũ Caput Ioannis, ſed & de Viſibili Eccleſiæ Monarchia, quod opus (volente Deo) breui abſoluetur.

An. 1568. confecta eſt in Gallijs pax quædam, quamuis non ea quidẽ certa & firma, vt ex euentu ſtatim oſtenſum eſt.

Initio huius anni, Sectarij aliquot ac confœderari Nobiles, qui ſub aduentũ Illuſtriſs. Ducis Albani è Belgio profugerant, collectis viribus, adiunctiſq; aliquot Germanorũ cohortibus, Ductore Ludouico de Naſſau Principis Auriaci fratre, Friſiæ fines ingreſſi, omniaq; hoſtiliter depopulantes, in Eccleſias, Cœnobia ac Catholicos viros potiſſimũ graſſabantur. Hiſpanorum præſidia per vrbes diſpoſita prohibuerũt, quò minus vlterius progreſſi fuerint.

Inte-

Interim verò paulò vltra Traiectũ Moſæ, aliquot Sectariorum ſigna,ad 2000.circiter, in agris ſe oſtenderunt,qui omnes illico ſunt deleti in ipſis ferijs Paſchalibus , miſſis contra eos expeditis aliquot Hiſpanorum manipulis,qui magna celeritate nec opinãtes oppreſſerunt, captis etiam eorũ præcipuis Anteſignanis.

At nihilominus in Friſia maiora tentarũt, locaq; & oppida vi oppugnare aggreſſi ſunt, vt neceſſe iam eſſet, inſignem aliquem bellatorem contra eos mitti.

Comes igitur Arenbergius dudum è Gallia reuerſus,hãc prouinciam ſuſcepit,qui primùm leuibus aliquot commiſſis prælijs, infortunio quodam interfectus eſt, magno ſui apud bonos omnes relicto deſiderio.Ille verò cùm & ſuo Regi, & Catholicę imprimis Eccleſiæ fidelis ac fortis ſemper extitiſſet:

Procumbens contra Eccleſiæ, Patriæq; rebelles,
Non potuit fato nobiliore mori.

5.Iunij Comites Egmondanus & Hornenſis capite plexi ſunt Burxellis, ijſdẽq; tẽporib. alij complures fœderatorum Principes.

Paulò pòſt Illuſtriſſ.Dux Albanus profectus eſt ipſemet in Friſiam ad Comitem de Naſſau ſuoſque debellandos,qui morte Arẽbergii inſolentiores multò facti fuerant. Ad primum conflictum occiſi ſunt ex eis 1500. non

non longè à Groninga. Itaque iam retrocedere coacti, tanquam qui fugerent, in locum tamen munitiſſimum ſe receperunt, ad quem vna tantùm via patebat aditus, & is fortiſſimè munitus ſex tormentis bellicis à fronte collocatis. Cæterùm inſequente Ducis exercitu, ac immiſſis 1500. Hiſpanis Sclopetarijs aditum tentandi cauſa, paucis horis præter expectationem, idem aditus perruptus eſt, ac turbati ordines, hoſteſque illico in fugam acti. Perierunt ex eis, 7000. partim cæſi, partim ſubmerſi. Nam & Ludouicus nando ſe ſeruauit, eiuſque veſtes repertæ ſunt flumini innatantes. Capta ſunt ſigna militaria 15. ex 25. quæ habuerunt: quatuor fluminis beneficio ſe ſeruarunt. Erant omnes numero circiter 12000. Tormenta quoque bellica capta ſunt 16. & commeatus omnis generis, prædaque multò maxima. Comes Hochſtratanus biduo antè exceſſerat è caſtris. Ex Regio milite deſiderati ſunt tantùm ſex aut ſeptem, in quibus fuit Gabriel Manricus illuſtri familia natus, memoria ſanè dignus celebri, quòd in tali cauſa tam fortiter inter primos aggreſſus hoſtem, non mediocrem ſequentis victoriæ occaſionem dederit.

Maxi-

Maximo haud dubiè Dei beneficio conceſſa eſt hæc victoria Catholico Regi, Catholiciſque omnibus, ſub fœlici auſpicio Excellentiſſimi Ducis Albani antè, quàm Princeps Auriacus (vt conſtitutum fuerat) & ipſe ſimul in Belgium alio loco prorupiſſet. Dicebatur enim Ludouicus de Naſſau in mandatis habuiſſe, vt omni pugna abſtineret prorſus, ac Ducem Albanum eo loco occupatum tantiſper detineret, dum Princeps cum magno equitatu è Germania aduentaſſet. Quæ res ſi ita eueniſſet, multò magis & Illuſtriſſimi Duci Albano negocium faceſcere, & grauiſſima tùm his Prouincijs, tùm vniuerſis vndiquaque Catholicis commorantibus pericula creare potuiſſent.

Itaque poſt hanc victoriam, illico Dux maioribus vndiq; accitis copijs, ſe parauit ad excipiendum Auriacum Principem, qui nihil (vt videbatur) recenti clade fractus, in fine Septembris cum inſtructiſſimo exercitu venit: ac quadam nocte (capta opportunitate) Moſam traiecit. Bis pugnandi copia facta eſt, nullis etiam foſſis aut vallis interiectis. A qua cùm abſtinuiſſet, leuibus quibuſdam cõminutus prælijs, ac amiſſis 8000. ex ſuis, fugienti ſimilis exceſſit harum ditionum limites in fine Nouẽb. nulla planè re memorabili

bili geſta, niſi quòd in Eccleſias ac pauca monaſteria pro more ſuo, ferro & igne graſſatus eſſet, multoque plus damni Imperij vrbibus, quàm Catholici Regis ditionibus intuliſſet.

Hoc meritò aliud bellum dici poteſt ab illo, quod in Friſia paulò antè geſtum fuerat. Illud enim Illuſtriſ. Dux manifeſto vſus Dei beneficio, ac fœlicitate ſua prius ferè confecit, quàm hoſtem adoriri cogitauerat. In hoc verò, ſingulari ſua prudentia ac arte militari adiutus, occupatis ſemper locis opportunis, cunctiſque commeatibus prouidè interceptis, hoſtem non minus fame & frigore fatigatũ, quam gladio perculſum perterritumque omnino deſpondere animum, atque aufugere coëgerit. Duplex autem ſuperanda fuit difficultas. Nam & hoſtium auſis ac conſilijs obuiãdum fuit in agris, & vrbes tùm in fide retinendæ, tùm ab omni ſubita inuaſione protegendæ erant: id quod tanta dexteritate præſtitit, miſſis ac diſpoſitis vbique præſidijs neceſſarijs, vt cùm corpore ſenex eſſet, animo tamen ac conſilio iuueneſcere planè videretur. Quod ſanè Dei vnius ſummæ clementiæ ac benignitati adſcribendum eſt, qui viros inſigni Religione ac iuſtitia præditos, pari etiã fortitudinis ac rei bellicæ gloria cumulatos reddit, præſertim vbi hę virtutes ad Catholicę

Eccle-

Eccleſiæ defenſionem, veriq;,Euangelij propagationem contra Paganos,Turcas,ac(omnium peſſimos)hæreticos inſeruire debent.

Itaq; hoſte iam penitus profligato, & hoc tam magno extremoq; periculo ad hūc modum deuitato,reuerſus eſt Bruxellas Dux Illuſtriſs.ſaluus ac incolumis,cum exercitu integro atque ad eiuſmodi expeditiones animoſo & parato, paucis admodum ſuorū deſideratis. Et tum demum pax ac tranquillitas priſtina toti Belgio eſt reddita, Catholiciſq; omnibus ſumma facta ſecuritas.

Huius anni hyems longa fuit ac frigidiſſima,quæ res Principem Auriacum recedentem magnis affecit incōmodis.Nam & prohibuit, quò minus in Gallias tranſire poſſet ad hæreticos, qui & ibi quoque in armis iam erant, & multos è ſuis tùm equos tùm viros abſumpſit, dum lōgiſſimis itineribus in Germaniam ipſis redeundum fuit.

Anno.1569. ineunte, Nauibus quibuſdam Hiſpanis cum commeatibus in Anglia prius detentis,Angli omnes mercatores Antuerpiç ipſorumque bona apprehēſa cuſtodiæ tradebātur. Id ipſum in Anglia factum eſt in Hiſpanos omnes, ac Regis Catholici ſubditos, ceſſauitque tùm penitus commercium omne inter Anglos ac vniuerſas Hiſpanorum Prouincias.

Menſe

Mẽſe Martio inteifectus eſt in prelio Princeps Condæus,ac(magna victoria parta)hæreticorum partes plurimum ſunt cõminutæ.

Poſtea tamen Comes Bipontinus cũ bene magna Germanorum manu accitus ab hæreticis,& ipſe venit in Gallias. Occupauerant iã hæretici Rochellam & alias plures vrbes. Nõ ita diu pòſt mortuus eſt Bipontinus, in cuius locum ſuffecerunt alium.

Maxima equitum peditumq́ue ſubſidia miſit Rex Catholicus fraterno verè animo, vt Regi Chriſtianiſſ. in his anguſtijs ferret ſuppetias. Nam & miſſus eſt eò Comes Mãſfeldius cum magno Burgundionum ſubſidio.

Primo die Maij donatus atq; ornatus eſt Excellentiſſimus Dux Albanus Enſe atque Pileo honorifico, quem illi Pius V. Pontifex Maximus ex Vrbe miſit,ob hæc ſua ſumma merita in fide Eccleſiaq́ue Catholica propugnanda. Ac ſanè Pius verè Pontifex non minore ratione hæc ornamenta ac dona tãto Duci contulit, quàm eadem olim turbulentis Eccleſiæ temporibus collata ſint ſummis viris. Nam quamuis poſteriora hæc bella abundè ſatis declararent, quàm magnis è periculis has omnes Prouincias prius liberauerit,quàm & totum Belgium,& vniuerſa ſimul Gallia hæreticorum armis forent obru-

ta: tamen nemo facilè intelliget vel eorundem periculorum, vel Illuſtriſsimi Ducis meritorum magnitudinem, niſi qui animo & cogitatione conceperit, ad quem locũ & ſtatum deploratiſſimum omnes hæ Occidẽtalis Eccleſiæ partes deueniſſent, niſi maturè tanti Ducis fortitudine ac prudẽtia fuiſſent ſuſtentatæ. Etenim cùm Germaniæ pars maxima Lutheraniſmo prius infecta fuerit, ſimulque Prouinciæ vndique adiacentes plurimæ & permagnæ, Anglia quoque tota & Scotia ab vnitate fidei abſciſſa, hæreſibuſque innumeris repleta: ſi Belgium quoque totius Occidentis Emporium frequentiſſimum. atque adeo Gallia tota à fide Catholica defeciſſet: quid obſtare potuiſſet, quò minus Hiſpaniam & Italiam, vniuerſam denique Occidentalem Eccleſiam tantæ peſtis contagio peruaſiſſet? Vt metuẽdum planè fuerit, ne ſicut Orientalis olim Eccleſia, ab vna primùm Cathedra Petri deficiẽs, ac infinitis deinde hæreſibus diſſecta, ab omni prorſus fide excidit, Turcicumque tandem iugum religionemque ſpurciſſimam ſuſcepit: ita quoque & hæc Occidentalis pars, quæ eiuſdem Petri Sedis paternum iugum excutit, multiſque ſimul fœdiſſimis ſectis lacerata eſt, nouum aliquod ſubiret iugum graue, & inauditum quempiã religionis cultũ inchoaret ſub

ſub Antichriſto aliquo, Chriſtiana fide & Religione veteri, Catholica, orthodoxa expulſa prorſus & exulare iuſſa apud longiſsimè remotos Indos. Quod an ita ſit aliquando euẽturum, nouit Chriſtus Dei filius, cuius Euangelium cùm iam ab Oriente in Occidentem pertranſierit ad extremos vſque Indos, ita tamen in fine illud ab hæreticis ac Pſeudoprophetis obruendum fore prædixit, vt ipſe veniens vix fidem in terris ſit inuenturus. Certè tale quid nunc Catholicorum ſocordia peccatáque mereri, & Proteſtantium audacia conſiliaque conari videbãtur. Quòd aũt nõ euenerit, adſcribendum eſt imprimis Dei ſolius patiẽtiæ paternæ, qui hos Eccleſiæ ſuæ vnicæ tanquàm ouilis greges periclitari hactenus, nondum autem prorſus perdi permiſerit: deinde etiam Pio V. Summo totius eiuſdẽ Eccleſiæ Paſtori ac Vicario Chriſti, qui à Deo maximis his Eccleſiæ neceſſitatibus donatus, pijs ſuis in pios omnes ſtudijs, atque aſſiduis precibus Catholicam fidem magnopere reſtaurauit, hæreſeſque omnes non parum repreſſit: tum vero Catholico Hiſpaniarum Regi, quem Deus haud dubiè prę cęteris Principibus Chriſtianis tãta potẽtia & ditionis amplitudine ideo cumulauit, vt eſſet qui Eccleſiæ Chriſti inſeruiret, Catholicamque fidè ſuſtentandam propugnandamque ſuſciperet.

Quòd

Quòd ſi etiã Illuſtriſſimo Duci Albano locum hic aliquem poſtremum tribuerimus: id quidem non tam ſummorum illius meritorum, quàm ipſa rerum geſtarum magnitudo vel iure poſtulare videatur.

Menſe Octobri meũte, alia quoque inſigni victoria potiti ſunt Catholici in Gallia contra hæreticos. In quo prælio cùm illorũ pars multò maxima cæſa ſit & deleta: non tamẽ ita prorſus ſunt profligati, quin ad vrbes ſuas confugientes, denuò bellum inſtaurarint: vt mirum ſit, vnde illis tanta virium ac commeatuũ ſupplementa toties acceſſerint. Certum eſt, non ex ipſo ſolo, in quo iam diu pugnant, ipſis emerſiſſe, multò minus è cœlo demiſſa eſſe.

In hoc prælio vulneratus eſt grauiſſimè Comes Mansfeldius, qui ſtrenuam nauauit operam toto hoc bellorum tempore.

An. 1570. Iacobus Nethus, qui iãdiu Scotiam ſolus gubernarat, ſclopeto ictus interijt, meritaſque tulit pœnas ſeu Regis (vt putatur) nefariè ipſius manibus ſuffocati, ſeu Reginæ ſororis non minus facinorosè in fugam actæ: vir certè tali exitu dignus, qui prius Abbas deſignatus, pòſt turpiſſimus Apoſtata, immanis proditor, crudelis perfiduſque tyrannus cùm extitiſſet, interiectus eſt non à Catholico quopiam viro

(vt nequid eiuſmodi calumnientur Proteſtantes) ſed ab alio quodam eiuſdem planè (vt fertur) ſectæ hæreſiſque, idq; priuati tantùm odij ac inimicitiæ cauſa.

Eodem tempore inchoatum eſt bellum inter Turcas & Venetos, quorum celeberrimum armamentarium (quod arcenale, quaſi arcē naualem vocant) omnis generis armorum nauiumque inſtructiſſimum paulò antè euerſum eſt quadam nocte, inceſo puluere tormentario, qui ibidē ſeruabatur. Quę res cladem permagnam, ſed terrorem multò horrendum magis toti vrbi viciniſque locis intulit. Caſúne, an proditione factum ſit, pro incerto habetur: quanquam bellum paulò pòſt à Turcis indictum facit, vt Turcicū aliquod conſilium non abfuiſſe videatur. Faxit Deus, vt hoc bellum illis (qui tam alta pace diu ſunt potiti) totique ſimul Orbi Chriſtiano fœliciter ſuccedat: quò diſſipatis aliquando cunctis hæreticorum factionibus, ac depoſitis Chriſtianorum Principū inter ſe diſſidijs, in illum ſolum antiquum nominis noſtri hoſtem Chriſtianorum arma cum priſtina militaris virtutis recuperata laude exerceantur.

Ioannes Heſſelius Louanienſis, IudocusRaueſtein Tiletanus, Doctores Theologi, ac Catholici Scriptores egregij his annis floruerunt.

runt. Quorum ille Nouemb. 7. an. 1566. diem obijt, poſtquam multa & de fidei explicatione, & contra hæreticos doctiſſimè ſcripſerat: hic verò Feb. 7. huius anni, cùm & Miniſtros Antuerpienſes prius confutaſſet, & Conciliũ Tridentinum aduerſus Kemnitium grauiſſimè defendiſſet.

Fœlix quoque hic annus fuit Maurorum Granatenſium debellatione, qui Catholicum Regem duobus ferè annis occupatum vexatumque tenuerant Ex quo apparet, quàm neceſſarium planè fuerit, quòd Rex ipſe Belgiũ non adierit, cuius præſentia omnino requirebatur ad tantum malum domeſticum, ne latius ſerperet, maturius reprimendum. Videtur certè natus hic Rex pacificus, vt poſt primum ipſius bellum pacemque honorificam cum Rege Gallorum initam, arma illius deinceps ſemper in Turcas ſolum, Hæreticos ac Mauros (horum conſectaneos) conuerſa fuerint.

Menſe Iunio celebrari cœptum eſt Mechliniæ primum Concilium Prouinciale in Belgio. Quod ad Dei gloriam, Eccleſiæ fideique Catholicæ incrementum, ac Fidelium omnium conſolationem & ſalutem ſit.

FINIS.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Hæc Chronographia in Duos Libros diſtincta, prout correcta & aucta eſt, per has Regiones imprimi vel vendi poteſt.

Actum Louanij. 14. Decembris 1569.

Thomas Gozæus à Bellomonte, Sacræ Theologiæ Profeſſor & Librorum per Germaniam Inferiorem approbator.

INDEX

INDEX
HVIVS CHRONO-
graphiæ copioſus.

A

Aaron. 12.b
Abacuc. 21.a.23.a
Abdala. 103.a
Abdias. 16.b
Abdimara. 113.a.
Abdon. 14.b
Abdyſu Aſſyriorum patriarch. 267.b
Abel. 5.a
Abeſan. 14.b.15.a
Abiathar. 15.a
Abia. Ibidem.b
Abimelech. 13.b.16.a
Aborigines. 13.b
Abraham. 9.b.10.a
Abroditarum rex Chriſtianus. 137.a
Abſimarus, Imp. 112.b
Abſolon, abbas. 185.a
Abſtinentia puellæ mira. 125.a
Accentus & puncta Hebraica vnde. 27.b
Accurſius Iuriſta. 190.a
Acephaleorum hæreſis. 90.a
Achab. 16.b.17.a.23.b.25.a
Achaz. 19.b

Achemenides Miletius. 217.a
Achimas pontif. 16.a
Adalbero. 140.b
Adam. 4.b.6.a
Adamitæ hæret. 227.a
Adamus de Mariſco. 197.a
Adamus Goddamus. 213.a
Adelbertus,epiſ. 143 a
Adelmannus,epiſc. 151.a
Adeledinus Sagienſis. 197.a
A deodatus,pp. 109.b
Ado Viennenſis,hiſtor. 135.a
Adalualdus, ſiue
Adoulouualdus,rex. 105.b
Adilulphus rex. 127.a
Adrianus Imp. 35 b.36.a.47.b.61.a
Adrianopolis Sedes Imp. 219.a
Adrianus monach. 116.a
Adrianus i.pp. 118.b.119.a.b.120.b
Adrianus ij.pp. 128.b.129.a
Adrianus iij.pp. 130.b.
Adrianus iiij.pp. 175.b.176.a
Adrianus v.pp. 200.b
Adrianus vj.pp. 248.b.249.a
Adrianus Turnebus. 270.a
Aerius. 77.b.79.a.81.a
Ægidius Biturigen. 203.a
Ægidius Cameracenſis. 238.a
Ægypti Reges. 46.b
Ælia vrbs dicta,i.Hieroſol. 62 a

Ælius Adrianus. 61.b.62.a.b
Ælius Lampridius. 73.a
Æneas Syluius. 238.a
Æſchines. 41.b
Æſchylus Tragicus. 40.a
Æſopus. 39.b
Anni mundi,& eius Ætates. 3.b
Ætas prima. 4.b
Ætas ſecunda. 6.b
Ætas tertia. 9.b
Ætas quarta. 11.b
Ætas quinta. 15.b
Ætas ſexta. 24.b
Ætas ſeptima. 57.b
Africa mari cincta. 48.b
Agameſtor,Athenienſium rex. 18.a
Agapetus i.pp. 97.b.98.a.131.a
Agapetus ij.pp. 137.b
Agareni. 150.a
Agatha. 69.a
Agathias,hiſtor. 99.a
Agatho.pp. 109.b
Agenenſes hæretici. 181.a
Aggæus. 27.a.b.28.a
Agilulphus, ſiue
Agon,rex. 102.b.104.b.105.b
Agnes. 73.a
Agnes abbatiſſ. 165.a
Agnoitæ,hæret. 103.b
Agrippa. 31.b.105.a

Agrippa Caſtor. 62.a
Ahialon. 14.b
Ahias. 16.a
Aimoinus, ſiue
Annonius,hiſtoric. 126.a
Aiod ambidexter. 13.b 14.a
Akibas. 31.a
Alani. 87.a
Alamanni. 88.a
Alanus Copus,Anglus. 264.b
Alanus epiſc. 184.a
Alanus Inſulenſis. 210.a
Alaricus, ſiue 95.a 96.b.97.b
Athanaricus. 85.a. ſiue
Adelrichus. 96.a
Albatorum ſecta. 227.a
Albanus Dux. 283.&c.
Alborum factio. 209.a
Albategnes Mathematicus. 131.a
Albertus Artellanus,ſchiſm. 166.b
Albertus Bambergen. 238.a
Albertus Dux Auſtriæ. 201.a
Albertus Hardenburgius Zuingl. 265 b
Albertus i.Imperat. 205.b.208.b
Albertus Imp. 231.b
Albertus Krantius. 242 a
Albertus Magnus. 193.a
Albertus Patauinus. 210.a
Albertus Patriarch. 185.a
Albertus Pighius. 254.a

Albi-

Albigenſes, Albiani, ſiue
Albij, hæretici. 186.a 192.a
Albinus abb. 197.a
Albinus Bolonienſis. 201.a
Alboınus. 100.a
Alcæus. 37.a
Alcibiades. 41.b
Alcinus. 29.b
Albinus, ſiue
Alchuinus. 123.a.124.a
Aleonora, ſiue Leonora, ſiue
Alienordis, regina. 172,a.175.a.b
Aleonora Caſtellæ. 195.b
Alexander Magnus. 26.b.27.b.28.a.b.39.b.
40.b.42.a.b.43.a.44.a.b.
Alexandria vrbs. 42.a
Alexander crudelis. 30.b.32.a.33.a
Alexandra. Ibid.
Alexander ij. Imp. 133.b
Alexander.i Papa. 61.b.62.a
Alexander ıj.pp. 155.b.156.a.b
Alexāder iij.pp.176.b.177.a.b.178.b.179 a.180.a
Alexander iiij pp. 194.b
Alexander v pp. 226.b.227.b.228.a
Alexander vı.pp. 242.b
Alexander Aphrodiſeus. 68.a
Alexander Neckam. 185.a
Alexander Aleſius. 193.a
Alexander de villa Dei. 197.a.207.a
Alexander Arioſtis. 240.a

Alexius Angelus,Imp. 183.b
Alexius Duca MurzuflusImp. Ibid.
Alexius Cæſar Strategopulus. 197.a
Alexius Connenus,Imper. 158.b.160.b. 66.a. 180.b.183.b.187.a.
Alfredus rex à PP,coronatus. 129.a
Algerus,monach. 151.a
Almanſor,rex Saracen. 147.a
Almaricus, ſiue
Amorricus,hæret. 186.a.187.a
Almarus,Dux. 145.a
Aloyſius Lypomanus. 254.a.260.a
Alpharus Minorita. 2:3.a
Alphōſus 10,rex.193.a.195.b.229.a.230.b.231.b
Alphonſus Thoſtatus. 225.a
Alphonſus de Caſtro. 254.a
Alſtulphus. 116.b. ſiue
Aiſtulphus. 117.b
Altzacheus rex Tunicus. 256.a
Amadæus Sabaudiæ Dux. 232.b
Amalaricus. 125.a
Amandus. 101.a
Amazias. 17.b.18.b
Ambercus Remenſis. 171.a
Amboeſiana ſeditio. 264.b.265.a
Ambri. 23.b
Ambroſius Calepinus. 240.b
Ambroſius Catharinus. 247.a
Ambroſius Camaldulenſis. 232.a
Ambroſius Mediolanenſ. 83.a.b

Amelaſinuta. 96.b. ſiue
Amataſinuta. 97.b
Amedæus Lauſannenſis. 174.a
America. 41.b
America inuenta ab
Americo veſputio. 244.a
Ammianus Marcellinus. 83.a
Ammonius. 67.a
Ammon, eremita. 81.a
Amon. 20.b
Amos. 18.b
Amri. 17.a.18.a.23.b.24.a
Amulius Latinorum rex. 18.a
Amurates i. Turci. Imp. 215.b.217.b.219.a.b
220.b.222.a.
Amurates ij. 230.a.231.b.232.a.234.a.b.235.a
Anabaptiſtæ. 249.a.250.a.252.a
Anacletus. 60.b.61.a
Anacletus ij. ſchiſm. 172.b
Anacreon. 40.a
Anacharſis. 39.b
Anan. 11.a.16.a
Ananias. 21.b.23.a.27.b.30.a
Anaſtaſius i.pp. 84.b
Anaſtaſius ij.pp. 93.b
Anaſtaſius iij.pp. 134.b
Anaſtaſius iij. ſchiſm. 127.b
Anaſtaſius iiij.pp. 175.b
Anaſtaſius, Imp. 93.b.95.a.b
Anaſtaſius ij. Imp. cognomento
Arte-

Artemius. 114.b
Anaſtaſius Blibliothecarius. 127.a.130.a
Anatolius Patriarcha. 89.b
Anaxagoras. 37.a
Anaximenes. 39.b
Ancus Martius. 21.a
Andreas rex Hungariæ. 150.a
Andreas Caroloſtadius. 248.a
Andreas Oſiander. 258.b
Andreas Tiraquellus. 261.a
Andreas Zebedeus,hæret. 259.a
Andronicus Connenus Imp. 180.b
Andronicus ſenior,Imp. 205.b.206.a.207.a.
208.b.211.b.212.a.215.a
Andronicus iij. Imp. 221.b.223.a
Andronicus Iunior. 211.b.214.b.216.a
Angegiſis. 117.a
Angelomus. 126.a
Angelus de Clauaſio. 242.a
Angelus Iuriſconſ. 220.a
Angelus Politianus. 243.a
Angli primum in
Angliam. 89.a
Angli ad fidem. 103.a
Anglia tributaria. 144.a.188.a
Anglia à Normannis occupata. 157.a
Angliæ Reges à Pont.Rom.deſignandi. 180.a
Angli Religionem mutant. 253.a
Anicetus pp. 63.b.64.a
Anna Prophetiſſa. 34.b

Anna

Anna Britanniæ hæres. 242.a
Annatæ beneficiorum. 224.a
Annibal. 45.a.50.b
Annona de cœlo. 126.a.144.a
Anni exordium apud Hebræos. 4.
Annus ſolaris inuentus. 131.a
Anſegiſus. 125.a
Anſelmus Cantuarienſ. 165.a.b.167.a
Anſelmus Landunenſ. 165.a.174.a
Anſelmus Lucenſis. 165.a
Anſul rex. 162.a
Antenor Rex Franc. 58.b
Anterus, pp. 67.b
Antharus, rex. 101.b
Anthemius, Imp. 91.b
Anthemius, hæret. 99.b
Anthropomorphitæ. 138.a
Antichriſtus. 103.b.175.a
Antigonus. 34.a
Antinomi. 254.a
Antiochia. 48.b.164.a
Antiochus Sedetes. 44.b
Antioch. Grypus. Ibid.
Antiochus Eupator. Ibid.
Antiochus Cyzicenus. Ibid.
Antiochus Illuſtris. 44.b.45.a
Antiochus Epiphanes. 44.a.b.50.b
Antignus Sochæus. 31.a.32.a.
Antiochus Magnus. 29.b.43.b.44.a.45.a
Antiochus Soter. 43.b
Antio-

Antiochus Theos.	43.b.48.b
Antiochorum perſecutio.	30 a.45.b.46.a
Antipater Idumæus.	33.b
Antipas Herodes.	31.b
Antoninus.	44.a.45.a
Antoninus verus.	63.b
Antoninus Pius.	62.b.63.a b
Antoninus S.Florentinus.	238.a
Antonius orator.	51.a
Antonius eremira.	81.a
Antonius Triumuir.	34.a.51.b
Antonius Vlisbonenſ.	191.a
Antonius de Padua.	192.b
Antonius Panormitanus.	229.a
Antonius à Rampegolis.	231.a
Antonius Parmenſis.	231.a
Antonius Sabellicus.	244.a
Apamienſis Epiſcopatus.	207.b
Apelles hæret.	66.a
Aphricanus,Iuriſconſ.	68.a
Aphthonius.	66.a
Apocriphi libri.	48.b
Apollonius Rhodius.	50.b.52.a
Apollonius Stoic.	65.a
Apollonius.	64.a
Apollinaris 65.a. Patriarcha.	99.b
Apollinaris,epiſc.	92 a
Appianus hiſtoric.	65.a
Apuleius.	64.a
Aqua mixta Sacramento.	62.a

Aqua luſtralis. Ibidem.
Aquila Iudæus. 47.b.63.a
Aquila proſelytus. 31.a
Aquila aurea Templo affixa. 34.a
Arabes Mahometani. 103.a.106.a.150.a
Arator. 97.a
Aratus. 49.a.50.a
Arbogaſtus. 108.a
Arcadius,Imp. 84.b
Arcadius,epiſc. 88.b
Archelaus Meſopotom. 71.a
Archelaus. 31.b.34.b
Archilochus poeta. 32.a.37.a.b.50.b
Archytas Tarentinus. 41.b
Ardingus Anglus. 162.a
Argonautica. 50.b
Ariana hæreſis,ſciſsa. 81.a
Ariani. 96.a.152 a
Arrius. 76.b
Arianus. 63.a
Aribertus. 113.b.114.b
Aripertus. 108.b
Arithpertus. 114.a
Ariſteas hiſtoricus. 49.a
Ariſtides. 40.a
Ariſtides Rom. 62.a
Ariſtobulus. 30.b.31.b
Ariſtophanes. 41.b
Ariſtoteles. 41.b
Arithmeticæ inuentores. 11.a

Arius

Arius Lacedæm.rex. 30.a
Arlothus,Minorita. 203.a
Armacan. 218.a
Armeni,ad fidem. 79.a.101.a
Armenij,hæret. 106.a
Arnaldus de Brixia. 173.a
Arnobius. 77.a
Arnulphus, ſiue-
Arnaldus. 97.b
Arnoldus. 117.a
Arnoldus abb.Bonçuallis. 179.a
Arnulphus,epiſc. 117.a
Arnulphus,Imp. 132.a.133.a.b
Arphaxad. 7.b.9.a
Artaxerſes primus. 38.b
Artaxerſes ſecundus. Ibid.
Artaxerſes tertius. 40.b
Artemonis hæreſes. 71.a
Aſa. 15.b.16.a
Aſaph. 15.a
Aſaraddon. 20.a
Aſiæ Reges. 43.b
Aſiana Eccleſia ſchiſmatica. 66.a.67.a
Aſiatici omnes portus amiſſi. 204.a.205.a
Aſprandus,rex. 115.b
Aſtalphus. ſiue
Adulphus Imp. 203.b.204.b.205.b
Aſtaſanus, ſiue
Aſteſanus. 213.a
Aſtrologiæ inuentores. 11.a

Aſſuerus.	38.b.39.a.40.a
Aſſyrij.	8.a.37.a.38.a
Aſſur.	8.a.38.a
Aſylorum vſus.	106.a
Aſymo Curienſis.	90.a
athalia.ſoror Achab.	15.b
athanaſius.	77.a.80.b
athenagoras.	65.a
atheneus.	Ibid.
athulphus rex.	127.a
attalus rex.	50.a
atticus Epicureus.	51.a
attila.	90.a
auari,ſiue Hunni.	122.a
audæus.	87.a
auerrois.ſiue aben Roes.	178.a
augaſtana Comitia.	251.a.256.a
auguſtana Confeſſio.	251.a
auguſtinus.	86.a.b.89.a
auguſtinus anglorum apoſtol.	103.a
auguſtinus Anconitanus.	212.a
auguſtinenſ.Eremitar.Ordo.	185.a
auguſtus.	34.a.b.43.a.51.b.58.a
auguſtulus,Imp.	91.b.92.a.93.a
auicenna,ſeu abenzenna.	178.a
auinium vrbs empta.	216.a
auitus Viennenſis.	94.a.203.a
aurelianus,Imp.	71.b.72.a.b
aurelianen.academia.	210.a
aurelius Imp.	62.b.&c.67.a.b

aufga-

Auſgarius,epiſ. 125 a
Auſtriæ Ducatus. 201.a
AuſoniusBurdegalenſ. 85 a
Authenticarum & Decretalium
Apparatus author. 192.b
Azarias. 16.a.21.b.23.a.27.b
Azo,Iuriſta. 172.a

B

BAaſa. 16.a
Baſa. 23.b
Babylas. 69.a
Babylon. 8.a
Bacchylides. 40.a
Badiulla,rex. 98.b
Bagua. 41.b
Baiazetes i.ſiue Paiacites.220.b.221.b.223.a.b.
225.b.226.a.227.a
Baiazetes ij.239.b.241.b.242.b.243.b.244.b.
245.a
Baiethos. 31.a
Balbinus Imp. 68.b
Balduinus,Imp. 93.a
Balduinus tutor Regis Franc. 156.a
Balduinus alter. 162.a.163.a.164.a.179.a
Balduinus ij.rex. 168.a.b
Balduinus iij. 175.a
Balduinus Imp. 183.b.188.a.189.b.191.b.194.b
Baldus Iuriſconſ. 220.a.221.a
Baltazar. 37.b
Baltazar Pacimontanus. 250.a

baptiſta

Baptiſta Egnatius. 243.a
Baptiſta Trouomala. 242.a
Baptiſta Mantuanus. Ibidem
Baptiſta à Saxis. 243.a
Bartholomęus, ſeu
Baptiſta Platina,hiſtor. 239.a
Barac. 13.b
Barbara. 74.a
Barbaroſſa. 175.b.176.b.177.a.b.180.b
Barcosba. 36.a
Bardanius Imp. ſiue
Bardeſanes. 113.b.114.b
Barletius,hiſtoricus. 239.a
Bartherus. 68.b.70.b.71.b
Bartholus de Saxoferrato Iuriſt. 218.b
Bartholomeus Chamnius. 135.a
Bartholomeus Brixianus. 193.a
Bartholom.Sanctocordius. 215.a
Bartholom.Piſanus. 221.a
Bartholomeus Salicetus. 222.b
Bartholom.Carthuſianus. 232.a
Baruch. 21 b
Baruch liber. 48.b
Baſilides hæretic. 63.a.
Baſilides Syropolitanus. 65.a
Baſilius Cæſarien. 83.a
Baſilius Imp. 128.b.130.b.131.a
Baſilius medicus,hæret. 166.a
Baſilius,pp. 131.a
Baſilius Porphyrogenit' Im.142.b.144.b.145.b

Baſſæ Turcorum. 232.a
Bathaia,rex. 110.a
Bathonia epiſc.anglic. 161.a
Bathkol. 29.b
Beeus Rhenanus. 254.a
Beatus Patriarch.Conſtantin. 199.a.200.a
Beda venerabilis. 116.a
Beguardi &
Beguinæ hæret. 210.b
Belgium tumultuatur. 272.a
Belgradum captum. 249.a
Bellum alexandrinum. 48.a
Bellum Thebanum. 15.a
Bellum Numantinum. 51.a
Bellum Troianum. Ibid.
Bellum Punicum primum. 49.a
Bellum Punicum ſecundum. 50.b
Bellum Punicum tertium. 51.a
Bellum Macedonicum. 50.b
Bellum aſiaticum. Ibid.
Bellum achaicum. 51.a
Bellum ſeruile Romæ. Ibid.
Bellum Ingurthinum & ſociale. Ibid.
Bellum Cimbricum. Ibid.
Bellum Mithridaticum Ibid.
Bellum Ciuile Marij. Ibid.
Bellum ſacrum finitur. 205.a
Bellum Ruſtic.Germaniæ. 249.b
Benedictus Nurſinus. 97.a
Benedictini. Ibidem.

Benedictus i pp. 101.b
Benedictus ij.pp. 110.b.111.a
Benedictus iij.pp. 127.b
Benedictus iiij.pp. 133.b.134.a
Benedictus v. 134.a.141.b
Benedictus ſchiſm. 140.b.141.a
Benedictus vi.pp. 142.b.143.a
Benedictus vij pp. 146.b.147.a.b
Benedictus viij pp. 148.b.149.a.b.150.b
Benedictus ix.pp. 154.b.155.a
Benedictus x.pp. 206.b
Benedictus xi.pp. 213.b.214.b
Benedictus xiij. ſchiſm. 224.b.225.a.226.b
228.b
Benedictini reformati. 215.a
Beneficiorum pluralitas illicita. 192 b
Beniamin tribus deleta. 14.a
Beniamitarũ ambidextri & iaculatores 700. 1b.
Ben Maimon. 175.a
Berechia. 26.b.48.b
Berengarius 4.Dux & Imp. 134.a
Berengarius,rex. 138.a
berengarius,hæreticus. 149.a.152.b.153.b.155.b
156.b
berengarius biterenenſis. 206.a
berengozius,abb. 165.a
bernardus abb. 165.a.173.b.174.a.b.177.a.180.a
bernardus Parmenſis. 193.a
bernardus abb.Montis caſs. 218.a
bernardus Ptolomæus. 228.a

Bernard. Decan. Mogunt. 240.b
Bernardus Parentinus. 235 a
Bernardus Lutzemburgus. 249.b
bernardus Rotman. 250.a
berna vrbs. 181.a
bernenſis Diſputatio. 250.a
bernenſes hæretici. Ibid.b
bernenſes diſſident à Geneuenſ. 259.a
Bernardinus S. 232.a
bernardinus Ochinus. 258.a
berno, Abbas. 131.a
bernoldus Ciſtercien. 210.a
beroſus Chaldæus hiſtoricus. 42.a
berta, abbatiſſa. 109 a
bertholdus begardus borbach. 218.b
bertholdus Schuarts. 222.b
bertramus. 123.a
bertrandus. 209.a
bethlehemites. 61.b
beſſarion Trapezunt. 233.b.234.b
beza. 264.b
bigamia introducta. 6.a
bibliorum verſiones. 47.a.b.48 a
bibliotheca Alexandrina. 47.a
bibliotheca Vaticana. 235.a
biſheim, Iudæus, ſiue
benedictus in Polonia. 260.a
biſochi, ſiue
beguini. 207.a b
bittiges, rex. 98.b

biturigum Comitatus venditus. 163.a
bizetiſlaus bohem. 154.a
blancha regina. 176.a
blaſius. 73.a
blatildis. 117.a
blemmydes. 200.a
blondus hiſtor. 225.a
boamundus, Dux. 162.a.164.a
boetius. 95.a
bogomili, hęr. 166.a
bohemiæ regnum. 159.a.
bohemorum hæreſes. 211.a.222.b.227.a.232.b
boleſlaus Crobius Polon rex. 146.a
bombardarum inuentio. 222.b
bomenſor Elmonſt. Ægypt. 157.a
bonauentura. 193.a
bonifacius. 73.a
bonifacius presb. 90.b
bonifacius i.pp. 87.b
bonifacius ij.pp. 96.b.97.b
bonifacius iij.pp. 104.b
bonifacius iiij.pp. 104.b.105.a
bonifacius v.pp. 105.b.106.a
bonifacius vi.pp. 132.b.142.b
bonifacius vij.pp. 141.b.142.a.b
bonifacius viij.pp. 205.a.b. 206.a.b.207.a.b
bonifacius ix.pp. 223.b.224.a
bonifacius Moguntinus. 115.a.116.b
bonifacius, ſiue
benfridus, epiſc. 117.a
bonon-

bononienſis academia. 89.a.122.a
bononia expugnata. 244.a
bonoſus. 87.a
bonoſus,pp. 101.b
booz. 15.a
boſbo. 137.a
boſina gens Manichæa. 236.a
brabantinorum origo. 122.a
brandeburgenſes. 137.a
braſilia inuenta olim. 41.b
bremenſis Eccleſia. 124.a
bremenſes expellunt Lutheranos. 266.a
brentius. 258.a
brigida virgo, ſiue
brigita,Scotica. 57.a
brigitta altera,a qua
brigittenſium Ordo. 220.a
britannia primum Chriſtiana. 66.a
britanni Pelagiani. 88.a
britanni aduocant anglos. 89.a
britanni inuadunt Gallias. 129.a.130.a
britanniæ Ducatus fit Gallorum. 242.a
bruno,epiſc. 147.a
bruno Carthuſien. 161.a
brutus. 34.a
bucerus. 251.b
buda direpta. 251.b
bulgari. 110.a.129.a.132.a.135.a
bullæ Apoſtolicæ plumbo ſignatæ. 119.a
bullingerus. 251.b.267.b

bur-

Burbonius Ducatus. 213.b
Burchardus,epiſc. 118.a
Burchardus,Wormatien. 147.a
Burdegalenſes ſui iuris. 208.a
burdegala cur luporum vicus dicta. 102.a
burgundi. 87.a.88.a
burgundiæ regnum diuiſum. 150.a
burgundio Piſanus. 176.a

C

CAbbala. 27.b
Cadolus. 156.b
Cæcilianus. 77.b
Cælibatus calumnioſè oppugnatus. 133.a
Cæſar. 33.b.eius imago.35.a.52.a.b
Cæſarea,regina. 108,a
Cæſarius. 83.a. Cæſarius epiſc.109.a
Cæſarius Heyſterbachen. 185.a
Cain. 5.a. Cainan. 5.b
Caitheus Sultanus Ægypt. 244.b
Caius Caligula. 35.a
Caius. 67.a. Caius,pp. 72.b
Cala rex. 115.b
Calendarium Cæſaris. 52.b
Calepinus Turca. 227.a
Caletum captum ab Anglis. 216.b
Caletum amiſſum. 261.b
Calixtus pp. 66.b.67.a
Calixtus ij.pp. 167.b.168.b.169.a
Calixtus iij.ſchiſm. 177.b

Calixtus iij.pp. 229.a.236.b.237.a.241.a
Callimachus Bibliothecar. 49.a
Callinicus architectus. 110.a
Calo Ioan.Connenus Imp. 189.b
Calo Ioan Paleologus Imp. 215.b.216.a
217.a.b.219.a.b.220.b.221.b.223.a
Caluiniſtæ. 254.a
Camaldulenſis Ordo. 148.a
Cambyſes. 39.b
Campanarum vſus in Græcia. 129.a
Campanarum pulſatio ad Euchariſtiam,& laudes. 191.a
Cantabrigenſis Academia. 107.a
Cantacuzenus. 36.a
Cantus ſolmiſatio inuentus. 149.a
Capſo Soltanus Ægypt. 249.a
Captiuitas Babilonica. 22.a.b
Captiuitatis tempus. 24.b 25.b.26.a
Caracalla Imp .66.b
Carcombertus. 108.a
Cardinalium ruberpileus & purpura,& galerus 193.b.205.a
Carinus Imp. 72.b
Carmelitarum Ordo. 180.a.185.a.203.a
Carneades. 49.a
Carolus epiſc.Conſtant. 157.b
Carolus Martellus,ſiue Tutides,rex. 115 a.116.a
Carolus i.Magn. 118.b.119.a.b.120.a.121.a.b.
122.a.b.123.a 124.a
Carol. ii.Caluus. 125.a.b.127.a.b.128.b.129.a.b
Carolus iii.Craſſus ſeu groſſus. 129.b.130.b
131.a.b
Carolomannus rex 129.b.130.b

Carolus iiij Simplex. 133.b.134.b
Carolus v. Sapiens Franc. rex. 219.b.220.a.b.221.a.b.222.a
Carol. vi. Beneamatus. 221.b.223.a.224.b.225.b.226.a.b.227.a.b.229.b.230.a
Car. vij. 229.b.232.b.233.a.235.b.236.b.237.a.b
Carolus viij. 241.b.242.a.b.243.a
Carolus ix. 263.b
Carolus Siciliæ & Hieroſ. rex. 198.a
Carolus Pulcher rex. 211.b.213.b.214.a
Carolus iiij. Imp. 215.b.217.b.218.b.219.b.220.b.221.b.
Carolus v. 246.b.248.a.b.251.a.252.b.255.a.b.256.a
Carolus Arctinus. 232.a
Carolus Dux Burgundiæ. 241.a
Carolus Molineus. 273.b
Caroloſtadius. 248.a.249.a.b.250.a
Caropalates, Imp. 121.b.124.a
Carpocrates. 63.a
Carranus. 18.a
Carthaginenſes. 41.a.b
Carthuſienſium Ordo. 161.a.177.a
Carus, Imp. 72.b
Caſpar Hedio. 258.b
Caſſaham Tartarorum Rex, ſiue Cham Magnus fit Chriſtianus. 208.a
Caſſander. 42.b
Caſſandra tragœdia. 49.a
Caſſianus. 85.a

Caſſiodorus. 94.a
Caſſius. 33.a Caſſius Iuriſc. 67.a
Cazimirus, monach. 149.a
Caſtinus. 88.a
Cataphrygarum hæreſis. 66.a
Catharina Senenſis. 221.a
Catharina Bora vxor Lutheri. 250.a
Catharina Medices. 252.a
Catharina Angl. Regina. 253.a
Catilina. 33.a.52.a
Cato Maior. 50.b. Catullus. 52.a
Celeſtinus, pp. 79.a
Celeſtinus, ſiue Celeſtius, pp. 87.b 88.a
Celeſtinus ij. ſchiſmat. 169.b
Celeſtinus ij. pp. 173.b
Celeſtius iij. pp. 183.b.184.a
Celeſtinus iiij. pp. 190.b
Celeſtinus v. pp. 204.b.205.a
Celeſtinorum Ordo. 205.a
Celſus, Iuriſconſ. 68.a
Cerdon, hæretic. 63.a
Ceſtria, epiſcop. Angl. 161.a
Cham. 8.a.9.a
Chaldæorum monarchia. 37.a.b
Chananæi. 13.a
Changiuſca, Tart. rex. 189.a
Chaterus Franc. rex. 59.b
Childericus. 89.b.91.92.b.95.b
Childebertus. 95.b.96.a. b.97.b.100.b
Chillianus. 112.a
Chilpericus. 102.a 105.b.117.a

Chriſtophorus i.pp. 134.b
Chriſtophorus. 73.a
Chriſtus natus quando. 34.b.58.a
Chriſtus prædicans,paſſus &c. 35.a.51.b
De Chriſto externorum teſtimonia. 36.a
Chryſologus,epiſc. 92.a
Chryſoſtomus. 82.a.83.a
Chryſippus. 49.a
Chunibertus,rex. 112.b.113.b
Chuni. 90.a
Cicero. 33.a.34.a.36.b.52.a
Ciceſtria,epiſcop. 161.a
Cimon. 40.a
Ciſtercienſ.Ordo. 162.a.171.a.215.a
Clancularij,hæret. 254.a
Clara virgo. 189.a
Clareuallenſ.cœnobium. 165.a
Claudianus,poeta. 85.a
Claudius Imp. 71.a.b
Claudius. 58.b. alter. 123.a
Claudius Archiepiſc. 109.a
Clemens Alexandrinus. 67.a
clemens. 59.a 60.b.61.a
clemens ij.pp. 150.b.151.a
clemens iij.ſchiſm. 160.b.161.b
clemens iij.pp. 182.b
clemens iiij.pp. 197.b.198.a
clemens v.pp. 205.a.208.b.209.a
Clemens vi.pp. 213.b,214.b.215 a.216.a
Clemens vij.pp. 248.b.252.a

Clemens vij. Schiſmaticus. 223.b.&ſeq.
Clemens viij. Schiſmat. 230.b
Clementinarum author. 209.a.b
Cleopatra. 27.a.32.a.48.b.49.b.52.a
Clephe rex. 100.b
Clericorum coma. 64.a
Cletus ſeu Clytus. 59.b.60.a
Clodius ij. Franc. rex. 71.b.72.b.76.a
Clodoueus, ſiue 93.b.& ſeq.
Clogio, ſiue
Clodius Crinitus. 88.a.b.89.b.91.a
Clodoueus, ij. rex. 107.b.108.b
Clodoueus iij. 112.b
Clodoueus iiij. rex. 114.b.& ſeq.
Clodomerus. 58.b.63.b.76.a.77.a
78.b.96.a
Clogius rex 58.a.81.b
Clotharius. 96.a.104.b.117.a
Clotilda, regina 95.a
Cluniacenſe monaſterium. 131.a.136.a.144.a
Cobbe rex. 177.a
Codex Iuſtinianeus. 97.a
Colarbaſus. 65.a
Collegium Cholleticum Lutetiæ. 204.a
Colomannus. 112.a
Columbanus, abb. 106.a
Columella. 59.a
Comitiorum vſus in Anglia. 168.a
Commodus, Imp. 47.b.64.b
Concilium 1. Cæſarienſ. 65.b
Concil. Carthag. 68.b.86.a

Concil. Rom.69.b.77.b.79.b 80 b.82.b.84.b. 89.b.90.b.91.b.94.b.95.b.102.b.104.b.109, b.114. b. 115.b. 117. b.123.b.125. b.126.b.128 b.138.b.140.b.144.b.151.b.152.b.158.b.159.b. 160.a.169.a
Concil Carthag. 69.b86.b
Concil.Antioch. 71.b.99.b. 172.b
Conc.Sinueſſanum 73.b
Conc.Ancyranum,ſeu Anchyritanum, ſeu Anquiranum. 73.b
Conc.Cirtenſe. 73.b Conc.Ancyranū ij.74.b
Conc.Neocæſarienſe. 75.b
CONC. Nicenum. 76 b.78.a
Conc.Elibertinum.77.b Conc.Gangrenſe.Ibi.
Conc.Arelatenſe. 77.b.90.b.116.b.122.b
Conc.Aurelianenſe. 77.b.92.b.95.b.99.b. 100.b.172.b
Conc.Hieroſolym. 79.b.98.b
Conc.Antiochen. 79.b
Conc.Agrippinenſe. Ibidem.
Conc.Sardicenſe. Ibidem.
Conc.Smyrnenſe. Ibidem.
Conc.Mediolanen. 80.b
Conc.Alexandr. 80.b.85.b
Conc.Ariminen. 80.b
Conc.Laodicenum. 81.b
Conc.Lampſacenum. Ibidem.
Conc.Illyricum. 82.b
Conc.Aquileienſe. 82.b.106.b
Conc.Valentinum 83.b

CONC. Cõſtantinopolitanum. 83.b.90.b.101.b
Conc.Telenſe. 84.b
Conc.Toletanum. 83.b.97.b.102.b.106.b.108.b
109.b.110.b.111.b
Conc.Mileuitanum. 86.a
Conc.Burdegalenſe. 86.a
CONC. Epheſinum. 88.b
Conc.Regienſe. 89.b
Conc.Agathenſe. Ibidem.
Conc. Chalcedonenſe. 90.b
Conc. Arauſicanum,ſiue Auriacenſe. 90.b
Conc.Valenſe ſeu Vaſenſe. Ibid.
Conc.Capentoractenſe. Ibid.
Conc.Tyrium. Ibid.
Conc.Beritenſe. Ibidem.
Con.Turonenſe. 91.b.100.b.122.b.153.b.177.b
Conc.Tarraconenſe. 92.b
Conc.Francicum. Ibi.
Conc.Gerundenſe. Ibi.
Conc.Epaunenſe. 93.b
Conc.Rauennenſe. 94.b.133.b
Conc.Ilerdenſe. 94.b
Conc.Valentinum. Ibi.
Conc.Cęſarauguſtanum. 95.b
Conc.Gerodenſe. Ibi.
CONC. Conſtantinop.ij. 98.b
Conc. Aruernenſe. 99.b
Conc. Pariſienſe. 100.b.162.b.174.181.b.
182.b.206.b
Conc.Gradenſe. 101.b
Conc.Hiſpalenſe. 102.b.106.b

Conc.Matiſconeſe. 102.b
Conc.Altiſiodorenſe. 105 b
Conc.Lateranenſe. 108.b.118.b.119.b.154.b 155.a.163.b.165.b.150.b
Conc.Cabilonenſe. 108.b 122 b
Conc.Anglicanum.109.b.110.b 141.b.214.b.
Conc.Bracarenſe. 109.b
CONC. Conſtantinop.iii. 110.b
Conc.Gallicanum. 110.b.223.b.224.b 232.b 235.b.
Conc.Auguſtanum. 115.b.138.b.253 b
Conc.Francicum. 116 b
Conc.Gentiliacum. 117.b
Conc.Hiſpanicum. 119.b
CONC. Nicen ij. Ibid.
Conc.Francfordienſe. 120.b
Conc.Moguntinum. 122.b.126.b.151.b.157.b 160.b.171.b.212.b.253.b.
Conc.Remenſe. 122.b.144.b.151.b.165.b. 168.b.170.b.174.b
Conc.Aquiſgranenſe. 123.b.146.b
Conc.Wormacienſe. 128.b.157.b
CONC. Conſtantinop.iiij. 129.b
Conc. Trecenſe. 130.b
Conc.Triburienſe. 131.b
Conc.Erphordienſe. 136.b.157.b.158.b
Conc.Bonnenſe. 157.b
Conc.Ingelheimenſe. 137.b.138.b.141.b
Conc.Triburienſe. 148.b
Conc.Conſtantienſe. Ibid.

Conc.Papienſe. 149.b.151.b
Conc.Sutrinum. 149.b.151.a.154.b
Conc.Vercellenſe. 152.b
Conc.Florentinum. 153.b.163.b
Conc.Mantuanum. 156.b.157.a.237 b
Conc.Melphicũ. 161.b. Con.Placentin. Ibi.
Con.Claromontenſe. 162.a.b.170.b.177 b
Conc.Melchienſe. 162.a
Conc.ad Northuſen. 164.b
Conc.Guardaſtallen. Ibidem.
Conc.Tracaſsimum. Ibidem
Conc.London. 165.b.169.b.189.b.197.b.203.b.
206.b
Conc.Herbipolenſe. 170.b.202.b
Conc.Piſanum. 171.b.226.b.245.b
Conc.Bellouacenſe. 165.b
Conc.Cathalanenſe 165.b
CONC. Lateranenſe. 167.b
Conc.Neapolitan. 168.b
Conc.Tholoſanum 169.b
Conc.Cretenſe 169.b.171.a
CONC. Lateranen. 171.b
Conc.Senonenſe Ibi.
Conc.Vezeliũ,ſeu Vizeliacum. 174.b
Conc.Baugentiacum. 175.b
Conc.Caſſeli in Hibernia. 178.b
CONC. Lateranenſ. Ibidem.
Conc.duo Northantoni.Angl. 179.b
Conc.Veronenſe. 180.b
Conc.Diuionenſe 184.b
CONC. Lateranenſ. 185.186.b.187.b

Conc.Germanicum. 189.b
Conc.Oxonienſe. 189.b.194.b
CONC. Lugdunenſe 191.b.198.b.199.a.b
Conc.Cantuarienſe 201.b
Conc.Aſchaffenburgenſe 204.b
Conc.Lugdunenſe,iterum 205.b.206.a
CONC. Viennenſe 208 b
CONC. Conſtantienſe 227.b.228.b
CONC. Baſilienſe. 231.b.232.b.233.a
CONC. Florentinum 233.b.& ſeq.
Conc.Gallicanum Aurelianenſe. 238.b
Conc.Gallicanum Turonenſe 243.b
Conc. Lateranenſe 245.b
Conc.Senonenſe. 248.b
Conc.Colonienſe 252.b.253.b
CONC. Tridentinum.252.b,253.b.257.b.finitur 268.a
Conc.ij.Treuerenſe 253.b
Concordantiarum author 192.b
Concordata ſubſtituta 248.a
Concubinarius 157.a
Condæus captus 267.a occiſus 287.b
Conon 41 b
Conon, ſiue Cuno pp.dictus Angelicus. 111.b
Conon Imp. 115 b
Conradus i.Imp. 134.b & ſeq,
Conradus ij.Imp. 147.b 148.b.150 a
Conradus iij.Imp. 170.b.173.b.& ſeq.
Conradus Conſtanſtien. 138.a
Conradus Halberſtaden. 207.a
Conradus Sanctogeorgian. 212.a

Conradus Ratisbon. 224.a
Conradus Tregerus. 250.b
Conradus Pelicanus. 260.b
Conſtantinus,pp. 113.b.114.a
Conſtantius,Imp. 73.b 74.a b
Conſtantinus Magnus.Imp. 74.b.75.a b.76.a.
78.a.b.93.a
Conſtant.filius. 75 a 77 a
Conſtantius Arrianus. 79.b.80.b
Conſtant.Imp. Ibidem.
Conſtans,iij.Imp. 107 b
Conſtans ij.ſiue Conſtantinus iiij. ſiue
Conſtantius ij.Imp. 107.b.108.b
Conſtantin.iiij.vel v. 109 b
Conſtantius ij.pp. 118.b
Conſtantinus vi.Imp. 119.b.121 b
Conſtantinus vij. Imp. 133.b.134.b.135.b.136.b.
137.b.138.a.b
Conſtantinus viij.Imp. 147.b.152.a
Conſtantinus ix.Monomachus, ſiue
Gladiator.Imp. 149.b
Conſtantin.x.Imp. 155.b
Conſtantin.Dragoſe xi.&vltim. Imper.234.b.
236.a
Conſtantinop. capta 187. a.197.a.198.a.217.a
236. a. nunc
Czarigrad appellata à Turcis.
Conſtantius v. 116.b.118.b.119.a b
Coponius. 31.b
Copronymus,Imp. 116.b

Coradinus Sarracenus. 190.a
Cornelius Tacitus. 62.a
Cornelius,pp. 68.b.69.a
Coſdras Rex Perſ. 105. a.106.a
Coſmas. 73. a
Cotarelli,hæretici. 182. a
Creſus. 39.b Craſſus. 33.b.51 a.52.a
Cratippus Stoicus. 52.b
Crauienſis Academia. 225.a
Creta inſula capta. 188.a
Crucis lignum inuentum. 74.a
Crucis ſignum in vexillis,& numis. 75.a 118.a
Crucis lignum in Perſidem tranſlatum. 105.a
Inde receptum. 106.a
Crucifixi imaginis miraculum. 260.b
Cruciferorum ordo. 184.a
Crux inuenta in arbore. 264.b
Cuiardus Epiſc. 201.a
Cuthbertus. 116.a
Cynus Sigiſbuldus. 210.b
Cyprianus. 70.a
Cyriacus, pp. 68.a
Cyrillus Alexandrinus. 88.b
Cyrillus Antioch. 72.a
Cyrillus Hieroſol. 83.a
Cyrillus alter. 129.a
Cyrillus Morauiæ. 132.a
Cyriſcelebes Turca. 227.a
Cyrus. 18.b.26.a.37.b.38.b.39.a.b

D.

DAbertus Patriarc. pri. Hieroſ. 163.a
Dæmoniaci latrantes. 96.a
Dæmoniaca liberata, 268.a
Dæmoniacæ plures liberatæ. 271.b
Dagobertus, ſeu 106.b. 107.a.b
Dagenbertus. 75.b. 76.a.84.b
Dagobertus, ij. 115 b
Dalmatæ fiunt Chriſtiani. 129.a
Damaſcenus. 93.a. Alter. 116.a
Damaſus, pp. 81.b. 82.a.83.b
Damaſus, ij pp. 150 b
Damianus. 66.a.73.a
Damianus Ticinenſis. 111.a
Dania fit Chriſtiana. 126.a
Dani. 127. a. 130.a
Daniel. 21.b.22.a.23.a.25.a.27.b
Dantes Aligerius. 213.a
Darius. 37.b. 39.a.40.b.39.a
Darius Medus. 38.b
Darius Longimanus. 38.b.39.a.b.40.a
Dauid. 14.b. 15.a
Dauid Germanus. 157.a
Dauid Georgius. 258.a.260.b
Debora. 13.b
Decalogus datus. 12.b
Decius, Imper. 68.b.69.a
Decretalium liber ſextus. 206.a
Deitæ, hæret. 254.a

Delphinatus Viennenſis. 216.b
Delphinis vnde. Ibid.
Delphon. 31.a
Demetrius Soter. 44.a
Demetrius Pompei. 33.b
Demetrius Selenchi. 44.b
Demetrius. 44.b
Demetrius ſecundus. 44.b
Demetrius Phalereus. 49.a
Democritus. 40.a
Demoſthenes. 27.a.41.b
Deſiderius, Rex. 117.b. &c.
Deſiderius Lougobardus. 198.a
Deſiderius Eraſmus Roterod. 244.b
Deuſdedit, ſeu Dorotheus, pp. 105.b
Diabolus perſuadet Luthero. 247.a
Diabolus perſuadet Zuinglio. 248.a
Dicorus Imp. 93.b
Digeſtorum confectio. 98.a
Dietericus. Ibidem.
Diluuij duratio. 6.b
Diluuium. 7.a
Dinaſus. 12.b
Dinus florentinus. 213.a
Diocletianus Imperator. 66.a. 72.b. 73.a.b. 74. a. 77.a.
Diodorus Siculus. 52.a.58,a
Diogenes. 41.b
Dion Caſsius. 68.a
Dionyſius Corinthius. 65.a
Dionyſius Alicarnaſ. 58.a

Dionyſius Syracuſanus. 41.b
Dionyſius Geographus. 52.a
Dionyſius 1. pp. 70 b.71.a
Dionyſius Alexandr. 71.a
Dionyſius Alba. 97.a
Dionyſius Burgenſis. 224.a
Dionyſius Ricelius. 239.a
Dioſcorus hæret. 90.b.97 b
Dioſcorides. 52.b
Dithmarſi domantur à Rege Danorum. 263.a
Ditomannus. 112.a
Dominicus Dux Venet. 168.a
Dominicus S. à quo 190.a
Dominicanorum Ordo. 185.a.189 a
Dominicus Soto. 254.a
Domitianus. 59.b.60.b
Donatus, à quo 77.a
Donatiſtæ, ſeu Donatiani. 86.a.103.b.152.a
Donatus Grammat. 80.a
Donatus Epiſc. 129.a
Donnus 1. ſiue Domnus, ſiue Domno.pp. 109.b
Donus ij. ſiue Domnus.pp. 141.b.142.a
Dorotheus. 72.a. 82.a
Dorothea Lazezla. 260.a
Dracon. 37.a
Drogo Hoſtien.Epiſc. 174.a
Druides. 50.a
Duces Iudæorum poſt Captiuitatem 32.a
Dulcinus hæreſiarcha. 207 b
Durandus de Waldach. 213.

Dynus Mugellanus. 210.a

E.

Ebionitæ. 61.a.71.a
Ebroinus. 112.a
Eccleſiæ ſtatus deploratus. 159.a.161.a
Edelfridus. 103.a
Edeſſenorum ſecta. 31.a
Edilbertus. 103.a
Ediſius. 79.a
Edmerus, Anglus. 168.a
Edmundus Epiſcopus. 192.a
Eduardus,S.Rex Angliæ. 150 a
Eduardus Henrici iij. filius. 195.b
Eduardus Rex Angl. 203. b. 205. a. 206. b. 208.a. 213. b.
Eduardus iij. 213. b,214.a. 216.b.219.a.221.a
Eduardus vj. Rex Angl. 254.b
Eduinus Rex. 106.a
Effrem. 83.a
Egeſippus hiſtoric. 65.a
Egeſippus Theologus. 95.a
Egidius Athenienſis. 123.a
Eginhardus. 123.a
Eglon Rex Moab. 14.a
Eirene Imperatrix. 119.b.121.b.122.a
Ela. 23.b
Eldad Danius. 25.a 202.a
Eleazarus. 28.b.45.b.48.b
Electores Imperij. 145.a

Eleutherius. 64.b
Eleutherius Tornaceuſis. 95.a
Eliachim. 20.b
Elias Leuita. 48.a
Eliaſib. 26.b.40.a.
Elias. 16.b.24.a
Elias, Iudæus fit Chriſtianus Romæ. 271 b
Eliezer. 16.b.31.a
Eligius. 108.a
Eliſabetha Hung. 191.a
Eliſabeta Bolenia Regina Ang. 262.a
Elizeus. 18.a
Elle, Rex. 103.a
Elogius. 109.a
Emanuel Imp. 221.b.&c.& 227.b
Emanuel Chryſoloras. 225.a.b
Emboliſmalis menſis. 55.b
Empedocles. 40.a
Encratitarum hæreſis. 66.a
Enecus, Rex. 139.a
Engelbertus Treuer. 159.a
Ennius. 50.b
Enoch vrbium prima. 5.a
Enoch. Ibid.b.6.a
Enos. 5.a.6.a.7.a
Enthouſiaſtæ. 83.a
Eon Pſeudopropheta. 174.b
Epaminondas. 41.b
Ephrem hiſtor.
Alter ab Effrem. 203.a
Epicureus. 47.a

Epictetus. 63.a
Epimedides. 37.a
Epiphanes. 28.b.29.b
Epiphanius Salaminius. 85.a
Epiphanius Ticinenſis. 94.a
Epiſteus. 103.b
Equus pictus hinnit. 209.a.210.a
Eraclianus. 87.a
Erardus Suepflius. 258.a
Eraſmus Alberus. 258.a
Eraſtrotus. 42.a
Eratoſthenes. 50.b
Erdfurdien. Academia. 225.a
Erdnaldus, Rex. 107.a
Erminus. 116.a
Errones gentiles. 231.a
Eruli. 100.a
Erythræa Sybilla. 39.b
Eſaias. 18.b. 20.a. Eſaia. 28.b
Euagrius. 85.a. Euagrius hiſtor. 102.a
Euariſtus, ſeu Euchariſt. 61.b
Euchariſtiæ miraculum. 245.a.260.b
Eucherius. 90.a
Euchitæ. 83.a
Euclides. 41.b
Eudo. 115.a.116.a.131.b
Eudoxia, Imper. 89.a.155.b
Eudoxus. 48.b
Eugenius i. pp. 108.b.&c.
Eugenius ij.pp. 124.b
Eugenius iij.pp. 173.b.174.a.b

Eugenius iiij. pp. 205.a. 207.b. 231. b. 232.b.
233. b. 234.a.
Eugerranus Marinius. 204.a
Euilmerodach. 37 b.
Eulalius, ſchiſm. 87.b.
Eunomius. 81 a Eunomiani. 81.a
Eupator. 46.a
Euphemia. 74.a
Euripedes. 39.a
Euſebius Emiſſenus. 80.a
Euſebius Laodicenſ. 71.a
Euſebius, pp. 73.b
Euſebius Pamphili. 77.a
Euſtachius. 83.a. Euſtachius Abb. 185.a
Euſtathius. 63. a Alter. 162.a
Euſtathius Sebaſtienſ. 77.b
Euſtathius Theſſalonicen. 175.a
Euſtathiani. 81.a
Eutychianus, pp. 71.b. 72.a
Eutychius. 99.b
Eutyches hæret. 90.b
Eutychiani. 95.b. 96.a
Eutropius. 83.a Eutropius Epiſc. 108.a
Euurardus Theologus. 189.a
Exarchi officium. 101.a. 115. a. 171.a
Excommunicatio Imperatoris. 160.a
Exonia, Epiſcopatus. 161.a
Extrauagantium author. 212.a
Exuperius. 83.a
Ezechias. 16. b. 19.b. 20.a
Ezechiel. 23.a.

Ezras. 27. a.b. 28. a. 40.a.41.a.42.a

F.

FAbianus,pp. 68.b.69.a
Fabius Maximus. 50.b
Fames maxima. 73.a.99.a.133.a.192.b
Farabertus. 64.b
Faramundus. 86,a.87 b. 88.a.
Fauorinus Philoſ. 63.a
Fauſtus. 97.a
Felix. i. pp. 71.b Felix ij.pp. 80.b.81.b
Felix iij. pp. 92.b. Felix iiij. 96.b
Felix v.pp. 232.b 235 b
Felix anachoreta. 185.a
Felix hæret. 119.b
Felix Vrgelitanus,ſeu Orieltanus. 120.b
Felix Malleolus. 235.a
Feneſtella Hiſtoric. 59.a
Ferdinandus Magnus Rex catholicus. 242.a
243.a. 247. b.
Ferdinandus Imper. 259.b.263.b. 268.b
Feſtum Tubarũ. 4.a. Feſtum Templi. 46.a
Feſtum transfigurationis. 237.a
Feſtum exaltationis S.crucis. 107.a
Feſtum omnium Sanctorum. 105.a. 126.a
Feſtum omnium animarum. 144.a
Feſtum corporis Chriſti. 197.a. 209.b
Feſtum viſitat.B. Virg. 222.a 224.a.233.a
Feſtum concept.B. Virg. 233.a 240.a
Firtheſtanus,Epiſc, 137.a

Fiſchatius. 218.a
Flagellantes,hæret. 200.a
Flamingorum origo. 122.a
Flandri diœceſis Tornacen. 130.b
Flauianus,pp. 68.b
Flauianus Antioch. 82.a
Flauius Ioſephus. 60.a
Flauius Claud. Imper. 71.b
Flauius Vopiſcus. 73.a
Florentius. 109.a
Florentiæ vrbs. 135.a
Florianus, Imp. 72.b
Florus,monac. 88.a
Fluentius Florentinus. 163.b
Formoſus, pp. 131.b. 132.a.133.b
Fortunatus, poëta & Epiſc. 100.a
Fotinus. 64.a.79.b
Francfordien.Academia. 244.b
Franci. 87.a.91.a. Franciæ nomē.90.a.127 a
Franciæ regum mos. 109.a
Franciſcus Aſiſiates, à quo 189.a.191.a
Franciſcanorum Ordo. 185.a.189.a
Franciſcus Maronius. 212.à
Franciſcus Pettarcha. 221.a
Franciſcus Vincentius. 222.b
Franciſcus Zabarellus. 229.a
Franciſcus Philelphius. 236.a
Franciſcus de Paula. 239.a
Franciſcus i. Rex Franc, 246.b.247.b.248.
a.b. 252. a.b.
Franciſc. ij. 263.b.265.a

Franciſcus Dux Britan. 240.a
Franciſcus Irenicus. 243.a
Franciſcus Titilmannus. 249.b
Franciſcus Vatablus. 254.a
Franciſcus Picardus. 260.b
Franciſcus Duarenus. 261.a
Eranciſcus Dux Guyſius. 268.a
Franciſcus Xauier. 269.a
Franco, Abb. 371.a
Fraterculi, Fratres, ſiue
Fratricelli. 207.a.b
Francicum caſtrum, ſiue Fronſiacum. 119.a
Fredegunda. 102.a
Fredericus i. Imp. Ahenobarbus ſiue barbaroſſa. 175.b. 176.b. &c. 180.b. 183.a
Fredericus ij. Imp. 184.b. 188. b. 189.a. b. 190. a.b. 191. a.b. 193.b. &c.
Fredericus iij. 231.b 235.b. 236.b. 237.b. 238. b. 239.b. 241.b. &c.
Fredericus Dux Saxoniæ. 246.a
Eredericus Nauſea. 247.a. 258.b
Fledericus Staphylus. 268.b
Friburgum vrbs. 181.a
Friburgenſis Academia. 236.a
Frontinianiſtæ, hæret. 103.b
Frumentius. 79.a
Fucherius Carnotenſis hiſtoric. extat in Gallia. 163.a
Fugatius. 66.a
Fulbertus, Epiſ. 146.a
Fulgentius Rupenſis. 94.a

Fulgentius,Hiſpal. 95.a
Fuluius Antoninus Pius. 62.b.63.b
Fundanus,pp. 64.b

G

Gabinius. 13.b.36.b.51.a
Gabriel Biel. 242.a
Gad propheta. 15.a
Gadaræ. 33.b.35.b
Gaiferus. 116.a.118.a
Gaius,pp. 72.b
Galba 59.b
Galenus. 64.a
Galerius,Imp. 73.b.74.a.b.75.b
Galienus,Imp. 69.a.70.a.b.71.b
Galilæi 35.a
Gallus Hoſtilius. 69.a
Gallus abb. 224.a
Gallia perturbata. 266.&c.
Gamaliel. 33.a
Ganfredus Antiſiodoren. 179.a
Gararanes. 91.a
Garizim Templum dirutum. 31.a
Gaufridus Comes. 176.a
Gedeon. 15.b
Geiſſe. 143.a
Gelaſius i.pp. 93.b
Gelaſius ij.pp. 166.b.167.b.168.b
Genebaldus. 85.b.86.b
Gene-

Geneuenſes hæretici. 250.b
Geneuenſes diſſident à Bernenſibus de Religione. 259.a
Gennadius. 94.a
Genouefa. 90.a
Genſericus. Ibid.
Gentilis Fulginas. 213.a
Genua capta. 137.a
Geometriæ inuentores. 11.a
Georgius. 74.a
Georgius Pachimeres. 83.a
Georgij, hæret. 106.a
Georgius Pachimerius, hiſt. 212.a
Georgius Trapezuntius. 236.a
Georgius Bohem. Rex. 239.a
Georgius Florus. 243.a. Georg. Valla. 244.a
Georgius Dux Saxoniæ. 248.a
Georgius Wicelius. 254.a
Gerard. Epiſ. 141.a. Gerard. Mogūtinus. 204.b
Gerardus Leodienſis. 210.a
Gerardus Bononienſis. Ibid.
Gerardus Magnus Dauent. 221.a
Gerardus Zutphanius. 224.a
Gerebertus. 145.b
Germanus Altiſiodorenſis. 88.a
Germanus Pariſien. & German. Capuanus. 67.a
Germania fit Chriſtiana. 115.a
German. Imperium. 145.a. 147.a
Geruaſius. 73.a
Getæ. 69.a

Gibellinorum factio. 192.b. 232.a
Gigantum origo & propago. 7.a
Gigantum fabula vnde. 9.a
Gilberga ſiue Ingelberga. 184.a
Gilbertus Rauennen. Archiepiſc. 158.b.160 b
Gilbertus Treuer. Archiepiſc. 159.a
Gillebertus Porrectanus, Vniuerſ. 170.a.174.b
Gilbertus, Abb 184.a.
Gilbertus Tornacenſis. 193.a
Gilbertus Magnus. 203.a
Gildardus. 100.a
Giſelbertus Anglus. 158.a
Giſla filia Simplicis. 131.a. Gizla. 143.a
Gladiatores, & ludi ſcenici Hieroſolymis. 34.a
Glycerius, Imp. 91.b
Gnoſtici. 63.a.64.a
Godefridus Bilion, ſiue Bullon. 162.a.&c.
Godefridus Viterbienſis. 184.a
Godefridus Epiſc. Cameracen. 201.a
Godeſchalcus, hæret. 126.b
Godeſchalcus Hollenſis. 238.a
Gog & Magog. 23.a
Gordianus, Iuriſcon. 68.a
Gordianus Iunior, Imp. 68.b
Gordirius Saracenus. 190.a
Gorgonius. 73.a. Gorgias. 40.a
Gotbertus. 112.a
Gotſchalus Wandalorum Dux. 156.a
Gotthi. 69.a.83.a.85.a.99.a.b.100.a.103.a
Gouleta expugnata. 256.a
Græciæ bella inteſtina. 40.a

Græca lingua in Ægypto. 47.a.49. a
Græcorum Imperium amiſſum. 223.a
Græcorum ſupputatio. 55.a.b.216.a
Græca Eccleſia reconciliata. 100 a.199.b.233.b
234.a.
Granatæ regnum fit Chriſtianum. 247.b
Grandimontenſis Ordo. 168.a
Gratianus,pp. 81.b
Gratianus,Canoniſta. 147.a.177 a.&c.
Gregorius Magnus pp. 71.a.102.b.&c.
Gregorius ij. pp. 114.b.&c.
Gregorius iij. pp. 115.b
Gregorius iiij. pp. 125.b.&c.
Gregorius v. pp. 144.b.&c.
Gregorius vi. pp. 149 b.150.b
Greg. vij pp. 157.b.158.a.159.b.160.a b
Gregorius viij ſchiſm. 167.b.169.a.
Gregorius viij.pp. 182 b.183.a.
Gregorius ix.pp. 189.b.190.a.191 a.192.b.
Gregorius x.pp. 198.b.&c.
Gregorius xi.pp. 220.b. 221.b
Gregorius Nazianzenus. 83.a
Gregorius Nyſſenus. Ibid.
Gregorius Turonenſis. 101 a
Gregorius Ariminenſis. 218.a
Gregorius Tiphernas. 236.a
Gregorius Schanderbegus Rex. 239.a
Grimoaldus Rex. 109.b
Groſſioni populi. 194.a
Gualbertus Florentinus. 156.a

Gualterus Pictauenſis. 193.a
Gualterus Burgenſis. 210.a
Gualterus Hunt. 221.a
Guaremundus Patriarcha. 168.b
Guarricus, Abb. 184.a
Guelforum factio. 192.b 232.a
Guibertus. 136. Guibertus Abb. Gembl. 179.a
Guido comes. 123.a
Guido Aretinus, monach. 148.a
Guido, Abb. 151.a
Guido Rex Hieroſ. 182.a
Guido Benonien. 203.a
Guido, ſiue Gilo Cameracen. 210.a
Guido Ferrarien. Ibid.
Guido montis Rocherij. 213.a
Guid. Maiorien. 213.a. Guido Parpinianus. Ibi.
Guitmundus. 158.a
Guilielmus Dux Aquitan. 131.a. 172.a
Guilielmus Nothus Norman. 157.a
Guilielm. Malmeſburien. 161.a
Guilielm. Tyri Archiep. 171.a. 181.a
Guilielmus Rex Siciliæ. 176.a
Guilielm. Remenſ. Archiepiſ. 181.a
Guilielmus Biturigenſis. 184.a
Guilielmus Antiſiodorenſis. 185.a
Guilielmus Theologus. 189.a
Guilielmus Niuernenſis. 192.b
Guilielmus Pariſienſis. 193.a
Guilielm. Comes Hollandiæ. 195.a
guilielmus Durandus Speculator. 195.b
Guilielmus de S. Amore. 195.b

Guilielmus Arronius. 201.a
Guilielmus Durandus. 203,a
Guilielm.Lugdunen. Ibid.
Guilielmus Ebrudunenſis. 206.a
Guilielm.de Nangiaco hiſt. 207.a
Guilielmus Hafliginien. 210.a
Guiliel.Ochan.212.a Guili.Pictauen. 213.a
Guiliel.à Petra alta. Ibid.
Guilielm.Anglus. 221.a
Guilielm.Vorillonius. 239.a
Guilielmus Hilacenſis. 240.a
Guilielm.Textor.242. Guiliel. Pepinus.243.
Guiliel.Budæus. 252.a.254.a
Guilielmitarum Ordo. 179.a
Gunterus Epiſc. 124.a
Guntranus. 101.a

H

Hacuida. 144.a
Haddarſan. 45.a
Hakkados Rab. Ibid.
Halberſtaden Eccleſia. 124.a
Haman. 40. Hamburgen.Eccleſia. 124.
Hamtuagen.Archiep. Ibid.
Hanani,Videns. 16.aAnania. 26.b
Hanbertus,dux.117.a.Haraldus Rex.141.a.157.a
Harimarius,Epiſc. 124.a
Harpinus Comes. 163.a
Haſadia. 28.b Haſmoni. Ibid.
Hatto,Abb.& Epiſc. 132.a
Haymo. 113.a.125.a

D iij Heb-

Hebdomadæ lxix. ad Chriſtum vſque quomodo impletæ. 25.b.&c.
Heber. 7.b.9.a.11.a
Hebraica lingua.9.a. Oblita à Iudæis.41.a
Hebræorum manſio in Ægypto. 10.b.&c.
Hebræorum ſupputatio. 53.a.b
Hebræorum menſes. 53.b.54.a
Hedio Zuinglianus. 254.a
Hegira,quid. 106.a
Helcias. 21.a
Helena. 74.a
Heli. 14.b
Heliodorus. 45.a
Heliogabalus. 67.b
Heliopolis. 30.a. Templum. Ibid.
Helmandus, ſiue
Helynandus monach. 185.a. &c.
Helmoldus Butſonien. 178.a
Heluidius 87.a
Heluicus Germanus. 218 a
Hennia. 103.a
Henricus i. Anceps Imp. 135.b.&c. & 144.a
Henricus ij Claudus Imp. 146.b.&c.
Henricus iij. Imp. 148.b.149.a.b.151.a.b.155 b
Henricus iiij.Imp. 153.b.154.a b.156.b.158.b 159.a.b.160.a.b.161.a.b.163.b.164.a.
Henricus v.Imp. 163.b.164.b.&c.
Henricus vi.Imp. 182.b.&c.
Henricus vij.Imp. 208.b.211.a
Henricus i.Ang.Rex. 166.a.167.a.168.a.174.a
Henr.ij.Rex An.176.a.177.a.179.a.180.a.183.a

Henricus iij. 196.a
Henricus v. Rex Angl. 230.a.237.a
Henricus vi. 237.a
Henricus viij. Rex Anglorum. 247.a.b.253.a 254.b.
Henricus i. Rex Franc. 147.b. 148.b. 149.b 150.a.153.a.
Henricus Valeſius ij. Franc. Rex. 252.a.b.256.a 261.a.262.b.
Henricus monach. hæret. 171.b.173.a
Henricus Toloſan. hæret. 173.a
Henricus Norman. Dux. 175.a
Henricus Ebredunenſis. 193.a
Henric.i. Dux Brabantiæ. Ibid.
Henricus Lantgrauius Heſſiæ. 195.a
Henric. de Seguſia, 195.b
Henricus de Gandauo. 206.a
Henricus à Balma. 218.a
Henric. Conſtantienſis. Ibid.
Henricus Boicius. 224.a
Henricus Heſſus. 228.a.231.a
Henricus de Coſueldia. 231.a
Henricus Herphius. 238.a
Henricus Gorricanus. 239.a
Henricus Arnoldi. 240.b
Henricus Bulingerus. 258.a
Henriciana hæreſis. 164.a
Heracleon. 65.a. Heracleona. 107.b
Heraclides Ponticus. 39 b
Heraclius Imp. 104.b.&c.

Heraclitus. 39.b
Heribertus. 100.b.101.a.124.a
Heridagus, Epiſ. 124.a
Herigerus,Abb. 146.a
Hermannus,Monach. Ibid.
Hermannus Contract.hiſt. 156.a
Hermannus de Schildis. 215.a
Herman.Stutdorpius. 231.a
Hermannus Petra. Ibid.
Herman. Schedellius. 243.a
Herman.Colon. Epiſc. 252.b
Hermimgildus. 102.a
Hermogenes. 68.a
Hermolaus,gram. 100.a
Hermolaus Barbarus. 243.a
Herodes Aſcalonita. 30.b
Herodes.31.b.33.a.b.34.a.b.36.b.Herodias.31.b
Herodis Magni filij. 31.b
Herodianus,hiſtoric. 69.a
Herodotus. 40.a
Herueus Britan. 168.a
Heſiodus. 16.b
Heſychius Mileſius. 94.a
Hexapla Origenis. 47.b
Hiberni,ſeu Iberi. 79.a
Hibernia data Anglis. 178 b.188.a &c.
Hiera. 51.a Hieremias. 21.b
Hieroboam. 23.b &c.
Hieronymus. 48.a.80.a.82.a.87.a
Hieronymus Sauanorola. 243.a
Hieroſolyma. 29.a.33.b.39.b.40.a

Hieroſolymæ pars Chriſtianis conceſſa. 157.a
Hieroſolym. expeditio. 162.a. 174.a.b.175.a 183. a.193. b.
Hieruſalem capta ſæpius. 22.a. 33.a.35.b.60.a 62.a.93. a. 105.a. 148.a. 182.a. 190.a.191. a .194.a.208.a.
Higinius. 60.a. Higinius, pp. 62.b
Hilarius. 77.a. Hilarius Arelatenſis. 85.a
Hilarius,pp. 91.b
Hilarius Aurelianen. 193.a
Hildebertus. 112.b.&c.
Hildebrandus. 152.a.153.b.157.b
Hildebertus Turonenſis. 158.a. 164.
Hildericus. 66.b.&c.
Hildericus ij. 108.a.&c.
Hildericus iij. Stupidus. 116.b
Hildegrinus,Epiſc. 124.a
Hildemen.Eccleſia. Ibid.
Hillel. 31.a.33.a
Hilpericus. 100.b.&c.
Himaldus. 316.a
Himbertus Abb. Pruliacenſis. 221.a
Hinmarus,Epiſ. 123.a
Hippocrates. 27.b.40.a Hippolytus. 70.a
Hircius Conſul. 34.b
Hiſpani Chriſtiani fiunt. 103.a
Hitto Friſingen.Epiſc. 122.a
Holofernes. 41.b
Homerus. 16.a.39.b Homer.Iunior. 49.a
Honoricus. 93.a

Honorius Presb. hiſtor. 166.a
Honorius Imp. 84.b. 86.a.b
Honorius i.pp. 106.b. Honor ij. 156.b
Honorius ij. pp. alter. 169.b.170.a.b
Honor.iij. pp. 184.a. 188.b.189.a.191.a
Honorius iiij.pp. 201.a.&c.
Horaldus Rex Daniæ, ſiue
Hunoldus, ſiue Harioldus. 126.a
Horatius. 52.b
Hormiſda, pp. 95.b
Hortenſius. 52.b. Hortenſia. Ibid.
Hoſtienſis Cardin. Hoſtiēſis ſummæ auth. 195.b
Hubertus. 116.a. Huber. Caſalanus. 210.a
Hugo Capetus. 143.b.&c.
Hug Cluniacē. 150.a.152.a. Hug. Magnus. 162.a
Hugo Carthuſianus. 165.a
Hugo de S. Victore. 171.a
Hugo de Folieto. 173.a. Hug. Heterianus. 180.a
Hugo Cardinalis. 158.b.192.b
hugo à Caſtro nouo. 225.a
hugo Ambriotus. 227.a. hugo Pariſien. 235.a
huguenoti in Gallia. 265.a
huldricus Epiſc. 138.a
huldricus huttenus. 247.a
humbertus. 197. a. humbertus Viennen. 216.b
hungari. 122.a.133.a.136.a.138.a.139.a.150.a
hungariæ regnum fit Chriſtianum. 143.a
hunni. 83.a.90.a.97.a.122.a.129.a
huns oppidum. 251.b
huſſitarum ſecta. 227.a.232.b
hutinus Rex. 118.a

hydaſpes. 51.a
hypapantis feſtum. 97.a
hyppolitus. 67.a
hyrcanus. 30.b
hyrcanus ſecundus. 33.a.b

I

IAbel. 6.a
Iacobitæ hæret. 106.a
Iacob. 10.b.11.a
Iacobus Apoſt. cur ad Tribus diſperſas ſcriberet. 20 a.31.b.
Iacobus frat. Domini. 60.a
Iacobus Achonenſis. 193. a
Iacobus Rex Arag. 194.a
Iacobus de Bellouiſo. 196.a
Iacobus Meyerus, hiſtor. 202. a
Iacobus Genuenſis. 206.a
Iacobus Vetullonius. 210.a
Iacobus de arena. Ibid.
Iacobus de Butrigarijs. Ibid.
Iacob. Lauſanenſ. 221.a. Iacob. Peretz 224.a
Iacob. Magnus Tholetanus. 225.a
Iacobus Chryſopolitanus. 238 a
Iacobus Gruytrodius. 240. a
Iacobus Winphelingius. 243.a
Iacob. Latomus, 247.a. Iacob. Sadoletus. Ibid.
Iacobus Tuſanus. 254.a
Iacobus Smidelinus. 268 b
Iaddus. 26.b.28.a.42.a
Iahaziel. 16.b
Iair. 33.b

Ianizari Turci. 232.a
Ianus quis,& vnde dictus. 7.a
Iaphet. 8.a.9.a. Iared. 5.b
Iaſon. 29.b. Iaſon Cyrenęus. 51.a
Iberi. 79.a
Iconomachi. 129.b
Idacius. 94.a
Iddo. 16.a
Idololatria incipit. 6.a.10.a
Idolum Iouis in Templo. 35.a.b
Iechonias. 21.b.&c.
Iehu. 16.a.24.a b.&c.
Ieiunia quatuor temporum. 67.a
Iephte. 13.b
Ieroboam. 16.a.&c.23.b
Ieſus filius Ioſedech. 26.b
Ieſus Syrach. 48.b.50.a
Ieſus Chriſt. Pont.Max. 57.b.&c.
Ieſuatorum Ordo. 222.q
Ieſabel. 24.a
Ignatius. 61.a 83.,
Ignatius Lohola inſtitutor Ordinis Societatis Ieſu. 254.b
Ignis ardens excogitatus. 110.a
Ignis ſacer. 29.b
Impreſſoria ars. 233.a.&c. Inas Rex. 127.a
Indi,Chriſtiani. 79.a.268.b. &c.
Innocentius i. pp. 85.b.87.a.105.a
Innocentius ij. pp. 170.b.&c.
Innocentius iij.pp. 183.b.&c.
Innocentius iiij.pp. 191.b.192.b

Innocentius v.pp. 199.a.200.a
Innocentius vi.pp. 217.b.218.a
Innocentius vij.pp. 224.a
Innocentius viij.pp. 241.b.245.a
Interdictio Regis Franciæ ob diuortium. 184.b
Interim Forma in Germania. 256.a
Interpretes Septuaginta 29.b.47.a.b
Ioachas. 20.b.24.b
Ioachim. 20.a.&c.26.b.37.a
Ioachim Mariæ parens. 33.b
Ioachimus, abb. 184.a
Ioachimus Brandeburg. Marchio. 244.b
Ioachimus Weſtphalus. 257.a.&c.
Ioam. 16.a
Ioannes Hyrcanus. 30.b.&c.
Ioan. Baptiſta. 35.a
Ioan. Clymachus. 86.a
Ioan. Chryſoſt. 83.a
Ioan. Damaſcenus. 116.a
Ioan. i.pp. 95.b.&c.
Ioan. ij.pp. 57.b.&c.
Ioan. iij.pp. 100.b
Ioan. iiij pp. 106.b.&c.
Ioan. v.pp. 111.b.&c.
Ioan. vj.pp. 112.b.&c.
Ioan. vij.pp. 113.b 114.a
Ioan. viij. fœmia, fabula. 128.a
Ioan. viij.pp. 129.b.&c.
Ioan. ix.pp. 132.b
Ioan. x.pp. 135.b
Ioan. xi.pp. 136.a.b

Ioan.xij.pp. 138.b.&c.
Ioan.xiij.pp. 140.b.&c.
Ioan.xiiij. 142.b
Ioan.xv.pp. 143.b
Ioan.xvi.pp. ibid.
Ioan.xvij.pp. 145.b.&c.
Ioan.xviij.pp. 144.a.&c.
Ioan.xix.pp. 146.b
Ioan.xx.pp. 147.b.149.b
Ioan.xxi.pp. 200.b
Ioan.xxij.pp. 211.b.212.a.b
Ioan.xxiij pp. 227.b.228.b
Ioan.Zimiſces.Imp. 140 b.&c.167.a
Ioan.i.Fran.rex. 215.b.&c.219.b.231.a
Ioan.i.Rex Caſtellæ. 223.a
Ioan.Nothus Ferdinandi filius. ibidem
Ioan.Dux Burgund. 228.a
Ioan.Paleolog.Conſt.Imp. 229.b.231.b.233.b.
234.a.b.
Ioan.iiij.Dux Brabant. 231.a
Ioan.Villarius. 233 a
Ioan.Albretus Rex Nauarræ. 248.a
Ioan.Frideric.Saxon.dux. 252.a.255.b
Ioan.Philoponus. 103.a
Ioan.Diaconus. 110.b
Ioan.Portuenſis. ibidem
Ioan Scotus Grecus. 130.a
Ioan Gualbertus. 156.a
Ioan.Xiphilinus Patriarch. 158.a
Ioan Zonaras,hiſt. 166.a
Ioan.Connenus Maurus Imp. ibidem.b

Ioan. à Stampis, ſiue Ianus à Tẽporibus. 174.a
Ioan. rex Angl. 176.a.187.a.&c.
Ioan. Carnotenſis. 179.a
Ioan. Bonus Mantuaus. ibid.
Ioan. Mattha. 185.a
Ioan. Brenus rex Hieroſ. 188.a
Ioan. Duca Imp. 188.b.&c.
Ioan. Friburgenſis. 192.a
Ioan. Valleis. 193.a
Ioan. de Rupella. ibid.
Ioan. de ſacro Boſco. 194.a
Ioan. Semeca Teutonicus. 197.a
Ioan. Buſſinenſis. ibidem
Ioan. Biſuntinus. ibidem
Ioan. Valenſis. 201.a
Ioan. Gennenſis. 203.a
Ioan. Cholletus. 204.a
Ioan Scotus D Subtilis. 207.a
Ioan. Sanctogeminianus. ibid.
Ioan. Armeniæ rex. 210.a
Ioan. Vitalis Card. 210.a
Ioan. Glodeſton. ibidem
Ioan. de Columna. 213.a
Ioan. Andreas. 213.a
Ioan. Bacomthorpe. 215.a
Ioan. Haſſalanus. ibidem
Ioan. Cantacuzenus. 216.a, 217.a
Ioan. de Bachone. 218.a
Ioan. de Tambaco. 218.a
Ioan. Wiclef. 218.b.228.b
Ioan. Bocacius. 221.a

Ioan.Thaulerus. Ibid.
Ioan.Columbanus. 222.b
Ioan.Hus. 222.b.228.b
Ioan. Rusbrochius. 224.a
Ioan.de Hiſdinio. Ibidem.
Ioan Bromiardus. 225.a
Ioan.Froſſardus,hiſt. Ibidem
Ioan.Niuernen.Comes. 225.b
Ioan.Capreolus. 229.a
Ioan.Dominici. Ibid.
Ioan.Imolenſis. 229.a
Ioan.de Turrecremata. 231.a
Ioan.Fouentinus. Ibidem
Ioan.Gerſon Ibid.
Ioan.Gritſius. 232.a
Ioan.Niderus. Ibid.
Ioan.Segouius. Ibidem
Ioan.Noblet. Ibid.
Ioan.à Spina. Ibidem
Ioan.Epiſc.Leodienſis. Ibidem.
Ioan.Guttenbergius. 233.a
Ioan.Fauſtius. 234.a
Ioan.Huxarus. 235.a
Ioan.Weſſalia. Ibidem
Ioan.Capiſtranus. 235.a
Ioan.Varenaskrius. Ibid.
Ioan.Raulinus. Ibid.
Ioan.Bononienſis. 238.a
Ioan.Hagen.de Indagine. Ibid.
Ioan.Capgraue. Ibid.
Ioan.Sabinenſis. Ibid.

Ioan. Tinctorius. 240.a
Ioan. Betſius. Ibidem
Ioan. de Monte regio. Ibidem
Ioan. Lapidanus. 242.a
Ioan. Teſſeranus. 242.a.&c.
Ioan. Trithemius. 242.a
Ioan. Mederus. 243.a
Ioan. Dalburgius. Ibid.
Ioan. Nauclerus Ibid.
Ioan. Keiſerſpergius. Ibid.
Ioan. Picus Mirandula. Ibid.
Ioan. Reuchlinus. 244.b
Ioan. Tetzellius. 246.a
Ioan. Eckius. 247.a.&c.254.a
Ioan. Cochlæus. 247.a
Ioan. Arboreus. ibidem
Ioan. Fiſsherius Roffenſis, ibidem
Ioan. Faber. 249.b
Ioan. de Leiden. 252.a
Ioan. Bellaius. ibidem
Ioan. Hofmeiſterus. 254.a
Ioan. Timannus, hæret. 258.a
Ioan. Caluinus, hæret. 258.a.260.a.268.b
Ioan. à Laſco. 258.a.265.a
Ioan. Angelus, hæret. 259.a
Ioan. Sleidanus. 260.b
Ioan. Fernelius 261.a
Ioan. Gropperus. ibidem
Ioan. Funcius. 273.b
Ioan. Albinus. ibid.
Ioanna filia regis Siciliæ. 216.a

Ioanna Bellatrix in Franc. 231.a
Ioannitæ milites ſacri. 167.a 210.b
Ioarib. 18.a
Ioas. 17.b.24.b.29.b
Ioathan. 171.b
Ioaz Sacerdos. 16.b
Iob. 12.a
Iudocus,monach. 116.a
Iodocus Badius. 224.a
Iodocus Clicthoueus. 247.a
Ioel. 18.a.21.a
Iohanan. 15.a.31.a
Iohanan Benzacchai. 34.a
Ioiada. 18.a.26.b
Iole Imperatrix. 189.a
Ionadab. 18.a
Ionathan Vziel. 33.a
Ionas. 18.a
Ionas Iuſtus.hæret. 258.a
Ionathan & Iddo. 15.a.30.b
Ioram. 15.b.&c.23.b
Iordanes Dominicanus. 192.a
Iordanus Magdeburgenſis. 228.a
Iornandes,ſiue Iordanus. 99.a
Ioſaphat. 15.b.16.b.18.a
Ioſeph. 11.a
Ioſeph Galilæus. 31.a
Ioſephus Patriarcha Conſtantinop. 233.b
Ioſé Ioaſar. 32.a
Ioſé Iohanam. ibidem
Ioſippus. 45.b.60.a

Ioſephi antiquitates. 28.a.29.a.36.a
Ioſias. 20.b.21.b
Ioſue. 11.b.12.b.27.b
Ioſue Prahaiæ. 32.a
Ieſu,ſiue Ioſue Turcorum Imp. 223.b.228 a
Iouianus Pontanus. 242.a
Iouianus,ſeu Iouinianus,Imp. 80.b.&c.
Iouinianus,hæret. 84.a
Irenæus. 65.a
Irnerius,Iuriſta. 172.a
Iſaac. 9.b
Iſaacius Connenus Imp. 154.b.&c.
Iſaacius ij.Angelus Imp. 181.b.183.a.b.187.a
Iſabella Philip.Pulchri filia. 214.a
Iſabella Regina Ang. 227.a
Iſabella Hungariæ regina. 261.a
Iſdigertes,rex. 85.a
Iſidorus ſenior. ibidem
Iſidorus iunior Hiſpal. 106.a
Iſidorus Theſſalonicen. 234.a.b
Iſmael Sophis. 224.a
Iſnardus. 123.a. Iſychius. 85.a
Iubal Muſices inuentor. 6.a
Iubilandi vocabulum à Iubal. ibid.
Iubilæi annus. 206.a.216.a.240.a
Iudas. 11.b Iudas Machabæus. 28.b
Iudas Tabæi. 32.a
Iudæa facta prouincia. 31.b.34.b
Iudæa à Romanis capta. 33.a
Iudæorum clauſorum fabula. 25.a
Iudęi Roma pulſi. 59.a

Iudæorum excidium vltimum. 62 a
Iudæi expulſi,aut ad baptiſmum coacti. 107.a 182.a.203.a 209.a.242.a
Iudæis habitus aſſignatus. 187.b
Iudæi Euchariſtia peſsimè abutentes. 245.a 246.a
Iudith. 41 b Iudith Liber. 48.b
Iulianus Apoſtata. 36.a
Iulianus Imp. 65.b.80.b.82.a
Iulianus Iuriſconſ. 66.a
Iulianus Pomerius. 111.a
Iulius Cæſar. 48.a
Iulius Celſus Iuriſconſ. 62.a
Iulius Capitolinus. 73.a
Iul.Pollux. 66.a
Iul.Aphrican.hiſt. 68.a
Iulius primus pp. 79.b
Iulius ij.pp. 243.b.&c.
Iulius iij.pp. 256.b
Iulius Phlug. 254.a
Iuo Carnotenſis. 164.a.215.a
Iuſtinianus Imp. 96.b.&c.
Iuſtinianus Rhinotmetus. 110.a.&c.
Iuſtinus,hiſtoricus. 64.a
Iuſtinus,Martyr. Ibid.
Iuſtinus,Imp. 95.b.96.a.b.100.b
Iutha Otthonis Ruffi filia. 154.a
Iuuenalis,poeta. 61.a
Iuuencus. 77.a

L

Lacapenus. 134. b.136.b.138.a
Lactantius. 77.a
Ladiſlaus rex. 234.a
Lælius. 51.a
Lamech. 5.b
Lambertus. 109.a
Lambeitus Schafnaburg. 161 a
Lampridius. 73.a
Lanceæ ferrum quę Chriſti latus aperuit. 245.a
Landulphus. 239.a
Lancfrancus. 151.a.161.a
Langdalus, Angl. 247.a
Laonicus Chalcondylas. 238.a
Latinorum ſupputatio. 53.a.54.a
Laudericus. 102.a
Laurentius. 70.a
Laurentius ſchiſm. 94.b
Laurentius Iuſtinianus. 224.a.228.a
Laurentius Valla. 229.a
Laurentius S. Venetus. 238.a
Laurentius Campegius 250.a
Laurentius Medices Iunior. 252.a
Lazarus Schuendius. 289.b
Leander, epiſc. 102.a
Leges Gracchorum agrariæ. 51.a
Lemingildus, Leonigildus, ſeu Lennigildus. 102.a
Lemlen Iudæus. 244.a

Lentulus. 36.b
Leo i. Magnus pp. 89.&c.
Leo ij. pp. 1 0.b.&c.
Leo iij. pp. 121.&c.
Leo iiij. pp. 126.b
Leo v. pp. 133.b
Leo vi pp. 135.b.&c.
Leo vij. pp. 136.b
Leo viij. pp. 139.b.&c.
Leo ix. pp. 150. b.&c.
Leo x. pp. 245.b.&c.
Leo Magnus Imp. 89.b.91.b
Leo ij. ſiue
Leontius Imp. 112.b
Leo iij Iſaurus Iconomach. 114.b.&c.
Leo iiij. Imp. 119.b 121.a
Leo v. Amenius, Iconomach. 121.b.&c.
Leo vi. Philoſ Imp. 131 b.&c.
Leo rex Armeniæ. 210.a
Leo Archidiac. 152.a
Leo Tuſcus. 180.a Leo Baptiſta. 236 a
Leonardus. 101.a
Leonardus Vtinenſis. 235.a
Leonides. 67.a
Leopidus marchio. 159.a
Leopoldus. 178.a
Leuiræ vxoris conſtupratio. 14.a
Leuitici, idololatræ. 143.a
Lex quando data. 12.b
Lex manumortua in Angl. 204.b
Liberius pp. 80.b.81.a

Liberius ij. pp. 98.b
Licinius Imp. 74.a.b.&c.
Lidericus Harledenſis primus Flandriæ comes. 120.a.
Linguarum confuſio. 9.a.10.a
Linus. 59.b.60.a
Lipſica Diſputatio. 248.a
Litaniæ. 92.a.104.a
Literarum, ſeu librorum author. 6.a
Lithuani Chriſtiani. 222.b
Liuonia, ſeu Lifland Chriſtiana. 177.a
Liuius, poeta. 50.b
Liuius hiſtoricus. 58.a
Lolhardus, hæret. 211.a
Longinus exarchus. 100.a
Longobardi. 77.a.100.a.103.a.115.a.119.a.120.a 134.a
Lotharius. 96.a.b.97.b.100 b.101.a
Lotharius ij. rex. 101.b.102.b.104.b.105.b
Lotharius iij. 108.b
Lotharius iiij. 124.b.125.a.b.127.a.b.138.b.140.b.143.b
Lotharingia vnde dicta. 127.a. capta. 258.a
Lotharius ij. Imp. 169.b.&c.
Louanienſis Academia. 251.a
Lucanus. 60.a
Lucanus, hæret. 65.a
Lucas Stembergerus, hæret. 265.b
Lucentius. 90.b
Lucianus Apoſtat. 61.a
Lucia. 73.a. Lucinia. ibidem

Lucionen.Sedes. 212.a
Lucius pp.Æmilius. 42.b.&c.
Lucius Florus. 62.a
Lucius Sylla. 43.a
Lucius rex primus Chriſtian. 66 a
Lucius i.pp. 69 b
Lucius ij.pp. 173.b
Lucius iij.pp. 180 b
Lucretius poeta.51.a Lucullus. ibidem
Ludouicus i.Pius. 122 b.123.b.124.a.b.125.a 126.a
Ludouicus iiij.Bauar.Imp. 211.b.212.b.214.b
Ludouicus i.rex. 94.a.107.b
Ludouicus ij. 112.b.127.b.128 b
Ludouicus iij.Balbus. 129.b.130 b.144.a
Ludouicus iiij.rex. 129.b.133.b.134.b.&c.
Ludouicus v.ſeu vij. 143.b.&c.
Ludouicus viij.Craſſus. 163.b.167.b.168.b.
Ludouicus ix.Lenis. 170.b.171.b.172.a.&c.
Ludouicus x.rex. 188.b
Ludouicus xi.rex. 189.b.190.a.b.191.b.192.a. 193.b.194.b.195.a.196.a.b.198.a.b
Ludouicus Vtinus rex. 209.a
Ludouicus xij. 211.b
Ludouicus xi.rex. 237.b.&c.
Ludouicus xij. 242.b.&c.
Ludouicus Bauariæ rex. 125.a
Ludouicus Claromonten.Comes. 213.b
Ludouicus Berus. 247.a
Ludouicus Aurel.dux. 228.a

Ludouicus Cardin. Aquileienſis. 233.a
Ludouicus Patricius. 244.a
Ludouicus Hungar rex. 251.b
Ludouicus Lauatherus. 258.a
Lugderus, epiſc. 124. a. Luithprādus. 117. a. 135. a
Lunæburgen. Conuentus. 265. b. 267. b
Luphius Sueuus Comes. 249. b
Lupoldus Carthuſian. 213. a
Lupoldus Bambergen. 215 a
Lupus Brixien. 88. a. Lupus Senonen. 106. a
Lutetia inundata. 208. a
Lutherus, à quo hæreſis Lutherana. 246. a. Vide Martinum in Litera M.
Lutheranorum ſecta diuiſa. 249. a. 254. a
Lycophron. 49. a. Lycurgus. 16. b
Lyſander. 41. b. Lyſimachus. 42. b
Lyzetus moritur. 258. b

M

Macarius. 69. a
Macedoniani. 81. a. Macedonius. 83 b
Macedonum regnum. 18. a
Machabæi. 28. a. b. &c.
Machabæorum libri. 45. b 51. a
Machometes Turca 227. a. Macrinus Imp. 66. b
Macrobius. 65. a. Manfredus. 202. a
Magdeburg. conditum. 138. a
Magdeburg. Cēturię. 264. b. Magi ex Oriēte. 34
Maginulphus. 166. b. Maglorius. 101. a
Magnicongo regnum Chriſtianum 247. b
Magnæ Chartæ origo in Anglia. 219. a

Maometes.103.a.b Mahometani.106.a
Mahometes Turc.Imp. 198.a
Mechmes,ſiue (240.a
Mahometes Tur.Im.229.b.230.a.234.b.239.b
Mahometana Lex innouata. 244.a
Maiorianus Imp. 89.b.91.b
Maiorica Inſula capta. 192.a
Malachias.27.a.b.&c. Malachias archiep.174.a
Malachias Dominican.210.a. Malaleel.5.b
Malcus Porphyrius.70.a. Maleacẽſ. Sedes.212.a
Mala-Tolta vectigal.207.b. Mamercus.92.a
Mammæa.67.b. Manaſſes.18.b.20.b.28.b
Manaſſes Theolog. 189.a
Manes ſeu Manichæus. 72.a
Manichæorum hæreſis. 72.a.102.a.142.a.166.a
Manuel.Imp. 170.b.173.b.175.b.176.b
Marcellinus orator.26.b. Marcellinus.72.b.73.a
Marcellus.50.b. Marcellus Iuriſconſ.67.a
Marcellus pp.73.a.b. Marcellus ij.pp.157.b
Marcellus alter.80.a. Marcellus Ancyr.hęr.82.a
Marcomirus. 58.b.62.b.81.b.84.b.85.a
Marcus Euangeliſta. 60.a
Marcus Hieroſ.epiſ.64.a. Marcus Cõfeſſor.72.a
Marcus Marulus.244.b. Marcus,pp.78.b.&c.a
Marcus Epheſinus. 234.a
Maidochæus. 27.a.b. Mardonius. 39.a
Margarita Comitiſſa peperit.363.liberos.210.b
Maria concepit quando. 34.b
Maria Imp.combuſta. 145.a
Maria Regina Angl. 259.a.262.a
Maria Regina Scotiæ. 264.b

Maria filia Scotiæ Regina. 273.b
Marianus Scotus.158.a. Marina virgo. 165.a
Marinus.93.a.129.b. Marius. 51.a
Marſpurgen.Conuentus. 250.b
Marſilius Paduan.210.a.Marſilius Ficin.242.a
Martialis poeta.61.a. Martianus,Imp.89.
Martinus epiſc.77.b.Martin⁹ Turonē.83.a.86.a
Martinus,i.pp.107.b. Martinus ij.pp.130.b
Martinus iij.pp.ſeu Marinus. 137.b
Marti.iiij.pp.201.b.&c. Marti.v.pp.228.b.&c.
Martinus Pœnitentiar. 213.a
Martinus Lutherus. 246.a.&c.255.a.b.&c.
Martinus Bucerus. 254.b.&c.
Martion,hære.63.a.&c. Marutha,epiſ.90.a
Mathalia. 28.b
Mathematicæ artes à quo 7.a
Ægyptijs traditæ. 10.a
Mathuſalem.5.b. Matildis.144.a
Matris hiſtor. author. 213.a
Matthæus Cracouienſis. 221.a
Matt.Palmerius.235.a.Matt.Vindonicen.198.a
Matthæus Wormatien. 224.a
Matthias Archiep.Mogunt. 212.b
Matthias Palmerius Piſanus. 242.a
Mauritius cum ſocijs. 73.a
Mauritius alter. 99.a
Mauritius,Imp. 101.b.102.b.121.a
Mauritius epiſc. 184.a
Maxentius. 75.b
Maxentius,Abb. 95.a

Maximinus, ſeu
Maximinianus, Imp. 67.b.&c.73.a.b.&c.
Maximilianus Imp. 242.&c.
Maximilianus electus Rex Rom. 267.b
Coronatus. 268.a
Maximilianus Archidux Auſtr. 242.a
Maximilla, hæret. 66.a Maximus Tyrius. 63.a
Maximus Taurinenſ. 85 a
Maximus Alexander. 80. a
Maximus epiſc. Armen. 172.b
Maximus Planudes. 221.a
Mechanicæ artes vnde. 7.a. Medardus. 100 a
Mediolanen. Eccleſia. 154.a
Mediolanum captum à Franc. 147.b
Meideburgẽſ. archiepiſcopatus. 138 a. Meir. 31.a
Melanchthon. 250.b. 251.a. Melchiades, pp. 75.b
Melchior Antioch. 71.a. Melchiſedech, quis. 9 a
Meletiani. 81.a
Melita, ſeu Malta oppugnata. 289.b
Melito. 65.a. Melito, ſeu Melites. 103.a
Menahem. 24.b. Menander. 47.a
Menelaus. 29.b. Menradus, epiſc. 177.a
Mercurius Triſmegiſtus. 47.a
Merlinus vates. 94.a Merodac. 20.a. 21 a
Meroes qui & vnde dicti. 10.a
Meroueus. 89.b. 90.a. Merouingi. 90.a
Meſopotamij Fideles facti. 174.a
Meſſala Coruinus. 52.b Meſſalliani, hæret. 83.a
Meſue, medicus. 178.a
Meſulla. 26.b. Metaſthenes. 41.b
Methodius, 74.a. Methodius alter. 129.a.

Methodorus. 80.a Metis capta. 258.a
Micheas Semla. 16.b
Micheas Moraſtites. 18.b.20.a
Michææ hiſtoria. 14.a
Michael Patriarcha Conſt. 152.a
Michael de Maſſa. 218.a
Michael Angrianus. 224.a
Michael Mediolanenſis. 240.a
Michael Syngelus. 102.a
Michael ij.Imp. 121.b.124.a
Michael iij.Traulus. 123.b.&c.
Michael iiij.Imp. 126.b.&c.
Michael v.Paphlag. 148.b
Michael vi.Calaphates. 148.b
Michael vij.Stratioticus. 154.b
Michael Nicephorus Botoniates. 157.b.
Michael Connenus Paleologus. 194.b.196.b. 206.a
Michael Imp. 208.b
Mieſlaus,ſiue Mieſcilaus Polon. 141.a
Milites D.Iacobi. 180.a
Miloes interfector Amuratis. 222 a
Miltiades. 40.a
Miltiades,pp. 74.b. ſeu
Melchiades. 95.a.b
Mindenſis Eccleſia. 124.a
Minoritarum ordo. 185.a.189.a
Miſael. 21.b.23.a.27.b
Miſna. 45.a
Modeſtus. 65 a.

Modeſtinus.68.a. Monaldus. 213.a
Monarchia Babylonica. 27.a.38.a
Monarchia Perſica. 27.a.41.b
Monarchia Chaldæorum, Perſarum & Græcorum. 32.b.37.a.b
Monarchia Macedonica. 40.b.43.a
Monarcha primus. 38.a
Monarchia quarta Roman. 43.a
Monaſterienſis epiſcopatus. 124.a
Monophyſitæ, hæret. 103.b
Monothelitæ. 101.b.108.b.110.a.b
Morbus ſacer. i. Gallicus. 243.a
Moſes Turcarum Imp. 227.b
Monſtrum canino capite. 133.a
Monſtra multa. 163.b.165.a.166.a
Montanus hæret. 66.a
Monteſiæ Militum Ordo. 194.a
Montis Oliuarum Ordo.220.a. Moyſes.11.b
Mulbrunenſe Colloquium. 268.b
Mulech Sapherapes.204.a Mulorũ origo 11.a
Murzuflus, ſeu Murſiphus, ſeu Myrtil', Imp. 183.b.
Mythridates. 42.b.51.a
Mũcerus, ſiue Monetarius, hæreſiarcha. 249.a
Mundi duratio. 3.& 4.
Mundi Ætates ſex. 3.b.
Mures comedunt quendam. 157.a
Muſtapha Baſſa. 245.a
Muſulmanes, ſiue Mulſumanes Turc. Im. 223.b. (226.b.&c.

N

NAbad. 23.b Nabuchodonoſor. 20.a.&c. 27.a.37.a b.38.a.41.b

Nabuzardan. 127.b
Næuius. 50.b
Nahor. 8.b. Nahum. 21.a
Narſes. 99.b.100.a Nathan Propheta.15.a
Nathæus Arbelithes. 32.a
Nauarræ regnum incipit. 139.a
Nauarræ regnum occupatum. 248.a
Nauigandi vſus & initium. 7.a
Nazareni,hæretici. 152.a
Neapolitanum Regnum amiſſum. 243.a
Neardea fluuius. 41.a
Nebienſis Epiſc.Pſalterium octaplum. 47.b
Neemias. 27.a.&c.40.a.&c.
Nemrod primus rex. 8.a
Nepos,Imp. 91.b
Nero. 35.b.58.b.&c.
Nerua. 60.b
Neſtoriani. 84.a,88.b.96.a
Nicander. 49.a.&c.
Nicea vrbs capta. 164.a
Nicephorus,Imp. 121.b.&c.
Nicephorus Phocas Imp. 139.b.&c.
Nicephorus Blemmydes. 200.a
Nicephorus Calixtus hiſt. 207.a
Nicephorus Gregoras. 216.a
Nicetas Pictoratus. 153.a
Nicetas Acominatus Choniat. 185.a
Nicolaitæ. 61.a.128.a.152.a
Nicolaus Myrren. 128.b.&c.
Nicolaus i.pp. 154.b

Nicola⁹ ij.pp.154.b. Nicolaus iij.pp. 201.b.&c.
Nicolaus iiij pp. 203.b
Nicolaus v.pp. 207. b.232.b.&c.
Nicolaus Cabaſilas. 203.a
Nicolaus Tolentinus. 205.a
Nicolaus Aqueuillanus. 212.a
Nicolaus v.ſchiſm. 212.b
Nicolaus Lyranus. 215 a
Nicolaus Oreſmus. 221.a
Nicolaus Gorracus. 224.a
Nicolaus Dunkelſpuglius. 231.a
Nicolaus Amici.232 a.Nicolaus Burgũdio.ibi.
Nicolaus laquerius. 235.a.Nicol.Auſmius. ibi.
Nicol Perott⁹.236.a.Nicol.Dorebellan⁹. 238.a
Nicolaus de Cuſa. 238.a
Nicolaus de Vachenheim. 239.a
Nicolaus Deniſius. 240.a
Nicol. Salicetus.242.a. Nicol.Stolkius. 250.a
Niçolaus Serinenſis Comes. 272.a
Nigrorum factio. 209.a
Niuardus,archiepiſc. 109.a
Niniue. 8.a.57.a Niniuitæ. 18.a
Nobertus.166.a. ſiue Norbertus. 170 a
Noe. 6.b.7.a.10.a.54.a.
Noricum rex Chriſtianus. 148.a
Nortmanni. 127.a.130.a.131.a
Nortmannia nunc, quæ olim Neuſtria. 131.a
Nouatianus,hæret. 69.b
Nouatus, Ibidem. Nouatiani. 87.a
Nuba Danorum rex. 137.a
Numa Pompilius 18.b.19.a Numerianus.72.b

O

OBed. 20.a
Ochozias. 15.b.&c.23.b
Octauius Auguſt. 57.b.&c.
Odeacer,rex.92.b. Odemarus. 61.b.62.b
Odilo abb.144.a. Odo epiſ.Cameracen.171.a
Odo Pariſienſis Cancell. 193.a
Odocharus,ſiue Othocarus rex Bohemiæ.191.a
Odo Dux Burgundiæ. 183.a
Oecolampadius. 248.a.251.b Offa,rex.127.a
Ogoziorũ,ſiue Othomannorũ familia. 222.a
Olbertus,abb.147.a. Olda. 21.b
Oldradus de ponte. 210.a
Oliuerius prior S.Bauonis. 235.a
Olybrius,Imp. 91.b
Olympiadũ initiũ,& Olympias quid. 18.a
Onias priſcus.28.b.29.b. Onias. 28.b.30.a
Onkelos.31.a.45.a. Oppianus poeta. 63.a
Opilius Macrinus Imp. 66.b
Orchanes Turc.Imp. 211.b.214.b.215.b.217.a
Orchanes alter. 227.a
Ordo Militum Ieſu Chriſti. 213.b.215.a
Ordo equitum Stellæ. 216.b
Ordo equitum Garterij. Ibidem.
Ordo Montoliuetenſium. 228.a
Ordo Canonicorum S.Georgij. Ibidem
Ordo Mendicantium D.Hieronymi. Ibidem
Ordo Scopetinorum,ſiue S.Saluatoris. Ibidem
Ordo Minimorum,ſeu Bonorũ hominũ. 239.a
Ordo S.Trinitatis. 185.a

Ordo Militum S.Mariæ. 194.a
Ordo Seruorum B.Marię. 201.a
Ordines 4. præcipui. 203.a
Ordo Ieſuatorum. 222.b
Ordo Equitum D.michaelis. 240.a
Ordo Pœnitentium mulierum. 243.a
Ordo Sodalitatis D.amoris ſiue Theatini. 252.a
Ordo Societatis Ieſu. 254.b
Orebitæ,ſiue Orphani,hæret. 227,a
Organum muſicum in Francia. 126.a
Orientis Imp.deficit.& transfertur. 117.a. 118.a
Origenes.47.b.&c. Origenes.70.a.85.b
Origeniſtæ.99.b. Oroſius. 85.a
Oſaias. 21.a. Oſeas. 17.a.&c.
Oſee.24.b. Oſiandrini,hęret. 254.a
Oſiander. 258.a. Oſin. Rex. 108.a
Oſiris Pharaonum primus. 38.a
Oſmundus,epiſc. 151.a
Oſnaburgen.Eccleſia. 124.a
Oſtrogothi.93.b.97,a Oſualdus. 108.a
Oſualdus myconius hęret. 251.b
Othbertus quidā.148.a.Othobonus Lega 197.a
Othoniel.11.b.&c. Otho. 59.b
Ottho,ſeu Oddo Abb. 135.a
Otto,ſiue Odo Rex. 131.b
Ottho i.magn.Imp. 136.b.138.a.b.&c.
Ottho ij. Imp. 141.b.&c.
Ottho iij.Imp. 142.b.144.b.&c.
Ottho iiij.Imp. 184.b
Othomannus Turcorum. 205.b.208.b.209.a
211.b.232.a

Ouidius. 52.b.59.a
Ozias,qui & Azarias. 17.b.&c.

P.

Padeburnen. Eccleſia. 124.a
Paiacites,ſiue Paizetes Turc.Imp. 220.b
Palladius. 79.a.85.a 88.a
Pallia Archiepiſcoporum. 111.a
Pandectarum digeſtio. 98.a
Pandulphus Legatus. 188.a
Panætius. 50.b
Pannones Chriſtiani. 147.a
Pantaleon.73.a. Pantęnus.65.a.67.a
Pantheon templum.105.a Papias. 61.a
Papienſis Academia. 122.a
Papinianus.67.a. Papyri vſus. 50.a
Paralipomen.Lib.author. 27.b
Pares xij.Francię. 123.a
Pariſiorum vrbs aucta. 183.a
Pariſienſe Palatiũ ſedes Parlamẽti. 204.a.118.a
Parlamentum Rothomagi. 244.a
Pariſienſis Academia. 122.a.192.a
Partaritus,rex. 109.b.112.b
Paſchalis i.pp. 112.b.123.b
Paſchalis ij.pp. 163.b.&c.167.a
Paſchalis iij.ſchiſm. 177.b
Paſchaſinus. 96.b
Paſchaſius,Diacon. 55.a
Patritius.79.a. Patritius Sueſſionen.94.a
Patritius mart. 95.a
Paulinus. 85.a.107.a
Paulina

Paulina Eccleſia combuſta Londini. 265.a
Pauliciani,hær.166.a
Paulus Apoſtolus. 59.a. Paulus i.pp. 117 b
Paulus ij.pp. 238.&c. Paulus iij.252.b
Paulus iiij.252.a.259.b. Paul Samoſaten⁹.71.a
Paulus Diaconus,hiſt. 121.a.123.a.124.a
Paulus eremita. 81.a
Paulus Anazat pri.Dux Venetorum. 113.a
Paulus Venetus.221.a.Paulus Vergerius 229.a
Paulus de S.Maria.231.a.Paulus Burgẽſis.232.a
Paulus Corteſius. 240.b
Paulus Form. 245.a
Pauperes de Lugduno. 180.a
Pauſanias. 64.a
Pazinacæ,populus. 150.a
Pelagiani.86.a.b. Pelagius. 87.a
Pelagius i.pp. 99.b.&c.
Pelagius ij.pp. 101.b
Pelbartus Pannonius. 221.a
Pericles. 40.a
Perſarum Monarchia. 37.b
Perſecutio Chriſtianorum prima. 58.a
Perſecutio ſecunda. 59.a
Perſecutio ſeu bellum iij 61.a. Quarta. 61.a
Quinta. 64. a. Sexta. 67. a. Septima. 68. a
Octaua.69. Nona.70.a. Decima.72. a. Vndecima.73.a. Duodecima.75.a. Decimatertia.80.a. Decimaquarta.82.a
Perſecut. in Perſide. 85.a
Perſeus.42 b.43.a.51.a. Perſis Chriſtiana. 89.a
Perſiæ regnum occupatum. 244.a

Perſius, poëta. 59.a. Pertinax Imp. 65 b
Petrarcha,poëta. 221.a
Petronius Iudææ Præfectus. 55.a
Petrus Apoſt.Pont. Rom. 58.b.&c.
Petrus hæret. 99.b
Petrus Archipresby. ſchiſm. 111.b
Petrus Damaſcenus.117.a. Petr. monach.120.b
Petrus Damianus. 154.a
Petrus Eremita. 158.a. 162.a
Petrus Abailardus,Bailardus, ſiue Alardus.171.
b.172.a.173.a.
Petrus Archiepiſc. Lugdu. 172.b
Petrus Lõbardus. 177.a. Petr.Comeſtor.178.a
Petrus Bleſenſis.179.a. Petrus de Riga.Ibid.
Petrus Senonenſis. 185.a
Petrus Altiſiodorenſis Imper. 188.b
Petrus Dominicanus. 192.b
Petrus Caputius Legatus. 195.a
Petrus de Tarantaſia. 200.a
Petrus Tarraconenſis Rex. 202.a
Petrus Terracenſis. 203.a
Petrus de Palude. 207.a
Petr.de Verberia.210.a.Petrus Aruernus.Ibid.
Petrus de bella Pertica. 210.a
Petrus Aquenſis. 212.a
Petrus Epiſc. S.Pauli. 213.a
Petrus Cunerus. Ibid.
Petr.Ioã Biraenſis,ſiue Pyrãnenſis,hær. 213.a.b
Petrus Berthorius. 218.a. Petr.Bercorius.221.a
Pet.Iuriſconſ. filius Petri de Vbaldis. 220.a
Petrus de Luna.224.b. Petr.Aquillanus.228.a

Petrus de Aliaco.229.a. Petr.Fauſtius.234.a
Petrus Galatinus. 243.a
Petrus Caſtellanus. 252.a. Pet.Carapha.Ibid.
Petrus Lyſettus. 254.a
Petrus Martyr.hæret. 267.b
Phaccias.24.b. Phadaia. 18.a
Phaleg. 8.b.9.a
Phariſæorum ſecta. 31.a.33.a
Pherecides 37.a. Philadelphus. 49.a.50.a
Philaſter. 83.a. Phileas Thebaidæ. 71.a
Philicus. 49.a. Philippus. 42.b.44.b
Philippus Apoſt. 59.a
Philippus,Imp. 68.b.&c.
Philip.Imp.ſeu Philippus Bardanius.113.b.&c.
Philippus, ſeu Philippicus,ſchiſm. 118.b
Philip.i.Franc.Rex. 154.b.156.a.b.159.a.160.b.163.a. 164.b.170.b.
Philipp.ij. Theodatus.Auguſtus. 180.b.182.a.b.183.a.b.184.a.b.186.a.&c.
Philipp.iij. Audax. 198.b.201.b
Philippus iiij.Pulcher. 202.b. 204.a.b.205.a.b.208.a.b. 209.a.
Philippus v.Longus. 211.b
Philip. vi. Valdſius. 211.b.213.b.&c.
Philipp. Comes Flandriæ. 183.a
Philippus Cancell. Pariſien. 201.a
Philippus Tudertus. Ibid.
Philippus Montis Galerij. 224.a
Philipp.Burgund.Dux. 230 a
Philippus Beroaldus. 242.a
Philippus Heſſiæ Lantgr. 250.b.255.b

Philippus Melanchthon. 265.b
Philo Iudæus. 62. a. Philo Carpathi[9] Epi. 184. a
Philoſtratus. 66. a. Philoxenus. 94. a
Phinees. 14. a. Phocas, Imp. 102. b. 104. b. &c.
Phocion. 41. b. Phocylides poëta. 37. a
Photinus. 79. b. Photius. 129. b
Phreculphus, hiſtor. 100. a
Phriſia fit Chriſtiana. 115. a
Pictauenſis Metropolis. 212. a
Picti. 87. a. &c. Pictones. 194. b
Pilatus 31. b. 35. a
Pipinus Rex. 116. b. &c.
Pipinus Groſſus. 117. a
Pipinus Aquitaniæ Rex. 125. a
Pius i. pp. 63 b. Pius ij. pp. 237. b. &c.
Pius iij. pp. 242. b. Pius iiij. pp. 263. a &c. 270. b
Pius v. pp. 270. b. &c.
Platina, hiſtor. 239. a. Plato. 41 b
Plautius Syluanus Conſ. 58. a. Plautus. 50. b
Pleiades Poetæ. 49. a
Plinius Maior. 59. a. Plinius Iunior. 61. a
Plutarchus. 60. a
Pneumatici, hæretici. 152. a
Pogonatus i. barbatus Conſtantin. Imp. 109. b
Poggius Florent. 231. a. Pollio. 73. a
Polonia fit Chriſtiana. 141. a
Polybius. 41. b. 85. a
Polycarpus 64. a. Pollydorus Virgilius. 244. a
Polyeuctus Patriarcha. 140. a
Pomerana Chriſtiana. 165. a
Pomerius. 94. a. 111. a

Pompeius. 33.a.b.42.b. 43.a.b.51.a.52.a
Pomponius Mela.59.a. Pompon. Iuriſc.68.a.
Pomponius Lætus. 240.b
Pontianus pp. 67.b.68.a
Pontifices Hebræorum. 12.b
Pontificis Rom.conſecratio. 112.a
Pontius. 85.a. Poppo, clericus. 141 a
Porchetus Saluaticen. 210.a
Porphyrius,philoſ. 70.a
Poſsidius ſeu Poſsidonius. 90.a
Portus Graciæ captus ab Anglis. 267.a
Poſsiacum Colloquium in Gallia. 266.a
Pragenſis Academia & Archiepiſcop. 218.b
Pragmatica ſanctio.233.a.b.238.b.239.a.248.a
Praxiteles.41.b. Prædeſtinati,hæretici 87.a
Prædicatorum Ordo. 185.a.189.a
Præmonſtratenſ.Ordo. 166.a.171.a
Primaſius.85. a. Priſcianus Gramm.97.a
Priſcilla,hæret. 66.a. Priſcilianus.85.b.86.a
Probus,Imp.72. b. Procopius, hiſtor.99.a
Proparentes Baptiſmi. 63.a
Propertius.52.b. Propitiatorium. 29.a.b
Proſper Aquitanicus.90.a. Proſp.Reginē.92.a
Protaſius. 73.a
Proteſtantium nomen. 250.b.&c.
Prudentius. 85.a
Pruteni fiunt Chriſtiani. 189.a
Pſalliani. 83.a
Pſeudoprophetæ,400. 16.b
Ptolom.Epiphanes. 49.b
Ptolom. Euergetes. 44.a.49.b

Ptolomæus Lagi. 29.b.44.a.46.b
Ptolom. Philadelphius. 29.b.46.b.47.a
Ptolom. Philometor. 30.a.46.a.49. b.&c.
Ptolom. maior. 32 a
Ptolom. Auleta. 33.b.49.b.&c.
Ptolom. Rex. 36.b.52.a
Ptolom. Philopator. 45.b.49.b
Ptolom. Phiſion. 49.b. Ptolom. Alexāder. Ibid.
Ptolom. Lathy. 49.b. Ptolo. mathem. 63.a.65.a
Puella 9. annorum peperit. 215.a
Pul cognomen Regum Aſſyrior. 20.a
Pupienus Imp. 68.b
Purificationis feſtum. 97.a
Puritani, noua ſecta. 270.a
Pyramides Ægyptiacę. 11.a
Pyrrhus. 47.a Pythagoras. 38.a

Q

QVadrageſimæ initium. 63.a
Quadratus. 62.a
Quinquepagici Heluetij Cath. 251.b
Quintianus Epiſc. 95.a. Quintilianus. 60.a
Quintinus. 73.a

R

RAab. 13.a
Rabbanus Maurus Abb. & Archie. 125.a
Rab. Iodan. 50.a R. Ibba. Ibid.
R. Iohai. Ibid. Rabbenu Haccados. 44.a
Rab. Simeon Ben-Ioai. 51.a
R. Nehemias Ben-Haccana. Ibid.
R. Hakadoſch. 64.a
Rab. Moſes. 175.a. R. Abraham. 178.a

Racherius, Epiſc. 138. a. Rachiſus, Rex. 116. b
Radegunda. 100. a
Radulphus Aquitaniæ Dux. 127. a
Radulphus Antioch. Patriarc. 172. b
Radulphus Neela. 206. a
Raymundus Comes. 162. a. 182. a
Raymundus Tholoſates. 186. a
Raymundus Barchinonen. 191. a
Raymundus Eremita. 210. a
Raymundus Lullius. 203. a
Raimundus Sebeidius. 231. a
Ramban. 175. a
Raphael Volaterranus. 243. a
Ratherus. 59. b. Razes Medicus. 147. a
Rechab. 18. a. Rechabitæ. 21. a
Reges Franc. quoto anno conſecrātur. 220. a
Reginaldus Polus Cardinalis. 262. a
Regino Abb. Pruniacen. 135. a
Reginulpha. 108. a. Regulus. 49 a
Rehu. 8. b
Reinhardus Fronthonien. 228. a
Remigius, Epiſc. 94. a
Remigius Altiſiodorenſis. 130. a
Renatus Dux Lotharingiæ. 241. a
Renerus Pipernus. 224. a
Renerus Piſanus. 207. a
Rhodus recepta. 210. b. amiſſa. 249 a
Rhodij Equites. 210. b. Rhotaris Rex. 107. b
Richardus, Abb. 150. a
Richardus de S. Victore. 173. a
Richardus Rex Angl. 176. a, 227. a

Richardus Cornubiæ Comes. 195.a
Richardus mediauillanus. 201.a
Richardus de ſenis. 206.a
Richardus Pampolitanus. 210.a
Richardus de malumbris. 210.a
Richar. Notingamius. 221.a
Richard. Lauinhan. Ibid.
Richimirus. 60.b.79.b
Riga metropolis Liuoniæ. 177.a
Robertus fil. Capeti. 144.b.&c.149.a
Robertus moliſnenſis. 162.a
Robertus Norman. Ibid.
Robertus Imp. 188.b.&c.
Robertus Sorbona. 195.a
Robertus Cantuarienſis. 206.b
Robertus Rex Siciliæ. 216.a
Robertus Cænalis. 265.a
Roboam. 15.b.&c.
Rochus S. Narbonen. 203.a
Rodoaldus Rex. 107.a.108.b
Rodoricus Samorenſis. 240.a
Rodulphus, Rex. 135.b.150.a
Rodulphus Sueuiæ Dux. 160.b
Rodulphus, ſeu Rudolphus Imp. 194.a.198.b
199.a.201.a.b.202.b.204.a.
Rodulphus Agricola. 240.b
Rodulphus à moshan. 258.a
Rogationum dies. 93.a
Rolon Dux Norman, ſiue
Robertus. 131.a

Roma,

Roma, Romulus & Remus. 18.b
Roma per Conſules gubernata. 25.a
Romani cur Deum Iudæorum nunquam colerent.19. a.
Rom.Imperium cadit. 70. a.91.a &c.
Rom.Imperium tranſlatum. 78.a. 122.a.145 a
Romæ direptio 85.a.90.a.99 a
Rom.Imperatores à PP.conſecrati. 122.a
Rom.Pontifices mutant nomen. 127.a
Rom.Pontificis electio.151.a.152.a 155.a.157.a
Rom.Sedes Auinij. 209.a
Romanus Gallus S. 83.a
Romanus Galleſianus pp. 132.b
Romanus Lacapenus. 134.b.138.a
Romanus puer Imp. 138 b
Roman. Argyrop.Imp. 148 b
Rom.Diogenes. Imp. 155.b
Romualdus. 148.a
Roſellæ caſuum author. 242. a
Rotæ ſupplicium in Gallia. 253.a
Rupertus,ſiue Robertus Epiſc. 106 a
Rupertus Tuicenſis. 165.a
Rupertus Limburg. 171.a
Rupertus Imp. 224.b. ſiue Robertus 226.b
Rupertus Aquilanus. 242.a
Ruſsia gens,Chriſtiana. 131.a
Ruth hiſtoria. 15.a

S

SAbaudienſis comitatus. 145.a
Sabellij hæreſis.70.a.Sabinus Iuriſcōſ.68.a
Sabinianus,ſeu Sabinus, pp. 104.b

Sacramentarij in Gallia. 253.a
Sadoc. 31 a. Saduceorum ſecta. 31.a.&c.
Saladinus Turca. 182 a.b.&c.
Salaimanus Turc. Imp. 215. b.217.a
Salamina. 59.a
Salathiel. 38. a. Sale. 7. b
Salicetus Iuriſc. 222.b
Salis vectigal in Franc. 217.a
Salmanazar. 20.a.&c.
Salomon. 14.b.15.a.50.a
Salomon Rex Britonum. 136.a
De ſaltatione mirabile. 148.a
Saltzburgen. Eccleſia. 124.a
Saluſtius. 52.a. Saluianus. 66.a.92.a
Saluus, Epiſc. 122.a
Samaria.20.a. Samaritani. 25 a.35.a.39.b
Samgar. 14.a. Sammai familia. 31.a
Samonas Epiſc. 192.a. Samoſatenus. 71.a
Sampſon. 14.b. Samuel. 14 b.&c.
Sanguinis fluuius. 91.a.137.a
Sanguinis pluuia. 129.a
Saphadinus Saracenus. 190.a
Sapor, Rex Perſarum. 80.a. Sappho. 37.a
Saraceni. 83.a.103.a.107.a. 108.a.113.a.132.a. &c.139.a 143.a.162.a.208 a.&c.
Saraias. 23.a. Sardanapalus. 20.a
Sardenſis quidam mirabilis. 178.a
Sariſberia, Epiſc. 161 a
Saruch. 8.b
Saturninus hæret.63.a. Saturninus, Epiſc.69.a
Saul. 14.b.&c.

Saxones. 89.a.113.a.120.a.123 a
Saxo Gramaticus. 189 a
Schiſma primum. 69.b. Schiſma ij. 83.b
Schiſma iij. 87.b. Schiſma iiij. 94.b
Schiſma v. 97.b. Schiſma vi. 111.b
Schiſma vij. 112.b. Schiſma viij. 117.b
Schiſma ix. 118.b. Schiſma x. 124.b
Schiſma xi. 127.b. Schiſma xij. 131.b
Schiſma xiij. 140.b. Schiſma xiiij. 147.b
Schiſma xv. 156.b. Schiſma xvi. 160.b
Schiſma xvij. 169.b Schiſma xviij. 172.b
Schiſma xix. 176.b. Schiſma xx. 212.b
Schiſm. xxi. 223.b. Schiſmatis cōtinuatio 230.b
Schiſma xxiij. 232.b
Scholaſtica. 97.a
Scipio Aſiaticus. 43.a.&c.
Scipiones. 50.b. Scipio minor. 51. a
Scopetinorum, ſiue S. Saluatoris Ordo. 228.a
Scoti, Chriſtiani. 79.a. Scoti. 87.a.&c.
Scotia caluinizat. 264.a.273.b
Scolarius. 234.a
Scribæ. 31.a. Scribarum breuiatores. 238.a
Sdigertes Perſa. 89.a
Sebaſtianus. 73.a. Sebaſtianus Brand. 244.a
Secundianus pictor. 36.b
Secundus hæretic. 65.a
Sedechias. 16.b.18.a.22.a
Seder Olam liber Iudæorum. 170.a.171.a
Sedulius. 85.a
Selduch Turcorum dux. 118.a
Seleuchus. 29.b.45.a

Seleuchus Nicanor. 43.b.44.a
Seleuchus Callinicus. 43.b
Seleuchus Philopator, ſeu Soter. 43.b.45.a
Selimus Turc.Imp. 243.b.244.b.248.a.249.a
Sellum 21.a.24.b
Sem. 7.b.8.a.9.a.10.a.11.a
Semeias vir Dei. 16.a
Seneca.52.a.59.a. Senmothei.50.a
Sennacherib. 20.a
Septimius Imp. 66.b
Sepulchrum Hieroſolym. reædificatum. 153.a.
Sepulchri cuſtodia. 216.b
Serapion. 69.a. Serenus Grannius. 62.a
Sergius 103.a. Sergius pp. 112.b.113.a.131.b
Sergius ij. pp. 125.b.&c. Sergius iij pp.134.b
Sergius iiij.pp. 146.b
Sertorius. 51.a. Seruetiani,hæret. 254.a
Seruianus miles. 222.a
Seruitia inter Chriſtianos. 190.a
Seruius Tullius. 22.a
Seth. 4.b.7.a. Seuerianus. 93.a
Seueriani hęret. 152.a
Seuerinus pp. 66.b.106.b
Seuerinus Treueren. 95.a
Seuerus. 44.a.47.b.65.b. &c.
Seuerus adoptiuus. 24.b
Seuerus,ſeu Seuerianus Imp. 91.b
Seuerus hæret. 66.a.99.b
Sextus Empiricus. 61.a
Sextus Rufus hiſtor. 90 a
Siciliæ regnum. 177.a.202.a

Sicilianæ Veſperæ. 202.a
Sidonius. 92.a
Sigebertus. 101.a. Sigebertus hiſt. 165.a
Sigetum expugnatum à Turcis. 272.a
Sigifridus Archiepiſc. excommun. 159.b
Sigiſmundus Liberius 144.a
Sigiſmundus Vngar Rex. 225.b
Sigiſmundus Imp. 227.b.&c. & 231 b
Sigiſmundus Rex Polon. 260.a
Silius Italicus, poëta. 59.a
Simeon. 30 b. Simeon Ben-ſata. 32.a
Simeon Iuſtus. 33.a
Simeon Bulgarorum Princeps. 135.a
Simon Priſcus 28.b. Simon Iuſtus. 28.b.50.a
Simon Magus. 59.a
Sim Montiforten.186.a. Simon Neela. 198.a
Simon de Caſsia. 215.a
Simon Cremonenſis. 224.a
Simonides. 37.a
Simplicius,pp.ſeu. Sulpitius. 91.b.&c.
Sniderus,ſiue Snigerus,Epiſc. 150.b
Siſibodus,ſiue Siſebutus,Rex.Hiſp. 107.a
Siſinius pp.ſiue Soſinus. 113.b
Siſſebuta. 103.a. Sixtus. 61.b
Sixtus ij pp. 70.a.b. Sixtus iij.pp. 88 b &c.
Sixtus iiij pp. 239.b.240.a
Slaui fiunt Chriſtiani. 129.a
Smalcaldiæ Colloquium. 251.a
Socrates. 41.b. 88.a. Sol retrocedens.164.a
Solimannus Turc.Imp. 246.b. 248.b, 249.a
251.b. 252.b.259.b.

Solinus. 62.a. Solon. 37.a
Sophocles. 39.a. Sophonias. 21.a
Sophronius. 48.a
Sorbonæ Collegium, 195.a
Soſigenes. 52.b
Soter. 44.b. Sethericus,pp. 64.b
Sozimus, pp. 86.b. Sozomenus. 88.a
Spiræ Comitia. 250.b
Spoletini & Reatini ſe ſubdunt Eccleſ. 120.a
Stancariani hæret. 254.a. Statius. 61.a
Staniſlaus Cracouienſis. 192.a.b
Staupitius. 246.a
Stauratius Iconomach. Imp. 121.b
Stephanus martyr. 58.a
Stephanus i. pp 70.a.b. Stephan.ij.pp. 116.b
Stephanus iij.pp. 116.b.&c.
Stephanus iiij.pp. 118.b. Steph.v.pp. 122.b
Stephanus vi.pp. 131.b.&c. Steph. vij.pp.132.b
Stephanus viij.pp. 136.a
Stephan.ix.pp. 137.b. Stephan.x.pp. 153.b.&c.
Steph.Drepeſinus,ſeu Nepheſinus,Epiſc. 129.b
Stephanus Heduenſis. 141.a
Stephanus Hungar. 143.a
Stephan.Aruernus.158.a. Steph.Anglus.185.a
Stephan. Bononien. 228.a
Stephanus Bruſleferius. 238.a
Steſichorus. 37.a. Stolzius,hæret. 258.a
Strabo. 52.b.58.a. Strabus. 113.a.125.a
Strumæ ſiue ſcrophulæ curatæ à Regibus Angliæ.150.a

Sturmius,Abb.118.a.Suabachi Colloquiũ.251.a
Suatocopus Rex. 152.a
Suenckfeldiani,hæret. 254.a
Sueropilus Rex.129.a. Suetia Chriſtiana.126.a
Suetonius. 62.a. Sueui. 87.a.&c.
Sueuo, Danus. 141.a. Suidas. 128.a
Summæ Angelicæ author. 242.a
Sunibertus,Epiſc. 124.a. Sunnus. 65.b.&c.
Suſmanus Myſiorum Rex. 219.a
Sybilla Erythręa. 39.b
Sybilla Helleſpontiaca. Ibid.
Sybilla Chaldæa, ſiue Perſica. Ibid.
Sybilla Cumana.25.a Sybilla Cumęa. Ibi.
Sybillina oracula. 36.a.b.39.b
Sybilla Sambetha. 39.a.b. Sylla. 51.a
Silueſter i. pp.75.a.&c.Sylueſt.ij.pp.145.b.&c.
Sylueſter iij. pp. 148.b.&c.
Sylueſter iiij.ſchiſmat. 166.b
Sylueſtrinorum Ordo. 156.a
Sylueſter Prierius. 244.b.247.a
Syluerius pp.98.b. Symbolus Nicenus.79,a
Symmachus.47.b. Symmachus Iudęus.68.a
Symmachus,pp. 94.b.96.a
Symmachus mart. 95.a
Syneſius. 85.a. Syricius,pp. 84.b
Syriæ & Aſię reges. 43.b.44.a.47.a
Syrus quidam ſe Chriſtum ſimulat. 115.a

T.

TAcitus,Imp. 72.b.
Talmud,ſeu doctrinale Iudęor.28.a.41.a
Tamberlanes,ſiue Temerlanes. 226.a.230.a

Tandemus, hæret. 170.a
Tarquinius Priſc⁹.21.b. Tarquinius Superb.25.a
Tartari. 189.a. Tatianus hæret. 66.a
Teia,ſeu Tega. 98.b.99.b
Tẽpli ędificatio 14.b.29.a.31.a.38.a.40.a.46.a
Templum dirutum. 22.a. ſpoliatum. 33.b
Tẽplum nõ potuit inſtaurari amplius.36.a.39.b
Templarij. 167.a. 171.a.176.a.208.b.&c.
Tendibaldus. 98.b. Terentius. 51.a
Terræmotus maximus. 36.b.&c.
Tertullianus. 67.a. Thales Mileti. 37.a
Thare. 8. b. Theatini. 252. a
Theleſphorus pp.62.b.&c. Themiſtius. 83.a
Themiſtocles.39.a. Theocritus 49.a.50.a
Theodatus. 97.b. Theodomerus. 80.b
Theodon,Bauariæ Dux. 106.a
Theodora Imperatrix. 126.b.127.a.149.b.153.b
Theodoretus.88.a. Theodoric.93.a.94.b.95.b
Theodoricus Rex. 96.a.b.110.b.112.a.b.115.b
Theodoricus Thuringus. 197.a
Theodoricus Hollandiæ Comes. 129.a
Theodorus i.pp. 106.b. ſiue Theodoſius.
Theodorus alter,pp. 111.b.&c.
Theodorus ij.pp.132.b. Theodor.hæret.99.b
Theodorus monach. 116.a
Theodorus Balſamon. 181.a
Theodorus Laſcaris Imp. 184.b.188.b.&c.
Theodor.Laſcaris Iunior. 194.b
Theodorus Gaza. 236.a
Theodoſius i. Magnus Imp. 81.b.83.b.&c.

Theodoſius ij. Imp. 85 b.&c.
Theodoſius Adiramitenus, Imp. 114.b
Theodotion. 47.b. 65.a
Theoduinus, Epiſc. 154.a
Theologorum veterum authoritas. 100.a
Theophilus. 65.a. Theophil. Antioch. 69.a
Theophilus Alexandrinus. 85.a
Theophilus Iconom. Imp. 125.b
Theophilus, ſeu Theophilatius Epiſc. 120.b
Theophraſtus. 47.a
Theophilactus Rom. ſchiſm. 117.b
Theophilactus Antioch. 118.a
Thermopylæ. 39.a. Teutonici milites. 167.a
Thola. 13.b. Tholoſa, Metropolis. 212.a
Thomas Græcus. 179.a
Thomas Bequetus Cantuar. 179.a. 180.a
Thomas Maurocenus. 188.a
Thomas Aquinas. 195.b. 197.a, 198.a. 199.a
Thomas à Cantiprato. 201.a
Thomas Argentinen. 218.a
Thomas Caleſis. 224.a. Thomas Cāpēſis. 228.a
Thomas Haſelbachius. Ibid.
Thomas Montacut. Comes. 230.a
Thom. de Kēpis. 231.a. Thomas Waldēſis. Ibi.
Thomas de Corſellis. 232.a
Thomas de Vio Caietanus. 247.a
Thomas Morus Eques. Ibid.
Thomas Murnerus. 250.a
Thomas Muncerus. 249.b. 250.a
Thucydides. 40.a
Tiberianus. 85.a

Tiberius Anicius Conſtantinus. 101.b
Tiberius iij. Imp. 112.b. Tibullus. 52.b
Tigranes. 51.a. Tigurini Zuingliani. 251.b
Tilmannus Heſhuſius. 267.b
Titus. 35.b.59.&c.
Tobias. 20.a. Tobiæ liber. 48.b
Toletanus Archiepiſc. 161.b
Tomombeius Ægyp. Soltanus. 249.a
Tormenta bellica inuenta. 222.b
Tornacenſis Eccleſia. 174.a
Torneamenta primùm inuenta. 137.a
Totila. 98.b.&c. Traianus. 60.b &c.
Trapezuntinum Imperium euerſum. 240.a
Tranſamundus, Rex. 96.a
Tranſubſtantiatio. 186.b.&c.
Traulus.i. Baldus, Imp. 123.b.&c.
Trebatius. 52.b. Trebellius. 73.a.129.a
Treueris capta. 87.a. Triballus. 222.a
Tribonianus. 97.a.98.a
Tribus Iuda & Leui matrimon. colligatę. 30.a
Trinitarij, hæret. 254.a
Tritheitarum hæreſis. 103.a
Trogus. 61.a. Troianum bellum. 39.b
Trullus. 110. a. Tubal Cain. 6. a
Tubigenſis Academia. 240.b
Tullus Hoſtilius. 21.a
Tullum captum. 258.a
Tunetum expugnatum. 256.a
Tunica Domini. 103.b
Turcorum fœdus cum Venetis. 245.a

Turci,ſeu Turcomanni.118.a.148.a.159.a.162.a 182.a.209.a.217.a.
Turcicum bellum. 158.a
Turcorum Imperium. 209.a.223.a
Turpinus,Archiep. 123.a
Turris Babel. 9.a
Tyberij Cæſaris an.18.annus Paſſionis Domi nicæ.27.a.35.a.51.b.57.b.58.a.
Tyrus capta. 168.a

V

Valens,Arian.Imp. 81.b
Valentinianus,Imp. 84.b.87.b.88.b
Valentinus.63.a. Valentinus,pp.124.b
Valentiniani hæreſes. 65.a
Valerianus Imp. 70.a.b.81.b
Valerius Max.58.a. Valeſij,hæret. 152.a
Vallis vmbroſæ Ordo. 156.a.158.a
Valliſcolarium Ordo. 189.a
Varro,helluo librorum. 51.a
Vaſconia.85.a. Vbiquitarij,hæret. 254.a
Vdalricus Argentinen. 197.a
Vedaſtus Atrebatenſ. 94.a.97.a
Vegetius.83.a Vela,Hungar. 150.a
Velleius Epicureus. 51.a
Velleius Paterculus. 67.a
Venationis initium & exemplum. 6.a.8.a
Venetia cœpta. 91.a
Veneti., 122.a.129.a.188.a.204.a
Venetorum fœdus cum Turcis. 245.a
Verdenſis Eccleſia. 214.a
Verus,Imp. 63.b.&c.

Verodunum captum. 258.a
Veſpaſianus. 35.b.59.b.60.a
Veſperæ Sicilianæ. 202.a
Victor i.pp.65.b. Victor ij.pp. 152.b
Victor iij.pp. 160.b.161.a
Victor 4.ſchiſm. 176.b.177.b
Victor Capuanus. 67.a
Victorinus Pictauienſ. 71.a
Victorinus rhetor. 80.a
Victorinus epiſc.92.a Victorinus. 236.a
Vienna obſeſſa. 251.b
Vigilantius.84.a. Vigiliæ ſublatæ. 88.a
Vigipertus.136.a ſeu Vigilbertus.138.a
Vigilius,pp. 98.b.&c.
Vilibrordus, monach. 116.a
Vilna metropolis Polon. 260.b
Vincentius. 73.a.76.b
Vincentius Lyrinenſis. 85.a
Vincentius,Leodienſ. 150.a
Vincentius Bellouacenſis. 193.a
Vincentius Valentinus. 229.a
Vintus,Victor,ſeu Vitalis. 76.b
Vitalianus,pp. 108.b.&c.
Virgilius. 52.a Vitellius. 59.b
Vitis ſatio,& Vini vſus. 7.a
Vitruuius. 52.b
Vladiſlaus Polon. 217.a.218.a.235.a
Vlisbonenſis Eccleſia. 176.a
Vlodomirus Ruſſiæ Dux. 146.a
Vlpianus. 68.a
Vlricus Zuinglius.248.a. Voluſianus,Im.70.b

Voluſius. 66.a. Vopiſcus. 37.a
Vratiſlaus. 159.a. Vrbanus i.pp. 66.b
Vrbanus ij.pp. 93.a
Vrbanus iij.pp. 39.a. ſchiſm.
Vrbanus ij.pp.alter. 161.b.&c.
Vrbanns iij.pp. 181.b
Vrbanus iiij.pp. 196.b.&c.
Vrbanus v.pp. 219.b.&c.
Vrbanus vi.pp.221.b.&c. Vrias. 18.b.21.a
Vrim & thummim,lapides. 29.b
Vrſinus pp. 84.b
Vrſinus,ſiue Vrciſcinus. 83.b
Vrſpergenſis Abb. 185.a
Vulodomirus Pruſsiæ. 144.a

W.

Waldenſium ſecta. 179.b.180.a
Waldo Lugdunenſis. 180.a
Walliæ Principatus origo. 195.b
Walricus,Epiſc. 141.b
Wauterus. 73.b. ſiue
Walterus, Rex, 74.b
Walterus Lolhardus. 211.a
Wandali. 85.a.88.a.90.a.98.a.156.a
Wentzeſlaus, Rex. 191.a.222. b
Wenzeſlaus,Cæſar. 221.b.224.b
Weriſlaus. 165.a.
Werherus,ſiue Irnerius Iuriſta. 172.a
vvernerus vveſtphalus. 242.a
vveſtphalia fit Chriſtiana. 115.a
vvicpertus,monach. 136.a
vvidekindus Dux Saxon. 120.a

Wido, rex. 134.a Wiho, epiſ. 124.a
Wilchadus, epiſc. 124.a
Wilderopus corroſus à muribus. 145.a
Wilibrordus. 115.a
Wipharius dux. 118.a
Wiſigotthi. 85.a.94.a 113.a
Witembergenſes fratres primùm Miſſam abrogant. 247.b
Witichindus, ſeu Windichindus. 141.a
Wncftis 115.a
Wormatiæ Colloquium. 261.a.b
Wulſtandus, epiſc. 150.a

X

XEnaias. 94.a
Xenophon. 41.b
Xerſes. 38.b.39.a
Xyſtus Pythagoricus. 58.a

Z

ZAcharias. 18.a.24.b.27.a.b.&c.
Zacharias Baptiſtæ pater. 34.b
Zacharias i.pp. 116.b.&c.
Zacharias Chryſopoldus. 165.a
Zeno Citticus. 47.a
Zeno Iſaurus, Imp. 91.b.&c.
Zepherinus. 66.b
Zimiſces, Imp. 140.b.&c.
Zinzinus, ſchiſm. 124.b
Ziptinæus Bohemus. 136.a
Ziſtus. 61.b
Zoar libri author. 51.a
Zoe, Imperatrix. 149.b

Zonaras hiſtor. 166.a.185.a
zoroaſtres Cam. 8.a
zorobabel. 26.b.&c.41.a
zoſimus pp. 113.b
zuinglius. 248.a.250,b.&c.
zuingliani. 249.a.&c.265.b.266.a b.

FINIS.

ERRATA SIC corrigito.

Fol	Lin.	Erratum.	Correctio.
10.b	2.	anno	annos
24.a	26.	ſcruens	feruens
28.a	4.		lege, diſſentiunt,
42.a	20.	Eraſtrotus	Eratoſtratus
83.a	27.	Euthouſiaſt.	Enthouſiaſtæ
90.a	23.	Offic.præfatio.	Officio præfecti
103.a	15.	Ioan.Phiopon.	Ioan.Philopon.
152.a	14.	Archidiano	Achridano
165.a	2.	Landunenſis	Laudunefis
192.a	2.	Eremita	Emerita
206.b	2.	tum viuorum	virorum
220.a	18.	ius Franciæ	ius in Franciæ
221.a	4.	Fran.Patriarcha	Fran.Petrarcha
234.a	5.	Moyſcos	Moſcos
252.a	27.	ucipiente	ſuſcipiente

RA-

RATIO CVR PER PONTIFICES Romanos deducta ſit Hiſtoria.

Tertullianus lib. de Præſcriptionibus aduerſus hæreticos.

Cupio oſtendant mihi, ex qua auctoritate prodierint, edant origines Eccleſiarum ſuarũ, euoluant ordinem Epiſcoporum ſuorum, ita per ſucceſſiones ab initio decurrentem, vt primus ille Epiſcopus aliquem ex Apoſtolis, vel Apoſtolicis viris, qui tamen cum Apoſtolis perſeuerauerit, habuerit auctorem & anteceſſorem: hoc enim modo Eccleſiæ Apoſtolicæ cenſus ſuos deferunt, ſicut Smyrneorum Eccleſia Polycarpũ à Iohanne collocatum refert, *ſicut* Romanorum *Clementem à* Petro *ordinatum edit. &c.* Confingant aliquid tale Hæretici.

Auguſtinus contra Epiſtolam Manichæi fundam. cap. 4.

Multa ſunt alia quę in eius (Eccleſię) gremio me iuſtiſſimè teneant: tenet conſentio populorum atq; gentium, tenet auctoritas miraculis inchoata, ſpe nutrita, charitate aucta, vetuſtate firmata. *Tenet ab ipſa* Sede *Apoſtoli* Petri, *cui paſcendas oues ſuas poſt reſurrectionem* Dominus *commendauit, uſq; ad præſentem Epiſcopatum ſucceßio ſacerdotũ.* Tenet poſtremò ipſum Catholicæ nomen &c.

Idem

Idem in Pſalmo contra partem Donati, Tom. 7.

Numerate ſacerdotes vel ab ipſa Sede Petri, & in ordine illo patrum quis cui ſucceſſit videte: ipſa eſt Petra, quam non vincunt ſuperbæ inferorum portæ.

Optatus lib. 2. contra Parmenia. ubi Rom Epiſcopos enumeraſſet ad Syricium uſq;.

Veſtræ, inquit, Cathedræ vos originem reddite, qui vobis vultis ſanctam Eccleſiam vendicare.

Epiphanius lib. 1. c. 27 tom. 2. ubi ſeriem Roma. Epiſc. catalogo enumerauit.

Et ne quis, inquit, miretur, quòd ſingula ita recenſemus: per hæc enim claritas oſtenditur.

D. Paulus ad Epheſ cap 4.

Ipſe (Chriſtum intelligit) dedit quoſdam quidem Apoſtolos, quoſdam autē Prophetas, alios verò Euangeliſtas, alios autem Paſtores & Doctores ad conſummationē Sanctorum in opus miniſterij, in ædificationem corporis Chriſti: donec *occurramus omnes in unitatem fidei & agnitionis* Filij Dei, in virum perfectum, in menſuram ætatis plenitudinis Chriſti: *ut iam non ſimus paruuli fluctuātes, & circumferamur omni uento doctrinæ,* in nequitia hominum &c.

FINIS.

BIBLIOTECA NAZ. VITT. EMANUELE ROMA

BIBLIOTECA NAZIONALE (V.E.) ROMA